

蒙古语族语言词典

孙竹主编

照那斯图 陈乃雄 吴俊峰 李克郁 编著

青海人民出版社

题 字：布 赫
责任编辑：高淑芬
装 帧：马少展

蒙古语族语言词典

孙 竹 主编

照那斯图 陈乃雄 吴俊峰 李克郁 编著

青海人民出版社出版发行
(西宁市西关大街96号)

青海西宁印刷厂印刷

开本：787×1092毫米 1/16 印张：52.75 插页：5 字数：1250千
1990年5月第1版 1990年5月第1次印刷
印数：0,001—2,000

ISBN 7-225 00341-0/G·127 定价：(精) 20.00元
(平) 16.00元

导 论

——蒙古语族语言词汇概述

蒙古语族属于阿尔泰语系，是阿尔泰语系所属突厥语族、蒙古语族、满洲通古斯语族三大语族中的一个。现代蒙古语族语言包括蒙古语、达斡尔语、东乡语、土族语、保安语、东部裕固语、卡尔梅克语、布里亚特语、莫戈勒语。

蒙古语 使用蒙古语的主要有我国和蒙古人民共和国的蒙古族。关于“蒙古”一词的含义曾有各种互不相同的解释：有人认为来自音近的 *monggo* (银) 或 *mongxa* (永恒)，有人认为来自山水名，等等。

我国的蒙古族主要聚居在内蒙古自治区。其余分布在黑龙江、吉林、辽宁、甘肃、青海、新疆等省、自治区的蒙古族自治州、县。此外，在北京、河北、河南、宁夏、四川、云南等省、市、自治区也有少量散居的蒙古族。绝大多数人用本族语作为主要交际工具，少数人转用了汉语、藏语或其他语言。

蒙古人民共和国是一个以蒙古族为主的国家。全国总人口 168.54 万 (1981年)，其中 10% 以上的人操蒙古语 (包括喀尔喀 75.3%，杜尔伯特 2.9%，土尔扈特 0.6%，额鲁特 0.6%，扎哈沁 1.3%，达里冈嘎 1.7%，巴雅特 2.1%，布里亚特 2.5%)。他们分布在蒙古人民共和国全境。

达斡尔语 使用达斡尔语的主要是我国的达斡尔族。“达斡尔”，史称“达呼尔”。有些学者认为“达呼尔”这个称呼来自古契丹的“大贺氏”，达斡尔当系契丹遗裔。达斡尔族分布在内蒙古自治区呼伦贝尔盟境内和黑龙江省齐齐哈尔附近沿嫩江及其支流一带地方。另外有几千人居住在新疆的塔城县。

东乡语 使用东乡语的是我国的东乡族。所以称作“东乡”，是因为这个民族居住在甘肃州 (今临夏) 东、南、西、北四乡中的东乡。东乡族除主要聚居于甘肃临夏回族自治州东族自治县外，还分布在积石山保安族东乡族撒拉族自治县、临夏县、和政县、广河县、康县、永靖县等地。兰州市也有少量东乡族居民。

土族语 土族语又叫蒙古尔语。使用这种语言的主要是我国的土族。土族自称“察罕蒙”，意为“白蒙古”。土族分布在青海省的互助土族自治县、民和回族土族自治县和大通族土族自治县。还有一些散居在青海省其他一些县和甘肃省的天祝、永登、临夏等地区。中大通县的土族居民已转用汉语。

保安语 使用保安语的是我国的保安族和居住在青海黄南藏族自治州同仁县的土族。

“保安”这个名称来源于保安族百余年前老住地青海同仁县的保安城。保安族聚居在甘肃省临夏回族自治州积石山保安族东乡族撒拉族自治县，以大河家乡的大墩、干河滩、梅坡和刘集乡的高李家几个村最为集中。其中除梅坡的保安族使用的是汉语外，其他三个村的保安族均使用保安语。

同仁县的土族聚居在年都乎、郭麻日、杂洒日、保安下庄和五屯。其中除五屯人讲的是一种长期以来受到藏语或许还有年、郭、杂、保四个毗邻村子土族居民语言的强烈影响，以汉语为基础发展演变所形成的五屯话而外，其他四个村子的土族居民使用的都是保安语。他们的人数据 1980 年统计，共约三千四、五百人。

东部裕固语 使用东部裕固语的是居住在我国甘肃肃南裕固族自治县东部康乐、青龙、寺大隆、杨哥、西水、友爱等地的裕固族。裕固族使用的语言有三种。除了东部裕固语外，还有甘肃肃南裕固族自治县西部莲花、明海、红湾、亚乐、雪泉等地裕固族使用的属于突厥语族的西部裕固语和前滩、水关和酒泉的黄泥堡等地裕固族使用的汉语。裕固族是一个古老的民族，不同历史时期的不同译名有几十种之多。“裕固”在西部裕固语里本表示“和”、“在一起”之意。所以采用“裕固”两字，则是借汉语“富裕”、“巩固”后一音素之音并借用其义。我国裕固族人口据 1982 年统计为 1.06 万。三种语言的使用人口约各占三分之一。

卡尔梅克语 使用卡尔梅克语的主要是苏联的卡尔梅克族，分布在位于伏尔加河下游右岸里海低地的卡尔梅克自治共和国。也有一部分散居在西伯利亚、中亚等地。据 1979 年统计，苏联卡尔梅克族人口总数为 14.7 万，其中操本族语者占 91.3%。我国新疆的蒙古族居民讲着一种与卡尔梅克语颇为接近的蒙古语卫拉特方言。

布里亚特语 使用布里亚特语的主要是苏联的布里亚特族，分布在布里亚特自治共和国和贝加尔湖沿岸地区。据 1979 年统计，苏联布里亚特族人口总数为 35.3 万，其中操本族语者占 90.2%。我国内蒙古自治区呼伦贝尔盟境内居住着一些布里亚特蒙古人，他们讲着一种与布里亚特语颇为接近的蒙古语巴尔虎—布里亚特方言。

莫戈勒语 使用莫戈勒语的是阿富汗的莫戈勒人，分布在赫拉特绿洲边缘和法耶普省、雅夫昌省及北部省份。莫戈勒语是一种正在消亡的语言。莫戈勒人现在大多改用波斯语。

根据有关的统计资料，可以计算出如今世界上实际使用着蒙古语族语言的人口数约有 550 多万。蒙古语族是一个词汇相当丰富的语族。本文主要向读者简略地介绍我国蒙古语族语言词汇的组成和构词法。所用音标，在音位系统允许的范围内尽量考虑各语言之间的靠拢。因此一些语言里的 *dz*, *ts*, *e*, *z*, *h*, *o*, *ε* 诸音，在本文中分别用 *dʒ*, *tʃ*, *ʃ*, *ɜ*, *h*, *o*, *ɛ* 表示。不过蒙古语口语里四个基本圆唇元音则依次采用 *o*, *u*, *o*, *u*。

一、词汇的组成

蒙古语族的词汇由固有词和借词两部分组成。固有词包括各语言同出一源的词，独有的词，以及在这些词基础上形成的派生词和合成词。这是蒙古语族词汇的主干。根据五十年代的调查结果，达斡尔语被调查的 2566 个词里与蒙古语同源的占 69.2%，东部裕固语被调查的

2093个词里与蒙古语同源的占54%，土族语被调查的1845个词里与蒙古语同源的占48%，东乡语被调查的1593个词里与蒙古语同源的占41.2%。保安语的情况比较特殊，临夏保安语被调查的3020个词里与蒙古语同源的只占22.7%，同仁保安语被调查的3032个词里与蒙古语同源的只占22.4%。这主要是由于临夏保安语和同仁保安语长期以来分别受到汉语和藏语的影响，前者词汇里吸收了大量汉语借词，后者词汇里吸收了大量藏语借词造成的。如果我们把统计的面缩小到基本词范围之内，结果就大不相同了：临夏保安语被调查的710个基本词里与蒙古语同源的占43.5%。同仁保安语被调查的685个基本词里与蒙古语同源的占41.5%。

蒙古语族诸语言的固有词，音义相同或相近的占绝大多数。我们不妨多举些例证：

	蒙古语	达斡尔语	土族语	东部裕固语	东乡语	保安语
人	xun	xu:	kuŋ	kuŋ	kuŋ	kuŋ
脚	xel	koj	kuol	kei	kuan	kuol
皮	ars	ars	arasə	arasən	arasuŋ	arsog
手	gar	gar	car	car	qa	xar
血	tfus	tfos	tfisə	tfusən	tfusuŋ	tfisog
火	gal	ga	cal	cal	qaŋ	xal
猪	gaxæ:	gag	xcai	qacai	cuŋəi	cai
蛇	mogæ:	mog	moguai	mogoj	mogi	mocui
领子	d3ax	d3ag	d3aca	d3iga	d3aca	d3ica
袖子	xantfui	kantf	xamd3ə	xand3un	cand3uŋ	cand3og
裤裆	al	al	ala	ala	ala	alə
油	tos	tos	to:sə	tu:sən	tosuŋ	tosog
桌子	firə:	firə:	fire:	fere	ʃlrə	file
煮	tfan	fanə	tfina	tfina	tfina	tfina
杀	al	alə	ala	ala	ala	alə
开	nə:	nə:	ne:	ni:	niə	ne
到	xur	kur	kurə	kur	kuru	kur
怕	æ:	ai	aj	ai	aji	ai
忘记	mart	martə	maʃta:	marta	mata	martə
读	uŋf	onf	mofə	onfə	onʃl	məfə
坏	mu:	mo:	mau	mu:	mau	moŋ
多	olon	wualən	olon	olon	olon	olon
少	tfə:n	tfu:n	tfo:n	tfy:n	tfogon	tfon
轻	xəŋgən	xuŋgən	kunɡon	kəŋgən	gonggiən	kuŋkaŋ
重	xund	xund	kundun	xundə	gundu	kuŋtə
白	tfaga:n	tfiga:n	tfaga:n	tfəca:n	tfəcaŋ	tfixaŋ
黑	xar	xar	xara	xara	qara	xəra
哪个	æl	aj	alə	a:lə	ali	an

谁	xən	xən	ken	kən	kiən	kaŋ
何时	xəd3ə:	xəd3ə:	kəd3e:	kəd3ə:	giəd3ə	kəd3ə

尤其是一些基本的数词，除民和土族话“十”以上，东乡语“十”以上采用汉语借词，保安语年都乎话“三十”以上采用藏语借词外，蒙古语族诸语言相互之间表现得特别一致。例如：

	蒙古语	达斡尔语	土族语	东部裕固语	东乡语	保安语
一	nəŋ	nək	nəge	nige	niə	nəgə
二	xojir	xojir	co:r	cu:r	gua	guar
三	gurab	guarəb	gura:n	curwan	curaŋ	goraŋ
四	dərəb	durub	de:ren	də:rwən	dziəraŋ	deraŋ
五	tab	ta:wu	ta:wun	ta:wən	tawaŋ	tawoŋ
六	d3urga:	d3irgo:	d3irgu:n	d3ircu:r	d3lgoŋ	d3ircog
七	dolo:	dolo:	dolo:n	dolo:n	doloŋ	doloŋ
八	nə:m	naim	naiman	nəjman	naimaŋ	nimaŋ
九	jəs	jis	ʃdzən	fi:sən	jəsuŋ	jesog
十	arab	xarəb	xarwan	harwan	harog	harwaŋ
二十	xær	xorin	xorən	xorən	(əʃl)	xəroŋ
三十	gutʃ	gotʃ	xud3in	gutʃun	(saŋʃl)	gobarəŋ
四十	dətʃ	dutʃ	tid3in	dətʃən	(s1ʃl)	derəraŋ
五十	təb	taʃ	tajin	ta:wən	(uʃl)	tawaraŋ
六十	d3ar	d3ar	d3iran	d3əran	(liuʃl)	d3ircoraŋ
七十	dal	dal	dalan	dalan	(tfiʃl)	doləraŋ
八十	naj	naj	najan	nejan	(baʃl)	nimaraŋ
九十	jər	jir	jirən	jeren	(d3iuʃl)	jesaraŋ
百	d3u:	d3ao	d3oŋ	d3oŋ	(bai)	d3oŋ
千	miŋg	miəŋə	məŋcan	məŋcan	(tfiən)	(doŋso)
万	təm	tum	tumun	temen	(wan)	(tʃlso)

在具有上述共性的同时，蒙古语族诸语言的固有词之间还具有许多错综复杂的差异。如果我们以蒙古语为主来对其他语言里与蒙古语同源的词作一番比较，可以发现大致存在这么一些情况：

(一) 亲属语言里保留着中世纪蒙古语里曾经使用过，而现代蒙古语里已经不再使用或者仅在个别方言里继续使用着的一些古老的语词。例如：

“跑”，在现代蒙古语里叫 *gui*，《华夷译语》里用汉字注的音却是“好刺”。土族语、东乡语和保安语用的正是与“好刺”谐音的 *xau:lə*，*xolu* 和 *holə*。达斡尔语“人跑”用 *gui*，“牲畜、野兽跑”用 *xaol*。

“跳蚤”，在现代蒙古语里叫 *noxæ:n bə:s*，《华夷译语》里用汉字注的音却是“不儿格”。土族语、东乡语和保安语用的正是与“不儿格”谐音的 *burgə*，*bəŋcə* 和 *bərgə*。

“萝卜”，在现代蒙古语里叫 lu:baŋ, 《华夷译语》里用汉字注的音却是“土儿麻”。土族语、东部裕固语、东乡语和保安语用的正是与“土儿麻”谐音的 turma:, turma, tuma 和 torma。

“烟”，在现代蒙古语里叫 utai, 《华夷译语》里用汉字注的音却是“忽勿”。“勿”，《集韵》尼邻切。达斡尔语、土族语、东乡语和保安语用的正是与“忽勿”谐音的 xoni, fune:, funi 和 fone。

“秤”，在现代蒙古语里叫 tfignu:r 或 d3iŋlu:r, 《华夷译语》里用汉字注的音却是“巴惕蛮”。土族语和保安语用的正是与“巴惕蛮”谐音的 wadma 和 warmaŋ。蒙古语的 b, 在土族语里有时读 b, 有时读 w, 有时可以两读。例如表示“右”的 baru:n, 在土族语里既可读 baroŋ, 也可读 waroŋ。至于保安语里的情况, 与此类似。蒙古语里的 bar(完) bər(媳妇)在保安语里读 warə 和 werə。d 读 r, 在保安语里也很普遍。蒙古语里的 badma(莲花)在年都乎保安话里读 warma, 蒙古语里的 na:d(玩)在年都乎保安话里既可以读 na:d, 又可以读 na:r。土族语里也有这种现象。例如这个表“秤”的“巴惕蛮”, 在土族语里既读 wadma, 也读 warma。这进一步证实了土族语的 wadma, 保安语的 warmaŋ 和中世纪蒙古语的“巴惕蛮”出自同源。

亲属语言里有些语词还保留着蒙古语比较古老的词义。例如, ᠬᠡ 在现代蒙古语里读作 xi:, 表示“气”。但是《华夷译语》里与 ᠬᠡ 相应的“克”表示的却是“风”, 正同土族语、东部裕固语、东乡语和保安语里表示“风”的 ki:, ki:, kai 和 ki 谐音。ᠬᠢ 在现代蒙古语里读作 bai, 表示“有, 在”。但是《华夷译语》里与 ᠬᠢ 相应的“摆宜”表示的却是“立”, 正同土族语、东乡语和保安语里表示“立”的 bai:, bai 和 bi 谐音。

(二) 亲属语言里的某些词还保留着蒙古语古老的读法, 例如保留着蒙古语里那种在现代口语中大都已经消失, 只是在语词发生形态变化或组合关系时才重新偶而出现的结尾短元音和鼻音。

保留词末短元音的例词

	现代蒙古语	《华夷译语》	土族语	东部裕固语	东乡语	保安语
绵羊	xcen	豁中勿	xuonə	xo:na	coni	conə
山	u:l	阿兀刺	ula	u:la	ula	ulə
雨	xur	忽中刺舌	xura	xuara	cura	gora
远	xol	阔中罗	xolo	xolo	golo	colo
黑	xar	哈刺舌	xara	xara	qara	xəra
重	xund	坤都	(kundun)	xundə	gundu	kunṭə
媳妇	bər	别里舌	beri	bi:rə	biəri	werə
剪子	xæ:tʃ	孩亦赤	xaitʃə	xaitʃə	qaitʃi	xitʃə

此外如土族语的 kədə(几个。现代蒙古语 xəd, 蒙古书面语 ᠬᠡᠳᠠ), alda(底。现代蒙古语 ald, 蒙古书面语 ᠠᠯᠳᠠ), fula(火绒。现代蒙古语 u:l, 蒙古书面语 ᠮᠤᠯᠠ), nere(名字。现代蒙古语 nər, 蒙古书面语 ᠨᠢᠷᠢ), 东部裕固语的 dere(枕头。现代蒙古语 dər, 蒙古书面语 ᠳᠡᠷᠢ), sugə(斧头。现代蒙古语 sux, 蒙古书面语 ᠰᠤᠭᠡ), gudʒə(香。现代

蒙古语 xudʒ, 蒙古书面语 ᠬᠤᠳᠵᠢ), torco(缎。现代蒙古语 torog, 蒙古书面语 ᠲᠣᠷᠭᠠ), 东乡语的 mori(马。现代蒙古语 mœr, 蒙古书面语 ᠮᠣᠷᠢ), niərə(名字。现代蒙古语 nər, 蒙古书面语 ᠨᠢᠷᠢ), dzaru(使用。现代蒙古语 dzar, 蒙古书面语 ᠳᠵᠠᠷ), bara(完。现代蒙古语 bar, 蒙古书面语 ᠪᠠᠷ);保安语的 ajicə(碗。现代蒙古语 ajig, 蒙古书面语 ᠠᠵᠢᠴᠢ), sarə(月亮。现代蒙古语 sar, 蒙古书面语 ᠰᠠᠷᠢ), ənə(这个。现代蒙古语 ən, 蒙古书面语 ᠢᠨᠢ), dzirgə(心。现代蒙古语 dzurx, 蒙古书面语 ᠳᠵᠢᠷᠭᠡ)。

保留词末鼻音的例词:

	现代蒙古语	《华夷译语》	土族语	东部裕固语	东乡语	保安语
指甲	xums	乞木孙	(tjimusə)	xəməsən	cuumusun	comson
叶子	nabʃ	纳卜陈	(labdʒə)	(labʃag)	latʃəŋ	labʃoŋ
六	dzurga:	只儿瓦安	dzircu:n	dzircu:n	dzɿcoŋ	dzircəŋ
山羊	jama:	亦马安	(jima)	ma:n	jimaŋ	jimaŋ
骨头	jas	药孙	(jasə)	jasən	jasuŋ	jasəŋ
口	am	阿蛮	(ama)	aman	amaŋ	amaŋ
金子	alt	安丁坛	xaldan	aldan	antaŋ	altaŋ
猴	bəʃ	别噶	mutjin	be:dʒən	biətʃən	bətʃəŋ

此外如土族语的 amun(生命。现代蒙古语 æm), təme:n(骆驼。现代蒙古语 tə-mə:), najan(八十。现代蒙古语 naj), firgoldʒin(蚂蚁。现代蒙古语 ʃorgo:ldʒ), 东部裕固语的 səmən(箭。现代蒙古语 sum), kudʒən(力气。现代蒙古语 xutʃ), kelen(舌头。现代蒙古语 xəl), xurgan(绵羊羔。现代蒙古语 xurag), 东乡语的 nasuŋ(年龄。现代蒙古语 nas), bosuŋ(虱子。现代蒙古语 bə:s), nuduŋ(眼睛。现代蒙古语 nud), naraŋ(太阳。现代蒙古语 nar), 保安语的 desuŋ(绳子。现代蒙古语 də:s), doŋ(声音。现代蒙古语 du:), tarmaŋ(磨。现代蒙古语 tər:əm), dʒoŋdoŋ(梦。现代蒙古语 dʒu:d)。

现代蒙古语里以元音起首的许多词在中世纪时本来是由一个擦音带起的, 这种词首擦音, 在相应的亲属语言词汇里还保留得颇为完整:

	现代蒙古语	《华夷译语》	达斡尔语	土族语	东部裕固语	东乡语	保安语
肝	ələg	黑里干	xələg	xelge	helegen	(ʃɿro)	helgə
星	od	火敦	xod	fo:də	hodon	xoduŋ	hotəŋ
年	on	桓	xo:n	fon	hon	xuan	hoŋ
种子	ur	许列舌	xore:	fure:	hure	furə	fəre
羞	itʃ	喜扯	ʃitʃ	ʃidʒe:	hdʒə:	ʃidʒiə	ʃdʒe
红	ula:n	忽刺安	xula:n	fula:n	(ʃa:n)	xulaŋ	fulaŋ
笑	inə:	(亦捏额)	xinə:	ʃine:	hni:	ʃiniə	ʃine
蛆	et		(itʃ)	fod	(xoroxcoj)	xodəu	hodəg
缠	oro:		xore:	furo:	horo:	xoro	horə
休息	amar		(amər)	xambura:	(aməra)	xamara	hamara

此外,如达斡尔语的 *xorol* (唇。现代蒙古语 *uru:l*), *xoro:* (向下。现代蒙古语 *uru:*), *xongo* (放屁。现代蒙古语 *ung*), *xild* (痒。现代蒙古语 *ild*); 土族语的 *fuger* (牛。现代蒙古语 *uxer*), *xalca* (手掌。现代蒙古语 *alag*), *xumba* (游。现代蒙古语 *umb*), *fugu* (死。现代蒙古语 *ux*); 东部裕固语的 *həly* (多余。现代蒙古语 *ilu:*), *honər* (气味。现代蒙古语 *unər*), *hergə* (转。现代蒙古语 *ərag*), *henesən* (灰。现代蒙古语 *uns*); 东乡语的 *fəiliə* (吹。现代蒙古语 *ələ:*), *fəndziə* (追。现代蒙古语 *uld*), *funiəcaŋ* (狐狸。现代蒙古语 *unəg*), *funiəsun* (灰。现代蒙古语 *uns*); 保安语的 *hor* (气。现代蒙古语 *u:r*), *honə* (骑。现代蒙古语 *un*), *hani* (闭眼。现代蒙古语 *æn*), *həngər* (滚。现代蒙古语 *əŋxər*)。

(三) 拿亲属语言的某些词同蒙古语相比,可以发现增音或减音的现象。例如:“饿”,现代蒙古口语读 *xurdʒ*, 书面语写作 ᠬᠤᠷᠳᠵ , 《卢龙塞略·译语》注音“苦儿计”, 保安语年都乎话里却读 *gurdʒəg*, 土族语“木铎”叫 *gurdʒag*, 词末多一个辅音 *g*。“天”, 现代蒙古口语读 *təngər*, 书面语写作 ᠲᠡᠩᠭᠡᠷ , 《华夷译语》注音“腾吉里舌”, 保安语年都乎话里却读 *təngərəg*, 词末多一个辅音 *g*。“雪”, 现代蒙古口语读 *tʃas*, 书面语写作 ᠲᠢᠰ , 《华夷译语》注音“察孙”, 保安语保安下庄话里却读 *tʃabson*, 第一音节末多一个辅音 *b*。“九”, 现代蒙古口语读 *jəs*, 书面语写作 ᠵᠡᠰ , 《华夷译语》注音“也孙”, 保安语年都乎话里却读 *jirson*, 第一个音节末多一个辅音 *r*。

减音的例子如:“腰带”现代蒙古语读 *bus*, 《华夷译语》注音“不薛”, 可是保安语读 *se*。“别”, 现代蒙古语读 *bətgi:*, 《武备志·译语》注音“卜忒盖”、“卜秃盖”、“卜脱盖”, 可是保安语读 *təgə*。“酒”, 现代蒙古语读 *ərax*, 《登坛必究·译语》注音“阿刺乞”, 可是保安语读 *rəku:*。“短”, 现代蒙古语读 *oxor*, 《华夷译语》注音“鞞阔中儿”, 可是保安语读 *gor*。“毛”, 现代蒙古语读 *us*, 《华夷译语》注音“许孙”, 可是保安语读 *son*。“哭”, 现代蒙古语读 *uil*, 《武备志·译语》注音“委喇”, 可是保安语读 *la:*。又如土族语里的 *dalə* (一样的。蒙古语 *ədal*), *wesə* (草。蒙古语 *əbs*); 东部裕固语里的 *cua* (洗。蒙古语 *uga:*), *getʃə* (姐姐。蒙古语 *əgtʃ*) 等, 都丢失了词首的部分。

大多数亲属语言里多见词首元音或音节脱落的现象,是与这些语言重读音节位于词干末了的情况有密切联系的。有时候由于第一个音节里元音轻读、清化以至脱落的缘故,形成了一些蒙古语里所没有的词首复辅音结构。例如:“鸡”, 现代蒙古语读 *təxa:*, 《华夷译语》注音“塔乞牙”, 可是保安语年都乎话读 *təxa* 或 *tɣa*。“喜鹊”, 现代蒙古语读 *ʃa:dʒgə:*, 《卢龙塞略·译语》注音“撒合只孩”, 可是保安语年都乎话读 *ʃdʒicəi*。“卵”、“渴”, 现代蒙古语读 *əndəg*, *unda:s*, 《华夷译语》注音“庵透干”, “稳塔思”, 可是互助土族语和大墩保安话却分别读 *ndəgi* 和 *ndasə*。还有土族语的 *ŋgo* (颜色。蒙古语 *əng*), *ŋcua:sə* (毛。蒙古语 *ungas*), *sgi* (守。蒙古语 *səex*), *sgo* (斧子。蒙古语 *sux*); 东部裕固语的 *sca* (洒。蒙古语 *asag*), *sgi:* (毡子。蒙古语 *əsgi:*), *hkən* (乳房。蒙古语 *xəx*), *rdʒim* (紧。蒙古语 *ərtʃim*); 东乡语的 *sda* (拉。蒙古语 *tat*), *sdaŋ* (脉。蒙古语 *sudal*), *sdasun* (筋。蒙古语 *sudas*), *sdzɪ* (撒。蒙古语 *satʃ*)。这些词里词首复辅

音的形成,都出于同样的原因。

此外,音节末辅音,或整个词中音节脱落的情况也是经常可以遇到的。“豆”, 现代蒙古语读 *burtʃig*, 《华夷译语》注音“卜儿察黑”, 可是土族语、保安语分别读 *pudʒag*, *pə-tʃag*, 第一音节末的 *r* 脱落。达斡尔语读 *bortʃo:*, 第二音节末的 *g* 脱落。东乡语读 *pudʒa*, 两个音节末的辅音都脱落。“蒜”, 现代蒙古语读 *səramsag*, 《华夷译语》注音“撒林舌撒黑”, 可是东乡语、保安语分别读 *samsa* 和 *samsog*, 第二音节首的 *ra* 脱落。“泪”, 现代蒙古语读 *ŋalmas*, 《华夷译语》注音“勿勒不孙”, 可是保安语读 *namson*, 第一音节末的 *l* 脱落。“筋”, 现代蒙古语读 *ʃerbes*, 《华夷译语》注音“失儿不孙”, 可是保安语年都乎话读 *ʃilson*, 第二音节首的 *bə* 脱落。蒙古语闭音节的结尾辅音在东乡语里除一部分转化为舌尖或舌根鼻音外,大部分脱落,造成东乡语音节结构的一大特点:除了以鼻音 *n* 或 *ŋ* 结尾的音节外,几乎全是开音节,如: *apa* (大麦。蒙古语读 *arbə:*), *nokiə* (伙伴。蒙古语读 *nəxər*), *ətʃan* (胸。蒙古语读 *əbtʃu:*), *əcəsun* (刺。蒙古语读 *erges*)

(四) 语音转化:

一个元音转变为另一个元音,或者一个辅音转变为另一个辅音的现象,在一些亲属语言里是极其普遍的,这样的例子是举不胜举的。而这里所说的语音转化,指的是元音和辅音间的相互转化,这是亲属语言词首复辅音结构的又一个来源。例如:“吃”, 现代蒙古语读 *id*, 《华夷译语》注音“亦迭”, 保安语里词首的元音 *i* 转化为辅音 *n*, 读作 *ndə*。“门”, 现代蒙古语读 *u:d*, 《华夷译语》注音“额兀颠”, 保安语里词首的元音 *u:* 转化为辅音 *n*, 读作 *ndaŋ*。“线”, 现代蒙古语读 *utas*, 《华夷译语》注音“忽答孙”, 土族语、东部裕固语、保安语年都乎话和大墩话里词首的元音 *u* 转化为不同的辅音,分别读作 *sda:sə*, *sda:sən*, *ʃdasoŋ* 和 *ndasoŋ*。另外像土族语的 *ŋcua* (洗。蒙古语读 *uga:*), 东部裕固语的 *sdege* (相信。蒙古语读 *itəg*) 等, 都是词首元音转化为辅音的例子。

(五) 语音换位:

这里我们先举一些保安语年都乎话的例子: *oxce* (肺。现代蒙古语 *u:ʃig*, 《登坛必究·译语》注音“奥失乞”), *xabrə* (射。现代蒙古语 *xarab*, 《华夷译语》注音“合中儿卜”), *habraŋ* (十。现代蒙古语 *arab*, 《华夷译语》注音“哈儿班”), *borke* (屁股。现代蒙古语 *buxar*)。另外,蒙古语里“酒”是 ᠶᠡᠬᠡ , 现代口语读 *asag*, 保安语年都乎话里却是 *asga*, *acsa* 两读, *g*(*g*), *s* 可以换位。蒙古语里“鬼”是 ᠶᠡᠭᠡᠷ , 现代口语读 *tʃet-gər*, 保安语大墩话里却是 *tʃigtər*, *t*, *g* 换了位。蒙古语里“子丑寅卯”的“子”是 ᠵᠢ , “雾”是 ᠮᠠᠨᠠᠨ , “拳头”是 ᠬᠤᠯᠭᠠᠨ , 现代口语读 *xulgan*, *manan*, *nud-rag*, 土族语里却分别是 *xunacla*, *nama:n*, *nurdaca*, *n* 和 *l*, *m* 和 *n*, *d* 和 *r* 换了位。蒙古语里有表示“借贷”的 ᠣᠷᠭᠡᠮᠡ , 东乡语里却读 *asugu*, 蒙古语里有表示“粗毛布”的 ᠣᠷᠭᠡᠮᠡ , 东部裕固语里却读 *orgeme*。

(六) 词义变化:

蒙古语里 ᠬᠤᠮᠠᠨ 指的是“胡须”, ᠬᠤᠮᠠᠨ 才是“阴毛”。保安语里与 ᠬᠤᠮᠠᠨ 同源的 *sacal* 表示了“阴毛”的意思,“胡须”要用藏语借词 *kabsə* 来表示。蒙古语里 ᠬᠤᠮᠠᠨ 指的是“睫毛”, ᠬᠤᠮᠠᠨ 才是“眉毛”。保安语年都乎话里与 ᠬᠤᠮᠠᠨ

同源的 semsoŋ 表示了“眉毛”的意思，“睫毛”要用 nodonɔdagu soŋ (眼睛上的毛) 来表示。

蒙古语里 ɮʰɪʃ 指的是“游泳”，ɮʰɪʃ ɮʰɪʃ ɮʰɪʃ 才是“戏水”。保安语年都乎话里与 ɮʰɪʃ 同源的 mba: 表示了“戏水”的意思，“游泳”要用 ʂdʒa:ɣə 来表示。

蒙古语里 ɣʷɪʃ 指的是“二岁马”，ɮʰɪʃ 才是“马驹”。达斡尔语、土族语、东乡语、保安语里与 ɣʷɪʃ 同源的 da:ɣə, da:xa, dagaŋ, daxaŋ 都表示“马驹”的意思。东乡语里与 ɮʰɪʃ 同源的 unagaŋ 表示了“驹驹”的意思。

此外，像蒙古语里的 aral, baɣɪ, ɣol, balɣas, ɣə: 意为“岛”，“老师”，“河”，“城镇”，“丢失”，土族语里的 ra:l, paɣʂə, ɰol, walɣasə, ɣe: 却是“河”，“徒弟”，“山谷”，“墙”，“安放”。蒙古语里的 urs, ild, tərəl, ɣəɣɪɣ, tur 意为“流”，“大刀”，“亲属”，“发辫”，“瘦”，东部裕固语里的 urus, uldə, torol, ɣedʒeɣe, tur 却是“漏”，“制褐用的木刀”，“娘家”，“后脑勺”，“饿”。蒙古语里的 bulaŋ, ba:tar, næ:r, ud, untar 意为“角落”，“英雄”，“调合”，“缀连”，“熄灭”，东乡语里的 buluŋ, baduru, nəira, xudu, huntura 却是“边”，“年轻力壮的人”，“安装”，“缝补”，“睡觉”。

词义的变化往往表现在词义的扩大或缩小上。

词义扩大的例子如：

蒙古语里 ɮʰɪʃ 是“梨”的意思，《至元译语》、《华夷译语》、《北虏译语》为“梨”所注的音就是“阿里马”、“阿里麻”，“我力麻”等。而在土族语、东部裕固语、东乡语、保安语里，与 ɮʰɪʃ 同源的 alima, alma, alima 和 almaŋ 成了包括“梨”在内的各种水果的统称，相当于蒙古语的 ɮʰɪʃ 了。

蒙古语里 ɮʰɪʃ 指的是“干牛粪”，ɮʰɪʃ 指的是迷信者为了把马、羊、牛、狗等献给“神”享用而系在其鬃毛或脖子上以为标记的“彩绸带”，而在保安语和东乡语里，与 ɮʰɪʃ 同源的 hargal~hargar 和 haŋca 成了各种粪肥的统称；在保安语和东部裕固语里，与 ɮʰɪʃ 同源的 seder 和 seder 成了各种“神兽”的统称。

蒙古语 ɮʰɪʃ 是“鼻子”，ɮʰɪʃ 是“鼻涕”，土族语、东乡语、保安语大墩话和保安语年都乎话里与 ɮʰɪʃ 同源的 ɣawar, qawa, xor, xawar 则既是“鼻子”，也是“鼻涕”。

蒙古语 ɮʰɪʃ 是“写”，ɮʰɪʃ 是“画”，保安语里与 ɮʰɪʃ 同源的 pətʃi 则既是“写”，也是“画”。

蒙古语 ɮʰɪʃ 是“知道”，ɮʰɪʃ 是“认识”，保安语年都乎话里与 ɮʰɪʃ 同源的 medə 则既是“知道”，也是“认识”。

此外，如蒙古语里 araldʒ 只表示“交换”，xə:l 只表示“猪叫”，土族语里的 ra:l-dʒə 则除了“交换”以外还可以表示“脱毛”，“改名”等意思，xai:la 则除了“猪叫”以外还可以表示“鸡叫”，“鸟叫”，“鼠叫”，“马叫”，“驴叫”，“骡叫”，“驼叫”等都扩大了词义。

词义缩小的例子如：

蒙古语里 ɮʰɪʃ 是“粮食”的统称。《至元译语》里把“糜子”叫做“蒙兀刺阿木”，把

“米”叫做“扎匝阿木”，《华夷译语》里把“小米”叫做“兀出干阿门”，《登坛必究·译语》里把“谷子”叫做“哈刺阿木”。可是在保安语年都乎话里，与 ɮʰɪʃ 同源的 amuŋ 专指“高粱”，“米”叫 ndzi, “谷子”和“小米”叫 dziwu, “粮食”统称 tarəŋ。

蒙古语里 ɮʰɪʃ 是“饭”的统称，“早饭”叫 ɮʰɪʃ ɮʰɪʃ ɮʰɪʃ, “午饭”叫 ɮʰɪʃ ɮʰɪʃ ɮʰɪʃ, “晚饭”叫 ɮʰɪʃ ɮʰɪʃ ɮʰɪʃ。可是在保安语年都乎话里，与 ɮʰɪʃ 同源的 xolo 专指“早饭”，“午饭”用 naŋtʃi, “晚饭”用 ʂɣuŋtʃi, 其中 ʂɣuŋtʃi 还兼作统称。

蒙古语里 ɮʰɪʃ 主要指突出的嘴巴，如鸟喙、狗嘴之类。《华夷译语》、《登坛必究·译语》给“嘴”所注的音分别是“火石温”和“忽失文”。可是在保安语年都乎话里，与 ɮʰɪʃ 同源的 cofoŋ 却是“嘴唇”的意思，词义缩小了，只表示“嘴”的一个部分。

“嘴”，则要用 amaŋ, 也就是相当于《华夷译语》里表达“口”的“阿蛮”这个词来表示。“喙”，则要用 tʃilə 或 tʃiwa 来表示。土族语里情况与此相反，与 ɮʰɪʃ 同源的 xuʃə 既表示“喙”也表示“唇”，词义反而扩大了。

ɮʰɪʃ 在蒙古语里既表示“舌头”，也表示“语言”，达斡尔语、土族语，东部裕固语和保安语里与 ɮʰɪʃ 同源的 xəl, kələ, kələn 和 kalaŋ 却只表示“舌头”的意义，“语言”需要分别用 usuwu, ugo, lar 和 ɣatʃə 来表示。

ɮʰɪʃ 在蒙古语里既表示“住”，也表示“坐”，保安语年都乎话里与 ɮʰɪʃ 同源的 su 却只表示“住”的意义。“坐”需要用 dondi 或 bandala 来表示，前者主要表示席地而坐，后者主要表示垂足而坐。

ɮʰɪʃ 在蒙古语里既表示“树”，也表示“木头”，保安语大墩话里与 ɮʰɪʃ 同源的 mortoŋ 却只表示“木头”的意义，“树”需要用 ju 来表示。

此外，如土族语的 tarə 只表示“播种”，xunaɣla 只表示干支名称“子”，东部裕固语的 bəda:n 只表示“面片”，dʒəbsaɣ 只表示“马刀”，词义范围都比蒙古语里的 tər (既表示“播种”，也表示“种树”，“种痘”，“传染”等)，xulɣan (既表示“子”，也表示“鼠”)，buda: (饭)，dʒəbsəɣ (武器，工具) 缩小了。

(七) 词合流：有些词在蒙古语里本属异音异义，但是在亲属语言里却成了同音词。

tʃaga:n	白	}	tʃixəŋ (保安语)
tʃix	耳		
əms	穿	}	məsə (保安语大墩话) ; musu (东乡语)
nis	飞		
dʒalag	连结	}	dʒalxə (保安语)
dʒælag	吞咽		
ed	羽毛	}	hotoŋ (保安语大墩话) ; xoduŋ (东乡语)
od	星		
bor	灰色	}	boro (东乡语)
be:r	肾		

xorxœ:	虫	} cugəi (东乡语)
xulgæ:	贼	
xadu:r	镰刀	} cadər (保安语年都乎话)
xadʒa:r	嚼子	
dʒul	佛灯	} dzula (东乡语), dʒila (保安语), dzula (东部裕固语)
dʒulæ:	窗门	

(八) 词分化: 有些词在蒙古语里本属同形同音, 但是在亲属语言里却有了分化。

gər	毡包	gər (保安语)
	家	ger (年都乎保安话), gar (下庄保安话)
gadʒar	土地	cadʒir
	田地	catʒir

} (下庄保安话)

又如 fu:dər 在蒙古语里表示的是“露水”的意思, 而在达斡尔语里一分为二, 表示“露水”时读作 suidur, 表示“霜”时读作 tʃaudur。

(九) 词分工: 有些在蒙古语里分工并不十分严格的词, 在亲属语言里有了严格的分工。例如:

ᠨᠠ 在蒙古语里既表示“年”, 也表示“属相”。表示“年”的, 除 ᠨᠠ 而外, 还有一个 ᠨᠠᠯ。达斡尔语、土族语、保安语里则用与 ᠨᠠ 同源的 dʒil, dʒil, dʒilə 单表“属相”, 用与 ᠨᠠ 同源的 xo:n, fon, hon 表“年”。

ᠠ 在蒙古语里既表示“做, 制造”, 也表示“倒入, 注入”。东部裕固语、东乡语、保安语里则用 ki, kiə, ki 单表“倒入, 注入”, 用 gə, giə, esgə~dʒasə~jarə 表“做, 制造”等。

(十) 词复合: 有些在蒙古语里用单个词就可以表达的概念, 在亲属语言里需要用两个相关的同源词组合起来才能表达。例如:

蒙古语里 ᠨᠠᠭ 是“哥哥”, ᠨᠠᠳ 是“弟弟”。保安语年都乎话里的“弟弟”则要用两者的组合 aca du 才能表达。只有当 aca du 后面加上复数附加成分 -la 时, 才除了“弟弟们”的意思外还能表示“弟兄们”的意思。

蒙古语里“春营地、夏营地、秋营地、冬营地”分别用 xabardʒa:, dʒuslan, namardʒa:, ebeldʒə: 这样的单词表达, 东部裕固语里前三者却需要采用复合词 χawər gadʒar, dʒunə gadʒar, na:mər gadʒar, 只有“冬营地”才用单词 wəldʒəŋ。

对于亲属语言中的同源词进行比较研究, 有助于探索和揭示语言发展的历史面貌。例如: 蒙古语里“拳头”叫 nudrag, 写作 ᠨᠠᠳᠠᠷᠠᠭ, “捶击”叫 nudəx, 写作 ᠨᠠᠳᠠᠬᠤ。前者词干由阳性元音构成, 后者词干由阴性元音构成。然而保安语里“拳头”叫 nədca, “捶击”叫 nəd, 词根是一个。由此可以推测, 这两个词是在共同蒙古语时代同一个根词上演变而来的。又如: 蒙古语里“缝”叫 ojix, 写作 ᠣᠵᠢᠬᠢ, “拴”叫 ujix, 写作 ᠤᠵᠢᠬᠢ, 两者词

首用的元音在书写形式上虽然相同, 但读音各异。然而保安语里“缝”和“拴”都叫 ha:, 由此可以推测, 这两个词在共同蒙古语时代也可能本来就是同音的。

蒙古语里“起来”叫 bosox, 写作 ᠪᠣᠰᠣᠬᠤ, “生长, 增殖, 涨”叫 esex, 写作 ᠡᠰᠢᠬᠤ。前者词干由阳性元音构成, 词首有唇辅音; 后者词干由阴性元音构成, 出现在词首的是零声母。然而保安语里这两种意义都用 osə (大墩) 或 wos~woʃ~wor (年都乎) 表达。由此可以推测, ᠪᠣᠰᠣᠬᠤ 和 ᠡᠰᠢᠬᠤ 在共同蒙古语时代很可能曾经是同一个词, 具有相同的语音形式。年都乎保安话里的 wo 可能体现着从 bo 演变为 e 的中间环节。蒙古语词首的 b, 在东乡语、保安语里以零声母形式出现的例词还可以举出 bol (成为) > olu, ol。

再如: “鱼”, 蒙古书面语写作 ᠶᠠᠮᠠᠭ, 现代口语读 dʒagag, 《至元译语》注音“只海述”, 《华夷译语》注音“只合中孙”。可是保安语里却是 dʒalgason, 第一音节末多一个 l 音。增加一个 l 音的现象还可以在表示“冰”的 moldzə, melson 这样的词里见到 (moldzə 是土族语的读法, melson 是保安语年都乎话的读法。保安下庄读 mənsu, 尕洒日读 minsu, 郭麻日读 mintsu, 大墩读 minʃu, 干河滩读 mijuu。锁南坝东乡话读 mansuŋ, 龙泉东乡话读 məsuŋ。民和土族话读 mirsl)。不过“冰”在现代蒙古语里虽然写作 ᠪᠢᠷᠠᠳ, 读作 mes, 但在《华夷译语》里却确曾有“莫勒孙”的注音。土族语的 tʃa:ldzə (纸), səu:ldzə (胆) 在中世纪蒙古语里也曾有过“察阿勒孙”和“雪吕孙”的读音 (均见《华夷译语》。今读 tʃa:s, ses)。由此看来, 保安语里表“鱼”的 dʒalgason 会不会代表着一种比起《华夷译语》或《至元译语》所代表的时代来更为古老的读法。

与此相关, “羊毛”在现代蒙古口语里读作 no:s, 书面语里也只见有 ᠨᠣᠰ 这样的写法。可是保安语里的读音却是 nocson, 东乡语里叫 nocosun。可见, 无论蒙古口语 no:s 里的 no: 也好, 还是书面语 ᠨᠣᠰ 里的 ᠨᠣ 也好, 它的长元音很可能与 ᠨᠣᠰᠠᠳ (拉屎), ᠶᠠᠮᠠᠭ (上面), ᠡᠰᠢᠬᠤ (麦子), ᠪᠣᠰᠣᠬᠤ (泡沫) 等词里的情况一样, 同样是由一个短元音同一个由 c 或 g (ʋ 或 ʁ) 带起的音节合并的结果。这种由 c 或 g (ʋ 或 ʁ) 带起, 但在现代蒙古口语里辅音实际已不发音的音节, 在蒙古语的一些亲属语言里留下了清晰的痕迹。

蒙古语族诸语言的词汇还各具一些本身的特点。例如蒙古语里畜牧业方面的词汇比较丰富, 达斡尔语里狩猎业方面的词汇比较丰富; 土族语、东部裕固语里拥有相当数量的喇嘛教用语, 而东乡语、保安语里则拥有相当数量的伊斯兰教用语。蒙古语、达斡尔语里由于元音和谐律的影响, 都产生了一些语音上阴阳对立、区别相互关联的语义的对偶词; 东部裕固语、土族语、东乡语、保安语里则或者由于元音和谐律所支配的元音范围很小, 或者由于只有一些残存性的元音和谐现象, 或者由于根本不存在任何元音和谐律或元音和谐现象, 所以未见有这样的对偶词。

下面, 简单谈一谈蒙古语族的借词。

一个语言向另一个语言借词, 是一种十分自然的现象。蒙古语族诸语言里都存在着不同数量和不同来源的借词。这是多民族互相接触、互相影响的必然结果, 反映着各民族积极与兄弟民族进行交流, 以丰富发展本民族经济文化的努力。一个语言里拥有多种来源的词汇成分, 除了在一定程度上说明这个民族同别的民族的关系外, 也反映着这个民族本身具有悠久

的历史。例如蒙古语的词汇里除了阿尔泰语系几个语族共有的词和来自突厥语族、满洲通古斯语族的语词外，还有希腊、阿拉伯、波斯、粟特语借词、梵语借词、藏语借词、汉语借词和俄语借词等。其他语言里的借词情况也是相当复杂的。

蒙古语族语言里都有相当数量的汉语借词，它们涉及的范围很广。根据五十年代语言调查的记音材料，达斡尔语2566个词里，汉语借词占5.4%；土族语1845个词里，汉语借词占19%；东乡语1593个词里，汉语借词将近一半；东部裕固语2093个词里，汉语借词占23.9%，保安语大墩话3020个词里，汉语借词占40.4%；保安语保安下庄话3032个词里，汉语借词占14%。由以上统计数字可以看出，东乡语里汉语借词最多，其他，依次为保安语大墩话、东部裕固语、土族语、保安语保安下庄话和达斡尔语。

按借入的时间，可以把汉语借词分为早期借词和晚期借词。早期借词主要属于日常用语，普及面广，发音稳定。例如：

达斡尔语里的			
dəŋdʒen	灯	kantəs	汗衫
wa:s	袜子	tʃy:dəŋ	火柴
dʒə:tu:	镰头	dʒə:s	折子
土族语里的			
tʃoŋgog	窗户	dzau:xa	灶火
lau:fə	老鼠	na:dzə	芽子
dzau:rə	枣儿	a:dʒiu:	舅舅
东部裕固语里的			
tʃəŋ	秤	la:	蜡
lor	箩	ja:dzə	鸭
la:dzə	辣子	dʒiŋ	井
东乡语里的			
baitsai	白菜	tʃa	茶
tsu	醋	xai	鞋
baogu	玉米	xanta	衬衣
保安语里的			
ikaŋ	炕	idzɿ	椅子
mali	敏捷	biansɿ	饺子
budzɿ	堡	mojaŋ	模样
达斡尔语里的			
dəŋjuan	党员	tuanjuan	团员
gə:mig	革命	ganbul	干部
jiŋxaŋ	银行	guŋrən	工人
土族语里的			
dzauʃaŋ	照相	dzɿndzɿ	政治
dzɿ:ju	自由	ʃo:səŋ	学生
fulun	富农	i:lə	一律
东部裕固语里的			
piŋdəŋ	平等	liʃi	利息
idʒen	意见	jaŋxui	水泥
guŋne	工业	denjəŋ	电影
东乡语里的			
giəmin	革命	daibiao	代表
ʃudʒi	书记	taidu	态度
dʒixua	计划	xuafəi	化肥
保安语里的			
mindzu	民族	puke	扑克
ganbu	干部	guŋsə	公社
gemij	革命	tʃiju	汽油
达斡尔语里的			
tuəlɒdʒi	拖拉机	tuəlɒdʒi	拖拉机
tuəlɒdʒi	群众	tʃundzʉŋ	群众
tuəlɒdʒi	部长	budzəŋ	部长

土族语里的					
dzauʃaŋ	照相	dzɿndzɿ	政治	dza:dan	炸弹
dzɿ:ju	自由	ʃo:səŋ	学生	xodzəʃe	合作社
fulun	富农	i:lə	一律	jau:dʒin	要紧
东部裕固语里的					
piŋdəŋ	平等	liʃi	利息	ʃiŋfu	幸福
idʒen	意见	jaŋxui	水泥	guŋtʃaŋ	工厂
guŋne	工业	denjəŋ	电影	tʃyŋguŋ	群众
东乡语里的					
giəmin	革命	daibiao	代表	mofan	模范
ʃudʒi	书记	taidu	态度	mindzu	民主
dʒixua	计划	xuafəi	化肥	tondzjə	团结
保安语里的					
mindzu	民族	puke	扑克	tuəlɒdʒi	拖拉机
ganbu	干部	guŋsə	公社	tʃundzʉŋ	群众
gemij	革命	tʃiju	汽油	budzəŋ	部长

蒙古语族有些语言里由于宗教上的原因大都借入过一些藏语词。根据五十年代调查记录的材料，大致情况是：保安语同仁方言里藏语词最多，约占42.6%。其次是保安语大墩话，约占17.3%，土族语占9%，东部裕固语占2.1%。东乡语和达斡尔语里藏语借词较少。

土族语			保安语		东部裕固语	
一定		jində mändə		jinda mända		
狮子	səŋgə	səŋgə				
管家	nerwa	nierwa				
黄牛		walaŋ		baləŋ		
媒人	warwa	warwə				
糖	ga:ra	gara				
小心	samtʃoŋla	samtʃoŋgə				
经塔		tʃordən		tʃo:rden		
花		matəg		medog		
画匠		labdzo		ʃabdzo		
老师		gergən		gergan		
毒	dəg	dəg				
药	sman	man				
毛巾	lagʃi:	laxʃə				
野兽	radag	rədəg				
吝啬		idag		jidag		
计谋		roko (~rəkuə)		rəgkuə		

近期借词既有日常用语，又有政治、经济、文化和科技用语。有些这样的词，发音不太稳定，或按借词原来的读音，或用本民族的语音来替代本民族没有的语音。例如：

宝贝		rəmbotʃe	rəmbutʃe
方向		ʃoc	ʃoŋ
唾液	kadzɪ	katʃə	kadzə

保安语同仁方言里藏语借词所以会占全部词汇的将近一半，同讲这种话的人所处的地理位置、他们的宗教信仰以及与藏族人民密切来往接触的历史和现实情况有着直接的关系。保安族和东乡族人民使用的语言情况就不同了。由于保安族和东乡族人民信奉伊斯兰教，所以保安语积石山方言和东乡语里借入了相当数量的突厥语词、波斯语词和阿拉伯语词。至于东部裕固人，虽然不信仰伊斯兰教，但因与操突厥语族语言的西部裕固人属于同一民族，所以东部裕固语里也借入了一些突厥语词。另外，土族语里也有少量突厥语借词。土族语里的突厥语词也许是在共同蒙古语时代就已借入的。

	东乡语	保安语	土族语	东部裕固语
石头	taʃl	taʃə	taʃ	taʃ
麻	kəndʒi	kəntʃər		keŋdʒir
小孩			bulai	məla
青蛙	baga			baga
杏	orou	orəŋ		
墙	daŋ	dam		
老鼠	sɪdzəcan	tʃitʃixəŋ		
核桃	dzaŋca	dzaŋcax	dzaŋgirəŋ	
榔头	tomo	towa		
城	badza	badzər	badzar	
主麻	dzu məə	dzu ma		
宇宙	alan	alan		
天	asman	asman		
礼拜	namasɪ	namadzɪ		
地狱	dodzo	dodzəŋ		
清真寺	mətʃɪ	mətʃi		
念珠	tasbixəə	tabsa		
陵墓		gumbər		
阿訇	axoŋ	axoŋ		
智慧	acili	acəl		

达斡尔语由于地理历史等多方面的原因，从满洲通古斯语族语言里借入了不少语词。例如：

guruŋ	国家	bait	事情	dʒak	东西
sugdun	空气	suntbu:	消灭	banin	脾气
bilga:r	食道	tauk	出错	ilga:	花
bulku	镜子	xotur.	幸福	ba:ta:	敌人

argəl 犏牛 wa:lgəŋ 回声 xuə:s 脓

另外，达斡尔语还从俄语里借用了少量词。例如 le:b (面包)，be:ltʃ (火墙)，jilia:pk (礼帽)，birda:n (单响猎枪) 等。

某些事物或概念，本民族原用固有词表达，后又借用了其他语言的语词。在一段时间里，往往两种说法并用。例如东部裕固语固有词与汉语借词并用的例词：

sarəmsəŋ~suan	蒜	cudal~dʒa:	假
tolə~pəila	赔	turma~lo:bu	萝卜
tʃəca:la~nen guolo	过年		

保安语年都乎话固有词与藏语借词并用的例词：

məŋgi~mbawa	青蛙	basə~ʃdaŋ	老虎
nasə~lo	年龄	budʒigu~dzə	舞蹈
saŋ~ʃagə	好		

外族语的某些语词借入本族语后，意义有了变化。例如借自汉语“饺子”的 dzoudzɪ，在东部裕固语里表示了“包子”的意义，而同样表示“包子”的意义，在保安语和东乡语里都采用借自汉语“馒头”的 mantəŋ。借自汉语“升”的 jin，在达斡尔语里表示了“斗”的意义。借自汉语“墩子”的 dundzɪ，在土族语里表示了“屁股”的意义。东部裕固语借来指“猩猩”的 dəm，在藏语里表示的本是“熊”，保安语借来指“午餐”的 nanʃi，在藏语里表示的本是“早饭”等。

蒙古语族语言里的借词从词性来说，实词、虚词都有。当汉语借词作为动词使用时，有一个显著的形态特点，那就是在所借的词后，一律都要接缀特定的附加成分，使之成为动词词干。带有这种特定附加成分的动词词干，同固有的动词词干在词法变化和句法功能上完全相同。例如，达斡尔语借自汉语的动词一般要加 l：

jandziu-l	研究	guanbo:-l	广播
lai-l	赖	saixua:-l	种痘 (栽花)
pəi-l	配	ʃə:mi(ŋ)-l	奋斗 (舍命)

土族语借自汉语的动词一般要加 la (le, lo)，gə, kə 等：

din-la	钉	daŋ-la	挡
jin-le	献	go-lo	管
sa:-gə	擦	ʃi:-gə	吸
ta:-gə	踏	tui:-gə	推
gua:-kə	刮	baŋ-kə	帮
la:-kə	拉	ban-kə	搬

东部裕固语借自汉语的动词一般要加 la (le, lo)：

juŋxu-la	拥护	bangu-la	帮助
gaidzəŋ-la	改正	gaibian-la	改变
dian-le	垫	die-le	叠
dzɪtʃɪ-le	支持	tuandʒe-le	团结

dʒoŋ-lo	装载	gon-lo	管
dzoŋ-lo	钻	bo-lo	簸
东乡语借自汉语的动词一般要加 la(liə)或 dʒi, tʃi, ji。多音节词上则用 giə:			
gao-la	搞	dafa-la	打发
dʒiə-liə	接	bəi-liə	背
xan-dʒi	焊	zan-dʒi	染
pau-tʃi	刨	wəi-tʃi	围
dʒiau-ji	浇	gua-ji	挂
pipiŋ-giə	批评	dʒiəfaŋ-giə	解放
保安语借自汉语的动词一般要加 gə:			
dʒi:-gə	商量	kexui-gə	开会
poxue-gə	破坏	kua-gə	夸奖
tolen-gə	讨论	laŋfəi-gə	浪费
不过也有少数汉语借词是以 lə 作为动词的标志的:			
pa-lə	爬	dzi-lə	栽
le-lə	赖	sui-lə	催
借自藏语的动词情况与此一样。			

二、构词法

蒙古语族语言的词，从结构上讲，都可以分为单纯词和合成词。单纯词的构造比较简单，大多由一两个音节构成。例如：

蒙古语的	xel	脚	namar	秋
达斡尔语的	nas	岁	tuwa:	锅
土族语的	lom	书	tərge	车子
东部裕固语的	dy:	弟	sogor	瞎
东乡语的	baŋ	蜜	iga	碗
保安语的	kuj	人	asonj	牲畜

合成词包括派生词和复合词。词的派生和复合是蒙古语族许多语言丰富发展自己的词汇的主要手段。

蒙古语族诸语言均可通过词干上接缀构词附加成分的方式构成新的词。用接缀构词附加成分构成的词都是派生词。蒙古语里这种形态构词法特别发达。内蒙古人民出版社1964年出版内蒙古大学编著的《现代蒙古语》里提到的构词附加成分就有近二百种。蒙古语族其他语言里构词附加成分虽然数量上并不都象蒙古语那么多，但也是颇为丰富多彩的。这里我们将亲属语言里的一些构词附加成分归纳在一起，按照先元音后辅音，先长元音后短元音，参以发音部位前后为序，排列起来，各举一些例子，附在下面，便于检索。至于仅仅由于元音和谐或流音的关系造成的附加成分变体，不另列条。当然这些附加成分并不是在任何词干上都

可以接缀的，有些附加成分的使用范围极其狭窄，只在个别情况下才出现。在接缀附加成分时，有时候词干会发生一些变化，诸如元音变读，增加或减少一些音等等。有的词根在有些语言里已经不单独使用，只在派生词里才出现。对这样的死根词，我们就不加译文了。

-i:

形容词派生动词

darba	嘴大的	-darbai:	嘴变大	(达)
kormo	眯眼的	-kormoi:	眯眼睛	(达)
tʃəlu:r	亮堂的	-tʃəli:	变亮堂	(达)
gilə:n	滑的	-gili:	变滑	(达)
tʃixəŋ	白	-tʃixi:	变白	(保)
fuləŋ	红	-fuli:	变红	(保)
dʒarwa	粗糙的	-dʒarwai:	变粗糙	(裕)
gəbʃi	收缩的	-gəbʃi:	收缩	(裕)

-ə:s, -e:s

动词派生名词

tibk	钉	-tibkə:s	钉子	(达)
ʃidʒ	粗缝	-ʃidʒe:s	缝合处	(达)

-ə:dʒə:r

名词派生名词

nuwur	爱人	-nuwure:dʒə:r	夫妻俩	(达)
-------	----	---------------	-----	-----

-a:, -e:, -ə:, -o:

动词派生名词

sana	想	-sana:	思想	(达)
məd	知道	-mədə:	知觉	(达)
tul	烧	-tule:	柴	(达)
kulə	捆绑	-kule:	捆绑绳	(裕)
tərə	种	-tara:	庄稼	(土)

动词派生形容词

səgtə	醉	-səgtə:	醉的	(裕)
dʒuat	瘦	-dʒuata:	瘦的	(达)

动词派生动词

suna		-suna:	使延伸	(裕)
xigd	变大	-xigdə:	使变大	(达)

-a:tan, -ə:tən, -o:tun

动词派生名词

wana	落	-wana'o:tun	西	(达)
gar	出	-garo:tun	东	(达)

代词派生代词

ənə	这	-ənə:tən	这边	(达)
tər	那	-tərə:tən	那边	(达)

时位词派生时位词

də:r	上边	-də:rə:tən	在上边	(达)
xuaina	后边	-xuaina:tan	在后边	(达)

-a:n, -e:n, -ə:n

动词派生名词

murđ	发展	-murđə:n	发展	(达)
dur	卖	-durə:n	买卖	(达)
hdʒa		-hdʒa:n	馱子	(裕)
tele		-tele:n	柴	(裕)

动词派生形容词

amər	休息	-amra:n	舒服的	(达)
guaid	慢	-guaida:n	慢的	(达)

-a:l, -e:l, -ə:l, -o:l

动词派生名词

ald	失掉	-alda:l	失物	(达)
ors	流	-orso:l	流水	(达)
fitʃ	羞	-fitʃe:l	耻	(达)
itəg	相信	-itgə:l	信用	(达)

-a:li:, -ə:li:

名词派生名词

uj	辈	-ujə:li:	堂兄弟	(达)
ta:r	姑表	-ta:ra:li:	姑表亲	(达)

-a:r, -o:r

动词派生名词

dʒalag	接	-dʒalga:r	交接处	(达)
bod	染	-bodo:r	染料	(达)

-a:sən

动词派生名词

xala	缝	-xala:sən	补丁	(裕)
dʒabtʃə	砍	-dʒabtʃa:sən	砍下的碎片	(裕)

-a:tʃ, -e:tʃ, -ə:tʃ, -o:tʃ

动词派生形容词

jawə	走	-jawə:tʃ	爱走的	(裕)
na:d	玩	-na:da:tʃ	爱玩的	(裕)

动词派生名词

xarbə	射	-xarba:tʃ	射手	(达)
baʃ	抓	-bare:tʃ	接生婆	(达)

-a:tʃin, -e:tʃin, -ə:tʃin, -o:tʃin

动词派生名词

dur	卖	-durə:tʃin	商人	(达)
nyr	画	-nyre:tʃin	画家	(达)

名词派生名词

wəil	工作	-wəilə:tʃin	工人	(达)
bitəg	书	-bitgə:tʃin	学者	(达)

-aŋ

动词派生名词

tarə	种	-tarəŋ	粮食	(保)
atʃə	馱	-atʃəŋ	馱子	(保)
tari	种	-tarəŋ	粮食	(东)
atʃl	馱	-atʃəŋ	馱子	(东)

动词派生形容词

dogol	跛	-doclaŋ	跛的	(保)
-------	---	---------	----	-----

-og

动词派生形容词

me:r	弯	-me:rog	弯的	(保)
------	---	---------	----	-----

-u:, -y:

动词派生形容词

xul	留	-xulu:	多余的	(达)
jad	疲乏	-jadu:	贫穷的	(达)
cat		-catu:	硬的	(裕)
put		-puty:	封闭的	(裕)

-u:l

动词派生名词

barə	拿	-baru:l	把儿	(裕)
dar	压	-daru:l	鱼罩	(达)

名词派生名词

tərəg	车	-tərgu:l	路	(达)
-------	---	----------	---	-----

-u:r, -y:r

名词派生名词

naj	钓竿	-naju:r	杆子	(达)
-----	----	---------	----	-----

动词派生名词

xad	割	-xadu:r	镰刀	(达)
xəs	扫	-xəsü:r	扫帚	(达)
kəfge	踩	-kəfgu:r	梯子	(土)
tobtʃəla	扣	-tobtʃəlu:r	门扣	(裕)
nudə	捣	-nudy:r	杵	(裕)
tulke	推	-tulky:r	钥匙	(裕)
-uŋ				
动词派生名词				
dandə	卖	-danduŋ	买卖	(保)
动词派生形容词				
fiəri	醒	-fiəruŋ	醒的	(东)
-bə:				
动词派生形容词				
kitʃə:	留神	-kitʃbə:	勤俭的	(达)
-bo:				
名词或形容词派生形容词				
dʒorin	志气	-dʒorinbo:	有志气的	(达)
dəlgun	赖皮的	-dəlgunbo:	死皮赖脸的	(达)
-bun				
动词派生名词				
torto:	决定	-torto:bun	决定	(达)
duil	比	-duibun	例子	(达)
-bur				
动词派生名词				
tol	顶住	-tolbur	窗的中柱	(达)
dəl	扇	-dəlbur	扇子	(达)
-bdʒə, -btʃə				
名词派生名词				
tʃigə	耳朵	-tʃigəbdʒə	耳套	(土)
xurə	手指	-xurəbdʒə	指套	(土)
dʒy:	针	-dʒy:btʃə	针包	(裕)
kede	火铤	-kedəbtʃə	火铤盒	(裕)
形容词派生形容词				
kondʒe:n	心胸宽阔的	-kondʒəbtʃə	从容不迫的	(裕)
-m				
动词派生名词				
na:də	玩	-na:dəm	玩笑	(土)

gəsə	铲	-gəsəm	铲成的垛子	(土)
xinə:d	笑	-xinə:dəm	笑话	(达)
na:d	玩	-na:dəm	玩笑	(达)
barə	拿	-barəm	一把的量	(裕)
-mi:				
形容词派生名词				
fira	黄	-firamı:	黄鼠狼	(土)
-ma:, -mə:				
名词派生形容词				
arigi	酒	-arigma:	爱喝酒的	(达)
dəŋgə	烟	-dəŋgəma:	爱吸烟的	(达)
名词派生动词				
wadʒi	踪迹	-wadʒma:	跟踪	(达)
nid	眼睛	-nidmə:	注视	(达)
na:dʒil	娘家	-na:dʒilma:	回娘家	(达)
a:nəg	野营地	-a:nəgma:	露营	(达)
动词派生动词				
dar	压	-darma:	赊帐	(达)
ə:l	赖	-ə:lmə:	硬赖	(达)
-ma:r, -mə:r, -ma:re:, -mə:re:				
动词派生形容词				
dəud	读	-dəudma:r(e):	值得读的	(达)
udʒi	看	-udʒmə:r(e):	值得看的	(达)
-ma:ja:r, -mə:jə:r				
动词派生形容词				
duəllə	喜欢	-duəllma:ja:r	值得喜欢的	(达)
sons	听	-sonsmə:ja:r	值得听的	(达)
udʒi	看	-udʒmə:jə:r	值得看的	(达)
-ma:kan, -mə:kən				
动词派生形容词				
duəllə	喜欢	-duəllma:kan	值得喜欢的	(达)
udʒi	看	-udʒmə:kən	值得看的	(达)
-mal, -mel, -məl				
动词派生名词或形容词				
tuda:	逃	-tuda:mel	爱逃的	(土)
gura	编	-gurəmel	编的, 编织物	(土)
gur	编	-gurməl	编的, 辫子	(裕)

kesge	融化	→kesgemel	融化的	(裕)
tjadga	喂饱	→tjadgamal	饱的	(裕)
au	拿	→aumal	好拿的	(达)
fad	会	→fadmal	能干的	(达)
karku	刺	→karkumal	绣的	(达)
tədzə:	喂	→tədzə:məl	喂的	(达)
-matfə				
动词派生形容词				
fəkul		→fəkulmatfə	游手好闲的	(裕)
-mag				
动词派生形容词				
xu:r		→xu:rmag	假的	(裕)
-mo:				
动词派生形容词				
pantf	生气	→pantfmo:	值得生气的	(达)
duallə	喜欢	→duallmo:	值得喜欢的	(达)
-mut				
动词派生形容词				
duallə	喜欢	→duallmut	值得喜欢的	(达)
udʒi	看	→udʒmut	值得看的	(达)
-mtə:re:				
动词派生形容词				
fitf	害羞	→fitfimtə:re:	惭愧的	(达)
-mtəgəi				
动词派生形容词				
ai	害怕	→aimtəgəi	胆小的	(裕)
marta	忘记	→martamtəgəi	健忘的	(裕)
hni:	笑	→hni:mtəgəi	爱笑的	(裕)
hdʒə:	害羞	→hdʒə:mtəgəi	腼腆的	(裕)
-mli:				
动词派生名词				
kərt	躺	→kərtəmli:	瘫痪者	(达)
-mke:				
动词派生形容词				
fitf	害羞	→fitfimke:	腼腆的	(达)
xətʃi	瘦	→xətʃimke:	消瘦的	(达)
-wəi				

动词派生名词				
nar wana	日落	→nar wanawəi	西	(达)
-wər				
动词派生名词				
tələ	赔	→tələwər	偿付	(裕)
tʃu:l	钻眼	→tʃu:lwər	钻子	(裕)
形容词派生形容词				
fulaŋ	红	→fulawər	浅红的	(保杂)
boro	紫	→borowər	浅紫的	(保杂)
tʃəca:n	白	→tʃəiwər	灰白的	(裕)
ʃa:n	红	→ʃəiwər	浅红的	(裕)
-wtar				
形容词派生形容词				
tʃəca:n	白	→tʃəca:wtar	较白的	(裕)
xara	黑	→xarawtar	较黑的	(裕)
-d, -da, -de, -də, -do				
形容词派生动词				
xig	大	→xigd	变大	(达)
xar	黑	→xard	哭得失去知觉	(达)
uŋdur	高	→uŋdurd	变高	(裕)
sula	松	→sulad	变松	(裕)
budy:n	粗	→budy:d	变粗	(裕)
dzy:len	软	→dzy:led	变软	(裕)
olon	多	→olonda	变多	(土)
tʃo:gon	少	→tʃo:gonda	变少	(土)
narən	细	→narəndə	变细	(土)
budən	粗	→budəndə	变粗	(土)
fugiə	大	→fugiəda	变大	(东)
gao	好	→gaođa	变好	(东)
ɣaŋ	闲	→xanđa	闲待	(东)
qaluŋ	热	→qaluŋđa	取暖	(东)
名词派生动词				
kirə:	锯子	→kirə:d	锯	(达)
dau	声音	→daud	叫, 读	(达)
tos	油	→tosđa	上油	(达)
gar	手	→garđa	着手做	(达)
in	碾子	→ində	用碾碾	(达)

sunku	篦子	-sunkudə	用篦子篦	(达)
jo:jen	鞭子	-jo:jenda	抽鞭子	(土)
dao	声音	-daoda	叫	(土)
no:r	睡眠	-no:rdo	睡觉	(土)
dʒe:l	锈	-dʒe:de	生锈	(土)
haŋca	手掌	-haŋcada	拍	(东)
sumu	箭	-sumuda	射	(东)
muna	鞭子	-munadə	鞭答	(裕)
sy:l	尾巴	-sy:lde	揪尾巴	(裕)
cal	火	-calda	火烧	(裕)
ələge	摇篮	-ələgedə	放进摇篮	(裕)
bəlu:	磨石	-bəlu:da	用磨石磨	(保年)
çir	篦子	-çirda	用篦子篦	(保年)
çəja	锈	-çəjadə	生锈	(保大)
çir	篦子	-çirdə	用篦子篦	(保大)

-di: 名词派生形容词

maxa	肉	-maxadi:	有肉的	(土)
se:r	钱	-se:rdi:	有钱的	(土)

-də 名词派生形容词

meneg	钱	-menegdə	有钱的	(裕)
tʃi:g	潮湿	-tʃi:gdə	潮湿的	(裕)

动词派生名词

xana:	咳嗽	-xana:də	咳嗽	(土)
fine:	笑	-fine:də	笑话	(土)

-dəm 副词派生形容词

tʃer	挺直地	-tʃerdəm	陡的	(达)
------	-----	----------	----	-----

-dən 动词派生名词

χana:	咳嗽	-χana:dən	咳嗽	(裕)
hni:	笑	-hni:dən	笑话	(裕)

-da:tʃ 名词派生动词

mongol	蒙古	-mongolda:tʃ	用蒙语讲	(达)
niakan	汉族	-niakanda:tʃ	用汉语讲	(达)

-da

名词派生名词

lotʃə	碾子	-lotʃəda	碾场	(土)
-------	----	----------	----	-----

-dam

名词派生名词

ki:	风	-ki:dam	避风处	(裕)
-----	---	---------	-----	-----

-dal, -del, -dəl, -dol, -dar

动词派生名词

sau	坐	-saudal	坐位	(达)
ugu	死	-ugudəl	尸体	(达)
sor	学	-sordol	教养	(达)
xa:	缝	-xa:dal	缝接处	(裕)
ny:	搬	-ny:del	搬迁	(裕)
sana	想	-sanadal	想法	(土)
jau	走	-jaudal	走势	(土)
jau	走	-jaudar	走势	(民和土)

-das

形容词派生名词

tʃiga:n	白	-tʃiga:das	白带, 精液	(达)
---------	---	------------	--------	-----

-dasən

动词派生名词

dʒu:r	削	-dʒu:rdasən	削下的碎屑	(裕)
-------	---	-------------	-------	-----

-dagʃə

动词派生形容词

goi	乞讨	-goidagʃə	爱向人乞讨的	(裕)
-----	----	-----------	--------	-----

-daŋ

动词派生名词

jawu	走	-jawudaŋ	走法	(东)
giə	做	-giədaŋ	做法	(东)
kiəliə	说	-kiəliədaŋ	说法	(东)
otu	痛	-otudaŋ	痛的情形	(东)

名词派生形容词

xawar	鼻子, 鼻涕	-xawardaŋ	流鼻涕的	(土)
-------	--------	-----------	------	-----

-dagan

动词派生名词

ai	害怕	-aidagan	危险	(裕)
----	----	----------	----	-----

-daqai

动词派生形容词			
-du	ai 害怕	-aidaqai	胆小的 (裕)
名词派生形容词			
	kudzi 力气	-kudzidu	有力的 (土)
	funir 味道	-funirdu	美味的 (土)
表示时位意义的词派生形容词			
	cadanə 外边	-cadanədu	外边的 (东)
	giədə 家里	-giədədu	家里的 (东)
	qala 哪里	-qaladu	哪里的 (东)
	əndə 这里	-əndədu	这里的 (东)
动词派生名词			
	fine: 笑	-fine:du	笑话 (土)
	xana: 咳嗽	-xana:du	伤风 (土)
-dun			
副词派生形容词			
-duŋ	lab 一定	-labdun	准确的 (达)
动词派生名词			
	qana 咳嗽	-qanaduŋ	咳嗽 (东)
	finiə 笑	-finiəduŋ	笑柄 (东)
	fine 笑	-fineduŋ	笑话 (保)
	χanə 咳嗽	-χanduŋ	痰 (保)
-dga:r, -dgə:r			
动词派生形容词			
	wail 哭	-waildga:r	爱哭的 (达)
	d3au 咬	-d3audga:r	好咬的 (达)
	sə: 撒尿	-sə:dgə:r	好尿尿的 (达)
	ai 怕	-aidga:r	胆小的 (达)
-t, -ta, -tə			
形容词派生动词			
	wair 近	-wairt	变近 (达)
	sain 好	-sait	变好 (裕)
	gor 短	-gorta	变短 (保年)
	fiŋgəŋ 稀	-fiŋgətə	变稀 (保大)
名词派生动词			
	əulən 云	-əulənt	布云 (达)

	dolge:n 浪	-dolge:nt	起浪 (达)
	ʃd3og 绊子	-ʃd3ogta	上绊子 (保年)
	gəja 锈	-gəjata	生锈 (保下)
数词派生名词			
	d3irgo: 六	-d3irgo:t	六岁牛马 (达)
	dolo: 七	-dolo:t	七岁牛马 (达)
-ti:			
名词派生形容词			
	nər 名	-nər:ti:	有名的 (达)
	ila:n 光	-ila:nti:	光明的 (达)
名词派生名词			
	aŋ 命	-aŋ:ti:	动物 (达)
-tə			
名词派生形容词			
	ŋgo 颜色	-ŋgotə	有色的 (土)
	amun 命	-amutə	活的 (土)
	mo:rə 马	-mo:rətə	骑马的 (裕)
	ed 财产	-ed:tə	有财产的 (裕)
	wer 角	-wertə	带犄角的 (保大)
	kaçə 豁口	-kaçətə	带豁口的 (保大)
	ud3ir 尖儿	-ud3irtə	尖的 (保年)
	tosəŋ 油	-tosəŋtə	油腻的 (保年)
	rawə 辫子	-rawətə	有辫子的 (保下)
	dzəkə 棱子	-dzəkətə	带棱子的 (保下)
形容词派生形容词			
	bajaŋ 富	-bajaŋtə	富的 (保年)
	mepə 穷	-mepətə	穷的 (保年)
-ta			
摹拟词派生名词			
	gua:ŋar (摹声词)	-gua:ŋarta	铃铛 (达)
动词派生动词			
	xaram 搂	-xaramta	保护 (达)
-tan			
名词派生名词			
	amən 命	-amtan	动物 (裕)
	gaga 哥哥	-gagatan	哥哥等人 (东)
-tu			

名词派生形容词			
mori	马	-moritu	骑马的 (东)
sacaŋ	胡子	-sacaŋtu	长胡子的 (东)
taʃl	石头	-taʃltu	有石头的 (东)
ʃiəwən	学问	-ʃiəwəntu	有学问的 (东)
动词派生名词			
qania	咳嗽	-qaniatu	咳嗽 (民和土)
形容词派生动词			
oqo	短	-oqotu	变短 (东)
ʃlcaŋ	白	-ʃlcatu	变白 (东)
-tca			
形容词派生动词			
qurtʃa	锐利	-qurtʃatca	弄锐利 (裕)
χalu:n	热	-χalu:tca	弄热 (裕)
-n			
名词派生名词			
duru	样子	-durun	规章 (达)
名词派生形容词			
ʃəca:		-ʃəca:n	白 (裕)
nogo:		-nogo:n	绿 (裕)
动词派生名词			
dasa	治理	-dasan	政治 (达)
kurge	送	-kurgən	女婿 (土)
na:d	玩	-na:dən	游戏 (裕)
tuliə	烧	-tuliən	燃料 (东)
动词派生形容词			
kat	干	-katan	硬的 (达)
ʃingə	吸收	-ʃingən	稀的 (土)
-nan, -nən			
数词派生名词			
guarəb	三	-guanən	三岁公牛马或母马 (达)
durub	四	-dunən	四岁公牛马或母马 (达)
-nag			
动词派生名词			
a:	在, 有	-a:nag	露营地 (达)
-nun			
名词派生形容词			

am	命	-amnun	活的 (达)
-ndʒ			
动词派生名词			
alku	迈步	-alkundʒ	步 (达)
名词派生名词			
sugu	斧子	-sukundʒ	小斧子 (达)
-l			
动词派生名词			
məd	知道	-mədəl	知识 (达)
gar	出	-garal	出产 (达)
paɔda	容纳	-paɔdal	容量 (土)
bari	抓	-baril	柄 (土)
tanə	认识	-tanəl	熟人 (裕)
acsə	借	-acsəl	借的东西 (裕)
ʃimu	吸	-ʃimul	蚊子 (土)
-l, -la, -lə, -le, -lo, -liə			
名词派生动词			
kor	毒	-korol	陷害 (达)
xur	籽	-xurul	籽成熟 (达)
bandaŋ	凳子	-bandal	坐 (保年)
dʒu:daŋ	梦	-dʒu:dal	做梦 (保年)
nəgəŋ	山羊羔	-nəgol	下山羊羔 (保下)
daxaŋ	驹	-daxal	下驹 (保下)
xiʃə	剪子	-xiʃal	剪 (保大)
bakə	簸箕	-bakəl	簸 (保大)
anuku	锁子	-anukla	上锁 (达)
ʃidər	绊子	-ʃidərlə	上绊子 (达)
se	带子	-sela	系带 (保年)
bo:səŋ	虱子	-bo:s'ɪ	掐虱子 (保年)
ndəgi	蛋	-ndəgilə	下蛋 (保下)
sam	梳子	-samlə	梳 (保下)
dʒindʒəgə	崽子	-dʒindʒəgələ	下崽 (保大)
gərcəŋ	绵羊羔	-gərcələ	下绵羊羔 (保大)
dau:	歌	-dau:la	唱歌 (土)
teʃdʒə	扣子	-teʃdʒələ	扣扣子 (土)
golgo	崽子	-golgolo	下崽 (土)
naraŋ	太阳	-narala	晒太阳 (东)

fiandziə	影子	-fiandziəliə	乘凉	(东)
xaitʃə	剪子	-xaitʃəla	剪	(裕)
siom	小拊	-siomlo	用小拊量	(裕)
derme	强盗	-dermele	抢	(裕)

形容词派生动词

dgusun	酸	-dgusul	发酸	(达)
xundu	重	-xundul	尊重	(达)
ʃa:taŋ	近	-ʃa:tal	接近	(保年)
xi:ʃaŋ	旧	-xi:ʃal	变旧	(保年)
xəra	黑	-xəral	变黑	(保下)
gordəŋ	快	-cordal	加快	(保大)
xara	黑	-xarala	发黑	(土)
fira	黄	-firala	发黄	(土)
qara	黑	-qarala	变黑	(东)
ʃura	黄	-ʃurala	变黄	(东)
tarcən	肥	-tarcəla	变肥	(裕)
behgə	结实	-behgəle	弄结实	(裕)
dzidzaŋ	厚	-dzidzaŋla	变厚	(保年)
hdoŋ	硬	-hdoŋla	变硬	(保年)
merəc	歪	-merəclə	变歪	(保大)
manag	暗	-manaclə	变暗	(保大)

摹拟词派生动词

pardag	(啪啪声)	-pardacla	发出乱响声	(土)
mai	(羊叫声)	-maila	羊叫	(土)
ca:gə	(呱呱声)	-ca:gəla	发出呱呱声	(裕)
dungə	(嗡嗡声)	-dungəle	发出嗡嗡声	(裕)

副词派生动词

dzucu		-dzucul	拔出	(裕)
dasa		-dasal	弄断	(裕)
caga		-cacal	分开	(保)
cogo		-cocol	弄破	(保)

感叹词派生动词

bə:bə:	(哄孩子语)	-bə:bə:l	哄孩子入睡	(达)
aju	(哎唷)	-ajula	呻吟	(裕)

-liən

动词派生名词

sugiə	骂	-sugiəliən	诅咒	(东)
-------	---	------------	----	-----

-liŋku

动词派生名词

xumpa:	游	-xumpa:liŋku	鱼鳔	(达)
--------	---	--------------	----	-----

-le:

形容词派生形容词

budu:n	粗	-budu:le:	粗心的	(达)
--------	---	-----------	-----	-----

-lə

动词派生名词

sa:	挤奶	-sa:lə	奶牛	(裕)
-----	----	--------	----	-----

-ləd

数词派生名词

gurwan	三	-gurwaləd	马绊	(裕)
--------	---	-----------	----	-----

la

动词派生动词

dzabʃi	砍	-dzabʃila	剁	(保年)
angəi	张口	-angəila	频频张口	(保年)

-lan, -lən, -lon, -lun

名词派生形容词

xuar	雨	-xuarlan	多雨的	(达)
------	---	----------	-----	-----

动词派生形容词

xara:	骂	-xara:lan	爱骂人的	(达)
id	吃	-idlən	能吃的	(达)
o:	喝	-o:lon	能喝的	(达)
jau	走	-jaulun	爱走的	(达)

-lag, -ləg

动词派生名词

xa:	关	-xa:lag	大门	(达)
koʃ	包	-koʃlag	包袱	(达)
tədʒə:	喂	-tədʒə:ləg	家畜	(达)
aŋna:	生活	-aŋna:lag	生活	(达)

-laŋ, -lon, -leŋ

名词派生名词

tuca	鸡	-tucalaŋ	鸡叫时分	(东)
udu	中午	-udulaŋ	中午时分	(东)
ʃdən	牙	-ʃdələŋ	二岁羯绵羊	(裕)
tara:	粮食	-tara:laŋ	农业	(裕)

动词派生名词

	dzirca 享福	-dzircalaŋ	幸福	(裕)
	dʒo: 痛苦	-dʒo:ləŋ	苦难	(裕)
	动词派生形容词			
	tʂudu 饱	-tʂudulaŋ	饱的	(东)
	tʂadə 饱	-tʂadələŋ	饱满的	(土)
	tʂadca 喂饱	-tʂadcalaŋ	饱的	(裕)
	-lo:, -lə:			
	副词派生动词			
	xaga 破	-xagalo:	打破	(达)
	kəŋk 碎	-kəŋklə:	弄碎	(达)
	-log			
	名词派生形容词			
	htor 里面	-htorlog	容量大的	(裕)
	-loc			
	动词派生形容词			
	he:rgə 惊跳	-he:rgələc	易惊的	(保)
	tarcəl 发胖	-tarcələc	肥胖的	(保)
	-luŋ			
	动词派生名词			
	aji 怕	-ajiluŋ	稻草人	(东)
	-lbi:			
	名词派生动词			
	kufi 力	-kufilbi:	努力	(达)
	-lbur, -lwər			
	动词派生名词			
	xa: 关; 挡	-xa:lbur	帐幔	(达)
	çi: 晒	-çi:lwər	向阳处	(裕)
	-lt			
	动词派生名词			
	gar 出	-garalt	出产	(达)
	-ldʒ			
	名词、形容词或摹拟词派生动词			
	usug 话	-usugldʒ	说话	(达)
	jadgan 萨满	-jadgaldʒ	跳萨满舞	(达)
	xatgai 急躁的	-xatgaildʒ	急躁	(达)
	kormor 眨眼状	-kormoldʒ	眨眼	(达)
	dzirmur 快速眨眼状	-dzirmuldʒ	快速眨眼	(达)

	形容词派生名词			
	far 黄	-faraldʒ	蒿	(达)
	-ldʒin			
	名词或形容词派生名词			
	tara: 粮食	-tara:ldʒin	庄稼	(裕)
	fra 黄	-fraldʒin	蒿	(裕)
	fira 黄	-firalldʒin	黄刺	(土)
	数词或形容词派生形容词			
	gura:n 三	-gura:ldʒin	三角的	(土)
	de:ren 四	-de:reldʒin	四方的	(土)
	gurwan 三	-gurwaldʒin	三角的	(裕)
	də:rwən 四	-də:rwəldʒin	四方的	(裕)
	guarəb 三	-guarəldʒin	三角的	(达)
	durub 四	-durbəldʒin	四方的	(达)
	dʒorbin 椭圆的	-dʒorbəldʒin	椭圆的	(达)
	-ldʒa, -ldʒe			
	动词派生动词			
	gerge 闪	-gergeldʒe	一闪一闪	(土)
	de:wa 颠	-de:waldʒa	踉踉跄跄	(土)
	-ldʒo:r			
	摹拟词派生名词			
	tʂiangar (摹声词)	-tʂiangaldʒo:r	铙钹	(达)
	-lɿ			
	动词派生动词			
	bari 抓	-barilɿ	摔跤	(达)
	xor 积	-xorilɿ	积聚	(达)
	名词派生名词			
	xoro: 手指	-xoro:lɿ	指套	(达)
	-lga:n, -lgə:n			
	动词派生名词			
	bodo 想	-bodolga:n	谋略	(达)
	aralɿ 打仗	-aralɿilga:n	战争	(达)
	tarkalɿ 打	-tarkalɿilga:n	斗殴	(达)
	dulə: 经过	-dulə:lgə:n	实践	(达)
	-lca, -lge			
	动词派生名词			
	aməra 休息	-aməralca	休息	(裕)

ere	来	-erelge	收入	(裕)
时位词派生名词				
gada	外面	-gadar	面子	(土)
tudo	里面	-tudor	里子	(土)
动词派生名词				
tulk̄	推	-tulk̄ir	推物工具	(达)
nargu	耙	-nargur	耙子	(达)
cadə	割	-cadər	镰刀	(土)
nədə	捣	-nədər	夯	(土)
gada	割	-gadar	镰刀	(保年)
çəwa	抹	-çəwar	泥	(保年)
andaca	发誓	-andacar	誓言	(裕)
dewəsge	铺	-dewəsger	褥子	(裕)
-r, -ra, -re, -rə, -ro				
静词派生动词				
tafe:n	过错	-tafe:r	犯错误	(达)
ko:do:	傻子	-ko:do:r	变成傻子	(达)
kuitun	冷	-kuitur	变冷	(达)
kiand	便宜	-kiandar	变便宜	(达)
nitəŋ	湿	-nitar	变湿	(保)
gəgəŋ	亮	-gəgar	发亮	(保)
xadoŋ	硬	-xadoŋra	变硬	(土)
noco:n	绿	-noco:ro	变绿	(土)
kuiden	冷	-kuidere	变冷	(土)
xu:dʒən	旧	-xu:dʒəra	变旧	(裕)
budy:n	粗	-budy:re	变粗	(裕)
niŋkiən	薄	-niŋkiərə	变薄	(东)
nocoŋ	绿	-nocoro	变绿	(东)
sula	松	-sulara	变松	(东)
动词派生动词				
ərd	破坏	-ərdər	坏	(达)
ebde		-ebdere	坏	(裕)
alda		-aldara	松开	(裕)
sadzə	撒	-sadzəra	四射	(土)
xambə	灭	-xambəra	消灭	(土)
副词派生动词				

xaga	破	-xagar	破裂	(达)
boltu	脱	-boltur	脱开	(达)
dzugu		-dzugura	脱出	(裕)
dasa		-dasra	断	(裕)
gaga		-gagara	裂开	(保)
gogo		-gogora	破	(保)
摹拟词派生动词				
mo:	(牛叫声)	-mo:ro	牛叫	(土)
kurka	(呼呼声)	-kurkəre	怒号	(裕)
-ri				
形容词派生动词				
kuko	蓝	-kukori	变蓝	(保)
-rə				
动词派生名词				
gua	洗	-guarə	洗过东西的水	(裕)
-rəg				
动词派生形容词				
hoŋcə	放屁	-hoŋcərəg	爱放屁的	(保年)
çe:	撒尿	-çe:rəg	尿频的	(保年)
-ra				
名词派生形容词				
qawa	鼻子, 鼻涕	-qawara	爱流鼻涕的	(东)
şəsun	尿	-şəsura	尿频的	(东)
-raçfi				
动词派生形容词				
je:	撒尿	-je:raçfi	尿频的	(土)
-raqəi, -rekəi				
动词派生形容词				
xoŋcə	放屁	-xoŋcəraqəi	爱放屁的	(裕)
ji:	撒尿	-ji:rekəi	尿频的	(裕)
-rol				
动词派生名词				
oj	缝	-ojrol	缝纫	(达)
-rma:				
动词派生动词				
joldu	借给 (用具)	-joldurma:	向人借 (用具)	(达)
ars	借给 (粮食)	-arsarma:	向人借 (粮食)	(达)

-rdugu			
动词派生形容词			
ta:l	喜爱	→ta:lardugu	可爱的 (达)
casa	悲伤	→casardugu	可悲的 (达)
finə:d	笑	→finə:dərdugu	可笑的 (达)
ai	怕	→airdugu	可怕的 (达)
-rs			
名词或动词派生名词			
ima:	山羊	→ima:rs	山羊皮 (达)
xoŋ	绵羊	→xoŋirs	绵羊皮 (达)
nuwa:	蔬菜	→nuwa:rs	青草 (达)
gua:l	退色	→gua:lars	仙衣 (达)
-rdʒ, -rʃ			
名词派生名词			
corə	手指	→corərdʒ	指套 (保年)
ʃigi	耳朵	→ʃigirʃ	耳套 (民和土)
bəs	腰带	→bəsarʃ	肚带 (达)
kua:m	脖子	→kua:marʃ	脖套 (达)
-rge			
动词派生名词			
nimbə	披	→nimbərge	披肩, 被子 (土)
-rk			
名词派生动词			
xata:	志气	→xata:rk	争气 (达)
-rka:, -rkə:			
形容词派生动词			
mo:	坏	→mo:rka:	说坏 (达)
ʃin	紧	→ʃi:rka:	勒紧 (达)
-rkul			
动词派生名词			
dəws	铺垫	→dəwrkul	垫子 (达)
-rqag, -rkeg			
名词派生形容词			
qusu	水	→qusurqag	多水的 (裕)
ke:ʃən	客人	→ke:ʃərkeg	好客的 (裕)
-s, -sə, -su, -sa			
名词派生动词			

am	命	→amis	呼吸 (达)
xəin	风	→xəis	刮风 (达)
动词派生动词			
xal	热	→xals	略有醉意 (达)
形容词派生动词			
fugiə	大	→fugiəsa	嫌大 (东)
undu	高	→undusa	嫌高 (东)
名词派生名词			
ado:	畜群	→ado:s	牲畜 (达)
kurubə	绵羊羔	→kurbəs	小绵羊羔皮 (达)
形容词派生名词			
mula:	小	→mula:s	小辈 (土)
sgə	大	→sgəs	大辈 (土)
fugiə	大	→fugiəsau	长辈 (东)
动词派生名词			
nəmbə	盖	→nəmbəs	被子 (达)
dala:	补	→dala:s	补丁 (达)
niombu	吐唾沫	→niombus	唾沫, 痰 (达)
bə:ldʒ	呕吐	→bə:ldʒis	呕吐物 (达)
konorə	出汗	→konorsə	汗 (土)
nəmpə	吐痰	→nəmpəsə	痰 (土)
副词派生名词			
koltu	掉(块)	→koltus	外皮 (达)
kialt	掉(小块)	→kialtas	掉下来的小块 (达)
-sən, -soŋ, -suŋ			
动词派生名词			
dʒabdʒa	砍	→dʒabdʒasən	砍下的东西 (裕)
gada	钉	→gadasən	概子 (裕)
hoŋcə	放屁	→hoŋcəsəŋ	屁 (保)
bondʒi	呕吐	→bondʒisəŋ	呕吐物 (保)
ba	拉屎	→basuŋ	屎 (东)
ʃə	撒尿	→ʃəsəŋ	尿 (东)
动词派生形容词			
xo:	干	→xo:səŋ	干的 (保)
名词派生名词			
gədzə:r	边	→gədzə:sən	镶边 (裕)

名词派生名词

am	口	-amsar	口子	(达)
ama	口	-amasar	口子	(土)

动词派生名词

fuja:	拴	-fuja:sar	系带	(土)
-------	---	-----------	----	-----

表人的词派生名词

dordzi	多杰(人名)	-dordzisaŋ	多杰家	(保年)
ga:ga	哥哥	-ga:gasan	哥哥家	(保年)
ta:	你们	-ta:san	你们家	(保年)
odzaŋ	他	-odzaŋsan	他家	(保年)

动词派生名词

su:	坐	-su:san	坐相	(保年)
fa:gə	划	-fa:gəsən	划道	(保年)

动词派生名词

fi:mu	吸	-fi:msu:l	苍蝇	(土)
-------	---	-----------	----	-----

动词派生名词

ta:	猜	-ta:smag	谜语	(裕)
-----	---	----------	----	-----

形容词派生名词

sgə	大	-sgəsəgə	大人们	(土)
-----	---	----------	-----	-----

动词派生形容词

daga	跟	-dagasgun	顺从的	(达)
------	---	-----------	-----	-----

形容词派生动词

olon	多	-olonsca	多起来	(土)
bajan	富	-bajansca	富起来	(土)
xaloŋ	热	-xaloŋsca	热一热	(土)
gui:	没有	-gui:sca	弄没有	(土)

动词派生名词

ol	得到	-oldz	获得物	(达)
gar	出	-gardz	损失	(达)

名词派生动词

miaga	肉	-miagadz	上膘	(达)
uwul	冬	-uwuldz	过冬	(达)

形容词派生动词

bajin	富	-bajidz	变富	(达)
katan	硬	-katandz	要强	(达)
bəjan	富	-bəjadzi	变富	(裕)

-dzjə

静词派生动词

tʃirəu	锯子	-tʃirəudzjə	锯	(东)
undu	高	-undudzjə	变高	(东)

-dzjin

名词派生名词

guanən	三岁公牛	-guandzin	三岁母牛	(达)
dunən	四岁公牛	-dundzin	四岁母牛	(达)
cunan	三岁口	-cunadzin	三岁母牛	(裕)
dənən	四岁口	-dənədzin	四岁母牛	(裕)

动词派生名词

sumuda	射箭	-sumudadzin	射手	(土)
pauda	射击	-pauudadzin	射击手	(土)

-dzjir

形容词派生动词

sain	好	-saidzjir	变好	(达)
------	---	-----------	----	-----

-dzjigi

形容词派生形容词

mula:	小	-mula:dzjigi	微小的	(土)
-------	---	--------------	-----	-----

-dzjigu

动词派生名词

wor	生长	-wordzjigu	长势	(保年)
nimbə	盖	-nimbədzjigu	盖的东西	(保年)

-dza

形容词派生动词

bajan	富	-bajandza	发财	(土)
xaloŋ	热	-xaloŋdza	发热	(土)

-dza:r, -dže:r, -džə:r

名词派生形容词

nasə	年龄	-nasdza:r	上年纪的	(裕)
kogfən	老年	-kogfədzje:r	老年的	(裕)

形容词派生名词			
xig	大	-xigdʒə:r	年长者 (达)
名词派生名词			
tulum	袋子	-tulumdʒag	小皮袋 (土)
dumbur	土堆	-dumburdʒag	小坡 (土)
形容词派生动词			
xalu:n	热	-xalu:tʃ	感觉热 (达)
名词派生名词			
dʒu:	针	-dʒu:tʃi	裁缝 (土)
tərgə	车子	-tərgətʃi	车夫 (土)
em	药	-em:tʃi	医生 (裕)
gure:sən	野兽	-gure:sʃi	猎人 (裕)
le	活计	-le:tʃi	仆人 (保)
asoŋ	牲畜	-asoŋ:tʃi	牧民 (保)
动词派生名词			
dʒarə	用	-dʒar:tʃi	仆人 (土)
dʒurə	画	-dʒur:tʃi	画匠 (土)
形容词派生形容词或名词			
xu:rmaŋ	假的	-xu:rmaŋ:tʃi	假的, 骗子 (裕)
aidaqəi	胆小的	-aidaqəi:tʃi	胆小的, 胆小鬼 (裕)
名词派生名词			
mal	牲畜	-mal:tʃin	牧人 (达)
tuwa:	锅	-tuwa:tʃin	炊事员 (达)
形容词派生名词			
mula:	小	-mula:tʃin	小老婆 (土)
sgə	大	-sgətʃin	大老婆 (土)
名词派生形容词			
cuja	大腿	-cujatʃin	没穿裤子的 (裕)
名词派生动词			
aka:	哥哥	-aka:tʃil	当做哥哥 (达)
sana:	思想	-sana:tʃil	建议 (达)
moŋɣol	蒙古	-moŋɣoltʃil	蒙古化 (土)

soul	尾巴	-soul:tʃil	揪住尾巴 (土)
wardo	梦话	-wardotʃil	说梦话 (土)
xuaino	后面	-xuainotʃil	退后 (土)
əgzawa	奴隶	-əgzawatʃila	奴役 (裕)
形容词派生动词			
mo:	坏	-mo:tʃil	当坏的看 (达)
alac	杂色的	-alactʃil	乱画 (土)
名词或形容词派生形容词			
amən	命	-aməntʃir	自私的 (土)
fira	黄	-firatʃir	稍黄的 (土)
形容词派生动词			
sain	好	-saintʃira	变好 (土)
mau	坏	-mauntʃira	变坏 (土)
动词派生动词			
tani	认识	-tanitʃe	相识 (保年)
jix	打	-jixtʃe	斗殴 (保年)
名词派生名词			
mongol	蒙古	-mongoltʃe:n	蒙古人 (达)
xoŋkor	鄂温克	-xoŋkortʃe:n	鄂温克人 (达)
形容词派生动词			
xalu:n	热	-xalu:tʃa	热起来 (裕)
dula:n	暖	-dula:tʃa	取暖 (裕)
动词派生名词			
dʒar	用	-dʒartʃa	仆人 (裕)
su:	住	-su:tʃa	窝 (裕)
名词派生名词			
lab	大话	-labtʃa	吹牛者 (保)
heb	贪心	-hebtʃa	贪婪者 (保)
动词派生名词			
soŋ xarɣa	理发	-soŋ xarɣatʃaŋ	理发员 (保年)
sara fuŋə	接生	-sara fuŋətʃaŋ	接生婆 (保年)

	mo: ta: 算卦 welə 背	-mo: ta:tfoŋ -weltfoŋ	算卦者 背的人	(保下) (保下)
-tʃun	动词派生名词			
	mogo 受穷 dzogo 受苦	-mogtʃun -dzogtʃun	困难 痛苦	(达) (达)
-fi	形容词派生动词			
	pudag 脏	-pudagfi	弄脏	(土)
	名词派生动词			
	χawar 春	-χawarfi	过春	(裕)
	动词派生动词			
	deb 扇动	-debfi	扇动	(土)
	rdem 翻滚	-rdemfi	翻滚	(土)
	动词派生名词			
	tul 烧	-tulfi	柴	(达)
	tə: 驮	-tə:fi	装载物	(达)
	u: 喝	-u:fi	(麦子、青稞等)粮食	(裕)
	ede 吃	-edefi	食物	(裕)
	de 吃	-defi	食物	(土)
-fe:	静词派生动词			
	boro: 错	-boro:fe:	斥责	(达)
	sain 好	-sai:fe:	夸奖	(达)
	səru:n 凉	-səru:fe:	乘凉	(达)
	gia:n 理	-gia:nfe:	以为有理	(达)
	动词派生动词			
	təgər 等于	-təgərfe:	相配	(达)
	bolun 可以	-bolunfe:	赞成	(达)
-feg	名词派生形容词			
	helegen 肝	-helegefeg	亲热的	(裕)
-fa:	形容词派生动词			
	mau 坏	-maufa:	丑化	(土)
	sain 好	-sainfa:	表扬	(土)
	burui 错	-buruifa:	斥责	(裕)

	mu: 坏	-mu:fa:	丑化	(裕)
-dzə	形容词派生动词			
	quduŋ 硬	-qududzə	变硬	(东)
	bajaŋ 富	-bajadzə	变富	(东)
-tʃi	名词派生名词			
	asuŋ 牲畜	-asutʃi	饲养牲畜的人	(东)
	gudan 谎话	-gudantʃi	爱说谎的人	(东)
	tʃiauruŋ 头	-tʃiauruŋtʃi	首领	(东)
	qudi 汉语	-quditʃi	说汉语的人	(东)
-tʃo	名词派生形容词			
	kiələn 话	-kiələntʃa	多话的	(东)
	aman 嘴	-amantʃa	嘴馋的	(东)
-tʃi	动词派生名词			
	idi 吃	-iditʃi	食物	(民和土)
	静词派生动词			
	kai 风	-kaiʃi	刮风	(东)
	cura 雨	-curaʃi	雨多起来	(东)
	tura 土	-turaʃi	尘土飞扬	(东)
	mila 小	-milaʃi	变小	(东)
	dzudzən 厚	-dzudzənʃi	变厚	(东)
	xulaŋ 红	-xulaʃi	变红	(东)
-g	动词派生名词			
	budə 染	-budəg	颜料	(土)
	dzangira 噎	-dzangirag	核桃, 果核	(土)
	pətʃə 写	-pətʃəg	书	(裕)
	χono 住宿	-χonog	宿处	(裕)
	领格词派生名词			
	atfa:ji: 父亲的	-atfa:ji:g	父亲的人或物	(达)
	əwə:ji: 母亲的	-əwə:ji:g	母亲的人或物	(达)
	sari: 月的	-sari:g	月经	(达)
	su: də:ri: 奶子上的	-su: də:ri:g	奶皮子	(达)
	形容词派生形容词			

far	黄	-farag	浅黄的(马毛色)	(达)
-gi:				
形容词派生形容词				
unun	真的	-unungi:	诚实的	(达)
bardan	骄傲的	-bardangi:	骄傲的	(达)
动词派生形容词				
guandə	冻结	-guandəgi:	冻结的	(保)
dzur	烧焦	-dzurgi:	烧焦的	(保)
gondziə	冻	-gondziəgi:	易受冻的	(东)
kələ	说	-kəłgi:	口吃的	(土)
-gi, -gin				
摹拟词派生动词				
fa:	(沙沙声)	-fa:gi	沙沙响	(达)
fo:	(瑟瑟声)	-fo:gi	瑟瑟响	(达)
tuj	(咚咚声)	-tuggin	咚咚响	(达)
taŋ	(噎噎声)	-taŋgin	噎噎响	(达)
-geleŋ, -goloŋ				
动词派生形容词				
ser	醒	-sergeleŋ	聪明的	(裕)
kora	冻	-korgoloŋ	冻僵的	(土)
-gə				
主格或领格词派生名词				
abo	爸爸	-abogə	爸爸的东西	(保大)
guŋsə	公社	-guŋsəgə	公社的东西	(保大)
mənə	我的	-məŋgə	我的东西	(保大)
tfinə	你的	-tfinəgə	你的东西	(保大)
名词、形容词或数词派生动词				
nokor	朋友	-nokorgə	帮助	(保)
gurəm	经	-gurəmgə	念经	(保)
jamsar	奇怪的	-jamsargə	感觉奇怪	(保)
guar	二	-guargə	一分为二	(保)
-ga				
形容词派生名词				
faltaŋ	穷	-faltaŋa	穷棒子	(裕)
-ga:n, -gə:n				
动词派生名词				
xobil	变	-xobilga:n	革命	(达)

xudəl	动	-xudəlge:n	活动	(达)
-ga:tʃi, -ga:tʃin, -gə:tʃi, -gə:tʃin				
动词派生名词				
baitʃa:	查	-baitʃa:ga:tʃi(n)	检察员	(达)
tə:	装	-tə:gə:tʃi(n)	装卸工	(达)
-gai, -goi				
动词派生形容词				
falta	借口	-faltgai	好找借口的	(达)
mortʃi	变歪	-mortʃgoi	歪的	(达)
-gar, -gər				
动词派生形容词				
altʃi:	叉开	-altʃgar	叉开的	(达)
bulti:	瞪眼	-bultgər	瞪眼的	(达)
-go, -gu				
动词派生名词				
ndə	吃	-ndəgo	食物	(保下)
məs	穿	-məsgo	衣服	(保下)
nde	吃	-ndegu	食物	(保年)
məʃ	穿	-məʃgu	衣服	(保年)
komorə	扣	-komorgo	箱子	(土)
-goldʒ, -gəldʒ				
摹拟词派生动词				
kormor	眨眼状	-kormogoldʒ	眨眼	(达)
dʒirmur	频频眨眼状	-dʒirmugəldʒ	频频眨眼	(达)
-gu				
动词派生形容词				
uila	哭	-uilagu	爱哭的	(东)
ʃidziə	羞	-ʃidziəgu	怕羞的	(东)
表时位的词派生名词或形容词				
dunda	中间	-dundagu	中间的	(土)
niu:duŋ	今天	-niu:duŋgu	今天的	(土)
'gudə	昨天	-'gudəgu	昨天的	(保大)
werdə	怀里	-werdəgu	怀里的	(保大)
χarda	在手上	-χardagu	手头的	(保年)
kolda	在脚上	-koldagu	鞋	(保年)
-gu, -gui				
副词派生形容词				

-gun	koltu 崩	-koltugu (i)	缺口的	(达)
	名词派生形容词			
	sogæi 左	-sogæigun	左边的	(东)
	borun 右	-borungun	右边的	(东)
	名词派生名词			
	firo: 下午	-firo:gun	晚饭	(土)
	dur 中午	-durgun	午饭	(土)
-gun, -gæn	动词派生名词			
	bodo 想	-bodogun	想法	(达)
	dʒeʃ 寄	-dʒeʃgæn	信	(达)
-gtʃ	动词派生名词			
	əurkə 开始	-əurkəgtʃ:	首创者	(达)
	xɑ: 关	-xɑ:gtʃ	眼罩	(达)
	aɪla: 脱	-aɪla:gtʃ	钥匙	(达)
	a: 有, 在	-a:gtʃ	生活	(达)
	mede 知道	-medegtʃ	知道者	(裕)
-gʃ	动词派生名词			
	ede 吃	-edegʃ	饼	(裕)
-gqan	形容词派生形容词			
	mu: 坏	-mu:gqan	丑的	(裕)
	sain 好	-saigqan	美的	(裕)
-ki	形容词派生名词			
	sain 好	-sainki	情人	(达)
-ki:	名词派生形容词			
	wəj 辈	-wəjki:	同辈的	(达)
	动词派生名词			
	tontori 啄	-tontro:ki:	啄木鸟	(达)
-kir	摹拟词派生动词			
	tʃor (潺潺声)	-tʃorkir	潺潺作响	(达)

	kur (隆隆声)	-kurkir	隆隆作响	(达)
-ke:	动词派生形容词			
	wail 哭	-wailke:	爱哭的	(达)
	tʃotʃ 惊	-tʃotʃke:	易惊的	(达)
	xagar 破	-xagarke:	破了的	(达)
	ərdər 坏	-ərdərke:	坏了的	(达)
	名词派生形容词			
	jos 礼	-joske:	有礼貌的	(达)
-kemel	动词派生形容词			
	kør	-kørkemel	冻结的	(裕)
-ka:	动词派生形容词			
	baltʃi 弄脏	-baltʃika:	嘴不干净的	(达)
-ka:, -kə:	动词派生名词			
	tʃungur 滚	-tʃungurkə:	(一种玩具)	(达)
	bombir 滚	-bombirka:	(一种玩具)	(达)
-ka:tʃ	静词派生动词			
	tauʃ 谜语	-tauʃka:tʃ	互猜谜语	(达)
	sain 好	-saika:tʃ	生活提高	(达)
-kan	形容词派生形容词			
	sain 好	-saikan	美丽的	(达)
-ko:, -kuə	动词派生形容词			
	sorto 醉	-sortoko:	醉的	(达)
	副词派生形容词			
	koltu 崩	-koltko:	缺口的	(达)
	boltu 脱	-boltko:	松动的	(达)
	multu 钝	-multkuə	钝的	(达)
-ku	动词派生名词			
	malt 扒	-maltuku	耙子	(达)
	tat 抽	-tatuku	抽屜	(达)

动词派生形容词			
du:ru	满	-du:ruku	满满的 (达)
kimtji	详究	-kimtjiku	吝嗇的 (达)
时位词派生形容词			
mæiliəʂu	以前	-mæiliəʂuku	以前的 (东)
quinaʂu	以后	-quinaʂuku	以后的 (东)
-kui			
动词派生名词			
nar gar	日出	-nar garkui	东 (达)
-kuluŋ			
动词派生形容词			
tʃad	饱	-tʃadkuluŋ	饱足的 (达)
gəs	融化	-gəskuluŋ	融化的 (达)
-kuŋ			
名词派生名词			
udu	中午	-udukuŋ	午饭 (东)
-xai			
形容词派生形容词			
mu:	坏	-mu:xai	丑的 (裕)
-xan			
形容词派生形容词			
mau	坏	-mauxan	丑的 (土)
sain	好	-saiخان	美的 (土)
-ŋ			
动词派生形容词或名词			
dogolo	痲	-dogolon	痲的 (东)
duru	满	-duruŋ	满的 (东)
andara	开	-andarəŋ	张开的 (东)
dy:re	满	-dy:reŋ	满的 (裕)
wəldʒi	过冬	-wəldʒiŋ	冬营地 (裕)
-ŋgi:, -ŋgi			
动词派生形容词			
bagaldə	打架	-bagaldəŋgi:	爱打架的 (土)
da:ra	冻	-da:rəŋgi:	易受冻的 (土)
tʃotʃi	惊	-tʃotʃiŋgi:	易受惊的 (达)
ətə	胜	-ətəŋgi:	骄傲的 (达)
ele	磨损	-eleggi:	易磨损的 (裕)

guandzi	冻结	-guandziəŋgi	冻结的 (东)
形容词派生名词			
sgə	大	-sgəŋgi:	多数 (土)
mula:	小	-mula:ŋgi:	少数 (土)
-ŋge:			
形容词派生形容词			
saŋde:	老的	-saŋdiŋge:	老年的 (男) (达)
-ŋgə:, -ŋgə			
名词派生名词			
wəil	罪	-wəilŋgə:	罪人 (达)
动词派生形容词			
tur	饿	-turəŋgə	爱饿的 (裕)
htʃe		-htʃeŋgə	瘦的 (裕)
-ŋgoi			
形容词派生形容词			
xar	黑	-xarəŋgoi	黑暗的 (达)
-ŋgula			
形容词派生名词			
sgə	大	-sgəŋgula	大人们 (土)
-ŋki:			
动词派生形容词			
htʃe		-htʃeŋki:	瘦的 (裕)
-ŋku			
动词派生名词			
tulkʃ	推	-tulkʃku	钥匙 (达)
luku	春	-lukuŋku	白 (达)
名词派生名词			
sə:s	尿	-sə:suŋku	膀胱 (达)
-ŋkue:, -ŋke:			
动词派生形容词			
bais	高兴	-baisuŋkue:	高兴的 (达)
wəil	哭	-wəiləŋke:	好哭的 (达)
-ŋgu			
形容词派生形容词			
xara	黑	-xarəŋgu	黑暗的 (土)
-ŋqui			
动词派生形容词			

	tur	俄	-turajqui	饥饿的	(裕)
-ca					
	数词派生动词				
	cura:n	三	-cura:nga	分成三份	(土)
-ca, -ge, -cə					
	动词派生动词				
	sur	学	-surca	教	(土)
	kur	到	-kurge	送	(土)
	bos	起	-bosca	建立	(裕)
	kur	到	-kurge	送到	(裕)
	udzi	看	-udziga	显示	(保年)
	sər	学	-sərga	教	(保年)
	ai	害怕	-aigə	吓唬	(保大)
	osə	起	-osca	建立	(保大)
-ca:n					
	动词派生名词				
	dʒalwar		-dʒalwarca:n	祈祷	(裕)
-cai					
	动词派生形容词				
	xacara	破	-xacargai	破的	(土)
	tamdəra	懒	-tamdərcai	懒的	(土)
-caŋ					
	名词派生名词				
	ga:ga	哥哥	-ga:gacaŋ	哥哥的人或物	(保年)
	dewa	村子	-dewacaŋ	村子的人或物	(保年)
-caltʃa					
	动词派生动词				
	aŋcai	张开	-aŋcaicaltʃa	频频张嘴	(裕)
	altʃi:	叉腿	-altʃi:caltʃa	一踉一踉地走	(裕)
-gar					
	动词派生形容词				
	səgə		-səgəgar	眯缝眼的	(裕)
	xul		-xulgar	斜眼的	(裕)
-gor					
	动词派生形容词				
	la:	哭	-la:gor	爱哭的	(保)
	ai	害怕	-aicor	胆小的	(保)

	hdʒə	害羞	-hdʒecor	怕羞的	(保下)
	gədi	骄傲	-gədicor	骄傲的	(保下)
-cu					
	动词派生名词或形容词				
	ʃda	烧	-ʃdacu	柴	(土)
	na:də	玩	-na:dəcu	玩具	(土)
	wəila	哭	-wəilacu	爱哭的	(东)
-gula					
	形容词派生形容词				
	tʃo:n	少	-tʃo:ngula	珍稀的	(土)
-cuŋ					
	领格词派生名词				
	gagani	哥哥的	-gaganucun	哥哥的人或物	(东)
	mini	我的	-minucun	我的人或物	(东)
-qə					
	动词派生名词				
	ʃəta:	烧	-ʃəta:qə	燃料	(裕)
-qui					
	形容词派生形容词				
	xara	黑	-xaraqui	黑暗的	(裕)
	ʃra	黄	-ʃraqui	淡黄的	(裕)
	动词派生形容词				
	da:ra	冻	-da:raqui	怕冷的	(裕)
	tʃu:ra	漏	-tʃu:raqui	有漏洞的	(裕)

下面再介绍一下蒙古语族语言复合词的构成。蒙古语族语言复合词的构成方式比较一致，大都按照并列、限定、支配、表述等一定的关系把单词组合在一起。例如：

由反义词或对立词并列构成的复合名词

xolon kuiden	(热, 冷) 温度	(土)
ololga carəlga	(收入, 支出) 收支	(土)
xol wair	(远, 近) 距离	(达)
xig utʃkən	(大, 小) 尺寸	(达)
oiro xolo	(近, 远) 距离	(裕)
tyrgen uda:n	(快, 慢) 速度	(裕)
xolo tʃa:taŋ	(远, 近) 距离	(保)
xolon kitəŋ	(热, 冷) 温度	(保)

由相关词并列构成的复合名词

ərə əmə	(男, 女) 夫妻	(东)
---------	-----------	-----

gaji dziau	(兄, 弟) 兄弟	(东)
utfugu idegu	(饮, 食) 饮食	(土)
ama xofi	(嘴, 唇) 口舌	(土)
xə] am	(舌, 口) 口舌	(达)
mədəl, fadal	(知, 能) 本事	(达)
χa:lga dewəsger	(被, 褥) 被褥	(裕)
gadzar qusun	(地, 水) 风水	(裕)
amaŋ kelaŋ	(口, 舌) 口舌	(保年)
ndegu u:gu	(食, 饮) 饮食	(保年)
jidz] bandaŋ	(椅, 凳) 椅子	(保年)

由近义词并列构成的复合名词

li amən	(命运, 命) 命运	(土)
ga:šda a:sə	(牲, 畜) 牲畜	(土)
aif tuas	(利益, 益处) 利益	(达)
dzan a:f	(脾气, 脾气) 脾气	(达)
amər mend	(平安, 平安) 平安	(裕)
dzija χuw	(命运, 命运) 命运	(裕)
rdag dzendza	(兽, 兽) 走兽	(保年)

名词加名词构成的定体结构复合名词

təmur mo:r	(铁, 路) 铁路	(土)
fdzun diu:	(姑娘, 弟弟) 妹妹	(土)
naraŋ tšldzə	(太阳, 花) 向日葵	(东)
tšlcəŋ basuŋ	(耳朵, 尿) 耳屎	(东)
mor tergen	(马, 车) 马车	(裕)
təmər toco:n	(铁, 锅) 铁锅	(裕)
tuwa: utum	(锅, 点心) 油炸饼	(达)
kə:kə: nid	(猫, 眼) 猫眼草	(达)
tu:tʃi ho:taŋ	(扫帚, 星) 彗星	(保年)
χal gurcəi	(火, 虫) 萤火虫	(保大)

形容词加名词构成的定体结构复合名词

tʃaca:n təmur	(白, 铁) 锡	(土)
xara maxa	(黑, 肉) 瘦肉	(土)
ʃəra bu:rsag	(黄, 馍馍) 油饼	(裕)
dzy:len boro:	(软, 雨) 毛毛雨	(裕)
sgo ʃobdzə	(大, 学校) 大学	(保年)
dzaŋʃig mor	(直的, 路) 捷径	(保年)
qara kai	(黑, 风) 狂风	(东)

quitu awəi	(后, 父) 继父	(东)
tʃiga:n nuwa:	(白, 菜) 白菜	(达)
xar satəŋ	(黑, 糖) 红糖	(达)

形容词加形容词构成的定体结构复合名词

səgkəmel χara	(酸, 黑) 醋	(裕)
---------------	----------	-----

数词加名词构成的定体结构复合名词

dolo: barkən	(七, 佛) 北斗星	(达)
dolo: duar	(七, 爱好) 什么都爱的人	(达)
dolo:n pərqaŋ	(七, 佛) 北斗星	(裕)
cu:r tolcu	(二, 头) 夫妇	(裕)

形动词加名词构成的定体结构复合名词

te:rsan ʃdzun	(抱的, 女儿) 养女	(土)
turosan ku:	(生的, 儿子) 亲生子	(土)
o:ison mələ	(生的, 小孩) 亲生子	(裕)
olsaŋ kuŋ	(生的, 儿子) 亲生子	(保)
tʃiaurusəŋ kəwaŋ	(抱的, 儿子) 养子	(东)
dərdəgu tərəŋ	(飞, 车) 飞机	(达)
araltʃigu ərdəm	(打仗, 学问) 战术	(达)

主述结构的复合名词

nara xala	(太阳, 热起来) 上午	(土)
gadzir xudəlgeŋ	(地, 动) 地震	(达)
satʃa cudelgu	(地, 动) 地震	(保)

宾述结构的复合名词

ʃin kurgedzin	(信, 送者) 送信人	(土)
to: bodəl	(数, 算) 算术	(达)
mu:dən barma	(木头, 抓者) 木匠	(裕)
sara fugetʃaŋ	(月, 扶者) 接生婆	(保)

状述结构的复合名词

goi ʃdzi	(求, 去) 乞丐	(土)
əurkə:dʒ bəilga:l	(创, 建立) 创立	(达)

辅助词结构的复合名词

tig saw	器皿	(达)
xək tolog	头绪	(达)

由反义词或对立词并列构成的复合形容词

mo: sain	(坏, 好) 不好的	(达)
olon tʃo:n	(多, 少) 多少	(土)
keregta kereg ugui	(有用, 无用) 无用的	(裕)

sgo bədcəŋ	(大, 小) 大大小小的	(保年)
由相关词并列构成的复合形容词		
əbir dʒəulən	(弱, 软) 软弱的	(达)
sain saiqqan	(好, 美) 美好的	(裕)
fula:n nugo:n	(红, 绿) 红红绿绿的	(土)
boɔdə targolɔc	(矮, 胖) 矮胖的	(保年)
由近义词并列构成的复合形容词		
xodʒo: saikan	(漂亮, 美丽) 漂亮的	(达)
budun tipa:n	(粗的, 壮的) 粗壮的	(达)
saŋ ʒanə	(好, 好) 好的	(保年)
xalɔŋ bəle:n	(热, 温) 热情的	(土)
主述结构的复合形容词		
tʃɪcəŋ quduŋ	(耳, 硬) 不轻信的	(东)
dʒuɔə mila	(心, 小) 小气的	(东)
sgəl gurdəŋ	(心, 快) 机灵的	(土)
ɔar gurdəŋ	(手, 快) 手勤的	(土)
kəl kuŋtə	(腿, 重) 怀孕的	(裕)
sana: amər	(思想, 平安) 安心的	(裕)
am sual	(嘴, 松) 嘴松的	(达)
xal xula:n	(火, 红) 火红的	(达)
tʃixəŋ hdoŋ	(耳, 硬) 耳背的	(保)
dʒirg ebədcəŋ	(心, 小) 胆小的	(保)
状述结构的复合形容词		
darəsɪdə maʊnə	(对酒, 坏) 嗜酒的	(土)
maxadə maʊnə	(对肉, 坏) 爱吃肉的	(土)
定体结构的复合形容词		
qara dʒuɔətu	(黑, 有心的) 黑心肠的	(东)
sain wa:ti:	(好, 有味的) 香的	(达)
辅助词结构的复合形容词		
əlpur dəlpur	丰富的	(达)
alac tʃalac	斑斑驳驳的	(土)
fugo bufidʒi	大的 (以及同大的有关的性状)	(保干)
并列结构的复合副词		
dagin dabant	(重复, 锻炼) 再三	(达)
mufə xuino	(前, 后) 先后	(土)
ende tende ugui	(这儿, 那儿, 没有) 到处	(裕)
jantʃa mantʃa	左右, 上下	(保)

定体结构的复合副词		
tərkən dʒələŋ	(就那, 空隙) 瞬间	(达)
omo dʒirge	(这, 时刻) 这时候	(裕)
辅助词结构的复合副词		
aran ʃaran	勉强强地	(达)
kəlt balt	浮皮潦草地	(达)
由反义词或对立词并列构成的复合动词		
rədʒə ʃdʒidʒə	(来, 去) 来去	(土)
aldadʒ ologu	(失, 得) 得失	(达)
hkugə amtəragə	(死, 活) 生死	(裕)
sgugu sergu	(死, 醒) 死活	(保)
由相关词并列构成的复合动词		
htʃegə aicə	(羞, 怕) 羞涩	(裕)
losədʒə darədʒə	(饥, 寒) 饥寒交迫	(土)
wantadʒ kərtəgu	(睡, 躺) 睡眠	(达)
ndedʒi u:dʒo	(吃, 喝) 吃喝	(保年)
由近义词并列构成的复合动词		
bodədʒ sanagu	(想, 想) 思索	(达)
udʒigu xarugu	(看, 看) 看	(达)
主述结构的复合动词		
dʒirge wudə	(心, 痛) 痛心	(土)
nasə ɔarə	(岁, 上) 上岁数	(土)
nojan sau	(官, 坐) 做官	(东)
no kuru	(睡眠, 到) 困	(东)
xək tʃikə:r	(头, 转) 头晕	(达)
noir kur	(睡眠, 到) 困	(达)
ɣara dar	(黑, 压) 梦魇	(裕)
u:r tʃigəldə	(气, 挤) 气喘	(裕)
amaŋ kur	(嘴, 到) 尝	(保)
toroŋ to:rə	(头, 转) 头晕	(保)
宾述结构的复合动词		
u:r awu	(气, 要) 喘气	(土)
tolɔuai murgu	(头, 碰) 叩头	(土)
ɔal tai	(火, 放) 放火	(裕)
ɔar bar	(手, 抓) 握手	(裕)
wərəu laji	(债, 拉) 欠债	(东)
dʒuɔəŋə tai	(心, 放) 放心	(东)

noir ald	(睡眠, 丢失) 失眠	(达)
wail tat	(事, 拉) 惹事	(达)
amag tʃaŋlə	(嘴, 听) 听从	(保)
saŋnə asaχ	(好, 问) 问好	(保)
静词加动词构成的状述结构复合动词		
sara sou	(月, 坐) 坐月子	(土)
kungondə udʒe	(轻, 视) 小看	(土)
xa oluga	(坏, 弄成) 弄坏	(东)
qadə oro	(手里, 进) 受控制	(东)
xungənd udʒi	(轻, 视) 轻视	(达)
dʒudʒa:n udʒi	(厚, 视) 厚待	(达)
χarədə og	(远处, 给) 嫁给	(裕)
tergene:r jaw	(用车, 走) 乘车, 骑车	(裕)
morda χarə	(路上, 出) 出发	(保)
sgo kelə	(大, 说) 吹牛	(保)
动词加动词构成的状述结构复合动词		
baca: xacalə	(打, 破) 打破	(土)
soula: awu	(抽, 拿) 抽出	(土)
korsodʒ wail	(灸痛, 哭) 痛哭	(达)
wardʒ ukugu	(进, 给) 投降	(达)
xarədʒ ere	(回, 来) 回来	(裕)
barədʒ carga	(做, 弄出) 做完	(裕)
wosdʒi tədə:dʒo	(起来, 逃) 逃跑	(保年)
ti:dʒi odcadʒo	(抛, 让去) 抛出去	(保年)
副词加动词构成的复合动词		
xag xərk	切开	(达)
tiak təure:	抱紧	(达)
tag hanə	不声不响	(裕)

陈乃雄

1985年1月

我国蒙古语族语言

下面介绍的蒙古语族语言是指分布在我国的蒙古、达斡尔、东部裕固、土、东乡、保安六种语言。

蒙古语

我国蒙古族人口据1982年普查为3,411,657人, 主要分布在内蒙古自治区、辽宁、吉林、黑龙江、甘肃、青海等省区和新疆维吾尔自治区的一些地方。此外, 在宁夏、河北、河南、四川、云南、北京等省、区、市, 也有少数聚居或散居的蒙古族。绝大部分地区的蒙古族人民都使用着本民族语言, 有些地区的蒙古族人民兼通汉语, 青海省的蒙古族有些人兼通藏语, 新疆的蒙古族有些人兼通维吾尔语或哈萨克语, 云南的蒙古族说一种藏缅语族的语言, 还有少数蒙古族由于长期与其他民族杂居而转用了其他民族语言。

蒙古语与突厥语族诸语言、满洲通古斯语族诸语言同属于阿尔泰语系, 它们之间有着一些同源的语言成分和特征。而蒙古语族诸语言与突厥语族诸语言又属于近亲属语言。蒙古语和我国的土族、达斡尔族、东乡族、保安族等语言以及裕固族一部分居民所说的话——东部裕固语同属于蒙古语族, 它们之间的关系更为亲密, 不仅有着相当数量的同源词, 而且在语法结构和语音系统上, 有着较严整的对应关系和共同性。蒙古语和达斡尔语、东部裕固语之间的共同点更多一些, 比起同语族的土族、东乡族、保安族等语言更为接近一些。

公元十二世纪至十三世纪, 随着蒙古汗国的形成和元朝的统一中国, 蒙古诸部落的方言土语曾趋于统一。后来由于蒙古汗国的大规模的军事行动和其他原因, 使得蒙古人分散在彼此相隔很远的地域上, 从蒙古本土到西伯利亚及至阿富汗, 都有一部分蒙古人定居下来, 同其他蒙古人断绝了联系, 因而趋于统一的蒙古语诸方言又分裂开来, 各自发展, 有可能是成了蒙古语族中某几个独立语言形成的基础。这个过程大体上经历了从十四至十七几个世纪。

蒙古语的主要特征, 归纳起来有这样一些: 蒙古语是粘着型语言, 粘着的实质在于, 实词词干上都可以接缀附加成分。每个附加成分都表示一种确定的构词手段和语法意义, 一般的是构词的在前, 构形的在后。例如: adu: (马群——名词词干) + tʃiŋ (构词附加成分) + te: (构形附加成分) → adu:tʃiŋte: (同收马人……)。

构词附加成分与词根粘合以后, 产生了词义的变化, 因此, 根据实际需要在蒙古语里两个或两个以上的构词附加成分连接在一个词干上的情况是很普遍的。例如: əm (药——词根)

+tj (构词附加成分) → əmtj (医生) +d (兼有构形和构词双重作用的附加成分) → əm-
tjid (医生们)。这种多次派生和第一次派生一样, 都在推动着蒙古语词汇的发展。

蒙古语的许多重要的语法范畴, 是用实词的形态变化表达出来的。当同一动词既有“数”
的变化, 又有“格”、“物主”的变化时, 它的递加顺序是: 词干——数——格——物主。
当同一动词既有“态”的变化, 又有“式”、“时”等的变化时, 通常首先遇到的是“态”
的附加成分, 其次才是其他附加成分。

蒙古语的附加成分, 都是后加成分, 没有前加或中加成分, 也没有内部屈折的变化。

现代蒙古语有长短元音的区别, 元音的长短具有辨别词义的功用。例如: ab (狩猎) 与
a:b (爸爸), ul (脚掌) 与 u:l (山)。绝大多数的长元音是由于两个元音间的某些辅音失
落演变而成的。蒙古语有元音和谐律, 和谐的总的特征是: 每个词后续音节的元音要与词首
音节或相邻的前一音节的元音在松紧和唇状方面相适应, 蒙古语的元音和谐律以松紧和谐占
主导地位, 唇状和谐居从属地位。汉语借词词干 (主要是近现代借入的词) 内部的元音不受
元音和谐律的限制, 但借词后面的附加成分中的元音要与词干最末一个音节的元音进行和
谐。蒙古语传统语法把元音分阴性、阳性两大类, 用我们现在的术语说, 阴性元音即松元
音, 阳性元音即紧元音。由阴性元音组成的词叫做阴性词, 由阳性元音组成的词叫做阳性
词。同一词中前后出现的元音要求同性和谐, 异性相斥——这是蒙古语元音和谐的普遍性规
律。少数几个语法附加成分和虚词 *gui* 应视作例外。弱化元音虽然都是松元音, 但是追根
溯源其和谐现象又可分做三类: (1) *ä, ö* 只能与紧元音 (阳性元音) 和谐; (2) *ë* 同
松元音 (阴性元音) 和谐; (3) *ë, i* 由于语音演变合并, 属于中性的特定的音位, 既可以
同紧元音和谐, 又可以同松元音和谐。

现代蒙古语中, 有一系列的复辅音, 在词尾和词中音节末的原属于前后两个音节的两个
辅音, 由于后一音节的元音失落或者两个辅音当中的元音失落, 或者前后两音节的元音都失
落, 缩合的结果产生了复辅音。例如: *alta* → *alt* “黄金”, *dəbisgər* → *dəbsgər* “源子”,
xulusu → *xuls* “竹子”。蒙古语的复辅音不象有些语言的复辅音那样拼合得很紧, 结构严
而稳固, 有时由于词形变化 (构形和构词变化) 而又各自分离到前后两个音节里去。复辅音
的构成或拆散, 并不引起词汇意义或语法范畴上的变化。

在蒙古语的音节结构中, 元音占有重要地位, 多音节词的第一个音节和后续音节之间的
区别在于, 第一个音节一定包含元音, 并且元音也可以单独构成音节, 而后续音节有时也可
以没有元音由复辅音构成, 并且遇不到由元音单独构成的后续音节。从整个音节结构来看,
大多数音节里都包含着一个元音作为音节的中心, 长元音和复合元音在音节结构中所占的地
位和短元音是一样的。

蒙古语重音的音调和许多有重音的语言的音调不同, 蒙古语的重音不是乐音性重音, 发
音时不提高音调。蒙古语的重音是呼气重音或者叫做动力重音, 是通过呼气方式产生的。因
为不提高音调, 听去总是低沉而有力。如果是开音节词, 重音与后续音节的关系是先抑后
扬, 如果是闭音节词, 重音与后续音节的关系是先抑后扬再下降。单音节词无疑地要重
读, 多音节词的重音一般落在第一音节上。

蒙古语是一个多音节的语言, 在词汇中虽然有一些词是单音节的, 但是绝大多数的词是

多音节的。蒙古语的根词构造比较简单, 派生词构造就比较复杂, 多是三个音节以上。从现
代蒙古语的发展趋势看, 由于词的非第一音节中的元音弱化进而失落或者处于两个元音间的
辅音消失, 造成某些多音节词向单音节或少音节演变的倾向。

蒙古族原来以畜牧业为主, 现在也有广大的牧业区。因此, 与畜牧业有关的词特别丰
富, 具有鲜明的民族特色, 如牲畜的种类名目分得很精密, 每一种牲畜因性别、年龄的不同
各有不同的名称。蒙古语词汇中的固有词, 从构造上可以分为根词、派生词和合成词三大
类。蒙古族人民在它的历史进程中, 与亚洲和欧洲及中近东的各族人民有过不同程度的政
治、经济、文化和其他方面的联系, 这种联系有的是直接的, 有的是通过其他民族间接发生
的。这种情况, 使得蒙古语里渗进了各种来源的借词, 在蒙古语中可以很容易找到汉语、藏
语、梵语、波斯语、阿拉伯语、希腊语和俄语等借词。借词进入蒙古语以后, 和固有的语词
一样, 具有派生新词的能力, 在形态变化方面, 按着蒙古语语法规律在使用。就我国境内的
蒙古语来说, 从历史上看汉语借词就有很大数量, 涉及的面相当广泛, 从日常生活用品、农
作物名称到社会、政治、文化各方面。同样, 在汉语里无论历史上还是现代都有蒙古语借
词, 如“胡同”、“站”、“戈壁”、“敖包”、“浩特”、“独贵龙”运动、“敖特尔”、
“苏鲁克”、“乌兰牧骑”等等。

蒙古语的语序, 通常是主语——宾语——谓语, 定语和状语在被修饰语的前面。

蒙古族各地的话大同小异, 同多于异, 语言的一致性很强。划分蒙古语的方言土语需要
寻求语言的地方差异, 并以地方差异为原则。封建时代的疆土分封、社会历史、部落迁徙对
语言的离合变化虽然有一定的影响, 但是不能作为划分方言的主要依据, 主要依据是语言差
异大小的地理分布的本身。

对蒙古语进行了二十多年调查研究, 我认为国内蒙古语应该分为两大方言: 一是内蒙古
方言, 包括从内蒙古自治区的呼伦贝尔到巴彦淖尔及邻近各省蒙古族地区。二是卫拉特方
言, 分布在新疆维吾尔自治区蒙古族地区。

内蒙古方言中就中又分巴尔虎布利亚特次方言, 分布在内蒙古自治区呼伦贝尔盟新巴尔虎
左右翼两旗、陈巴尔虎旗和鄂温克族自治旗。

其余的广大地区分别属于六个土语:

(1) 科尔沁土语。分布在内蒙古自治区哲里木盟的科尔沁各旗、兴安盟的科右前旗、
科右中旗、扎赉特旗, 吉林省的前郭尔罗斯蒙古族自治县和黑龙江省的杜尔伯特蒙古自治
县及肇源一带蒙古族地区。

(2) 喀喇沁土语。分布在辽宁省的朝阳、北票、阜新蒙古族自治县、喀喇沁旗、宁
城、凌源、喀喇沁左翼蒙古族自治县和内蒙古自治区哲里木盟的库伦旗。

(3) 昭乌达土语。分布在内蒙古自治区的昭乌达盟 (喀喇沁旗、宁城、克什克腾旗除
外)。

(4) 锡察乌土语。分布在内蒙古自治区的锡林郭勒盟、乌兰察布盟和昭乌达盟克什克
腾旗。

(5) 鄂尔多斯土语。分布在内蒙古自治区的伊克昭盟。

(6) 巴彦淖尔土语。分布在内蒙古自治区的巴彦淖尔和青海、甘肃、宁夏的蒙古族地

区。

过去，一些蒙古语学者根据古代蒙古各部落的发展迁徙情况及部分语言资料，对我国蒙古语方言分类大体上采取三分法或者四分法或者更细一些。不管怎样划分，他们都认为卫拉特、巴尔虎布利亚特、内蒙古分属不同的方言。我们在总览蒙古语方言资料时，除了从某些语言现象上还能看出这三部分之间的差异性以外，更多的语言事实说明我国蒙古语内部差别不是太大，内蒙古自治区以内和相邻各省差别更小一些。再三考虑的结果，笔者对国内蒙古语方言采取了两分法。这样划分方言，可反映语言的历史发展情况，如卫拉特方言区的人由于长期单独使用“托忒”蒙文，以及同内蒙古人较少往来，所以保留着许多方言特点。巴尔虎布利亚特地区由于使用内蒙古现行的书面语，以及和其他土语区交往频繁，许多方言特点已经减弱和正在逐渐失掉。但是它又不同于一般的土语，特殊现象略多于内蒙古方言的诸土语，因此，作为内蒙古方言中的次方言来处理。至于内蒙古方言内部的其他一些差别，也适当地反映在土语的划分之中。如果再详细地观察比较各土语的调查资料，还可以发现由于历史、地理和经济上的原因，科尔沁、喀喇沁、昭乌达三个土语的特点有一定的关联，更为接近一些；锡察乌土语和鄂尔多斯土语的特点也有一定的关联，更为接近一些。海西、肃北等地的蒙古话也可能游离于巴彦淖尔土语之外，而更接近卫拉特方言。所以，采取三分法或五分法，都持之有故，言之成理，没有多大的原则问题，只不过是把蒙古语差异的地理分布划得或大一些或小一些。

蒙古族不仅具有历史悠久的语言，而且具有自己的文字。现行的蒙古文已有七百多年的历史，随着语言的发展变化，经过前入多次地改进和提高，已经成为相当定型化的拼音文字。蒙文是从阿拉美字母到粟特字母、到畏兀儿字母、再到蒙古字母，递相演变出来的一种文字。《元史》卷一百二十四塔塔统阿传里有这样的记载：“塔塔统阿畏兀人也。性聪慧，善言论，深通本国文字。乃蛮大斡可汗尊之为傅，掌其金印及钱谷。太祖西征，乃蛮国亡，塔塔统阿怀印逃去，俄就擒。帝诘之曰：‘大斡人民疆土悉归于我矣，汝负印何之？’对曰：‘臣职也。将以死守，欲求故主授之耳，安敢有他。’帝曰：‘忠孝人也。’问：是印何用。对曰：‘出纳钱谷，委任人才，一切事皆用之，以为信验耳。’帝善之，命居左右。是后凡有制旨始用印章。仍命掌之。帝曰：‘汝深知本国文字乎？’塔塔统阿悉以所蕴对，称旨，遂命教太子诸王以畏兀儿字书国言。”

这段史料记载的“以畏兀儿字书国言”，说明了当时成吉思汗责成塔塔统阿教太子诸王用畏兀儿字写蒙古语。而成吉思汗西征灭乃蛮部是一二〇四年，畏兀儿蒙文的正式使用于全蒙古诸部落的官方，自然也是一二〇四年的事了。不过，与畏兀儿毗邻的乃蛮部和克烈特部采用畏兀儿蒙文要比这个时间为早，这是毫无疑问的。

迄今发现的最早的畏兀儿蒙文文献是一二二五年的“成吉思汗石”。其次是一二四六年贵由汗所使用的玺书，一二五七年的“释迦院碑记。”

蒙文的行款从左往右竖写。如果去掉附加点和革新，只停留在畏兀儿蒙文字母的基本符号上，那么，蒙文字母最初只有十四个基本符号。

十四世纪初，搠思吉斡节儿对蒙文进行了很大的改进。他所著的《蒙文启蒙》原本虽已失传，但从十八世纪中叶阿拉善的拉布金巴·丹金达格巴编写的《蒙文启蒙注释正字卷天如

重珠》和乌拉特的格希·毕力贡达赖缩写出版的搠思吉斡节儿的《蒙文授业启蒙》两本书中可以窥见搠思吉斡节儿对蒙文所做的一系列卓有成效的改进。搠思吉斡节儿把所有字母加以拆解成为一百二十三个音节字母，并制订了正字法和基础语法，第一次把元音分为阳性、阴性和中性三类，指出了元音和谐律。对于语音结合规律，元音、辅音的发音部位和发音方法也做了较详细的解释，虽然有些解释不够严密有失确切，但是在当时来说，这些科学探讨是颇为可贵的，给后来的学习使用蒙文奠定了科学基础。

一五八七年，喀喇沁的阿尤喜·固什又对蒙文进行了较大的改进，为了标记藏语、梵语、汉语借词，制订了“阿里嘎里字母”。从此蒙古文字的体系便形成了。蒙文在以后三百多年的学习使用当中，又做了相应的改进，使得拼写规则和字体进一步趋向完善。现在的蒙文字母表是由三十一个字母组成的，其中包括七个元音 ᠠ [a]、 ᠡ [ə]、 ᠢ [i]、 ᠣ [o]、 ᠤ [u]、 ᠥ [e]、 ᠦ [ʌ]，二十四个辅音 ᠮ [m]、 ᠮ [b]、 ᠮ [p]、 ᠮ [x]、 ᠮ [g]、 ᠮ [l]、 ᠮ [ʃ]、 ᠮ [m]、 ᠮ [s]、 ᠮ [ʃ]、 ᠮ [t]、 ᠮ [d]、 ᠮ [tʃ]、 ᠮ [dʒ]、 ᠮ [j]、 ᠮ [r]、 ᠮ [w]、 ᠮ [ŋ]、 ᠮ [f]、 ᠮ [k]、 ᠮ [h]、 ᠮ [dz]、 ᠮ [ts]、 ᠮ [ʒ]、 ᠮ [ʒ]。二十四个辅音字母中的最后七个是专门用来拼写借词的。蒙文字母没有大写和小写的区别，只有手写体和印刷体之分，两者的形式大体上是一致的。蒙文是以词为单位拼写的，字母的笔画比较简便，易于书写。

中华人民共和国成立以后，随着政治、经济、文教、新闻出版事业的发展，蒙古语文的使用范围相应的扩大，在学习使用当中对蒙文又进一步地加以改进。把表示某些语法范畴的附加成分和一部分词的旧写法改为口语化写法。同时，对于有些旧写法不能改动的词，推行了该法口语化，从而使文字和现代蒙语大大地接近了一步。

但是，也应该指出，现行蒙文尚存在一些缺点，其中最主要的是：不能确切地表达现代蒙语的语音系统，现代蒙语中的一系列长元音和复辅音等在文字里没有反映，形成言文不一。此其一。其二，字母形式变化繁多，既有一音多形（每个字母一般的都有词首、词中、词尾和单写四种形式），又有一形多音（有的一个字母代表两个甚至三、四个音位）。

如果给蒙古文分期的话，按其书写形体的特征、字母数量的多少、正字正音法的改进、使用范围的大小，可以分为四个阶段。第一阶段截止到十三世纪末叶，这个时期的蒙古文基本上使用于国家文书范围内。第二阶段自十四世纪初至十六世纪末，这个时期的蒙古文除广泛用于国家文书之外，开始用于翻译佛经和民间。第三阶段自十六世纪末至二十世纪初，这个时期的蒙古文广泛用之于翻译佛经、文学创作、人民的交往，字母增加，书写形体定型化。第四阶段自二十世纪初至今，这个时期特别是中华人民共和国成立以后的蒙古文使用范围之广是前所未有的，出版的书籍种类超过历史上遗留下来的蒙文书籍总和的若干倍；用之于普及文化教育，并在有关高等院校设有蒙古语文专业，从中央到地方还有专门从事蒙古语文科研的单位；蒙古文在丰富发展中又有了进一步地改进和规范明确。

笔者把前两个时期（十六世纪末以前）的蒙古文统称为“古代蒙古文”，后两个时期

(十六世纪末以后)的蒙古文统称为“近现代蒙古文”。两者最主要的区别在于,古代蒙古文绝大多数的词尾是竖写的,有数对音位的字母形式相同;近现代蒙古文的词尾,绝对没有竖写的,对古代竖写词尾要么往左撇,要么往右弯,用不同的书写形式把某些音位区别开来。

蒙古文字和汉字一样,具有超方言性,能把说不同方言的本民族群众联结在一起,不管哪个方言土语区的人都看得懂现行书面语,也都可以利用它交流文化和进行交际,虽然他们各按自己的方音去读和领会。所以,现行蒙文基本上适应当前的蒙语情况(方言土语不同的情况)。有七百多年历史的现行书面语,标志着蒙古民族语言中有它稳定的共同体,反映过一种活的口语。现在,它在语音结合方面虽然和口语脱节了,但是有规律可循。只要因势利导,依然可以发挥它的作用。

十七世纪中叶,在新疆蒙古族地区,佛教僧扎亚·班迪达根据蒙古语卫拉特方言的特点,在回鹘式蒙文的基础上改进成“托忒蒙文”。“托忒”是蒙古语“清楚”的意思,意即这种文字表示语音比较清楚完善。把一形多音的 o 和 u, e 和 u 四个元音各用不同的符号表示,增加了表示长元音的办法,把 d 与 t, g 与 x, a 与 n, 和辅音后的 a 与 e 的混淆加以区别,规定了一些正字法。这对于使文字接近卫拉特人的口语上,做出了不少贡献。但是,当方言差别存在时,只根据与其他方言差异较大的卫拉特口语制订的字母表和正字法,对操其他方言的人来说是难以理解的。所以,“托忒蒙文”除卫拉特人外,在其他蒙古人中没有得到广泛使用。我国新疆地区蒙古族现在使用的“托忒蒙文”,是在扎亚·班迪达改进的基础上又补充了几个符号,并在字母的功用上做了一些新的规定。由于这种文字和内蒙的现行蒙文十分接近,所以新疆的蒙古族在学习掌握了“托忒蒙文”之后,阅读内蒙的蒙文图书报纸没有多大困难。用“托忒蒙文”出版的书籍有限,无法与内蒙现行蒙文书籍相比,近来有些卫拉特人在转用内蒙的现行蒙文。

蒙古族是一个有悠久的历史传统和丰富的文化遗产的民族,对于我们伟大祖国的文化发展有着重大的贡献。史前期的英雄史诗(《镇压蟒古思的故事》)开辟了民族文艺的先河,其中,长篇史诗《江嘎尔》作为这类体裁的代表作,赢得了世界各国的注目和称赞。脱胎自藏族著名史诗《格萨尔王传》而又具有鲜明民族特色的《格斯尔可汗传》,自明代成书以后,在蒙古族人民中影响深远,广为流传。十三世纪的著名典籍《蒙古秘史》,此后产生的民间叙事诗《成吉思汗的两匹骏马》,短篇小说《乌巴什·洪台吉》等,堪称蒙古族古代文学史上的杰作。到了近代,著名学者、小说家尹湛纳希创作出本民族第一部历史小说《青史演义》,以文艺笔法赞颂了成吉思汗统一民族的文治武功。他的长篇小说《一层楼》、《泣红亭》学习汉族古典文学的形式和表现技巧,多方面地反映了蒙古族的现实生活。所有这些既是蒙古族的优秀文化遗产,也是祖国的宝贵的文化财富。

(孙竹)

达 斡 尔 语

我国达斡尔族人口据1982年普查为94,014人,分布在内蒙古自治区、黑龙江省和新疆维吾尔自治区塔城县境内。新疆塔城的达斡尔族,是清朝乾隆年间迁去的。达斡尔族的主要聚

居区是富饶美丽的嫩江两岸,特别是嫩江左畔的莫力达瓦达斡尔族自治县为最集中。莫力达瓦达斡尔族自治县成立于1958年8月15日,因境内有莫力达瓦山而得名。达斡尔族虽然大分散、小集中,分布在不同的地区,但是各地所说的话在语法、词汇、语音各方面,一致性都是主要的,彼此通话没有困难。由于达斡尔族长期和当地各族人民共同劳动、交往密切,有些人兼通汉语、蒙古语、鄂温克语,新疆的达斡尔族有些人兼通哈萨克语、维吾尔语。清代,达斡尔族多用满文,辛亥革命以后普遍使用汉文。

达斡尔语属于粘着类型语言。由于达斡尔语中既和蒙古语族诸语言、特别是蒙古语有许多相同的语言成分和特征,又和满洲通古斯语族诸语言有某些同源成分或语词借用,因此关于达斡尔语系属问题,过去曾经有过不同的看法。有人主张达斡尔语是蒙古语族的一种语言或蒙古语的方言,也有人主张达斡尔语属于满洲通古斯语族。经过几十年来的中外学者不断研究,尤其是解放后在党的民族政策的光辉照耀下,我国语言学工作者对于达斡尔语进行了普遍深入的调查,从比较语言学的观点断定,达斡尔语是蒙古语族的一种语言。这不仅因为达斡尔语与蒙古语同源的只是语音或意义上有一定变化的词,占调查所搜集的全部词汇的百分之六十以上,而且也因为语法的主要方面,体词的“格”、动词的“时”、语序和语音系统上,都和蒙古语族语言有着较为严整的对应关系和不少共同性。

研究了1955—1956年的达斡尔语调查资料,并根据我1982年的实地调查,可以认为达斡尔语没有方言差别^①,只能划分为三个土语。即:布特哈土语(包括海拉尔)、齐齐哈尔土语和新疆土语。前两个土语较大、人口较多。齐齐哈尔土语比布特哈土语多四个元音,即:æ、œ和与之相对的长元音。两大土语之间存在少数用词的不同,例如:“象”、“虎”这两个词,布特哈土语叫 sagon、tasga,齐齐哈尔土语叫做 dʒa:n、bar。新疆土语受哈萨克语和维吾尔语的影响,语音上起了一些变化,如布特哈和齐齐哈尔两土语的 s、g、k、x, 在新疆土语里往往变读为 z、q、ɣ、g、h。个别语法范畴,三个土语之间或在读音上或在用法上也不尽然一致,如表复数的粘附成分,布特哈和齐齐哈尔两土语的 -sul, 新疆土语为 -dul。表示现在—将来时的粘附成分,布特哈土语为 -bæi, 齐齐哈尔土语为 -be:, 新疆土语多用 -n。

下面以布特哈土语的纳文话为依据,探讨达斡尔语的基本情况和特征,并与蒙古语进行一些初步的比较研究。

达斡尔语的单元音有七个,即: a、o、ə、e、i、u、y, 各分长短。元音的长短具有区别词义的作用。例如: dar 压, da:r 马鞍伤, bor 紫红色, bo:r 怀胎, nəm 弓, nə:m 盒, in 碾子, i:n 他, 这八个词依次看去, 每两个词的辅音都是一样的, 只是因为长短元音的不同发生了词义的变化。

蒙古语察哈尔方音中紧元音 o、u 与松元音 ə、u 是不同的音位, 在达斡尔语中没有紧元音, 只有 o、u 两个松元音。虽然 o 的发音舌位同于察哈尔方音的 o, 但是发音时则感觉不到喉头紧缩、舌根用力, 所以是一个松元音。蒙古语察哈尔方音中有阳性 i 和阴性 i 的区别, 阳性 i 是紧元音, 阴性 i 是松元音, 在达斡尔语中无此区别, 只有一个 i 音位。

^① 参看著名蒙古学家波普《蒙古语比较研究导论》英文版17—18页, 1955年, 赫尔辛基, 波普把达斡尔语分成两个主要方言, 即: 海拉尔方言和齐齐哈尔方言。

蒙古语察哈尔方音中有 e、œ 元音，达斡尔语的布特哈土语无此音位。由于上述的音位分合、多寡不一、发展演变情况的不同，即使是同源词，两种语言的语音对应关系也是错综复杂的，不能用简单的公式加以概括。

达斡尔语的复合元音比起蒙古语族中的其他任何语言都要丰富齐全。二合元音有后响二合元音八个和前响二合元音六个，三合元音有四个。三合元音的中心在当中一个元音上。二合元音出现频率较高。八个后响二合元音的后一个成分又各分长短。复合元音丰富且又出现频率高构成了达斡尔语的特点之一。在 同源词中，现代蒙古语读 o、u、œ、u 的四个圆唇元音，在达斡尔语里往往读作 ua、ua:、au、u、ə、uə:、əu 等等。达斡尔语保留了不少中世纪西部蒙古语的语音痕迹①。例如：

达斡尔语	蒙古语	
xuadal	xudal	假的
xuarəm	xormœ:	下摆，山麓
xua:ri:	xu:re:	干燥的
kua:ngerta	xoŋx	铃
aul	u:l	山
kuku (绿的)	xex	蓝的
əməl	əməŋ	南
xuə:s~kuə:s	xə:s	泡沫
dəu	du:	弟弟

在达斡尔语语音演变过程中，元音系统曾经起了较大的变化和保留较古的读音，因此，现代达斡尔语已经没有像蒙古语那样严整的元音和谐律了。达斡尔语的一个词里面可以出现很多个不同的元音，比起蒙古语的限制要宽得多。如果要在达斡尔语中找元音和谐的规律，只能举出两条，第一，a、a:、o、o: 不能与 ə:、ə (弱化的 ə 视作例外) 出现在同一个词里。第二，i、i: 可以同任何元音搭配，不互相排斥。从这两条规律考察，达斡尔语依然保留有元音和谐痕迹。

达斡尔语辅音系统中有 b、p、w、m、f、d、t、s、n、l、r、dʒ、tʃ、ʃ、j、g、k、x 等十八个音位。r 不出现在词首。x 只出现在词首。其他辅音在词首、词中、词末均可以出现。/n/在舌根音之前时读[ŋ]，在元音之后时使它前面的元音鼻化，但[n]后又有元音则仍为舌尖鼻音。/g/在非词首音节读作舌根浊擦音[ɣ]，在[n]后保持原来的读音不变。舌叶音 /dʒ/、/tʃ/、/ʃ/在 [i]、[i:] 的前面时，读作舌面音 [tɕ]、[tɕʰ]、[ɕ]。汉语借词的 /dz/、/tʂ/、/s/、/dz/、/tʂ/，只有少数人能发准，多数人把这些音读为达斡尔语音的 dʒ、tʃ、ʃ、r、s 等。达斡尔语有腭化辅音，出现在词尾或词中音节尾 (后者很少)。

达斡尔语的许多重要的语法范畴都是借助于实词词干上接缀各种粘附成分来表达的。

在“数”的语法范畴中，达斡尔语有其特有的多数粘附成分 -sul，使用范围最广泛，既可用于表人的多数，又可用于表动、植物和其他事物的多数。例如：ag dəu-sul “兄弟们”、

① 参看桑席那夫《蒙古语比较语法》汉译本30—33页，1959年，陈伟等译，民族出版社。

mori-sul “许多匹马”、ilga:-sul “许多枝花。”类似的粘附成分存在于通古斯语族。同蒙古语比较，达斡尔语不使用 -u:d/-u:d, -tʃu:d/-tʃu:d, -d, -s 等复数附加成分；而使用 -nur 表人和亲属称谓的多数，-tʃe:n 表集体复数，-r 只用于表孩子的某些词的多数。

蒙古语的普通格有七个，以此来对比，达斡尔、东部裕固、土、东乡、保安等语言的领属格和宾格合并成一个形式；此外，达斡尔语比蒙古语多出程度格、方面格、目标格。合并后的达斡尔语领——宾格附加成分是 -i:，如果接缀在元音结尾的词干上，词干与附加成分之间要增加介音 j。领——宾格既可表示人或事物的前后领属关系，又可表示行为所涉及的客体。从句子的上下文可以区别其所指，表领属意义时是定语；表行为所涉及的客体物的意义时是宾语。

达斡尔语动词有四种表“时”的粘附成分，其中 -bəi 和 -n 表示“现在将来时”，-bəi 使用得较为普遍；-sən 和 la: 表示“过去时”，但 -la: 这个粘附成分除了民谣以外一般不能单独使用，只用在肯定语气词 də: 的前面。从现代蒙古语、东乡语、土族语、东部裕固语的完成体形动词附加成分都是 -san 来看，达斡尔语的 -sən (~san) 原来可能只担负形动词的职能，发展演变的结果扩展到陈述式的领域内。而原有陈述式过去时附加成分 -la: 的使用范围相对地缩小到一定的范围之内。-san 这个附加成分使用范围的扩展，在我国一些地区的蒙古语，如内蒙古中部地区的口语里已经可以当做谓语使用，这时 -san 所含的元音变该为长元音，承担着陈述式的功能。

达斡尔语 -bəi 和 -sən 两个粘附成分经常与并列副动词粘附成分 -dʒi 和助动词 a: 依次结合起来使用。结合以后 -dʒi 的元音 i 失落，-dʒa:bəi 和 dʒa:san 两个复合形式分别表示现在进行和过去进行的意思。似乎已经构成了与 -bəi、-sən 相对而言的进行体，而 -dʒa:bəi 和 -dʒa:san 也就很象是不可再分割的粘附成分。

达斡尔语具有人称谓语句范畴，利用人称代词作为人称小词接缀在谓语的后面，凡是第一、二人称代词作主语的句子里，不论谓语是动词还是体词都必须加缀人称谓语句粘附成分。例如：bi: daur xu:-bi: “我是达斡尔人。”这是达斡尔语不同于同语族其他语言的又一特点。有了人称谓语句粘附成分，主语省略也不会发生意义的含混。如果谓语句上加缀这种粘附成分，达斡尔人听起来则是残缺的句子。

达斡尔语第一人称代词复数有包括式和排除式之分，bed “咱们”，包括谈话的对方；ba: “我们”，不包括谈话的对方。这种形式只有在早期蒙古书面语言、阿富汗莫卧儿语和卫拉特口语中才能找到。

语言的发展是与使用这个语言的人们的社会发展情况密切联系着的。达斡尔族人民在长期的生产活动当中给达斡尔语创造了丰富的词汇。狩猎、渔业、畜牧等方面的词很是丰富精密。如依据季节的不同，狗皮就有各种专称：buguntʃi “冬天的狗皮”、gualantʃi “夏天的狗皮”、angolers “春天的狗皮”、kər “秋天的狗皮”、以及 indʒigars “小狗皮”、dʒu-ra:s “狗皮”，等。又如按兽类的雌雄分 bogo “公鹿”、sugua “母鹿”；按牲畜的年龄口齿分 guanān xukur “三岁牝牛”、quadʒin “三岁牝牛”；按鱼的大小 murgu “鲤鱼”、muk-tʃə:n “小鲤鱼”，均有不同的称说。

达斡尔语中有相当一部分词和蒙古语及同语族其他语言是音同 (或音近)、义同的。例

如:

	太阳	人	山	马	黑	五	我
达斡尔语	nar	xu:	aul	mori	xar	ta:w	bi:
蒙古语	nar	xun	u:l	mcer	xar	tab	bi:
土族语	nara	kun	ula	morə	xara	ta:vun	bu
东乡语	naran	kun	ula	mori	qara	tawun	bi
保安语	narag	kuŋ	hi~ule	morə	χara	tawuŋ	bū~bə
东部裕固语	naran	ku:n	u:la	mō:r	χara	ta:wən	bə

有一些词,在现代蒙古语中已消失或意义不同,但这些词在蒙古语的古文献中能够遇到,并保留在土、东乡、保安、达斡尔、东部裕固等语言中。例如:

	烟	风	路	跑
古文献	伏你①	克亦②	木儿③	好刺④
土族语	fune	ki:	mo:r	xaulə~guai
东乡语	funi	kəi	mo	xolu
保安语	fəne	ki	mor	χolə
达斡尔语	xoni	xəin	tərgul	xaul~gui
东部裕固语	hta:	ki~salgən	mər	xukur~ŋgur
现代蒙古语	uta:	sejx	dʒam	gui

达斡尔族人民和其他民族人民在不同历史时期有着不同程度的政治、经济、文化联系,反映在语言上就有各种不同来源的借词。就初步研究的情况看,达斡尔语中有汉、满、鄂温克、鄂伦春、赫哲、藏、俄、梵等语言借词,新疆的达斡尔族语言中还有少数哈萨克语、维吾尔语借词。这些借词有的是直接吸收的,有的是通过其他民族借入的。其中汉语借词是主要的,从十九世纪中叶以来愈益增加,特别是解放以后,达、汉两民族关系更加密切,交往频繁,决定了两种语言关系也更加密切,从汉语借用新词术语是丰富词汇的手段之一。不论哪种语言的借词进入达斡尔语以后,一般都按达斡尔语的语音、语法规律使用。例如:汉语的“自由”借入后读为 səjəu,“干部”读为 ganbul,“原子”读为 yansi,“封皮”读为 pənpi:;“社”读为 ʃə:l;满语的 fakuri 读作 xakur “裤子”,bonio 读作 monio “猴”,fantʃambi 读作 pantʃigu “生气”等;又如:pi:pın “批评”→pi:pın-lsən “批评了”,dʒe:fan “解放”→dʒe:fan-lsən “解放了”,ʃə:l “社”→ʃə:l-də “在社里”,topo:r “大斧子”(俄语借词)→topo:r-i: “把斧子”。借词象用本民族语言材料按其构词法构成的新词一样,都在推动着达斡尔语向更加丰富繁荣的方向发展。

(孙竹)

①②③④ 分别见《武备志》卷二百二十七花木门、天文门、地理门,声色门,和《华夷译语》的天文门、地理门(《华夷译语》中①注音为“忽勿”,②注音为“克”,③注音为“抹儿”)。

东部裕固语

东部裕固语是我国裕固族的一种语言。据1982年全国人口普查,裕固族共有10,569人。裕固族分别使用三种语言:汉语、东部裕固语和西部裕固语。东部裕固语和西部裕固语同属一个语系——阿尔泰语系,但分别属不同的两个语族——蒙古语族和突厥语族。东部裕固语主要分布在甘肃省肃南裕固族自治县东部地区康乐区康乐乡、红石窝乡、青龙乡和皇城区北滩乡、东滩乡,使用人数约有三千余人。

在同语族内,东部裕固语同土族语、东乡语、保安语和蒙古语相比较,它居于中间地位,与各方都有一定的共同性。粗略地说,在语音方面它和土族语、东乡语、保安语的共同性多一些,而在词汇和语法方面它又和蒙古语的共同性多一些。此外,在蒙古语族中,东部裕固语与突厥语族的关系更为密切,主要表现是它与西部裕固语有一批相同的词汇。

东部裕固语内部没有方言差别。本文介绍的材料系康乐一带地区的实际口语。

语音

(一) 元音:有单元音和复元音,单元音又有长短系统。

单元音中有八个基本元音:i、y、e、ə、ə、a、u、o。其中ə没有相对的长音,其它各分长短,因此单元音共有十五个。它们的发音特点列表说明如下:

舌位前后 唇状	前		央	后	
	展唇	圆唇	展唇	展唇	圆唇
舌位高低	高		i, i:	y, y:	u, u:
次高		e, e:	ə, ə:	ə	
次低					o, o:
低				a, a:	

说明:

(1) 后元音的舌位前后不是绝对的,随前后辅音环境的不同而发生变化,如在小舌音前后和舌根音ŋ前就靠后些,其他情况下就靠前些。

(2) 在鼻音n、ŋ前的元音都有明显的鼻化现象。

(3) 展唇和圆唇的两个次高前元音e和ə,在一些词里以及在附加成分中可以自由

音节末 (见下例)。

辅音例词:

音节首	音节末
b ba:tər 英雄	dobdəl- 奔驰
p pi:re 肾	—
φ dʒiφu 技术	—
w wetfən 病	—
m mənɕan 千	damɕu:r 秘密
d dətfin 四十	hədʒe- 裁
t tufa: 绊子	—
dʒ dʒu:na: 蝇	—
ts tsai 菜	—
s sal 皮筏	nas(ə)da- 添岁数
n ni:n 乳牛	sun 奶子
ŋ ŋi:- 笑	—
r ra:lɕə- 换	nu:rsa- 睡 (敬语)
l ləgɕən 母狗	gal 火
ɬ ɬabɕo 画匠	—
dʒ dʒaŋ 丈	—
tʂ tʂaŋ 场 (院)	—
ʂ ʂiɕi 柿子	—
ʒ ʒənwu 任务	—
ɕ ɕala- 请 (敬语)	—
tʃ tʃewer 巧	—
f fəle- 按把儿	tuf 直的
j josə 礼貌	—
g gərəsən 野生动物	gurdʒeg 木铎
k ky:ten 冷	—
ɣ yetfə 亲姐姐	—
ŋ fəŋar 甘草	cafaŋ 懒的
ɕ caɕə- 刺	bocordog 喉咙
q qusun 水	—
χ χurɕan 绵羊羔	—
ɣ ɕajarla- 借	—
h hon 年	—

东部裕固语有下列复辅音: sg, sc, ʃb, ʃd, ʃg, ʃc, χɕ, χc, hd, hc, hg, mb, md, mɕ, nd, nɕ, ŋg, ŋc, ɬd, ɬc, rb, rd, rɕ, rc。各举一例如下:

sgəl- 踢	sga- 问
ʃbar 獐	ʃda:- 烧
ʃgur- 跑	ʃca- 挤
χɕa:r 单独	χca- 呛
hda:sən 线	hɕa:n 驮子
hgu- 死	
mbag 假面具 (宗教用品)	
mda:rə 手郎鼓 (宗教用品)	
mɕorden 塔	
nda:- 渴	ndɕacla- 和气
ŋgar lar 恩格尔语 (即东部裕固语)	
ŋcərdʒag 牛鞍	
ɬde 白白地	ɬɕy:rdə 原因
rbai 青稞	rde 早
rɕim 劲	rcua 知觉

(三) 元音和谐: 东部裕固语有元音和谐, 和谐包括部位和唇状两个方面, 但不涉及所有元音, 要求和谐的元音只有 e (e:) 或 ə (ə:), a (a:), o (o:) 三组: 它们相互排斥而不同时出现于一个词里, 就是说如果在词的第一音节中有它们中的任何一个, 那么在后面音节中出现的只能是与前面音节相同的元音或相适应的其它元音。东部裕固语的这种元音和谐律同样也存在于词干与附加成分的结合中。例如:

词干	造格
pes 布	pes-e:r 用布
lar 语言	lar-a:r 用语言
mo:rə 马	mo:r(ə)-o:r 用马

(四) 音节结构: 有以下四种类型。

Y 如 u:- 喝	a-lag 花色的
Y+F 如 eb 合适	ar-ka 计谋
F+Y 如 bi: 有	χca- 呛
F+Y+F 如 hdur-ɕan 稻子	

(五) 重音: 东部裕固语多音节词的重音, 习惯上落在末一个音节上。如果在词干后接带有元音的附加成分, 其重音随着音节的增加而往后移动。例如: gələd “锁”, gələd-le- “上锁”, kələdle'sen “上了锁的”。

语 法

东部裕固语有十个词类: 名词、代词、形容词、数词、副词、动词、后置词、连词、助词和叹词。在这些词类中只有名词、代词中的人称代词和动词有较多的形态特点。

(一) 名词的数、格、领属:

单数没有附加成分, 表示复数的附加成分主要用 -s, 例如: mula “孩子” —— mula-s

土 族 语

土族是我国兄弟民族大家庭中的一个成员，人口据1982年普查为159,426人，主要居住在青海省的互助土族自治县、民和回族土族自治县、大通回族土族自治县，黄南藏族自治州同仁县、海北藏族自治州门源县、海东行署的乐都县以及甘肃省的天祝藏族自治县和永登等地区。主要从事农业，兼事少量牧业。

土族自称 *mongol* “蒙古尔”、*ṭəca:n mongol* “察罕蒙古尔”。土族中的一部分人又自称是“蒙古尔”中的 *karloŋ kun* “克尔伦人”。藏族称土族为霍尔、达尔达或达拉特。一九五二年，国家识别民族成分时，按汉、回民族的习惯称呼，把蒙古尔人的民族名称定为土族。

土族是经过长期历史发展而形成的。关于土族的历史来源，有各种说法，根据史学界有代表性的看法，可以归纳为五种：阴山白毡靴说，吐谷浑说，蒙古人与霍尔人融合说，沙陀突厥说，阻卜说。从语言学角度看，在十三、十四世纪时，土族语言和蒙古语言之间的接近程度要比现在大得多。

土族信仰佛教（喇嘛教）。明万历三十二年（1604年），在今互助土族地区修建了黄教寺院郭隆寺（即佑宁寺），“是为此地显教讲院之始。尔后由妙音设续部院。”郭隆寺为湟北诸寺之母。

虽然土族有自己独立的民族语言，但没有文字。党的十一届三中全会后，在党和政府的关怀下，为土族创制了以汉语拼音方案为基础的拉丁字母拼音文字。土族文字正处在试验推广之中，受到广大土族人民的热烈拥护和高度赞扬。

土文字母表

Aa	Ee	Ii	Mm	Qq	Uu	Yy
Bb	Ff	Jj	Nn	Rr	Vv	Zz
Cc	Gg	Kk	Oo	Ss	Ww	
Dd	Hh	Ll	Pp	Tt	Xx	

语言的统一和分化是和这个民族的历史联系在一起的。长期以来，土族人民在黄河以北，浩门河两岸的广阔区域里，与汉、回、藏族人民交错居住。这种杂居的形势把各地土族分割在一些相互之间很难往来的孤岛之中。在历史发展的进程中，由于各地所处的语言环境不同，加之缺乏共同的经济生活和文化生活，又没有文字，于是原来就存在的语言的地区特点进一步活跃起来，使得土族语言内部逐渐形成互助方言和民和方言。民和方言多受汉语影响，互助方言兼受汉、藏语影响。同仁县的土族实际上讲的是保安话。方言之间互相通话有一定困难，互助方言的元音有长短之分，音节尾的 *l*、*r* 不能混淆，而民和方言的元音不分长短，音节尾的 *l*、*r* 辅音合并为一个儿化音，并且这个方言中还有一个与互助方言的 *x* 相对应的小舌送气音 *q*。数词在民和方言中使用汉语，互助方言则用本民族语言，在语法形式上也有各自的一些特点。本文以互助方言材料为依据。

土族语言有 *a*、*e*、*i*、*ə*、*o*、*u* 六个短元音和 *a:*、*e:*、*i:*、*o:*、*u:* 五个长元音。*e* 元音与辅音结合时，使辅音腭化，如 *die:rien* “四”、*təmie:n* “骆驼”（本文不标腭化符号）。长短元音有区别词义的功能，如 *xara* “黑” / *xara:* “骂”，*ula* “山” / *ula:* “哭”，*sar* “适宜” / *sa:r* “翅”，*e* 元音不在词首出现。主要复合元音有 *ai*、*au*、*iu*、*ua*、*ui* 和 *uai*。辅音有 *b*、*p*、*m*、*f*、*v*、*d*、*t*、*s*、*dz*、*ts*、*n*、*l*、*r*、*g*、*z*、*dz*、*tʂ*、*ʂ*、*j*、*dz*、*tc*、*g*、*k*、*x*、*ŋ*、*ɣ*。辅音中 *dz*、*tʂ*、*ʂ*、*z* 和 *ts* 只在借词中出现，*ts* 往往以 *s* 代替；*ə* 元音前的 *s* 和 *ts*，词首的 *b* 和 *v*，词尾的 *m* 和 *n*、*d* 和 *r* 可以自由变读。*p*、*f*、*v*、*t*、*dz*、*ts*、*dz*、*tʂ*、*z*、*dz*、*tc*、*j*、*k*、*x* 单辅音只出现在音节首（即元音前）；*b*、*m*、*d*、*s*、*n*、*l*、*r*、*ʂ*、*ɣ*、*g*、*ɣ* 既可出现在音节首，也可出现在音节末；*ŋ* 只有在与其它辅音组成复辅音时，才能出现在音节首。

从词的整体语音结构看，虽然现代蒙古语和土族语有较大的距离，然而拿蒙古书面语、各种版本的蒙古译语与土族语进行比较时，这种差距就会缩短许多，二者之间的对应关系便一目了然。如土族语的 *ala* “杀”、*clag* “辩驳的”、*xa:tcə* “仇”在《蒙古秘史》里是“阿刺”、“阿刺黑”、“哈赤”。

蒙古书面语和蒙古译语的词首出现的一些元音，在土族语中已经消失或正在消失。土族语词首元音的脱落与词的重音有着极为密切的关系。蒙古语的重音在词首音节的元音上，土族语的重音却在词末音节的元音上。由于重音的不同，两种语言的词的音节向着相反的方向紧缩，蒙古语向词首紧缩，失掉了尾部元音而形成了很多词尾复辅音。土族语则恰好相反，词的音节向词尾方向聚拢，失掉了开首元音而词首形成 *mb*、*nd*、*ndz*、*ndz*、*ng*、*nk*、*sg*、*sg*、*sd*、*sg*、*cdz*、*xg*、*rd*、*rdz*、*rg* 等一整套复辅音。蒙、土语言语音上的这种分道扬镳的发展趋势，使得两种语言在词的语音结构上发生了重大的差异。

在土族语的词首还保留着现代蒙古语所没有的一些古音。词首的 *x* 辅音就是一个事例，如土族语的 *xalca* “手掌”、*xarvan* “十”在《蒙古秘史》中是 *halaya* 和 *harban*，在蒙古书面语中是 *alay-a* 和 *arban*，在现代蒙古语中是 *alag* 和 *arab*。另外，土族语的词首有大量的唇齿清擦音 *f*，这个辅音在元明蒙古语中大多是 *h*，偶而也以 *f* 的形式出现，如土族语的 *funə* “烟”、*fula:n* “红色的”、*funəge* “狐狸”在《登坛必究》蒙古译语中分别是“伏你”、“伏刺案”、“伏捏革”。土族语词首的 *f*，古代蒙古语词首的 *f* 或 *h*，在现代蒙古语中已经全部丢失。

还应当指出的是，十三、十四世纪及其以后的各种蒙古译语文献中，我们还没有发现蒙古语的词首有双唇送气的 *p* 辅音。现代蒙古语词首的 *p* 都出现在外语借词中，在固有词中除科尔沁土语中的 *pə:le:* “吹”一词外绝无此种现象，然而，我们在土族语的固有词中遇到了大量的 *p* 辅音，它与 *b* 同时与古代蒙古语、现代蒙古语词首的 *b* 相对应。我们还不清楚土族语中的 *p* 是历史的某一个时期从 *b* 中分化出来的呢，还是原来就有的。不过有一点是十分清楚的，古代蒙古语词首 *bo*、*bu*、*bi* 音节的后续音节中，若出现强辅音，在土族语中词首的 *b* 则往往变为 *p*，而原来的强辅音变成相对的弱辅音，试比较：蒙古书面语 *bičig* 和土族语 *pudzig* “文字”，蒙古书面语 *burčay* 和土族语 *purdzac* “豆”。土族语中非第一音节的强辅音变弱，第一音节的弱辅音变强，这是一个普遍的现象。从这个音变规律

推理，土族语中的 p 很可能是后起的，是从 b 中分化出来的，它与后续音节辅音的强弱关系极为密切。关于这一点，我们从土族语的 padə 和 batə (牢固，结实)，ntadən 和 ndatən (香甜、可口) 的变读中看得很清楚。

关于元音和谐。土族语言有元音和谐律，但没有蒙古语那么严格，就其内容来说也不尽一致。土族语的元音和谐只涉及词根内部，在词根和构词附加成分之间，在词干和构形附加成分之间，除了少数几种情况外，无所谓元音和谐。在内容上，一般来说 e~e:、o~o:、a~a: 不同时出现在同一个词根内，而 i~i:、ə、u~u: 处于中间性质，可与任何一个元音同时出现在同一个词根内。

从1955年第一次调查土族语言开始，三十年来，我们利用一切可以利用的机会，对这个语言的词汇进行了广泛的调查，到现在已经记录到一万五千余条词，其中约百分之八十五的词与蒙古语同源。这些同源词大体分几种情况：第一，土族语和蒙古书面语音义完全一致，如 nara 和 nara “太阳”，xara 和 xar-a “黑色的”，alda 和 alda “度”；第二，词义相同，语音十分接近或有明鲜对应关系，如 morə 和 mori “马”，imag 和 ayimay “部落”，xaulə- 和 qayul- “剥皮”；第三，从词的含义上看，虽然是同源词，但在用法上不完全一致。这样的词不是很多，例如 xaila- “叫”这个词在蒙古语中只能用在“猪叫”上，而在土族语中不仅可以说 xacai xaila “猪叫”，还可以说 morə xaila “马嘶”，lauçə xaila “鼠叫”，lausa: xaila “骡子叫”，teigə xaila “耳鸣”，taçau xaila “鸡叫”，cau xaila “鸟叫”，təme:n xaila “驼叫”，to:li: xaila “兔叫”和 dzoŋna: xaila “蜂叫”等；第四，在早期是同音同义词，后来在词义上发生了较大的差别，但总不难看出词义之间仍然保持着某种内在联系，如蒙古语的 gə:- “丢失”，gol “河”，balgas “城镇”在土族语中分别是 ge:- “放”，gol “河滩、沟”，valgasə “墙”；第五，现代蒙古语和蒙古书面语中不用，但在土族语和过去的蒙古译语中常用到的词，如土族语的 sərge “醋”在《华夷译语》中是“石儿格”，土族语的 surə- “习惯”，juro “声音”，çirgudə- “颤抖”在《蒙古秘史》中分别是：“速儿”，“约里”，“失勒古惕”。诸如此类在现代蒙古口语和书面语中不用，而土族语和蒙古译语文献中作为常用词使用的词有一百多个。

除了词汇的百分之八十五与蒙古语同源外，还有大约百分之十五的词是从汉、藏语言中借入的。从借词的分析当中清楚地看到，在早期，土族语言中的借词是比较少的，这些较少的借词进入土族语言后，按土族语言的语音、语法规律使用。如汉语的“板板”、“担担、蛋蛋”、“滩滩”、“台坎”、“墩墩”、“香草”等进入土族语言中就变成了 bamba:r, danda:r, tanda:r, taiga:r, çansor:r。从汉语中借入动词，则其尾部必须接加动词标记 -kə、-gə、-la，只有缀以这些词尾后，汉语动词才有可能加入土族语词汇系统，并进行各种形态变化。随着土汉民族交往密切，特别是进入本世纪五十年代以后，由于我国社会主义建设事业的发展，现代科学技术的进步，新事物层出不穷，表达新事物、新概念的名词术语成批地进入土族语言中，于是土族语言来不及把那些独特的音按照自己的语音特点消化掉，只有通过青海汉语把音义全盘借过来，如：tşandzəŋ “厂长” dzəŋtşən “章程”等。藏语借词主要是宗教方面的，而且数量不大，如 rgomba “寺院”、lama “喇嘛”等。

土族语言与同语族的语言有着共同的语法范畴和语法形式，然而与蒙古语相比较，它以：

简单的语法形式表示着范围广泛的语法意义。名词有概数（或不定数）、单数和复数的区别。在土族语言中，确切地说，名词的原形（词干）是个不定数，单数有专门的附加成分 -nge~-ge，它是由数词 nəge “一”演变而来的，元音收尾的词后用 -nge，辅音收尾的词后用 -ge；复数形式是 -s, -sge, -ngula。名词的格以六种形式表示多种语法意义：词的原形（词干）主要表示动作的主体或叙述的对象；-nə 形式主要表示人或事物的领属等关系或动作的直接客体；-də 形式主要表示动作的目标、确定的地点、目的、结果、性质所及的对象等；-sa 形式主要表示动作的起落点、原因或性质特征的对比；-la 形式主要表示动作所借以完成的工具、材料、比较的对象或共事的协同者；-di: 形式主要表示动作的附带对象。值得注意的是，土族语言中还有一个纯位格意义上的 -xa:ndə 和 -re 形式，例如：tolgoi-xa:ndə malca gua, buje-xa:ndə de:l gua, kol-xa:ndə tşarag gua。“头上无帽可戴，身上无衣遮体，脚上无鞋可穿。”çire:-re dəreldzinna, dəreldzin-re tavagva, tavag-re jəçava, jəçə-re dura:səva “桌面上放的是四方木盘，木盘上面放的是碟子，碟子上面是碗，碗里头是酒。”-xa:ndə 比较少用，-re 由位词 dəre “上”演变而成的，现已完全成为位格形式而常用。名词的领属分人称领属和反身领属两种。人称领属分三个人称，第一、二人称都用领格形式的人称代词 munə “我的”、tşənə “你的”表示，第三人称有专门的附加成分 -nə。反身领属不分人称，也不分单复数，附加成分是 -na:。-na: 在以 l, r 结尾的词后受同化而变作 -la:, -ra:, 如 çar-ra: “自己的手”、kol-la: “自己的脚”。

一般说来，代词的形态与它所代的词类基本相同。土族语言的人称代词有它自己的一些特点，单数第一、二人称代词各有三种词干，前者为 bu, mun (不单独出现)、nda:, 后者为 tşə, tşən (不单独出现)、tşəmu (或 tşəmi:)；它们的领格形式是 -ə, 与宾格用专门的词干 nda: (第一人称)、tşəmu (第二人称) 表示。从格的内容上看，单数第一、二人称有领格和宾格的区分，宾格用专门的词干 nda: 来表示，这个词干同时又是与格形式，而且还是比较格、联合格和连同格的词干。单数第三人称代词是 te “他” (同指示代词“那个”) 和 rgen “人家、别人、他”，它们的复数形式是 tesge 或 tengula, rgensge 或 rgeŋgula。

复数第一、二人称分别为 buda, budangula 或 budasge, nda:ngula 或 nda:sge “我们”和 ta, tangula 或 tasge “你们”。复数第二人称代词还有一个词干形式 tan, 用于领格、与格、比较格和连同格。复数第一人称也还有一个词干 nda:n, 只用于领格。

形容词按意义可分为性质形容词和关系形容词。性质形容词多数是词根，关系形容词则多数是派生词。表示人或事物性质特征的程度，除了用副词表示外，还可以用附加成分表示。附加成分有两种，一是表示加强的，有 -gulo, -xuguai, -na:ma, 三者可以任意替换，意义上无区别；二是表示减弱的，有 -xa:n~-xe:n, -vu:r, -btar, -tşir, -ndog 等。形容词在名物化的情况下才有数、格、领属的语法范畴。

数词有基数词、集合数词、序数词、次第数词、重复数词和限量数词。基数词从一到亿与蒙古语同；集合数词附加成分为 -la; 序数词附加成分为 -da:, -xui, 次第数词附加成分为 -dar, 限量数词附加成分为 -xa:n~-xe:n。

土族语的动词有态、祈使式、陈述式、形动词、副动词的形态变化。态有以动词词干形

式表示的自动态；有 -lca 形式的被动使动态；有 -ldə 形式的众动互动态。祈使式第一人称表示志愿的语气，附加成分是 -ja；第二人称以动词词干形式表示命令语气，第三人称表示允许的口气，附加成分是 -lagə 或 gə。三个人称同时去完成某一动作的命令语气，可直接用第二人称命令式形式，如 bu jau, tɕə jau, te da jau “我走，你走，他也走。”动词的陈述式有过去时 -va，现在时 -nə，将来时 m。形动词分完成体、进行体、未完成体三种，完成体附加成分是 -san，进行体附加成分是 -dzin，未完成体附加成分是 -gu 和 -gun，后者出现在位与格、离比格附加成分之前。形动词借助判断语气助词在句子中可以作谓语，当形动词获得名词意义（即名物化）时，与名词一样，有数、格及领属的形态变化。副动词的附加成分分别是：并合体 -dzə、顺序体 -a:~a:nu/e:~e:nu/o:~o:nu 和 va:~va:nu（前者按元音和谐律要求分别使用，后者用于以长元音或复元音结尾的词干后）、反复体 -n（往往以重叠形式出现）、持续体 -saŋculo、紧随体 -gu、接续体 -gula、迭续体 -dəla:、假定式 -sa、让步式 -sada、目的式 -la。

关于判断语气助词及其用法。土族语言的判断语气助词 i: 和 a “是、有”，用在句末静词谓语和形动词谓语以及并合体、反复体副动词谓语之后。

判断语气助词 i: 和 a，与其主词结合时，在一般情况下，失掉自己的独立性，与主词词干的语音直接相结合，依附于主词上，以至使一个主词成为相对的两个语音形式，例如 pu-ci: (<puçə + i:) / puçə (<puçə + a) “不是”，gui: (<gu + i:) / gua (<gu + a) “没有”。下面再列判断语气助词 i: 和 a，与形动词附加成分、并合体和反复体副动词附加成分结合的形式：

-sani:/-sana	-ni:/-na
-dzini:/dzina	-dzi: (< -dzə + i:)
-guni:/-guna	-dza (< -dzə + a)
-gui:/-gua	

但是，判断语气助词 i:，与静词结合时却有两种方式，一是单独使用，不粘附在主词上，例如：ne munə morə i:。“这是我的马”；一是失去自己的独立性，依附于主词上，例如：ne morə muni: (<munə i:) “这匹马是我的”。

判断语气助词 a，在以元音和辅音 ɔ、g、ŋ 收尾的主词后以 va 的形式出现。这里的 v 是新的增音现象，还是 a 的前身有待于进一步研究。但这里需要说的是，在土族语里表示“有”这个意义的实词除 i: 和 vai: 外还有 va。

无论是 i:，还是 a，与主词结合时，如果后者的收尾音是辅音 n、l、r 等，在一些地区或一些人的发音里，在助词前增出与此相同的辅音，例如：moŋcoli:~moŋcolli:，moŋcola~moŋcolla “是蒙古尔，有蒙古尔”。

至于判断语气助词 a 和 i: 在语法意义上的不同用法，它们分别表示说话人的肯定与非肯定语气。在土族语中说话人对自己叙述的事实作出某种是非、存在与否的判断，诸如人或事物的属性、性质、特征、形状、性质特征的程度，以及行为动作的存在与否、完成时间、进行状况等，要用一定的语气加以表达。对他人他物以及对其各种属性、特征和行为动作，说话者完全了解，确信无疑，或者说话者所叙述的是众所周知的客观存在的事实，则用判断

语气助词 a 赋予肯定语气，反之，对他人他物以及对其各种属性、特征和行为动作，说话者不是确信无疑，而是无充分把握，或者说话者的叙述带有自己的主观猜测，则用判断语气助词 i: 赋予非肯定语气，例如：

肯定语气	非肯定语气
tɕənə cardə se:r(r)a	tɕənə cardə se:r(r)i:
你手里拿的是钱。	你手里拿的是钱。
neŋge tɕənə morəva	neŋge tɕənə morə i:
这匹马是你的。	这匹马是你的。
dordzə dulo:n nasəva	dordzə dulo:n nasə i:
道尔吉是七岁。	道尔吉是七岁。

但 a 和 i: 的上述对立的用法，不是绝对的。如果说说话人叙述的是完全与自己有关的事，即叙述自己的处所、领有关系、身份特点、行为动作等，则一般不用 a，用 i: 而表示肯定的语气。例如：bu a:səntɕə i: “我是牧人”，bu fula:n narənə kun(n)i: “我是红崖子沟的人”。

(照那斯图、李克郁)

东乡语

东乡语是我国东乡族人民使用的语言。据1982年统计，东乡族共有279,397人，绝大多数居住在甘肃省临夏回族自治州境内，其中以东乡族自治县最为集中。其他，分布在积石山保安族东乡族撒拉族自治县以及和政、广河、临夏、康乐、永靖等县。在甘肃省的兰州市、定西专区，宁夏回族自治区和新疆维吾尔自治区等地，也散居着少量东乡族居民。

东乡族聚居的主要地区位于临夏（古枹罕、河州，现临夏回族自治州人民政府所在地）以东，因此被称为东乡。东乡族这个名称也就来源于此。

东乡族自治县三面环水，东临洮河与临洮县交界，西连大夏河与临夏县接壤，北濒黄河与永靖县相望，南与广和、和政县为邻。全县面积1,462平方公里，海拔最高约2,640米。境内大部分是干旱山区，山岭重叠，沟壑纵横，自然条件较差。

东乡族人民信仰伊斯兰教。风俗习惯基本上与西北的回族相同。

关于东乡族的历史来源，缺乏直接的、完整的文献记载，只有零星史料和片段传说，说法也不一致。大体上有源出于蒙古族和多民族融合二说。源出于蒙古族，又有两种不同的说法：一种说法认为成吉思汗时代有蒙古军驻守在河州一带，后大部分调走，然仍有一小部分继续留驻在东乡地区，及至伊斯兰教传入，当地多数蒙古人便改信了伊斯兰教，发展而为东乡族。另一种说法认为东乡族是元代窝阔台汗国的一部分蒙古人的后裔。这部分蒙古人当时因受周围信仰伊斯兰教民族的影响，改信了伊斯兰教，从而与原信喇嘛教的蒙古族发生冲突，被迫东迁，到达“镇番”（今民勤县）又分二路，一路入贺兰山到河套地区定居，即今阿拉善左旗信仰伊斯兰教的蒙民，另一路则南渡黄河进入河州地区，发展而为今天的东乡族。至于多民族融合说，则认为东乡族是以东乡地区的回族或成吉思汗西征时俘获、征集的

中亚细亚一带的色目人为主，融合了当地的蒙古族、汉族、藏族，长期发展而成的。

东乡族有自己的语言，但没有文字。学校教学都用汉语汉文。过去群众中也有会用阿拉伯字母拼写东乡语或汉语的。东乡语内部相当统一。根据语音和某些词语的细微差别，可分为锁南坝（东乡族自治县人民政府所在地）、汪家集、四甲集三个土语。但是它们之间不存在交际上的困难。

下面我们主要以锁南坝土语的材料为准，简单介绍一下东乡语语音、语法方面的特点。

语音方面：

一、东乡语有 a, ə, i, u, o, u 六个舌面元音音位和 σ 一个卷舌元音音位。其中除 u 不出现在词首外，其他元音不论在词首、词中还是词末均可出现。舌尖前元音 l 和舌尖后元音 l 是 i 同舌尖前辅音和舌尖后辅音相拼的变体。

二、锁南坝土语和四甲集土语某些开音节里的元音 a, ə, u, o, u, 在汪家集土语里读儿化。在同蒙古语的比较中可以看出，这种儿化现象大多是由音节末尾的颤音 r 演变来的。

三、东乡语有 ai, au, əi, əu, ui 五个前响二合元音和 ia, iə, iu, ua 四个后响二合元音。还有 iau, uai 两个三合元音。

四、东乡语的元音没有长短的对立。

五、东乡语有 b, p, m, f, w, d, t, n, l, r, dz, tɕ, ɕ, j, dz, ts, s, dz, tʂ, ʂ, z, g, k, x, ŋ, ɕ, q, ɣ, h 二十九个辅音音位。其中 dz, ts, z 主要出现在借词里；ɕ, q, ɣ, h 主要出现在固有词里。除 ŋ 不出现在音节首，r 不出现在词首外，其它辅音均可以出现在词首或音节首。

六、东乡语有 sd, sdz, sr 三个比较稳定的复辅音和 ʂd, ʂdz, fd, fg, ps, pdz 等不很稳定的复辅音。

七、东乡语与同语族的其他语言相比，有一个很大的特点：除了 n 和 ŋ 可以出现在音节末，r, s 偶尔出现在音节末外，其他辅音都不出现在音节末。所以在别的语言中以闭音节出现的音组，在东乡语的对应词里，往往以开音节的形式出现。

复辅音只出现在词首，元音单独构成的音节或以元音带起的音节也只出现在词首。

八、东乡语的元音和谐只局限于某些固有词词干内部或词根与部分构词附加成分之间，带有残存性质。根据东乡语单元音在一部分派生词里相互制约的关系，并参考蒙古语阴、阳、中性元音的区分法，可把东乡语里的 a, u 视为阳性元音，ə, o 视为阴性元音，i, u 视为中性元音。

九、东乡语的词重音通常落在词的末一个音节上。重读音节的元音发音略加重，时间上也稍长一些。

十、拿东乡语同蒙古书面语比较，它们的语音的主要对应关系如下：（蒙古书面语沿用国际学术界比较通用的音标转写。次要的对应形式列于分号之后。）

东乡语	蒙古书面语
a	a, aya, iya, i
ə	e, ege, ige, iye, ö, ü

i	i, igi, iya, e
u	i, a
o	o, ö, oyo, oya, öge, a
u	u, ü, ayu, iyu, uyu, ügü, e, l
ai	ayi
əi	eyi, ei, ai, ayi, oyi, oi
ui	oyi, uyi, üyi
au	ayu
əu	ayu, ü, oya, oyo, uy, üg
ia	aya
iu	iyu, egü
iau	egü, ebi, ebe
b	音节首 b
p	第二音节首带强辅音的词首 b
w	开音节后面的音节首 b
m	音节首 m
d	与 i, e 以外元音相拼的 d; 非第一音节首 t
t	与 i, e 以外元音相拼的 t
l	音节首 l; 词首 n
r	r
s	s
n	n, m, l, r
ŋ	音节末的 n 和 ŋ; m, l, r
dz	j; č
tʂ	č
ʂ	š
dz	与 i, e 相拼的 d
tɕ	与 i, e 相拼的 t; 与阴性词元音 i 相拼的 k
ɕ	与 i 相拼的 š, 阴性词音节首的 s
j	y
g	阴性词里的 g; k
k	阴性词里的 k; g
ɕ	音节首的 ɣ; q, 与阳性词元音 i 相拼的 k
q	q, ɣ, 与阳性词元音 i 相拼的 k
ɣ	非第一音节的音节首 ɣ, q, g, k
f	中世纪词首擦音
h	中世纪词首擦音

语法方面:

一、名词的数分不定数和复数两种。不定数以零形态形式出现。复数的附加成分主要是 -la, 还有使用范围很小的 -sla 和 -ciə。

二、名词的概称有两种形式: 一种是在表人的词干上接缀附加成分 -taŋ。一种是同一个名词词干的重叠, 重叠时把后一个词干的开头辅音变为 m; 如果名词是以元音带起的, 则在后一个词干的开头增加 m; 如果名词是以辅音 m 带起的, 就把后一个词干开头的 m 变作 s。在词干重叠的同时, 往往在后一个词干的末尾接加一个 -dzi。

三、名词的格有八种形式: 主格(零形态), 领宾格 -ni~ji, 与位格 -də, 凭借格 -cala, 界限格 -sə, 联合格 -lə, 方向格 -kuŋ~cuŋ, 处位格 -rə。

四、名词的领属范畴分人称领属和反身领属两种。人称领属中第一人称和第二人称领属用位于名词后面的领宾格人称代词表示, 有单复数的区别。第三人称领属附加成分是 -ni, 单复数通用。反身领属附加成分 -nə, 表示名词所指称的人或事物是属于施事者自己的。

五、性质形容词具有减抑或加强性状程度的形态。词干上接缀 -kaŋ, 表示性状程度的减抑。要加强性状程度时, 可以采取下列方式: 或截取形容词词干的第一个音节, 当作附加语素放在这个形容词词干的前面; 或在带有减抑形态 -kaŋ 的形容词前面使用上述附加语素; 或在带有减抑形态 -kaŋ 的形容词的第一音节和第二音节之间嵌入 -pu 或 -pa; 或重叠同一个性质形容词的词干; 或在形容词后面接缀附加成分 -no。不过后两种形式只能充当谓语, 不能充当定语。

六、形容词或形容词性质的词, 一般都可以接缀第三人称领属附加成分 -ni, 而实现名物化。名物化的形容词或形容词性质的词, 可以像名词一样实现各种形态变化。

七、东乡语十以下的数词用固有词并和汉语借词通用; 十以上的数词, 用汉语借词。固有基数词只能用作单纯数词, 不能构成复合数词。借用的单纯数词可以按一定的规则互相搭配构成复合数词, 但不能和固有基数词一起组成复合数词。十以内的数词直接限定名词时, 一般用固有数词; 同量词结合构成数量词时, 习惯采用借用数词。表示年、月、周、日时, 主要也采用汉语借词。专用量词绝大多数借自汉语。

东乡语数词除基数词外, 还有集合数词(附加成分 -la, -liə), 序数词(通常用汉语借词表示。亲属排行用固有基数词后面接缀 -da 表示), 概数词(附加成分 -laŋ, 或连用两个相邻的基数词表示), 分配数词(附加成分 -dzia, 或重叠同一个基数词, 末尾接缀 -dzi), 分数词(用汉语借词表示。或在作分母的词后接缀界限格附加成分)。

基数词和集合数词词干上可以接缀 -kaŋ, 表示限量或嫌少的意义。这个 -kaŋ 还可以用在时位词干上, 表示一种减弱了的时位概念。

八、东乡语三种人称的人称代词都有单复数的区别。第一人称复数有排除式和包括式的区别。排除式 bidziən, 包括式 mataŋ。单数变格用词干有 bi, mi, nama 和 ma 四种。第二人称单数没有普通称呼和尊称的差别。tsl 既表“你”, 也表“您”; ta 只表“你们”, 不表“您”。tsl 在变格时有 tsl 和 tslma 两种词干形式。第三人称代词除了 tərə (单数), tərəsla (复数) 外, 还有 əvən 和 əvəsla。指示代词 ənə (这个) ənəsla (这些),

hə (那个), həsla (那些) 也可以用来指第三人称。东乡语里还有一个来源于蒙古语反身代词的特殊的第三人称代词 oruŋ。它较多地出现在引语中, 但有时在一般的陈述中也可以指第一人。而东乡语里的反身代词则采用 godzia (单数) 和 godziala (复数)。

疑问代词除表示“怎么样”的 matu 而外, 大都与蒙古语音义均近。不定代词由疑问代词接缀 -ma~mə 或 -kaŋ bokon, 或连用让步语气词 liudzə 构成。

九、东乡语的动词, 从态的角度看, 可以分为主动态(零形态), 使动态(附加成分 -wa) 和众动互动态(附加成分 -ndu); 个别词里还曾发现专门表示互动态语法意义的形式 (-ntšə)。

祈使式动词有表示意愿的 -jə, 表示命令或恳求的零形态和表示允许的 -giə。

陈述式动词有过去时的 -wo, 现在将来时的 -nə, 持续进行体的 -dzlwo 和疑问式将来时的 -mu。疑问式将来时还可以表示顾虑、提防、推量等意义。

形动词有过去时的 -sən, 现在将来时的 -ku (~wu) 和主体性形动词的 -tšəŋ。东乡语形动词的一个特点是不能单独充当句子结尾形式的谓语, 只有与判断动词 wo (是) 或助动词 olu- (成, 到) 等结合在一起才能充当谓语。形动词的疑问形式也必须在这种结合形式的基础上构成。

否定过去时和持续进行体陈述式以及过去时形动词时, 在动词前使用否定语气词 əsə。否定现在将来时和疑问式将来时陈述式以及现在将来时和主体性形动词时, 在动词前使用否定语气词 uliə。

副动词有并列 (-dzl), 分离 (-dənə~də), 联合 (-n~ŋ), 目的 (-lə), 假定 (-sə), 让步 (-sənu), 限度 (-tala) 等形式。其中并列副动词的附加成分还往往可以省略。这一点与蒙古语不同。蒙古语只有少数动词前面的并列副动词可以以词干形式出现。

十、东乡语虚词的一个特点是它吸收了大量汉语借词。如副词 tə (太, 特别), xudu (很, 特别), dzauliaŋ (格外), ibəidzl (永远), idziŋ (已经, 一定), dzəŋ (正是, 正在), guaŋ (光, 仅仅), dzl~dzljəu (只, 只有), gəndzia (更加), xanşl (还是), indaŋ (应当), kautşu (肯定), kuŋpaşl (恐怕是, 也许), dzəŋgiə (真的), daudzi (到底), 后置词 şl (是), dziuşl (就是), 连接词 dzi (及), xuo (和), ju (又), buşuodzə (不但), xuodzə (或者), danşl (但是), kə (可是), jə……jə…… (越……越……), jauşl (要是, 如果), 语气词 ba (吧), jə (也), jəxao (……也好) 等。这众多外来虚词的频繁使用, 在一定程度上影响着东乡语句法结构的演变进程。

(陈乃雄)

保安语

保安语是阿尔泰语系语言中最小的语种之一。使用保安语的, 除主要聚居在我国甘肃省临夏回族自治州积石山保安族东乡族撒拉族自治县大河家的干河滩、大墩和高李家等村的保安族居民外, 还有聚居在我国青海省黄南藏族自治州同仁县的年都乎、郭麻口、杂洒日, 保安下庄四个村子的土族居民。积石山大河家的梅坡村居住的也是保安族, 但这部分保安族居

民使用的不是保安语而是汉语。

据1982年统计,我国保安族有9,027人,其中以保安语为交际工具的约占四分之三。又据1980年统计,同仁土族中以保安语为交际工具的约有三千四、五百人。两数相加,目前使用着保安语的人口总数约为一万左右。保安语虽然是一个小语种,但是这个语言里保存着古蒙古语的许多特点,而且拥有在语言接触和相互影响过程中产生的大量变异现象,它是蒙古语族中个性最多的一种语言,且以没有元音和谐区别于阿尔泰语系所有其他语言(东乡语也没有元音和谐律,只具有残存性的元音和谐现象。不过保安语里却连这种“残存性的元音和谐现象”也不存在),所以对于探索语言发展演变的规律有特殊的学术价值。

关于操保安语的人民的来源,由于历史文献中缺乏明确的记载,所以迄今仍是一个尚未彻底解开的谜。有认为他们原是临夏大河水地区信仰伊斯兰教的“回回”的,有认为他们原是东乡人的,有认为他们来源于新疆迁来的蒙古人中的一支的,众说纷纭。据青海省政府常务委员会委员、前同仁土族千户夏吾才郎称,过去同仁土族老人们传说年都乎、郭麻日、尕洒日、保安下庄操保安语者的祖先是奉诏迁来此处的蒙古人。保安城就是他们同五屯人、汉人等共同修建的。而保安城系建于明万历13年(公元1585年)。依此推算,远在四百年前,操保安语者已经是这一带的老居民了。比较确切的一个事实是:这些操保安语的人民后来在宗教信仰上发生了分歧。清同治初年矛盾激化。被称为保安三庄的保安城、保安下庄和尕洒日的信仰伊斯兰教的一部分人向东迁徙,途径循化,最后来到临夏。从保安城迁来的定居在梅坡村(这部分人本来就操汉语),从下庄迁来的定居在干河滩村,从尕洒日迁来的定居在大墩村(这两部分人操保安语),形成了新的“保安三庄”(高李家、四堡子、肖家、尕寨等地的保安语者是后来从新的保安三庄分出去的),自称保安人,也就是今天的保安族。信奉喇嘛教的保安语者留居同仁隆务河两岸的保安下庄、尕洒日、郭麻日、年都乎。新中国成立之后,在确定民族成分时,因他们的宗教信仰与互助、民和的土族相同,语言又接近,便把他们定为土族。

保安族信仰伊斯兰教,风俗习惯、衣著服饰与回民大致相同。没有自己的文字。学校教学都用汉语汉文。保安族居民从事农业生产,主要农作物有小麦、大麦、荞麦、糜子、豆子、马铃薯、胡麻等。繁重的体力劳动大都由妇女承担。副业主要是伐木、烧炭,到夏河、同仁等地当铁匠。过去还有去四川、西藏等地经商的。保安族制造的腰刀锋利精美,遐迹闻名。

同仁土族信仰喇嘛教,风俗习惯同藏民大致相同,只是端午节过得比藏族更为隆重。旧时春节期间有打秋千的传统,正月十五拆卸秋千架时燃放爆竹。阴历6月21日至25日同当地部分藏族一样举行“六月会”,家家户户必须参加,以舞蹈的形式祭祖敬神,祝福丰收。10月24日至27日有守斋的习惯。没有自己的文字。学校教学都用藏语藏文。同仁土族居民从事农业生产。作物以小麦为主,也种植一些青稞、豌豆、油菜、马铃薯等。妇女是主要劳动力。副业有绘画雕塑等。年都乎的宗教绘画雕塑艺术同五屯的一样,别具一格,深孚盛誉。过去农闲时也有去夏河经商的。穿的服装,男的同藏族完全一样,女的则在长袍两侧开衩,爱穿大红裤,与藏族有别。

操保安语的人数虽少,但保安语内部却很不统一。尤其是甘肃的保安语和青海的保安语

相互之间存在着较大的差异。这种差异,主要表现在前者受汉语影响较大,吸收了大量汉语借词,后者受藏语影响较大,吸收了大量藏语借词。这些借词不但在很大程度上影响着词汇面貌,而且造成了音位系统上的不尽一致。就是在语法方面,它们之间也有一些各不相同的特点。关于词汇方面的情况已在《导论——蒙古语族语言词汇概述》中论及,这里光简单介绍一下保安语的语音和语法方面的某些特点。

语音方面:

一、保安语里共有的单元音音位是 a, ə, e, i, o, u 六个。

a 主要与蒙古书面语里的 a 对应,在少数词里也有与 e, i, u 对应的。(蒙古书面语沿用国际学术界比较通用的音标转写,下同。)

ə 主要与蒙古书面语里的 e, i 对应,在少数词里也有与 a, o, u, ö, ü 对应的。

e 主要与蒙古书面语里的 e 对应,在少数词里也有与 a, i, o, u, ö, ü 对应的。

i 主要与蒙古书面语里的 i 对应,在少数词里也有与 a, e, o, u, ö, ü 对应的。

o 主要与蒙古书面语里的 o, ö 对应,在少数词里也有与 a, e, i, u, ü 对应的。

u 主要与蒙古书面语里的 u, ü 对应,在少数词里也有与 e, i, ö 对应的。

甘肃的保安语比青海的保安语多一个前高圆唇元音 y, 干河滩保安话比别的保安话多一个 w。青海的保安语里还有一个舌尖元音音位,而这个音位在甘肃的保安语里可以处理为 i 在舌尖前辅音或舌尖后辅音后面的变体。

大墩保安话里 ə 不出现在词首,年都乎保安话里 i 不出现在词首。

在干河滩、大墩、保安下庄保安话里用元音 ə 构成的词法形态,在年都乎、尕洒日、郭麻日保安话里往往用元音 a 构成。

二、保安语里有 a:, e:, i:, o:, u: 五个长元音音位。虽然在多数情况下保安语里的长短元音分别与蒙古语里的长短元音对应,但我们也可以见到蒙古语里的长元音在保安语里用短元音表现,或者保安语里的长元音在蒙古语里用短元音表现的例子。

三、保安语里有 ua, ui, ue, uə, ai, au, əi, əu, iə 等复元音。甘肃的保安语里除此之外还有 ia, iə, iu, ye 等复元音。

四、保安语里共有的单辅音是: n, ŋ, b, p, f, x, h, k, c, g, l, m, s, ɕ, ʂ, t, d, tɕ, tʂ, dz, dz, dz, ts, j, r, w。甘肃的保安语里拥有青海的保安语所没有的 z, 这个音在青海的保安语里多以 r 来表现。青海的保安语里拥有甘肃的保安语所没有的 ɳ, ɕ, z, z, 这些音在甘肃的保安语里分别以 n, ɕ(ʂ), dz, dz 来表现。青海某些点的保安语里还有只用于藏语借词的 cɕ 和 ɕ。

以上这些音位里,除 cɕ, ɕ 外,还有 n, ts, tʂ, dz, dz, z, z, z 和年都乎话里的 ɕ, 基本上都是借词音位。拿其他音位同蒙古书面语比较,他们的主要对应关系如下:(次要的对应形式列于分号之后。)

保安语	蒙古书面语
n	n, l
ŋ	音节末的 n, ŋ, m
b	b, m

p	b
f	中世纪词首擦音
x	阳性词里的 x, g; 阴性词里的 x, g
h	中世纪词首擦音; x
k	阴性词里的 x, g; 阳性词里的 x, g
g	阳性词里的 g, x; 阴性词里的 g
g	阴性词里的 g, x
l	l; n
m	m; b, n
s	s
ʃ	音节末的 s, č
ç (年)	š
ç (大)	š
t	t; d
d	d; t, č, j
tc	č; j, t, š
dz	j; č, š
j	y; j
r	r; 音节末的 d, t, s
w	b

五、大墩保安话里比较稳定的复辅音有 mb, nd, ndz, ndz, ng, tx, hdz, rtc, ltc, 其中前七个出现在音节首, 后两个出现在音节末。不很稳定或出现频率较小的复辅音有 fd, ft, fg, sb, sg。

年都乎保安话里以 n 带起的复辅音除 nd, ndz, ndz 外还有 ndz, 以 ŋ 带起的复辅音除 ng 外还有 ng; 以 h 带起的复辅音除 hdz 外还有 hs, hc, hd, hg, hdz, 以 s 带起的复辅音除 sb, sg 外还有 sd, sdz。除此之外, 年都乎保安话里还有以 r 带起的 rd, rŋ, rm, rb, rg, 以 s 带起的 sm, sd, sk, 以 f 带起的 fn, fn, fg, fl, fd, fdz, fdz, fdz, fz, fz, fj, fr 等许许多多复辅音。

六、保安语里的音节结构有元音, 元音+辅音, 辅音+元音, 辅音+元音+辅音四种。其中, 前两种音节只出现在词首。

七、保安语中无论固有词还是借词, 重音一般落在词末音节。不过一些合成词或接缀了附加成分的词情况有些特殊, 重音往往落在构成合成词的两个词的结合部或附加成分(特别是 -gə, -ba 等)的前面。

八、保安语是我国阿尔泰语言中已知的完全没有元音和谐的语言。无论词干内部还是在词干上接缀附加成分时, 元音的出现都不以别的任何一个元音为转移。任何元音都有可能不受任何限制地同另一个相同的或不相同的元音配伍出现在同一个词里。反映在词法形态里, 它的各种附加成分都只有单一的形式, 不具备按词干元音不同供分别选用的成套变体。

语法方面:

一、保安语的名词具有数、概称、格、领属范畴。

名词的数普遍可分不定数(零形态)和复数(附加成分 -la 或 -lə)。大墩、年都乎、杂洒日、郭麻日保安话里还有从数词 nəgə“一”简缩虚化而来的专门的单数形式(-gə~-ngə)。年都乎保安话的复数更有大复数(-la)和小复数(-gula)之分。这是我国阿尔泰语系语言中仅有的现象。

名词的概称形式是同一个名词词干的重叠, 重叠时把后一个词干的开头辅音变为 m; 如果名词是以元音带起的, 则在后一个词干的开头增加 m; 如果名词是以辅音 m 带起的, 便把变化词素的位置调到原词前面, 而且或者改换元音, 或者删节语音, 使得它同原词有别。保安语里还有一种直接在词后连用 ma(保安下庄读 mə, 干河滩读 mu)的简化了的概称形式。保安语里不仅名词有概称形式, 而且其他词类如形容词、动词等也有概称形式, 构成方式与名词一样。

名词的格, 按其形态可以分作主格(零形态)、领宾格(-nə), 与位格(-da~-də), 凭借格(-cala~-calə), 界限格(-sa~-sə)五种。干河滩、大墩、保安下庄话里, 凭借格还兼表联合格的意义, 我们可以把它称作凭联格。

名词的领属范畴只涉及第三人称(附加成分 -nə, 单复数通用), 没有第一人称和第二人称的领属附加成分, 也没有反身领属附加成分。年都乎话里还有一个大不同于同一语族所有其他语言的特点, 那就是除了第三人称领属附加成分之外, 还有一个表示第三人称领属意义的语气词 ndzaŋnə。

二、性质形容词具有减抑或加强性状程度的形态。词干接缀 -xaŋ 表示性状程度的减抑或加强性状程度时, 则采用某些副词, 或简单地重叠同一个词, 并延长第一个词末一个音节的发音。而截取形容词第一音节, 更换音节末辅音为 b, 置于原形容词之前以加强性状程度这种不仅在蒙古语族而且在阿尔泰语系另外两个语族里都普遍使用的语法手段, 在保安语里主要只用于表示颜色的词上。

形容词或形容词性质的词一般出现在被修饰的词的前面, 但也可以出现在被修饰的词的后边。形容词或形容词性质的词, 尤其是带有单数或复数附加成分的形容词或形容词性质的词能够用来代替表示具有这种性状特征的事物的名词。名物化的形容词或形容词性质的词可以象名词一样实现各种形态变化。形容词充当主语时, 词干上有时带有领属附加成分 -nə。

三、基数词除采用固有词外, 也往往采用借词。年都乎话三十以上的数词几乎全部采用藏语借词。基数词用作定语时既可以位于被修饰语的前边, 也可以位于被修饰语的后边, 词干不发生语音变化。词干末接缀附加成分 -xaŋ, 表示嫌少。除基数词外, 保安语还有序数词(前缀 aŋ~-aŋgə-。甘肃的保安语用汉语借词, 或领宾格基数词 + ndzaŋ), 集合数词(附加成分 -la~-lə), 概数词(略多用 jantca, 略少用 mantca, 左右用 jantca mantca, 大约用 haltcir。另一种方式是顺序并列相近的两个数), 分配数词(重叠使用同一个数词), 分数词(分母用基数词 + gisa~gi naŋsa~gi hɔrsə)。

四、保安语里单数的第一人称代词有 bə 和 ɔrəŋ。ɔrəŋ 与蒙古语的反身代词同源, 保安语的反身代词则用 gə:dzi(年都乎、杂洒日 gə:zi, 干河滩还有 gaŋnaŋ, 保安下庄还有

ge:nan, ge:dzan, ge:dzinan), 第二人称代词是 tci, 第三人称除了可以像蒙古语那样用指示代词表示外, 还有专门的词: 年都乎用 edzan~adzan, 保安下庄、尕洒日、大墩用 ndzan, 郭麻日用 adzan, 干河滩用 dzan。复数的第一人称代词有排除式(bədə)和包括式(mangə)之别, 另外还有一个与 erəŋ 相对的 ersə, 第二人称代词是 ta, 这个 ta 在年都乎话里还用来表示单数第二人称的尊称, 第三人称有专门的词: 年都乎用 edzanla~adzanla, 保安下庄用 ndzanla, ndzasə, ndzaslə, 尕洒日用 ndesə, ndesəla, 大墩用 ndzasə, 郭麻日用 adzela, 干河滩用 dzasl。第一人称和第二人称的单数人称代词在变格的时候, 词干往往有一些变化。

五、保安语的动词从态的角度看可以分为主动态(零形态), 使动态(附加成分 -ca~ -cə), 众动互动态(附加成分 -tce。保安下庄、干河滩、大墩读 -tci, 尕洒日读 -tca)。从体的角度看, 有完成体(年都乎用 -tə, 其他土语用 -də, 干河滩 -tə, -də 兼备)和多次体(附加成分 -la~-lə), 但多次体只涉及个别词。

祈使式动词有表示意愿的 -ja (大墩、干河滩、保安下庄、尕洒日用 -e, 郭麻日 -ju, -e 兼用), 表示命令的零形态, 表示允许的 -gə, 保安下庄话还有表示顾虑的 -gedze。se:, re: 在保安语里是以语气词的身份出现的。

陈述式动词有过去时的 -wa 和 -ə, 现在将来时的 -na 和 -m, 进行体的 -dzi: 和 -dze, 转变体的 -tə~-rtə 和 -dz~-rdz。

形容词有过去时的 -saŋ, 将来时的 -gi 和 -ge (年都乎读 -gua), 现在时的 -dziŋ (干河滩读 -dziŋu), 主体性的 -təŋ (年都乎读 -təŋ)。

副动词有并列 (-dzi), 联合 (-jaŋ~-aŋ), 立刻 (-gudzi, -gugədzi, -gumc, -təxan), 假定 (-sa~-sə), 让步 (-sada~-sədə), 目的 (-la~-lə), 限度 (-tala~-tələ, -sala~-sələ), 跟随 (-dzinəŋ, -dzinanəŋ, -dziganəŋ, -dzisu, -dzidzi) 等形式。青海的保安语里还有趁机副动词形式(年: -gureda, 下: -guradə, 尕: -gurabda), 保安下庄和大墩话里还有延续副动词形式 (-sər)。

六、保安语里有一个非常活跃的联系动词 gə-。年都乎话里的 gə- 在实现各种形态变化时, 往往略去词干本身。这是一个颇具特点的语言现象。

七、保安语动词的再一个特点是具有语气变位形态。表示主观陈述语气和客观陈述语气时, 动词具有不同的语尾。与之相应, 保安语拥有一整套语气对立的助动词: wi, gi, mbi, ci (ci), ji 一般用在主观陈述语气; wa, gina, mba, ce(ce), e 一般用在客观陈述语气。

另外, 保安语具有较多可以与词干形式的动词配合使用以表示各种体、情貌、能愿等语法意义的助动词。

八、保安语的虚词, 有相当一部分属于借词。青海主要借自藏语, 因藏语和保安语同属一个类型, 故青海保安语的语法结构并不因为借用了藏语虚词而改观, 甘肃主要借自汉语, 因汉语和保安语属于不同的类型, 故借用的汉语虚词在一定程度上影响着甘肃保安语的语法结构。

(陈乃雄)

蒙古语书面语		ᠮᠤᠨᠠ	ᠮᠤᠨᠠ	ᠮᠤᠨᠠ	ᠮᠤᠨᠠ	
词	汇	别	语			
			正蓝旗	a:b~o:ɕe:	a:ɕim	a:g
巴林右旗	a:b~e:ɕe:	a:ɕim	a:g	a:lɕ		
陈巴尔虎	ob	a:ɕu:	a:g	aba:xai~tə-mə:ŋ aba:xai		
布利亚特	ab	argu:l	xoljhaŋ	aba:xai		
达尔罕	a:b~a:ɕa:	a:ɕim ~ja:ro:gue	a:g	aga:lɕ		
喀喇沁	a:b	a:ɕu:	a:g	a:lɕ		
东苏尼特	a:b	a:ɕim	a:g	a:lɕ		
鄂托克	a:b	a:ɕim	a:g	a:lɕ		
阿拉善	a:b	a:ɕim	a:g	a:lɕ		
都兰	a:bu	a:ɕim	kebag	a:lɕ~a:lɕin		
和静	a:b	a:ɕim~arcu:l	a:g~jaŋ	ara:lɕin		
达斡尔语	aŋa:~aŋəŋ	gaida:n	xə:g	a:a:kj		
东部裕固语	aɕa	tawa:r~sedo	kaŋ	orgumetʃi		
土族语	a:ba	ɕaŋno:	kavaŋ	xə:xai		
东乡语	awi~ada ~aba	qəšan~udan	kəwə	ɕəudɕəu		
保安语	abo	damo	kaŋ	doməroku		
斯拉夫式蒙文	aab	aaжим	aara	aalə		
英文	father, papa	slow, unhurried	bran	spider		
汉文	父亲	缓慢	裌	蜘蛛		

ᠠᠷᠢᠭ	ᠠᠷᠢᠭ	ᠠᠷᠢᠭ	ᠠᠷᠢᠭ	ᠠᠷᠢᠭ
a:rf	a:f	a:flax	a:xe:~o:xe:	obax
a:rf	a:f	a:flax	a:xe:	abax
a:rs	a:f	a:flax	oxai	obax
a:rsag	a:f	a:flax	axai	abax
ᠰᠠᠭᠠ:	a:f~pi:fi:	a:flax	a:xe:~a:xele:	abax
a:rag	a:f	a:flax	a:xe:	abax
a:rts	a:f	a:flax	axai	abax
a:rf	a:f	a:flaxu	oxoi	obxu
a:rts	a:f	a:flax	a:xe:	abxu
a:rts	a:fi	a:filax	o:xoi	obax
a:dimog	æ:l~a:f	ba:flax	a:xe:	abax
a:rfj	ta:fi	a:filəgu	a:	augu
ᠶᠡᠷᠢᠮᠡ	godorog ~a:fi	godoroglo:ᠳ wai~dogfu:rra	a:ju:~e:dto	ab—
təura:	pi:ᠳi:	pi:ᠳi: nɑ:də—	o:xai	avū—
qosun naidzu ᠳᠠᠳᠠ	pitəi~əᠳziən	pitəi suaji— ~əᠳziə ᠳᠠru—	oxaxə~asasa	bari— ~uyū—
təyra	sefed	pitəi suagə—	o lə	apə—
aapu	aaw	aawлax	aa xai	avax
a kind of sour cheese made from milk	character, dis- position, be- haviour	to behave, to display a bad temper	a ha	to take
奶干渣	性情	耍脾气	唉嘿 (赞叹词)	拿

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠠᠷᠢᠭ	ᠠᠷᠢᠭ	ᠠᠷᠢᠭ	ᠠᠷᠢᠭ
正蓝旗	ᠠᠪ ᠵᠠᠵᠢ ᠯᠠᠨ ᠭᠤ	ab ʒa:ᠵ lan ɣo	abdər	abja:s	abir
巴林右旗	ᠠᠪ ᠪᠠᠯᠢᠨ ᠶᠣᠨ ᠭᠤ	ab pa:ri:n yu:ɣi	abdər	abja:s	əbər
陈巴尔虎	ᠠᠪ ᠴᠢᠨ ᠪᠠᠷᠬᠤ	ab ʃən pa:ɣu	abdər	abjja:s	abir
布利亚特	ᠠᠪ ᠪᠤᠯᠢᠶᠠᠲᠤ	ab pu:li:ʔa:ta	xanz	abjja:s	abir
达尔罕	ᠠᠪ ᠲᠠᠯᠬᠠᠨ	ab ta:ɬ han	ebdər	abja:s	əbər
喀喇沁	ᠠᠪ ᠬᠠᠯᠠ ᠴᠢᠨ	ab ka:la ʃi:n	abdər	abija:s	əbər
东苏尼特	ᠠᠪ ᠲᠤᠭᠰᠤᠨ ᠢᠲᠤ	ab tu:ɣsu:nitə	abdər	abja:s	abir
鄂托克	ᠠᠪ ᠡᠲᠤ ᠬᠢᠲᠤ	ab ɛ:tu kɬi	abdər	abja:s	obor
阿拉善	ᠠᠪ ᠠᠷᠠᠰᠰᠠᠨ	ab a:ra:ʃan	abdər	abja:s	abir
都兰	ᠠᠪ ᠲᠤᠯᠠᠨ	ab tu:lan	abdər	abaja:s	æber
和静	ᠠᠪ ᠬᠡᠵᠢᠨ	ab he:ʃin	abdər	abja:s	æbir
达斡尔语	ᠳᠠᠲᠠ ᠬᠠᠷᠢ	au ta:ha:ɬ	gu:s~pi: ɳa:n	bandʒ sɛrt	a:l~banin a:fi
东部裕固语	ᠲᠤᠭᠦᠨ ᠪᠤᠶᠢᠭᠤ ᠭᠣᠷᠣᠰᠠᠯᠠᠭ	tu:ɣbu:n ɣu gɔ:ro:salɣ	ɛrgo:m	tensai	ɳa:ɣ~a:fi
土族语	ᠲᠤᠬᠤᠰᠤ	tu:ɣsu	kumorgo		
东乡语	ᠳᠠᠩᠰᠠᠨ ᠲᠤᠬᠤᠰᠠᠨ	daw: tu:ɣsu:n	ɳandzu ~kuməɣə	təiənsai	ɳiŋgə~ɳiŋdzu
保安语	ᠲᠤᠪᠠᠨ ᠡᠬᠡᠭᠤ	tu:ba:n rə:ɳɛg ekəgu	ɳandʒi	agəl	moku
斯拉夫式蒙文	ᠠᠪ	av	авдaр	авьяс	авир
英文	chase, hunt		chest, trunk	talent, gift, ability	character, conduct
汉语	狩猎		箱子	天才	性格

ᠠᠪᠯᠠᠬ	ᠠᠪᠷᠠᠬ	ᠠᠪᠲᠠᠬ	ᠠᠳ	ᠠᠳᠠᠭ
ablax	abrax	abtax	ad	adag
abləx	abrəx	abtəx	ad	adəg
ablax	abrax	abtax	ad	adag
ablax	abrax	abtax	ad	adag
ablax	abrəx~abarləx	abtax	ad	adəg
abalax	abarləx	abtax	ad	adag
ablax	abrax	abtax	ad	adag
ablaxu	abroxu	abtaxu	ad	adag
ablax	abrax	abtax	ad	adag
ablax	abrəx	abtaxa	ad	adag
ablax	abarx	abt orox	ad	adag
aula:gu ~gura:ləgu	aitbu:gu	xaldagu	furkun	madən
gərəsəla—	du:lax ab—	ɕire	ʃimug ʃamac	a:rsa~ɕjiur
rdac!a—	tərlaca—	mauta:ra—	təi:rən təi:rən	su:ldə
dawi giə—	ɕiujj—	indʒira— ~ganʒan giə—	ʂəitan	bəraku udʒu
rədəg ekə—	ɕəugə—		təigtər	ngamə
авлах	аврах	автах	ад	адаг
to hunt in a group	to save, rescue	to be taken or sel- zed; to come or be under the influen- ce or power of	evil spirit, demon, devil	end, finish
打围	救	感染	鬼崇	末端

词 汇 语 别	蒙古语书面语			
	ᠠᠳᠠᠭ	ᠠᠳᠢᠯ	ᠠᠳᠤᠨ	ᠠᠳᠤᠯᠠᠬ
正蓝旗	adgu:s	edl	adu:	adu:lax
巴林右旗	adgu:s	edl	adu:	adu:ləx
陈巴尔虎	adgu:s	adil	adu:	adu:lax
布利亚特	adgu:haŋ	adil	adu:	adu:lax
达尔罕	adgu:s	edəl	adu:	adu:lax
喀喇沁	adgu:s	edəl	adu:	adu:lax
东苏尼特	adgu:s	adil	adu:	adu:lax
鄂托克	adgu:s	adil	adu:	adu:lxu
阿拉善	adu:s	adil	adu:	adu:lax
都兰	adgu:san	adil	adu:n	adu:lax ~xaru:lax
和静	adu:sn	ædl	adu:n	xəry:lax
达斡尔语	adus	adəlʃ	ado:	ado:ləgu
东部裕固语	mal	urguldəma	ogor mo:rə	adla—
土族语	a:sə~ka:rda	dələ	ka:rda	dula:—
东乡语	asun	niəkiələn	morila	adula—
保安语	asoŋ	ndəgonə	morə dombə	adələ—
斯拉夫式蒙文	адгуус ~адуус	адил	адуу	адуулах
英文	animal	the same, iden- tical; just as	herd of horses	to tend or herd cattle
汉语	牲畜	同样	马群	放牧

agt	agtlax	ɛ:l	ɛ:ldax	ɛ:ltxax
axt	axtlax	ɛ:l	ɛ:ldax	ɛ:ltgax
agt	agtlax	oil	aildax	ailtgax
agt	agtlax	oil	aildax	ailtgax
axt	axtlax	ɛ:l	ɛ:ldax	ɛ:ltgax
axt~axt mœr	ɕasax	ɛ:l	ɛ:ldax	ɛ:ltxax
axt	axtlax	oil	aildax	ailtxax
agt	agtlaxu	oil	ailtaxu	ailtxaxu
agt	agtalax	æ:l	æ:ldax	æ:ltxax
agt	agtlax	æ:l	æ:ldax	æ:latxaxa
akt	aktlax	æ:l	æ:ltax	æ:ltgax
art morj~art	artagu	oil gəri ~oil torso	to:sodʒi mædəgu	alibugu
acta	χa:r— ~rog	oil		dijidʒor
ʂanma	xɔrə ~kuggonsca—	ajil	ʂdemɕul ugo	
ʂanma mori	atala~ʂandzi—	axən	æsər	ʂandzi— ~ʂandzəu giə—
alæcsaŋ morə	alæcə—	ndeva	melsə kolə—	odə kolə—
art	артлах	айл	айлдах	айлтрах
gelding; castrated	to geld, castrate	family, household; village	to say (hon.)	to speak respectfully, report to or memorialize a superior or the emperor
骗马	去势	村庄	预言	上陈

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
蒙 古 语	正蓝旗	ɛ:mag	ɛ:rag	ɛ:lʃilax	ɛ:x
	巴林右旗	ɛ:mæg	ɛ:rag~ʃigə:	ɛ:lʃlæx	ɛ:x
	陈巴尔虎	aimag	airag	ailʃlax	oix
	布利亚特	aimag	airag	ailʃlax	aix
	达尔罕	ɛ:mag	ɛ:rag	ɛ:ʃlæx	ɛ:x
	喀喇沁	ɛ:mag	ɛ:rag	ɛ:ʃlax	ɛ:x
	东苏尼特	aimag	airag	ailʃilax	aix
	鄂托克	aimag	airag	ailʃilaxu	oixu
	阿拉善	æ:mag	æ:rag	æ:lʃilax	æ:x
	都兰	æ:mag	æ:rag	æ:lʃilaxa	æ:x
	和静	æ:mig nutug	æ:rag	æ:lʃilax	æ:x
达斡尔语	aiman ~mokun	airag~ɕusun. su	aiʃiləgu	aigu	
东部裕固语	hdo:g	nda:n	ʃukula—	ai—	
土族语	imag	tarag	ude boga—	ajr—	
东乡语	bulo	quʂun noidzu	ʃuanmən giə— ~uidzæn tori—	aji—	
保安语	sova	ʂo	tore—	ai—	
斯拉夫式蒙文	аймар	айраг	айлчлах	айх	
英文	tribe, clan	koumiss (fermented mare's milk)	to visit, pay a visit	to fear, be afraid (of)	
汉语	部落	嗜酸奶汁, 马奶	串门	害怕	

ᠠᠵᠢᠷ	ᠠᠵᠠᠭ	ᠠᠵᠠᠭᠯᠠᠬ	ᠠᠵ	ᠠᠵᠢᠨ
aja:r	ajag	ajaglax	aj	ajon
aja:r	ajig	ajiglax	aj	ajin
aja:r	ajag	ajaglax	aj	ajiq
aja:r	ajag	ajaglax	ajing	ajiq
aja:r	ajag	ajaglax	aj	ajin
aja:r	ejig	ejgalax	aj	ajin
aja:r	ajag	ajaglax	aj	ajon
aja:r	ajag	ajagloxu	aja	ajan
aja:r	ajag	ajaglax		ajin
aja:r	ajiga	ajigolxa	ajis	ajan
argu:l	a:g	a:gaḍ kex	ajas	ajan
guaida:n	ʃa:ɕuku	orkugu	ailag	ajin
sedona ~towa:rna	ge:rə	ge:rdə ki:—	jascal	χolo mer garwai
ɤ:ica:r	jaqa	jacala—	ajon	
undanni ~tanni	iyo	iyala—	daori~indzlau	licin
damoχon	ajigə	jəu—	doṅ	colodə toregu
аяар	аяга	аягалах	ая	аян
slowly	bowl	to put into a bowl	melody, tune	journey, tra- vel, trip
缓慢的	碗	盛	音调	旅行

词 汇 语 别	ᠠᠵᠢᠨᠭᠣ	ᠠᠵᠢᠰ	ᠠᠵᠢᠯ	ᠠᠵᠢᠯᠬᠠᠢ
蒙古语书面语				
正蓝旗	ajing	ajas	aju:l	aju:lxe:
巴林右旗	ajongg	ajis~ajlag	aju:l	ajilxe:~aju:lxe:
陈巴尔虎	ajing	ajis	aju:l	aju:lxi
布利亚特	ajing	ajis	aju:l	ajbalxi
达尔罕	ajinguo	ajs	aju:l	ajilxa:
喀喇沁	ajingga:	ejs	eju:l	ajilxe:
东苏尼特	ajongg	ajis	aju:l	aju:lxi
鄂托克	ajungo	ajas	aju:l	aju:lxi
阿拉善	ajongg	ajis	aju:l	æ:balxæ:
都兰	ajingga:~lu: dugu:lax	ajis	aju:l	æ:balxa:
和静	ajongga	ajas	aju:l	æ:bilxæ:
达斡尔语	xondol	ailog	ajimu:ke:	ɕurgui omsər. (ərtʃu)
东部裕固语	yal ~u:lə	jascal	aidagan	puɕy:n
土族语	nog edzil	ajon	ajegu	ɕidzau nuko
东乡语	olien	daori ~ɕiaodzu	dandzin ~uicien	oro amasa
保安语	hojim	doṅ	dandzin	ɕirgə vuɕɕi
斯拉夫式蒙文	аянга	аяс	аюул	аюулхай
英文	thunder	sound (of the voice); melo- dy, tune	danger, risk	pit of the stomach
汉语	雷	声调, 曲调	危险, 灾难	心窝, 胸口

ᠠᠯᠠᠪ	ᠠᠯᠠᠪᠳᠠᠬ	ᠠᠯᠪᠢᠭ ᠭᠠᠯ	ᠠᠯᠠᠭ	ᠠᠯᠠᠭ
alab	alabdax	elbig gal	alog	alog
aləb	aləbdəx	elmən gal	aləg	aləg
alb	albdax	albig gal	alog	alog
alb	albdax	albig gal	alog	alog
aləb	aləbdəx	elmən gal	aləg	aləg
alab	alabdax	elban gal	alog	alog
alab	alabdax	aljbaᠭ gal	alog	alog
alba	albadaxu	albig gal	alog	alog
alba	albadax	ᠰᠥᠲᠬᠦᠷᠢᠨ ᠭᠠᠯ	alog	alixa
alba	albadaxa	keri:n gal	alog	ælexa
alban	albdax	fulman gal ~almsan gal	alog	æljxon
alba~alab	albadagu	jurkul gal	alog	xaləg
amba:n	ailka—	caisənən gal	alac əngətə	halacan
alvan	nəmbuse	lavən gal	alac	xalca
gunşu	ᠮᠠᠨᠫᠠᠢ	ᠰᠡᠳᠠᠨ ᠭᠠᠨ	xuəxuani	qə dʒəndʒu
vula	dʒambogə—	ᠬᠠᠯ ᠲᠢᠭᠲᠦᠷ	aləg	ᠬᠣᠷ ᠬᠡᠯᠭᠡ
алба	албадах	албин гал	алаг	алга
service, duty	to coerce, compel, enforce	will-o'-the-wisp	motley, particoloured	palm
公 务	强 迫	鬼 火	花 色	手 掌

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠠᠯᠠᠬ	ᠠᠯ	ᠠᠯᠳ	ᠠᠯᠳᠢᠷ
正 蓝 旗	alax	al~salta:	old	aldar	
巴林右旗	aləx	al~salta:	old	aldər	
陈巴尔虎	alax	al	old	aldor	
布利亚特	alox	al	old	aldar	
达尔罕	alax	al	old	aldər	
喀喇沁	alax	al	old	aldar	
东苏尼特	alax	salta:	old	aldar	
鄂托克	aloxu	ala	old	aldor	
阿拉善	alax	algag	old	aldor	
都 兰	alaxa	algak	alda	aldor	
和 静	alax	selgeneg	old	aldor	
达斡尔语	alagu	al	alda	aldarti: ~aligien	
东部裕固语	ala—	ala	alda	nəretə	
土 族 语	ala—	ala	alda		
东 乡 语	ala—	ala	anda	guanjin. ~minşen	
保 安 语	alə—	a:lə	aldə	guanjin	
斯拉夫式蒙文	алах	ал	алд	алдар	
英 文	to kill, murder, put to death	joint of the thighs, crotch	fathom (measure of length)	fame, popularity, glory	
汉 义	杀	胯 裆	度	名望、光荣	

ᠠᠯᠳᠠᠬᠤ	ᠠᠯ	ᠠᠯᠵ	ᠠᠯᠵᠠ	ᠠᠯᠵᠢ
aldax	el	elj	olja:~elo:	aljba:
aldax	el	el	ele:	elba:
aldax	alj	alj	olja:	aliba:
aldax	alj	alj	olja:	aliba:
aldax	el	el	ele:	elba:
aldax	el	el	ele:	elba:
aldax	alj	alj	olja:	aljba:
aldaxu	ali	alj	olja:	aliba:
aldax	alj	alj	olja:	aliba:
aldax	ali	ali:nə	ole:	aliba
aldax	æl~as	æl	æljbin	æljba:
aldagu	əidə:uku	alj~ani:	əle:~sa:lgan	əitən
aldu:lɣa:~	nondo og--	a:lə	tarʃil	jima~aliba:
alda--	gere--	alə	mantɕi:	aləda
andaya ~uidaya	'oni	ali	təiaopi	man
exə--	ane	an nəgə	ranggo ruŋɕi	hanə
алдах	аль	аль	алиа	аливаа
to lose	give me!	which, which one	naughty, playful	all; any
失 掉	给 我	哪 个	淘 气	一 切

蒙古语书面语 词汇 语 别	ᠠᠯᠰ	ᠠᠯᠲ	ᠠᠯᠲᠠ	ᠠᠯᠲᠤ
正 蓝 旗	als	alt	altan ɕagas	altan gurgu:l
巴林右旗	als	alt	altan ɕagas	altan gurgu:l- de:
陈巴尔虎	ols	olt	altan ɕagu:	altan gurgu:l- doi
布利亚特	als	altan	altan zoghan	altan gurgu:l- dai
达尔罕	als	alt	altan ɕags	altan gurgu:l- de:
喀喇沁	olas	alt	altan ɕagas	altan gurgu:l- de:
东苏尼特	olas	alt	altan ɕagas	altan gurgu:l- doi
鄂托克	alus	alta	altan ɕagas	
阿拉善	olas	alt	altan ɕagas	altan gurgu:l
都 兰	olas	alta	altan ɕagas	altan gurgu:l
和 静	als	oltn	altan zags	oltn gorguldə:
达斡尔语	xol	alta	alta ɕaus	altan xorgol- ɕjin
东都裕固语	ɕolo	aldan	aldan ɕagasən	altan gu:gu:g
土 族 语	xulo	xaldan	xaldan ɕagasə	xaldan gurgul
东 乡 语	golo	antan	antan ɕayasun ~ɕinji	
保 安 语	goʃo	altan	altan ɕilcason	
斯拉夫式蒙文	алс	алт	алтан загас	алтан гур- галдай
英 文	distant, far	gold	goldfish	nightingale
汉 义	远, 遥远	(金)	金 鱼	黄 鹂

ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠬᠡ	ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠷ	ᠠᠯᠬ	ᠠᠯᠬᠠᠬ	ᠠᠮ
ᠠᠯᠲᠦᠭᠢ	ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠷ	ᠠᠯᠬ	ᠠᠯᠬᠠᠬ	ᠠᠮ
ᠠᠯᠲᠦᠭᠢᠬᠡ	ᠬᠡᠭᠬᠡ~ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠷ	ᠠᠯᠬ	ᠠᠯᠬᠠᠬ	ᠠᠮ
ᠠᠯᠲᠦᠭᠢᠬᠡ	ᠫᠣᠷᠠᠳ~ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠷ	ᠠᠯᠬ	ᠠᠯᠬᠠᠬ	ᠠᠮᠠᠭ
ᠠᠯᠲᠦᠭᠢ	ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠷ	ᠠᠯᠬ	ᠠᠯᠬᠠᠬ	ᠠᠮ
ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠬᠡ	ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠷ	ᠠᠯᠬ	ᠠᠯᠬᠠᠬ	ᠠᠮ
ᠠᠯᠲᠦᠭᠢᠬᠡ	ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠷ	ᠠᠯᠬ	ᠠᠯᠬᠠᠬ	ᠠᠮ
ᠠᠯᠲᠦᠭᠢᠬᠡᠬᠡ	ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠷ	ᠠᠯᠬᠡᠬᠡ	ᠠᠯᠬᠡᠬᠡ	ᠠᠮᠠ
ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠬᠡ	ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠷ	ᠠᠯᠬ	ᠠᠯᠬᠠᠬᠠ	ᠠᠮᠠ
ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠬᠡ	ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠷ	ᠠᠯᠬ	ᠠᠯᠬᠠᠬᠠ	ᠠᠮᠠᠨ~ᠠᠮᠠ
ᠠᠯᠲᠦᠭᠢᠭᠤ	ᠬᠤᠨᠬᠤ	ᠬᠠᠯᠯᠣᠭᠤ	ᠬᠠᠯᠬᠠᠬ	ᠠᠮᠨ
ᠠᠯᠲᠦᠭᠠᠭ~ ~ᠠᠯᠲᠦᠭᠢ	ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠷ		ᠠᠯᠬᠠᠭᠤ	ᠠᠮ
ᠬᠠᠯᠲᠦᠭᠠᠭᠢ	ᠯᠠᠭᠭ᠋ᠢ	ᠲᠠᠮᠤᠷ ᠯᠠᠭᠲᠡ	ᠬᠠᠯᠬᠠᠭᠠ	ᠠᠮᠠᠨ
ᠠᠨᠲᠦᠯᠠ	ᠭᠡᠳᠦᠳᠢᠨ	ᠲᠦᠢᠲᠦᠢ	ᠬᠠᠨᠬᠤ	ᠠᠮᠠᠨ
ᠪᠣᠭᠲᠠ	ᠯᠠᠬᠡᠢ	ᠲᠣᠪᠠ	ᠬᠠᠯᠬᠣᠯᠠ	ᠠᠮᠠᠭ
ᠠᠯᠲᠦᠭᠢᠬᠡ	ᠠᠯᠲᠦᠭᠡᠷ	ᠠᠯᠬ	ᠠᠯᠬᠠᠬ	ᠠᠮ
to spread the legs apart, straddle	scarf, nap- kin, towel	hammer	to step, walk	mouth
岔开腿	手巾	锤子	迈步	嘴, 口

蒙古语书面语	蒙古语别	ᠠᠮ	ᠠᠮ	ᠠᠮ	ᠠᠮ
		ᠠᠮ	ᠠᠮ	ᠠᠮ	ᠠᠮ
蒙古语	正蓝旗	am aldax	amaᠭ xudᠤ:	amar	am᠔gilt
	巴林右旗	am aldax	amu: xudᠤ:	amər	am᠔gilt
	陈巴尔虎	am aldax	amaᠭ xudᠤ:	amar	am᠔gilt
	布利亚特	amaᠭ aldax	amaᠭ xuzᠤ:	amar	am᠔gilt
	达尔罕	aməldən	amən xudᠤ:	amar	
	喀喇沁	am aldax	oman xudᠤ:	amar	
	东苏尼特	am aldax	amaᠭ xudᠤ:	amar	am᠔gilt
	鄂托克	am aldax	amaᠭ kudᠤ:	amur	am᠔gilt
	阿拉善	am aldax	aman ky᠔zy:	amar	am᠔gilt
	都兰	am aldaxa	aman kedᠤ:	amar	am᠔gilt
和静	amn aldax	amn ky:zy:n	amar	bytym᠔	
达斡尔语	am aldax	am xəli jas	amol taipin	butlag~butə:l	
东部裕固语	aman aldax	aman gy᠔zy:	amar	putəma	
土族语	ama aldax	gudᠤ jasə	debədzir		
东乡语	andaxa giə~ aman anda	gudᠤn jasun	pinnan	ᠲᠡᠨᠳᠢᠨ ~ᠲᠡᠨᠭᠣ	
保安语	tadᠤ	gesəᠭ jasəᠭ	sambər	karəᠭ	
斯拉夫式蒙文	ам алдах	аман хүзүү	амар	амжилт	
英文	to make a promise	the first ver- tebra of the neck	peace, calm	success, a- chievement	
汉语	失言	颈环骨	平安	成就	

amgs:	em	emod	emdarl	emdrax
amga:	em	emod	emdrī	emdrəx
xaxa:rai am	amj	amjd	amjdral	amjdrəx
amgai	amj	amjd	amjdral	amjdrəx
amga:	em	emd	emdrəl	emdrəx
amga:	em	emod	emdarga:n	emdrəx
amgai	amj	amjd	amjdral	amjdrəx
amgai	amj	amid	amidural	amidarəxu
amgæ:	amj	amid	amidaral	amidarəx
amga:	ami	amid	amidaral	amidarəx
amgæ:	æmn	æmd	æmdral	æmdral əng-ry:lɣ
ɕinnie	amj	amidun	amida:lɔg	amida:gu
amayī:~cadar	amən	amtə	amtərəl	amtərəxə—
amacai	amun	amtə	udu~sənxo	a:da:l ulə:əx
goda xuandzu	amir	amitu		udu dawa—
kamər	amur	amtə	ɕavu	harne—
амгай	амь	амьд	амьдрал	амьдрах
horse's bit	life	living, ani- mated	living, exis- tence	to live, be alive; to live on or by
马嚼环	性命	活的	生活	生活

蒙古语书面语 词汇 类别				
	正蓝旗	emasga:	em ɕu:x	amlax
巴林右旗	emsga:	em ɕu:x	amləx	amrəg
陈巴尔虎	amjtxa:	amj ɕu:x	amlax	amrag
布利亚特	amjdxo:	amj zu:x	amlax	amrag
达尔罕	emsgəl	em ɕu:x	amlax	amrəg
喀喇沁	emsxa:x	em ɕo:x	amlax	amrag
东苏尼特	amjsga:	amj ɕu:x	amlax	amrag
鄂托克	omisxa:		aməlxu	amrag
阿拉善	amisga:	amj ɕu:x	amlax	amurag
都兰	amisxa:	ami ɕu:xo	amlax	xani
和静	æmisgal	æm zu:x	amlax	amrag
达斡尔语	amisagu	omia təɕə:gu	am olɕə:gu	sainki
东部裕固语	u:r ab—	amtəra—	amala—	amərag
土族语	u:r avu—	amun ɕo:—	amala—	amurag
东乡语	xo	amitudə	ɕiji—	kuɕiəsən kun
保安语	osga apəɕigu	nəgudə nəgudə tolgə—	andərəg ge—	rogso
斯拉夫式蒙文	амьсгал	амь зуух	амлах	амраг
英文	breathing, breath	to live, exist, have being	to promise, swear, pledge	beloved, much loved
汉义	呼吸	度命	许诺、发誓	情人

ᠠᠮᠷᠠᠬ	ᠠᠮᠰᠠᠬ	ᠠᠮᠲᠤ	ᠠᠮᠲᠤᠯᠠᠬ	ᠠᠮᠲᠤᠲᠠᠢ
amrax	amsax	amt	amtlox	amtte:
amrəx	amsəx	amt	amtləx	amtte:
amrax	amsax	amt	amtlox	amttai
amrax	amsax	amt	amtlox	amttoi
amrəx		amt	amtlox	amtte:
amarax	amsax	amt	amtlox	amtte:
amasxi:x	amsax	amt	amtlox	amttoi
amarxu	amisaxu	amt	amtalaxu	amtatai
amarax	am:sax	amt	amtalax	amtatae:
amarxo	amsak	amt	amtlox	amttae:
amrox	amsax	amtn	amtlox	amttae:
amaragu	am kurugu	ant	antagu	antti:
aməra—	amsa—	amtan	mda:fə— ~amsa	amtatə ~ndatən
xamburo:—	amsa—	amta	amsa—	amtadi: ~ndatən
hamura—	amusɔ—	uidw~uidoo	suda—	andatuni
hamər—	amaŋ kur—	amtəŋ	amaŋ kur—	saŋ ndəgu
ampax	amcax	amt	амтлах	амтай
to rest, take a rest	to taste, test by the tongue	taste, savour	to taste, test by the tongue	tasty, taste-ful, delicious
休息	尝	味道	尝味	好吃的

词 汇 语 别	蒙古语书面语			
	ᠠᠮᠲᠤ	ᠠᠮᠳᠠᠬ	ᠠᠮᠳᠠᠬ	ᠠᠮᠳᠠᠬ
正蓝旗	amt jimt	amdax	amɔɣix	ɑŋ
巴林右旗	amt jimt	amdax	ɔɣabdəx	ɑŋ
陈巴尔虎	amt jimt	amdax	amɔɣix	ɑŋ
布利亚特	amt jimt	amdax	amɔix	ɑŋ
达尔罕	amt jimt	amdəx	ɔɣabdəx	ɑŋ
喀喇沁	amt jimt			ɑŋ
东苏尼特	amt jimt	amdax	amɔɣix	ɑŋ
鄂托克	amt jimt	amadaxu	amɔɣixu	ɑŋ
阿拉善		amadax	amɔɣix	ɑŋ
都兰		amdaxa	amɔɣixa	ɑŋ
和静	amtn jimtn	tordox	amɔɣix	ɑŋ
达斡尔语	ant fintti:	ə:tə:gu	amifigu	gʊrə:s
东都裕固语	amtan	daŋla—	guiŋi ɔɣaɣai	gʊrəsən
土族语	amta curə	ɬe:le—	kuidɔa—	rodag
东乡语	ɬuwei	pəndɕi—	kuitɕə—	iəɕəu~iəwo
保安语	qmtəŋ	ɬɛlu—	kuitɕi agu—	rədəɕ
斯拉夫式蒙文	амт шимт	амдах	амжих	ан
英文	taste, relish, flavor	to muzzle; to intercept	to be on time; to do something in the required time	wild beast, wild game
汉义	滋味	截住	赶得上	野兽

裂口	打猎	张(口)	频频张口	裂口的
аг	агнах	аггэ:х	аггалдгах	аггархэ:
аг	агнэх	аггэ:х	аггалдгix	аггэрха:
аг	агнах	аггаix	аггалдгах	аггархай
аг	агнах	аггаix	аггалзах	аггархай
аг	агнах	аггэ:х	агалдгix	агарха:
аг		аггэ:х	аггэ:лдгix	аггархэ:
аг	агнах	аггаix	аггалдгах	аггархай
аг	агнаху	аггаixу	аггалдгixу	аггархай
аг	агнах	аггэ:х	аггалдгах	аггархэ:
аг		агга:х	аггалдгах	аггарха:
аг fu:rxæ:	агнах	аггэ:х	аггалзах	аггархэ:
агги:~mæ:rdzi аггаркје	аула:гу	аггаи	агга:лдзигу	аггаркје
агги:	гөрөсөлө--	агги:	агги:кә агги:кә	агги:тә
хгаргаи	рдәгдә--	ггаи	табгаи	хгаргаи
аггагса ~fun᠔w	дәwи ггаг--	аггәг--	агага подо подо ггаг--	аггәгсәг
аггәг:	рәдәг екә--	аггәг--	сам сам аггәг--	гәдгәгү
аг	агнах	аггайх	аггалзах	аггархай
crack, cleft, chop, crevice	to hunt	to open pu	for the mouth to open and shut repeatedly	having a gap

词 汇 语 别	蒙古语书面语	蒙古语	蒙古语	蒙古语
正 蓝 旗	агхfгax	агг	а:ггэ:	анду:рах
巴林右旗	агггирәх	аггix:	дгүлдгиг	әндү:рәх
陈巴尔虎	аггидггax	аггги	агггөлдзү:r	аггду:рах
布利亚特	аггидггax	аггги	дәлбрай	аггду:рах
达尔罕	агггирәх	аггкix:	агггалдзү:r	әндү:рәх
喀喇沁	агггирәх	аггix:	дәгдә:лө:	әндү:рәх
东苏尼特	аггидггax	агггг	аггга:хал	анду:рах
鄂托克	аггидггaxу	аггги	дәдә:	анду:раху
阿拉善	аггидггирәх	агггг	дәдә:кө: ~аггга:хә:	анду:рах
都 兰	аггидггирәх	агггix:	аггга:хал	анду:рах
和 静	агггирәх	зәгггг	агггүлгү:r	анду:рәх
达斡尔语	хөлдүгү	аггг~тәркix	ггиргга:l	тәгггирәгү
东部裕固语	аггг wai	дггдгг	ггбу:n дгггг- дггггг	бүрү: бөлдг--
土 族 语	ха:дггдә--	дггә:дггix:	дгггдгггг	бүсәнә: тәггг--
东 乡 语	аггггггг--	дгггдгг	бүндзү дзүг- дзүгг	сөдәггг--
保 安 语	хәггг--	дгггдгг	ггггг сөгг дггг- дггггг	'тәгггг--
斯拉夫式蒙文	агггггггг	агггг	агггггггг	андуурах
英 文	to separate (from), become free (from)	class, group	nestling, fledgeling	to mistake, err, take somebody or something for another
汉 义	脱离, 分别	阶级, 班次	鸟 雏	弄错, 认错

ᠠᠨᠳᠠ	ᠠᠨᠳᠠᠨᠢ ᠭᠤᠮᠤ	ᠠᠨᠢᠷ	ᠠᠨᠢᠬᠤ	ᠠᠨᠬᠤ
endas	endasni: gufu:	enar	enix	ᠠᠨᠬ
endas	endsne: xufu:	enar	enəx	ᠠᠨᠬ
ᠠᠨᠳᠤ:	ᠠᠨᠳᠤᠨᠢ: xufu:	anir	onix	ᠠᠨᠬ
ᠠᠨᠵᠬᠠᠭ	ᠠᠨᠵᠬᠠᠭᠠᠢ xufu:	anir	onix	ᠠᠨᠬ
endas~endᠵis	endsən xufu:	enər	enix	ᠠᠨᠬᠠ:
endᠵis	ensson xofu:	enar	enix	ᠠᠨᠬ
andis	andisni: gufu:	anir	onix	ᠠᠨᠬ
ᠠᠨᠳᠤᠰ	ᠠᠨᠳᠤᠰᠤᠨᠭᠤ gufu:	anir	onixu	ᠠᠨᠬ
andas	.	anir	onix	ᠠᠨᠬᠠᠨ
andas	.	anir	onix	ᠠᠨᠬ
andsan	andsnæ: tolcæ:	ænier	ænjx	ᠠᠨᠬᠠᠨ
xulugu~sour	ᠠᠨᠳᠠᠰ ~sauri: toli	anier	bolkugu	ətə:~do:ʃi:
li	liɣuo	du:	nudən xamgə—	ᠠᠨᠬᠠ~ʃigele
ndzasə	ndzasə tolcui	dou~xger	xanə—	turoᠭ
ᠠᠨᠳᠤᠰᠤᠨ	ᠠᠨᠳᠤᠰᠤᠨ ᠬᠤᠠ	ʃənjin~ʃəntʃi	xamiku	uaitən ~təujixui
gantə	ᠠᠨᠳᠤᠰᠤᠨᠭ	doᠭ	hani—	hansə melə
анжис	анжисны хушуу	анир	аних	анх
plow	plow share	noise, sound	to close one's eyes	at first, in the beginning
犁 杖	犁 铧	声息, 噪音	闭 眼	起 初

词 汇 语 别	ᠠᠨᠬᠠᠷᠠᠬ	ᠠᠷ	ᠠᠷᠠ	ᠠᠷᠠᠲᠠᠨ
正 蓝 旗	ᠠᠨᠬᠠᠷᠠᠬ	ar	ara:	ara:taᠨ
巴林右旗	ᠠᠨᠬᠠᠷᠠᠬ	ar	ara:	ara:tən
陈巴尔虎	ᠠᠨᠬᠠᠷᠠᠬ	ar	ara:	ara:taᠨ
布利亚特	ᠠᠨᠬᠠᠷᠠᠬ	ar	ara:	ara:taᠨ
达尔罕	ᠠᠨᠬᠠᠷᠠᠬ	ar	ara:	ara:tən
喀喇沁	ᠠᠨᠬᠠᠷᠠᠬ	ar	ara:	arija:tan
东苏尼特	ᠠᠨᠬᠠᠷᠠᠬ	ar	ara:	ara:taᠨ
鄂托克	ᠠᠨᠬᠠᠷᠠᠬᠤ	aru	ara:	ara:tan
阿拉善	ᠠᠨᠬᠠᠷᠠᠬ	ar	ara:	ara:tan
都 兰	ᠠᠨᠬᠠᠷᠠᠬ	ar	ara:	ara:tan
和 静	ᠠᠨᠬᠠᠷᠠᠲᠠᠨ	ar	ara:n	ara:tn ~xumstn
达 斡 尔 语	ʃinʃi	arkən~xuaino	ᠳᠡᠪᠪᠳᠤ ᠵᠢᠳᠤ ~ara: ʃid	gure:s
东 部 裕 固 语	sona:da:n bar—	ɑ:r	(ara:)	ara:tan
土 族 语	sgəldə tai—	xuino	ra:	rodəg
东 乡 语	liuɕin giə— ~ɕuji giə—	quino	daja	iəʃəu
保 安 语	nambər ti—	huinə	arə doᠭ	rədəg
斯拉夫式蒙文	ᠠᠨᠬᠠᠷᠠᠬ	ap	apaa	apaatan
英 文	to pay atten- tion, be attentive to	back, rear, hinder	molar	beast of prey
汉 义	注 意	背 后, 北 方	白 齿	猛 兽

ᠠᠷᠠᠭ	ᠠᠷᠠᠭ	ᠠᠷᠠᠭ	ᠠᠷᠠᠭᠳᠠᠬ	ᠠᠷᠠᠭᠯᠠᠬ
(arab)	arag	arag	aragdax	araglux
arab	arag	arag	aragdax	araglux
arab	ʃə:ʃgi:~arag	arag	aragdax	araglux
arab	arag	arag	aragdax	araglux
arab	arag	arag	aragdax	argalax
arab	arag	arag	aragdax	argalax
arab	arag	arag	aragdax	argalax
arab	arag	arag	aragdax	argalax
arab	arag	arag	aragdax	argalax
arab	arag	arag	aragdax	argalax
arab	arag	arag	aragdax	argalax
arab	sebeg	arga	argadox	argalax
araba	arag	arga	argadox	argalax
arban	sebeg	arga	argadox	argalax
xarab	ʃə:lʃə:	arag	aragda:gu	aragalagu
harwan	kəŋ	arga	argola—	argola—
xarvan	arag	rag~lagu	rdaca—	goidaula— ~nocla—
haran	arəu	banfa	xunla—	banfa cindzi— ~banfa cindzi—
harvaŋ	arogɔŋ	gopə	hoŋla—	le lələ—
арав	apar	apra	аргадах	аргалах
ten	a woven basket for collecting dry dung of animals used as fuel	method; means	to coax, wheedle	to find a way out, use a ruse
十	背 筐	办法, 方法	诱 哄	设法, 施计

蒙古语书面语	ᠠᠷᠠᠭ	ᠠᠷᠠᠯ	ᠠᠷᠠᠯ	ᠠᠷᠢᠨ
正 蓝 旗	are:	aral	aral	erban
巴林右旗	ere:	arl	arl	erban
陈巴尔虎	ari:	aral	aral	arbig
布利亚特	arai	aral	aral	arbig
达尔罕	ere:	aral	aral	erbən
喀喇沁	ere:	aral	aral	erban
东苏尼特	arai	aral	aral	arban
鄂托克	arai	aral	gaʃar	arbin
阿拉善	aræ:	aral		arbin
都 兰	aræ:	aral	aral	arbin
和 静	æræ:	arl	araʃ	ærbin
达斡尔语	ara:n~dʒub	ba:kʃa:n	aral	dia:rgun~əitj
东都裕固语	ara:n	aral	aral	bulan
土 族 语		ra:l	ra:l	ulon
东 乡 语	ʃaxuxu ~eicixu	aran~dao	jonʃiao	olon
保 安 语	dʒaŋ nəgə	ɕergaŋ	jenʋo	olon
斯拉夫式蒙文	арай	арал	арал	арвин
英 文	a little, hardly, barely	island	shaft or thill of a cart	plentiful; numerous; many
汉 义	勉强	岛	车 辕	多

ᠠᠰᠠᠷ	ᠠᠰᠠᠬ	ᠠᠰᠠᠶ	ᠠᠰ	ᠠᠰᠠᠬᠠᠬ
asar	asax	asa:x	as	asxax
asr	asax	asa:x	as	asgax
asar	nosoX~asax	noso:x	as	atgax
asar	ahox	aha:x	ərad	atgax
asər	asax	asa:x	as	asgəx
asru:	asax	asa:x	as	asgəx
asar	noḅox	noḅo:x	as	asgax
asar	fitoxu	fitə:xu	fudurgo	asxəxu
	asax	asa:x	fulu:n	asgax
asar	asa:x	asa:x	as	asgax
	asax	asa:x	subt fulu:n	asgax
xig~aidug	lurgigu	nəndə:gu	juə:	susrə:gu
fəge	balde—	cal nalca	tof	sga:—
xudu	ngure:	ngulge	tuf	sga
xudu~xəndə	sudəra— ~tulie—	ɬiəndzi— ~sudəraya—	ʃulun~ɬu	ʃudzu— ~ʃuidzura—
moXle	der—	dergə—	dabəoŋ	asgə—
acap	acax	acaax	ac	acrax
very, colossal	to catchfire, burn; flame up	to cause to burn; set fire	right, straight, directly	to pour out, splash out
甚, 很	燃 烧	点 燃	直	倒, 洒

蒙 古 语 别	ᠠᠰᠠᠬ	ᠠᠰᠠᠶ	ᠠᠰᠠᠬ	ᠠᠰᠠ
	蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语
正 蓝 旗	asrox	asu:dl	asu:x	afig
巴林右旗	əragʃu:ləx	nsu:dl	asu:x	afig
陈巴尔虎	asrox	asu:dal	asu:x	afig
布利亚特	asrox	asu:dal	asu:x	afig
达尔罕	gomləx	asu:dal	asu:x	əfig
喀喇沁		asu:dal	asu:x	əfig
东苏尼特	asrox	asu:dal	asu:x	afig
鄂托克	asroxu	asu:dal	asu:xu	afig
阿拉善	asorax	asu:dal	surax~asu:x	afig
都 兰	asorax	asu:dal	asu:x	afig
和 静	asarx	asədal ~asu:dl	surx~asu:x	afig
达 斡 尔 语	ərʃe:gu	xaso:ləg	xaso:gu	aif tuos
东都裕固语	asara—	ja:dal	səra—	afig
土 族 语	sula:	sdzəgdal	sdzəga	tusa:
东 乡 语	uʃula—	untəi ~suwali	asa—	tusa
保 安 语	sɣəu—	dondog	asgə—	saŋ
斯拉夫式蒙文	acpax	acyудал	acyyx	ашир
英 文	to take care, look after, nurse	question, problem	to ask, inquire	profit, interest, gain, benefit
汉 义	侍 候	问 题	问	利 益

ᠮᠠᠮᠤᠯᠠᠭᠤ	ᠠᠲᠤ	ᠠᠲᠤᠨ	ᠠᠲᠤᠲᠠᠭ	ᠠᠲᠤᠲᠠᠨ
afiglax	at	ata:	ata:fiḡ	ata:rxax
afgalax	axt tēmә:	ata:	ata:tән	ata:rxәx
afiglax	at	ata:	ata:tiḡ	ata:rxax
afiglax	ataḡ	ata:	ata:taḡ	ata:rxax
efgalax	axt tēmә:	ata:	ata:tән	ata:rxax
efiglax	at	ata:	ata:tән	ata:rxax
afiglax	at	ata:	ata:taḡ	ata:rxax
afiglaxu	at	ata:	ata:tән	ata:rxaxu
afiglax	at	ata:	əʃә:tән	ata:rxax
afiglaxa	aton	ata:	ata:taḡ	ata:rxax
afgilx	atn	ata:n	ata:tә:	ata:rxxu
baitalagu	art tēmә:	ḡuta: ~kuciragu	ba:ta:	barintәlәḡu
ti:niri:	agta teme:n	mu: godgola---	mui:ku:n	ḡidiḡo
ḡarә		nudumou ḡarḡo		
jindzi— ~ḡaru—	atalasән loto	nafu ui~ḡidu	duitәu ~duḡuman	nafu uida— ~ḡidiḡiao ḡiә—
ḡarә--	alәsәḡ ḡamog	ḡoḡna	nḡeje	ḡoḡnaḡo—
ашиглах	ат	araa	атааран	атаархах
to use, make use of, utilize	castrated camel	envy, jealousy	envious people	to envy; to rival
利用	骗 驼	嫉 妒	仇人, 敌人	计 较

词 汇 语 别	蒙古语书面语		ᠠᠲᠤ	ᠠᠲᠤᠨ	
	ᠠᠲᠤᠲᠠᠭ	ᠠᠲᠤᠲᠠᠨ			
蒙 古 语	正 蓝 旗	atarfjix	atar ḡaḡar	atag	atḡax
	巴林右旗	atarfjix	atar ḡaḡir	atәḡ	atḡax
	陈巴尔虎	atarfjix	atar ḡaḡer	atag	atḡax
	布利亚特	atarfjix	atar ḡazar		atḡax
	达尔罕	atarfjix	atar ḡaḡar	atәḡ	atḡax
	喀喇沁	atarfjix	atar ḡaḡir	atag	atḡax
	东苏尼特	atarfjix	atar ḡaḡar	atag	atḡax
	鄂托克	atarfoxu	atar ḡaḡar	atḡu	atxuxu
	阿拉善		atar ḡaḡar	atḡa	atxax
	都 兰	atarfjix	atar ḡaḡar	atxo	atxax
	和 静	atarfjix ~emnegfjix	atar ḡazaf	atxa	atxax
	达斡尔语	suars bologu	suars	xotaku	xatkuḡa:ḡu
东部裕固语	caḡar amru:l—	amrasan caḡar	atḡәm	atḡә—	
土 族 语	aterlo	ater caḡar	xajaglo	ne:kә	
东 乡 语	xuandziya—	xuandzi caḡo	baḡzu	niәtәi—	
保 安 语	ḡaḡdi beḡḡe—	ḡaḡdi	haje	niekә—	
斯拉夫式蒙文	атарших	атар газар	атга	атгах	
英 文	to remain in a virgin state for a long time (of land)	uncultivated or fallow land	hollow of a hand; handful that which is held in a hand, wisp	hold in one's hand, hold firmly, grasp	
汉 义	撂 荒	处女地	握, 把	握	

ᠡᠲᠷᠠᠬ	ᠡᠲᠷᠠᠬ	ᠡᠲᠦ	ᠡᠲᠦ	ᠡᠲᠦ ᠳᠤᠰ
etrax	eti:x	etf	etf	etf dus
etrəx	eti:x	etf	etf	etf tus
atjrax	ati:x	af	af	af tus
ati:rax	ati:x	af	af	af tus
etrəx	eti:x	ef	ef	ef tus
etirax		etf	etf	etf tus
atirax	ati:x	atf	atf	atf dus
atiraxu	ati:x	atf	atf	atfi dusa
atirax	ati:x	atf	atf	atf tus
atirax	ate:x	atfe	atfi	atfi tus
atizax	ati:x	atf	atf	atf tus
paʃirgu ~sirigigu	paʃiral-- ~atiragu	ɕy:	kəʃj	bail
gurdog wai	cordi	oʃi:n ky:ken	hoɕjig	cob
ʈi:rə	ʈundʒuro:	oʈi ku:		
ʃui-- ~ʃuira--	ʃuntʃuira--	hoʃu	nəntəin	nənxi~tusa
loɕlo--	gugur--	səu	nəntəin	ronɕən
атирax	ати́x	ач	ач	ач тус
to wrinkle, contract, crease	to contract, bend (of body)	grandchild, nephew, niece	favour, benefit	favour, help, benefit
抽 缩	卷 缩	侄 子	恩 情	恩 惠

蒙 古 语 书 面 语	ᠡᠲᠦ	ᠡᠲᠦ	ᠡᠲᠦ	ᠡᠲᠦ ᠳᠤᠰ
正 蓝 旗	aʃa:	aʃix	ax	ax dʌ:
巴 林 右 旗	aʃa:~aʃlog	aʃix	ax~gə:g	ax dʌ:
陈 巴 尔 虎	aʃa:	tə:x	ax	ax dʌ:
布 利 亚 特	aʃa:	aʃix	ax	ax dʌ:
达 尔 罕	aʃe:	aʃix	ax~gə:gə:~aga:	ax dʌ:
喀 喇 沁	aʃa:	aʃax	ax	ax dʌ:
东 苏 尼 特	aʃa:	aʃix	ax	ax dʌ:
鄂 托 克	aʃa:	aʃixu	axa:	axa dʌ:
阿 拉 善	aʃa:	aʃix	ax	ax dy:
都 兰	aʃa:	aʃix	axa	axa dy:
和 静	aʃa:n	aʃix	ax	ax dy:
达 斡 尔 语	atiə	atiəgu	ag~aka:	ag dəu
东 部 裕 固 语	hɕa:n	aʃi--	aga~go:go	aga dy:
土 族 语	eiɕa:	eiɕa:	aga~a:ɕa	aga diu
东 乡 语	aʃon	aʃu--	gaji~aʃa ~ʃaga	gajidʒiao ~aʃadʒiao
保 安 语	aʃon	aʃi--	gogə	agə dəu
斯 拉 夫 式 蒙 文	ачаа	ачих	ax	ax дүү
英 文	load, cargo, package	to load, burden	elder brother	brothers
汉 义	驮 子	驮, 装载	兄	弟 兄

蒙古语	西里字母	蒙古语	西里字母	蒙古语
ax ɖax	axmad	axar	ba:	noxo: xar /gərə:s)
ax ɖax	axməd	axar	ba:	noxo: xar /gərə:s)
ax ɖax	axmad	axar	ba:	noxo: xar gu- rə:s~ba:bgai
ax zax	axmad	axar	ba:	xar gurə:həi
ax ɖax	axməd	axar	ba:	noxo: xar gurə:s)
ax ɖax	axmad	axar	ba:	xar gərə:s
ax ɖax	axmad	axar	ba:	ba:bgai
ax ɖax	axmad	axar	ba:	ba:bgai
ax ɖax	axmu:d	axar	ba:	ba:bgai
axa ɖax	axmad	axar	ba:	bambu
ax zax		mæʃir	ba:	əju:~xar gyre:s)
og ɖag	xig ɖag	xoni: xus	holo:r	ətərkən~bə:bəg
ʃəge ku:n	ʃəgenə	namurə kuosən	wolo	xarə ʃərəsən
ʃges	ʃge ku:	ɖəc	da	
fugiəs	fugiə kəwan	bəjəmao	xo~dəi	xəcin
nasəŋ fguolə	fguo	bajyemo	gidzi	dərmoŋ
ax zax	axmad	axar	ba	баавгай
the older, elder(s), seniors	seniority; senior	sheep's wool of autumn shearing	and	bear
年长者	年长的	秋羊毛	和, 及	(熊)

蒙古语书面语	西里字母	西里字母	西里字母	西里字母
正蓝旗	ba:tər	ba:tərləg	ba:gix	ba:s
巴林右旗	ba:tr	ba:trləg	ba:gax	ba:s
陈巴尔虎	ba:tar	ba:tarləg	ba:gix	ba:xə
布利亚特	ba:tar	ba:tarləg	ba:jix	ba:h
达尔罕	ba:tar	ba:tarləg	pə:gəx	ba:s
喀喇沁	ba:tar	ba:tarləg	pə:gax	ba:s
东苏尼特	ba:tar	ba:tarləg	ba:gax	ba:s
鄂托克	ba:tar	ba:tarləg	batxuxu	ba:s
阿拉善	ba:tar	ba:tarləg	ba:gix	ba:s
都兰	ba:tar	ba:tarləg	ba:gix	ba:s
和静	ba:tar	ba:tarxəg	ba:gix	ba:sn
达斡尔语	ba:tur	ba:tur kiənkien ~ba:turda:gu	ba:ta:gu	ba:s
东部裕固语	ba:tar	ba:tar	hda: hoəfəyə carʃ wai	pə:sən
土族语	ba:tur	ba:turla	pude:	ba:sə
东乡语	jingin ~badulu	jingən	funi maoji—	hənyə~bosun
保安语	noəɖən kuŋ	noəɖən	Xəra fne Xarə—	bosəŋ
斯拉夫式蒙文	баатар	баатарлаг	баагих	баас
英文	hero	heroic, courageous, bold	to smoke profusely, emit puffs or clouds of smoke	excrement, manure, dung
汉语	英雄, 勇士	勇敢	冒浓烟	(大便, 粪)

ᠪᠠᠬᠤ	ᠪᠠᠰᠢ	ᠪᠠᠰᠢᠯᠠᠬ	ᠪᠠᠰᠢᠯᠠ	ᠪᠠᠰᠢᠯᠠᠭ
ba:x	ba:f	ba:flax	badam	badma:rag
ba:x	ba:f	ba:fləx	badma:	badma:rəg
ba:x	ba:f	ba:fləx	badam	badma:rag
ba:x	ba:f		badam	badma:ra:ga:
ba:x	ba:f	ba:fləx	badam	badma:rəg
ba:x	ba:f	ba:fləx	badma:	badma:rag
ba:x	ba:f	ba:fləx	badam	badmarag
ba:xu	ba:f	ba:filxu	badma	badmarag
ba:x	ba:f	ba:fləx	badma	badmarag
ba:xa	ba:fi	ba:filəx	badama	badmarag
ba:x	ba:f	ba:fləx	badam	badma:ra:g
ba:gu	ba:fi~xuadal ~kojma:li	xər jər a:filəgu	ljanxuo:	xula:n baubəi ʃolo:~bauʃi:
pa:—	ba:fi	ba:fləc	badma	
.ba:—	ba:əi	loɔ sɔɔ	warma tɔɔɔɔ	
ba—	ba:əi	ba:əi ʃuəji— ~ɔ:uəndəi—	lianxua	xulan baobəi toʃu
ba—	ba:əi	bədoŋ rəcə—	ᠬᠠᠬᠤ᠋ᠣ	fuləŋ boʃl
baax	бааш	баашлах	бадма	бадмарага
to excrete	simulation, pretence; slyness, archness	pretend (to be), to simulate, sham, feign	lotus flower	ruby
(大便)	狡诈, 把戏	装模作样, 耍把戏	荷花	红宝石

蒙古语书面语	ᠪᠠᠳᠠᠷᠠᠬ	ᠪᠠᠭ	ᠪᠠᠭᠢ	ᠪᠠᠭᠢ ᠰᠠᠭᠢ
正蓝旗	badrax	bag	bag	bag sag
巴林右旗	badrəx	bag	bag	bag sag
陈巴尔虎	badrax	bag	bag	bag sag
布利亚特	badrax	bag	bag	bag sag
达尔罕	badrəx	bag	baga:~bag	bag sag
喀喇沁	badrax	bag	bag	bag sag
东苏尼特	badrax	bag	bag	bag sag
鄂托克	badorxu	bag	baga	baga saga
阿拉善	badorax	bag	baga	baga saga
都兰	badarxa	bag	baga	baga saga
和静	bodarx	bag	bag	bag sag
达斡尔语	badaragu	uʃikən bakson	ʃuə:n~uʃikən	uʃikənʃirə:
东都裕固语	seipa:ɔ: wai	hdi: dui	hdi:	hdi:nə
土族语	mpe:le		ga:ga	mulo: sula
东乡语	fadʒən	əiaodui	məilo	məilo səilo
保安语	vəŋgə—	baka	təuŋ	longə
斯拉夫式蒙文	бадрах	бар	бара	бара кара
英文	to prosper, flourish; spread, develop	team, crew	small, little; a little, a bit	a little, a bit, more or less
俄文	繁荣, 发展	小队	小, 少	小小的, 一点儿

ᠮᠠᠭᠠᠨ	ᠮᠠᠭᠠᠨ	ᠮᠠᠭᠠᠨ	ᠮᠠᠭᠠᠨ	ᠮᠠᠭᠠᠨ
bagaldzu:r	bagba:xæ:	bagbar	bagdax	bagadɣ
bagaldzu:r	pa:bye:	babxær	bagdæx	bagɣ
bagaldzu:r	bagba:xai	bagbar	bagadax	bagɣ
baxalzu:r	harjhaŋ ərbe:xai	bagbar	bagdax	bagɣ
bogaldzu:r	pa:bye:xæ:	babar	bagdax	
bagaldzu:r	pa:bye:xæ:		bagadax	ɣja:ji:
bagaldzu:r	bagoba:xai	bagbar	bagdax	bagadɣ
bagaldzu:r	bagba:xai	bagbar	bagadaxu	bagɣ
bagaldzu:r	bagba:xæ:	bagbar	bagadax	bagadɣ
baxlu:r	bagbaxa:	bagbar	bagadax	bagadɣe:
baxlu:r	babgu:xæ:	babgur	bagrax	zabdag
xo:lɣ	əlirdən	mo:d nɛ:m	audlo:rdəgu	ɣzak
kotgo	pəjeŋ ~sarsən Xana:d	χairfəc	hgdidaf— ~fyde	sawa:
xo:lo	surose buldiu	lo:pun	mula:də	sawa:
coləi	sarasun	ɕəcə~xadzu	ʂoyoʂu—	gundzi ~niməsun
natəχ	jebefi	vəcər	təundəzi—	laχtəi
багалзуур	багваахай	багвар	багарах	багаж
throat	bat	a bowl with a cover	to become smaller; decrease	equipment, instrument
咽 头	蝙蝠	木 盒	减少, 缩小	工 具

蒙古语书面语	ᠮᠠᠭᠠᠨ	ᠮᠠᠭᠠᠨ	ᠮᠠᠭᠠᠨ	ᠮᠠᠭᠠᠨ
正 蓝 旗	bagan	bagla:	baglax	baxf
巴林右旗	bagan	bagla:	baglax	baxf
陈巴尔虎	bagan	bagla:	baglax	bagf
布利亚特	bagan	bagla:	baglax	bagf
达尔罕	bagan~tulgu:r	bagla:	baglax	bagf
喀喇沁	bagan	bagla:	baglax	bagf
东苏尼特	bagan	bagla:	baglax	bagf
鄂托克	bagan	bagla:	baglaxu	bagf
阿拉善		bagla:	baglax	bagf
都 兰	baxana	bagla:	baglaxo	bagfe
和 静	baxna	bagla:	baglax	bagf
达斡尔语	bagas~tuolag	koʃiləg ~kuoʃiləg	koʃigu	bakji~səb
东部裕固语	tulca	boufu ~baqla:	baqla—	lou ʃi
土 族 语	tulca	baufu	təocla	baɕəɕi
东 乡 语	tugua	boufu	baɕji—	laoʂu
保 安 语	talca	bohu	təoχla—	loʂl
斯拉夫式蒙文	багана	баглаа	баглах	багш
英 文	column, pillar; pole, post	bundle, bunch; package, stack	to bind, bundle	teacher, schoolmaster
汉 义	柱 子	包, 包袱	包装, 捆包	老师, 教员

ᠪᠠᠬᠢ	ᠪᠠᠬᠢ	ᠪᠠᠬᠢ	ᠪᠠᠬᠢ	ᠪᠠᠬᠢ
baxflax	baxtax	baxta:mɔ̄	badir	balrax
baxfləx	baxtəx	baxta:mɔ̄	badər	balrəx
bagflax	bagtax	bagta:mɔ̄	badar	balrax
bagfləx	bagtəx	bagta:mɔ̄	badar	balrax
bagflax	bagtax	bagta:mɔ̄	badər	balrəx
bagfləx	bagtəx	bagta:mɔ̄	badar	balrax
bagfilax	bagtax	baxta:mɔ̄	badar	balrax
bagfilxu	bagtaxu	bagta:mɔ̄	badar	balrax
bagfilox	bagtax	bagta:mɔ̄	badar	balrax
bagfilox	bagtax	bagta:mɔ̄	badar	balaxa
bagfilax	bagtax	bagta:mɔ̄	bədir	balarx
səb saugu	bartagu	bartaji	do:bu:gu	balia~burgien bologu
lou ji bol—	bagta:—	bagtoma		bəɬdəkəi bol—
baɬaɬila	paɬda	paɬdadal		butardə
laoʂu danla—	puda	pudadan	haɬija ɬura—	moxu olu—
loʂl daŋlə—	ɬoŋgə—	ɬoŋgəgo	ʂanlian ɬuoɬəgo	maɬə—
багшлах	багтах	багтаамж	бадар	балрах
to teach, be a teacher	to fit in; be able to accommodate or hold	capacity; volume	bowl carried by mendicants to collect alms	to become effaced, become dark; go to ruin
当老师	容纳, 包括	容积, 容纳量	化缘	变得模糊不清

蒙古语书面语	ᠪᠠᠯ	ᠪᠠᠮ	ᠪᠠᠮᠠᠷ	ᠪᠠᠨᠳᠢ
正蓝旗	balarxe:	bam	bambar	bandj~bend
巴林右旗	balərxe: ~bi:rəŋxe:	bam	bambər	bend~fəb
陈巴尔虎	babarxai	baŋ	bambar	baŋdj
布利亚特	balarxai	bam	bambar	baŋdj
达尔罕	balarxa:	bom	bomar	bend
喀喇沁	balarxe:		bambar	
东苏尼特	balarxai	bom	bambar	band
鄂托克	balarxai	ban	bambar	bandj
阿拉善	balarxæ:	bam	bambar	bandj
都兰	balarxai	bam	bambar	bandi
和静	balarxæ:	bam	bari:n kiŋig	maŋɔ̄
达斡尔语	balia~burgien		taŋgi:kəku	bandj
东都裕固语	bəɬdəkəina		barəs ɬilɬəɬa	ba:ndi
土族语	butar		ɬilɬəɬa	wandə:
东乡语	moxuni	xuɑiɬiəbin	go bas	go lama
保安语	maɬə moɬə		bas ɬiɬɬəɬə	vandə
斯拉夫式蒙文	балархай	бам	бамбар	банди
英文	vague, indistinct; weak, reduced	scurvy	tiger cub during its first year	novice in Buddhist orders
收义	模糊的	坏血病	虎崽, 彪	小喇嘛

ᠪᠠᠳᠬᠠ	ᠪᠡᠫᠣᠭ	ᠪᠡᠳᠢ	ᠪᠡᠯᠳᠠᠨ	ᠪᠡᠳᠡᠰ
baɔɣax	be:ɸoŋ	be:dl	be:lɔa:n	be:dəs
baɔɣix	be:pəŋ	be:dl	be:lɔa:n	be:dəs
baɔɣu:x	baipəŋ	baidəl	bailda:n	baitoŋ
baɣu:x		baidal	bailda:n	baidhoŋ
baɔɣəx	be:fa:n	be:dəl	be:ldɣa:n~tula:	be:dəs
baɔɣəɣdax	be:fon	be:dal	tula:	
baɔɣax	baibaŋ	baidal	bailda:n	boidəs
baɔɣudxu	baifaŋ	baidal	dain~tula:n	baidəs
baɔɣəx	bæ:boŋ	bæ:dəl	bæ:lɔa:n	bæ:dəs
baɪɸək	bæ:bən	bæ:dəl	dæ:ldan	bæ:dəs
baɣəx	bæ:biŋ	bæ:dl	dæ:n~dæ:ldæ:n	bæ:sn
barjɣu	kərsu	baidal~arbun	tololɸiɣu	ɣuanan morj
borimda—	baipəŋ	ɣabdəl	ɣaruldən	baida:sən ~daxən
mueɣə	hi:fon	waidəl		ba:xə
muɣuɣəi—	baifən	təinkuən	ɔɣəndəu	komo mori
eiXa—	bəfon	təiŋkuəŋ	tabɣəɔɣiɣo	ɣuormə
базах	байван	байдал	байлдаан	байдас
to squeeze with the hand	vitriol	situation, condition	battle, fight	a three to four- year-old mare
搽	白 矾	情况, 状况	战斗, 战役	三岁骡马

蒙古语书面语	ᠪᠡᠬᠡ	ᠪᠡᠫᠢ	ᠪᠡᠭᠠᠯᠢ	ᠪᠡᠭᠤᠯᠠᠬ
正 蓝 旗	be:ɔɣ	be:ɸj	be:ɣalj	be:ɣu:lax
巴林右旗	be:ɔɣ	be:ɸj	be:ɣa:l	be:ɣu:ləx
陈巴尔虎	baidɣ	bais	baigal	baigu:lax
布利亚特	baiz	bais	baigalj	baigu:lax
达尔罕	be:ɔɣe:	be:ɸj	be:ɣəl	be:ɣu:lax
喀喇沁		be:ɸj		be:ɣu:lax
东苏尼特	baidɣ	baitɕ	baigalj	baigu:lax
鄂托克	baidɣ	baitɕ	baigalj	baigu:lax
阿拉善	bæ:dɔ	bæ:dal	bæ:ɣalj	bæ:ɣu:lax
都 兰	bæ:dɔ	bæ:tɕ	bæ:ɣal	bæ:ɣu:lax
和 静	bæ:ɔɣæ:	ɣazri:n bæ:dl	bæ:ɣalj	bæ:ɣy:lax
达斡尔语	baidɣi	ɣəɣirəi arbun	baigal	bailɣa:ɣu
东部裕固语	sa:y —	ɣəɣarə e:b		bar
土 族 语	ɔɣəɣu:rɣe sɣə	ɣəɣarnə loɣ		pusɣo
东 乡 语	niə bai— ~baidɣu	ɔɣiɣin	ɔɣuzəndɔɣiə	ɔɣəɣə ɣiə— ~baiyə—
康 安 语	langə—səɣə	sətɣə	ɔɣiɣən	ɔɣənli—
斯拉夫式蒙文	байз	байц	байгаль	байгуулах
英 文	wait! just a moment	state of being, staying, existing; circumstances	nature	to build, construct; establish
汉 义	稍等, 等一等	(地形)	自然界	建立, 建设

ᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠭ	ᠪᠠᠶᠢᠨ	ᠪᠠᠶᠢᠷ	ᠪᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠬ	ᠪᠠᠶᠢᠰᠢᠨ
bə:gu:lɔg	bə:ldəx	bə:r	bə:rləx	bə:ʃiŋ
bə:gu:ləg	bə:l:dəx	bə:r	bə:rləx	bə:ʃiŋ
baigu:lga:	baildax	bair	bairləx	baifjɪŋ
baigu:lɔg	baildax	bair	bairləx	baifjɪŋ
bə:gu:lɔg	bə:ldəx	bə:r	bə:rləx	bə:ʃiŋ gər
	bə:ldəx			bə:ʃiŋ gər
baigu:lɔg	baildax	bair	bairləx	baifjɪŋ
baigu:lago	bailduxu	bair	bairləxu	baifjɪŋ
bə:gu:lga	bə:ldəx	bə:r	bə:rləx	bə:ʃiŋ
bə:gu:lɔlga	bə:ldəx	bə:r	bə:rləx	bə:ʃiŋ
bə:gy:lɔyn	də:ldəx	bə:rn	bə:rolx	bə:ʃiŋ
albən gəʒir ~ᠲᠦᠭᠤᠳᠢ:	tololʃigu ~oralʃigu	oru	amj də:gu	baifjɪn gəri
ᠲᠦᠭᠤᠨ	ᠬᠠᠷᠤᠯᠳᠠ—	oron	su:—	baifjəŋ
	bacaldə	uroŋ	sau	baifjən
ᠲᠦᠭᠤᠨ	ᠲᠦᠭᠠᠨ ᠶᠡᠭᠡ—	oron	ᠲᠦᠭᠢᠵᠢ~ᠰᠠᠣ—	giə
ᠲᠦᠭᠤᠨ	tabgə	oroŋ	səu	gar
байгууллага	байлдах	байр	байрлах	байшин
organization, institution	to fight(with), make war (upon)	place; situation, position	to occupy a place, stay	building, house
机关	战斗, 打仗	位置, 宿舍	居住, 驻扎	房屋

蒙古语书面语	ᠪᠠᠶᠢᠨ	ᠪᠠᠶᠢᠷ	ᠪᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠬ	ᠪᠠᠶᠢᠰᠢᠨ
正蓝旗	bə:ʃə:x	bə:n bə:ŋ	bə:x	bajɪŋ
巴林右旗	bə:ʃə:x	bə:m bə:n	bə:x	bajɪn
陈巴尔虎	baisə:x	baig baig	baix	bajɪŋ
布利亚特	baisə:x	baig baig	baix	bajɪŋ
达尔罕	bə:ʃə:x	bə:n bə:n	bə:x	bajan
喀喇沁	bə:ʃə:x	bə:m bə:n	bə:x	bajɪn
东苏尼特	baisə:x	baig baig	baix	baɔŋ
鄂托克	baifjə:xu	bain bain	baixu	bajon
阿拉善	bə:ʃə:x	bə:n bə:n	bə:x	bajan
都兰	bə:ʃə:x	bə:n bə:n	bə:x	bajɪŋ
和静	bə:ʃə:x	bə:n bə:n	bə:x	baɔŋ
达斡尔语	baifjə:gu	nəktə: nəktə: ~tərə: tərə:	ə:gu	bajɪn
东部裕固语		hdei hdei	bai	baɔ:n
土族语	sə:lə	saun saun	wai	baɔ:n
东乡语	ᠲᠦᠭᠤᠨ ᠶᠡᠭᠡ—	bain bain ~saun saun	uainə~bi	bajan
保安语	ᠲᠦᠭᠡ—	sam sam	va	baɔŋ
斯拉夫式蒙文	байцаах	байн байн	байх	баян
文 英	to inspect, examine, check	again and again, from time to time	to be, stay; have	richness; rich, wealthy
义	调查	一阵一阵	在, 有	富足, 富裕的

ᠪᠠᠵᠢᠳᠢᠬᠢ	ᠪᠠᠵᠢᠷ	ᠪᠠᠵᠢᠷᠯᠠᠬ	ᠪᠠᠵᠢᠰᠠᠬ	ᠪᠠᠯ
bajɕix	bajir	bajirlax	bajisax	bal
bajɕix	bajir	bajlax	bajsəx	bal
bajidɕix	bajir	bajirlax	bajisax	bal
bajzix	bajar	bajarlax	bajsax	bal
bajɕix	bajir	bajlax	bajsəx	bal
bɛjɕix	bajir	bajlax	bɛjsax	bal
bajɕix	bajar	bajarlax	bajasax	bal
baidɕixu	bajir	bajarlaxu	bajasxu	bal
bajɕix	bajir	bajirlax	bajasax	bal
baidɕixa	bajir	bajirlax	bajasx	bal
bajɕix	bajar	bajarlax	bajasx	bal
bajilagu	urgun	baisəgu	baisəgu	kior tosu
bajɕɔi	bajar	bajarla—	bajarla—	bal
bəjɔ:nɕa	bajar	bɛ:sə	bɛ:sə	bal
bajɕɔə—	bajasu~ɔiʂu	bajasu—	bajasu—	banbən
bɛdɔ—	ɔiʂl	bɛs—	bɛs—	təgu bal
баяжих	баяр	баярлах	баясах	бал
to become rich, grow rich	gladness, happiness; celebration, festival	to be glad, be happy	to rejoice, be cheerful	honey
发财, 致富	节日, 喜	高兴	喜悦	蜂蜜

蒙古语书面语	ᠪᠠᠯᠠᠬ	ᠪᠠᠯᠪᠠᠬ	ᠪᠠᠯᠭᠠᠰ	ᠪᠠᠨᠳᠠᠭ
正蓝旗	ballax	balbax	balgas	bandəŋ
巴林右旗	balləx	balbələx	balgəs	bandəŋ
陈巴尔虎	ballax	balbax	balgəd	baŋdaŋ
布利亚特	ballax	balbax	balgɑ:d	
达尔罕	balləx	balbaləx	balgas	bandəŋ
喀喇沁	balalax	balabɕix	balgɑs	bandəŋ
东苏尼特	ballax	balbax	balgas	bandəŋ
鄂托克	balolxu	balbaxu	balgas	bandəŋ
阿拉善	ballax	balbaləx	balgas	bandəŋ
都兰	balaxa	balbax	balgas	bandəŋ ~sandlai
和静	ballax~billix	balblox	balgɑsn	bændiŋ
达斡尔语	tuligu	balab~piʂi tarkagu	kotəŋ	bandən
东都裕固语	alɕadɕica— ~ɔurə—	Xugol— ~ɔual—	qoto	bandəŋ
土族语	surgu	ɔadɑ	badzər	bandəŋ
东乡语	moʂi— ~gəuʂi—	əɣw galuɣa—	badzɑ~ɕzən	bandən
保安语	alɔgə—	ɔorgə—	badzər	bandəŋ
斯拉夫式蒙文	баллах	балбах	балгас	бандан
英文	to efface, obliterate, expunge, blot out	to smash, beat, strike	town; ruins of town	bench, plank-bed
汉语	涂抹	打碎	城镇	板凳

ᠪᠠᠨᠰ	ᠪᠠᠨᠰ	ᠪᠠᠨᠰᠢᠯ	ᠪᠠᠷ	ᠪᠠᠷᠠ
benf~dzu:s	bans	bandzil	bar	bara:
benf	bans	bansəl	bar	bara:
bjəŋs	baŋd̥	baŋd̥əl	bar	bara:
baŋf	baŋz	baŋzəl	bar	bara:
benf	ban	bansəl	bar	bara:
benf	bans	bansəl	bar	bara:
banf	band̥	band̥əl	bar	bara:
benf	ban	band̥əl	(bar)	bara:
benf	baŋd̥	ʃyŋd̥	(bar)	bara:
bænfi	band̥	majig	bar	bara:
benf	ʃəl	majig	bar	bara:n
binfi	kartəs	ʃuns	(tasəg~bar)	səudər
d̥jiodzi	ban	səmog	barəs	kulerki:
-benɣi	bamba:r	xurmi:	bas	sarən~su:dər
bjaŋʂu	banba	goməi~təind̥zu	bas~ləuxu	ind̥zu~ibar
bjaŋʂl	ban	ʒormi	bas	d̥zikə
банш	банз	банзал	бар	барaa
dumpling (with meat and vegetable stuffing)	board, plank	skirt, petticoat	tiger	object visible in the distance; view
饺子	板子	裙子	虎	踪影, 远景

蒙古语书面语 词汇 语别	ᠪᠠᠷᠠ	ᠪᠠᠷᠠᠳᠠᠬᠤ	ᠪᠠᠷᠠᠨ	ᠪᠠᠷᠠᠭ
	正蓝旗	bara: bolox	bara:dax	bara:ŋ
巴林右旗	bara: boləx	bara:dəx	bara:n	barəg
陈巴尔虎	bara: bolox	bara:dax	bara:ŋ	barag
布利亚特	bara: bolox	bara:dax	bara:ŋ	barag
达尔罕	bara: bolox	bara:dəx	barga:n	barag
喀喇沁				barag
东苏尼特	bara: bolox	bara:dax	bara:ŋ	barag
鄂托克	bara: bolxu	bara:daxu	bara:n	barag
阿拉善	bara: bolox	bara:dax	bara:n	barag
都兰	bara: bolox	bara:daxa	bara:n	barag
和静	bara:n bolox	bara:dax	bara:n~xar	barag
达斡尔语	dagəlt ~dagdal	dagagu	xar	amba muru ~xig muru
东部裕固语	dəxa:—	dəxa:—	χara	ʃa:d̥iŋnə
土族语	daga:d̥in	daga:	χara	ʃgengi:
东乡语	daya— ~pai—	uɖəd̥zu daya—	qara	dagiəli ~dakuən
保安语	dəga:toŋ daŋlə—	dəga—	χara	dapumu
斯拉夫式蒙文	барaa болох	бараадах	бараан	барар
英文	to be in the retinue; accompany	to have an audience with; to be or keep close to	dark	almost, nearly, about
汉语	随从, 陪同	尾随	黑色	大概, 大约

баргте:	barax	bardam	bardax	berax
баргте:	barəx	bardom	bardəx	berəx
баргтай	barax	bardəŋ		barix
баргтай	barəx	bardam	bardax	barix
баргте:	barəx	bardəŋ	bardax	bəreḡ
баргтэ:	barax	bardəŋ	bardax	berəx
баргтай	barəx	bardam	bardəx	barix
баргтай	barxu	bardam	bardaxu	barixu
баргтэ:	barax	bardam	bardax	barix
баргтэ:	barax	bardam	bardaxa	barix
баргтэ:	barax	bardam	barda:x	bərx
dagu sajn bifin, dəmbəl sajn qifin	barogu	bardan	bardanda:ŋigu	barigu
saın puŋ	bara—	bardam	bardamla—	bar—
baŋdʒan	bura:	ba:rdan	ba:rdə	warə
xəndə gao uini	bara—	dʒiaonou	dʒiaonou giə—	bari—
langə ndə gine	var—	vəkarə	gədi—	varə—
бараргай	барax	бардам	бардах	барих
not very good, tolerable; about the same	to finish, end, waste	proud, boastful, haughty	to be proud (o- f), to take pri- de (in), to boast	to hold, catch
不很好的	用尽, 终结	傲慢	骄傲, 妄自尊大	拿, 抓, 捕捉

蒙古语书面语	berəlda:ŋ	berlag	berəmt	beru:l
正蓝旗	berəlda:n	berlag	berəmt	beru:l
巴林右旗	berilda:ŋ	barjlag	barimt	barju:l
陈巴尔虎	berilda:ŋ	barjlag	barimt	barju:l
布利亚特	berəlda:n	berləg		beru:l
达尔罕	belde:	berilga:	berəmt	bəru:l
喀喇沁	berilda:ŋ	barjlag	barimɕ	barju:l
东苏尼特	berilda:n	beriləg	barimt	bariul
鄂托克		beriləg	barimt	barju:l
阿拉善	berilda:ŋ	berlik	bərimt	bə:riul
都兰	bək no:ldox	berilga	batlogə	bəry:l
和静	barilŋigu	barilig	barimat	balla~baril
达斡尔语	oba:ld	barsan	gereŋə	ji:
东部裕固语	wa:ldə			barəl
土族语	amonduku	baiyaku	dʒuba	baɕw ~ʃuŋən
东乡语	udəgu	osətoɕəŋ	dʒlba	jeɕə
保安语	барилдаан	барилга	баримт	барнул
斯拉夫式蒙文	wrestling match	construction, building	proof, argument, evidence, certificate	handle, haft
英文	角力	建筑物	凭据	柄, 把子
汉语				

ᠪᠠᠷᠯᠠᠬ	ᠪᠠᠷᠤᠨ	ᠪᠡᠬᠢᠷᠠᠬ	ᠪᠠᠷᠲᠠᠳ	ᠪᠠᠰ
barlax	baru:ŋ	bexrax	barʃad	bas
barlax	baru:n	bəxrəx	barʃid	bas
barlax	baru:ŋ	barxjrox	barsad	bas
barlax	baru:ŋ	barxjrox	barsad	bah
barlax	baru:n	bəxrəx	barʃəd	bas~bos
	baran	bəxərox	berʃid	bas
barlax	baru:ŋ	baxirax	barsad	bas
barloxu	baru:n	baxiraxu	barʃad	bas
barlax	baru:n	barkirox	barʃid	bas
barlax	barjun	barkərxə	barʃed	bas
barlax	baru:n	barkilax	barʃid	bas
xəbəlbej	nar wanwei ~baran	barkirgu	gasgən	bas
χuarla—	baru:n	du:ŋxə xəxə	χarar	pusa
xərila~barla	waraŋ	ʔəəro:	maunan	pusə:~jaŋ
ɬɯban giə— ~inʂua giə—	borun	wəroda—	bəlia ~ɬəinan	pusə
χuargə—	naraŋ voxdəgu ɬoɬ~ɬaŋloŋ	χilə—	gofoŋ ekəgu	χa:rɬi
барлах	баруун	бархирах	барцад	бас
to carve printing blocks for xylographs; print	right-hand side; west	to shout, yell	accident; hindrance	also, too; again
作印版, 印刷	西, 右	喊 叫	灾 祸	还, 再

词 汇 语 别	ᠪᠠᠲ	ᠪᠠᠲᠯᠠᠬ	ᠪᠠᠳᠢᠮ	ᠪᠠᠳᠢᠮᠳᠠᠬ
蒙古语书面语				
正 蓝 旗	bat	batlax	baʃim	baʃimɬax
巴林右旗	bat	batlax	baʃim	baʃimɬəx
陈巴尔虎	bat	batlax	baʃim	baʃimɬax
布利亚特	bat	batlax	baʃim	baʃimɬax
达尔罕	bat	batlax	baʃim	baʃimɬəx
喀喇沁	batu:	batolax	beʃim	beʃimɬax
东苏尼特	bat	batlax	baʃim	baʃimɬax
鄂托克	batu	batulxu	baʃim	baʃimɬaxu
阿拉善	bat	batlax	baʃim	baʃimɬax
都 兰	bata	batlax	baʃim	baʃimɬax
和 静	bat	batlax	baʃim	baʃimɬax
达斡尔语	batu~buku agdun	batulegu	xagi~xagʃig	ka:kədbəi ~bəndəgu
东部裕固语	beke~batə	da:ʃədəɬə	mo:d turgen	ɬydere ~məgdəl
土 族 语	podə	baukə	gondʒin	maŋda
东 乡 语	putu	tungo ~putulo—	ɬzinɬi ~ʂugarani	ɬinda—
保 安 语	guarmo	ʂəndəŋge— ~tədgə—	kəʂəuŋu	lomor—
斯拉夫式蒙文	bat	батлах	бачим	бачимдах
英 文	strong, firm, solid	to evidence, affirm, assert	hasty, urgent	to be worried about something for lack of time, hurry
汉 义	坚固, 结实	保证, 通过	迫切的	着慌, 慌张

ᠪᠠᠬ	ᠪᠠᠯᠢ	ᠪᠠᠷᠢᠬ	ᠪᠠᠵ	ᠪᠠᠵᠢᠬ
bax	bə:le:	bə:rəx	bəj	bəjəɕɕix
bax	bə:li:	bə:rəx	bəj	bəjləx
bax	bə:li:	bə:rəx	bəj	bəjɕɕix
bax	bə:li:	bə:rəx	bəj	bəjzix
bax	bə:li:	bə:rəx	bəj	
bax	ʃu:ba:ɕaŋ	bə:rəx	bəj	
bax	bə:li:	bə:rəx	bijə	bijəɕɕix
bax	ʃu:to:	bə:rəx	bej	bijɕɕixu
bax	bə:li:	bə:rəx	bije	bijəɕɕik
baxa	bə:le:~gari:n ger	bə:rəx	biji	bə:ɕɕixa
bax	bə:lə:	bə:rəx	bij	ə:səx
engən~atʃe:l səwə:rgigu	bə:li	bə:rəgu	bəj	xu:ɕɕigu
durɔ:n	gɑrdə ɕy:me	mogopol~dɑ:ro:~	bəi	ʃiged~
durɑ:n	lɑrgo:	dɑ:ra	buje	o:sə
ɕinsu~ɕixao	ʃəutɑo	ɡuɑnɕɕiə~	bəjə	osw~
lo	vudɕo	dɑ:r~	hofoŋ	fguol~
ᠪᠠᠬ	ᠪᠡᠭᠡᠯᠢᠶ	ᠪᠡᠭᠡᠷᠢᠬ	бие	биежих
liking, willingness; desire, joy	gloves, mittens	to suffer from cold, shiver	body; health	to be brought up
兴致, 兴趣	手套	受冻	身体	成长, 长大

蒙古语书面语	词 汇 语 别	ᠪᠠᠵᠢᠬ	ᠪᠠᠵᠢᠬ	ᠪᠠᠵᠢᠬ	ᠪᠠᠵᠢᠬ
		正 蓝 旗	bəji:n tɛmər	bəjlu:ləx	bələbsəŋ
蒙古语	巴林右旗	bəji:n tɛmər	bəjlu:ləx	bələbsən	bələn
	陈巴尔虎	bəji:n tamir	bəjlu:ləx	bəlbəsəŋ	bələŋ
	布利亚特	bəji:n tamir	bəjlu:ləx	bəlbə:həŋ	bələŋ
	达尔罕	bəjin tɛmər	bəjlu:ləx	bələbsən əxnar ~guo:fu:	bələn
	喀喇沁	bəji:n tɛmər	bəjlu:ləx	ɡuo:xu:	bələn
	东苏尼特	biji:n tamir	bijəlu:ləx	bələbsəŋ	bələŋ
	鄂托克	bəjin tɛmər	bijlu:lɛxu	belbesen	belen
	阿拉善	biji:n tamir	bijly:lky	belbesen	belen
	都 兰	bijin tɛmər	bi:lgelek	belbesen	belen
	和 静	bijin tɛmir	bijly:lex	belebsn	belen
达斡尔语	bəj urbun	jaulgabəi	bəlibən əmgun	bələn	
东部裕固语	tijy	putə	bəlbəsən ~belwəsən	bəle:n	
土 族 语		ʃda	ɡɑ:fu	bulen	
东 乡 语	təji:	ɡuailuyɑ~ ~uanʃəu ɡiə~	ɡuɑfu	bəliɑn	
保 安 语	sɑrdɕɑŋ	χɑrgə~	ɡuɑxu	bɑlɑŋ	
斯拉夫式蒙文	биенийн тамир	биелүүлэх	бэлбэсэн	бэлэн	
英 文	physical culture	to fulfil, execute, carry out	widow; widowed	ready, prepared	
汉 义	体育, 体操	实现, 履行, 完成	寡 妇	现成的	

ᠪᠡᠯᠡᠭ	ᠪᠡᠯᠡᠭ	ᠪᠡᠯᠡᠭ	ᠪᠡᠯᠡᠭ	ᠪᠡᠷ
bələg	bəlfə:r	bəlfə:rləx	bəlfix	bər
bələg	bəlfə:r	bəlfə:rləx	bəlfix	bər
bələg	bəlfə:r	bəlfə:rləx	bəlfix	bər
bələg	bilfə:r	bilfə:rləx	bəlfix	bər
bələg	bəlfə:r	bəlfə:rləx	bəlfix	bir
bələg	bilfə:r	bilfə:rləx	bəlfix	bər
bələg	bilfə:r	bilfə:rləx	bəlfix	bər
beleg	bilfə:r	bilfə:rləx	bəlfix	bər
beleg	belfə:r	belfə:rləx	belfixu	ber
beleg	belfə:r	belfə:rlək	belfik	ber
beleg	belfə:r	belfə:rləx	belfix	ber
beleg	idif	idiflex	belfix	ber
banig	odo: bodj (oŋku)	odo:logu	odo:lləgu	bəri
beleg	belfə:r	mal adla—	belji—	bi:rə
turo:	dula:gu caɖzar	dula:	dula:	be:rə
murə	bəntʂə	adula—	adula—	biəri
samtəx	taŋja, kabraŋ	adələ—	адаргәәл adələ—	verə
бэлэг	бэлчээр	бэлчээрлэх	бэлчих	бэр
present, gift	pasture, grazing grounds	to graze	to go out to pasture	daughter-in- law; bride
礼物	牧场	放牧	散放牲畜	媳 妇

蒙古语书面语 词汇 语别	ᠪᠡᠯᠡᠭ	ᠪᠡᠷ	ᠪᠡᠷᠬᠡ	ᠪᠡᠷ
	正蓝旗	bərləx	bərɣ	bərɣʃə:l
巴林右旗	bərləx	bərəx	bərəxʃə:l	bə:n
陈巴尔虎	bərləx	bərɣ	bərɣʃə:l	bi:
布利亚特	bərləx	bərɣ	bərɣʃə:l	bi:
达尔罕	birləx	bərɣ	bərəxʃə:l	bə:n
喀喇沁	bərləx	bərəx	bərɣʃə:l	bə:n
东苏尼特	bərləx	bərɣ	bərɣʃə:l	bi:
鄂托克	berelxu	berxe	berxʃə:l	bain
阿拉善	berjlek	berk	berkeʃə:l	bi:
都 兰	berlex	berke	berkeʃə:l	bi:
和 静	berlex	berk	berkjil ~tyry:mɔɖ	bæ:næ:
达斡尔语	bəri xəiləgu	kəʃu:~mogʃun ɖogʃu	mogʃun	bəi
东部裕固语	ʃinə bi:rədəle:	guɖgur	guɖgur	bi:~wai
土 族 语	be:rətəile	purge	purge	wai
东 乡 语	biəriʃwliə— ~biəri danla—	kunnon	nanɣin	bi
保 安 语	verə daŋlə—	gamo	nanɣin	va~vi
斯拉夫式蒙文	бэрлэх	бэрх	бэрхшээл	бий
英 文	to be a bride; to behave like a new bride	difficult, hard	difficulty, hardship	there are, have
汉 义	做新娘, 象媳妇 那样尊敬长者	艰 难	困难, 艰难	有, 在

字	号	ᠪᠢᠯᠢᠭ	ᠪᠢᠯᠠᠭ	ᠪᠢᠯᠠᠭᠠ
bi:	pi:r	bələg	bilə:	bilə:dəx
bi:	bi:r	biləg	bilə:	bilə:dəx
bi:	bi:r	biləg	bilə:	bulju:dəx
bi:	bi:r	biləg	bilju:	bulju:dəx
bi:	bi:r	biləg	bilə:	bilə:dəx
bi:	bi:r	biləg	bi:lə:	bilə:dəx
bi:	pi:r	biləg	bilə:	bilə:dəx
bi:	bi:r~udɣug	bilig	bilə:	bilə:dəx
bi:	bi:r	beleg	byly:	byly:dəx
bi:	bi:r	bilik	bily:	bily:dəx
bi:	bi:r	bilig	byly:	byly:dəx
bi:	pi:	sure: sərte	lək	xində:gu
bu	bi:	tensai	buly:	buly:de—
bu	bi:r		buliu	buliude
bi	bi~cələn	soidzu ~tciānsai	moɣu	moji
bə	bi	'acəl~roko	bəlu	bəlu:də—
би	бийр	билиг	билүү	билүүдэх
l	writing or painting brush	wisdom, talent, gift	whetstone, grindstone	to whet, grind, hone
我	笔	天才	磨石	磨

蒙古语书面语	词汇		ᠪᠢᠭ	ᠪᠢᠭᠠᠷ	ᠪᠢᠭᠢᠷᠬᠡ	ᠪᠢᠭᠢᠷᠬᠡ
	词	汇				
正蓝旗	正	蓝旗	bij	bisgə:r	bifrəx	biʃi:~biti:
巴林右旗	巴	林右旗	bij	bisgə:r	bifrəx	bə:~biti:
陈巴尔虎	陈	巴尔虎	bij	bisxu:r	bəfrəx	bitgi:
布利亚特	布	利亚特	bij	bisgə:r	bifrəx	bə:
达尔罕	达	尔罕	bij	bisgə:r	bifrəx	butgi:
喀喇沁	喀	喇沁	bij	bisgə:r	bifirəx	bətgi:
东苏尼特	东	苏尼特	bij	bisgə:r	bifrəx	bətgi:
鄂托克	鄂	托克	bije:	bisgə:r	bifirxu	biʃgi:
阿拉善	阿	拉善	biji	bisgy:r	bifirek	bitge:
都兰	都	兰	bije	bisgy:r	bifirex	bitgi:
和静	和	静	bij	byʃgy:r	bifrix	biʃgæ:
达斡尔语	达	斡尔语	bifjin	la:ba:	ʃutəgu	bə:~ulu
东部裕固语	东	部裕固语	pufi	hnacsa	ʃyreni	putə
土族语	土	族语	puxi:~puxo	bə:rac	cure:~dasbala	bi:
东乡语	东	乡语	puɣu	sona	ɕinfu~ɕinjan ~piɕiərə—	uljə~bu
保安语	保	安语	ɕi	suona	dapəgo—	təgə
斯拉夫式蒙文	斯	拉夫式蒙文	биш	бишгүүр	бишрэх	битгий
英文	英	文	not	clarinet, basson	to believe in, worship	don't
汉语	汉	语	不是, 否	唢呐	敬仰, 信奉	勿, 不要, 别

ᠪᠢᠭᠢ	ᠪᠢᠭᠢ	ᠪᠢᠭᠢ	ᠪᠢᠭᠢ	ᠪᠢᠭᠢ
biḡə:ḡ	bitḡig~ bəḡig	biḡix	bitu:ləx	bitu:
biḡə:ḡ	biḡig	biḡix	bitu:ləx	bitu:~bytu:
biḡə:ḡ	biḡig	biḡix	butu:ləx	butu:
biḡə:ḡ	biḡig	biḡix	butu:ləx	butu:
biḡə:ḡ	biḡig	biḡix	butu:ləx	butu:
biḡə:ḡ	biḡig	biḡix	bitu:ləx	bitu:
biḡə:ḡ	biḡig	biḡix	bitu:ləx	bitu:
biḡə:ḡ	biḡig	biḡixu	bitu:lɤu	bitu:
biḡə:ḡ	biḡig	biḡix	byty:lek	byty:
biḡə:ḡi	biḡik	biḡi:k	bity:lek	bity:
byḡə:ḡ	byḡyḡ	byḡyɤ	byty:lex	byty:
bitḡəḡi	bitəḡ	bitəḡ xi:ḡu	butugu	butu:
puḡig	puḡig	puḡi—	puty:le—	puty:
puḡiḡtəi	puḡic	ḡu:rə	bugəle	
unḡu	urəu	piḡu—	buḡulie—	fəḡḡi
vənḡu	horəb~ḡu	pəḡi—	batəlgə—	batəlsəḡ
бичээч	бичиг	бичих	битүүлэх	битүү
copyist, clerk	script; lette; book; docur- ment	to write, inscribe	to close up, wall up, seal off	closed, shut
文书	文字, 书籍, 文件	写	闭塞, 封闭	封闭的

蒙古语书面语	ᠪᠢᠷᠢ	ᠪᠢᠷᠢ	ᠪᠢᠷᠢ	ᠪᠢᠷᠢ
正蓝旗	biru:	bitḡ	bitḡxəḡ	bo:b
巴林右旗	byru:	belt	bətḡxən	bo:b
陈巴尔虎	buru:	bjas	biḡi:xəḡ	bo:b
布利亚特	bjaru:	bjas	bjaxəḡ	bo:b
达尔罕	beru:	bətḡ	bətḡxən	bo:b
喀喇沁	biru:		bidḡa:xən	be:b
东苏尼特	bjaru:	biots	bjatsxəḡ	bo:b
鄂托克	beru:		bitḡxən	bo:rseg
阿拉善	byry:~biry:	bilts	bitḡixən	bo:rsag
都兰	burju:	belts	bitḡixən	bo:bu
和静	byry:	bilts	bitḡkin	deḡḡiḡ
达斡尔语	itə:n	piḡi tarkeḡu	uḡḡikən	utum
东部裕固语	jargo	ey:wəl	hdeinə	bu:rsag
土族语	buru:	paḡḡile	nargai	ḡdəma
东乡语	ḡuo nasutu fugie	swəḡwəḡə	məilcni ~ḡəuḡziyan	ḡioncin
保安语	toχəltəḡə	ḡəḡəḡəḡḡi	ḡziḡəḡ	kaka dəmə
斯拉夫式蒙文	бярүү	бярү	бярүхэн	боов
英文	calf in its second year	into small pieces, into a pulp	little, small	cake, flat cake
汉语	两岁牛	粉碎	幼小的	饽饽

ᠪᠣᠮ	ᠪᠣᠬ	ᠪᠣᠳ	ᠪᠣᠳᠯᠠᠭ	ᠪᠣᠳᠣᠯ
bo:m	bo:x	bod	bodlog	bodol
bo:m	bo:x	bod	bodlᠠᠭ	bodol
bo:m	bo:x	bod	bodlog	bodol
bo:m	bo:x	bod	bodlog	bodol
bo:m	bo:x	bod	bodlog	bodol
			bodolgo:	bodol
bo:m	bo:x	bod	bodlog	bodol
bogo:m	bo:xu	bod	bodlogo	bodol
bogo:m	bo:x	bod	bodolog	bodol
bo:m	bo:x	bod	bodolgo	bodol
mo:m	bo:x	bod	bodolgo	bodol
maggier	koᠶigu	xig adus	bodogon	sana:
bo:m	boula— ~fo:	fige mal	bodoni	sana:
o:teog	baukə	sgə a:sə	pan᠋ᠳə	sanodal
tan᠋ᠳubin	baoji	fugie asun	dasuan	sucian
guor	bogə—	asog	sumugə᠋ᠳigu	ndaᠭ ekə᠋ᠳigu
ᠪᠣᠮ	ᠪᠣᠬ	ᠪᠣᠳ	ᠪᠣᠳᠯᠠᠭ	ᠪᠣᠳᠣᠯ
anthrax	to bind, wrap, bundle	big livestock (horse, camel, ox)	thinking, thought	thought, idea
炭疽病	包, 裹	大牲畜	打 算	思想, 想法

蒙古语书面语	ᠪᠣᠳᠣᠬ	ᠪᠣᠭᠮᠠᠯ	ᠪᠠᠭᠢᠨ	ᠪᠣᠳᠣᠯ
正蓝旗	bodox	bag mal	bægen	bolod
巴林右旗	bodəx	bag mal	bægen	bold
陈巴尔虎	bodox	bog mal	bogin	bold
布利亚特	bodox	bag mal	bogino	bold
达尔罕	bodox	bag mal	bægon	gaᠭ
喀喇沁	bodox	bog mal	bægon	gaᠭ
东苏尼特	bodox	bag mal	bogin	bold
鄂托克	bodoxu	bog mal	bogino	bold
阿拉善	bodox	bog mal	bogonj	bold~gaᠭ
都 兰	bodoxo	bog mal	bogino	bolod
和 静	bodox	y:rmyg mal	maftag	bold
达斡尔语	bodugu	uᠯfikən adus	bogunj ~kawa:	gan
东部裕固语	tu:la— ~bodo—	ᠶardag mal	bogono	gaᠭ
土 族 语	bodo	mula: a:sə	bugunnə	gaᠭ
东 乡 语	sumula— ~sana—	uᠯᠶa asun	boᠶoni	gan
保 安 语	ndaᠭ ekə— ~tol—	rileᠭ	bogloᠭ	gaᠭ
斯拉夫式蒙文	ᠪᠣᠳᠣᠬ	ᠪᠣᠭᠮᠠᠯ	ᠪᠣᠭᠢᠨᠠ	ᠪᠣᠳᠣᠯ
英 文	to think, con- sider; to calcu- late	small livestock (sheep; goat)	short	steel
汉 义	想, 思索, 计算	小牲畜	短的, 矮的	钢

ᠪᠣᠯᠭᠣᠮᠳᠤ	ᠪᠣᠯᠭᠣᠮᠳᠤᠯᠤᠰ	ᠪᠣᠯᠣᠪᠰᠢᠷᠣᠯ	ᠪᠣᠯᠤᠬᠤ	ᠪᠣᠷᠳᠣᠬᠤ
bolgo:mᠳ	bolgo:mᠳlox	bolobsrol	bolox	bordox
bolgo:mᠳ	bolgo:mᠳlax	boləbsrəl	boləx	bordəx
bolgo:mᠳ	bolgo:mᠳlox	bobsural	bolox	bordox~fiog-dax
bolgo:mᠳ	bolgo:mᠳlox	bolbsrol	bolox	bordox
bolgo:mᠳ	bolgo:mᠳlax	bolobsrəl	bolox	bordəx
bolgo:mᠳ	bolgo:mᠳlox	bolobsorol	bolox	bordox
bolgomᠳ	bolgomᠳlox	bolobsorol	bolox	bordox
bolgo:mᠳ	bolgo:mᠳilxu	bolobsrol	boloxu	bordoxu
bolgo:mᠳ	bolgo:mᠳilox	bolobsural	bolox	bordox
bolgo:mᠳ	bolgo:mᠳilxo	bolobsar	bolox	bordox
bolca:mᠳ	bolca:mᠳilox	bolobsral	bolx	bordox
əgu:ʃin	əgu:gu	butun bolsən	bologu	furtuləgu
kəʃi:	kəʃi:—	bolsan	bolᠳ wai	bordo—
sundzongdu	sundzonglo	boləsan	ulə	xog garga ~noli: carca
eiəuəin	eiəuəin giə—	eiujan	olu—	hanya şandzi ~tayulaya
nambər	nambər ti—	bolsaŋ	nəbtəxim	Xalcar ki—
болгоомж	болгоомжлох	боловсрол	болох	бордох
care, carefulness, caution	to be careful (of), be cautious (of)	education, training	to be, become; one can, one may	to fertilize; feed, fatten
谨慎	小心, 谨慎	成熟, 修养	成, 可以	上肥料

蒙古语书面语 词汇 类别	ᠪᠣᠷᠣ	ᠪᠣᠰᠣᠬᠤ	ᠪᠣᠰᠣᠭ	ᠪᠣᠰᠣ
	正蓝旗	boro:	bosox	boʃog~gatabʃ ~gabdas
巴林右旗	boro:n	bosəx	xəbtəs	boso:
陈巴尔虎	boro:	boᠳox	bosog~bogu:	goᠳoigo:
布利亚特	boro:	bozox	bo:goh	gozoigo:
达尔罕	boro:n	bosox	ələx~ənəx	boso:
喀喇沁	boro:n	bosox	xəᠳu:s	boso:
东苏尼特	boro:	bosox	gatabʃ	boso:
鄂托克	boro:	bosxu	boʃugo	bosgo:
阿拉善	boro:	bosoxo	erk	boso:
都兰	boro:	bosgo:x	boʃig	boso:
和静	xur	bosox	y:dnæ: dosog	bosga:~bosa:
达斡尔语	xuar	bosugu	basrag	ʃar dəgide:
东部裕固语	Xura~boroŋ	pos—	məŋkaŋ	posson
土族语	buro:n	bosgo	pusgo	tusda:n
东乡语	gura	bosu—	məŋkaŋ	ᠳᠤᠠᠳᠤᠳᠤᠳᠤ
保安语	gora	os—	marᠳzi	bi səuᠳzi
斯拉夫式蒙文	бороо	босох	босго	босоо
英文	rain	to rise, stand up, get up	doorsill, thres hold	vertical
汉义	雨	起立, 起	门坎	直立的

ᠪᠣᠲᠣᠭ	ᠪᠣᠲᠣᠭᠯᠣᠰ	ᠪᠣᠲᠢ	ᠪᠣᠲᠣᠨ	ᠪᠡᠭᠨᠡᠬᠡ
botog	botoglox	botj	botoᠩ	bə:gnex
botəᠭ	botgələx	bæt	botəᠭ	bə:mnex
botog	botoglox	botj	butaᠩ	bə:gnex
botog	botoglox	botj		bə:gnex
botog	botogolox	bot	botəᠩ	
təmɛ:n bortog~ təmɛ:n ɠulɠig			botoᠩ	
botog	botgolox	botj	botəᠩ	bə:gnex
botgo	botogloxu	botj	butuᠩ	bəgnexu
botog	botgolox	botj		bə:gnək
botgon	botgolxa	bote	potəᠩ	bə:gneke
botgun	təmɛ:n torx	bət	butuᠩ	bəglərx ~tsuglurx
təmɛ: kəku	təmɛ: turugu	dobton	botun	ɠomiləgu
botocon	botoconoɠ wai			ɠulxə—
		iɠmbo	tonda:r	təɠzoɠla
loto cuyan	loto cuyala—	bu~kieie	tanton	ɠulu— ~ɠudɠolo—
ɠamoᠩ toχəl	ɠamoᠩ toχla—	bu	huatan	loɠla—
ᠪᠣᠲᠣᠭᠣ	ᠪᠣᠲᠣᠭᠣᠯᠣᠬᠤ	ᠪᠣᠲᠤ	ᠪᠣᠲᠠᠨ	ᠪᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ
young camel	to bear young (of a camel)	volume	jar with a small opening, used for wine, etc.	to gather, group
驼羔	下驼羔	卷, 部	坛子, 瓶坛	聚集, 集中

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠪᠡ	ᠪᠡᠯᠠᠭ	ᠪᠡᠷ	ᠪᠡᠰ	ᠪᠡᠰᠢ
正蓝旗	bə:	bə:lɠix	bə:r		bə:s
巴林右旗	bə:	bə:lɠix	bə:r		bə:s
陈巴尔虎	bə:	bə:lɠix	bə:r		buxə:
布利亚特	bə:	bə:lɠix	bə:r		bə:həᠩ
达尔罕	bə:	bə:lɠix	bə:r		bə:s
喀喇沁	bə:	bə:lɠix	bə:r		bə:s
东苏尼特	bə:	bə:lɠix	bə:r		bə:s
鄂托克		bə:lɠixu	bə:r		bə:s
阿拉善	bə:	bə:lɠik	bə:r		bə:s
都兰	bə:	bə:lɠikə	bə:r		bə:sən
和静	bə:	bə:lɠix	bə:r		bə:sn
达斡尔语	jadgen	bə:lɠigu	basart		bu:s
东部裕固语	ɠawa	oɠə~belɠe	by:re		by:sən
土族语	bo:	bo:lɠa	bo:ro		bo:sə
东乡语	idoyo	bandɠə—	boro		bosun
保安语	faɠl	bondzi—	bora		boson
斯拉夫式蒙文	ᠪᠡ	ᠪᠡᠯᠠᠭ	ᠪᠡᠷ		ᠪᠡᠰ
英文	shaman,	to vomit	kidney		louse
汉语	巫师	吐, 呕吐	肾脏		虱子

ᠪᠡᠰᠳᠡᠬᠡ	ᠪᠡᠭᠯᠡᠰ	ᠪᠡᠭᠯᠡ	ᠪᠡᠭᠰ	ᠪᠡᠭᠲᠡᠷ
bə:sdəx	bəglə:s	bəgləx	bəgs~bəxs	bəxtər
bə:sdəx	bəglə:s	bəgləx	bəgəs~bəxs	bəxtər
buxə:təx	bəglə:gu:	bəgləx	bəgs	bəgtər
bə:həŋdəx	bəglə:həŋ	bəgləx	bəgs	bəgtər
bə:sdəx	bəglə:s	bəgləx	bəgəs	bəxtər
bə:stəx	bəglə:s	bəgləx	bəges	əgɔ:gi~bəgtər
bə:sdəx	bəglə:s	bəgləx	bəxs	bəxtər
bə:stəxu	bəglə:s	bəgləxu	bəgs	bəgdəgər
bə:stək	bəglə:s	bəglək	bəgs	bəgfiger
bə:staxə	bəglə:s	bəgləke	bəgs	bəgtər
bə:sdəx	bəglə:sn	bəgləx	bəgsə	bəgtərc
bə:stəgu	daib~fi:də:s	fi:də:gu	burs~burtur	bə:ktuə:
by:sən bolɔ wai	aman	solo—	gəŋgər~bəgse	hugouyurna
bə:səda	amasar	bəgəle	gundzə	gunlə:ngi:
bosun oro~bosuda—	saisəi~buyun	buyulie—	boyo	jaogo
bosəŋ dəbge—	kəhag	təixə—	bogor	ŋguro
бөөстөх	бөглөөс	бөглөх	бөгс	бөгтөр
to become infested by lice	plug, cork, spigot	to fill an opening, stop up	buttock, rump	stooping, bent; hunchback
生虱子	塞子	堵, 塞	臀部	弯曲的, 驼背的

蒙古语书面语 词汇 语别	ᠪᠡᠮᠪᠭ	ᠪᠡᠬ	ᠪᠡᠬᠡ	ᠪᠡᠬᠦ
	正蓝旗	bəmbəg	bəx	bəx
巴林右旗	bəmbəg	bəx	bəx	bəx
陈巴尔虎	bəmbəg	bəx	bux	bux
布利亚特	bəmbəg	bəxəŋ	bux	buxəŋ
达尔罕	bəməg	bəx	bux	bax
喀喇沁	bəmbəg	məxən əmə:l	bəx	buxə:
东苏尼特	bəmbəg	bəx	bəx	bəx
鄂托克	bəmbəg	bəxə	bəxə	bəxə
阿拉善	bəmbəg	bəkə	bəkə	bəkə
都兰	bəmbək	bəkə	bəkə	bəkə
和静	gumu:	bəkən	bək	bat~bek
达斡尔语	bəmbugu	buku	buku	buku
东部裕固语	modan	bəgən~ɔ:ɔgdar	bəhge	bəkəna
土族语	maudan		buko	dze:ban
东乡语	təiu~maudan	lotoni jaogo	lilitu kun~badulu	dziəsw
保安语	motəŋ	məca ŋge	udətəuŋ	batə
斯拉夫式蒙文	ᠪᠡᠮᠪᠭ	ᠪᠡᠬ	ᠪᠡᠬ	ᠪᠡᠬ
英文	ball	hump (of a camel)	wrestler	firm, strong, solid,
汉语	球	驼峰	力士, 摔跤手	坚固的, 结实的

ᠪᠡᠬᠡᠯᠡᠬᠡ	ᠪᠤ	ᠪᠤᠳᠠᠬᠤ	ᠪᠤᠳᠠᠯ	ᠪᠤᠰ
bəxləx	bu:	bu:dəx	bu:dəl	bu:s~bu:ɕ
bəxləx	pu:	pu:dəx	bu:dəl	bu:s
buxləx	bu:	bu:dəx	bu:dəl	bu:ɕ
buxləx	bu:	bu:dəx	bu:dəl	bu:z
buxə:ru:ləx	pu:	pu:dəp	bu:dəl	bo:s
	po:	po:dəx	bu:dəl	bo:s
bəxləx	bu:	bu:dəx	bu:dəl	bu:ts
bəxələxə	bu:	bu:dəxu	bu:dəl	bo:s
bəkələk	bu:	bu:dəx	bu:dəl	bu:ɕ
bəklək	bu:	bu:dəx	bu:dəl	bu:ɕ
batləx	bu:	xax	deg~örtæ:n	bo:z
bukuləgu	miəufən	miəufənda:gu	bo:gu gərj	baus
bekələ—	pu:	pu: Xərbə—	den~ɕəntʃi	boɕi
padəla	pau	pouɔa	dian	co:mi:
putuləxə—	tʃian~pao	tʃiənda— ~paɔɔa—	ɕian~liʃə	mantun ~baɔɕu
Xodəŋdəɕi—	po	poɕələ ɕkə—	ɕien	mantəŋ
бөхлөх	буу	буудах	буудал	бууз
to strengthen, fortify	gun, rifle	to shoot with a firearm	hotel, inn; station, stop	steamed meat dumpling
增强, 巩固	枪	射击	旅店, 车站	包子

蒙古语书面语	ᠪᠤᠷ	ᠪᠤᠷᠡ	ᠪᠤᠷᠠᠯ	ᠪᠤᠰ
正蓝旗	bu:r	bu:re:	bu:ral	bu:x
巴林右旗	bu:r	bu:re:	bu:ral	bu:x
陈巴尔虎	bu:r	bu:roi	bu:ral	bu:x
布利亚特	bu:r	bu:rai	bu:ral	bu:x
达尔罕	bu:r	bu:re:	bu:ral	bu:x
喀喇沁	box təme:	bu:ræ:	bu:ral	bo:x
东苏尼特	bu:r	bu:rai	bu:ral	bu:x
鄂托克	bu:r	bu:rai	bu:ral	bu:xu
阿拉善	bu:r	bu:ræ:	bu:ral	bu:x
都兰	bu:r	bu:roi	bu:ral	bu:x
和静	bu:r	yʃy:kyn	bu:rl	bu:x
达斡尔语	adirag təme:	ʃinə: uwəi	bo:rol	bo:bəi
东都裕固语	bu:rə	keiman	bu:ral	bu:—
土族语		burai~bo:roɔ	bo:rol	baɔ
东乡语	ərə loto	biɕin	ʃuɔɕənyən	baɔ—
保安语	autə ŋəmoŋ	ɕənəmtəŋ	aləɕ baləɕ	bu—
斯拉夫式蒙文	буур	буурай	буурал	бууx
英文	stallion camel	weak, feeble	grey, grey— haired	to go down, come down; set- tle down, stay
俄文	种驼	软弱	苍白的	下, 降落

ᠪᠣᠳᠠ	ᠪᠣᠳᠠᠯᠠᠰ	ᠪᠣᠳᠠᠭ	ᠪᠣᠳᠠᠨ	ᠪᠣᠳᠠᠬᠤ
buda:	buda:lax	budag	buda᠓	budax
bada:	bada:lax	bodag	bodag	bodax
buda:	buda:lax	budag	buda᠓	budax
buda:	buda:lax	budag	buda᠓	budax
bada:	bada:lax	bodog	xudag	bodox
bada:	bada:lax	bodog	bodag	bodox
buda:	tsailax	budag	buda᠓	budax
buda:	buda:lxu	budug	buda᠓	buduxu
buda:	buda:lax	budug	manan	budux
buda:	buda:lax	budag	bodag	budaxa
buda:n	buda:lax	budl	budn	budux
bada:	bada:ləgu	bodo:r	manən	bodugu
buda:n	buda:n ide—	budag	buda᠓	budə—
buda:	uteigu warə	budog	mana:n	budə
budan	iɕiəyo—	zan	tuman~u	zandzi—
jemə	ɕoteoŋ urə—	jenɛɛ	vu	rangə—
будаа	будаалах	будаг	будан	будах
rice; grain, cereals	to eat, dine, eat rice	dye, paint, coloring	mist	to paint, dye
饭	请客, 会餐	染料, 颜料	(雾)	染色, 上色

蒙古语书面语	ᠪᠣᠳᠠᠷ	ᠪᠣᠳᠠᠷᠳᠠᠬᠤ	ᠪᠣᠭ	ᠪᠣᠭᠤᠪᠢᠭ
正蓝旗	budɕar	budɕardax	bug	bugu:biɕ ~bugu:
巴林右旗	lɕɕɕir	bɕɕɕirdax	bug	bugu:
陈巴尔虎	budɕar	budɕardax	bug	buga:
布利亚特	buzar	buzardax	bug	buga:
达尔罕	budɕir	budɕirtax	bug	bugu:~buga:
喀喇沁	bɕɕɕir	bɕɕɕirtox	bog	bugi:
东苏尼特	budɕar	budɕardax	bug	bugu:biɕ
鄂托克	budɕar	budɕardaxu	bugu	bugu:
阿拉善	budɕar	budɕardax	bugu	bugu:
都兰	budɕar	budɕardax	bugu	bugag
和静	buzur	buzurdux	bug	bugu:
达斡尔语	badɕir	badɕir bolugu	bogu	barie
东部裕固语	kər	kəragkai	boɕo	boɕopɕi
土族语	budɕir	budɕirlo	bugu	bagaur
东乡语	gəudɕia	ɕaitəiɕa— ~gəudɕiaɕu—	lugo	ɕəukua ~pandɕu
保安语	noɕor	noɕordɕi—	ɕa	pandɕi
斯拉夫式蒙文	бузар	бузардах	буга	буруйвч
英文	dirty, unclean	to become dirty, become defiled	deer	bracelet, wrist band
汉语	污秽, 不洁	弄污, 沾污	鹿	手镯

ᠪᠠᠵᠢ	ᠪᠠᠵᠢ	ᠪᠤᠯ	ᠪᠤᠯᠠᠰ	ᠪᠤᠯᠠᠭ
bujag	buju:	bul	bulax~bala:x	bulag
bojin	boju:	bol	bala:x	bolog
bujin	buju:	bul	bulax	bulag
bujin	buju:	bul	buba:x	bulag
bujan	buju:	bol	bala:x	bulag
bojin	bæju:	bol	bala:x	bolog
bujag	buju:	bul	bulax	bulag
bujan	buju:	bul	bulaxu	bulag
bujan	buju:	bul	bulax	bulug
bojin	boju:	bul	bulax	bulag
bojin	esgixlæ esgidᠵ	bul	bulax	bulug
kotori	əfjuwəi	təngəl	bole:gu	bulax
Xubə ~sainᠳija	da~boju	gualə~korlo	bələ—	bulag
	waiju:	guduloc	bulə	bulag
futəi	xui~xo	ᠲᠡᠳᠦ ~codoləi	ᠲᠡᠨᠯᠠ— ~bili—	bulax
amug	igu	ᠲᠡᠰᠲᠠᠭ	bəl—	balac
буян	буюу	бул	булаах	булаг
fortune, luck	or	hub of a wheel	to grab, snatch, seize	spring, source
福气	或	毂, 车轮头	掠夺, 抢	泉

蒙古语书面语	ᠪᠤᠯᠠᠭ	ᠪᠤᠯᠠᠭ	ᠪᠤᠯᠠᠰ	ᠪᠤᠯᠠᠭ
正蓝旗	bolog	bulag	bulax	bulgix
巴林右旗	bolog	boləᠭ	boləx	bəlgəx
陈巴尔虎	bulag	bulag	bulax	bulgix
布利亚特	bulgaᠭ	bulag	bulax	bulgix
达尔罕	boləᠭ	bulag	bolox	belgəx
喀喇沁	bolog	bolog	bolox	
东苏尼特	bulag	bulag	bulax	bulgix
鄂托克	bulaga	buluᠭ	buləxu	bulgix
阿拉善	bulug	buluᠭ	bulux	tulix
都兰	bulga	boləᠭ	bulax	bəlgəx
和静	bulgun	buluᠭ	bulx	bulgix
达斡尔语	boləᠭ	no:	baləgu	tongoldᠳigu
东部裕固语	bulagan	buləᠭ	bulax—	ty:la—
土族语	bulga	buluᠭ	bulax:	diulə
东乡语	ᠳᠢᠶᠠᠭ	godzu~bulun	bulax—	ᠳᠢᠶᠠᠭᠣᠯᠢ— ~taji—
保安语	ᠳᠢᠶᠠᠭ	goləᠭ	bələ—	ti—
斯拉夫式蒙文	булга	булан	булах	булгих
英文	sable	corner	to bury	to buck, kick; to throw off, toss off
汉语	貂	内角, 角落	埋藏	彪蹶子

ᠪᠤᠯᠵᠠᠳᠤ	ᠪᠤᠯᠶᠢᠷᠬᠡ	ᠪᠤᠯᠶᠢᠭ	ᠪᠤᠮ	ᠪᠤᠮᠪᠠᠶᠬᠤ
buljgə:r	bulfirxə:	bulfiḡ	bum	bumbə:x
bolgo:r	bolfirxo:	bolfiḡ~bəlfiḡ	bom	bombi:x
bulgə:r	bulfirxai	bulfiḡ	bum	bumbaix
buljgair	bulfirxai	bulfiḡ	bum	bumbaix
bulgə:r	bulfirxa:	bulfiḡ	bum	bambə:x
bolgo:r	bəlfirxə:	bəlfifiḡ	bom	bombi:x
buljgə:r	bulfirxai	bulfiḡ	bum	bumbaix
bulgə:r	balfirxai	bulfiḡ	bum	bumbaixu
bulgə:r	bulfirxə:	bulfiḡ	bum	bomboix
bolgo:r	bolfirxo	bolfiḡ	bum	bumbə:x
bulca:r	bulfirxə:	bulfiḡ	bum	bombə:x
bulgə:r	xusəi ɕalag	ledʒj mʒag	xarbən tum	bonbuku
balxair	erme:n	Xara maɣa:n	harwan teme:n	carfire—
bulgar	paɕarɕai	ɕiɕasə maɕa	bum	gurdi:
*bolusən fugiə arasun	eian	ɕwzəu	ɕuwan	ko—
vula	bəntɕici	jyzəu	ɕlvan	ko—
булигаар	булчирхай	булчин	бум	бумбайх
yuft, russian leather	gland	muscle	hundred thou- sand	to bulge
熟牛皮, 香牛皮	腺	肌肉	十 万	鼓起, 凸起

蒙古语书面语	ᠪᠦᠷᠠᠨᠲᠠᠭ	ᠪᠦᠷᠭᠠᠰ	ᠪᠦᠷᠦ	ᠪᠦᠷᠦᠯᠠᠬᠤ
正 蓝 旗	burantag	burga:s	buru:	buru:lax
巴林右旗	bortəḡ	barga:s	buru:	buru:ləx
陈巴尔虎	buramtəḡ	burga:	buru:	buru:lax
布利亚特	burontag	burga:huḡ	buru:	buru:lax
达尔罕	buramt	burga:s	buru:	buru:lax
喀喇沁		barga:s	buru:	buru:lax
东苏尼特	burantag	burgas	buru:	buru:lax
鄂托克	burantaxu	burga:s	buru:	buru:laxu
阿拉善	buruntag	burgus	buru:	buru:lax
都 兰	burantag	burgus	buru:	buru:lax
和 静	buruntag	burgusn	buru:	buru:lax
达斡尔语	saragi	barga:s	boro:~təfə:n	xəsɾəgu təsɾəgu
东都裕固语	Xamar di:sən	balxən salo	bury:	bury:ləɕ
土 族 语	ʃno:ɕɕa	burga:sə	buru:	bi:go:rla
东 乡 语	ɕiəku	liumu ɕouku	sowu~buru	doudolo jawu— ~oʃwra—
保 安 语	nadəḡ	ɕəŋmə rə:ɕə	goloc	dogəɕi ju—
斯拉夫式蒙文	бурантаг	бургаc~бур- гаac	буруу	буруулах
英 文	rope for lead- ing the camel	osier	mistake; wrong	to turn one's face away; to flee, escape
汉 义	穿驼鼻的小绳	柳 条	错误	背 驰

ᠪᠦᠷᠢᠭ	ᠪᠦᠷᠬᠠᠭ	ᠪᠤᠰ	ᠪᠦᠰᠦ	ᠪᠦ
burɣag	burxag	bus	bufu:	but
bœrɣæg	borxæn	bos	byfu:	bot
bursag	burxag	bus	bofu:	but
bursag	burxag	bus	bufu:	but
bœrɣæg	borxæn	bosu:	bufu:	but
bœrɣig	burxon		bœfu:	bot
burtsag	burxag	bust	bufu:	but
burɣag	burxon	busu	bufu:	buta
burtsag	burxon	bus	bofu:	but
burtsag	borxæn	bos	bufu:n	bote
burtsug	buru:xun	bus	tyrgyn	but
borɣo:	barkan	bijin	sompel	busulæg ~fufuguor
purɣag	purgan	puɣi	turgen	but
puɣag	purga:n	puɣi:	gurdæn	buda:
puɣa	fojə	pusəɖu	cuɖiyan	puɖa
pəɣag	mboɣ~fəje	eigu	cordoɣ	təombog
буурцаг	бурхан	бүс	бушуу	бүт
bean, pea	Buddha, god	not	promptly, quickly, fast	bush, brush- wood, shrub
豆子	佛	非, 另外	快速的,敏捷的	灌木, 草丛

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠪᠦᠷᠢᠭ	ᠪᠦᠷᠬᠠᠭ	ᠪᠦᠰᠦ	ᠪᠦ
正蓝旗	butarxæ:	butarxæ:	butɣax	butɣlæx	bux
巴林右旗	botarxæ:	botarxæ:	botɣæx	bœɣɣlæx	box
陈巴尔虎	butarxi:	butarxi:	busax	buslax	bux
布利亚特	butarxai	butarxai	busax	buslax	bux
达尔罕	butarxa:	butarxa:	butɣæx	butɣlax	bux
喀喇沁	botorxæ:	botorxæ:	bœɣɣix	bœɣɣlox	box
东苏尼特	butarxai	butarxai	butɣax	butɣlax	bux
鄂托克	butarxai	butarxai	butɣaxu	butɣalxu	buxa
阿拉善	butarxæ:	butarxæ:	butɣax	butɣalax	bux
都兰	botorxai	botorxai	butɣax	butɣalx	buxu
和静	buturxæ:	buturxæ:	butɣax	butɣlux	bux
达斡尔语	bara: tara:	bara: tara:	xarigu	botɣiləgu	bag
东部裕固语	sacɣirraŋɣai	sacɣirraŋɣai	xarə—	xarxodɣ wai	puca
土族语	ɣdərɣi:	ɣdərɣi:	xarə	ɣidɣolə	buxa~buga
东乡语	puɖura	puɖura	qarulu— ~qari—	puɖɣalu—	bayatɣəu
保安语	andərsag	andərsag	xar—	loɣɣigə—	soniu
斯拉夫式蒙文	буурахаг	буурахаг	бууцах	бууцах	бүх
英文	scattered, dispersed	scattered, dispersed	to go back, return	to boil, boil over	bull
汉语	分散的	分散的	回去,还家,食言	沸, 开	牝牛

	ᠪᠤ	ᠪᠤᠳᠡᠭ	ᠪᠤᠳᠢᠷᠬᠡ	ᠪᠤᠳᠤᠨ
bu:	bu:ræg	budæg	budræx	budæ:n
bu:	bu:ræg	budæg	bodræx	budæ:n
bu:	bu:ræg	budæg	budræx	budæ:n
bu:	bu:ræg	budæg	budræx	budæ:n
bu:	bæ:ræg	budæg	budræx ~bidræx	budæ:n
bu:	bæ:ræg	budgi:	budæ:ræx	budæ:n
bu:	bu:ræg	budæg	budræx	budæ:n
bu:	bu:ræg	budæg	bodræx	bidæ:n
bytge:	by:reg	bydyg	bydyrek	bydy:n
bø:	bø:reg	dybeg	bydreK	bydy:n
biŋgæ:	by:ryg	byryngky	bydyrx	bødy:n
bu:	əmə:l bu:rug	buga:ntəgu	tukŋigu	budu:n
putə	by:rge	bøzdøkəi	budər—	bydy:n
bi:	nə:rə	butar	budərə—	budən
bu	nandʒan nurun	qara~moxu ~boro	budʒiri—	biədun
təgə	ŋgərə	macə moco	kaŋgə—	bedoŋ
бүү	бүүрэг	бүдэг	бүдрэх	бүдүүн
don't	pommel of the saddle	obscure, dim, dull, dark	to stumble	thick, fat, large, heavy
不, 勿	鞍 桥	暗淡的, 模糊的	跌 跋	粗 的

词 汇 番 别	蒙古语书面语	ᠪᠣᠳᠤ	ᠪᠣᠳᠤᠷᠬᠡ	ᠪᠣᠳᠤᠨ	ᠪᠣᠳᠤᠭ	ᠪᠣᠳᠤᠭᠢ
	正 蓝 旗	budu:læg	budu:ræx	bødʒig	bødʒiglæx	
	巴林右旗	budu:læg	budu:ræx	bødʒig	bødʒiglæx	
	陈巴尔虎	budu:lgi:	budu:ræx	bødʒig	bødʒiglæx	
	布利亚特	budu:læg	budu:ræx	bødʒig	bødʒiglæx	
	达尔罕	budu:læg	budu:ræx	bødʒig	bødʒgælæx	
	喀喇沁	budu:læg	budu:ræx	bødʒig	bødʒiglæx	
	东苏尼特	budu:læg	budu:ræx	bødʒig	bødʒiglæx	
	鄂托克	bidu:lig	bidu:ræx	bødʒig	bødʒiglæx	
	阿拉善	bydy:leg	bydy:rek	bødʒig	bødʒiglæk	
	都 兰	bydy:læg	bydy:rek	by:ʒig	by:ʒiglæx	
	和 静	bødy:leg ~mødryn	bødy:rx	bi:	bi:lʒx	
	达斡尔语	ʒurun	budu:rugu~ budun bolugu	lurge:l	lurge:gu	
	东部裕固语	ʒurin	budidə—	nə:dən~wu:	nə:dən ɢarkə—	
	土 族 语	eurun	budəndə	andʒo:	andʒo: nə:də	
	东 乡 语	liçin uitu ~jə	biədudə—	wu~wudao	tʃiaowu giə—	
	保 安 语	seroŋ	bedoŋdərə—	vu	tʃiovuŋə—	
	斯拉夫式蒙文	бүдүүлэг	бүдүүрэх	бүжиг	бүжиглэх	
	英 文	ignorant, un- cultured, rude	to become fat, grow large	dance, dancing	to dance	
	汉 义	粗糙的, 粗鲁的	粗壮起来	舞 蹈	跳 舞	

ᠪᠦᢉᠳ	ᠪᠠᠯ	ᠪᠡᠯᠬᠡᠮ	ᠪᠡᠯᠬᠡᠮᠳᠡᠬ	ᠪᠠᠯᠭ
bəgd	bul	belxəm	bəlxəmdəx	buləg
bəgd	bul	bulxəm	bulxəmdəx	buləg
bugd	bul	bulxim	bulximdəx	buləg
bugd	bul	bulgəm	bulgəmdəx	buləg
bugəd	bul	bulxəm	bulxəmdəx	buləg
bugəd		bəlxəm	bulxəmdəx	buləg
bugd	bulj	belxəm	bəlxəmdəx	bulig
bugd	bulj	bulxum	bulxəmdəx	bulig
bygyd	bəlj	bylkym	bylkymdek	bələg
bəgd	bəle	bəlkəm	bəlkəmdək	bələg
bygd	byl	bylkym	bylkymylx	bələg
xouja:ran	angəl	məjən~manj	xəbuti bologu ~əbələgu	maniləgu
ʃuca:r	ger bulaj	oγor	toʃo	oγor
burən	be:rə bulaj			bulog
ašwyan~man	ɕiakəu	tuantəi	tuantɕiə giə ~hontula—	təun~ɕituon
hanə	amtə	tuantəi	Xuotəige—	dombə
бүгд	бүл	бүлгэм	бүлгэмдэх	бүлэг
all, the total number	member of the same family	unity	to unite	group, division; chapter
全体	家口	团体	团结	群, 集团, 篇章

蒙古语书面语	词汇 汇别	正蓝旗	buləgləx	bələ:ŋ	buləx	bulə:r
		巴林右旗	buləgləx	bələ:n	buləx	bulə:r
		陈巴尔虎	buləgləx	buljə:ŋ	buləx	bulju:r
		布利亚特	buləgləx	buləjə:ŋ	buləx	bulə:r
		达尔罕	bulgələx	bələ:n	buləx	bulə:r
		喀喇沁		bələ:n	buləx	bulə:r
		东苏尼特	buləgləx	bələ:ŋ	buləx	bulə:r
		鄂拉克	bələgləxu	bələ:n	bulixə	bulə:r
		阿拉善	bələglək	byle:n	bylek	byly:r
		都兰	bylgelek	bələ:n	bylik	byliyr
		和静	byrydx	bylæ:n	bylx	byly:r
		达斡尔语	kokiləgu	bəlun	korkugu	korkur
		东部裕固语	burəg—	bələmbər	doqə—	kəkor
土族语	nukortəile ~duilaldə	bulen	ʃamurə			
东乡语	hontula—	unʃu	quduyu—	quduyuku banban		
保安语	dombə cələ—	bəlgaŋ	doqə—	əatəu		
斯拉夫式蒙文	бүлэглэх	бүлээн	бүлэх	бүлүүр		
英文	to be divided into groups, parts or chapters; to form groups	warm, lukewarm	to churn, to beat	churn-staff, piston, mixer		
汉义	结伙, 成组	温	捣, 搅拌	捣杆		

ᠪᠣᠷᠳᠠᠬ	ᠪᠦᠷᠭᠡᠳ	ᠪᠦᠷᠭ	ᠪᠦᠷᠦᠨ	ᠪᠦᠷᠡᠯᠳᠦᠭᠦᠨ
burdax	berged	bereg	berē:	burəldgū:n
burdax	burged	buræg	burē:	burəldəxū:n
burdax	burged	buræg	burē:	burildgū:n
burdix	burged	buræg	burē:	burəldəxū:n
burdax	burged	buræg	burē:	burəldəxū:n
burdax	burged	buræg	burē:	burəldəxū:n
burdax	burged	buræg	burē:	burəldəxū:n
burdexu	burgud	buræg	burē:	burəldəxū:n
byrdek	byrged	byreg	byrē:	byreldykyn
byritkəka	bərgət	bəreg	byrē:	bərildgə:n
byrdyx	byrgyd	byryŋxy	byrē:	byrdylgə:n
kuiŋō:l	muru	burgie:n	la:ba:	ʃəŋfən
bol--	buryəd	burkolog ~bəd:dəkəi	ʃa:ləŋ	ʃən fən
barəldə	burcu	xarəŋcu	bu:rag	burəldəsan
kuru— ~təida—	gudʒə~jaxo	boro	laba~xəodʒu	ʃən fən
vi~ua ~nabtədzi—	Xijiq	n.anəg	laba	ʃəŋfəŋ
бүрдэх	бүргэд	бүрэг	бүрээ	бүрэлдэхүүн
to be comple- ted or comp- lete	eagle	dark, dusky	trumpet, horn	composition
具备, 形成	雕	昏暗的	喇叭, 号角	成份

蒙古语书面语	词 汇 番 别	ᠪᠦᠷᠭᠡᠳ	ᠪᠦᠷᠭ	ᠪᠦᠷᠭᠡᠳ	ᠪᠦᠷᠭᠡᠳ
蒙古语	正蓝旗	burəŋ	bur	bertgəx	berxəx
	巴林右旗	burən	bur~xu:	bertgəx	burxəx
	陈巴尔虎	burəŋ	bur	bertgəx	burxəx
	布利亚特	burəŋ	bur~xu:	bertgəx	burxəx
	达尔罕	burən	xu:	bertgə:x	burxəx
	喀喇沁	burən	xo:	bertgəx	berxəx
	东苏尼特	burəŋ	bur	bertgəx	berxəx
	鄂托克	burin	bur	bertexu	burxəxu
	阿拉善	byren	byr	byrtgek	byrkyk
	都兰	berən	byr	byrtgəx	byrxəx
	和静	byryn	byr	byrtygyx	byrkyx
	达斡尔语	jonke:n	bologu	xore:ɟi bodogu	nəmbəgu
	东部裕固语	burən	ʃug	nudle— ~bodo	Xa:—
土族语	burən	bur		burə	
东乡语	xulun	oʃwyan	tundzi— ~dəndzi—	qa—	
保安语	putuŋ	hanə	tonɔziɡə— ~dəndziɡə—	Xa—	
斯拉夫式蒙文	бүрэн	бүр	бүртгэх	бүрхэх	
英文	completely, entirely	completely, entirely	to register, enroll, check, take account (of)	to cover oneself, be enveloped	
汉 义	全, 完整	全, 都	统计, 登记	遮盖, 蒙住	

ᠪᠦᠷᠬᠡᠭ	ᠪᠦᠰ	ᠪᠦᠰᠯᠡᠬ	ᠪᠦᠲᠡᠭ	ᠪᠦᠲᠡᠬ
bərxəg	bəʃ	bəʃləx	bətəŋ	bətəx
bərxəg	bʊʃ	bʊʃləx	bʊtən	bʊtəx
bərxəg	bʊxʊ:	bʊ:lɪx	bʊtəŋ	bʊtəx
bərxəg	bʊh	bʊhləx	bʊtəŋ	bʊtəx
bərxəg	bʊʃ	bʊʃləx	bʊtən	bʊtəx
	bʊʃ	bʊʃləx	bətən	bətəx
bərxəg	bʊʃ	bʊʃləx	bʊtəŋ	bʊtəx
bərxəg	bʊʃ	bʊʃlɪxʊ	bʊtʊn	bʊtʊxʊ
byrkeg	bɪʃ	bɪʃlɛk	bɪtɛn	bɪtɛk
byrxeg	bəʃ	bɪʃləx	bɪtəŋ	bɪtɛx
byrkyg	bɪʃ	bɪʃlɪx	bɪtn	bɪtx
əʊlənti udur	bʊri	bəʃlɛ:gu	bʊtu:n	bʊtəgu
tenger puti:ye	bəʃ	pʊʃe pʊ:j—	putəŋ	putɛɕ wai
buro:n tenger	bʊʃ	pʊʃe:lɛ	pʊgəli:	pʊgəli:sɛə
pugudu sanni udu	bʊʃw	pɪɕiəliə—	xʊlun	ʃəŋgun olu—
rəbgəɕzigu	davʊ	sɛlə—	putʊŋ	ʃəŋgonggə—
ᠪᠦᠷᠬᠡᠭ	ᠪᠦᠰ	ᠪᠦᠰᠯᠡᠬ	ᠪᠦᠲᠡᠭ	ᠪᠦᠲᠡᠬ
overcast, gloomy, dark	cotton stuff, fabric	to wear a belt; surround, encircle	intact, whole, all, entire	to be fulfilled; to succeed
昏沉的	布	包围, 系带	完整的	成功

蒙古语书面语	ᠪᠡᠲᠡᠬ	ᠪᠡᠬ	ᠪᠡᠬᠡᠭ	ᠪᠡᠬᠡᠯ
正蓝旗	bətə:x	bəx	bəxəŋ	bəxəl
巴林右旗	bətə:x	bʊx	bʊxən	bʊxəl
陈巴尔虎	bʊtə:x	bʊx	bʊxəŋ	bʊxəl
布利亚特	bʊtə:x	bʊx	bʊxəŋ	bʊxəl
达尔罕	bʊtə:x	bʊx	bʊxən	bʊxəl
喀喇沁	bʊtə:x	bəx	bəxən	bəxəl
东苏尼特	bʊtə:x	bʊx	bʊxəŋ	bʊxəl
鄂托克	bʊtɛ:xʊ	bʊxʊ	bʊxʊn	bʊxəl
阿拉善	bɪtɛ:k	bɪk	bɪkɪn	bɪkəl
鄂兰	bɪtɛ:x	bəx	bəxən	bəxəl
和静	bɪtɛ:x	bɪk	bɪkɪn	bɪkɪl
蒙语	bandʒibudɕ xi:gu	xɑ:ja:ra: ~gubdɛ:rɛ:	gubdɛ:rɛ:	bolog
裕固语	putɛ:—	ʃjɛn~ʃjʊɕ	ʃjʊɕ:r	putən
族语	gɑrɕɑ	xɑnɑ	xɑnɑ~ilɑ	pʊgəli:
乡语	ʃuɑndzɑo giə—	niə~tɕiɑnbu	tɕiɑnbu	dʒəŋgiədʒi
安语	dzɔgə—	hɑnə	liɑnə	dʒəŋgədʒi
蒙文	ᠪᠦᠲᠡᠬ	ᠪᠦᠬ	ᠪᠦᠬᠡᠭ	ᠪᠦᠬᠡᠯ
文	to create, construct	all, whole	all	whole, entire, complete
义	创造	全体, 全	全体	整个的, 整块

ᠪᠡᠬᠢ	ᠳᠠᠯᠭᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠯᠲᠤ	ᠳᠠᠮᠠᠯ	ᠳᠠᠮᠭᠢ
bexi:x	da:lgax	da:lt	da:mal	da:mge:
bexi:x	da:lgəx	da:lt	da:məl	da:mgs:
bəgti:x	da:lgax	da:lt	da:məl	da:mgai
buxi:x	da:lgax	da:lt	da:mal	da:mgai
bəgfi:x	da:lgə:x	da:lt	da:məl	da:mga:
bəgfi:x				da:mge:
bəxi:x	da:lgax	da:lt	da:mal	da:mgai
bəxi:xu	da:lgaxu	da:lt	da:mal	da:mgai
bəki:k	da:lgax	da:lt	da:mal	da:mga:
bəkek~ə:kek	da:lgax	da:lt	da:mal	da:mga:
bəki:x	da:lcax	da:lt	da:məl	da:mca:
mukuigu	da:lgə:gu	bəul	da:məl	da:ɕi fadagu
Xugi:	da:lca	da:fəɖaca		ɣɛfu:tə
pugi:	da:lca	bəukə	da:ɕin	da:mccɪ
codəi— ~gəuji—	kaɔji— ~uito giə—	bəoɖɕən	uiliə guan- ɕiɕən	bəɖwɪlaku
ɣgurgə—	kogə—	bogəgu	guəlɕoŋ	əɕəŋ moχlə dɔm
бөхийх	даалгах	даалт	даамал	даамгай
to bend down, bow one's head	to charge with, entrust with, impose on	guaranty, warrant	headman, person in charge	patient, en- during, re- sistant
弯腰	责成	担保, 保证	管事	有负荷力的, 有忍耐力的

蒙古语书面语	ᠳᠠᠨᠲᠢ	ᠳᠠᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠢ	ᠳᠠᠷᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠷᠢ
正蓝旗	da:nɕ	da:ramtge:	da:rax	de:r
巴林右旗	da:nɕ	da:rəmtge:	da:rəx	de:r
陈巴尔虎	da:nɕ	da:ramtgai	da:rax	da:rj
布利亚特	da:nɕ	da:ramtgoi	da:rax	da:rj
达尔罕	da:ɕ	da:rəmxə:	da:rax	de:r
喀喇沁	da:nɕ	da:ramtxə:	da:rax	de:r
东苏尼特	da:nɕ	da:ramtgoi	da:rax	da:ir
鄂托克	da:nɕ	da:ramtxoi	da:rxu	da:rj
阿拉善	da:nɕ	da:ramtgoi	da:rax	də:rj
都兰	da:nɕji	da:ramtga:	da:rax	da:rj
和静	da:nɕjig	da:ramtga:	da:rax	də:r
达斡尔语	danɕj	da:rke:	da:ragu	da:r
东都裕固语	neɕ	da:raχgai	da:ra:—	da:rə
土族语	iɕi	da:rangi:	da:ra	da:rə
东乡语	xən~oto	kuitɕiən noni	guanɕiəku	darusan jara
保安语	jeɖə mɕəɖə	da:rgudə moŋ	da:r—	ɣgawa
斯拉夫式蒙文	даанч	даарамтгай	даарах	даарь
英文	too, too much, extremely	inclined to feel cold	to feel cold, be cold	saddle sore; abrasion
收义	甚, 太	怕冷的	受冻, 觉冷	鞍伤

ᠳᠠᠷᠲᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠲᠦᠭᠠᠯ	ᠳᠠᠰ	ᠳᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠬᠤ
de:rtax	da:tgəl	da:f	da:x	da:x
de:rtəx	da:tgəl	da:f	da:x	da:x
ᠳᠠᠷᠢᠵᠲᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠲᠦᠭᠠᠯ	ᠳᠠᠰ	ᠳᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠬᠤ
da:rjtax	da:tgəl	da:s	da:x	da:x
de:rtəx	da:tgəl	da:f	da:x	da:x
de:rtax	da:txəl	da:f	da:x	da:x
dairtax	da:tgəl	da:ts	da:x	da:x
ᠳᠠᠷᠲᠠᠬᠤᠰᠤ	ᠳᠠᠲᠦᠭᠠᠯ	ᠳᠠᠰ	ᠳᠠᠬᠤᠰᠤ	ᠳᠠᠬᠤᠰᠤ
dæ:rtax	da:tgəl	da:ts	da:x	da:x
ᠳᠠᠷᠲᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠲᠦᠭᠠᠯ	ᠳᠠᠰ	ᠳᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠬᠤ
dæ:rtax	da:ltəᠭᠠᠯ	ᠳᠠᠰ	ᠳᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠬᠤ
ᠳᠠᠷᠲᠢᠭᠤ	ᠳᠠᠮᠠᠯ	ᠲᠠᠰ	ᠳᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠬᠤ
ᠳᠠᠷᠢᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠷᠠᠶᠢᠰᠤ	ᠶᠣᠲᠠᠴᠠ	ᠳᠠᠰᠢᠶᠠᠳᠠ	ᠳᠠᠭᠤ	ᠳᠠᠭᠤᠰᠢᠶᠠᠳᠠ
ja:roda	ᠪᠠᠴᠠᠨ	ᠳᠠᠳᠠᠯ	ᠳᠠᠳᠤᠭᠠᠢ	ᠳᠠᠰᠢᠶᠠᠳᠠ
ᠵᠠᠷᠠᠳᠠᠷᠤ	ᠪᠠᠴᠢᠶᠠᠨ	ᠳᠠᠳᠠᠨ ~ᠳᠠᠵᠢᠳᠤᠨᠯᠢᠨ	ᠭᠠᠣᠬᠠᠶᠠ	ᠵᠠᠨᠨᠠᠶᠢᠭᠢᠨ ~ᠪᠠᠳᠤᠯᠠ
ᠶᠡᠭᠠᠪᠠᠳᠠᠷ	ᠪᠠᠴᠢᠶᠠᠨᠭᠡᠭᠤ	ᠠᠲᠠᠭ	ᠳᠠᠳᠠ	ᠳᠠᠳᠠᠨᠭᠡ ~ᠵᠠᠨᠨᠠᠶᠢᠭᠢᠨ
ᠳᠠᠠᠷᠲᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠠᠲᠦᠭᠠᠯ	ᠳᠠᠠᠴ	ᠳᠠᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠠᠬᠤ
to have an abrasion or a saddle sore	insurance	carrying capacity, loading capacity	to cut well, be sharp	to be able to carry, bear, or lift
出鞍伤	保险	载重量	切得开	能担当, 忍耐

蒙古语书面语	ᠳᠠᠪᠠ	ᠳᠠᠪᠠᠭᠠ	ᠳᠠᠪᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠪᠠᠬᠤ
正蓝旗	de:xdax	daba:	dabalga:	dabax
巴林右旗	de:xdəx	doba:	dabra:	dabəx
陈巴尔虎	da:xjtax	daba:	dabalga:	dabax
布利亚特	da:xjdax	daba:	doljog~dabalga:	dabax
达尔罕	de:xdəx	daba:	dabalga:	dabax
喀喇沁		daba:	dabalga:	dabax
东苏尼特	ma:gu:dax	daba:	doljgo:	dabax
鄂托克	da:xidaxu	daba:	dabulaga:	dabax
阿拉善	da:kidax	daba:	dabalga	dabax
都兰	da:xərax	daba:	dabalga:	dabax
和静	da:krax	daba:n	doljgan	dabax
达斡尔语	ʃelʃiketəgu	dawa:	dolgiən	dougu
东部裕固语	da:kəda	dawa:n	sawalca	dawa—
土族语	da:karda	dawa:n	sawalca	dawa:
东乡语	ʔigidʒiə ~giadala	dawan~dalan	lon	ula fura ~dawa—
保安语	roʃu da:gətə	ɣgaŋ	loŋ	oʔil—
斯拉夫式蒙文	ᠳᠠᠠᠬᠤᠲᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠪᠠᠭᠠ	ᠳᠠᠪᠠᠯᠠᠭᠠᠭᠠ	ᠳᠠᠪᠠᠬᠤ
英文	to become entangled (of hair)	mountain pass, mountain range	wave, surf	to climb, cross over; to overcome
汉 义	毛发缠结	山岭	波浪	越过, 克服

ᠳᠠᠪᠤ	ᠳᠠᠪᠬᠠᠷ	ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠯᠠᠬ	ᠳᠠᠪᠬᠠᠰ	ᠳᠠᠪᠠᠷᠬᠡᠰ
dabu:	dabxar	dabxarlox	dabxax	dabarxe:
dabu:	dabxər	dabxərlox	dabəxtʃa:	sunʃjaŋ
dabu:	dabxar	dabxarlox	dabxas	dabirxai
	dəbʃar	dəbʃarlox	dəbʃas	dabirxai
dabu:	dabxər	dabxərlox	dəbʃəʃ	sunʃjaŋ
dabu:	dabxar	dabxarlox		sunʃjaŋ
dabu:	dabxar	dabxarlox	dəbʃats	dabərʃai
da:n	daxur	dəbʃurloxu	dəbʃaxu	deburxai
dabu:	dəbʃur	dəbʃurlox	dəbʃuʃ	dəbərʃæ:
dabu:	dəbʃar	dəbʃarlox	dəbʃats	muk
dabu:	dəbʃar	dəbʃarlox	dəbʃats	dəbərʃæ:
dəwɯ:	dəbʃur ~bəi xundu	dəbʃurloxu	kurum	boki
sainʃəʃ	dəbʃur	dəbʃurloxu	cadadi muʃgə	tagri:
dʒəga:n	taɕur	taɕurlox	cadar deɕl	ʃunɕəŋ
uaidʒani~xən	bəjətu~bəjə dʒiərə	dʒiərə	dʒəuɕɕu	sunɕiəu
moʃlə saŋ	ɕur rəmbər ~hoŋdə rəsəŋ	loŋə	toɕɕi	taŋtəi
давuu	давхар	давхарлах	давхац	давирхай
superior, ad- vantageous, better	double, dual; pregnant	to put one thing on top of ano- ther; to double	double gar- ment	pitch
较好	双重, 有孕	重叠	套衣	松香

蒙古语书面语 词汇 语别	正蓝旗	dəbʃax	dədamgə:	dədax	dədga:l
	巴林右旗	dəbʃləx	dədəmɡə:	dəsəx	dədga:l
蒙古语	陈巴尔虎	dəbʃix	dədamxai	dədax	dədxa:l
	布利亚特	ɡeulɡəx	dədamɡai	dədax	dədga:l
	达尔罕	dəbʃləx	dəsəmtɡa:	dəsəx	dəsga:l
	喀喇沁	dəbʃləx	dədamxə:	dədax	dədgal
	东苏尼特	dəbʃix	dədamɡai	dədax	dədgal
	鄂托克	dəbʃixu	dədamɡai	dədaxu	dədgal
	阿拉善	dəbʃix	dədamɡə:	dədax	dədgal
	都兰	dəbʃix	dəsomɡa:		dədgal
	和静	dəbʃləx	dəsamtgə:	dəsax	dəsa:l
	达斡尔语	xəuləɡu	sormkie:	uruskun	dədləɡ ~səromkoi
东部裕固语	dəbʃəl—	ʃfewer ~surma	surʃ wai ~dəsonno	surʃai	
土族语	xəulələɕə	surəson	xəŋtəin	dərsu:	
东乡语	uadʒwɣə—	əiguanni ~surusanni	ɡuan olu— ~suru—	əiguən	
保安语	ɡordəŋ ɡədʒi hole—	sər səusəŋ	sər səu—	sərsəŋ	
斯拉夫式蒙文	давхих	дадамгай	дадах	дадгал	
英文	to gallop, run	experienced in, accus- tomed to	to become accustomed to	habit, skill, experience	
汉语	奔驰	习惯的, 熟练的	熟练, 惯于	习惯	

蒙古语	西里字母	蒙古语	西里字母	蒙古语	西里字母
dadlag	dag	dagaldax	goʃog ~dagalt		dagax
dadlög	dag	dagældəx	dagəlt		dagəx
dadlag	dag	dagaldax	dagəlt		dagax
dadlag	dag	dagaldax	dagəlt		dagax
dadlög	dag	dagældəx	dagəlt		dagax
dadalga:			dagū:lt		dagax
dadlag	dag	dagaldax	dagəlt		dagax
dadlga	dag	daguldaxu	dagal		dagaxu
dadgal	dag	daxaldax	dagəlt		daxax
dasgu:l	dag	daxaldax	daxəlt		dəxəxə
dasalga	dag	daxaldax	daxu:lj		daxax
dadlag	badʒir	dagogu	dagəlt		dagagu
josə	nundʒig	daxaldəca	daxa:wər		daxa:—
eaŋei:	gu:ɕa:	daca:ldə—	daca:ɕin		daca:—
eiŋuan ~ɕiəoŋ	jiuɕi	dayandu	dayaɕən		daya—
sərsəŋ	nəm	dege—	dəgaɕəŋ		dəca—
дадлага	даг	дагалдах	дагалт		дагах
experience, skill	speck of dust or dirt	to follow, go after; attach	companion, servant, fel- low traveler		to follow, accompany
习惯, 素养	油垢	跟随, 附带	随 员		跟随, 随从

蒙古语 西里字母	蒙古语	蒙古语	蒙古语	蒙古语书面语	
				正 蓝 旗	巴 林 右 旗
dagɕix	degən	dagū:lj	də:balɕax	蒙古语	和 静
dagɕix	degnəs	dagū:l	də:bəlɕix	蒙古语	和 静
dagɕix	dagin	dagū:lj	daibalɕax	蒙古语	和 静
dagɕix	dagin	daxu:lj	daibalzax	蒙古语	和 静
dagɕix	deŋnəs	dagū:lt	də:bəlɕix	蒙古语	和 静
dagɕix	dignas	dagū:l	də:bəlɕix	蒙古语	和 静
dagɕix	dagnis	dagū:lj	daibalɕax	蒙古语	和 静
dagɕixu	dagino	dagū:lj	daibalɕixu	蒙古语	和 静
dagɕix	dagino	daxu:lj	də:balɕax	蒙古语	和 静
dagɕixa		daxu:li	də:balɕax	蒙古语	和 静
dagɕix	dəgnj	daxu:lj	də:biɕzax	蒙古语	和 静
ʃirigigu ~ʃurkudəgu	daginə ugin	gətigj~guəʃik	larkila:rdogu	达 斡 尔 语	达 斡 尔 语
Xaltəla—	tengerə ku:n	daxa:wər	jaɕcalnai	东 部 裕 固 语	东 部 裕 固 语
əirgudə		la:ɕi	də:wa:ldə	土 族 语	土 族 语
pucolaku	eianni	pusun~suisun	xuandun giə— ~ɕuəitəidziə—	东 乡 语	东 乡 语
ɕəŋdər gə—	agu lojil	leɕi	dəmə dumə gə—	保 安 语	保 安 语
дагжих	дагина	дагууль	дайвалзах	斯 拉 夫 式 蒙 文	斯 拉 夫 式 蒙 文
to tremble, quiver, shake	heavenly fairy	retinue, cor- tege, follower	to totter, wob- ble, sway, rock	英 文	英 文
寒战, 发抖	仙 女	仆 从	踉 跄, 摇 摆	汉 义	汉 义

ᠳᠡᠪᠠᠬ	ᠳᠡᠯᠠᠬ	ᠳᠡᠷᠠᠯᠳᠠᠬ	ᠳᠡᠷᠠᠬ	ᠳᠡᠷᠠᠬ
de:bax	de:lax	de:roldax	de:rox	de:rox
de:bəx.	de:ləx	de:rəldəx	de:rəx	de:rəx
daibax	dailax	dairaldax	dairax	dairax
daibax	dailax	dairaldax	dairax	dairax
də:bəx	də:ləx	də:rəldəx	də:rəx	də:rəx
də:bax	də:lax		də:rox	də:rox
daibox	dailax	dairaldax	dairax	dairax
daiboxu	dailaxu	dairaldaxu	dairaxu	dairaxu
dæ:bax	dæ:lax	dæ:roldax	dæ:rox	dæ:rox
dæ:balax	tsæ:lax~ kəndlek	dæ:roldax	dæ:barxa	dæ:brax
dæ:bilax	gi:ʃilx	dæ:roldax	dæ:rx	dæbirx ~dæ:rx
larkila:gu	ərʃe:gu	wafjɾəgu	dərɕi warəgu	də:rigu
jaXcalnai	yi:ʃile—	tugla—	dairac	də:r—
baidə	daila	eiɕura:də		noxeɕi
jaoji—	daiʃənla— ~ɕəodai giə—	pəndzi— ~oʃiɾə—	ʃundzi—	dəwə— ~giəru—
cuigə—	ɕoʃeɕə—	ɕoʃeɕə—	ʃoŋfən eke—	ɕinguogə—
дайвах	дайлах	дайралдах	дайрах	дайрах
to wobble, totter, sway	to treat, re- gale, enter- tain	to come across, meet	to attack, offen- ce, assault, invade	pass by, call on the way
摇晃	招待	相遇	冲击	经过

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠳᠡᠰᠠᠩ	ᠳᠡᠩ	ᠳᠠᠵᠠᠷ	ᠳᠠᠯ	
		正 蓝 旗	de:səŋ	de:ŋ	doja:r	dal
蒙 古 语	蒙古语书面语	ᠳᠡᠰᠠᠨ	ᠳᠡᠨ~ᠲᠤᠯᠠᠨ	ᠳᠠᠵᠢᠨᠠᠷ ~ᠳᠠᠵᠢᠨ	ᠳᠠᠯ	
		巴林右旗	de:sən	de:n~tula:n	dajina:r ~dajən	dal
		陈巴尔虎	daisəŋ	daig	doja:r	dal
		布利亚特	daisəŋ	daig	doja:r	dal
		达尔罕	də:sən	tula:		dal
		喀喇沁	də:sən	tula:		dal
		东苏尼特	daisəŋ	daig	doja:r	dal
		鄂托克	gaisun	dain	doja:r	dalo
		阿拉善	də:sən	də:n	doja:r	dal
		都 兰	də:səŋ	də:n	doja:r	dalo
		和 静	də:sn	də:n	doja:ron	daln
		达斡尔语	ba:ta:~doisan	dain	birə:ti:	dal
		东部裕固语	mu: ku:n	dain	doja:r ~ʃokoron	dalan
土 族 语		nɕugo	roɕ tamɕar	dalan		
东 乡 语	duitəu ~duʃuman	ɕəndɕən	aʃuyala— ~dadzjala—	ʋəiʃw		
保 安 语	nɕeje	tabgəɕigu	hanə	doləraŋ		
斯拉夫式蒙文	ᠳᠠᠶᠰᠠᠨ	ᠳᠠᠶᠢᠨ	ᠳᠠᠶᠠᠷ	ᠳᠠᠯ		
英 文	enemy, foe	war, battle	throughout, whole, all over	seventy		
汉 义	敌人	战争	全体, 大家, 普遍	七十		

ᠳᠠᠯ	ᠳᠠᠯᠠᠳ	ᠳᠠᠯᠠᠪᠢ	ᠳᠠᠯᠠᠢ	ᠳᠠᠯᠠᠢᠬᠡ
dal	dala:d	dalabʃ	dale:	dole:x
dal	dala:d	daləbʃ	dele:	dele:x
dal	dala:d	dalabʃ	dalai	daloix
dal	dala:d	dail	dalai	daloix
dal	dala:d	dalabʃ	dele:	dele:x
dal	dala:d	dalbaʃ	dele:	dele:x
dal	dala:d	dalabʃ	dalai	daloix
dal	dala:d	dalabʃ	dalai	daloixu
dal	dala:d	dalabʃ	dalæ:	dalæ:x
dala	dala:d	dalabʃi	dala:	dalatxa
dal	dala:d	dalabʃ	dalæ:	dalæ:dax
dai	dai ʃakan	aʃʃki:	dalai	əlkigu ~dali:gu
da:lə	dala:d~dalan dɛrɣe	ʒanad	dali:	dali:ɣ wai
da:lə~da:li:	dalan kədə	dʒa:r~sa:r	dali:	xergulə
doləu	təiʃwlaigə	suwan	xoi	dʒadəiɣa—
soʃsə	doləraŋ jaməŋgə	ɣaʃə	so	cuigə—
дал	далаад	далавч	далай	далайх
shoulder blade	about se- venty	wing, pinion	ocean, sea	to swing, bran- dish
肩胛骨	七十左右	翅膀	大海, 洋	扬起

蒙古语书面语 词汇 类别	ᠳᠠᠯᠠᠭ	ᠳᠠᠯᠪᠠ	ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠨᠠᠬ	ᠳᠠᠯᠵᠢ
	正蓝旗	dalaŋ	dalba:	dalbagnax
巴林右旗	daləŋ	dalba:	dalbəgnəx	dalbi:x
陈巴尔虎	dalaŋ	dalba:	dalbagnax	dalbi:x
布利亚特	dalaŋ	dalba:	dalbagnax	dalbi:x
达尔罕	daləŋ	dalba:	dalbəgnəx	delbe:x
喀喇沁	dalaŋ	dalba:	dalbagnax	
东苏尼特	xərəm	dalba:	dalbagnax	daljbi:x
鄂托克	dalaŋ	dalba:	dalbagnaxu	daldju:xu
阿拉善	dajilga	dalba:	dalbagnax	dalbi:x
都兰	dalaŋ	dalba:	dalbagnax	dalba:x
和静	dalaŋ	tug	dalbalzax	daljbi:x
达斡尔语	dalaŋ	tu:	dəbgiələdʒigu	kəltgəi
东都裕固语	səwac~dalaŋ	ʃi~darʃug	ki:sɣ wai ~tu:ɣda	solɣi:ɣ wai
土族语	dʒarɣai	ɣadar	ɣabalɣa	muri:
东乡语	gailun— ~dalan	təi	puruliə—	orila— ~ɣiəliə—
保安语	essəŋ giləŋ	təidɣ	gudəl—	ɣeɣə—
斯拉夫式蒙文	далан	далбаа	далбаганах	далбийх
英文	embankment, dam, weir	flag	to wave, sway, float (as a flag, mane or sail)	to hang down or loose, dan- gle, trail, slouch
汉义	堤, 壅	旗帜	招展, 飘扬	倾斜

ᠳᠠᠯᠢᠪᠠᠯᠳᠠᠭ	ᠳᠠᠯ	ᠳᠠᠯᠳᠠᠬ	ᠳᠠᠯᠳᠢᠷᠠᠬ	ᠳᠠᠯᠳᠤᠷ
daljbalᠳᠠᠭ	dald	daldlax	daldirax	daldur
delbaldᠳᠠᠭ	dald	daldlax	deldrᠠᠬ	daldur
dalbilᠳᠠᠭ	dald	daldlax	doldjᠷᠠᠬ	daldur
dalbilzax	dald	daldlax	doldjᠷᠠᠬ	daldur
delbaldᠳᠠᠭ	dald	daldlax	deldrᠠᠬ	daldur
	dalda	dalda:lax	deldagarax	daldur
daljbolᠳᠠᠭ	dald	daldlax	doldrᠠᠬ	daldur
dalbilᠳᠠᠭᠠᠰᠤ	dalda	daldlaxu	doldorxu	daldur
dalbilᠳᠠᠭ	dald	daldolax	daltirᠠᠬ	daldur
dalbilᠳᠠᠭ	dalda	daldalax	dædgᠦrᠠᠯᠠᠬ	daldur
dalbilzax	dald	daldalx	dæltrᠠᠬ	dalda:cur
goikoldᠳᠠᠭᠢᠭᠤ	dalida	lɛu:bəi~ᠳᠣ:gu	ᠳᠡ:ləgu	doto:n
qudcaldᠳ wai	dalda	daldola~nu:	daldarla~	daldur
jəgu ju:cu	nurə xuino	niu	ᠳᠣ:ila	fmuge:r ~xarəngudə
undan wi	nandzi~baidzi ~quino	niuyə~	piji~	nandzi:də
ndemo gine	marəgu~Xuin- təəŋ	marə~	dogə~	dogələ
далбилзах	дэлд	далдлах	далдирах	далдуур
to wave, float	hidden, con- cealed, secret	to hide, con- ceal; to co- ver, mask	to dodge, move sud- denly aside	secretly, sur- reptitiously
不稳, 飘忽	隐蔽, 背后	掩藏, 隐蔽	躲闪	暗地里

词 汇 别	蒙古语书面语			
	ᠳᠠᠯᠳᠠᠭ	ᠳᠠᠯᠳᠠᠭ	ᠳᠠᠯᠳᠠᠭ	ᠳᠠᠯᠳᠠᠭ
正蓝旗	daldᠳᠠᠭ	daldᠳᠠᠭ	dallag	dallax
巴林右旗	deldᠳᠠᠭ	deldᠳᠠᠭ	dalləg	dalləx
陈巴尔虎	daldᠳᠠᠭ	daldᠳᠠᠭ	dallag	dallax
布利亚特	daldᠳᠠᠭ	daldᠳᠠᠭ	dallag	dallax
达尔罕	deldᠳᠠᠭ	deldᠳᠠᠭ	dalləg	dalləx
喀喇沁		daldə:x		dallax
东苏尼特	daldju:	daldᠳᠠᠭ	dallag	dallax
鄂托克	daldᠳᠠᠭᠢᠭᠢᠷ	daldᠳᠠᠭᠢᠭᠠ	dallag	daldalxu
阿拉善	daldᠳᠠᠭᠢᠭᠠᠷ	daldᠳᠠᠭᠢᠭᠠᠷ	dallag	daldalax ~dajilax
都兰	daldᠳᠠᠭᠦᠷ	daldᠳᠠᠭᠢᠭ	daldalga	daldalax
和静	daldᠳᠠᠭᠦᠷ	daldᠳᠠᠭᠢᠭ	dajilga	dajalx
达斡尔语	galdᠳᠠᠭᠦᠷ	kəlbəigu	garj əlkigu	garje lafigu
东部裕固语	galdᠳᠠᠭᠢᠷ	galdᠳᠠᠭᠢᠷ	car qudcu~	dem gəᠳ wai
土族语	muri:	muri:	car xergulə	car xergulə
东乡语	uairu~əiəni	uairula~ ~əiəliə~	qa zəojiku	qa zəouji~
保安语	merəc	merəcəl~	ᠬᠠᠷ ᠭᠠᠢᠭᠦᠭᠤ	ᠬᠠᠷ ᠭᠠᠢᠭᠦᠭᠤ~
斯拉夫式蒙文	далжгар	далжийх	даллага	даллах
英文	awry, obliq- ue, aslant	to be awry, lean to one side; to be inclined or slanting	beckoning gesture	to beckon, wave the hand
汉语	偏斜, 不正	斜歪	招手, 挥手	招手, 挥手

达	dam	damɔɣix	damɔɣu:logɣ	damɔɣu:lax	damnax
	dam	damɔɣix	damɔɣu:ləgɣ	damɔɣu:ləx	damləx
	dam	damɔɣix	damɔɣu:logɣ	damɔɣu:lax	damnox
	dam	damɔɣix	damɔɣu:logɣ	damɔɣu:lax	damnox
	dam	damɔɣix	damɔɣu:ləgɣ	damɔɣu:ləx	damləx
	dam	damɔɣix		damɔɣu:lax	damnox
	dam	damtsix	damɔɣu:logɣ	damɔɣu:lax	damnox
	dam	damɔɣixu	damɔɣu:logɣ	damɔɣu:laxu	damnoxu
	dam	damɔɣix	damɔɣu:logɣ	damɔɣu:lax	damnox
	dam	damɔɣix	damɔɣu:logɣi	damɔɣu:lax	damnox
	dam	damɔɣix	damɔɣu:logɣ	damɔɣu:lax	damnox
dama:r		nəbətɪgu	damɔɣietɣi	damɔɣigu	ɕɛnɕiɪa:gu
daldu:r ~dandasa		car ɕalca:ɕ wai	Xoru: kuryema		damlə—
		dawa:~nocɕɕi	ɕo:ɕin		damlə
ɕiandɕiə		ɕuandɕi— ~ɕuandɕi—	ɕuandɕitɕən	ɕuandɕiə—	danlə—
iorɕɕɕɕi		Xɕisə ju—	ɕuandɕijan	ɕuandɕə—	damlə—
дам		дамжих	дамжуулагч	дамжуулах	дамнах
through a third party, indirectly, from one to another		to pass; to go from one person, place, or object to another	one who transmits	to transmit, trans- fer, pass through some medium	to carry a load on a pole lengthwise
间接		穿引, 经过	传递员	转送, 传达	挑起, 担起

蒙古语书面语	达	damnu:r	dan	danda:ŋ	danginox
正蓝旗		~damɔɣu:r	dan	danda:n	dəŋnəx
巴林右旗		damnu:r	dan	danda:	dangginax
陈巴尔虎		damnu:r	dan	danda:	dangginax
布利亚特		damnu:r	dan		dəŋləx
达尔罕		damɔɣu:r	dan		dindin
喀喇沁		damɔɣu:r	dan	danda:ŋ	dangginax
东苏尼特		damnu:r	dan	danda:n	dangginaxu
鄂托克		damnu:r	dan	danda:n	dangginax
阿拉善		damnu:r	dan	dandaj	dangganax
都兰		damnu:r	dan	danda:ŋ~dan	dangnox
和静		~damɔɣu:r	nindur	danda:	tilin talan
达斡尔语		ɕɛnɕi	niye	jikudɕigə ~sekudɕigə	dəŋcəɫəɕə
东都裕固语		dandzi	dan	də:də~ida:də	dəɫən dalaŋ
土族语		dandza:	dan	ɕanbandzəw ~ɕəɕan	dandandziə— ~dandandziə—
东乡语		dandzia	dan	ɕaŋsɕə	tintəŋ tintəŋ gə—
保安语		dandza	dan	дан	дангинах
斯拉夫式蒙文		дамнуур	single, alone	all the time, frequently, always, often	to resound or ring (as frozen soil underfoot)
英文		yoke, carry- ing pole	单	总是, 往往	叮当响
义		担架			

مەكەرەتچىلىك	مەكەرەتچىلىك	مەكەرەتچىلىك	مەكەرەتچىلىك	مەكەرەتچىلىك
dārangguē	dārangguēlax ḍzasag	darax	daragdax	dar~dari:
dārəngy:	dārəngy:lax ḍzasəg	darəx	dārəgdəx	dar~dari:
dārəngui	dārənguilax ḍzasəg	darax	dārəgdax	mə:ʃio~darəi
dārəngui	dārənguilax zasag	darax	dārəgdax	mə:ʃəg~darəi
dārəngue:	dārəngue:lax ḍzasəg	darax	dārəgdəx	dari:
dārəngui	dārənguilax ḍzasəg	darax	dārəgdax	dari:
dārəngui	dārənguilax ḍzasəg	darax	dārəgdax	do:rnj
dārəngui	dārənguilax ḍzasəg	darxu	dārəgdaxu	daru:
dārəngxyi	dārəngxyi ḍzasəg	darax	dārəgdax	dary:
dārəngy:	dārəngy:lax ḍzasəg	darax	dārəgdax	darui
gu: darx	darəgə:lax zasəg	darx	dārəgdax	daru:
suntubu:gu	darəgu dason	dārəgu	dārərdəgu	tərti
də:rə--	də:rə--	də:rə--	dārəgdə--	mo:do
də:rə	də:rəgu turo:	də:rə	də:rə	co:rdo
dərusanni	ḍʒuənḍʒən	jaḍʒu-- ~daru--	dəruʒə-- ~bajji--	dəigo~ḍziu ~məʃən
oləgu	ḍʒuənḍʒəŋ	dar-- ~da--	ed-- ~ḍzi jəgə--	məʃəŋ
дараңгуй	дараңгуйлах засаг	дарах	дарагдах	даруй
dictatory, dictatorial	dictatorship	to weigh, press; oppress, defeat	to be pressed; be covered	immediately, as soon as
镇压的	专政	压制, 战胜	战败, 积压	立即

蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语	
	正蓝旗	darbē:x	darbalḏəx	darəg	der
	巴林右旗	darbi:x	darbəlḏəx	darəg	der
	陈巴尔虎	darbaix	darbalḏəx	darəg	darj~ogt
	布利亚特	darbaix	darbalzəx	darəg	darj
	达尔罕	darbi:x	darbalḏəx	darəg	uns
	喀喇沁	darbē:x	darbalḏəx	darəg	xə:
	东苏尼特	darbaix	darbalḏəx	darəg	darj
	鄂托克	darbaixu	darbalḏəx	darəg	darj
	阿拉善	darbæ:x	darbalḏəx	dargo	darj
	都兰	darbæ:x	darbalḏəx	dargo	dær
	和静	darbæ:x	darbalzəx	dargo	dær
	达斡尔语	darbaigu	dəbge:lḏəgu	nojin~da:	ort
	东都裕固语	ni:re:ḏə wai	ki:sḏə wai ~tu:ḏə	nion	də:rə
土族语	taŋgai	əobalḏə	darga	pau sman	
东乡语	angəi--	puruliə	ʒəuḏəŋ ~təiəruʃu	xuəjə	
保安语	gar--	gudal--	fəguə	po man	
斯拉夫式蒙文	дарвайх	дарвалзах	дарга	дарь	
英文	to stay open, gape (of mouth)	to float, bil- low, flutter	chief, supe- rior; chair- man; director	gunpowder	
汉文	裂开, 张开	飘扬, 招展	长官, 首长	火药	

ᠳᠠᠷᠯᠠᠭ	ᠳᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ	ᠳᠠᠷᠯᠠᠬ	ᠳᠠᠷᠰ	ᠳᠠᠷᠲᠠᠭ
darlag	darlagdax	darlox	dars	darʃag
daru:læg	darlægdæx	darlæx	dars	darʃæg
darlag	darlagdax	darlox	dars	darsag
darlag	darlagdax	darlox	dars	darseg
darlæg	darlægdæx	darlæx	dars	darʃæg
darlag	darlagdax	darlox	daras	darʃig
darlag	darlagdax	darlox	dars	dartsag
darlag	darlagdaxu	darloxu	durus	darʃag
darlag	darlagdax	darlox	daras	dartsag
daru:lxa	darlagdax	darlox	dars	dartsag
daru:lca	darlagdax	darlox	darsn	dartsag
darlag	darardagu	daragufe:gu	niure:	kiru
darlag	da:rælca	da:ræ~səyæ	dura:sən	darʃug
sman jindæ	da:rælca	da:ræ	dura:sə	darɕag
jəjindæw	jəpai ʃəuji— ~daruɣa—	jəpai giə— ~daru—	xuandʒiʉ	təi
mannə jindəʃ	jəpəgəcə—	jəpəgə—	Xuaŋ dʒəu	təidʒ
даруулга	дарлагдах	дарлах	дарс	дарцаг
an added ingredient (to enhance the efficacy of medi- cines)	to be oppressed, be suppressed	to oppress, suppress	wine, fruit wine	flag
药引子	被压迫	压制, 压迫	黄酒	幡

蒙古语书面语	ᠳᠠᠷᠤ	ᠳᠠᠷᠬᠠᠩ	ᠳᠠᠰᠠᠯᠲᠤᠰᠠᠬ	ᠳᠠᠰᠠᠮᠭᠠᠢ
正蓝旗	daru:	darxaŋ	dasalʃax	dasamge:
巴林右旗	daru:	darxən	dasalʃəx	dasəmge:
陈巴尔虎	daru:	darxaŋ	dasalsax	dasamgai
布利亚特	daru:	darxaŋ	dahalsax ~dadalsax	dahamgai ~dadamgai
达尔罕	daru:	darxon	dasalʃix	dasamgo:
喀喇沁	daru:	urʃu:d	dasalʃix	
东苏尼特	daru:	darxaŋ	dasaltsax	dasamgai
鄂托克	daru:	darxon	dasalʃixu	dasamgai
阿拉善	daru:	darxon	dasaltsax	dasamgæ:
都兰	daru:	darxon	dasaltsax	dasamgo:
和静	go:sæn zaŋ	darxon	dasaltsax	dasamcæ:
达斡尔语	anagundʒa:n	darkan	uruskun	nomu:kun
东部裕固语	bardəmyui	darkaŋ	surulʃa:— ~tanəwə	nəxomon
土族语	mula: dʒarə	dʒaŋrəŋ	surəldə	surca:sən
东乡语	təianɕu	dʒianzən	ʃudəndu—	suruyasanni
保安语	godʒinə dʒigaŋ ndʒe—	dʒəŋzən	sər—	sərsəŋ
斯拉夫式蒙文	даруу	дархан	дасалцах	дасамгай
英文	modest	artisan, crafts- man, mas- ter, smith	to become used to each other	habitual; ac- customed to; familiar with
汉文	谦虚	匠人	相熟	驯熟的

ᠳᠠᠰᠠᠬ	ᠳᠠᠰᠠᠭᠠᠯ	ᠳᠠᠰᠠᠭᠠᠬ	ᠳᠡᠬᠢᠶ	ᠳᠠᠬ
dasax	dasga:l	dasgax	dexiᠶ	dax
dasəx	dasgəl	dasgəx	dexən	dax
dasax	dasxal	dasxax	daxiᠶ	dax
dasax	dahgal ~datxal	dahgax~ dadgax	daxiᠶ	dax
dasax	dasga:l	dasgax	dexən	dax
dasax		dasgax	dexin	dax
dasax	bolobsrox	bolobsrox	daxiᠶ	dax
dasaxu	dasxal	dasxaxu	daxin	daxu
dasax	dasgal	dasgax	daka:g	dax
dasax	dasga:l	dasgax	dakim	dax
dasəx	dasalt	dasəx	dakin	dax
banin bolga:gu	dartaigu	dabtəlga:gu	dage:	dagu
surtʃ wai	dapta ~surɕi	surcanə	pusa	orgumə ~agsar
surə			pusa:	daxu
suru--	lianəi~einlian	ɣudaya--	pəi	guanban nəki
sər--	sərdəigu	sərcə--	gi~ɣa:rɕi	ɕəxtoŋ
дасах	дасгал	дасгах	дахин	дах
to get accustomed or used to, befriend oneself with	exercise, practice	to habituate, accustom to, familiarize with	anew, again, once more	coat with fur outside
惯于	练习	使熟习, 温习	倍, 再	皮外衣 (短的)

蒙古语书面语	ᠳᠡᠬᠢᠶ	ᠳᠡᠪᠦᠷ	ᠳᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠬ	ᠳᠡᠳ
正蓝旗	dexix	də:bər	də:bərլəx	də:d
巴林右旗	dəxəx	də:bər	də:bərլəx	də:d
陈巴尔虎	daxix	də:bər	də:bərլəx	də:d
布利亚特	daxix	də:bər	də:bərլəx	də:d
达尔罕	dəxəx	də:bər	də:bərլəx	də:d
喀喇沁	ɕɕixix		ada:r gargax	də:d
东苏尼特	daxix	də:bər	də:bərլəx	də:d
鄂托克	daxixu		jaŋɕin na:xu	də:d
阿拉善	dakix	də:ber	də:berլək	də:d
都兰	dakax	də:ber	də:berլək	də:d
和静	dakix	də:ber	də:berլəx	də:d
达斡尔语	dagigu	pəŋ	gəri nəmbəgu	də:r
东部裕固语	dapta	ruye	ruye ɣa:—	di:d ɕagi: ~oŋdərə
土族语	soŋdə		ger də:rə	də:də
东乡语	fanlai futəi— ~ɕunfu—	majon ~giə təiarun	giə pugu—	ɕiədu
保安语	ɣa:raŋ ɣa:raŋ gə—	gar dəgoŋ	gar nə ɣa—	hansə dəgoŋ~ so:ɕan
斯拉夫式蒙文	дахих	дээвэр	дээвэрлэх	дээд
英文	to repeat, renew, do again	roof; felt covering of the upper part of a yurt	to roof	high; supreme; upper; senior
义	重复, 反复	天棚, 房盖	上房盖	高等, 上等

ᠠᠨᠠᠭᠠᠨ	ᠠᠨᠠᠭᠠ	ᠠᠨᠠᠭᠠᠨ	ᠠᠨᠠᠭᠠ	ᠠᠨᠠᠭᠠ
də:dəs	də:ɕ	də:gu:r	də:r	də:rəm
də:dəs	də:ɕ	də:gu:r	də:r	də:rəm
də:dəs	də:ɕ	də:gu:r	də:r	də:rəm
də:dhəŋ	də:ɕ	də:gu:r	də:r	də:rəm
də:dəs	də:ɕ	də:gu:r	də:r	də:rəm
dəge:dəs	də:ɕ	də:gu:r	də:r	də:rəm
də:du:l	də:ɕ	də:gu:r	də:r	də:rəm
de:des	de:ɕ	de:gu:r	de:r	de:rəm
de:dy:l ~degedes	de:ɕ	de:gy:r	de:r	de:rem
de:ɕj	de:ɕ	de:gy:r	de:r	de:rem
de:des	de:ɕ	de:gy:r	de:r	de:rem
u:to:ʃj	də:rgijni	de:gy:r	de:r	de:rem
dere:kəs ~di:des	de:ɕji	də:gunəini ~də:rə:rəini	də:r	ʃə:ndu ~tono:ʃin
de:dəs	de:ɕɔɕ	di:re~ɕɔɕ:r	di:re~ɕɔɕ:	dermeʃə
ɕianzən	məliə iɕziəwuni	də:xoŋ	dəre	
nirəŋ	təroŋ ʃəmə	ɕziərəsə ~ɕziərəyən	ɕziərə	tufəi
дээдэс	дээж	dəcoŋsə	dəcoŋ	ci:ru
ancestors, forefathers	masterpiece, the best thing	дээгүүр	дээр	дээрэм
祖先	先 饌	high;above, over	high;on, above,over;at	robber;robbery
		经上面, 上面	上, 上面, 高	土匪

蒙古语书面语	词 汇				
	音 别				
	正 蓝 旗	də:rəmdəx	də:s	də:ʃ	dəbəx
	巴林右旗	də:rəmdəx	də:s	də:ʃ	dəbəx
	陈巴尔虎	də:rəmdəx	dəxə:	də:ʃ	dəbtəx
	布利亚特	də:rəmdəx	də:həŋ	də:ʃ	dəbəx
	达尔罕	də:rəmdəx	də:s	də:ʃ	dəbəx
	喀喇沁	də:rəmdəx	də:s	də:ʃ	dibəx
	东苏尼特	də:rəmdəx	də:s	də:ʃ	dəbəx
	鄂托克	de:remdexu	de:s	de:ʃ	dəbexu
	阿拉善	de:remdek	de:s	de:ʃ	dəbək
	都 兰	de:remdəx	de:s	de:ʃ	dəbək
	和 静	de:remʃix	de:sn	de:regʃæ:n	dəbex
达斡尔语	ʃənduləgu	də:s	wə:d	gubigu	
东部裕固语	dermele—	di:sən	di:ʃi	qudɕə—	
土 族 语	bulə	də:sə	dəreɕiɕi	ʃəuʃələ	
东 乡 语	təianlə— ~bili—	ɕziəsən	oɕziəʃu	ʃəndzi— ~batəilia—	
保 安 语	bələ—	dəsoŋ	oɕətəi	ʃəŋgə—	
斯拉夫式蒙文	дээрэмдэх	дээс	дээш	дэвэх	
英 文	to rob, pillage, plunder	rope, string	up, upward; more than, above	to wave, flap; fan	
汉 义	掠 夺	绳 子	向 上	扇	

ᠳᠡᠪᠦᠷ	ᠳᠡᠪᠦᠷ	ᠳᠡᠪᠦᠷ	ᠳᠡᠪᠦᠷ	ᠳᠡᠪᠦᠷ
dəbər ~gəndzə:	dəbʉ:r	dəbs	dəbsəx	dəbsgər
dəbər	ʃəns	dəbəs	dəbsəx	dəbsgər
dəbər	dəbʉ:r~ʃəŋɕ	dəbʉ:	dəbsəx~dəbʉx	dəbsgər
ʃa:du:s	hibjʉ:r	dəbhəŋ	dəbhəx	ʃirdəŋ ~dəbxgər.
dəŋx	ʃəns	dəbs	dəbsəx	dəbsʉ:r
xu:~deber	dəbʉ:r	dəbs	dəbsəx	dəbsər
deber	deby:r	debes	dəbsəx	dəbsgər
təŋgə	deby:r	debse	debsexu	debsger
ʃy:gyn	səbir	debseg	debsek	debisger
ʃa:xu:	dəlbʉr	debs	debsek	debsger
qogdy: ~dem	ʃəndzi	dəbsəŋ	debsex	debsger
ə:go:	ʃəndzə	debse ~deltər	dəusəgu	dərdzə:
ʃəxu	ʃəndzʉ	tucum	debseg	debsger
Xu	ʃəndzɿ	nəndʒən dʒiəndzʉ	tabɕi	də:səgu
dəvər	дэвүүр	ncnta	kon bəndzɿ—	zudʉ ~dʒiəosuwuni
tea pot	fan	дэвс	kuolnə bəŋgə—	zudzɿ
茶 壶	扇子	saddle cushion	дэвсэх	дэвсгэр
		鞍 垫	to stamp the feet	mat, rug
			踩 脚	褥 子

蒙 古 语 书 面 语	ᠳᠡᠪᠦᠷ	ᠳᠡᠪᠦᠷ	ᠳᠡᠪᠦᠷ	ᠳᠡᠪᠦᠷ
正 蓝 旗	dəbfilt	dəbfix	dəbtər	dəbtəx
巴林右旗	dəbfilt	dəbfix	dəbtər	dəbtəx
陈巴尔虎	dəbfilt	dəbfix	dəbtər	dəbtəx
布利亚特	dəbfilt	dəbfix	dəbtər	dəbtəx
达尔罕	dəbfilt	dəbfix	dəbtər	dəbtəx
喀喇沁	dəbfilt	dəbfəx	dəbtər	dəbtəx
东苏尼特	dəbfilt	dəbfix	dəbtər	dəbtəx
鄂托克	debilt	debfixʉ	debter	debtexʉ
阿拉善	debilt	debfik	debter	debtək
都 兰	debilt	debfix	degter	debtək
和 静	debilt	debfix	degter	debtex
达 斡 尔 语	ebəlt	ebəgu	sorugu dəbtəlen	dərtəgu
东 部 裕 固 语	ʃi:rod	di:ʃid	bəŋdʒi	dəbte:
土 族 语		debeɿ		təbde: ~nəbtərə:
东 乡 语	dʒinpu	dʒinpu ɡiə—	liəŋɡi bəndzʉ	zəndzɿ— ~də~norə—
保 安 语	dʒinpu	dʒinpugə—	bəndzɿ	nitər—
斯 拉 夫 式 蒙 文	дэвшилт	дэвших	дэвтэр	дэвтэх
英 文	progress, achievement, growth	to rise, go up, make progress, advance	copy-book, exercise book, note book	to be soaked, get saturated with
汉 义	进步, 进展	前进, 上升	练习本	浸 透

ᠳᠡᠪᠦᠷ	ᠳᠡᠪᠬᠢᠷᠢᠬᠡ	ᠳᠡᠳ	ᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠡᠢ	ᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠡ
dəbʊ:r	dəbʰrəx	dəd	dəgdə:xəi	dəgdəx
dibu:r	dəbʰrəx	dəd	dəgdə:xɛ:	dəgdəx
dəbʊ:r	dəbʰrəx	dəd	dəgdə:xɪ:	dəgdəx
xibjʊ:r	dəbʰrəx	dəd	dəljbrai	dəgdəx
dəbʊ:r~dʒibx	dəbʰxərəx	dəd	dəgdə:xɛ:	dəgdəx
dibʊ:r		dəd	dəgdə:xɛ:	dəgdəx
dəbʊ:r	dəbʰrəx	dəd	dəgdə:xɪ:	dəgdəx
dəbʊ:r	dəbʰxɛrxʊ	dəd	dəgdə:	dəgdəxʊ
bo:ʃi		dəd	dəgdə:ke:	kəbək
dəbyr	dəbʰxɛrɛx	dəd	dədəke:	dədɛx
	səbirdəʃilx	dəd	dəgdə:ml	ə:ndə:n ɔrəx
darkur ~darkol	dəbgeldʒigu ~xarelə:gu	dəd~dʒai ~ilxi:	dəgi: ~ʃiʃimə:l	dərdəgu
bo:ʃə	dəbkel— ~sur	ɸu~dəd	ʃu:nɕəl ɕʒəɔn~di:ʃu:n	ɕailəx— ~ɕaiwal
bo:təi	tegtəine:	ɕuidar		mbarla
bətəi	dʒiəuli—	fu	gə bundʒu	piəɔji— ~həliə—
bakə	paɕgə—	fu	dʒigan ɕaji	hɛlə—
дэвүүр	дэвхрэх	дэд	дэгдээхий	дэгдэх
sieve, riddle	to jump, spring, leap	next, second; deputy, vice	nestling, fledgeling	to rise, fly up
簸箕	跳踴	副, 次	小鸟	升腾, 飘浮

蒙古语书面语	ᠳᠡᠭ	ᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ	ᠳᠡᠯ	ᠳᠡᠯᠢᠪᠡᠯᠡᠬᠡ
正蓝旗	dəgə:	dəgə:dəx	dəl	dələbləx
巴林右旗	dəgə:	dəgə:dəx	dəl	dələbləx
陈巴尔虎	dəgə:	dəgə:dəx	dəl	dəlbləx
布利亚特	dəgə:	dəgə:dəx	dəlhaŋ	dəlbələx
达尔罕	dəgə:	dəgə:dəx	dəl	dəlbələx
喀喇沁	dəgə:	dəgə:dəx	dil	dəlbələx
东苏尼特	dəgə:	dəgə:dəx	dəl	dələbləx
鄂托克	dəge:	dəge:dəxʊ	dəl	dəlbelxʊ
阿拉善	dəge:	dəge:dək	dəl	
都兰	dəge:	dəge:dək	dəl	dəlberke
和静	dəgə:	dəgə:ləx	dəl	dəlbelx
达斡尔语	dəgə:	dəgə:lə:gu	dəl:bur	dʒə:ləgu
东都裕固语	dəge:	dəge:lɛ—	dəl	ɕara
土族语	guda:də	gu:kə	ngogma:	paɕira:
东乡语	gəugəu	gəu:ji— ~gəu:ji—	mori dʒungan	dʒə:ji— ~baɔɕa:giə—
保安语	gəda	gəakə—	ngogmə	gədgəgə—
斯拉夫式蒙文	дэггээ	дэггээдэх	дэл	дэлбэлэх
英文	hook, barb, grapnel	to hook, catch with a hook	mane of a horse	to explode, blow up, blast
蒙古文	钩儿	钩住, 挂住	马鬃	爆炸

ᠳᠡᠯᠢᠨ	ᠳᠡᠯᠢᠨ	ᠳᠡᠯᠢᠨ	ᠳᠡᠯᠢᠨ	ᠳᠡᠯᠢᠨ
dələbrəx	dəldəx	dəldgər	dələm	dələŋ
dəlbərəx	dələpəx	dəldgər	dələm	dələŋ
dəlbərəx	dələpəx	dəldgər	dəlīm	dələŋ
dəlbərəx	dələpəx	dəldgər	dələm	dələŋ
dəlbərəx	dələpəx	dəldgər	diləm	dələŋ
dəlbərəx	dələpəx	dəldgər		dələŋ
dələbrəx	tsoxix	dəldgər	dələm	dələŋ
delberxu	deldexu	deldger	delem	deleŋ
delberek	deldek	deldeger	delem	deleŋ
delberek	tsoxox	delger	delem	deleŋ
delberx	tsókix	deldegir	delem	deleŋ
piŋi tarkəgu ~niŋi tarkəgu	tarakla:gu ~tonfi:gu	lərbəisən	dəli:n	ɕiɕjɪn~dəli:n
gara~gura	Xog—	ʃge ʃigəntə	siom səm	deleŋ
paɕira:	ɕantəi	ʃge ʃigədu	ɕarəm aldə	dələŋ
baɕɕa giə— ~ɕɕaji—	əxu—	fugia ʃuɕəntu	ɕarun əndə	ɕiəlɪən
gəɕgə—	əkə—	fɕuo ʔəiχəŋ	ɕarmə əldə	dələŋ
дэлбэрэх	дэлдэх	дэлдгэр	дэлэм	дэлэн
to burst, erupt	to drum, beat, strike	protruding (of ears)	half an fa- thom (a linear measure)	udder
爆炸	敲打	扇风耳	半度	乳房(畜)

蒙古语书面语 词汇 类别	ᠳᠡᠯᠢᠨ	ᠳᠡᠯᠢᠨ	ᠳᠡᠯᠢᠨ	ᠳᠡᠯᠢᠨ
正蓝旗	dəlger	dəlgerəŋgui	dəlgerəx	dəlgeru:ləx
巴林右旗	dəlger	dəlgerəŋgy:	dəlgerəx	dəlgeru:ləx
陈巴尔虎	dəlger	dəlgerəŋgui	dəlgerəx	dəlgeru:iəx
布利亚特	dəlger	dəlgerəŋgui	dəlgerəx	dəlgeru:ləx
达尔罕	dəlger	dəlgerəŋu:	dəlgerəx	dəlgeru:ləx
喀喇沁	dəlger		dəlgerəx	dəlgeru:ləx
东苏尼特	dəlger	dəlgerəŋgui	dəlgerəx	dəlgeru:ləx
鄂托克	delger	delgerəŋgui	delgerxu	delgeru:lɕu
阿拉善	delger	delgerəŋgy:	delgerək	delgeru:lek
都兰	delger	delgerəŋgæ	delgerək	delgeru:rə:lek
和静	ərgən	delgerəŋgy:	delgerx	delgeru:lex
达斡尔语	dəlgerəgu	au əlpur ~dəldəisən xig	xualtarəgu	murdə:l
东部裕固语	delgeri	delgerəŋki:	delgeri:—	darla
土族语			dəlge	darlaga
东乡语	ʃuɕɕə uanni	əyuni	fadəgiə— ~tuiguan giə—	fəjan giə— ~əyuidəyə—
保安语	vəŋgəsəŋ	rəŋki	nɛ— ~fodəyə—	vəŋgəgə—
斯拉夫式蒙文	дэлгэр	дэлгэрэнгүй	дэлгэрэх	дэлгэрүүлэх
英文	broad, vast; abundant	extensive, comprehen- sive	to bloom; spread, widen	to spread, disseminate; popularize, propagate
汉语	茂盛的	广泛的	开放, 发达	发扬, 推广

ᠳᠡᠯᠭᠡᠬ	ᠳᠡᠯᠭᠠᠷ	ᠳᠡᠯᠭᠢ	ᠳᠡᠯᠭᠢᠰ	ᠳᠡᠯᠭᠢᠰ
dəlgəx	dəlgʉ:r	dəlləx	dəlsəx	dəlu:
dəlgəx	dəlgʉ:r	dəlləx	dəlsəx	dəlu:
dəlgəx	dəlgʉ:r	dəlləx	dəlsəx	dəlu:
dəlgə:x	dəlgʉ:r	dəlhələx	dəlsəx	dəlu:
dəlgə:x	dəlgʉ:r~pu:s	dəlləx	dəlsəx	dilu:
dəlgə:x	dəlgʉ:r~pu:s			dilu:
dəlgəx	dəlgʉ:r	dəlləx	dəlsəx	dəlu:
dəlgəxʉ	dəlgʉ:r	dəllixʉ	dəlsəxʉ	dəlu:
dəlgək	dəlgʉ:r	dəlelek	dəlsek	dely:
dəlgək	dəlgʉ:r	dəllek	dəlsek	dely:
dəlgəx	dəlgʉ:s	dəllek	dəlsek	dely:n~dely:
dəlgə:gu	pəsəl ~maima:n	də:lbʉr kaifila:gu	nidroguda:gu ~kare:la:gu	ɕʉldə~dəlu ~dəlukin
dəlgə:	ʃɑŋdian	dəldə--	sorlocoldo--	dələn
dəlgə	ʃɑŋdian	ŋgogma: xaitəila	diulə	dəliu
bailə--	ʃɑŋɕian	ɕʉŋgɑŋ ɕəyɑ--	əw--	ʃəpi
bilə--	puɕʃ	ŋgogmənə Xitəi--	nəpə-- ~duj--	servə
дэлгэх	дэлгүүр	дэллэх	дэлсэх	дэлүү
to spread, layout, extend, open	shop, store	to cut the mane	to beat, hit; palpitate, throb	spleen
摆开, 陈列	商店	剪鬃	捶打, 跳动	脾脏

蒙古语书面语	ᠳᠡᠯᠭᠢ	ᠳᠡᠮ	ᠳᠡᠮᠳᠢᠬ	ᠳᠡᠮᠳᠢᠯᠭ
正蓝旗	dəlxi:	dəm	dəmdɕix	dəmdɕlᠭ
巴林右旗	dəlxi:	dəm	dəmdɕix	dəmdɕilᠭ
陈巴尔虎	dəlxi:	dəm	dəmdɕix	dəmdɕlᠭ
布利亚特	dəlxi:	dəm	dəmdɕix	dəmdɕlᠭ
达尔罕	dəlxi:	dəm	dəmdɕix	dəmdɕlᠭ
喀喇沁	dəlxi:	dəm		
东苏尼特	dəlxi:	dəm	dəmdɕix	dəmdɕilᠭ
鄂托克	dəlxi:	dəm	dəmdɕixʉ	dəmdɕilᠭ
阿拉善	dələkə	dəm	dəmdɕik	dəmdɕilᠭ
都兰	dəlke	dəm	dəmdɕik	dəmdɕlᠭ
和静	dəlka:	dəm	dəmnex	dəmnelt
达斡尔语	ɕalan ɕəʃin	uka:~arag bodgon	tufigu	tufilᠭ
东部裕固语	jertəmdɕ ~daja:r	sop	dəŋgele--	dəŋge
土族语	səmtəŋ	locu		
东乡语	ʃianɕia ~duja~jonʃu	ʃiaodao	ɕwʃw giə--	ɕwʃw
保安语	duŋna	miəŋo	Xuinə bi--	Xuinə biɕigu
斯拉夫式蒙文	дэлхий	дэм	дэмжих	дэмжлэг
英文	world, earth, universe	method of approach, right method	to support, give support	supporting; backing
汉文	世界, 天下	窍门, 门道	支持	支持

ᠳᠠᠮᠢ	ᠳᠠᠮᠨᠢᠬᠡ	ᠳᠠᠮ	ᠳᠠᠮᠢᠯᠠᠭ	ᠳᠠᠮᠢᠯᠠᠭ
dəmi:	dəmnəx	dəŋ	dəŋlɜ:	dəŋs
dəmi:	dəmnəx	dəŋ	dəŋlɜ:	dəŋs
dəmi:	dəmnəx	dəŋ	dəŋlɜ:	dəŋs
dəmi:	dəmnəx	dəŋ		dəŋs
dimɪ.	dəmnəx	dəŋ	dəŋlɜ:	dəŋs
dəmi:	dəmnəx	dəŋ	dəŋlɜ:	dəŋs
dəmi:	dəmnəx	dəŋ	dəŋlɜ:	dəŋs
dəmi:	dəmnəx	dəŋ	dəŋlɜ:	dəŋs
dəmi:	dəmnəx	dəŋ	dəŋlɜ:	dəŋs
demi:	dəmnəx	dəŋ	dəŋlɜ:	dəŋs
dimi:	dəmnək	dəŋ	dɪŋlɜ:	ʃiŋny:r
dimi:	dəmnək	lɑ:	dəŋlɜ:	dəŋs
demi:~demy:	dəmnək	ʃəm	dəŋlɜ:	dəŋs
ont ʃint uwei ~aiʃi ugu	aiʃiləgu	dəŋdʒə:n	dəŋlɜ:	dəŋs
Xosənnə	Xanəcar	dəŋ~dʒulɑ	dəŋlɜ:	dəŋdʒi
tusa: gui	nukorgə—	dʒilɑ:	dənlu:r	ciɟir
bəbədʒi ~uliooni	bəndʒi—	dʒulɑ	dənlu:	dəndʒu
jamədə lə kərgu	nəkorgə—	dʒilɑ	dəlɔrə	dəŋdʒɪ
дэмий	дэмнэх	дэн	дэнлүү	дэнс
absurd, unnecessary, nonsense	to aid, help, assist, support	lighting device, lantern, lamp	lantern	balance, steelyard, scales
无聊的, 无益的	帮忙	灯	灯笼	戥子

蒙 古 语 别	蒙古语书面语		ᠳᠠᠮ	ᠳᠠᠮᠢᠯᠠᠭ
	正蓝旗	巴林右旗		
正蓝旗	dəŋsləx	dərbəx	dər~dʒintu:	dərləx
巴林右旗	dəŋsləx	dərbəx	dər	dərləx
陈巴尔虎	dəŋsləx	dərbəx	dər	dərləx
布利亚特	dəŋsləx	dərbəx	dər	dərləx
达尔罕	dəŋsləx	dərbəx	dər~dʒintu:	dərləx
喀喇沁	dəŋsləx	dərbəx	dʒəntu:	dərləx
东苏尼特	dəŋsləx	dərbəx	dər	dərləx
鄂托克	dəŋselxu	dərbixə	dər~dʒintu:	dərelxu
阿拉善	ʃiŋnek	dərbək	dər	dərlək
都兰	dəŋslek	dərbək	dər	dərlək
和静	dəŋselx	dərbəkex	dər	dərelx
达斡尔语	dəŋslə:gu	mərʃigu	dərəb	dərlə:gu
东部裕固语	dəŋdʒə:r ʃiŋlɑ—	tocta—	dere	dərelə—
土族语	ciɟirɪlɑ	mbarlɑ	dere	dərle
东乡语	dəndʒulɑ—	padalɑ—	dʒəntəu	dʒəntəulɑ—
保安语	dəŋdʒɪ:colə tə—	piogəɟi gudal— ~piogə—	dʒintəu	dʒintələ—
斯拉夫式蒙文	дэнслэх	дэрвэх	дэр	дэрлэх
英文	to weigh with a steelyard	to flutter	pillow	to lie on a pillow; use something as a pillow, rest the head on something
俄文	用戥子称量	飘舞	枕头	枕

ᠳᠢᠰ	ᠳᠢᠯᠠᠰ	ᠳᠢᠷᠭᠦᠳ	ᠳᠢᠷᠰ	ᠳᠢᠯᠳᠠᠰ
di:s	di:ləx	dəɾəgd ~dəɾəgd	dəɾəs	di:ldəx
diə:s	dy:ləx ~di:ləx	dəɾəxt	dəɾəs	dy:legdəx ~di:ləgdəx
di:ð	di:ləx	dəɾgəd ~oitog	dəɾu:	di:ltəx
di:z	di:ləx	dəɾgəd	dəɾhəŋ	di:ldəx
di:s	di:ləx	dəɾgət	dəɾs	
djə:s	di:ləx		dəɾəs	
djaidə	di:ləx	dəɾgəd	dəɾs	di:ldəx
di:ð	di:lɤu	dəɾged	dəɾes	di:legdɤxu
de:ð	di:lek	dəɾged ~ xəɕu:d	dəɾes ~tyŋge	di:legdek
derme	di:lek	dəɾget	dəɾs	di:ldex
di:z	di:lix	dəɾged ~ xəɕu:d	ty:ŋgy:ŋ	di:ligdix
dia:s	ətəgu	ollon	dəɾsə əus	ətərdəgu ~aldəgu
panɕi ~ndermo	fəyɕən dɑ:lɑ: ~ɕɑkɑ əpʃɑi	dəɾge	ʃɑɕ	bɑilɑ: ~xəŋɑlduɕɑ
de:ðə	eu:	xəɾgɑ:	dəɾesə	eidzilɕɑ
ɕiədɕu	əyɕɕu ɕiəru ~ɕənli ɕiə—	qəɾuɕuɑ ~kɑndɕu	ɕiəɾəsun	bəiji
ɕiɛɕɕɿ	dɑ—	ɕɕurtə	ɕəmə	ɛdɛ—
дийз	дийлэх	дэргэд	дэрс	дийлдэх
saucer	to conquer, defeat; to win a game	by the side of; in the neighbor- hood; near	feather grass, broom grass	to be conquered, vanquished or defeated, lose in a game
碟子	战胜	跟前	芨芨草	打败, 失败

蒙古语书面语	ᠳᠠᠰ	ᠳᠠᠯᠠᠰ	ᠳᠠᠷᠭᠦᠳ	ᠳᠠᠷᠰ
正蓝旗	di:lʃgui	do:d	də:ɡ	do:ɡu:r
巴林右旗	dy:lʃgʷe: ~di:lʃgʷe:	do:d	də:ɡ	do:ɡu:r
陈巴尔虎	di:lʃgui	do:d	do:ɡ	do:ɡu:r
布利亚特	di:lʃgui	do:d		do:ɡu:r
达尔罕	di:lʃgʷe:	do:d	də:ɡ	
喀喇沁	di:lʃgʷe:	do:d	də:ɡ	do:ɡu:r
东苏尼特	di:lʃgui	do:d	do:ɡ	do:ɡu:r
鄂托克	di:lʃgui	do:d	do:ɡ	do:ɡu:r
阿拉善	di:lʃgyi	do:d	do:ɡ	doro:ɡu:r
都兰	di:lʃgui	do:r	do:ɡ	do:ɡu:r
和静	di:lʃgo:	dord	do:ɡ	doraɡu:r
达斡尔语	ətərdəjj uwei	duargi	ibe:ɡu	doro:n
东都裕固语	kaŋ ɕar jidawai	du:ɾəxə ~ɕardu:ɾəxə	ʃouXuan ~mu:kəle—	dugu:r
土族语	kuɕile ɔda		mau kəle	do:ɾoxoŋ ~do:ɾolɑ:r
东乡语	əyɕɕu ɕiəru dɑ	dodu	əiniədun	dəɾəsə ~dəɾəyʊn
保安语	dəɡə ɕo	ɕəɕi ~ɕira ɕəŋ	suaɕziɾɕigu	sasə
斯拉夫式蒙文	дийлшгүй	дорд	доог	доогуур
英文	not able to win	low, lower, humble	jest, mockery, joke	under, below
俄文	打不赢的	下级, 下面	讥讽, 耻笑	顺下面

ᠳᠣᠭᠤᠷᠳᠠᠬᠤ	ᠳᠣᠰ	ᠳᠣᠪ	ᠳᠣᠪᠡᠬᠡ	ᠳᠣᠪᠲᠤᠯᠤᠬᠤ
do:gu:rdax	do:f	dob	dobæ:x	dobtlox
do:gu:rdəx	do:f	dob	dobæ:x	dobtləx
do:gu:rtax	do:f	dob	doboix	dobtlox
do:gu:rdəx	do:f	dob	doboix	dobtlox
do:gu:rdəx	do:f	dob	dobæ:x	dobtləx
do:gu:rdax	do:f	dob	dobæ:x	dobtolox
do:gu:rdax	do:f	dob	doboix	dobtlox
do:gu:rdoxu	do:f	dob	doboixu	dobtloxu
do:gu:rdox	do:f		doboix	dobtolox
do:gu:rdox	do:f	dobu:	donbo:x	dobtolox
	dorogf	dobeŋ dof	tobi:x	dæ:birx ~ dæ:lx
duarigida:kən	xoro:	faranga	turfi:gu	xordon guigu ~ nəfi:gu
bogodf—	du:ra~həry:	do:mbor	garfiresen	dobtol—
do:roda	do:rodzi	dumbur	toboi	ciɬoŋla
dəuroda—	furudə ~dəuradə	tolo~dalan	undu quri— ~ko—	baɬaladʒu xolu—
dogoŋdəɬzi—	əotzi	todlog.	udzir Xar—	Xuangəɬzi holə—
доогуурдах	доош	дов	довойх	довтлох
to be too low	down; below; under	hill, mound, knoll	to be convex, protuberant; to swell up, puff up	to ride a horse at full speed; to attack, storm
偏低, 偏下	向下	丘, 丘陵	突出	急跑, 侵犯

蒙古语书面语	ᠳᠣᠭᠳᠣᠯᠳᠤᠬᠤ	ᠳᠣᠭᠯᠣᠩ	ᠳᠣᠭᠣᠯᠤᠬᠤ	ᠳᠣᠭᠰᠢᠨ
正蓝旗	dogdoldɔx	doglon	dogolox	dogfin
巴林右旗	dogdaldɔix	dogləŋ	dogləx	doxfin
陈巴尔虎	dogdoldɔox	doglon	doglox	dogfin ~dotjxin
布利亚特	dogdolzox	doxlon	doxlox	dojxəŋ
达尔罕	dogdoldɔix	doglon	doglox	dogfin
喀喇沁		doglon	dogolox	dəlgun
东苏尼特	dogdoldɔox	doglon	doglox	dogfin
鄂托克	dogdoldɔixu	dogolon	dogolxu	dogfin
阿拉善	dogdoldɔox	dogolon	dogolxu	dogfin
都兰	dogtolɔox	dogolon	dogolox	dogfin
和静	dogdolzox	dogolon	dogolox	dogfin
达斡尔语	lɛrfigu ~xurgigu	doglon	dogollugu	dorfin
东部裕固语	surleg	dogolon	dogol—	dogfu:ŋ
土族语	sadzi	dogulog	dogulə	dogɕin
东乡语	ɬioui—	dogolon	dogolo—	dogun
保安语	oidzi dul—	doglaŋ	dogəl—	noɾəɣ
斯拉夫式蒙文	ᠳᠣᠭᠳᠣᠯᠵᠣᠬᠤ	ᠳᠣᠭᠣᠯᠣᠨ	ᠳᠣᠭᠣᠯᠣᠬᠤ	ᠳᠣᠭᠰᠢᠨ
英文	to shake, trem- ble; to be startl- ed, frightened	lame, limping	to be lame; to walk lamely	wild, restive; brutal, boisterous
俄文	跳动, 震动	瘸子	跛行	凶暴的, 暴烈的

ᠳᠣᠭᠰᠢᠷᠬᠤ	ᠳᠣᠭᠰᠢᠷᠬᠤ	ᠳᠣᠯᠢᠬ	ᠳᠣᠯᠢᠷ	ᠳᠣᠯᠣ
dogfirxox	dogfrux	dæli:x	dælir	dolo:
dogfirxəx	dogfrəx	dæli:x	xælər	dolo:
dogfroxxox	dogfroxx	doli:x	dolir	dolo:
doxoxox	doxrox	doli:x	dolir	dolo:
dogfirxəx	dogfrəx	dælcæ:x	dælər	dolo:
	dogfirox			dolo:
dogforxxox	dogforox	doli:x	dolir	dolo:
dogfirxu	dogfirxu	doli:xu	dolir	dolo:
dogfirox	doggorxu	doli:x	dolir	dolo:
dogfirxox	dogfirox	doli:x	dolir~galæ:r	dolo:
dogfirxox	dogfirx	doli:x	dolir~solir	dolo:n
mo: a:fi garga:gu	mo: a:fi garga:gu	kiali:gu	kialən	dolo:
doɕfu:rka—	doɕfu:rka—	ɕəlɛŋdɔ	ɕəlɕir nudəntɛ	dolo:n
tɛindʒila:	doɕɛinrɔ:	muri: udzɛ	muri: nudu	dulo:n
doɣuʂu— ~doɣoda—	doɣuʂu— ~doɣura—	olɛi—	ɕiəbɔ— ~ɕiɛliəɣu	dolon
pitɛi dʒalɛ—	dʒambo dʒalɛ—	olɛɕɛtɛ—	sɛrtɔ	doloŋ
догширхox	догшрox	долийx	долир	долоо
to become enraged, be carried away by anger	to become wild, violent; to rage, become angry	to be cross-eyed, squint	cross-eyed, squinting	seven
发脾气	发暴性	斜瞪眼	斜眼的	七

蒙古语书面语	ᠳᠣᠯᠣ	ᠳᠣᠯᠣᠬ	ᠳᠣᠮ	ᠳᠣᠮᠨᠣᠬ
汉语				
正蓝旗	dolo:bər xuru:	dolo:x	dom	domnox
巴林右旗	dolo:bər xuru:	dolo:x	dom	domnəx
陈巴尔虎	doljo:bər xuru:	doljo:x	dom	domnox
布利亚特	doljo:bər xuru:	doljo:x	dom	domnox
达尔罕	dolo:bər xuru:	dolo:x	dom	domləx
喀喇沁	dolo:bər xuru:	dolo:x	dom	domnox
东苏尼特	dolo:bər xuru:	dolo:x	dom	domnox
鄂托克	xomgoi xuru:	dolo:xu	dom	domnoxu
阿拉善	xomgoi	dolo:x	dom	domnox
都兰	dolobor xurga	dolo:x	dom	domnox
和静	xumxa: xurgun	dolo:x	dom	domnox
达斡尔语	o:ji: xoro:	dolo:gu	dom	domologu
东都裕固语	doŋɣo	do:l	dom	domjɔtu:l
土族语	do:lətɕi xurɛ	do:lə	sa dar	
东乡语	iman gurun	dolu—	fali	fali dɕaru—
保安语	imamu cor	dolə—	fa	facolə gɛɕə—
斯拉夫式蒙文	долоовор. хуруу	долоох	дом	домнох
英文	index finger	to lick	remedy, cure for a disease, evil etc.	to cure, heal
俄文	食指	舐	巫术	巫术治疗

домог	domoglox	donggodox	дор~до:р	dorgjo:
домэг	doməgləx	doŋdəx	do:r	dərgo:
домог	domoglox	dongcodox	дор	dorgjo:
домог	domoglox	donggodox	дор	dorgjo:
домэг	domogləx	doŋdəx	do:r	dərgo:
домог		doŋdɔx	do:r	dərgo:
домог	domoglox	dongdɔx	do:r	dorjgo:
домог	domogoloxu	donggodxu	do:r	dorgjo:n
домог		du:garx	дор	dorgjo:
домог	domoglox	donggosxo	do:r	dorgjo:
ulumɕil ~zalgamɕil	do:gilox	dongcodox	дор	dyrgæ:n
usugu arɕo:l ~ula:bun	ibiegu	daudəgu ~ɕuŋga:gu	duar	dorgiləgu ~nekkirəgu
ломос	mu:kəle—	ɕerge— ~du:ŋ carɕ—	du:ra	dərbələŋ
	talə bacə	xəila	do:ro	
ɕuanɕuə	uɕəɕɔw əiniə— ~ɕiɕiə giə—	qəila—	dəura	godɕiəluku
əbəm~logunə ɕi	suandzi—	bəndɕir Xil—	docoŋ	doŋ
домог	домоглох	донгодох	доор	доргио
legend, fable; joke, fun.	to make fun of	to cuckoo, coo, chirp	low; down, below; under	trembling, shaking, vibration
奇谈, 传说, 笑话	讥笑	鸟鸣	下	震响

蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语
正蓝旗	dorgjo:lox	doræ:	doræ:tox
巴林右旗	dərgələx	dærcæ:	dærcæ:təx
陈巴尔虎	dorgjo:lox	doroi	doroitox
布利亚特	dorgjo:lox	doroi	doroitox
达尔罕	dərgələx	dærcæ:	dærcæ:təx
喀喇沁	dərgox	dærcæ:	dærcæ:tox
东苏尼特	dorjgolox	doroi	doroitox
鄂托克	dorgioloxu	doroi	doroitoxu
阿拉善	dorgilox	дор	doroidox
都兰	dorgilox	doroi	dəretax
和静	dyrgyx	dora:	dora:dax
达斡尔语	dorgiləgu	əbirj~əbdɕæ:n	mo:təgu
东部裕固语	dərbə:—	keiman	mu:do— ~kemara
土族语	pasgəna:	duri:	duri:da
东乡语	balan da— ~guadɕala—	bigin ~ɕɔlian	biɕinda— ~xuaida—
保安语	doŋ Xar—	nɕogme	moŋdə rə—
满文	доргилох	дорой	доройтох
英文	to rumble, roll, peal, jar	weak, slow, feeble; backward	to become weak, become worse, be degraded
义	轰响	弱小的	衰弱, 变坏
			被侮辱

ᠳᠣᠷᠮᠠᠵᠢᠯᠠᠬᠤ	ᠳᠣᠷᠰᠭᠣᠷ	ᠳᠣᠲᠤᠨ	ᠳᠣᠲᠣᠨ	ᠳᠣᠲᠣᠷ
doromᠵlox	dorsgor	doton	doto:d	dotor
dorəᠮᠵləx	dorsgər	dotən	doto:d	dotər
doromᠵlox	dorsgor	doso:~doton	doto:d	dotor~doso:
doromᠵlox	dorsgor	dotno:	doto:d	dotor
dorəᠮᠵləx	doxsger	dotno:	dotgo:d	dotor
doramᠵlax		doton	doto:d	totor
doromᠵlox	orsgoi	doton	doto:d	dotor
doromᠵloxu	dorsgor	dotono	doto:d	dotor
doromᠵilox	dorsgor	dotno	doto:d ~dotgo:d	dotor
doromᠵilxo	dorsogor	dotor	doto:d	dotor
doromᠵlox	dorsgor	dota:ra~dota:	dota:d	dotor
dua uᠳᠢᠭᠤ	turfj:sən jid	duatar	duatar	usun~duatar
keimaja:— ~kerke	sewu	hdoro	hdornə	hdoro
umoulo	ᠭᠠᠨᠵᠠ:	turo~ᠰduro	ᠰduro	tudor
uru giə—	ᠰᠣᠵᠠ	tudoro ~sudoro	tudoro~nuibu ~sudoro	sudoro ~tudoro
ᠳᠢᠭᠢᠭᠠᠨ ᠨᠳᠡ—	nᠳᠢᠰᠠᠭ ᠳᠣᠭ	naᠭᠳə	dorə	dorə~naᠭ
доромжлох	дорсгор	дотно	дотоод	дотор
insult, humili- ate, blaspheme	protruding, sticking out; buckteeth	inner; inside, within	inner, interior, internal	in, within, among; internal
侮辱	大龅牙	内部	内部的	内, 里

蒙古语书面语	ᠳᠣᠲᠣᠷᠯᠠᠬᠤ	ᠳᠣᠲᠣᠭ	ᠳᠣᠲᠣᠭᠢᠯᠠᠬᠤ	ᠳᠣᠲᠣᠷ
正蓝旗	dotorlox	dotogf	dotogflox	dotu:r
巴林右旗	dotərləx	doffo:n	doffiləx	dotu:r
陈巴尔虎	dotorlox	doso:j	doso:lox	dotu:r
布利亚特	dotorlox	dotogf	dotogflox	dotu:r
达尔罕	dotlox	dotəᠭf	dotəᠭfləx	dotu:r
喀喇沁	totorlox	totogf		totu:r
东苏尼特	dotorlox	dotogf	dotogfilox	dotu:r
鄂托克	dotorloxu	dotogf	dotogfloxu	dotu:r
阿拉善	dotorlox	doto:r	dotogflox	dotu:r
都兰	dotorlax	doto:ji	dotogfilxa	dotu:r
和静	dotorlox	dota:ra:n	dota:r orox	dotra:cu:r
达斡尔语	usur xu:gu ~isu:r xi:gu	duatarda:	duatirda:kən	duatar əinj
东部裕固语	hdorlo—	hdogfi	hdogfiro—	hdorinə
土族语	tudorlo—	turoᠳi	turoᠭile	turoᠭi
东乡语	lidzu guəji—	sudoᠰu	sudoᠰwla—	sudoroᠭun
保安语	naᠭmə ekə—	dorə	dorəᠳi—	dorsə
斯拉夫式蒙文	доторлох	дотогш	дотогшлох	дотуур
英文	to line; put something on the inside of	inwards, toward the inside	to move into, penetrate into	inner
汉语	挂里子	向内	向里深入	在里边

ᠳᠥᠬᠢᠯᠳᠣᠬ	ᠳᠥᠬᠣ	ᠳᠥᠬᠡᠬ	ᠳᠡᠭ	ᠳᠡᠭᠭᠡ
dæxildɔx	dæxo:	dæxəx	dəŋg	dəŋgəx
dæxəldɔx	dæxo:	dæxəx	dəŋ	dəŋgəx
doxildɔx	doxjo:	doxix	dəŋg	dəŋgəx
doxilzox	doxjo:	doxix	dəŋg~xulu:d	dəŋgəx
dæxəldɔx	dæxo:	dæxəx	dəŋ	dəŋəx
dæxoldɔx	dæxæ:	dæxix	dəŋ	
doxildɔx	doxjo:	doxix	dəŋ	dəŋgəx
doxildɔixu	doxjo:	doxixu	tufa:	dəŋgəxu
dokildɔx	doko:	dokix	dəŋgə	dəŋgəx
dojildɔx	ʃime:	gekexə~dokik	dəŋgə	dəŋgəx
dokilzox	doka:	dokix	sumun xaba:	dəŋnəx
gəkə:lɔɕigu	təŋgə:t	gəkə:lɔɕigu	dəŋgu	kasgəgu
dəŋdɛŋyɔɕi	Xaru:	Xutyu— ~dəŋ	tufa: ~ʃendər	dəgəg~arən
dəŋsələ	ʃdɑg~ʃime:	dəŋsələ	təudər	adɑɕiŋgə ʃdɑ
tɕiərən ɕiɑndzi—	ɑinxɑo	tɕiərən ɕiɑndzi—	ɕiəliao	ɕɑndziu giə—
sam sam ɕiɑngə—	ndɑ	təroŋ ɕiɑngə—	ɕɑoɕɕoɕ	ɕɑŋ nəgə kur—
дохилзох	дохно	дохих	дəŋgə	дəŋgəx
to nod repeatedly	signal, sign, gesture	to nod, gesture	pillory	to be barely able to do something
频频点头	信号	点头	枷, 脚镣	勉强

词 汇 语 别	蒙古语书面语			
	ᠳᠡᠷ	ᠳᠡᠷᠭᠡ	ᠳᠡᠷᠦ	ᠳᠡᠷᠦᠨ
正 蓝 旗	dər~xamɑɕ	dərlex	dərə:	dərə:btʃ
巴林右旗	dər	dərlex	dərə:	dərə:n sur
陈巴尔虎	dər	dərlex	dərə:	dərə:ɕ
布利亚特	dər	dərlex	dərə:	dərə:btʃ
达尔罕	dər	dərlex	dərə:	dərə:btʃ
喀喇沁	dər	dərlex	dərə:	
东苏尼特	dər	dərlex	dərə:	dərə:btʃ
鄂托克	dər	dərɔləxu	dərə:	dərə:btʃ
阿拉善	dər	dərɔlək	dərə:	dərə:btʃ
都 兰	bu:li~dər	bu:lilxɑ ~dərɔləx	dərə:	dərə:btʃi
和 静	dər	dərɔləx	dərə:	dərə:btʃ
达斡尔语	sarigi	sarigila:gu	dərə:ŋgɕ	dərə:ŋgi: so:r
东部裕固语	qɑsɕɑn	qɑsɕɑm ɕɑrɕɑ—	durɛ:	durɛ:n sur
土 族 语	duro:	duro:lo	jubɕɔl	jubɕɔl fu:ja:sɑr
东 乡 语	qɑwɑ kuɑndzɯ	qɑwɑ kuɑndzɯ ɕɔyɑ	dən·	dəndɕɑŋpi
保 安 语	kuɑndzɕ	kuɑndzɕnə ɕɔɕə—	obtɕɑn~dəŋ	dəŋɕɑŋpi
斯拉夫式蒙文	dər	dərɔləx	dərəə	dərəəvɕ
英 文	iron or rope nose-ring (for cattle)	to put in or furnish with an iron or rope nose-ring (for cattle)	stirrup	rope stirrups for donkeys or camels
汉 义	牛鼻环	穿牛鼻环	镫	镫 带

ᠳᠡᠷᠡᠯᠡᠬᠡ	ᠳᠡᠷᠢᠨ	ᠳᠡᠷᠢᠨᠪᠡᠯᠳᠠᠵᠢ	ᠳᠡᠰ	ᠳᠡᠲ
derə:ləx	dərəb	dərbəldʒiŋ	dəʃ	dət
derə:ləx	dərəb	dərbəldʒin	dəʃ	dət
durə:ləx	durəb	durbəldʒiŋ	duʃ	du:t
durə:ləx	durəb	durbəldʒiŋ	duʃ	du:t
durə:ləx	durəb	durbəldʒiŋ	duʃ	du:t
dərə:ləx	dərəb	dərbəldʒiŋ		
dərə:ləx	dərəb	dərbəldʒiŋ		
dərə:ləx	dərəb	dərbəldʒiŋ	dəʃ	dət
dərə:ləxʊ	dərəb	dərbəldʒin		dətə:
dərə:lek	dərəb	dərbəldʒin	dəʃ	dətə:
dərə:lek	dərbe	dərbəldʒiŋ	dəʃ	dət~ə:r
dərə:lax	dərbən	dərbəldʒiŋ	dəʃ	dət
durə:ŋgɪlə:gu	durəb	durbulʒin	duʃ	du:tu
durə:le—	dərwen	dərwəldʒin	toʃo~dʒəŋdʒi	toʃ
	də:ren	də:relʒin	dʒəndə	
dən taji	dʒiəron	swfanni	dʒəndʒu	dʒoluni
obʔandə toɣə—	dərəŋ	dərəŋ bəltə	dʒɪto	dʒelu
dərəələx	dərəw	dərwəlʒin	dəʃ	dət
to put the foot in the stirrup	four	square	anvil	near, close, short, straight
踏 镫	四	四方的	砧	捷便的

词 汇 番 别	蒙古语书面语		ᠳᠡᠰ	ᠳᠡᠲ	ᠳᠡᠷᠢᠨ
	ᠳᠡᠳᠡᠯᠡᠬᠡ	ᠳᠡᠳᠡᠳᠡᠯᠡᠬᠡ			
正 蓝 旗	dətʃələx		dəʃ		dəgəm
巴林右旗	dətləx		dəʃ		dugəm
陈巴尔虎	du:tʃiləx		duʃ		duxəm
布利亚特	du:tʃiləx		duʃ		duxəm
达尔罕	du:tʃiləx		duʃ		dugəm
喀喇沁	dətləx		dəʃ		dəgəm
东苏尼特	dətʃiləx		dəʃ		dəgəm
鄂托克	dətʃiləxʊ		dəʃ		dəgəm
阿拉善	dətlək		dəʃ		dəkəm
都 兰	ə:rʃilxə ~dətləx		dəʃe		dəkəm
和 静	dətləx		dəʃin		dəkəm ~dəkəmʃiŋ
达斡尔语	du:təgu		duʃ		kianɔkən
东部裕固语	toʃ jaw—		dəʒin		oŋi:~səmu:
土 族 语	to:dəwile		təʒin		təirwal
东 乡 语	dʒiəluda—		suʃu		fanbianni ~bianjini
保 安 语	dʒeludə ju—		dərəraŋ		fanbian
斯拉夫式蒙文	ᠳᠡᠳᠡᠯᠡᠬᠡ ~ᠳᠡᠳᠡᠳᠡᠯᠡᠬᠡ		dəʃ		dəxəm
英 文	to take a short cut		forty		access, convenience
汉 义	抄 近		四 十		方便, 简易
					简 略

ᠳᠤᠰᠠᠬᠤ	ᠳᠤᠰᠠᠭᠠᠬᠤ	ᠳᠤᠳᠢᠷᠡ	ᠳᠤᠳᠢᠷᠢ	ᠳᠤᠳᠠᠬᠤ
du:sax	du:sgax	dudre:	du:	du:dax
du:səx	du:sgəx	dudre:	du:	du:dəx
du:sax	du:sgax		du:	du:dax
du:hax	du:hgax		du:	du:dax
du:sax	du:sga:x	dudre:	du:	du:dax~dugrəx
do:sox		də:g	do:	do:dox
du:sax	du:sgax	dudroi	du:	du:dax
du:suxu	du:sxaxu	dudroi	du:	du:duxu
təgesk	du:sgax	toroi	du:	du:dax
du:sax	du:sgax	dudræ:	du:	du:dax
du:sax~dy:rx	dy:rygx	tæ:xær	du:n	du:dx
dausegu	dausegu	əigən də:g ~dodro:	dau	doudogu
du:sf— ~barəgu	du:sya—	ənɕjiyən da:vən	du:n	yəyə— ~du:da
tsamgə	tsamgə	də:xo	dou	douda
balu—~dziəsu olu—~dzişu giə	baluya~dziəsu oluya~dzişugiyə	ənɕjəyə dəyan	don	uru—
var—	varcəɕo	nɕzigə dəχaŋ	gə~doŋ	urə—
дуусах	дуусгах	лудрай	дуу	дуудах
to finish, end, complete, come to an end	to finish, complete, bring to an end	foal, the young of an ass	sound, voice; song	to call, call, upon
结束	结束	驴驹	声音, 歌曲	召唤

蒙古语书面语	ᠳᠤᠰᠠᠭᠠᠬᠤ	ᠳᠤᠰᠠᠭᠠᠬᠤ	ᠳᠤᠳᠢᠷᠡ	ᠳᠤᠳᠠᠬᠤ
正蓝旗	du:garəx	dura:x	du:tʃ	du:lag
巴林右旗	du:grəx	du:rga:x	du:tʃ	du:ləg
陈巴尔虎	du:garax	du:rja:x	du:fjɨŋ	du:lag
布利亚特	du:garəx	du:rja:x	du:f	du:lag
达尔罕	du:garəx	durga:x	du:f	du:lag
喀喇沁	do:garax	do:rgo:x	do:tʃ	du:lag
东苏尼特	du:gorax	durja:x	du:tʃ	du:lag
鄂托克	du:gurxu	duriax	du:tʃ	du:lga
阿拉善	du:gorxu	dura:x	du:tʃ	du:lga
都兰	du:gorak	dura:x	du:tʃi	du:lga
和静	du:cərx ~du:ngərx	dura:x	du:tʃ	du:lxu
达斡尔语	one:r garəgu	daure:gu	doulo:tʃj	sarikj
东部裕固语	du:n gər—	du:randʒ wai	du:tʃi	kui χujəg
土族语	dau gərə	daura:	dauʈei	
家乡语	tunkuliə—	mofan giə— ~suru—	don dəulaʈən	gonkui
保安语	doŋ χar—	larmogə	dolʈəŋ kuŋ	gəŋkuimo
斯拉夫式蒙文	дугарах	дуурнах	дууч	дуулга
英文	to sound, ring, produce a sound, utter	imitate; take as a mod-1. follow an example, take after	singer, vocalist	helmet, head-piece
蒙义	出声	模仿	歌手	盔

ᠳᠤᠯᠠᠬ	ᠳᠤᠭᠤᠷᠯᠠᠬ	ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭ	ᠳᠤᠬᠤᠲᠢ	ᠳᠤᠷᠭ
du:lax	duga:rlax	duguiləŋ	duxti:	durəŋ
du:ləx	duga:rləx	dugiləŋ	duxti:	filion
du:lax	duga:rlax	duguiləŋ	dugti:	durəŋ
du:lax	duga:rlax	duguiləŋ	dugtui	durəŋ
du:lax	duga:rləx	ᠳᠦᠰᠤᠨᠳᠣᠭᠡᠯᠡᠭ	dugti:	filja:n
do:lox		dugv:ləŋ	dugti:	ʃenli:jen
du:lax	duga:rlax	duguiləŋ	duxtai	duron
du:luxu	duga:rlaxu	duguiləŋ	dugtui	durəŋ
du:lax	to: tabix	duguiləŋ	dugtui	duran
du:lax	duga:rlak	duguiləŋ	dugtu:	durəŋ
du:lax	dara:ʃilax	tobʃija:	dugtu:	durnoba:
doulegu	doga:r taligu	dugoilən	ᠳᠡᠭᠢᠭᠠᠨᠯᠠᠭᠠᠨᠢᠯᠠᠭᠠᠨ	ʃelgien
du:la—	temdeg tal—	ᠳᠤ	ᠴᠠᠳᠠᠷ	wanjyandəŋ
doula	ʃdag baca		ᠶᠡᠨᠬᠠᠯᠳᠡ	
dəula—	xaoma bianᠳzi—	ᠳᠤ	ᠶᠡᠨᠲᠠᠨᠯᠢᠭᠠᠨ	ᠲᠠᠨᠯᠢᠭᠠᠨ
dolə—	Xoma biangə—	ᠳᠤ	ᠶᠡᠨᠠᠨᠲᠠᠭᠠᠨ	vanjendəŋ
дуулах	дугаарлах	дугуйлан	дугуй	дуран
to sing, chant	number, give a number to	circle, group	envelope, case	telescope, field-glasses, binoculars
唱歌	编号码, 编顺序	小组	信封	望远镜

蒙古语书面语	ᠳᠤᠭᠷᠠᠭ	ᠳᠤᠭᠲᠷᠠᠬ	ᠳᠤᠭᠲᠤᠯᠠᠬ	ᠳᠤᠯᠠᠪᠲᠠᠷ
正蓝旗	dugrag	dugtrax	dugtuilax	dula:btər
巴林右旗	dugru:	dugtrəx	dugti:ləx	dula:btər
陈巴尔虎	dugrag	dugtrax	dugti:lox	dula:btər
布利亚特	tuxriŋ	dugtrax	dugtuilax	dula:btər
达尔罕	dugrəŋ	dugtrəx	dugti:ləx	dula:btər
喀喇沁		dugtrax	dugti:lox	
东苏尼特	dugrag	səgsərəx	duxtailax	dula:btər
鄂托克	təgrig	dugtraxa	dugtuilaxu	dula:btər
阿拉善	dugurig	dugtarax	dugtuilax	dula:btər
都兰	dugrag	dugtrok	dugtu:lax	dula:btər
和静	mocoltsog ~mogoltsog	dugtux	dugtu:lax	dula:btər
达斡尔语	tukuren	laʃila:gu	fənpilə:gu	dula:kəŋ
东部裕固语	təgərəŋ~goryi	ʃobodə abna	ᠴᠠᠳᠠᠷᠲᠣᠷᠣᠬᠤᠷᠠᠭᠤᠨ	dəla:n ʃəŋ
土族语	muculog ~moglog		bo:funə	xoləŋxa:n
东乡语	lolo~janni	puɣara— ~təɣara—	fəndzi—	qolunyan ~luanxoyan
保安语	gosgor	kidə—	ᠶᠡᠨᠲᠠᠭᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠨ	Xoləŋxaŋ
斯拉夫式蒙文	дугариг	дугтрах	дугтуулах	дулаавтар
英文	circular, round	to shake, rattle	put something in a case or envelope	somewhat warm
汉语	圆形	拽	装封	暖和一些

ᠳᠤᠯᠠᠭ	ᠳᠤᠯᠠᠨ	ᠳᠤᠯᠠᠰᠢᠬᠡ	ᠳᠤᠭ	ᠳᠤᠨ
dula:lax	dula:ŋ	dula:ʃix	duŋ	dund
dula:lax	dula:n	dula:ʃix	duŋ	dund
dula:lax	dula:ŋ	dula:sax	duŋ	duŋd
dula:lax	dula:ŋ	dula:sax	duŋ	duŋd
dula:lax	dula:n	dula:ʃix	duŋ	dund
dula:lax	dula:n	dula:ʃix	duŋ	dund~dumd
dula:lax	dula:ŋ	dula:tsax	duŋ	dund
dula:laxu	dula:n	dula:ʃixu	duŋ	dunda
dula:lax	dula:n	dula:tsax	duŋ	dund
dula:lax	dula:n	dula:tsax	duŋ	dund
dula:lx	dula:n	dula:tsax	duŋ	dund
dula:ləgu ~olo:gu	dula:n	xolo:gu	kokiʃ	dunda
dəla:la—	dəla:n	dəla:ʃa—	doŋ	dunda
xoɫoŋsca	xoɫoŋ	xoɫoŋɕa	doŋ	dunda
qalunʃuŋa— ~luanxoʃuŋa—	qalun~luanxo	qalunda— ~luanxoʃuŋa—	xoilo	dunda
Xoɫɕiɕa—	Xoɫoŋ	Xoɫɕi—	doŋ	hɕi
дулаалах	дулаан	дулаацах	дун	дунд
to warm up, heat	warmth;warm	to warm oneself	shell, sea shell	middle; between
使温暖	暖和	取暖	海螺, 大螺蛳	中间

蒙古语书面语 汇别	ᠳᠤᠨᠳᠤᠷ	ᠳᠤᠷ	ᠳᠤᠷᠳᠠᠭ	ᠳᠤᠷᠳᠠᠬᠤ	
	正蓝旗	dundu:r	dur	durdəŋ	durdəx
	巴林右旗	dundu:r	dur	durdəŋ	durdəx
	陈巴尔虎	dundu:r	dur	dordoŋ	durdəx
	布利亚特	dundu:r	dur	durdam	durdəx
	达尔罕	dundu:r	dur	durdəŋ	durdəx
	喀喇沁	dundu:r	dur		durdəx
	东苏尼特	dundu:r	dur	durdəŋ	durdəx
	鄂托克	dundu:r	dur	durduŋ	durtoxu
	阿拉善	dundu:r	dur	durdəŋ	durdəxu
	都兰	dundu:r	dur	durdon	durdəx
	和静	dundu:r	durun	durdum	durdux
	达斡尔语	duonda:s	duor	ʃəus	sonolga:gu
东部裕固语	dundosa	dura	torgo	elu:l—	
土族语	dundosa~ dundaŋun	dor~ndor	turca	sərgə	
东乡语	dundosa ~dundaŋun	duran~ɕixao	ʃəuɕu	təila— ~ɕiəriɕa—	
保安语	hɕiɕe ~olege	kamsu	tərgə	giləgə—	
斯拉夫式蒙文	дундуур	дур	дурдан	дурдах	
英文	half, not full	wish, desire, wanting, volition	silk, crepe.	to mention, point out	
汉义	半份, 从中	意愿	绸子	提出, 提醒	

ᠳᠤᠷᠯᠠᠯ	ᠳᠤᠷᠯᠠᠬᠤ	ᠳᠤᠷᠰ	ᠳᠤᠷᠰᠠᠬᠤ	ᠳᠤᠷᠰᠭᠠᠯ
durlal	durlax	durs	dursax	dursgal
durləl	durləx	durs	dursəx	dursgəl
durlal	durlax	durs	dursax	dursxəl
durlal	durlax	durhaŋ	durdax	durdgal
durlal	durlax	durs	dursəx	dursga:l
durlal	durlax	duras	dursax	dursga:l
durlal	durlax	ɖurda:s	dursəx	dursxal
durlal	durlaxu	durus	durasxu	dursxol
durlal	durlax	duras	durisxu	durisgal
durlai	durlax	duras	dursaxa	dursgal
durlul	durulxu	dursn	dursax	dursgal
duarlal	duarləgu	mo:dəi kolmos	dorsəgu	dorsələg
sanar ~dural	sana:ti wain	mu:dənə xalsən	bodono	bodola—
dura:n	dura:la	xalsə	mu:la	turosu: ~to:rɔɔg
durax	duraloku	mutun arasun	sumula— ~ɕi:piŋgiə—	ɕinian
ᠳᠤᠷᠯᠠᠭᠦ	ᠳᠤᠷᠯᠠᠭᠦ—	eu arsoŋ	sumuŋə—	sumuŋəgu
дурлал	дурлах	дурс	дурсах	дурсгал
tolove, ardent desire	to love, desire, like	shell, bark, specif	remember, rem- ind, call to me- mory, recall	memory, com- memoration, re- membrance
爱慕, 爱情	爱慕	树皮	回忆, 提醒	回忆, 纪念

蒙古语书面语	词汇	别	ᠳᠤᠰᠠᠬᠤ	ᠳᠤᠰᠠᠯ	ᠳᠤᠰᠠᠬᠤ	ᠳᠤᠰᠠᠬᠤ	
			正蓝旗	dusa:x	dusal	dusax	duslax
蒙古语	词汇	别	巴林右旗	dusa:x	dusəl	dusəx	dusləx
			陈巴尔虎	dusa:x	dusal	dusax	duslax
			布利亚特	duha:x	dusal	duhax	duhlax
			达尔罕	dusa:x	dusal	dusax	dusləx
			喀喇沁	dusa:x	dusal	dusax	duslax
			东苏尼特	dusa:x	dusal	dusax	duslax
			鄂托克	dusa:xu	dusal	dusoxu	dusalxu
			阿拉善	dusa:x	dusal	dusax	duslax
			都兰	dusa:x	dusal	dusax	duslaxo
			和静	dusa:x	dusa:l	dusx	duslax
			达斡尔语	dosogu	dosol	dosogu	dosogu
			东部裕固语	dəgəsa—	dəgəswa	dəgəswa urusɕ—	dəgəs
土族语	tusa:	dəg~dəg	tusa:	daɕlaxo			
东乡语	dosoyo— ~ɕianliə—	ɕianɕu	ɕianliə—	ɕianliə—			
保安语	dəgəlɕə—	dəsgə	dəgəl—	sənə dəgəlɕə—			
斯拉夫式蒙文	дусаах	дусал	дусах	дуслах			
英文	to make drip, drop, pour in drops	drop	to drip, fall in drops	fall in drops, pour out drop by drop			
汉语	滴, 点, 酌	点滴	滴落	滴落			

ᠳᠤᠲᠤᠬᠤ	ᠳᠤᠲᠤᠭᠳᠠᠯ	ᠳᠤᠲᠤᠭᠳᠠᠬᠤ	ᠳᠤᠲᠤᠬᠤ	ᠳᠤᠲᠤᠮᠠᠭ
duta:x	dutəgdəl	dutəgdəx	dutax	dutmog
duta:x	du t əgd l	du t əgd əx	du t əx	du t m əg
duta:x	du tagdəl	du tagdax	dutax	dutmog
duta:x	du tagdəl	du tagdax	dutax	dutmog
duta:x	tu tagdəl	tu tagdax	dutax	dutmog
duta:x	du tagdəl	du tagdax	dutax	dutmog
duta:x	tu tagdəl	tu tagdax	dutax	dutmog
duta:x	du tagdəl	du tagdax	dutax	dutmog
duta:xu	du tagdəl	du tagdaxu	dutaxu	du tamag
duta:x	du tagdəl	du tagdax	dutax	du tmag
du t ə: x	du tagdəl	du taxdex	du tak	du tmag
orgox~zulx	du tugdəl	du tugdax	du tx	du tmug
guigu	abilj	obildagu	abildagu ~duatəgu	du atələg
hda:ɕ wai	bury:	hda:—	hda:—	hdag~ɕgərem
tuda:—	təduu cəɕar	tədoura:—	tədoura:—	ʃambur gui
xolu—	xadʒan~ təiəɕian	təiəda—	ʃəji—	təieni
təta—	təue ɕian	təogə—	təogə—	təagesəŋ
дутаах	дутагдал	дутагдах	дутах	дутмаг
to run away, flee, escape	insufficiency, defi- cit; mistake, blun- der, omission	to be insuffi- cient, defecti- ve, lacking	to be insuffi- cient, short, lacking	insufficient, defective; lack, deficit
逃 跑	缺点, 缺陷	不足, 缺乏	不足, 欠	不完全的

蒙古语书面语	词 汇	ᠳᠤᠲᠤ	ᠳᠤ	ᠳᠤᠪᠦᠷ	ᠳᠤᠬᠦᠷᠭᠢᠭᠢ
	语 别				
	正 蓝 旗	dutu:	du:~du:de:	du: bər	du: xurgəŋ
	巴林右旗	dutu:	du:	du: bər	du: xurgən
	陈巴尔虎	dutu:	du:	du: bər	du: xurgəŋ
	布利亚特	dutu:	du:	du: bər	du: xurgəŋ
	达尔罕	dutu:	du:	du: bir	du: xurgən
	喀喇沁	dutu:	du:	du: bər	du: xurgən
	东苏尼特	dutu:	du:	du: bər	du: xurgəŋ
	鄂托克	dutu:	du:	du: bər	du: xurgən
	阿拉善	dutu:	dy:	dy: bər	dy: kyrgen
	都 兰	dutu:	dy:	dy: bər	dy: kərgən
和 静	dutu:	dy:	dy: bər	kyr dy:	
达斡尔语	abilj~əgər	dəu	dəu bərj	dəu xurgun	
东部裕固语	hda:sən	dy:	dy: birə	kure: dy: ~quda	
土 族 语	təduu	diu~du:	diu be:rə	diu kurgə:n	
东 乡 语	ʃajisan	ɕiao	ɕiao biəri	ɕiao quyan	
保 安 语	χardʒi gigu	dəu	dəu verə	ɕin dəunə kurgəŋ	
斯拉夫式蒙文	дутуу	дүү	дүү бэр	дүү хургэн	
英 文	insufficient, incomplete, la- cking, missing	younger brother	wife of youn- ger brother	husband of younger sister	
汉 文	缺数, 不够	弟 弟	弟 妹	妹 夫	

ду:дгн	ду:рөг	ду:рөх	· дui~дuite:	дuирөх
ду:дгн	ду:рөг	ду:рөх	dy:	dy:рөх
ду:дгн	ду:рөг	ду:рөх	дui	дuирөх
ду:згн	ду:рөг	ду:рөх	дui	dy:рөх
ду:дгн	ду:рөг	ду:рөх	dy:	dy:рөх
ду:дгн	ду:рөг	ду:рөх		
ду:дгн	ду:рөг	ду:рөх	дui	дuирөх
ду:дгн	ду:рөг	ду:рөх	дui	дuирөх
ду:дгн	ду:рөг	ду:рөх	дy:	
dy:дгн	dy:рөг	dy:рөх	uran	dy:рөх
dy:дгн	dy:рөг	dy:рөх	ebtæ:	uxa: oldax
dy:дгн	dy:рөг	dy:рөх	waran	manəreḡu
ga:kulḡunku	du:ruku	du:rḡu	ḡeber	tolkui herḡeḡe
ḡancaḡo	dy:рөг	du:rḡu		dəndəre:
eu:ldə	diurəngi:	diurə	ḡiaodao~ ḡiḡiao	indziro--
ḡan ḡəḡəu	durun	duru--	miotəo	jynḡe--
eucalḡu	dəḡe səudziḡu	dəḡedzə	дyй	дyйрəх
дyужнн	дyүрэн	дyүрəх	skill, dexte- rity	to be stunned, stupefied, feel giddy or dizzy
an object used to hang some- thing on; swing	full, complete	to be filled up	技巧	发 晕
秋 千	充分的, 充满的	满, 挤满		

蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语
正 蓝 旗	duli:	duli:rəx	dun	dugnəx
巴林右旗	duli:	duli:rəx	dun	dunḡəx
陈巴尔虎	duli:	duli:rəx	dun	dugnəx
布利亚特	duli:	duli:rəx	dun	dugnəx
达尔罕	duli:	duli:rəx	dun	dunḡəx
喀喇沁	duli:	duli:rəx		
东苏尼特	duli:	duli:rəx	dun	dugnəx
鄂托克	duli:	duli:rux	dun	dunḡexu
阿拉善	toḡx~dyle:	dyle:rek	dyn	dynḡek
都 兰	dəle:	dəle:rke	dyn	dəḡnəx
和 静	dylæ:~toḡxa	dylæ:rux	xura:ḡcu:	xura:ḡcu: ḡəḡəx
达斡尔语	kongo:	kongo: boləḡu	dubun	təurkə:ḡu
东部裕固语	deli:rə	deli:		
土 族 语	duli:	duli:ra:		
东 乡 语	duləi	duləila--	dziəḡuə	dziəsuan
保 安 语	dəli	dəjilə--	dzoḡdʒə	dzoḡdʒəḡə
斯拉夫式蒙文	дyлий	тодyлийрəх	дyн	дyḡнəх
英 文	deaf	to grow deaf	total, sum	to sum up
汉 义	聋 子	聋	结果, 总结	做总结, 结算

ᠳᠦᠨᠭᠦᠨᠭᠦᠨᠬᠡ	ᠳᠦᠨᠰ	ᠳᠦᠨᠰ	ᠳᠦᠨᠰᠦᠷ	ᠳᠦᠷ
dunḡənəx	duns	duns	dunfu:r	dur
dunḡəx	dunḡs	dunḡs	donḡfu:r	dar
dunḡinəx	dunḡz	dunḡs	dunḡfu:r	dar
dunḡinəx	duns	dunḡs	dunḡfu:r	dar
dunḡnəx	duns~bot		donḡfu:r ~dunḡfar	dur
dunḡnəx	dunḡs			dur
dunḡənəx	dunḡz	duns	donḡfu:r	dar
dunḡənəx		dunḡsen	donḡfu:r	duri
dunḡenəxu		tyns	donḡfy:r	dyr
dyḡgenəx	dyn	dyns	donḡfə:r	dyr
dəḡgenək	dynḡz	dyns	dunḡfu:r	dyr
du:lɤ	dunz	dunsijen ~dunsæ:	tumun tum ~dunḡfu:r	dur orbun
fəḡinəḡu	dufi	duns dənḡa	donḡsu:r	bei belder
	dunḡzi	dunḡsən taməkə	donḡcu:r	lama tɤulog
ḡiḡə ulɑ:	dəndu:r		ji	unḡiə~ janḡzɤ~surətu
ḡɤwən tunḡuliə—	dunḡzɤ	dunḡsənjan	ji	janḡzɤ
ḡəiXəŋ Xił—	dunḡzɤ	dunḡsən jon	ji	janḡzɤ
ᠳᠦᠨᠭᠦᠨᠭᠦᠨᠬᠡ	ᠳᠦᠨᠭᠦ	ᠳᠦᠨᠰ	ᠳᠦᠨᠰᠦᠷ	ᠳᠦᠷ
to hum; to make a rumbl- ing sound	tree stump	pipe tobacco	hundred million	shape, appea- rance; image
嗡嗡响	墩子	东升烟	亿	形象, 容貌

蒙古语书面语	ᠳᠦᠷᠠᠮ	ᠳᠦᠷᠬᠡ	ᠳᠦᠷᠰ	ᠳᠦᠷᠰᠦᠷ
正蓝旗	durəm	durəx	dars	ə:dəx
巴林右旗	durəm	durəx	dars	ə:dəx
陈巴尔虎	durəm	durəx	dars	ə:dəx
布利亚特	durəm	durəx	dars	ə:dəx
达尔罕	durəm	durəx	dars	ə:dəx
喀喇沁	durəm	durəx	dars	ə:du:rəx
东苏尼特	durəm	durəx	dars	ə:dəx
鄂托克	durim	durixu	dars	e:de:xu
阿拉善	dyrym	dyrek	dyrs	e:derk
都兰	dyrem	dyreke	dyrs	e:dek
和静	dyrym	dyrx	dyrsn	e:drex
达斡尔语	durun	ḡikigu	dur	ə:dəḡu
东都裕固语	keb	ʃəḡjior ~qəḡqəḡor	bei belder	sgemel
土族语		dəilo	majaḡ	Xəḡile
东乡语	dzonḡsən	ḡudzi— ~ḡəji	janḡzɤ ~surətu	quḡulu—
保安语	dzonḡsəŋ	ḡəḡə—	mojaŋ	kəḡə—
斯拉夫式蒙文	ᠳᠦᠷᠢᠮ	ᠳᠦᠷᠬᠡ	ᠳᠦᠷᠰ	ээдэх
英文	rule, regula- tions	dip in, stick into; immerse	form, shape, model, figure	turn sour, curdle
汉语	章程	插入	形象, 模样	发酸, 变稠

ᠮᠤᠯᠠ	ᠮᠤᠯᠠ	ᠮᠤᠯᠠ	ᠮᠤᠯᠠ	ᠮᠤᠯᠠ
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
əb	əber	əbdex	əbdrex	əbləl
xualja:sun	xəur	ərdəgu	ərdərgu	kokj~xokj
taŋa	eber~wer	ebdeg	Xere:ɬ gurj—	oyor
amurac	wer	ɬaŋdaula	ʃdele	
xotəi	əwə~goŋsa /	ɬida oluxa— ~poxuaigie—	əolu~tantura— ~ɬida olu—	tuontəi
ɬoɬoŋdəɬigu	ver	laXgə—	huegə—	tuontəi
əb	əbər	əbdəx	əbdrex	əbləl
agreement, harmony; peace, friendship	horn, antler	destroy, break down, ruin, wreck, damage	get out of order, wreck, breakdown, get broken	union, league, alliance, association
和睦	角	破坏	破	团体, 同盟

蒙古语书面语	ᠮᠤᠯᠠ	ᠮᠤᠯᠠ	ᠮᠤᠯᠠ	ᠮᠤᠯᠠ
正蓝旗	əbləx	əbrəx	əbsəx	əbfə:x
巴林右旗	əbləx	əbrəx	əbsəx	əbfə:x
陈巴尔虎	əbləx	əbrəx	əbsəx	xəbi:ləx
布利亚特	əbləx	əbrəx	əbsəx	əbfə:x
达尔罕	əbləx	ubrəx~əgərəx	əbsəx	əbfə:x
喀喇沁	əbləx	əbrəx	əbsəx	əbfə:x
东苏尼特	əbləx	əbrəx	əbsəx	əbfə:x
鄂托克	əblexu	əbrexu	əbsəxu	əbfə:xu
阿拉善	əblek	əbrek	əbsək	əbfə:x
都兰	əblek	əbrex	əbsək	əbfə:k
和静	əblex	əberx	əbsəx	əbfə:x
达斡尔语	xualja:sula:gu ~xualigu	ʃibkə:gu	nəigərka:gu	xəbfə:gu
东部裕固语	seira:— ~taŋa	ʃul ʃul xu:—	taŋu:l	ʃelge—
土族语	nɬaɬla	gansaura:	ɬura:	xa:do
家乡语	xotəiʃu— ~gaoda—	gansaora—	taŋa oxogie—	oxogie—
保安语	ɬoɬoŋdə—	langə ʃadga—	ɬoɬoŋdəcə—	ogsər—
新拉夫式蒙文	əvləx	əvrəx	əvsəx	əvʃəx
英文	be reconciled with somebody, become harmonious	to dry, dry up	reconcile oneself with; form a bloc	to yawn
和义	和协, 和睦	微干	和好	打哈欠

ᠡᠪᠬᠡ	ᠡᠪ	ᠡᠪᠬᠡᠵᠢᠯᠢ	ᠡᠪᠭᠡᠬᠡ	ᠡᠪᠭᠡᠷ
əbxəx	əd	əd xoɣʃil	ədɣə:x	ədɣə:r
əbxəx	əd	əd xoɣʃil	ədɣə:x	ədɣə:r
əbxəx	əd	əd xoɣʃil	ədɣə:x	ədɣə:r
əbxəx	əd	əd xoɣʃil	ədɣə:x	ədɣə:r
əbxəx	əd	əd xoɣʃil	ədɣə:x	ədɣə:r
əbxəx	əd	əd xoɣʃil	ədɣə:x	ədɣə:r
əbxəx	əd	əd xoɣʃil	ədɣə:x	ədɣə:r
əbxəx	əd	əd xoɣʃil	ədɣə:x	ədɣə:r
əbxuxu	əd	əd xoɣʃil	ədɣə:x	ədɣə:r
əbkyky	əd	əd xoɣʃil	ədɣə:ky	ədɣə:r
əbkik	əd	əd xoɣʃil	ədɣə:k	ədɣə:r
əbkex	əd	əd xoɣʃil	ədɣə:x	ədɣər
əbkəgu	jum~ɕak	ulin xətgə:	ɕasəgu	əikən
Xugue~depla	əd	əndɕy: ~ədχoɣʃil	saitca— ~jədttu:l	enes
nucure	jama	urɕi	xanɕa	nesge
ɕianɕi— ~ɕiəji—	məpən	saitʃan	ɣaɕaɣa—	ənəɕəyən
ɕəge—	voɕian	nɕi nombə	ɣəcə—	inə
əvxəx	эд	эд хогшил	эдгээх	эдгээр
fold, foldup	article, item; property	property, possession	to cure, heal	these
折 叠	物资, 物质	财产	治愈	这些

词 汇 语 别	蒙古语书面语			
	ᠡᠪᠭᠡ	ᠡᠪᠭᠡ	ᠡᠪᠭᠡᠰᠢᠭᠡ	ᠡᠪᠭᠡᠰᠢᠭᠡᠷ
正 蓝 旗	ədɣəx	ədɣəx	ədɕəmʃix	ədɕərxəg
巴 林 右 旗	ədɣəx	ədɣəx	ədɕimʃix	ədɕirxəg
陈 巴 尔 虎	ədɣəx	ədɣəx	ədɕimʃix	ədɕirxəg
布 利 亚 特	ədɣəx	ədɣəx	əzəmʃix	əzərxəg
达 尔 罕	ədɣəx	ədɣəx	ɕəɣwu:x	ədɕirxəg
喀 喇 沁	ədɣəx	ədɣəx		
东 苏 尼 特	ədɣəx	ədɣəx	ədɕəmʃix	ədɕərxəg
鄂 托 克	ədɣəxu	ədɣəxu	ədɕimʃixu	ədɕirxəg
阿 拉 善	ədɣəky	ədɣəky	ədɕəmʃiky	ədɕərkeg
都 兰	ədɣək	ədɣək	ədɕəmʃix	ədɕərkeg
和 静	ədɣəx	ədɣəx	əzəndəx	əzərkeg
达 斡 尔 语	ədɣəgu	ɕarəgu ~ɕəɣəgu	xadəɣla:gu	osgon
东 部 裕 固 语	seitə woi ~jadta wai	ʃjognə	əbɕəgi:—	doɕʃən
土 族 语	urondə ire gaɕa—	ɕarə		ʃbadonɕ
东 乡 语	xuifu giə— ~gaɕa—	ɕaru— ~ɕiəŋsəu giə—	ɕənwə giə—	badaoni
保 安 语	ɣə—	ɕarə— ~ɕidɕə—	ɕəŋvo—	ɕambo
斯 拉 夫 式 蒙 文	эдгэх	эдлэх	эээмших	эээрхэг
英 文	recover from illness	use, make use, utilize, enjoy	become profi- cient in, mas- ter, acquire	despotic; predatory
汉 义	恢复, 愈	使用, 所 有, 享受	掌握, 掌管	横暴的, 专制的

ᠡᠵ	ᠡᠵᠢᠯᠳᠡᠭ	ᠡᠯ	ᠡᠯᠪᠡᠭ	ᠡᠯᠪᠡᠭ
ᠡᠵ	ᠡᠵᠢᠯᠳᠡᠭ	ᠡᠯ	ᠡᠯᠪᠡᠭ	ᠡᠯᠪᠡᠭ
ᠡᠵ	ᠡᠵᠢᠯᠳᠡᠭ	ᠡᠯ	ᠡᠯᠪᠡᠭ	ᠡᠯᠪᠡᠭ
ᠡᠵ	ᠡᠵᠢᠯᠳᠡᠭ		ᠡᠯᠪᠡᠭ	ᠡᠯᠪᠡᠭ
ᠡᠵ	ᠡᠵᠢᠯᠳᠡᠭ		ᠡᠯᠪᠡᠭ	ᠡᠯᠪᠡᠭ
ᠡᠵ	ᠡᠵᠢᠯᠳᠡᠭ	ᠡᠯ		ᠡᠯᠪᠡᠭ
ᠡᠵ	ᠡᠵᠢᠯᠳᠡᠭ	ᠡᠯ		ᠡᠯᠪᠡᠭ
ᠡᠵᠢ	ᠡᠵᠢᠯᠳᠡᠭ	ᠡᠯ	ᠡᠯᠪᠡᠭ	ᠡᠯᠪᠡᠭ
ᠡᠵᠡ	ᠡᠵᠢᠯᠳᠡᠭ	ᠡᠯ	ᠡᠯᠪᠡᠭ	ᠡᠯᠪᠡᠭ
ᠡᠵᠡ	ᠡᠵᠢᠯᠳᠡᠭ	ᠡᠯᠡ	ᠡᠯᠪᠡᠭ	ᠡᠯᠪᠡᠭ
ᠡᠵᠢ	ᠡᠵᠢᠯᠳᠡᠭ	ᠡᠯ	ᠡᠯᠪᠡᠭ	ᠡᠯᠪᠡᠭ
ᠡᠪ	ᠡᠵᠢᠯᠳᠡᠭ	ᠡᠯᠢᠪᠡ:	ᠡᠯᠪᠡᠭ	ᠡᠯᠪᠡᠭ
xualja:sun	nəsgun	kamgi:	ᠡᠢᠲᠢ~ᠡᠯᠲᠢ	ᠡᠯᠫᠣᠷ
taŋa	Xelege ŋeg	alə	ᠡᠪᠯᠡᠭ~ᠪᠤᠵᠠᠨ	ᠡᠪᠯᠡᠭ ᠪᠤᠵᠠᠨ
amuroc	təire: xalɔŋ	alə	darma:	ulɔn~baja:n
xotəi	təinzəni	go	bajan~olon	bajan majan ~olo molon
ɕambo	səm xolɔŋ	hanə	olon	olon
əe	ᠡᠵᠢᠯᠳᠡᠭ	ᠡᠯ	ᠡᠯᠪᠡᠭ	ᠡᠯᠪᠡᠭ ᠳᠡᠯᠪᠡᠭ
peace, concord, amity; harmony	gentle, tender, friendly, courteous	every	abundant, plentiful	abundant, plentiful
和睦	亲切的, 热忱的	各, 诸	丰富的	丰富的, 富裕的

蒙古语书面语	ᠡᠯᠪᠡᠷᠡᠯ	ᠡᠯᠳᠡᠪ	ᠡᠯᠳᠡᠬ	ᠢᠯᠳᠢᠭ
正蓝旗	ᠡᠯᠪᠡᠷᠡᠯ	ᠡᠯᠳᠡᠪ	ᠡᠯᠳᠡᠬ	ᠢᠯᠳᠢᠭ
巴林右旗	ᠡᠯᠪᠡᠷᠡᠯ	ᠡᠯᠳᠡᠪ	ᠡᠯᠳᠡᠬ	ᠢᠯᠳᠢᠭ
陈巴尔虎	ᠡᠯᠪᠡᠷᠡᠯ	ᠡᠯᠳᠡᠪ	ᠡᠯᠳᠡᠬ	ᠢᠯᠳᠢᠭ
布利亚特	ᠡᠯᠪᠡᠷᠡᠯ	ᠡᠯᠳᠡᠪ	ᠡᠯᠳᠡᠬ	ᠢᠯᠳᠢᠭ
达尔罕	ᠠᠪᠷᠡᠯ~ᠡᠯᠪᠡᠷᠡᠯ	ᠡᠯᠳᠡᠪ	ᠡᠯᠳᠡᠬ	ᠢᠯᠳᠢᠭ
喀喇沁	ᠡᠯᠪᠡᠷᠡᠯ	ᠡᠯᠳᠡᠪ	ᠡᠯᠳᠡᠬ	ᠢᠯᠳᠢᠭ~ᠡᠯᠳᠡᠭ
东苏尼特	ᠡᠯᠪᠡᠷᠡᠯ	ᠡᠯᠳᠡᠪ	ᠡᠯᠳᠡᠬ	ᠡᠯᠳᠡᠭ
鄂托克	ᠡᠯᠪᠡᠷᠡᠯ	ᠡᠯᠳᠡᠪ	ᠡᠯᠳᠡᠬ	ᠢᠯᠳᠢᠭ
阿拉善	ᠡᠯᠪᠡᠷᠡᠯ	ᠡᠯᠳᠡᠪ	ᠡᠯᠳᠡᠬ	ᠢᠯᠳᠢᠭ
都兰	ᠡᠯᠪᠡᠷᠡᠯ	ᠡᠯᠳᠡᠪ	ᠡᠯᠳᠡᠬ	ᠢᠯᠳᠢᠭ
和静		ᠡᠯᠳᠡᠪ	ᠡᠯᠳᠡᠬ	ᠡᠯᠳᠢᠭᠢᠨ
达斡尔语	xiaofu:ləgu	ᠡᠢᠲᠠᠨ~ᠬᠠᠳᠢᠨ ᠬᠠᠳᠢᠨ	xingulə:gu	ᠡᠢᠭᠡ:ᠨ
东部裕固语	elberel	nama naɣsoro	dalkada~elde	ᠡᠨᠳᠢᠭᠢᠶᠡᠨ
土族语	ga:ʔanla	samba jambo	fungu	ᠳᠢᠭᠡ
东乡语	ciaosun	ʂwəŋi	arasun ganla~ ᠳᠢᠶᠡᠭᠡ	ᠡᠨᠳᠢᠭᠡᠭᠡ
保安语	eoşun	jaŋ vidəg	fələ	ᠨᠳᠢᠭᠡ
斯拉夫式蒙文	ᠡᠯᠪᠡᠷᠡᠯ	ᠡᠯᠳᠡᠪ	ᠡᠯᠳᠡᠬ	ᠡᠯᠳᠢᠭᠢᠨ
英文	filial piety	to various, all kinds of	to soften, tan; knead	donkey, ass
汉语	孝顺	各种各样的, 任何的	鞣皮	驴

ᠮᠡᠨᠭᠡ	ᠮᠡᠨᠭᠡ	ᠮᠡᠨᠭᠡ	ᠮᠡᠨᠭᠡ	ᠮᠡᠨᠭᠡ
e e:	e e:x	e e g	e e gdəx	e e gləx
e e:	e e:x	e e g	e e gdəx	e e gləx
e e:	e e:x	e e g	e e gdəx	e e gləx
e e:	e e:x	e e g	e e gdəx	e e gləx
e e:	e e:x	e e g	e e gdəx	e e gləx
jile:	e e:x	jile g	e e gdəx	e e gləx
e e:	e e:x	e e g	e e gdəx	e e gləx
e e:	e e:xu	e e g	e e gdəxu	e e gləxu
e e:	e e:ky	e e k	e e gdəky	e e gləky
e e:	e e:k	e e g	e e gdək	e e glək
e e:	e e:x	e e k	e e gdəx	e e gləx
mə:ngə:	xin kirdə dʒ barardəgu	xə e g	xin kirdəgu	basə:l— ~basəgu
pur yəd	φurə—	he e ye	φurə—	mu: kə e—
xarasə:r	ile:	xel ge	ile:sca	talə bə ca
jaodʒu~cənyəi	e ie—	gəndʒu~su zɔ	e ie ə—	ʃuə ciə o giə—
helog	e e ə—	hel gə	e e ə—	suəndʒi—
элээ	элээx	элэг	элэгдэх	элэглэх
kite	to wear out	liver	to be worn out, become shabby	mock at, jeer at, scoff at
鹞, 鹰	磨损, 体验	(肝)	磨损	耻笑

蒙古语书面语 词汇 语别	ᠮᠡᠨᠭᠡ	ᠮᠡᠨᠭᠡ	ᠮᠡᠨᠭᠡ	ᠮᠡᠨᠭᠡ
正蓝旗	e əx	e mə g	e əs	e sə x
巴林右旗	e əx	e əmnə g	e əs~məi x	e sə x
陈巴尔虎	e əx	e əmn jə g	e ə:	e sə x
布利亚特	e əx	i m jnə g	e hə ŋ	e sə x
达尔罕	e əx	u mlə g	e s	e sə x
喀喇沁	e əx	e əmnə g	e s~xomog	e sə x
东苏尼特	e əx	e əmnə g	e s	e sə x
鄂托克	e əxu	e mə g	e s	e sə xu
阿拉善	e e ky	e m nə g	e s	e sə x
都兰	e e k	e mə g	e s	əbə x
和静	e e x	e m nə g	e sn	
达斡尔语	ə:d lə gu	e m dʒi r	ʃi rtəl	e bi gu
东部裕固语	m e dʒə	e m mə g~o:ro	χu mə g	e sə g
土族语	i e:	tʉ: gu	χu mog	
东乡语	e ie—	dʒiə ogən	ʃə dʒu~ʃə muə	gʉrə— ~dʒə o ji—
保安语	e e ə—	gop o	cə ʒi	dʒə gə—
斯拉夫式蒙文	e ə x	e m mə g	e s	e sə x
英文	to wear out	wild, untrain- ed; not broken in	sand	to recruit, enlist, draft- conscript.
汉语	损耗	未驯服的	沙	招募

ᠠᠯᠢ	ᠠᠮ	ᠠᠮᠭᠦᠭ	ᠠᠮ	ᠠᠮᠡᠯ
əlf	əm	əmgəŋ	əm	əmә:l
əlf	əm	əmgən	əm	əmә:l
əlf	əm	əmgəŋ	əm	əmә:l
əlf	əmə	xəŋfiŋ	əm	əmә:l
əlf	um	umŋən ~ lo:te:te:	əm	əmә:l
əlf	əm	əmgən	əm	əmә:l
əlf	əm	gəxfiŋ	əm	əmә:l
elʃ	em	emgen	em	eme:l
elʃ	eme	emgen	em	eme:l
elʃi	em	emgin	em	eme:l
elʃ	em	emgen	em	emә:l
əlfʃi	əmgun	ətə:gu	əm	əmә:l
elʃ	eme ~ pusəyui	qogʃən a:ji	e:m	eme:l
	nəne	mugen	smən	imel
ᠲᠢᠨᠰᠠᠢ ~ᠰᠤᠨᠳᠡ	əmə	niənəigiə	jə	nandʒən
ᠶᠠᠩᠯᠣ	emə	nənə	man	eməl
элч	эм	ЭМГЭН	эм	ЭМЭЛ
messenger, mission	female	old woman	medicine	saddle
使者	女的, 雌的	老太婆	药	鞍子

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠠᠮᠡᠯ	ᠠᠮᠭᠦᠭ	ᠠᠮᠨᠢ	ᠠᠮᠢ	
蒙 古 语	正蓝旗	əmә:ləx	ə:məgtɛ:	əmtɾəx	əmʃ
	巴林右旗	əmә:ləx	ə:məgtɛ:	əmtɾəx	əmʃ
	陈巴尔虎	əmә:lɬəx	əməgti:	əmsɾəx	əmʃ
	布利亚特	əmә:lɬəx	əməgtəi	əmdɾəx	əmʃ
	达尔罕	əmә:ləx	uməgtɛ:	əmtɾəx	əmʃ
	喀喇沁	əmә:ləx	ə:məgtɛ:	əmtɾəx	əmʃ
	东苏尼特	əmә:lɬəx	əməgtəi	əmtɾəx	əmʃ
	鄂托克	eme:lɬu	eməgtɛ:	emterxu	emʃ
	阿拉善	eme:lek	eməgtɛ:	emterek	emʃ
	都兰	eme:llek	eməgtæ:	emterx	emʃi
	和静	emә:l toxox	ekner ky:kɪd	kemterx	emʃ
	达斡尔语	əmә:l togugu	əmgun	sətərke:	ʃinʃin ~ əmʃi
东部裕固语	eme:l togo—	eme ~ pusəyui	gorqi ~ ʃorə	emʃi	
土族语	imel tugu	nəne kun		smamba:	
东乡语	toɣu—	əmә kun ~ əməs	xoxo	ɟiəŋsən ~ daifu	
保安语	eməlne toɟə—	χotoŋ kun	χoχotə ɟelə—	manbə	
斯拉夫式蒙文	ЭМЭЛЛЭХ	ЭМЭГГЭЙ	ЭМТРЭХ	ЭМЧ	
英文	to saddle	woman, female	tɔ be chipped, nicked	physician, doctor	
汉语	鞴 鞍	女的, 妇女	出缺口	医生	

ᠮᠠᠮᠴᠢᠯᠡᠬ	ᠮᠠᠮᠨᠡᠯᠡᠭ	ᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨᠢ	ᠮᠠᠨᠢ
amɕlɛx	amɕi:ŋ xoro:	əŋ	əndəx	əndəgdɪ
amɕlɛx	əmnəleg	əŋ	əndəx	əndəgdəl
amɕlɛwə	əmnɛg	əŋ	əndəx	əndəgdəl
amɕlɛwə	əmnəleg	əŋ	əndəx	əndəgdəl
amɕlɛwə	i:jen	əŋ	əndəx	əndəgdəl
amɕlɛwə		əŋ	əndəx	əndəgdəl
amɕlɛwə	əmnəleg	əŋ	əndəx	əndəgdəl
emɕlɛxʊ	emɕnelge:	ɛŋ	endxʊ	
emɕlɛk	emɕnelge	ɛŋ	genedex	endegdɛl
emɕlɛk	emɕneleg	ɛŋ	endek	endegdɛl
emɕlɛk	emɕi:n gazar	ɛŋ	endek	endegde!
dasəgu	i:yon	mod	əndə:buku ugugu	əndə:l
Xalda:—	jjuan	bair	ɛŋde:—	bury:
xanɪlca	ijuan	aŋ		
udɕəxə—	ijan	fu~fudzi	ɕodaya— ~ɕojiɕa—	ɕowu ~giərudan
etgu ndɕe	jjuen	kob	ɕoogə— ~fgu—	ɕogəgu
эмчлэх	эмнэлэг	эн	эндэх	эндэгдэл
to cure, treat medically	hospital	breadth, width	make mistake, be at fault	mistake, error; omission
医治	医院	幅	弄错, 失策, 死去	过失

蒙古语书面语 词汇 语别	正蓝旗	əndu:	əndu:rəx	ən	əne:dər
	巴林右旗	əndu:	əndu:rəx	ən	ən ədər
	陈巴尔虎	əŋdu:	əŋdu:rəx	ən	ən ʊdər
	布利亚特	əŋdu:	əŋdu:rəx	ən	ən ʊdər
	达尔罕	əndu:	əndu:rəx	ən	ən ʊdər
	喀喇沁	əndu:	əndu:rəx	ən	ən ʊdər
	东苏尼特	əndu:	əndu:rəx	ən	ən ədər
	鄂托克	endʊ:	endʊ:rɛxʊ	ene	ene ədər
	阿拉善	endy:	endy:rky	ene	əndər
	都兰	endy:	endy:rek	ene	ene ədər
	和静	endy:	endy:rx	en	əndər~en ədər
	达斡尔语	əndəl~tafe:n	əndə:buku	ənə	ənə udur
	东部裕固语	ɕuə~bury:	ɕuə abɕ— ~bury:də—	ene	oŋdur
	土族语	puxi:gunə	puxi:gunə garca	ne	niudur
东乡语	ɕowu~ɕo	ɕoda— ~ɕoji—	ənə	ənə udu ~ənədu	
保安语	ɕogəsəŋ	sovu fangə—	inə	nudə	
斯拉夫式蒙文	эндүү	эндүүрэх	энэ	энэ өдөр	
英文	wrong, mistaken	to make mistake, be in wrong, be at fault	this	today	
汉语	错误	弄错, 犯错	这	今天	

ᠡᠨᠦᠷᠡᠯ	ᠶᠡᠭᠭᠦᠷ	ᠡᠨᠭᠡᠷ	ᠡᠭᠦ	ᠡᠭᠦᠨᠠᠭ
ənərel	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭ	ə᠅ᠭ tɛ:bə᠅
ənərel	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭ	ə᠅ᠭ tɛ:bə᠅
ənərelə	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭ	ə᠅ᠭ taifə᠅
ənərel	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭ	ə᠅ᠭ taibə᠅
ənərel	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭkə:	ə᠅ᠭxə: tɛ:fə᠅
ənərel	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭ	ə᠅ᠭ tɛ:p᠅ᠭ
ənərel	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭ	ə᠅ᠭ taibə᠅
enerel	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭ	ə᠅ᠭ taipin
enerel	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭk	ə᠅ᠭk tæ:fən
enerel	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭk	ə᠅ᠭk tæ:bə᠅
enrel	əbər	əbər	ə᠅ᠭki	ə᠅ᠭki tæ:bi᠅
gofin	ə᠅ᠭᠡ	ə᠅ᠭᠡ	əməl	taifin
sein sanadə	ɔdɑ:də ~χormi:	ɔdɑ:də	me:ndə	me:ndə
	᠅ᠭᠡ	᠅ᠭᠡ	debɔdʒir	taipin
zənji ~zəntʃu	ə᠅ᠭᠡ	ə᠅ᠭᠡ	pinnan~xopin ~undan	xopin
ɕirgə etəɕigu	ə᠅ᠭᠡᠷ	ə᠅ᠭᠡᠷ	ndemo	Χuəpin
энэрэл	энгэр	энгэр	ЭНХ	ЭНХ тайван
compassion, benevolence, clemency	flap of a garment	flap of a garment	peaceful, peaceable	peace
仁慈, 博爱	襟	襟	平安, 和平	和平

蒙古语书面语	ᠡᠷ	ᠡᠷ ᠡᠮ	ᠡᠷᠪᠡ:ᠬᠡ:	ᠡᠷᠳᠡᠮ
正蓝旗	ər	ər əm	ərbə:xɛ:	ərdəm
巴林右旗	ər	ər əm~ərəm	ərbə:xɛ:	ərdəm
陈巴尔虎	ər	ər əm	ərbə:xi:	ərdəm
布利亚特	ər	ər əm	ərbə:xəi	əɜʒim
达尔罕	ər	ər əm	ərbə:x	ərdəm
喀喇沁	ər	ər əm	ərbə:xɛ:	ərdəm
东苏尼特	ər	ər əm	ərbə:xi:	ərdəm
鄂托克	er	er em	erbe:xi:	erdem
阿拉善	er	ere em	erbe:kʃ	erdem
都兰	er	er em	erbe:ke	erdem
和静	er	er em	erbə:kæ:	erdem
达斡尔语	ərgun	ərmə:ɕə:r~ nugurə:ɕə:r	bə:lbert	ərdəm
东部裕固语	ere~sətə	gu:r toloχui	kelebu	erdem
土族语	re:~dəde	dəde nəne	xerbuge	rdem
东乡语	ərə	ərəmə guala ~ərəmə	həbəχəi ~maʃodzu	əiəwən ~əlin
保安语	erə	erə emə	əamələggi	madəɕigu
斯拉夫式蒙文	эр	эр эм	эрвээхий	эрдэм
英文	man; male; husband	husband and wife	butterfly	knowledge, learning
汉义	男, 夫	夫妇	蝴蝶)	学问

ᠠᠷᠳᠠᠮᠲᠦᠭ	ᠠᠷᠳᠠᠨ	ᠠᠷᠢᠯᠳᠢᠭᠠᠨ	ᠠᠷᠢᠯᠠᠭ	ᠠᠷᠢᠭᠢ
ᠠᠷᠳᠠᠮᠲᠠᠨ	ᠠᠷᠳᠠᠨ	ᠠᠷᠢᠯᠳᠢᠭ	ᠠᠷᠢᠯᠠᠭ	ᠠᠷᠢᠭᠤᠭᠡᠨ
ᠠᠷᠳᠠᠮᠲᠦᠭ	ᠠᠷᠳᠠᠨ	ᠠᠷᠢᠯᠳᠢᠭᠠᠨ	ᠠᠷᠢᠯᠠᠭ	ᠠᠷᠢᠭᠢ
ᠠᠷᠵᠢᠮᠲᠦᠭ	ᠠᠷᠳᠠᠨᠵ	ᠠᠷᠢᠯᠵᠢᠭᠠᠨ	ᠠᠷᠢᠯᠠᠭ	ᠠᠷᠢᠭᠢ
ᠠᠷᠳᠠᠮᠲᠠᠨ	ᠠᠷᠳᠠᠨ	ᠠᠷᠢᠯᠳᠢᠭ	ᠠᠷᠢᠯᠠᠭ	ᠠᠷᠢᠭᠤᠭᠡᠨ
ᠠᠷᠳᠠᠮᠲᠠᠨ	ᠠᠷᠳᠠᠨ	ᠠᠷᠢᠯᠳᠢᠭ	ᠠᠷᠢᠯᠠᠭ	
ᠠᠷᠳᠠᠮᠲᠦᠭ	ᠠᠷᠳᠠᠨ	ᠠᠷᠢᠯᠳᠢᠭᠠᠨ	ᠠᠷᠢᠯᠠᠭ	ᠠᠷᠢᠭᠢ
erdemten	erdene	ere:ldǰlexu	ere:lxu	ere:gui
erdemten	erdene	ere:ldǰik	ereᠭgeg	
erdemten	erdeni	ere:ldǰilek	ere:lek	ere:guæ
erdemtn	erdenj	ere:ldǰilex	jaᠭnax	jaᠭgo:
saisa:	baubai~erdən	nid ilga:ngu	ere:ləgu	ere:uwai
erdemtu	əranbu:ʃe ~ardəg	nudun ɣumaxa	dzi:ɣə	dzi:ləyədəg
rdemtəi	rəmbu		təamgə	təam gui
ɣiəwəntu kun ~alin	baobai	dəndən xua mooji~xuada	kiətəiɣə	kiətəi uitu
əuevəŋtə kuŋ	rəmbotəe	dziŋdʒiŋ xua rogə	nɔɟɪtəamgə	nɔɟɪtəan giŋtəuŋ
ᠠᠷᠳᠠᠮᠲᠠᠨ	ᠠᠷᠳᠠᠨᠢ	ᠠᠷᠢᠯᠵᠢᠭᠠᠨ	ᠠᠷᠢᠯᠠᠭ	ᠠᠷᠢᠭᠢ
scholar	treasure, jewel, gem	to be dazzled; to glimmer in various colors	to stand on ceremony	unceremonious
学者	宝贝, 珍贵物	眼睛发花	客气	不客气的

蒙古语书面语 词汇 类别	正蓝旗	ərə:ŋ	ərə:ŋ məre:ŋ	ərəg	ərəxtə:
	巴林右旗	ərə:n	ərə:n məre:n	ərəg	ərəgtə:~ərɣun
	陈巴尔虎	ərə:ŋ	ərə:ŋ marja:ŋ	ərəg	ərəgti:
	布利亚特	ərjə:ŋ	ərə:ŋ marja:ŋ	ərəg	ər
	达尔罕	ərə:n	ərə:n məre:n	ərəg	ərəxtə:~buste:
	喀喇沁	ərə:n	ərə:n maran	ərəg	ərəgtə:
	东苏尼特	ərə:ŋ	ərə:ŋ məre:ŋ	ərəg	ərəgtəi
	鄂托克	ere:n	ere:n mere:n	ereg	eregtai
	阿拉善	ere:n	ere:n bara:n	ereg	eregtə:
	都兰	ere:n	ere:n mere:n	ereg	eregtə:
和静	eræ:n	eræ:n meræ:n	ereg~enggi	er	
达斡尔语	xəre:n	xəre:n məre:n	ərigj	ər	
东部裕固语	tʃərsəl~alag	tʃuqər	kərwi~erye	ere~sətə	
土族语	alag	alag tɔlalag	tɔire:~xergə	dədə kun	
东乡语	xuaxuani	xuaxua maxuadzi	əɣəi	ərəni	
保安语	alag	alag balag	kaŋki	erə kuŋ	
斯拉夫式蒙文	əpəən	эрээн мяраан	əpər	эрэгтэй	
英文	motley, variegated, particolored; striped	variegated, motley	bank, shore	man; male	
汉义	花的	杂色的	(岸, 崖)	男的	

ᠠᠷᠢᠬᠡᠭ	ᠠᠷᠢᠬᠡ	ᠠᠷᠭᠡᠭ	ᠠᠷᠭᠡ	ᠠᠷᠭᠠᠨ
ərəlxəg~ərəlxə bɑ:tər	ərəx	ərgəŋ tɑ:roŋ	ərgəx	ərgu:
ərəlxəg	ərəx	ərgən tɑ:ron	ərgəx	ərgu:
ərəlxəg	ərəx	ərgəŋ toiroŋ	ərgəx	ərgu:
ərəlxəg	ərəx	ərgəŋ toiroŋ	ərgəx	ərgu:
ərəlxəg	ə:rəx	ərgən tɑ:rən	ərgəx	ərgu:
ərəlxəg	ə:rəx	ərgən tɑ:ron	ərgəx	ərgu:
ərəlxəg	ərəx	ərgəŋ toiroŋ	ərgəx	ərgu:
ərəlxəg	ere:xu	ergen toiren	ergexu	ergu:
ərəlxəg	ereky	ergen toirin	ergex	eregy:
ərəlxəg	erik	ergim torin	ergek	ergu:
ərəlxəg	xæ:x	ergæ:n	ergex	ergu:
ətəŋgi:~bɑ:tur	ərigu	oiron	ərgigu	mugur ~mo:nku
bɑ:tər	c:r— ~xi:	torogo	heregdi:~eyəl	demena
bɑ:tur	jerə	jusgor	xergə	ngarag
inganni ~waidzəni	əri—	dzəuwi ~idzuan	oʃwura—	xuduni ~bənni
nocdʒan	lələ—	tasgura	torə— ~Xɑ:rə—	dzabəŋ
ərəlxəg	əpəx	ᠠᠷᠭᠡᠨ ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠨ	əpəx	əpɣɣɣ
courageous, brave, valiant	to search, seek, look for	environment, surrounding	to go round, turn around, revolve, rotate	stupid, foolish
英雄的, 勇敢的	寻找, 恳求	周围	旋转	愚蠢的

蒙古语书面语	ᠠᠷᠭᠠᠨ	ᠠᠷᠭᠡ	ᠠᠷᠭᠠᠨ	ᠠᠷᠭᠠ
正蓝旗	ərgu:ləg	ərləg	ərməldzəx	ərs
巴林右旗	ərgu:ləg	ərləg	ərməldzix	ərs
陈巴尔虎	ərgu:ləg	ərləg	ərməldzəx	ərs
布利亚特	ərgju:ləg	ərləg		ərd
达尔罕	ərgu:ləg	ərləg		ərs
喀喇沁		ərləg	ərməldzix	ərs
东苏尼特	ərgu:ləg	ərləg	ərməldzəx	ərs
鄂托克	ərgu:ləg	erleg	erməldzəx	ers
阿拉善	ergyləg	erlig	erməldzək	eres
都兰	ergyləg	erlig	erməldzək	ers
和静	ergyləg	erleg	eremfix	ers
达斡尔语	ərgilgə:gu	irmun xɑ:n	ərgəndzigu	tʃerdəm
东部裕固语	herye	Xɑysəneŋordzə	bodo	puə Xɑŋ catu:nɑ
土族语		janwan		
东乡语	dzuandzu	janwan	pandzi— ~ciwan giə—	qudun~dzu
保安语	dzarəraŋ	jenvəŋje	gopə əkə—	Xotoŋ
斯拉夫式蒙文	əpɣɣɣ	ərləg	ərməldzəx	əpc
英文	windlass, winch	king of hell, god of death	to aspire to, st- rive for, yearn for, hope for	decidedly, decisi- vely, resolutely; straight; steep
汉语	旋钮	阎王	企望, 渴望	坚硬的, 陡峭的

ᠡᠷᠰ ᠲᠤᠰ	ᠡᠷᠲ	ᠡᠷᠰᠢᠮ	ᠡᠷᠰᠢᠯᠡᠬ	ᠡᠷᠤ
ərs tas	ərt	ərʃim	ərʃlɛx	əru:
ərs tas	ərt	ərʃim	ərʃimlɛx	əru:
ərs tas	ərt	ərʃim	ərʃlɛx	əru:
ərid	ərt	ərʃim	ərʃlɛx	əru:ŋ
ərs tas	ərt	ʃirʃim	ərʃlɛx	ərgu:
ərs tas	ərtə:	ərʃim	ərʃigdəx	əru:gu:
ərs təs	ərt	ərʃim	ərʃilɛx	əru:
ərs təs	erte	irʃim	ərʃlɛxu	əru:
eres tas	ert	ərʃ	ərʃilɛky	ery:l
ərs tas	ert	ərʃim	ərʃilɛk	ery:
ərs tərs	ert	ərʃim	ərʃimnɛx	jalatxɲə:
ʃorkəns	ərdə~ərtə ~tə:li	kuʃi~ʃinə:	xɪŋkigu ~kuʃj nəməgu	ərun
ərs tas	rde	rɔɔm	rɔɔle—	ɕinfa
ɔziandziə ~goduan	ɕde	kudzi	kudzi ɔɔɔa	
kotəɕ	əɔiə	ilian	furəu—	ɕinfa
əpɕ ɾac	ɛtə	sagəɔzigu kutzi	sagə—	fama
bluntly, categori- cally, decisively, radically	əpɕ	эрчим	эрчлэх	əpɕ
果断, 坚决	early; long ago	intensity; energy, power	to twist, twine	torture, torment
早	劲儿	搓, 加劲	刑罚	

蒙古语书面语 词汇 类别	ᠡᠷᠤ	ᠡᠷᠤᠮᠡᠨᠳ	ᠡᠷᠬ	ᠡᠷᠬᠡ
正蓝旗	əru:l	əru:l mənd	ərx	ərx
巴林右旗	əru:l	əru:l mənd	əɾɛx	əɾɛx
陈巴尔虎	əru:l	əru:l mənd	ərx	ərx
布利亚特	əru:l	əru:l mənd	ərx	ərx
达尔罕	əru:l	əru:l mənd	ərx	ərx
喀喇沁	əru:l	əru:l mənd	əɾɛx	əɾɛxə:
东苏尼特	əru:l	əru:l mənd	ərx	ərx
鄂托克	əru:l	əru:l mənd	erk	erex
阿拉善	ery:l	ery:l məndə	ereke	erke
都兰	ery:l	ery:l mənd	erke	erke
和静	ery:l	ery:l mənd	erken	erki
达斡尔语	kenke:n	bəj katon	xərkə	saligan~to:s
东部裕固语	ʃingɔŋ ~lui:r	mə:ndə~lui:r	herge	rge
土族语	kungon		xerge~mane	rɔŋ
东乡语	ɔziankan ~ɔzənʃan	ɔziankanni ~ɔzənʃanni	təsubiha	təianli ~guandzisan
保安语	hoʃoŋ saŋ	hoʃoŋ saŋ ~pinnan	tabsa	təuenli ~ranggu rəŋɔzi
斯拉夫式蒙文	эрүүл	эрүүл мэнд	əpɕ	əpɕ
英文	healthy	health	beads, rosary, chaplet	right, authority; self-willed
汉义	健康的	健康的, 平安的	念珠	权利, 娇养

ᠠᠷᠬᠢ	ᠠᠷᠬᠢ	ᠠᠷᠬᠢ	ᠠᠷᠬᠢ	ᠠᠷᠬᠢ
ərxbij	ərxəm	ərxi: xuru:	ərxlax	ərxtəŋ
ərxe:bj	ərxəm	ərxi: xuru:	ərxələx	ərxtən
ərxbij	ərxəm	ərxi:	ərxləx	ərxtəŋ
ərxbij	ərxim	ərxi:	ərxələx	ərxtəŋ
ərxbij	ərxəm	ərxi:	ərxləx	ərxtən
ərxbij	ərxim	ərxi:	ərxələx	ərxtən
ərxbij	ərxəm	ərxi:	ərxləx	ərxtəŋ
ərxbij	ərxim	ərxi:	ərxələx	ərxtən
ərxbij	ərxəm	ərxi:	ərxləx	ərxtəŋ
ərxbij	ərxim	ərxi:	ərxələx	ərxtən
erkebij	erkem	erxi:	erxilexu	erxten
erkibeji	erkem	erke:	erkeky	erketen
erkebij	erkim	erki:	erkilke	erketen
urun naku	uə:ʃigun	erkæ:	erkelex	erketn
jakəseda	erkim	xərəg	ərkələgu ~də:dkuʃigu	bəi: mədə:
idaŋ ~jamagəsada	ga:ʃan	hermegʃi	habdal	erketən
biei~matuma	ɕungui	ʃgebtəi	di:ʃaŋla	
jində mändə	ga:ʃan	fugiə curun ~aba curun	ɕəoʃi— ~səʃəio ʃie—	ʃiguan
эрхбиш	эрхэм	тамоŋ gor	raŋɕal—	naŋʃo
no matter how, inevitably	respectable, honourable	эрхий	эрхлэх	эрхтэн
无条件的, 必须	尊贵的	thumb, big toe	to display affection or love (toward parents)	organs of the body, organs of senses
		大拇指	撒娇	器官

蒙古语书面语 类别	ᠠᠷᠬᠢ	ᠠᠷᠬᠢ	ᠠᠷᠬᠢ	ᠠᠷᠬᠢ
	正蓝旗	əs	əsbəl	əsərgu:
巴林右旗	əs	əsbəl	əsərgu:	əsgəx
陈巴尔虎	əs	əsbəl	əsərgu:	ətɡəx
本利亚特	əs		əsərgu:	əhgəx
达尔罕	əs	əsgəbəl	əsərgu:	əsgəx
喀喇沁	əs	əsbəl	əsərgu:	əsgəx
东苏尼特	əs	əsbəl	əsərgu:	əsgəx
鄂托克	es	esbəl	esergu:	esgəxu
阿拉善	es	esbol	esergy:	isgəx
都兰	es	esbəl	esergy:	iskek
和静	es	es giklæ:	esergy:	isgix
达斡尔语	əs	əiʃi~uwei	xəsərgu:	ʃinʃi xərkəgu
东部裕固语	putə	ləgse	toʃla:ldaga	hədgə— ~xijila—
土族语	si:	puxi:sa	nga:lagu	dəge
东乡语	əsə~ulie	pusəsəw~pusə	fanduini	cuɣa—
保安语	əs	sə təŋgəsə	fandəŋ	səgə
斯拉夫式蒙文	əc	əcвэл	əcəpɣv	əcɣəx
英文	no, not	if not, otherwise, or else	opposite, counter, against	to cut, cut out
汉语	非, 不	否则, 反之, 或者	反对的, 反动的	裁剪

ᠮᠣᠨᠠ	ᠮᠣᠨᠠ	ᠮᠣᠨᠠ	ᠮᠣᠨᠠ	ᠮᠣᠨᠠ
əsræg	ətgə:d	əfəŋxə:	əfəs	əfəx
əsræg	ətgə:d	əfəŋxə:	əfəs	əfəx
əsræg	ətgə:d	əxəŋxi:	əsəs	əxəx
əsræg	ətgə:d	əsəŋxi:	əsəs	əsix
əsræg	ətgə:d	ifinxə:~ifinxər	əfəs	ifix
əsræg	ətgə:d	ʃu:di:	ifəs	mu:təx
əsræg	ətgə:d	ətsəŋxi:	ətsəs	ətsəx
esreg	etge:d	efəŋxi:	efəs	efəxə
esreg	etege:d	etsəŋke:	efis	etsəx
esergy:	etge:d	etsəŋke:	etsəs	etsək
esreg	edgə:d	etsəŋkæ:	etsəs	etsəx
xəsrəgu	... tali:ŋ ~əntʃukua	xəʃimke: ~ʃuata:	mədən~səulj	xəʃigu
toʃ	roc	həʒemdegi ~jatag	a:rnə	χdʒe:dʒ wai ~jatagradʒai
məliədʉ ~duimianni	ta:da	turcən	su:lɔnə	turcambu:
mələ	~fonmian guguai~taibiə	tuguon ~həʃəŋgi	baraku udʒu ~mowi	bi:ɣinda- ~tuduanʃu-
əsrər	əaŋ~tebiə	ganbiə	ŋɡomə	moŋ ol-
opposite, contradictory; against	этгээд	эцэнхий	эцэс	эцəx
对面的	方面, 特别的	lean, thin, skinny 瘦的	end, finish, termination 终, 末尾	to lose flesh, growthin, become lean 消瘦

蒙古语书面语 匯 別	子	子	子	子
正 藍 旗	əx	əx adag	əxnər	ixləx
巴林右旗	əx	əx adag	əxnər	əxləx
陈巴尔虎	əx	ix adag	əxnər	ixləx
布利亚特	əx	əx adag	hamgəŋ	əxləx
达尔罕	əx	əx adag	əxnər	əxləx
喀喇沁	əx	əx adag	əxnər	ixləx
东苏尼特	əx	əx adag	əxnər	əxləx
鄂托克	ex	ex adag	exnər	exlexu
阿拉善	eŋk	ek adag	eknər	ekeleke
都 兰	eke	ek adag	eknər	ekelek
和 静	ek	eken adag	eknər	eklex
达 斡 尔 语	əŋ	əurkəl dairkəl ~xəki səulj	nugur	xəkiləgu
东 鄂 裕 固 语	hge	ʃəŋən adag	pusəyui	ʃəŋele-
土 族 语	a:mə	tolgʉi su:l	be:rə	tərʉ:le
东 乡 语	ana~aneɪ ~əkɪə	ʃwɑ:ɣun ~pɪərʉn ɡiən	biəri	kaiʃw ɡiə-
蒙 安 语	amə	təŋŋ ɣgamə	vəzə	keʃl-
斯 拉 夫 式 蒙 文	əx	əx adag	əxnər	əxləx
蒙 文	mother	beginning and end	wife; married woman	to begin, start
汉 义	母	头尾, 始终	女人, 妻子	起 始

ᠭᠠᠪ	ᠭᠠᠪᠠᠯ	ᠭᠠᠪᠠᠷ	ᠭᠠᠪᠵᠠ	ᠭᠠᠪᠰᠡ
gab~dab	gabəl	gabar	gabja:	gabʃxɛ:
gab~ʃab	gaβəl	gabər	gabjo:	gabʃxɛ:
gab	gabəl	gabar	gabjja:	gabʃagai
gab	gabəl	gabar	gabjja:	gabʃgai
gab	gabəl	gabar	gabja:	gabʃge:
gab	gabəl		gabja:	gebʃge:
tsab	gabəl	gabar	gabja:	gabʃgai
gab	gabəl	gabar	gabja:	gabʃgai
tsab	gabəlj	gabar	gabja:	gabʃgæ:
gab~oŋ	gabəl	gabar	gabja:	gabʃga:
gab	gabul	cabar	gabja:	gabʃju:n
xiat~xagrega	ə:lɔə	ogo	gungə:n	gabʃige:n
Xcarqaji	dodba	gabar	gobtə	coli
xcarcai	laxba	ɬɑŋnau	gunlau	curdən
fundzu~aman	naogai	ɬɑŋnoo	gunlao	mali~liso ~cudɕin
carci	ngor	ɬɑŋno	goŋlo	cordoŋ
гав	гавал	гавар	гавьяа	гавшгай
crack, cleft	skull, cranium	camphor	merit, feat, exploit	shock, swift, prompt
裂口	头盖骨	樟脑	功劳, 功绩	敏捷

蒙古语书面语	ᠭᠠᠪᠰᠡᠯᠠᠬ	ᠭᠠᠳᠠ	ᠭᠠᠳᠠᠳ	ᠭᠠᠳᠢᠭᠢ
正蓝旗	gabʃxɛ:lax	gada:	goda:d	gadʃəŋ ~godʃa:ŋ
巴林右旗	gabʃxɛ:ləx	gada:	goda:d	gaʃin
陈巴尔虎	gabʃgailax	gɑɬa:~gɑɬa:	goda:d	godogʃ
布利亚特	gabʃgailax	gɑzɑ:	goda:d	godogʃ
达尔罕	gabʃgɛ:ləx	godɑn~gɑtte:	goda:d	gadəŋʃ~gadʃa:n
喀喇沁	gebʃgɛ:lax	gɑtte:	godgɑ:d	gadʃa:n
东苏尼特	gabʃgailax	gada:	goda:d	godogʃ
鄂托克	gabʃgailax	gɑɬɑ:	goda:d	godogʃ
阿拉善	gabʃgæ:lax	gɑɬɑ:	gɑɬɑ:d	godogʃ
都兰	gabʃgɑ:lax	gɑɬɑ:~gɑɬɑ:	gɑɬɑ:d	godogʃɑ:n
和静		gɑzɑ:~gɑɬnɑ:	gɑzɑ:d	gɑzɑ:rɑ:n
达斡尔语	gabʃige:ləgu ~ jalləm	gɑ:d~bɑ:d	bɑ:d	baidə:
东部裕固语	modolo	gɑɬɑnə	gɑɬɑɕʃə	gɑɬɑɕʃə
土族语		gɑɬɑ	gɑɬɑɕi	gɑɬɑɬɕi
东乡语	tudɕi giə—	gɑɬɑnə	gɑɬɑnədu	gɑɬɑʃw
保安语	maligə—	gɑɬə	gɑɬə ɕoɕ	gɑɬə
斯拉夫式蒙文	гавшгайлах	гадаа	гадаад	гадагш
英文	to be swift, ex- peditious, pro- mpt	outside	external, outer, foreign	outward
汉语	突击, 敏捷	外, 外边	对外, 外部	向外

ᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠭᠠᠳᠢᠷᠯᠠᠬ	ᠭᠠᠳᠠᠨ	ᠭᠠᠳᠤᠰ	ᠭᠠᠳᠵᠢᠷ
gadər	gadərɮəx	gadan	gados	gaɟɟər
gadr	gadɮəx	gadən	gadəs	gaɟɟir
gadar	gadarɮəx	gaɟza:	gotu:	gaɟzər
gador	gadarɮəx	gəzə:	godhoŋ	gəzər
gador	gadarɮəx ~gadɮəx	gadən	goda:s~goda:	gaɟɟir
gadar	gadrəx ~gadarɮəx	gadan	godo:	geɟɟir
gadar	gadarɮəx	gadan	godos	gaɟzər
gadar	gadarɮəxu	godna	godus	gaɟzər
gador	gadarɮəx	gaɟza:	godos	gaɟzər
gadar	gadorɮəx	godəna	gados	gaɟzər
gadar	gadarɮəx	gəzə:	gasn	gəzər
bə:diɡi:	tal xi:gu	bə:d	gat~tibkəs	gaɟɟir
gadarne	gadarla—	cadana	cadəsən ~cadac	gaɟzər
gador	gadarla	cadəzi	cadəsə	gaɟzər
arasun ~mianɬəw	mianɬəw guəzi—	gadənə	cadəsən	gaɟzə
gadə ɣəŋnə	ɣimə ɣkə—	gadə~hanɬəp	casəŋ	caɬɪr
гадар	гадарлах	гадна	гадас	газар
cover, exterior, outside	to put an outside covering on something	external, outer; outside; besides, except	stake, picket	land, earth, ground; place
外面的, 外表的	挂面子	外面, 以外	概子, 钉子	地, 处所

蒙古语书面语	ᠭᠠᠳᠵᠢᠰ	ᠭᠠᠳᠵᠤ	ᠭᠠᠭᠨᠠᠬ	ᠭᠢ
正蓝旗	gaɟɟix	gaɟɟu:	gəŋnəx	ge:
巴林右旗	gaɟɟix	gaɟɟu:	gəŋŋəx	ge:
陈巴尔虎	gaɟɟix	gaɟɟu:	gəŋnəx	gai
布利亚特	gaɟɟix	gaɟɟu:	gəŋnəx	gai
达尔罕	gaɟɟix	gaɟɟu:	gəŋnəx	ge:
喀喇沁	geɟɟix		xənəx	ge:
东苏尼特	gaɟɟix	gaɟɟu:	gəŋnəx	gai
鄂托克	gaɟɟixu	gaɟɟu:	gəŋnəxu	ga:
阿拉善	gaɟɟix	gaɟɟu:	gəŋnəx	ge:
都兰	gaɟɟe:x	gaɟɟu:	gəŋnəx	ge:
和静	gaɟɟix	daldɟiŋ	gəŋnəx	ge:
达斡尔语	goidɟi:gu	gaidɟigər	xəndəgu	gasgən
东都裕固语	galdɟi—	galdɟir	Xəŋlə—	Xarər
土族语	muri:	muri:	xənla	maunən
东乡语	wairula	wairu	xəndzi—	ɬəinən~belia ~gəɟzəbu
保安语	mərəglə—	mərəɟ	Xəŋgə—	belia
锡伯文	гажих	гажуу	гагнах	гай
文	to get crooked, get out of shape	wrong, distorted	to solder, braze; weld	misfortune, bad luck
义	变歪, 走迹	谬歪, 不正的	焊接	灾祸

ᠭᠡᠬᠠᠯ	ᠭᠡᠬᠠᠮᠢᠭ	ᠭᠡᠬᠠᠬ	ᠭᠠᠯ	ᠭᠠᠯᠳᠠᠬ
ge:xal	ge:xamfig	ge:xax	ᠭᠠᠯ	galdax
ge:xəl	ge:xəmfig	ge:xəx	ᠭᠠᠯ	goldəx
gaixal	gaixomfig	gaixax	ᠭᠠᠯ	galdax
gaixal	gaixomfig	gaixax	ᠭᠠᠯ	galdax
ge:xəl	ge:xəmfig	ge:xəx	ᠭᠠᠯ	galdax
ge:xal	ge:xamfig	ge:xax	ᠭᠠᠯ	galdax
gaixal	gaixomfig	gaixax	ᠭᠠᠯ	galdax
gaixal	gaixomfig	gaixaxu	ᠭᠠᠯ	galdaxu
gæ:xal	gæ:xamfig	gæ:xax	ᠭᠠᠯ	goldax
gæ:xal	gæ:xamfig	gæ:xaxa	ᠭᠠᠯ	goldax
aka:d~əbsərg ~dʒigtæ:	gæ:xamfig	gæ:xax	ᠭᠠᠯ	ty:myrdex
ojin bait	ojin ~somiso:n	gaigagu	ᠭᠠᠯᠵ	tuimərdə:gu
guiʃina	seiʃan	a:ləŋ boldʒai	ᠭᠠᠯ	gal nalca
rgo:dʒi	rgo:dʒidu	rgo:dʒida	ᠭᠠᠯ	colda
təiooguoi	təidʒi	dʒindʒi— ~gamətu olu—	qan	qan tai— ~qonda—
hdinəŋ	saŋ	təotəi—	Xal	Xal ti—
гайхал	гайхамшиг	гайхах	гал	галдах
niracle;strange; stonishment	miracle,wonder	to wonder;be astonished	fire	to burn,set fire
奇妙,新奇	奇异,美妙	惊奇,奇怪	火	纵火,烧毁

蒙古语书面语	ᠭᠠᠯ	ᠭᠠᠯᠳᠤ	ᠭᠠᠯᠳᠤᠷᠠᠬ	ᠭᠠᠯᠯᠠᠬ	ᠭᠠᠯᠲᠤᠭᠣᠳᠢ
正蓝旗	galɕu:	galɕu:rox	galləx	galt ongoʃ	
巴林右旗	galɕu:	galɕu:rəx	galləx	gal ongoʃ	
陈巴尔虎	galɕu:	galɕu:rox	galləx	galt ongos	
布利亚特	galzu:	galzu:rox	galləx	galt ongos ~porxo:d	
达尔罕	galɕu:	galɕu:rox	galləx	gal onʃ	
喀喇沁	gelɕu:	gelɕu:rox	galləx	gal ongoʃ	
东苏尼特	galɕu:	galɕu:rox	galləx	gal ongoʃ	
鄂托克	galɕu:	galɕu:roxu	galləxu	gal ongoʃ	
阿拉善	galɕu:	galɕu:rox	galləx	gal kəlgə	
都兰	galɕu:	galɕu:rox	galləx	galt ongoʃ	
和静	galzu:	galzu:rox	xaltəx ~dæ:ldəx	boraxot	
达斡尔语	galɕo:	galɕo:rəgu	tulugu	xo:lun ʃo:n	
东部裕固语	galɕu:	galɕu:ro:—	gal hda—	lunʃuon	
土族语	galɕu:	galɕu:ro:—	gal ʃda:		
东乡语	fənxan	fəndʒiərə—	kaixuə giə—	xuəlunʃuan	
保安语	gandʒirsaŋ	gandʒir—	Xal darə— ~tabgə—	lynʃuan	
斯拉夫式蒙文	galzuu	galzuurax	галлах	галт онгоц	
英文	hydrophobia, rabies;rabid; mad	to become rabid; fly into a rage	to make up the fire; shoot fire arms	steamer, steamship	
汉语	疯狂,疯子	发疯	烧火,开火	轮船	

ᠭᠠᠯᠲᠡᠷᠭᠡ	ᠭᠠᠯᠤᠰ	ᠭᠠᠮ	ᠭᠠᠮᠨᠠᠬ	ᠭᠠᠮᠰᠢᠭ
gal tərэг	galu:	gam~gamte:	gamnax	gamšeg
gal tərэг	galu:	gam	gamnəx	gamšig
gal tərэг	galu:	gam	gamnax	gamšig
galt tərэг	galu:	gam	gamnax	gamšig
gal tərэг	galu:	gam	gamnəx	gamšig
gal tərэг	galu:	gam	gamnax	gamšig
gal tərэг	galu:	gam	gamnax	gamšig
gal tereg	galu:	gam	gamnaxu	gamšig
gal tereg	galu:	gam	gamnax	gamšig
gal tereg	galu:	gam	gamnax	gamšik
galt tergen	golu:n	ærbite	ærbilx	gamšig
gal tereg	galu:n	kibša:n	kibša:ləgu	gasgan
gal tereg	galu:~sərelji	šeberde	šeberde~ ~təsgə	Xarar
gal tereg	ga:galau	xairla	szi:la	dzainan
xuəŋə	nuə~ton cori ~guru jan	dziajə ~dziane	dzianəi giə~ ~dziajə giə~	dzainan~belia ~gədzəbu
Xuoŋə	no~təXraŋ	serno	sernogə~	belia
галт тэрэг	галуу	гам	гамнах	гамшиг
train	goose	thrift, economy	to save, economize	calamity, disaster
火车	雁, 鹅	俭省	节约	灾难

蒙古语书面语	ᠭᠠᠨ	ᠭᠠᠨ	ᠭᠠᠨᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠳᠡᠭ
正蓝旗	gan	gan	gandax	gandəg
巴林右旗	gan	gan	gandəx	gandəig
陈巴尔虎	gan	gan	gandax	gandəzəg
布利亚特	gan	gan	gandax	ganəzəg
达尔罕	gan	gan	gandəx	gandəig
喀喇沁	gan	gan	gandax	gandəig
东苏尼特	gan	gan	ganəx	gandəzəg
鄂托克	gan	gan	gandaxu	gandəgu
阿拉善	gan	gan	gandax	gandəzə
都兰	gan	gan	gandax	gandəzəgə
和静	gan	gan	ganəx	ganəzə
达斡尔语	gan	xirkə	xirkəgu	gandəg
东部裕固语	gan	gan	ganəda—	gandəzəgə ~jadəg
土族语	gan	xandəzai	xandə	
东乡语	gan	xandəzai ~ganxan	ganxanšw—	šəoŋən
保安语	gan	belia	he—	ədadəg
斯拉夫式蒙文	ган	ган	гандах	ганзəgə
英文	steel	drought	to dry up, wither, scorch	a pair of thongs attached to the saddle
俄文	钢	旱灾	天旱	梢绳

ᠭᠠᠨᠳᠢᠷ	ᠭᠠᠩ	ᠭᠠᠩᠭᠠᠨ	ᠭᠠᠩᠭᠠᠯᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠲᠢ
ᠭᠠᠨᠳᠢᠷ	ᠶᠡᠷᠭᠡ ᠭᠠᠨ ~ᠭᠠᠨᠭᠡᠨ ᠶᠡᠷᠭᠡ	ᠭᠠᠨᠨᠠᠨ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠲᠢ ~ᠭᠠᠲᠢ
ᠭᠠᠨᠳᠤᠷ	ᠭᠠᠩ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠨ ~ᠭᠠᠨᠭᠠᠯ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠳ
ᠭᠠᠨᠵᠢᠷ	ᠭᠠᠩ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠨ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠳ
ᠭᠡᠨᠳᠡᠷ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠨᠭ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠨ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠨᠠᠬ	ᠭᠠᠲ
	ᠭᠠᠨᠭᠠ:	ᠭᠠᠨᠭᠠᠨ		ᠭᠡᠲ
ᠭᠠᠨᠳᠢᠷ	ᠭᠠᠩ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠨ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠲᠢ
ᠭᠠᠨᠳᠤᠷ	ᠭᠠᠨᠭᠠ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠨ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠬᠤ	ᠭᠠᠨᠲᠢ
ᠭᠠᠨᠳᠢᠷ	ᠭᠠᠨᠭᠠ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠨ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠲᠢ
ᠭᠠᠨᠳᠤᠷ	ᠭᠠᠨᠭᠠ:	ᠭᠠᠵ	ᠭᠠᠵᠢᠯᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠲᠢ
ᠭᠠᠨᠳᠤᠷ	ᠭᠠᠨᠭᠠ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠨ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠨᠠᠶ	ᠭᠠᠨᠲᠢ ~ᠭᠠᠭᠲᠢ
ᠮᠢᠠᠭ ᠭᠡᠷᠢ: ᠣᠷ	ᠵᠠᠶᠢᠭᠠᠨ	ᠵᠡᠨᠳᠢᠯᠠᠶᠢ	ᠵᠠᠨᠰᠢᠯᠭᠠ	ᠭᠠᠶᠢᠬᠠ:
ᠠᠯᠲᠠᠨ ᠳᠣᠭ	ᠭᠠᠨ	ᠬᠡᠮᠰᠡᠭ	ᠶᠡᠪᠡ—	ᠭᠠᠲᠢᠶᠠᠷᠠᠨ
	ᠶᠠᠨᠭᠤ	ᠳᠠᠪᠠᠨᠯᠠᠳᠢᠨ	ᠳᠠᠪᠠᠨᠯᠠ ~ᠶᠡᠭᠢᠯᠠ	ᠶᠡᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠷ
ᠠᠲᠠᠨ ᠲᠡᠶᠢᠷᠠᠨ	ᠶᠠᠶᠢ	ᠳᠠᠪᠠᠯᠠᠲᠦᠨ	ᠳᠠᠪᠠᠯᠠ—	ᠨᠢᠶ᠋ᠳᠠᠶᠠᠨ ~ᠨᠢᠶ᠋ᠳᠠᠶᠠᠨ
ᠪᠣᠫᠢᠨ	ᠶᠠᠳᠠ ~ᠭᠣᠯ	ᠶᠡᠷᠭᠡᠲᠣᠨᠭ	ᠶᠡᠷᠭᠡ—	ᠬᠡᠳᠠᠬᠠᠨᠭ
ᠭᠠᠨᠵᠢᠷ	ᠭᠠᠨᠭᠠ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠨ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠤ
golden spire of a temple	precipice, cliff	smart, elegant	to be dress- y or dandy ish	only one, alone, single
庙金顶	断崖, 深谷	好打扮的	修饰, 打扮	单一的, 独自的

蒙古语书面语	ᠭᠠᠨᠲᠢᠶᠠᠷᠠᠨ	ᠭᠠᠨᠲᠢᠶᠠᠷᠠᠨ	ᠭᠠᠷ	ᠭᠠᠷᠠᠬᠠᠷᠠᠬ
正蓝旗	ᠭᠠᠨᠲᠢᠶᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠷ	ᠭᠠᠷᠠᠬᠠᠷᠠᠬ
巴林右旗	ᠭᠠᠨᠲᠢᠶᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠳᠢᠬ	ᠭᠠᠷ	ᠭᠠᠷᠠᠬᠠᠷᠠᠬ
陈巴尔虎	ᠭᠠᠨᠳᠠᠶᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠷ	ᠭᠠᠷᠠᠬᠠᠷᠠᠬ
布利亚特	ᠭᠠᠨᠳᠠᠶᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠷ	ᠭᠠᠷᠠᠬᠠᠷᠠᠬ
达尔罕	ᠭᠠᠲᠢᠶᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠷ	ᠭᠠᠷᠠᠬᠠᠷᠠᠬ
喀喇沁	ᠭᠠᠲᠢᠶᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠬ		ᠭᠠᠷ	
东苏尼特	ᠭᠠᠨᠲᠠᠶᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠷ	ᠭᠠᠷᠠᠬᠠᠷᠠᠬ
鄂托克	ᠭᠠᠨᠲᠢᠶᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠬᠤ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠳᠠᠬᠤ	ᠭᠠᠷ	ᠭᠠᠷᠠᠬᠠᠷᠠᠬᠤ
阿拉善	ᠭᠠᠨᠲᠠᠶᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠷ	ᠭᠠᠷᠠᠬᠠᠷᠠᠬ
都兰	ᠭᠠᠨᠲᠠᠶᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠬ	ᠭᠠᠷ	ᠭᠠᠷᠠᠬᠠᠯᠠᠶᠠᠬ
和静	ᠭᠠᠨᠲᠠᠶᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠬ ~ᠶᠠᠨᠲᠢᠶᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠷ	ᠭᠠᠷᠠᠬᠠᠯᠠᠶᠠᠬ
达斡尔语	ᠭᠠᠲᠢᠶᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠬᠠᠨ	ᠭᠠᠨᠳᠠᠶᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠬᠠᠨ	ᠭᠠᠷᠢ	ᠬᠤᠲᠠᠳᠠᠯᠢᠳᠠᠭᠠᠨ
东部裕固语	ᠭᠠᠲᠢᠶᠠᠷᠠᠨ	ᠵᠠᠬᠠᠭᠠᠯ—	ᠭᠠᠷ	ᠭᠠᠷᠠᠬᠠᠯᠠ—
土族语	ᠶᠡᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠬ	ᠶᠡᠪᠠᠯᠳᠠ	ᠭᠠᠷ	
东乡语	ᠭᠤᠳᠠᠨᠰᠤ—	ᠵᠠᠣᠵᠢ—	ᠶᠠ	ᠬᠠᠣᠵᠢ— ~ᠰᠠᠯᠠᠨ ᠵᠢᠶᠠ—
保安语	ᠳᠠᠬᠠᠨᠠᠨᠭᠠ—	ᠰᠤᠶᠡᠭᠡᠳᠠᠶᠠᠳᠠ	ᠬᠠᠷ	ᠬᠤᠨᠳᠠᠬᠠᠭᠠᠶᠠᠳᠠ—
斯拉夫式蒙文	ᠭᠠᠨᠴᠠᠠᠷᠳᠠᠬ	ᠭᠠᠨᠬᠠᠯᠠᠶᠠᠬ	ᠭᠠᠷ	ᠭᠠᠷᠠᠬᠠᠷᠠᠬ
英文	to be only one; become lonesome	to sway, shake, swagger	hand, arm	to depend on others
汉义	孤单	摇晃, 动摇	(手)	依赖别人

ᠭᠠᠷᠠᠭ	ᠭᠠᠷᠠᠯ	ᠭᠠᠷᠠᠯᠲ	ᠭᠠᠷᠠᠮᠭ᠎ᠠ	ᠭᠠᠷᠠᠬ
geræg	garl	garəlt	garəmgæ:	garəx
garag	garal	garəlt	garəmgai	garəx
garag	garal	garəlt	garəmgai	garəx
ᠭᠢᠷᠢᠭᠦᠭᠦᠰᠢᠭᠢᠨ	garəl	garəlt	garəmgə:	garəx
garag		garəlt		garəx
garag	garal	garəlt	garəmgai	garəx
garag	garal	garəlt	garəmgai	garəxu
garig	garal	garəlt		garəx
garik	garal	garə:lt	garəmgæ:	garəx
garag	garts	carəlt	carəmgæ:	garəx
	garal	garəlt	ᠶ᠋ᠣᠯᠭᠣᠷᠰᠢᠨ	garəgu
einᠯi	garson	carson	jamson	car—
	carəl	carədol	carəngi:	carə
eintəi~dolon	ᠶ᠋ᠤᠰᠦᠨ	qurisan odzion	tuᠶ᠋ᠤ	quri—
doloᠭ	ᠶ᠋ᠤᠰᠦᠨ	Xarsaᠭ jamə	jiguasə saᠭ	ᠶ᠋ᠣᠷᠠ—
rapar	rapal	rapəlt	rapamᠭai	rapəx
week; day of the week	origin, beginning	issue; origin; production, produce, product	outstanding, the best	to go or come out; to climb, ascend
星期	出身, 起源	出产物	突出的, 卓越的	出去, 发出

蒙古语书面语	ᠭᠠᠷᠠᠬ	ᠭᠠᠷᠠᠳ	ᠭᠠᠷᠭᠠᠬ	ᠭᠠᠷᠲᠢᠭ
正蓝旗	gardax	garᠳ	gargəx	garᠲᠢᠭ
巴林右旗	gardəx	garᠳ	gargəx	garᠲᠢᠭ
陈巴尔虎	gardax	garᠳ	gargəx	garᠲᠢᠭ
布利亚特	gardəx	garz	gargəx	garᠲᠢᠭ
达尔罕	gardəx	garᠳə:	gargə:x	garᠲᠢᠭ
喀喇沁	gardəx	garᠳə:	gargə:x	garᠲᠢᠭ
东苏尼特	gardax	garᠳ	gargəx	garᠲᠢᠭ
鄂托克	gardəxu	garᠳ	gargəxu	garᠲᠢᠭ
阿拉善	gardax	garᠳ	gargəx	garᠲᠢᠭ
都兰	gardax	garᠳe	gargəx	garᠲᠢᠭ
和静	gardax	caru:	carəx	carᠲᠢᠭ
达斡尔语	xadagla:gu	kokirəl ~garleg	gargə:gu	
东部裕固语	gar tol— ~abᠲᠢᠳᠠᠭᠢ	garᠲə	garᠲə—	temdeg
土族语	gulo	ᠳᠠᠷᠠᠳᠠᠯ	carᠲə	garᠲᠠᠭ
东乡语	ᠳᠠᠨᠭᠠᠨ ᠭᠠᠶᠢ— ~ᠭᠠᠨᠳᠢ—	sunᠶ᠋ᠤ	qurıya—	mulu
保安语	guelə	ᠨᠭᠣᠰᠣᠨ ~ᠬᠠᠷᠠᠳᠢᠭᠢ	ᠬᠠᠷᠠ—	mulu
斯拉夫式蒙文	гардах	rapə	rapəx	rapᠲᠢᠭ
英文	to handle, do something with one's own hands	loss, damage; expenses	to cause to exit, takeout, expose	table of contents, title
汉义	掌管, 着手	损失, 支出	弄出去, 外出	目录

گار	گار	گار	گار	گار
gari:	garx	gasləŋ	gaslax	gaflox
gari:	garəx	gasləŋ	gasləx	gafləx
garan	garx	gasləŋ	gaslax	gaflox
gara:ŋ	garxj	gasləŋ	gaslax	gaflox
garu:	garxi	gasləŋ	gasləx	gafləx
garam	garax	gasləŋ	gaslax	geflox
garai	garix	gasləŋ	gaslax	gafjilax
garui	garax	gasləŋ	gaslaxu	gafjilaxu
garu:	garix	gasləŋ	gasalx	gaflox
garu:	garixa	gasləŋ	gasalxa	gafu:rax
garu:	tə:ləŋ	gasləŋ ~gasləŋ	gasləŋ yzyx	gafu:rx
xulu:	gorigj	gasga:l ~gasgan	isgə:gu ~gasga:gu	ə:dəgu ~dʒusləgu
həly:	gorcui	ndu:glə'	ndu:glə	kəsgemel bu:r—
xəliu	təimugo		caɣilə	caɣilə
eiliu	təiməxuən ~təixəxuən	tunku ~nango	ʃəŋcɛin giə— ~nango olu—	quʃulu—
jaməŋgə	tamər təuendʒɪ	naku	dʒigə—	Xocəl—
гаруй	гархи	раслан	раслах	рашлах
more than, over	clasp, ring, hoop	grief, sorrow, affliction	to be sorrowful; to regret, grieve	to turn bitter, turn sour, spoil
多余, 多些	环子	悲伤, 不幸	悲痛	发酸, 发酵

蒙古语书面语	ᠭᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠭᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠭᠠᠰᠤᠯᠠᠨ	ᠭᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ
正旗旗	gafu:dl	gafu:dax	gafu:ŋ	getləx
巴林右旗	gafu:dl	gafu:dəx	gafu:n	getləx
陈巴尔虎	gafu:dal	gafu:dax	gafu:ŋ	gatləx
布利亚特	gafu:dal	gafu:dax	gafu:ŋ	gatləx
达尔罕	gafu:dal	gafu:dəx	gafu:n	getləx
喀喇沁	gefudal	gefudax	gefun	getləx
东苏尼特	gafu:dal	gafu:dax	gafu:ŋ	getləx
鄂托克	gafu:dal	gafu:doxu	gafu:n	getelxə
阿拉善	gafu:dal	gafu:dax	gafu:n	gatləx
都兰	gafu:dal	gafu:dax	gafu:n	gatalxa
和静	gafu:dl	gafu:dax	gafu:n	gatləx
达斡尔语	gojigon	isgə:l—	xəlun~gasun	xədəlgə:gu ~xədle:gu
东都裕固语	bodo~ndu:glə	nduglə~bodo	gafu:n	gor—
土族语			xəɣin~caɣin	dawa:
东乡语	tunku ~nango	ʃəŋcɛin giə— ~nango olu	quʃun~kaoni	dawa— ~giəru—
保安语	dʒokurdʒigu	dʒokur—	kuəig	Xarə—
斯拉夫式蒙文	гашуудал	гашуудax	гашуун	гəтлəx ~гəтлəx
英文	mourning, sorrow, condolence	to grieve, mourn, be sad	bitter, sour, tart	to cross, get across
汉语	哀悼, 悲痛	悲痛, 哀悼	苦味的	渡过

ᠭᠠᠳᠢ	ᠭᠠᠳᠢ	ᠭᠠᠬᠢ	ᠭᠠᠬᠢ	ᠭᠠᠳᠢ
gaf᠎a:	gaf᠎ag	gaxɛ:	gə:x	gədəs
gaf᠎a:	gaf᠎ig	gaxa:	gə:x	gədəs
gasa:	gaf᠎ig	gaxai	gə:x	gətu:
	gaf᠎ig	gaxai	gə:x	gədhəŋ
gaf᠎a:~sjaŋ	gaf᠎ig	gaxa:	gə:x	gədəs
gaf᠎a:	gef᠎ag	gaxɛ:	gə:x	gədəs
	gaf᠎ig	gaxai	gə:x	gədəs
gaf᠎ga:	gaf᠎ig	gaxai	ge:xu	gedus
gatsa:	gaf᠎ig	gaxæ:	ge:ky	gedes
gaf᠎a:	jadsan~gaf᠎ig	gaxæ:	ge:x	gedesen
xofu:n ~sumun	catsagdol	gaxæ:	ge:x	gesn
oil	abilərt~abil	gaga	gə:gu	kətəs
hdoc	keman	qəcai	cu:rʃigi ~dʒilca	gedesən
ajil	nem᠎əŋ	xcai	ʔicua~ge:	gədəsə
eiəntsun	dziəxui ~nanəin	qucai	uidəyɑ—	kiɖəsun ~quɖəsun
ndeva	мepo	cai	ɛxə	kelə~gəɖisəŋ
гацаа	гачиг	гахай	гээх	рэдэс
hamlet, village	poverty; calamity; trouble	pig. hog. swine	to lose	belly; abdo- men; bowels. intestines
乡 村	贫穷, 缺乏	猪	丢失, 遗失	(肚子) 肠子

蒙古语书面语 词汇 语别	ᠭᠡᠳᠦᠷ	ᠭᠡᠳᠢᠬᠡ	ᠭᠡᠳᠦᠭ	ᠭᠡᠭᠡ
	正 蓝 旗	gədgər	gədi:x	gəɖzig~gidzəŋ
巴林右旗	gədgər	gədi:x ~gədə:x	gəɖzig	gəgə:
陈巴尔虎	gədgər	gədi:x	gəɖzəŋ	gəgə:
布利亚特	gədgər	gədi:x	gəzəŋ	gəgə:
达 尔 罕	gədgər	gədi:x	gəɖzig	gəgə:
喀 喇 沁	gədgər	gədə:x	gəɖzig	gəgə:
东苏尼特		gədi:x	gəɖzəŋ	gəgə:
鄂 托 克	gedger	gedi:xu	gəɖzig	gege:
阿 拉 善	gedger	gedi:k	gəɖzig	gege:
都 兰	gedger	gedix	gəɖzig	gege:
和 静	gedger	gedə:x	gidzig	gegə:n
达 斡 尔 语	xirʃigər	godi:gu	dua:ɖal ~gəɖzig	gegə:n
东 部 裕 固 语	gedeger	gedi:—	kogol ~gurməl	gerel
土 族 语	gədə:ngi:	gədə:	kugol	gərə:l
东 乡 语	janɖzi	janɖzi—	bianɖzu	gierən
保 安 语	eb᠎əŋ kosəŋ	getəgule—	biangətəsəŋ rafo	narəŋ xuaχəŋ
新 拉 夫 式 蒙 文	гэдгэр	гэдийх	гээг	гэгээ
英 文	with head thrown back; leaning or bending backwards	to bend back- wards; to throw back one's head	plait or braid of hair	daylight; morning dawn; light
汉 义	挺胸的	向后仰	发 辮	曙 光

ᠭᠡᠭᠡᠷᠡᠯ	ᠭᠡᠮ	ᠭᠡᠮᠲᠡᠬ	ᠭᠡᠨᠳᠡᠬ	ᠭᠡᠨᠢ
гэгэ:рэл	гэм	гэмтэх	гэндэх	гөнөᠭ
гэгэ:рэл	гэм	гэмтэх	гэндэх	гөнөᠭ~гөнн
гэгэ:рэл	гэм	гэмтэх	гөндөх	гөнөᠭ
гэгэ:рэл	гэм	гэмтэх	гөндөх	гөнөᠭ
гэгэ:рэл	гэм	гэмтэх	гөндөх	гөнөн~ε:мор
гэгэ:рэл	гэм	гэмтэх	гөндөх	гөнөн
гэгэ:рэл	гэм	гэмтэх	гөндөх	гөнөᠭ
геге:рел	гем	гемтэх	гөндөх	генен
геге:рел	гем	гемтэх	гөндөх	генен
геге:рел	гем	гемтэх	гөндөх	генен
гегэ:рл	гем	гемтэх	гөндөх	генен
сорго:л	гэм~дэмдэн	гэмтэгу	гөндө:л—	гөнн
сурко	гэм~бурь:	гемте—	гөндө~марта	балэм
гэгэре:лгэ	eidzon	eidzon carə		генен
᠘ᠠᠭᠠᠵᠢ	maobin~гөн	maobin quri~ maobin sändzi—	dəjigiə—	mao᠑u ~mao᠑ian
сэрэгэгу	toX	etgu xorə—	dəjig—	mo᠑l
гэгээрэл	гэм	ГЭМТЭХ	ГЭНДЭХ	ГЭНЭН
education, enlightenment	defect; disease; fault; harm	to be injured; to be guilty; to commit a fault or crime; to fall ill	to make a mis- take, take a false step	silly, doltish, careless, negligent
启蒙, 教育	过失, 弊病	发生毛病	失策, 疏忽	冒失, 冒险

蒙 古 语 别	蒙古语书面语			
	ᠭᠡᠨᠲᠡᠬ	ᠭᠡᠷ	ᠭᠡᠷᠪᠠᠯ	ᠭᠡᠷᠡᠯ
正蓝旗	гэнтхэг	гэр	гэр бэл	гэрэл
巴林右旗	гэнтхэн	гэр	гэр бүл	гэрл
陈巴尔虎	гэнэтхэг	гэр	гэр бүл ~гэри:n улсу:d	гэрэл
布利亚特	гэнэгхэг	гэр	гэр бүл	гэрэл
达尔罕	гэнтхэн	гэр	гэр бүл	гэрэл
喀喇沁	гэнтхэн	гэр	гэр бүл	гэрэл
东苏尼特	гэнэтхэг	гэр	гэр бүл	гэрэл
鄂托克	генетхэн	гэр	гэр бүл	гэрэл
阿拉善	гентхэн	гэр	гэр бүл	гэрэл
都兰	генетхэн	гэр	гэр бүл	гэрэл
和静	гентхэн	гэр	гэр бүл	гэрл
达斡尔语	гэнтхэн ~goitkan	гэрj	гэрj конfиг	гэрэл~гэгэ:n
东都裕固语	генетеle	гэр	гэр	гэрэл
土族语	лурдзэг	гэр~куду	куду	гэре:л
东乡语	məndzandzin	гиə	гиə~᠘i᠋ᠨ᠑u	гиəрэн
保安语	лордзэг	гэр	kətəgu kuᠭ	гэгəᠭ
斯拉夫式蒙文	ГЭНТХЭН	гэр	гэр бүл	гэрэл
英文	suddenly	yurt; home	family (people belonging to one household)	light; ray
俄文	忽然	蒙古包, 家	家庭, 家属	光

ᠠᠮᠢᠨᠠ	ᠠᠮᠢᠨᠠ	ᠠᠮᠢᠨᠠ	ᠠᠮᠢᠨᠠ	ᠠᠮᠢᠨᠠ
дгexсөг уг	gərlex	gərʃ	gəsəx	gətər
гэрэ:s	gərlex	gərʃ	gəsəx	gətəx
гэрэ:s	gərlex	gərʃ	gədəx	gətəx
гэрэ:d	gərlex	gərʃ	gədəx	gətəx
гэрэ:d	gərlex	gərʃ	gəsgəx	gətəx ~ marə:x
гэрэ:s		gərʃ	gəsəx	
дзaxимдг	gərlex	gərʃ	gəsəx	gətəx
gere:s	gerlex	gerʃ	gesexu	
gere:s	gerlex	gerʃ	gesky	getek
gere:s	gerlex ~ æ:l bolox	gerʃi	gesex	getex
geræ:s	gerlex	gerʃ	debtex	getex
xulkə:sən usugu	nugur xəilgə:gu	ogduləgu xu: ~gərʃil ~ gərʃin	gəsəgu	gətə:bəi
geres	bi:r əbja ~ger bar	gereʃə	kes—	əŋdə
	be:rə awu	gəndəən	eindəre:	nudule
dziesən kiələn	biəri agi—	dəənmin	aiaoji— ~indəwra—	marə— ~təndzi—
katəim	verə əpə—	gəndəəŋ ~ dʒlba	eimdər—	nudzi colj—
гэрээс	гэрлэх	гэрч	гэсэх	гэтэх
last will, testament	to get married	testimony, witness, proof	to thaw	to stalk; to watch, spy
遗嘱	结婚, 娶妻	证明人, 证物	解冻, 融解	窥视

蒙古语书面语 词汇 类别	ᠠᠮᠢᠨᠠ	ᠠᠮᠢᠨᠠ	ᠠᠮᠢᠨᠠ	ᠠᠮᠢᠨᠠ
正蓝旗	gətləx	gi:ʃəŋ	gi:gu:ləx	gilbəgnəx
巴林右旗	gətləx	gy:ʃin	gi:gu:ləx	gelbagnəx
陈巴尔虎	gətləx	oilʃin	gi:gu:ləx	gilbəgnəx
布利亚特	gətləx	oilʃin	gi:gu:ləx	gilbəgnəx
达尔罕	gətləx	gi:ʃin	gi:gu:ləx	gelbəgnəx
喀喇沁	gətləx	gi:ʃin	gi:gu:ləx	
东苏尼特	gətləx	gi:ʃin	gi:gu:ləx	gjoltagnəx
鄂托克	getlexu	gi:ʃin	gi:gu:ləxu	gelbəgnəxu
阿拉善	getelky	gi:ʃ	gi:gy:lek	gilbaləzəx
都兰	getlex	gi:ʃin	gi:gu:ləx	gəlbagnəx
和静	getlex	gi:ʃ	gerelty:ləx	gilibkix
达斡尔语	xədəlgə:gu	əne:ke:	ila:ntəgu	gialbagaldzigu
东部裕固语	garʃ wai	ye:ʃin	gerel kure	gereltə—
土族语	alda	ndzuwa	gere:l bau	gergeldə
东乡语	ənda—	dəʃəŋ	dəəoji— ~eie—	gerəsliə—
保安语	vaçal— ~xarə—	dəʃəŋ	bu—	nəgə nəgə gəgər—
斯拉夫式蒙文	гэтлэх	гийчин	гийгүүлэх	гилбэгнэх
英文	to traverse, cross; to be delivered, freed	visitor, guest	to lighten; to enlighten	to shine, sparkle
汉文	解脱, 渡过	客人	照耀	闪光

ᠭᠣᠳᠡᠬᠡ	ᠭᠣᠳᠦᠭᠦᠷ	ᠭᠣᠬᠡᠬᠡ	ᠭᠣᠬᠡᠬᠡᠳᠣᠬᠡ	ᠭᠣᠵᠡ
godæ:x	godᠥgor	goxᠲᠦ᠋᠋:	goxᠲᠦ᠋᠋:dox	guju:~go:ju:
godæ:x	godᠥᠭᠦᠷ	goxᠲᠦ᠋᠋:	goxᠲᠦ᠋᠋:dox	go:ju~ge:jo:
godoix	godᠥgor	gogᠲᠦ᠋᠋:	gogᠲᠦ᠋᠋:dox	go:ju:
godoix	gozgor	gogso:	gogso:dox	go:ju:
godæ:x	godᠥᠭᠦᠷ	gogᠲᠦ᠋᠋:	ᠭᠣᠭᠲᠦ᠋᠋:dæx	go:ju:
gædæ:x	gædᠥᠭᠦᠷ	gogᠲᠦ᠋᠋:	ᠭᠣᠭᠲᠦ᠋᠋:dox	go:jo:
godoix	godᠥgor	goxᠲᠦ᠋᠋:	goxᠲᠦ᠋᠋:dox	go:ju:
godoixu	godᠥgor	gogᠲᠦ᠋᠋:	gogᠲᠦ᠋᠋:doxu	go:ju:
godoix	godᠥgor	gogᠲᠦ᠋᠋:	gogᠲᠦ᠋᠋:dox	go:ju:
godzo:x	godᠥᠭᠦᠷ	gagᠲᠦ᠋᠋	gogᠲᠦ᠋᠋:soda:x	go:ju:
buᠯxuᠭᠣᠯᠠᠬ	gozgor	gogᠲᠦ᠋᠋:	gogdox	go:je
tænti:gu	ᠶᠣᠷᠬᠤᠴᠦᠷ	gorgᠲᠦ᠋᠋	gorgila:gu	gauju:
ᠲᠦ᠋ᠳᠦ᠋ᠢᠯ᠋᠋ᠣ—	ᠶᠣᠷᠠᠭᠠ	ᠲᠦ᠋ᠭᠠᠲᠦ᠋ᠢ	torlo	gouje
gordi:	ᠳᠠᠨᠳᠠᠨ	bunda:ræ ~tugu	tugule	gaujo:
ᠳᠠᠳᠠᠢ—	ᠳᠠᠢᠨᠳᠠᠢᠭᠠᠨᠠᠨᠢ ~boswsanni	uidᠳᠠᠢᠨ cuᠶᠠᠢ	cuᠶᠠᠢᠯᠠ—	gaoje
bicæ—	bidᠳᠦᠭᠦ	kæudᠳᠦ᠋᠋	boᠬᠤᠨᠭᠠᠢᠰᠭᠠ—	gojye
ᠭᠣᠳᠣᠶᠬ	ᠭᠣᠵᠣᠷᠣᠫᠣ	ᠭᠣᠷᠴᠣ᠋᠋	ᠭᠣᠷᠴᠣ᠋᠋ᠣᠳᠣᠬ	ᠭᠣᠶᠦ
o stick up	tall and thin; sticking up, raised	loop; skein; noose	to make into loops, wind into a skein	plaster
竖起, 竖起	尖长的, 竖起的	扣环	作套, 套扣	膏药

蒙古语书面语	词汇		ᠭᠣᠳᠦᠭᠦᠷ	ᠭᠣᠳᠡᠬᠡ	
	别	义			
蒙古	正蓝旗	gol	gol	goldu:	gollox
	巴林右旗	gol	gol	goldu:n	gollæx
	陈巴尔虎	gol	gol	goldu:	gollox
	布利亚特	gol	gol	goldu:	gollox
	达尔罕	gol	gol	goldu:	gollæx
	喀喇沁	gol	gol	goldu:	gololox
	东苏尼特	gol	gol	goldu:	gollox
	鄂托克	gol	gol	goldu:	golloxu
	阿拉善	gol	gol	goldu:	gollox
	都兰	gol	gol	goldu:	gollox
	和静	col	col	coldongu:	collodog
	达斡尔语	gol	gol~xuarag	golæinj	gol.bait ~golᠲᠦ᠋ᠢᠯ᠋ᠭᠠᠨ
东都裕固语	tal gol	col	tal gol	tolokui: bar	
土族语		col			
东乡语	dzuja᠋᠋	moran~aran	dzuja᠋᠋	dzuᠲᠦ᠋ᠶᠠᠭᠠ—	
保安语	gatsan	morog	gatsan	dᠠᠨᠶᠠ᠋ᠣ—	
斯拉夫式蒙文	ᠭᠣᠯ	ᠭᠣᠯ	ᠭᠣᠯᠲᠦ᠋ᠭᠦ	ᠭᠣᠯᠯᠣᠬ	
英文	main, chief	river	mainly, chiefly, mostly	to be in the center prevail, predomi- nate; to be the main thing	
蒙古文	主要的	河	主要的	为主, 主持	

ᠭᠣᠣᠮᠲᠤ	ᠭᠣᠣᠮᠲᠤ	ᠭᠣᠣᠮᠲᠤ	ᠭᠣᠣᠮᠲᠤ	ᠭᠣᠣᠮᠲᠤ
golomt	goləx	gomdol	gomdox	gor
guləmt	goləx	gomdəl	gomdəx	gor
golomtog	golox	gomdol	gomdox	gorj
golomt	golox	gomdol	gomdox	gorj
guləmt	golox	gomdəl	gomdəx	gor
	golox	gomdol	gomdox	gər
golomt	golox	gomdol	gomdox	gor
gulumt	goloxu	gomdol	gomdoxu	gorj
gulumt	golox	gumdol	gumdox	gorj
golomt	golox	gomdol	gomdox	gor
gulumt	colox	gumdl	cundux	kysyl ~eremfil
gulɕa:r	gologu	gomdo:l ~morisxun	gomdogu	duar
takua ~golomd	nudəndə lə jobnan	comodal	comoda—	bodo
ɕo:xo	udɕe odo	juawan	juawanla	durdan~dor
ɕowo~ɕziəwə	udɕəda— ~taɕian giə—	janwan	janwan giə—	wanɕian ~ciwan
tabkə	nɕe edə—	neka	neka ti—	səktəgu
ГОЛОМТ	ГОЛОХ	ГОМДОЛ	ГОМДОХ	горь
hearth, fire place	to reject, contemn, despise	complaint, appeal	to be distressed; to complain, take offence	expectation, hope;disire, wish
灶	嫌恶, 看不上	委屈	报怨, 委屈	愿望, 企望

蒙古语书面语	ᠭᠣᠣᠮᠲᠤ	ᠭᠣᠣᠮᠲᠤ	ᠭᠣᠣᠮᠲᠤ	ᠭᠣᠣᠮᠲᠤ
正 蓝 旗	gordox	gebəx	gəlig	gerdəx
巴林右旗	gordəx	gebəx	gələg	gedləx
陈巴尔虎	gorjdox	gebəx	gəlig	gerdəx
布利亚特	gorjdox	gebəx	gələg	gerdəx
达尔罕	gorlox	gebəx	gələg	gedləx ~gudɕləx
喀喇沁	gərlox		gələg	
东苏尼特	gordox	gebəx	gəljg	gerdəx
鄂托克	goridoxu	gebəxu	gələg	gerdəxu
阿拉善	goridox	gybek	gəlgə	gerdək
都 兰	gordox	gərbi:x	gələk	gerdəx
和 静		gybyx	kiɕig	gerdəx
达斡尔语	xara:ləgu	gubigu	gulug	ə:ləgu
东部裕固语	bodo	ju:r	gələg~gəɕig	gerdə:—
土 族 语	dorla	gui	gulgo	laila
东 乡 语	ɕuwanla— ~wanɕian giə—	dondɕi—	noyɕi kidɕəu	wulai giə—
保 安 语	kuse—	ki—	noɕui ɕindɕicə	lele—
斯拉夫式蒙文	горьдох	гүвэх	гөлөг	гөрдөх
英 文	to hope or wait for, expect eagerly	to shake, beat out	puppy, whelp	to slander, ca- lumniate, asp- erse, smear
汉 文	期望, 渴望	掸	狗崽	诬赖, 诬蔑

ᠭᠦᠮᠡᠯ	ᠭᠦᠷᠡᠰ	ᠭᠦᠷᠬᠤ	ᠭᠦ	ᠭᠦᠨᠢᠭ
gurməl	gərə:s	gᠦᠷᠬᠤ	gu:	gu:ᠳᠭᠬ
gurməl	gərə:s	gᠦᠷᠬᠤ	gu:	gu:ᠳᠭix
gurməl	gərə:	gᠦᠷᠬᠤ	gu:	gu:ᠳᠭix
gurməl	gərə:həŋ	gᠦᠷᠬᠤ	gu:	gu:ᠵix
gurməl	gərə:s	gᠦᠷᠬᠤ	gu:	ᠳᠭilᠬ
gurməl	gərə:s	gᠦᠷᠬᠤ	go:	xogdɔ:lɔx
germəl	gərə:s	gᠦᠷᠬᠤ	gu:	gu:ᠳᠭix
görməl	gərə:s	gᠦᠷᠬᠤ	gu:	gu:ᠳᠭixu
gyrmel	gərə:s	gyrek	gu:	go:ᠳᠭix
görməl	gərə:s	gᠦᠷᠬᠤ	gu:	gu:ᠳᠭix
gyrmyl	gərə:sn	gyrx	cu:~cyryb	kəbx
nəgməl	gərə:s	nəgəgu	xɑ:li:	xus wanəgu
gurmel	gərə:sən	gur—	col~ᠳᠭilka	ᠳᠭylxu—
gurəmel	rədəc	gura	coŋcu	mutərə:
bianᠳᠢsan	jəᠰəu~jəwə	bianᠳᠢ—	con	muturə—
biangəsag	rədəc	biangə—	coltəc	mantər—
гөрмөл	гөрөөс	гөрөх	гуу	гуужих
braided, woven, plaited	game, beast; antelope	to braid, twine, weave	trench, ravine	toshed hair, cast the coat; moult, shed feathers
编织的	野兽	编织	沟	脱毛

词汇 语别	蒙古语书面语				
	ᠭᠦᠮᠡᠯ	ᠭᠦᠷᠡᠰ	ᠭᠦᠷᠬᠤ	ᠭᠦ	ᠭᠦᠨᠢᠭ
蒙古	正蓝旗	guel	gu:r	gu:rs	gua:
	巴林右旗	gy:l	gu:r	gu:rs	gua:
	陈巴尔虎	gu:lǰ	gu:r	gu:rs	gua
	布利亚特	gu:liŋ	gu:r	gu:rhoŋ	gua
	达尔罕	guil	gu:r	gu:rs	gua:
	喀喇沁	gœ:l		gu:ras	gua:
	东苏尼特	gu:lǰ	gu:r	gu:ras	gua
	鄂托克	gu:lǰ	gu:rs	gu:rs	gua:
	阿拉善	gu:lǰ	gu:r	gu:rs	gua:
	都兰	gu:li	gu:r	gu:rs	gua
和静	jar zes	cu:r	cu:rsn	cu:	
达斡尔语	gaulǰ	ila:xorog	xudusəi gaurs	kəŋk	
东部裕固语	co:lo	kureg	gu:rs	gua	
土族语	ᠳaŋmar	for		gua	
东乡语	xuontun	məndzon ᠳᠦᠨᠳᠦᠭᠤᠨ	xodun tuntun	gua~noᠲsun	
保安语	gira ɬas	ᠳəbrəŋnə ~ᠳᠢᠨᠳᠢᠭᠢᠭᠢ	hotog hᠳzi	gua	
斯拉夫式蒙文	гууль	гуур	гуурс	гүа	
英文	brass, copper	larvae of the ga- d-fly on the back of an animal	pipe	melons	
俄文	黄铜	牛虻蛹	羽毛管, 茎	瓜	

ᠭᠤᠭᠠ	ᠭᠤᠢᠪᠠᠯᠳᠠᠬ	ᠭᠤᠵᠢ	ᠭᠤᠵᠢᠳᠠᠬ	ᠭᠤᠯᠳᠢᠬ
gua:	guibalᠳax	guja	guj᠔dax	gulᠳi:x
gowa:	gæ:bəlᠳix	guj	guj᠔x	gulᠳi:x
gua	guibalᠳax	guj	guj᠔dax	gulᠳi:x
	guibalzax	guj	guj᠔x	gulᠳai:x
go:wa:	gæ:bəlᠳ᠔x	guj	guj᠔x	gulᠳi:x
gowa:	gæ:bəlᠳix	guj	guj᠔x	gulᠳi:x
gojo	guibalᠳax	guji	guj᠔dax	gulᠳi:x
go:	guibalᠳaxu	guja	guj᠔daxu	gulᠳi:xu
go:	guibalᠳax	guji	guj᠔dax	gulᠳi:x
go:~goj	guibalᠳax	guji	guj᠔x	gulᠳi:x
co: yskylintæ:	cy: bilzax	cuji	mælæ:dax	gulᠳi:x
saikən~xod᠔o:	goiko:lᠳigu	guaji	tarkagu	gund᠔i:gu ~xæke darəgu
saixan	colᠳ᠔o᠔ colᠳ᠔o᠔	cuja	cuja dəgərən Xog	ᠳy:le:f— ~hogi:
saixan	guiwalᠳa	land᠔i	tecd᠔	pugi:
səixan	godziəlu— ~dunjao giə—	ʃuɔərə~guja	minada—	codəi—
jeXsa	gopənə var edə—	luə	coŋgəᠳi ekə—	təroŋnə mura—
ɣya	ɣyɪwəlzax	ɣya	ɣyadax	ɣylʒnɪx
beautiful	to stagger, waver; to swagger	thigh, leg	to whip, lash	to be bent down at the end; to hang one's head
美丽的	摇摆不定, 犹豫不决	大腿	抽打	低头, 垂头

蒙 古 语 书 面 语	ᠭᠤᠨ	ᠭᠤᠨᠳᠢ	ᠭᠤᠨᠶᠠ	ᠭᠤᠨᠶᠢᠬᠤ
正蓝旗	gun	gund᠔	gunja:	gunfix
巴林右旗	gun	gund᠔	gonjo:	gonjix
陈巴尔虎	gun	gund᠔	gonja:	gunjax
布利亚特	gun	gun᠔	gunja:	gunjix
达尔罕	gun~judləŋ	gund᠔	gonjo:	gonjix
喀喇沁			gonjo:	gonfox
东苏尼特	gunj	gund᠔	gunja:	gunfix
鄂托克	guno	gund᠔	gunja:	gunjixu
阿拉善	gunu	gund᠔	gunja:	gunjix
都兰	guna	gund᠔i	gunja:	gunjilxa
和静	gunn	gund᠔in	gunjæ:	gunjix ~gunjnox
达斡尔语	guanən xukur	guan᠔in xukur	gonjimol	gonfigu
东部裕固语	gunon	guno᠔in	Xungulaŋ	xungula—
土族语			gonjei	gonjei
东乡语	guran nasutu boyaᠳəu	guran nasutu swniu	nanbiᠳw	qawadə kiəliə—
保安语	calaŋti	coŋmo	xaŋ xaŋ kuŋ	Xordə kalə—
斯拉夫式蒙文	ɣyna	ɣynʒ	ɣynšaa	ɣynšix
蒙文	three-year- old ox	three-year- old cow	nasal, snuff- ling	to nasalize, snuffle
蒙义	三岁公牛	三岁母牛	鼹鼻儿	鼻音说话

ᠵᠢᠭᠠᠨ	ᠵᠢᠭᠠᠨ	ᠵᠢᠭᠠᠨ	ᠵᠢᠭᠠᠨ	ᠵᠢᠭᠠᠨ
gurəb	gurəbduga:r	gurgu:l	gutax~ifix	guʃ
gurəb	gurəbduga:r	gurgu:l	gutəx	guʃ
gurb	gurbduga:r	gurgu:l	gutax	guʃ
gurab	gurəbduga:r	zərləg taxja:	gutax	guʃ
gurab	gurabduga:r	gurgu:l	gutəx	guʃ
gurab	gurabduga:r	gurgu:l	gutax	guʃ
gurab	gurabduga:r	gurgu:l	gutax	guʃ
gurab	gurabduga:r	gurgu:l	gutax	guʃ
gurab	gurabduga:r	gurgu:l	gutaxu	guʃ
gurba	gurbəduḡa:r	gurgu:l	gutax	guʃ
gurba	gurabduga:r	gurgu:l	gutax	guʃe
curban	gurbduḡar~ curbdogʃ	gurgu:lʃ	gutax	cuʃin
guarəb	guarəbda:r	xorgo:l	gotorolga:gu	goʃi
curwan	curwardʒar	əwu gu	həʒelye--	quɕin
gura:n	gura:ndar	curcul		xudzin
curon	ɕisan ~curada	jəɕi ~jəɕi tuca	sankuiro-- ~ciukuiro--	sanʃu
coraŋ	coraŋnə ndəŋ	golcor	kui nda--	gobarəŋ
гyрaв	гyрaвдyгaар	гyргyул	гyтax	гyч
three	third	pheasant	to be depressed or despondent	thirty
三	第三	野鸡	受辱, 自愧	三十

蒙古语书面语 蒙古语 方言 别	正蓝旗	gə:	gəbger	gəbi:x	gəɕə:
	巴林右旗	gə:	gəbger	gəbi:x	gəɕə:
	陈巴尔虎	gə:	gəbger	gəbi:x	gəɕə:
	布利亚特	gə:	gəbger	gəbi:x	gəzə:ŋ
	达尔罕	gə:	gəbger	gəmi:x	gəɕə:
	喀喇沁	gə:	gəbger	gəbi:x	gəɕə:
	东苏尼特	gə:	gəbger	gəbi:x	gəɕə:
	鄂托克	gə:	gəbger	gəbi:x	gəɕə:
	阿拉善	gy:	gybger	gybi:k	gyɕə:
	都兰	gy:	gəbger	gəbi:x	gyɕə:
	和静	gy:n	gybdgyr	gybæ:x	gyzæ:n
	达斡尔语	gəu	xamri: golj	tunti:gu	gəɕə:
东部裕固语	gy:n	gulɕir	kyry:!--	gəɕə:n	
土族语	gu:	xəŋgar	gordi:	gəɕə:	
东乡语	koma	qawa dalan	ko--	xuədu	
保安语	ŋguormo	Xor codəŋ	ko--	ɕopə	
斯拉夫式蒙文	гyу	гyврəр	гyвийх	гyзээ	
英文	mare	protruding, jutting, sticking out	to protrude, jut, stick out	paunch, tripe	
义	骡马	鼻梁, 凸丘	鼓起	胃(反刍类的)	

ᠭᠡᠳᠴᠢᠷ	ᠭᠡᠳᠴᠢᠷᠳᠡᠬᠡ	ᠭᠤᠯᠢᠰ	ᠭᠤᠯᠢᠰ	ᠭᠤᠯᠢᠰ
gečǵir	gečǵirdəx	guils	guiŋʃə:x	guiŋʃəd~guŋʃət
gečǵir	gečǵirləx	gy:ls	gy:ŋʃə:x	gy:ŋʃid
gečǵir	gečǵirdəx	guils	guisə:x	guisəd
gečǵir	gečǵirdəx		xuisə:xə	
gečǵir	gečǵirdəx	gy:ləs	gy:ŋʃə:x	gy:ŋʃəd
	gečǵirdəx	guiləs	guiŋʃə:x	guiŋʃəd
gečǵir	gečǵirdəx	guiləs	guitsə:x	guitsəd
gečǵir	gečǵirdexu	guiles	guiŋʃə:xu	guŋʃid
gyčǵir	gyčǵirdek	gy:les	ky:tse:k	kytsəd
gor	gordex	gy:ls	gy:tse:k	gy:tsəd
gyčǵyr	gyčǵyrdix	øræg	gy:tse:x	gy:tsys
gečǵirə	ə:ləgu ~bələgu	guilə:s	okombu:gu	oinbo:l
beno~usca	gərdə	Xəŋdzi	guiŋʃy:l— ~putu:l	ʃugən
gualac	gualacda	sbai aləma	nʃamgə	
fəibən~umia	fəibən giə— ~umia giə—	orəu	kuitʃəγə—	ʃunfən ~wontʃian
moŋ kalsaq dondog	moŋ kalə	orəg	Xərgə—	jiguo
гүжир	гүжирдэх	гүйлс	гүйцээх	гүйцэд
slander calumny	to slander, co- luniate, asperse, smear	apricot	to complete, fulfill up, finish	fully, completely, in all
诽谤	诬蔑	杏	使完成, 达成, 结束	充分

蒙古语书面语 词汇别	ᠭᠤᠯᠢᠰ	ᠭᠤᠯᠢᠰ	ᠭᠤᠯᠢᠰ	ᠭᠤᠯᠢᠰ
正蓝旗	guiŋʃəx	guix	gəŋ	gəŋ
巴林右旗	gy:ŋʃix	gy:x	gəŋ	gəŋ
陈巴尔虎	guisəx	guix	gəŋ	gəŋ
布利亚特	du:həx	guix	gəŋ	gəŋ
达尔罕	gy:ŋʃix	gy:x	gəŋ	gə:n
喀喇沁	guiŋʃəx	guix	gəŋ	gəŋu:n
东苏尼特	guitsəx	guix	gəŋ	gəŋ
鄂托克	guiŋʃexu	guixu	gəŋ	gə:n
阿拉善	kytsək	gy:k	gyŋ	gyŋ
都兰	kətsəke	gy:k	gyŋ	gy:n
和静	gy:tʃx	gy:x	gyŋ~guŋ	gy:n
达斡尔语	čarəgu	guigu	gun	gəə:n
东部裕固语	guiŋʃe—	ʃugur~hi:l	gun	gəŋ
土族语	kuidə	gui		gun~fugon
东乡语	kuitʃə—	xolu—	gun	gun
保安语	kuitʃi—	holə—	gun	gədoŋ
斯拉夫式蒙文	гүйцэх	гүйх	гүн	гүн
英文	to come to an end, be finished; to run after	.to run, gallop	duke	deep; profound
意义	赶, 追及, 够上	跑	公 (爵位)	深

ᠬᠠᠯᠠᠭ	ᠬᠠᠨ	ᠬᠠᠰ	ᠬᠠᠪᠠ	ᠬᠠᠪᠠᠰ
xa:lᠠᠭ	xa:ŋ	xa:x	xab noxæ:	xaba:s
xa:lᠠᠭ	xa:n	xa:x	xaba: noxo:	xaba:s
xa:lᠠᠭ	xa:ŋ	xa:x	xab noxoi	xaba:s
xa:lᠠᠭ	xa:ŋ	xa:x	xab noxoi	xaba:h
xa:lᠠᠭ	xa:n	xa:x	xaba: noxo:	xaba:s
xa:lᠠᠭ	xa:n	xa:x	xa:ba: næxæ:	xaba:s
xa:lᠠᠭ	xa:ŋ	xa:x	xab noxoi	xaba:s
xa:lᠠᠭ	xa:n	xa:xu	xab noxoi	xaba:s
xa:lᠠᠭ	xa:n	xa:x	xab noxoi	xaba:s
xa:lᠠᠭ	xa:n	xa:x	xab noxa:	xaba:s ~xaba:das
xa:gu:l y:dn	xa:n	xa:x	gab noxæ:	xaba:sn
xa:lᠠᠭ	xa:n~æɕin	xa:gu	ba:lɯ nogo	oirol
uden	xa:n	soloɕæ cur	xa:ba noχui	χawa—
xa:lᠠᠭ	xa:n	xa:	xabaɕæ noxui	ɕar~xabcæɕæ
uidɕian	xuanɕaŋ	qa—	kabagæu noyɕi	ɕɯfæn
ndaŋ	χaŋɕaŋ	χa:—	χaba noɕui	ɕar
хаалга	хаан	хаах	хав нохой	хаваас
door, gate	Great Khan, emperor, king	to close, shut	little house dog, lap-dog	stitching
门	皇帝, 汗	关, 闭, 闭	哈巴狗	绗线

蒙古语书面语	ᠬᠠᠪᠠᠷ	ᠬᠠᠪᠠᠷᠳᠠ	ᠬᠠᠪᠠᠬ	ᠬᠠᠪᠠᠳᠠᠷ
正蓝旗	xabar	xabarɕa:	xabəx	xabdar
巴林右旗	xabar	xaborɕa:	xabəx	xabdar
陈巴尔虎	xabar	xabarɕa:	xabax	xabdar
布利亚特	xabar	xaborɕa:ŋ	xabax	xabdar
达尔罕	xabar	xabarɕa:	xabax	xabdar
喀喇沁	xabar	xabarɕe:	xabax	xabdar
东苏尼特	xabar	xabarɕa:	xobax	xabdar
鄂托克	xabur	xaburɕa:	xobuxu	xabudar
阿拉善	xabur	xaburɕan	xabax	xabdar
都兰	xabar	xabarɕa ~xabarɕaŋ	xabax	xabdar
和静	xabar	xabarɕiŋ	xobax	xabdar
达斡尔语	xaur	xaurai a:næg	ɕigərkəgu	xaudal
东部裕固语	χawər	χawər notoc	χawa—	χabdar ~χauda—
土族语	xawur		ɕarla	xaidəgu
东乡语	ɕuntɕian	ɕuntɕianni caɕa	ɕuri— ~ɕiæɕiæ—	qaɕatukuni
保安语	ɕitgə	eiso	ɕar ekə	χitəgu
斯拉夫式蒙文	xabar	xabarχaa	xabax	xabdar
英文	spring	spring camp of cattle-breeders	to stitch	swelling, tumour, bump
藏文	春	春营地	绗	肿

ᠬᠠᠪᠳᠠᠬ	ᠬᠠᠪᠳᠠᠬ	ᠬᠠᠪ	ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠬ	ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠬ
xabdax	xebis	xeb	gabsrax	gabʃil ~dʒabsər
xabdax	xebəs	xeb	xabsrəx	xebʃil
xabdax	xabis~xabil	xabj	xabsrax	xabʃu:
xabdax	xabthəŋ	xabj	xabsrax	xabsal
xabdax	xəbrəŋ	dʒax	xabsrax	xebʃil
xabdax	xebas		xabsrax	xebʃil
xabdax	xabis	xabj	gabsrax	gabʃil
xabudxu	gabtəs	xabj	gabsarxu	gabʃil
xabdax	xabis	xabj	xabsarx	xabʃil
xabdax		xadʒu:	xabsarax	xabʃil~xabʃal
xabdax	xabtsn	xəb	xabsarx	xabʃil
xau:gu	xabirəŋ	ollon	kamʃigu	kabiʃil
Xauda—	Xarxuo	Xarɣuor	dabɣuarlo— ~Xanacər	dʒabsər~qabsər
xaidə	xairdə	xarɣa:	nukorgə	xalʔi
qajatu—	qaruyə~ləba	qaruyadə	bandzi—	gon ~dʒiadaodao
Xitə—	Xalɣə	səb	nəkgə— ~deli—	dʒado
хавдах	хавирга	хавь	хавсрах	хавцал~ хавчил
to swell, become dropsical	rib	vicinity, neighbourhood	to join, to assist	gorge, ravine, canyon
肿	肋骨	旁边	帮忙, 兼差	峡谷

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠬ	ᠬᠠᠪ	ᠬᠠᠪᠳᠠᠬ	ᠬᠠᠪ
正蓝旗		gabx~xaɕ	xad	xadəŋ	xadəm
巴林右旗		xabəx	xad	xadəŋ	xadəm
陈巴尔虎		gabx	xad	xadəŋ	xadəm
布利亚特		xabx	xadəŋ	xadəŋ	xadəm
达尔罕		xabx	xad	xadəŋ	xadəm
喀喇沁		xabax	xad	xadəŋ	xadəm
东苏尼特		gabx	xad	xadəŋ	xadəm
鄂托克		xabxu	xad	xadəŋ	xadəm
阿拉善		xabxu	xad	xadəŋ	xadəm
都兰		xaxba~xabxa	xad	xadək	xadəm
和静		xabxu	xad	xadəŋ	xadəm
达斡尔语		kabʃi	xad	kadigj	(xadən~xadəm)
东都裕固语		dʒonou	gada	kadaɕ	gadəm
土族语		dʒa:kər	gada:	kadaɕ	gadəm
东乡语		dʒianao	gada~taʃu	xada	(gadun)
保安语		dʒano	paɔŋ	kadaɕ	adʒəŋ~azəŋ
斯拉夫式蒙文		xavx	xad	xadaɣ	xadam
英文		trap, snare	rock, cliff, rocky mountain	a piece of silk used as a greeting gift am- ong the zang and mo- nggol nationalities	in-law relatives from the point of view of the husband or wife
汉语		夹子	岩石	哈达	岳家

ᠬᠠᠳᠠᠮ	ᠬᠠᠳᠠᠮ	ᠬᠠᠳᠠᠬ	ᠬᠠᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬ	ᠬᠠᠳᠤᠷ
xadēm a:b	xadēm a:ᠳ	xadax	xadaglaḅ	xadu:r
xadēm a:b	xadēm a:j	xadax	xadēglax	xadu:r
xadam a:ba	xadam a:ᠳi:	xadax	xadgalax	xadu:r
xadam a:b	xadam i:ᠳa:	xadax	xadagalax	xadu:r
xadam a:b	xadam a:j	xadax	xadgēlax	xadu:r
xadam a:b	xadam a:j	xadax	xadgalax	xadu:r
xadam a:b	xadam a:ᠳ	xadax	xadgalax	xadu:r
xadam a:b	xadam e:ᠳ	xadaxu	xadgalxu	xadu:r
xadam a:b	xadam e:ᠳ	xadax	xadgalax	xadu:r
xadam a:b	xadam eke	xadax	xadgalax	xadu:r
xadam a:b	xadam e:ᠳ	xadax	xadcalx	xadu:r
xadam a:fjig	xadangu:	xadēgu	xadagla:gu	xadu:r
ᠬᠠᠳᠠᠮ ᠰᠢᠶᠡ	ᠬᠠᠳᠠᠮ ᠬᠡ	ᠬᠠᠳᠠ—	ᠬᠢᠷᠠ: ᠬᠠᠳᠠᠭᠠᠯᠠ—	ᠬᠠᠳᠤᠷ
xadēm a:ba	ᠬᠠᠳᠠᠮ ᠠᠮᠠ	ᠬᠠᠳᠠ	ᠳᠠᠭᠠ	ᠬᠠᠳᠢᠷ
xadun	ᠬᠠᠳᠤᠨ ᠮᠡᠬᠢᠡ	ᠬᠠᠳᠤ— ~ᠬᠠᠳᠤ—	ᠭᠢᠷᠠ— ~ᠰᠤᠨᠳᠢ—	ᠬᠠᠳᠤ
ᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠨ	ᠳᠠᠭᠠᠮᠡᠨᠠ	ᠬᠠᠳᠠ—	ᠭᠣᠷᠠ—	ᠬᠠᠳᠢᠷ
ᠬᠠᠳᠠᠮ ᠠᠶ	ᠬᠠᠳᠠᠮ ᠡᠭᠵ	ᠬᠠᠳᠠᠬ	ᠬᠠᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬ	ᠬᠠᠳᠤᠭᠦᠷ
ather-in-law	mother-in-law	to cut, reap; to nail, fasten with nail, drive in	to keep, save, place in safe-keeping	scythe, sickle
父	岳母	割, 钉	保存	镰刀

蒙古语书面语 词汇 语别	正蓝旗	xadᠤa:r ~xēᠳᠤa:r	xadᠤax	xadᠤu:	xag
	巴林右旗	xēᠳᠤa:r	xēᠳᠤix	xēᠳᠤu:	xag
	陈巴尔虎	xadᠤa:r	xadᠤax	xadᠤu:	xag
	布利亚特	xaza:r	xozax	xozu:	xag
	达尔罕	xadᠤa:r	xadᠤix	xadᠤu:	xag
	喀喇沁	xēᠳᠤa:r	xadᠤax	xēᠳᠤu:	xag
	东苏尼特	xadᠤa:r	xadᠤax	xadᠤu:	xag
	鄂托克	xadᠤa:r	xadᠤaxu	xadᠤu:	xag
	阿拉善	xadᠤa:r	xadᠤax	xadᠤu:	xag
	都兰	xadᠤa:r	xadᠤax	xadᠤu:	xag
	和静	xozo:r	xozax	xadᠤu:	xag
	达斡尔语	xada:l	xadᠤigu	ollon	xalam
	东部裕固语	ᠬᠠᠳᠠᠷ	ᠬᠠᠳᠤ~ᠳᠤ:—	ᠬᠠᠷᠭᠠᠷ	bəgən
土族语	ᠬᠠᠳᠠᠷ	ᠬᠠᠳᠤ	ᠬᠠᠷᠭᠠ:	xag	
东乡语	ᠬᠠᠳᠠ	ᠳᠠᠠᠠ— ~ᠬᠠᠳᠤᠠ—	ᠬᠠᠷᠢᠭᠠ ~ᠬᠠᠨ ᠳᠤᠮᠳᠠ	ᠲᠢᠶᠢᠷᠦᠨ ᠭᠡᠳᠤᠳᠢᠠ, ᠲᠢᠶᠢᠷᠦᠨ ᠠᠷᠠᠰᠤᠨ	
保安语	ᠬᠠᠳᠢᠷ	ᠳᠤ—	ᠠᠯᠠ ᠶᠠᠭ	təronᠳᠡᠭᠤ si	
斯拉夫式蒙文	xazaap	xazax	xaxuyy	xar	
英文	bridle, curb	to bite, nibble, sting	side	dirt sticking to something dandruff, scurf	
汉义	马嚼子	咬	旁边	头垢	

ᠭᠠᠰᠰᠠᠬ	ᠬᠡᠯᠠᠬ	ᠬᠡᠷ	ᠬᠡᠷ	ᠬᠡᠷᠢᠭᠭᠢ
xaxsax	xɛ:lax	xɛ:r	xɛ:r	xɛ:rʃəg
xagsax	xailax	xair	xair	xairʃig
xagsax	xailax	xair	xair	xairsag
xaxsax	xɛ:lax	xɛ:r	xɛ:r	xairsag
xagsax	xɛ:lax	xɛ:r	xɛ:r	xɛ:rʃig
gaxsax ~gotax	xailax	xair	xair	xɛ:rʃəg
xagsaxu	xailax	xair	xairxag	xairʃag
xagsax	xæ:lax	xæ:r	xæ:r	xairʃig
xagsax	xæ:lax	xæ:r	xæ:r	xæ:rʃag
xagsax	xæ:lax	xæ:r	xæ:r	xæ:rʃag
xuare	xaksəgu ~gəskəgu	duarələl	y:rmyg ʃolu:n	xæ:rʃag
Xu:ka	kes--	sonar~Xair	ara: ʃolo:	nə:m
xoɬa:	xairla	xaircan	ʃa:cal	Xairɬag
so- ~qosusw	xuajirəya-	naijisan ~kueiəsan	xaira	xo:ɬə
lo-	cimdər-	ŋgagəgu	ʃoɬw	ciəɬw~xo:ɬw
carcax	хайлах	хайр	caci	caea
o dry out, arch	to melt, melt away, dissolve	хайр	хайр	хайрцар
干	溶化, 炼	love	pebbles, shingle; gravel	box, case, chest
		爱	砂砾	匣子

蒙古语书面语	ᠬᠡᠯᠠᠬ	ᠬᠡᠷ	ᠬᠡᠷ	ᠬᠡᠷᠢᠭᠭᠢ
词汇	ᠬᠡᠯᠠᠬ	ᠬᠡᠷ	ᠬᠡᠷ	ᠬᠡᠷᠢᠭᠭᠢ
别	ᠬᠡᠯᠠᠬ	ᠬᠡᠷ	ᠬᠡᠷ	ᠬᠡᠷᠢᠭᠭᠢ
正蓝旗	xɛ:ʃ	xajix	xala:	xala:x
巴林右旗	xɛ:ʃ	xajix	xala:	xala:x
陈巴尔虎	xaiʃ	xajax	xala:	xala:x
布利亚特	xaiʃ	xajax	xala:	xala:x
达尔罕	xɛ:ʃ	xajix	xala:	xala:x
喀喇沁	xɛ:ʃ	xɛ:x	xala:	xala:x
东苏尼特	xaiʃ	xajax	xala:	xala:x
鄂托克	xaiʃ	xajaxu	xala:	xala:xu
阿拉善	xæ:ʃ	xajix	xala:	xala:x
都兰	xæ:ʃi	xajxa	xala:	xala:x
和静	xæ:ʃ	xæjnæ:	saljan	xala:x
达斡尔语	kaiʃj	gə:gu	ə:lɬən	tulugu kalka:gu
东部裕固语	Xaiʃi	kor~ʃiluda	ara:lɬigda-	Xolu:dca-
土族语	xaiʃi	xgalo	uri:le	ngure:
东乡语	qaiʃw	bənda-	linɬi-	qalundəya-
保安语	Xiʃi	vaɬal-	andziɬigu	Xoɬə-
斯拉夫式蒙文	хайч	хаях	халаа	халаах
英文	scissors, tongs	to throw, fling; give up	shift; change; transformation	to make hot, warm, heat
汉语	剪子	扔, 抛弃	轮班	烧热

ᠬᠠᠯᠠᠬ	ᠬᠠᠯᠠᠬ	ᠬᠠᠯᠳᠠᠬ	ᠬᠠᠯᠳᠠᠭ	ᠬᠠᠯᠭᠡᠨ
xalax	xalax	xaldax	xaldəŋ	xəlge:
xaləx	xaləx	xaldəx	xelɕjin	xalga:
xalax	xalax	xaldax	xaldəŋ	xalgai
xalax	xalax	xoldax	xalzəŋ	xala:xai
xalax	xalax	xaldəx	xelɕjin	xalga:
xalax	xalax	xaldax	xelɕjin	xalgai
xalax	xalax	xaldax	xaldəŋ	xalgai
xalaxu	xalaxu	xaldaxu	xalɕjin	xalgai
xalax	xalax	xaldax	xoldəŋ	xalga:
xalax	xalax	xaldək	xaldəŋ~gəldəŋ	xalxa:
xalax	xalax~selx	xəljɔx	malzan	xalxə:
xallogu	ka:la:gu	xaldogu	xalɕjin	xala:n kur
Xalu:ra—	oro:lɕji—	na:ɕ wai	gəldəŋgər	ɕu:daŋ wesən
xala	ro:lɕji	xala		xa:lcai
qalunda— ~həri—	arundɕa—	zəji— ~indɕwra—	taɕai	eiəɕwsoo
Xalə	oŋɕji—	reŋə— ~ləŋə—	calpə gilisaŋ ~belubi	səmo
халах	халах	халдах	халзан	халгай
to get warm, warm oneself	to change, replace	to be infected; to attack, violate, invade	bald-headed, balding; blaze on the forehead	nettle
热起来	更换	招惹, 传染, 侵害	秃顶, 线脸(指马)	蝎子草

蒙古语书面语 词汇 类别	正蓝旗	xalgax	xələm	xəls	xəju:~xəju:
	巴林右旗	xalgəx	xələm	xələs	xəlu:
	陈巴尔虎	xalgax	xalim~xalju:	xalju:	xalju:
	布利亚特	xalgax	xalim	xalhaŋ	xalju:
	达尔罕	xalga:x	xələm	xəls	xəlu:
	喀喇沁	xalga:x	xələm	xəls	xəlu:
	东苏尼特	xalgax	xalim	xaljs	xalju:
	鄂托克	xalgəxu	xalim	xaljus	xəju:
	阿拉善	xalga:x	xalim	xalis	xalju:
	都兰	xalgax	xalim	xəlis	xalju:
	和静	xalgəx~ə:rtəx	xəlim	xəlsn~kərsən	xəljy:n
	达斡尔语	wairtəgu	gumbəigu ~miəŋ ɕigu	xalis	xalo:
	东乡裕固语	dəgdəd	y:kən bərdəai	Xələsən gadar	səb
	土族语	ta:dədə		xalsə	xaliu
东乡语	həntuləŋa— ~ɕadaŋwəŋa—	fugun ɕəɕɕə	arosun	ʃuito	
保安语	dadgəŋə—	gum ɕəɕɕi	arsoŋ	ʃam~ʃuito	
斯拉夫式蒙文	халгах	халим	хальс	халиу	
英文	to approach, come near	the fat and flesh adhering to the hide of an animal just skinned	skin; membrane; shell;bark;coat	otter	
汉义	接近	脂肪浮皮	外皮	水獭	

ᠬᠡᠯᠢ	ᠭᠠᠯᠲᠤ	ᠭᠠᠯᠲᠠᠭ	ᠭᠡᠯᠲᠢᠷᠢᠬᠤ	ᠬᠠᠯᠤᠭᠤᠨ
xelju:ŋ~xelju:	galt mөlt	galtag	geltrix	xalu:ŋ
xelu:n	xalt malt	xaltag	xeltrəx	xalu:n
xalju:ŋ	xalt mult	xaltag	xaltrax	xalu:ŋ
xalju:ŋ	xalt mult		xaltrix	xalu:ŋ
xelu:n	xalt mult	xaltən	xaltrəx ~xalgarəx	xalu:n
xelu:n	xalt balt	xaltag	xaltrax	xalu:n
xalju:ŋ	galt mult	galtag	galjtrax	xalu:ŋ
xalu:n	galtu multu	xaltag	galtirxu	xalu:n
xalju:n	xalit mulit		xalitrax	xalu:n
xalju:n	xalt mult	xaltar	xæltreḱ	xalu:n
xælju:n	xælt mult	xalta:ŋ	xaljtarx	xalu:n
alor	xər jar	boḱgir	boldoḱu	xalun
alu:~ke:r	alac bulac	qaldac	Xolca— ~Xaldər	Xalu:n
ailiu	alac walaḱ	boḱzir	xamdəra:	xaloŋ
ailiu	ḱzianḱian kuənk- uan~mamaxuxu	gəuḱzia məuḱzia	qantari—	qalun~həri
eliu	alə valə	guḱza muḱza	Xandər	Xoloŋ
лиун	халт мөлт	халтан	халтираḱ	халуун
abella	carelessly	dirty	to slide, slip, glide	heat;hot;fever
照色	了了草草	污斑	滑	热

词 汇 语 别	蒙古语书面语		ᠬᠠᠮᠠᠭ	ᠬᠠᠮᠠᠷ	
	ᠭᠠᠯᠬᠠᠪᠲᠢ	ᠬᠠᠮᠤ			
蒙 古 语	正蓝旗	galxabᠲᠢ	xama:	xamag	xamar
	巴林右旗	xalxəbᠲᠢ	xame:	xamag	xamər
	陈巴尔虎	xalxabᠲᠢ	xama:	xamag	xamar
	布利亚特	xalxabᠲᠢ	xama:	xamag	xamar
	达尔罕	xalxabᠲᠢ	xeme:	xomag	xamar
	喀喇沁	xalxabᠲᠢ	xeme:	xomag	xamar
	东苏尼特	galxabᠲᠢ	xama:	xamag	xamar
	鄂托克	galxabᠲᠢ	xama:	xamag	xamar
	阿拉善	xalxabᠲᠢ	xama:	xamag	xamar
	都兰	xalxabᠲᠢ	xama:	xamag	xamar
	和静	xalxabᠲᠢ	xamija:r	xamag	xamar
	达斡尔语	dallig	daldᠴi (bait ug- ui)	aitən	xamər
东部裕固语	nu:sen~Xasən	Xama:	ʃogə	Xawar	
土族语	xə:bəi	xama:	igua~gandzəŋ	xawar	
东乡语	duiyaku oḱian	guanci	ḱəjjuḱzi	qawa	
保安语	Xa:ḱigu	ḱon	ha.ḱə	Xor	
斯拉夫式蒙文	халхавч	xamaa	xamar	xamar	
英文	screen, shelter, bulwark	relation, concern	all, whole	nose	
汉语	掩蔽物	关系	所有的	鼻子	

ᠬᠠᠮᠠᠬ	ᠬᠠᠮᠪᠠ	ᠬᠠᠮᠳᠢᠬ	ᠬᠠᠮᠭᠠᠯᠭᠢ	ᠬᠠᠮᠭᠠᠯᠠᠬ
xamax	xamba	xamɕix	xamga:lagf	xamga:lax
xaməx	xam		xəmgələgɕf	xəmgələx
xamax	xamb	xamɕix	xamga:lagf	xamga:lax
xamax	xamb	xamɕix	xamga:lagf	xamga:lax
xamax	xam	xamsəx	xamga:lagf	xamgaləx
xamax	xam	xamɕix	xamga:lagf	xamga:lax
xamax	xamb	xamɕix	xamga:lagf	xamga:lax
xamaxu	xanb	xamɕixu	xamga:lagf	xamga:laxu
xamax	kamba	xamɕix	xamga:lagf	xamga:lax
xamalax	xamba~kamb	xamɕix	xamga:lagfji	xamga:lax
xamax	kamba	ni:lax	xamcæ:lagf	xamcæ:lax
maltəgu	konbu	aɣilaku	xaramta:ga:tʃi	xaramta:gu
Xambə—	qamb	Xanola—	Xamgalacɕi	Xamcala—
xurma:	kambu	nukortəile	xə:ɕin	xoraula
gura— ~təiaoru—	konbu	hantula— ~lianxəgje—	baowigiɕən ~witəiɕən	baowigje— ~witi—
logla—	ngambə	kutəinənəgtələ logla—	fənggugətəŋ	fənggugə—
хамар	хамба	хамжих	хамгаалагч	хамгаалах
to rake up, shovel up, scrape up, gather in	prior. abbot	to help; to do something together	defender, protector, guard	to defend, protect, guard
接, 收集	堪布, 主教	协力	保卫者	保卫

蒙古语书面语	ᠬᠠᠮᠲᠤ	ᠬᠠᠮᠤ	ᠬᠠᠮᠬᠤᠯ	ᠬᠠᠨ
正蓝旗	xamt	xamu:	xamxu:l	xan
巴林右旗	xamt	xamu:	xamxu:l	xan
陈巴尔虎	xamt	xamu:	xamxu:l	xan
布利亚特	xamt~bult	xomu:	xomxu:l	xan
达尔罕	xamt	xamu:	xamxu:l	xan
喀喇沁	xamt	xamu:	xomu:l	xan
东苏尼特	xamt	xamu:	xəŋkuk	xan
鄂托克	xamtu	xamu:	xəŋxug	xan
阿拉善	xamt	xamu:	xəŋxug	terem
都兰	xamt	xamu:	xamxu:l	xan
和静	xamt	xamu:	xamxu:lɟ	terem
达斡尔语	nəkənd	xangu	əɾəm	kəɕin~duse:
东部裕固语	Xamtə	Xamu:	joɣo wesən	kerem
土族语	xamdə		xa:ncul	walcosə
东乡语	hantu	ɣian	xanxou	dan
保安语	hamdə	ŋgo	ndəmbə	dam
斯拉夫式蒙文	хамт	хамуу	хамхуул	хана
英文	together; along with	itch, scab, mange	tumbleweed	wall
俄文	一同	癣疥	蓬蒿	墙壁

ᠬᠠᠨ	ᠬᠠᠨᠠᠬ	ᠬᠠᠨᠠᠬ	ᠬᠠᠨᠠᠬ	ᠬᠠᠨᠠᠬ
xanai	xanax	xanax	xandax	xandge:
xanai	xanax	xanax	xandax	xandge:
xanai	xanax	xanax	xandax	xandgai
xanai	xanax	xanax	xandax	
xanai	xanax	xanax	xandax	xandge:~xand
xanai	xanax	xanax	xandax	
xanai	xanax	xanax	xandax	xandgai
xanai	xanax	xanax	xandax	
xanai	xanax	xanax	xandax	xandgai
xanai	xanax	xanax	xandax	
xanai	xanax	xanax	xandax	xandge:
ᠶ᠋ᠠᠳᠠᠰ ~ᠶ᠋ᠠᠷᠻᠤᠯᠠᠨ	ᠶ᠋ᠣᠰᠤ ᠠᠭᠤ	ᠶ᠋ᠠᠳᠠᠭᠤ	xandagu	xandag
ᠰᠠᠨᠠᠳᠠ ᠻᠤᠷᠻᠠ	ᠶ᠋ᠣᠰᠤᠨ ᠲᠡᠵᠢ—	ᠰᠠᠨᠠᠳᠠᠨᠠ ~ᠻᠤᠷᠻᠡ—	ᠬᠠᠳᠠᠭᠠ ᠶ᠋ᠡᠳᠢ	ᠬᠠᠨᠳᠠᠬᠠᠨ
xanadal	ᠲᠡᠰᠢᠭᠠ ᠴᠠᠷᠭᠠ	xanə		
ᠶ᠋ᠤᠷᠠᠨ~ᠮᠠᠨᠵᠢ	ᠶ᠋ᠣᠰᠤᠨ ᠲᠠᠢ—	kuru—tala— ~ᠮᠠᠨᠵᠢ ᠭᠢᠡ—	ᠣᠶᠤᠷᠠ—	slubueon
ᠶ᠋ᠡᠭᠡᠭᠤ	ᠳᠠᠭᠡ—	təge—	nəze—	slbəcaŋ
ᠠᠨᠠᠯ	ᠬᠠᠨᠠᠬ	ᠬᠠᠨᠠᠬ	ᠬᠠᠨᠳᠠᠬ	ᠬᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠢ
satisfaction, contentment	to phlebotomize somebody; to bleed somebody	be content, be satisfied	to treat, approach; to direct oneself toward; to face	elk, moose
足	放血	满足	向, 朝	驼鹿

蒙古语书面语	ᠬᠠᠨᠠᠬ	ᠬᠠᠨᠠᠬ	ᠬᠠᠨᠠᠬ	ᠬᠠᠨᠠᠬ
正蓝旗	xandɣlax	xangge:	xangge: əmə:l	xangga:x
巴林右旗	xandɣlax	xangge:	xangga: əmə:l	xangga:x
陈巴尔虎	xandɣlax	xanggai	xanggai əmə:l	xangga:x
布利亚特	xandɣlax	xanggai	xanggai əmə:l	xangga:x
达尔罕	xandɣlax	xangga:	xangga: əmə:l	xangga:x
喀喇沁	xandɣlax			xangga:x
东苏尼特	xandɣlax	xanggai	xanggai əmə:l	xangga:x
鄂托克	xandɣlax	xanggai	xanggai əmə:l	xangga:x
阿拉善	udaxox	xangge:	xangge: əmə:l	xangga:x
都兰	xandɣlax	xangga	xangga əmə:l	xangga:x
和静	udurx	xangge:	jaŋcar tsag ~ny tsɣyn əmə:l	xangga:x
达斡尔语	ᠶ᠋ᠣᠶᠢᠯᠠᠭᠤ	əus os sain kəur gəɣir	ərbe:lɣi	ᠶ᠋ᠠᠷᠻᠠᠭᠤ
东部裕固语	əndar	ʃa:l	əŋgerʃag	og~gy:ʃil
土族语	darə		nkərɣag	xanəlcə
东乡语	ʃaiji— ~andaraxa—	usu osuntu oron	ɬiəɬianan	gundzi—~kuru- ya—~gujingiə—
保安话	andəl—	sə vesəŋ soŋ sətəi	ŋgə	təgecə—
斯拉夫式蒙文	ᠬᠠᠨᠡᠯᠠᠬ	ᠬᠠᠨᠭᠠᠢ	ᠬᠠᠨᠭᠠᠢ ᠡᠮᠡᠭᠡᠯ	ᠬᠠᠨᠭᠠᠬ
英文	to rip, rip open, tear off	any hilly area with pleasant climate, fertile soil, forests, rivers and lakes	a kind of packsaddle	to satisfy, comply, meet, supply, provide
汉语	拆开	水草丰富的山林地带	驮鞍	供应, 使满足

ᠬᠡᠨ	ᠬᠠᠨᠵᠢᠬ	ᠬᠠᠨᠵᠢᠳ	ᠬᠠᠨᠵᠢ	ᠬᠠᠨᠵᠢᠢ
xen	xanja:x	xane:d	xanʃ	xanʃi:
xen	xene:x	xene:d	xaŋʃ	xenʃi:
xanj	xanja:x	xanja:d	xaŋʃ	xamsi:
xanj	xanja:x	xanja:d	xaŋʃ	xaŋsui
xen	xene:x~xaja:x	xaja:d	xaŋʃ	xemʃi:
xen	xene:x	xene:d	xaŋʃ	xenʃi:
xanj	xanja:x	xanja:d	xanʃ	xanʃi:
xanj	xana: xu	xana:d	xaŋʃ	ganʃu
xa:nj	xanja:x	xanja:d	xaŋ	xanʃ
xani	xanja:x	xanja:d~ xanja:daŋ	xaŋʃi	xanʃ
xænj	xænæ:x	xænja:dn	yn orteg	xanʃn
xanj	xane:dəgu	xane:d	xanʃi	kanʃi
Xanə	Xana:—	Xana:dən	əne	Xanʃu:n
nukor	xana:	xona:də	xaŋsə	xamʃi
ʃosw~nokio ~dʒəlɪən	qano—	qanadun	xanʃw	ganʃun
ɬəkər	Xanə—	Xanəgu	Xaŋtəiŋ	ganʃoŋ
хань	ханнях	ханняд	ханш	ханцуй
riend, ompanion	to cough, have a cough	cough, grippe, influenza	rate of exchange	sleeve
伴	咳嗽	咳嗽病	行市, 行情, 行 价	袖子

同 汇 别	蒙古语书面语	ᠬᠠᠨᠵᠢ	ᠬᠠᠨ	ᠬᠠᠨᠳᠠᠷᠠᠬ	ᠬᠠᠨᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠤ
正蓝旗	xanu:r	xar	xar darax	xar galu:	
巴林右旗	xanu:r	xar	xar darax	xar galu:	
陈巴尔虎	xonu:r	xar	xar darax	xar galu:	
布利亚特	xonu:r	xar	xar darax	xar galu:	
达尔罕	xonu:r	xar	xar darax	xar galu:	
喀喇沁	xonu:r	xar	xar darax	xar galu:	
东苏尼特	xanu:r	xar	xar darax		
鄂托克	xonu:r	xar	xar daraxu	xar galu:	
阿拉善	xonu:r	xar	xar darax	xar galu:	
都兰	xonu:r	xar	xar darax	xar galu:	
和静	xanu:r	xar	xar darax	xar galu:n	
达斡尔语	ʃosəi taligu dʒu:	xar	xar darardagu	bo:bo:ti	
东都裕固语	dʒy:n~Xanu:r	Xara	Xara da:rnai	Xara galu:	
土族语		xara	xara da:rə	xara ga:galau	
东乡语	dʒun	qara	qara daru—	qara tongori	
保安语	səbka	Xəra	Xəra da:rə—	Xəra təxraŋ	
斯拉夫式蒙文	хануур	xap	xap darax	xap galu	
英文	lancet for bleeding	black; dark	to have night mare	cormorant	
俄文	放血针	黑色	魔	鸬鹚	

ᠬᠢᠷ ᠭᠡᠷ	ᠬᠢᠷ ᠭᠡᠷ	ᠬᠢᠷ ᠬᠡᠯᠤᠰ	ᠬᠢᠷ ᠬᠡᠭ	ᠬᠢᠷᠠᠨ
xar gər ~gendəŋ	xar ʃe:	xar xəls	xar xəŋ	xara:
xar gər	xar ʃe:	xar xəls	xar xən	xara:
xar gər	xar sai	xar xulə:	xar xəŋ	xara:
xar gər	xar sai	xar xulhəŋ	xar xəŋ	xara:
xar gər	xar ʃe:	xar xəls	xar xən	xara:
xar gər	xar ʃe:	xar xəles	xar xən	xara:
xar gər	xar ʃai	xar xəls	xar xəŋ	xara:
xar ger	xar ʃai	xar xələs	xar xən	xara:
xar ger	xar ʃæ:	xar kələs	xar xyn	xara:
xar ger	xar ʃæ:	xar kəlis	xar kən	xara:
xar ger	xar ʃæ:	xar kəlsn	xar kyn	xara:n
lau	xar ʃe:	xar xulsu	baifin irgən	nidi: gali
ban ʃaŋ ~Xara kerem	Xara ʃa	Xara kələsən	Xara ku:n	Xarəmul
xara ger	xara ʃa:	xara kunorsə	xara kun	xarəmul
bofandəw	ʔin	quʃun	qara kun ~suzən	nianli
boŋ ʃiŋ	ʃoŋʃa	kolsəŋ	cyzln	nənguaŋ
xar gər	xar ʃai	xar xəls	xar xyn	xaraa
jail, prison	tea with no milk; black tea with no milk	large drops of sweat	lay man	sight, eyesight
牢 狱	红 茶	大 汗	俗 人	视 力

蒙古语书面语 词汇 语别	ᠬᠢᠷᠠᠨ	ᠬᠢᠷᠠᠨ	ᠬᠢᠷᠠᠨ	ᠬᠢᠷᠠᠨ
	xara:l	xara:x	xarə:x ~xerə:x	xorəm
正 蓝 旗	xara:l	xara:x	xerə:x	xorə m
巴林右旗	xarja:l	xara:x	xarəix	xara m
陈巴尔虎	xara:l	xara:x	xarəix	xara m
布利亚特	xara:l	xara:x	xerə:x	xara m
达尔罕	xara:l	xara:x	xerə:x	xara m
喀喇沁	xara:l	xara:x	xerə:x	xorə m
东苏尼特	xara:l	xara:x	xarəix	xara m
鄂托克	xara:l	xara:xu	usərxu	xa:roŋ
阿拉善	xara:l	xara:x	ysrəx	xarə m
都 兰	xara:l	xara:x	xara:k	xarə m
和 静	xara:l	xara:x	garə:dəx	xarə mʃ
达斡尔语	xara:l	xara:gu	kare:la:gu	bu ja:
东都裕固语	ʃara:r	usca— ~beno	sor—	jydaŋ ~marə m
土 族 语	xara:	xara:	diulə	ʃəzəroŋ
东 乡 语	qarakuni	qara—	ʃəioli—	bəxəili ~təiapigui
保 安 语	ʃarəɖigu	ʃara—	dulə—	idoŋ
斯拉夫式蒙文	xaraal	xaraax	xarəix	xarə m
英 文	curse, abuse, swearing	to curse, swear	to jump, leap, spring	stingy, greedy
俄 文	咒 骂	骂	跳	吝 啬

ᠬᠠᠷᠢᠭᠠ	ᠬᠠᠷᠪᠠᠬ	ᠬᠠᠷᠭᠠᠯᠳᠠᠬ	ᠬᠠᠷᠭᠠᠬ	ᠬᠠᠷᠭᠢᠰ
xarəx	xarbox	xargaldəx	xargax ~xargaldax	xergas
xarəx	xarbəx	xargəldəix	xargəx	xerxəs
xarax	xarbox	xargaldəax	xargax	xarxis
xarax	xarbox	xargalzax	xargax	xargis
xarax	xarbox ~xarməx	xargaldəix	xargəx	xerxəs
xarax	xarməx	xargaldəix		xirxas
xarəx	xarbox	xargaldəax	xargax	xargis
xaraxu	xarboxu	xargaldəixu	xargaxu	xargis
xarəx	xarbox	xargaldəax	xargax	xargis
xarəx	xarbox	xargaldəax	xargax	xargis
xarəx	xa:x	xarx	xargax	xargis
uɖʒigu	xarbəgu	ərʃe:gu	wəʃirəgu ~tololʃigu	osgon
χalda	χarwu	χonəcər	nu:ldə— ~murχulde	qə:ɖə ~dɔcʃən
xarə~sge	xarmu	uɖze~sula:	murguldə	nausəu ~dɔcʃən
uɖə—	əχw—	ɖəsoɔgu giə—	muχundu—	jəɖəo ~tsubao
gali—	χurə— ~ɖkə—	nambər ti—	pəŋgə—	ɖəambo
xarəx	xarvax	харгалзах	xarəx	xarɣis
to see, look, watch	to shoot	to look after; consider	to meet with; to conflict; to be an opponent	cruel, fierce
看, 望见	射	照顾	碰上, 冲突	凶恶

蒙古语书面语	ᠬᠡᠷ	ᠬᠡᠷᠢᠨ	ᠬᠡᠷᠢᠵᠤ	ᠬᠡᠷᠢᠵᠤᠯᠠᠬ
正蓝旗	xer	xerən	xerju:	xaru:lax
巴林右旗	xer	xern	xerju:	xaru:ləx
陈巴尔虎	xarj	xariɣ	xarju:	xarju:lax
布利亚特	xarj	xariɣ	xarju:	xarju:lax ~odu:lax
达尔罕	xer	xerən	xerju:	xaru:ləx
喀喇沁	xer	xeran	xerju:	xaru:lax
东苏尼特	xarj	xariɣ	xarju:	xarju:lax
鄂托克	xarj	xarin	xaru:	xariuləxu
阿拉善	xarj	xarin	xarju:	xarju:lax
都兰	xari	xarin	xarju:	xarju:lax
和静	xær	xærin	xæry:	xæry:ləx
达斡尔语	bədi: gurun xu:	umai	xaro:	ado:ləgu
东都裕固语	ʃamed ku:n	Xarin	Xaru:	adəla—
土族语	təarma kun		xaru:	xarlə
东乡语	soni kun ~uaigo kun	donʃw~qari	xuido~dafu	adulo—
保安语	təaməd kuŋ~ motei guonə kun	donʃt idʒian	lan~χu:rdʒigu	odal—
斯拉夫式蒙文	харь	харин	харну	харнулах
英文	foreign, alien, strange	on the contrary, but	reply, answer; return. back	to tend, herd
汉义	陌生人, 外国的	但是, 然而	回答, 往回 (副)	放牧

ᠬᠡᠷᠢᠬᠡ	ᠬᠢᠷᠢ	ᠬᠢᠷᠢ	ᠬᠢᠷᠢ	ᠬᠢᠷᠢ
xerəx	garf	garf	xorɥ	xarɥ
xerəx	xarɥ	xarɥ	xorɥ	xarɥ
xarjx	xarɥ	xarɥ	xars	xars
xarix	xarɥ	xarɥ	xars	xars
xerəx	xarɥ	xarɥ	xarɥ	xarɥ
xerax	xarɥi:	xarɥi:	xaraɥ	xaraɥ
xarix	xarɥ	garf	xarɥ	xarɥ
xarixu	xarɥi	garf	xarɥ	xarɥ
xarix	xarɥ	xarɥ	xarɥ	xarɥ
xarik	xarɥi	xarɥi	xarɥ	xarɥ
xærx	xarɥ	xarɥ	xælæ:ŋ	xarɥsac
xarigu	guŋ dian	ba:ta ~asrəguləgu	nidi: ilə:n	baifin irgən
Xarə—	ordo	latafadao	gawac	alwata ~Xara ku:n
xarə	fo:roŋ		ɲudunə gurɥ	xara tolcuidu
qari—	guɥɥian ~dadɥian	duitəu	nianguan	baicin
Xa:rə— ~burə—	guŋɥian	kamtai	colidɥigu	beeŋ
xapux	xapw	xapw	xapɥ	xapɥ
to return, go back; to subside	palace	obstacle host- le; anti— opposed	look, glance: eyesight	common people. plebeian
返回, 减退	富殿	敌对的	目光	平民

蒙古语书面语 词汇 语别	ᠬᠢᠷᠢ	ᠬᠢᠷᠢ	ᠬᠢᠷᠢ	ᠬᠢᠷᠢ
	正蓝旗	xaru:l ~xaru:lag	gafa:~xoro:	gafəx
巴林右旗	xaru:l	xafa:~xoro:	xafix	xafiŋ
陈巴尔虎	xaru:l	xafa:	xafix	xafiŋ
布利亚特	xoru:l	xafa:	xafix	xafiŋ
达尔罕	xaru:l	xafa:	xafix	xafiŋ
喀喇沁	xaru:l	xafe:	xefix	xefəŋ
东苏尼特	xaru:l	gafa:	gafix	gafiŋ
鄂托克	xaru:l	gafa:	gafixu	gafin
阿拉善	xaru:l	xafa:	xafix	xafiŋ
都兰	xaru:l	xafa:	xafik	xafiŋ
和静	xaru:l	xafa:	xafix	xafiŋ
达斡尔语	karo:	kərdə:~xore:	kufigu	ɥalko:
东都裕固语	Xaldamo ~Xaru:l	qufa:	χorku:l	cafaŋ
土族语		su:ɥaŋ	xurə	xacaŋ
东乡语	ʃao taiʃən ~ʃaobin	uoron	qo— ~duji—	quʃən~lan
保安语	ʃobig	ca~ra	Xa:—	gojobtəo~rəu
斯拉夫式蒙文	харуул	хашаа	хаших	хашин
英文	guard, watch, patrol	fence, pen; yard, court	to enclose, pen, fence in; block up, obstruct	slow, lazy
俄文	哨兵	院子, 牲畜圈	圈起, 阻挡	怠惰的

ᠭᠠᠫᠢᠷᠢᠬᠡ	ᠭᠠᠲᠠᠨ	ᠭᠠᠲᠠᠬ	ᠭᠠᠲᠠᠭᠠᠬ	ᠭᠠᠲᠠᠭᠤᠷ
gafrəx	gataŋ	gotax	gatgax	gatɣu:r
xafrəx	xatən	xatəx	.xatgəx	xatɣu:r
xafrax	xataŋ	xatax	xatgax	xatɣu:r
xofrax	xataŋ	xatax	xatgax	xatɣu:r
xafrəx	xaton	xatəx	xatgəx	xatɣu:r
xejra:x	xatan	xatəx	xatgax	xatɣu:r
gafra:x	gotəŋ	gotəx	xatgax	gatɣu:r
gafirxu	gotən	xatəxu	gatguxu	gatɣu:r
	xoton	xatəx	xatxax	xatɣu:r
xafra:x	xoton	xatəx	xatgax	xatɣu:r
xəlijra:x	xoton	xatax	xatcax	xatɣu:r
ᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠢᠭᠤ	katun	xuogu	korkugu	karɣenku
cafar—	ᠰᠠᠲᠠᠨ	ᠬᠤᠳᠤᠭᠤ᠋ᠠᠢ	qatca—	Xatɣu:r
xəəŋra:		xada	cada	gulugo
pofoŋsa—	xuanxəu ~toitai	co—	ᠰᠤᠠᠳᠤᠭᠤ᠋ᠠᠢᠵᠢ— ~ᠰᠤᠳᠤᠭᠤ᠋ᠠᠢ	dəndəw
rogtocədə ɕi—	tets	ᠬo—	ᠰᠤ᠋ᠣᠰᠣᠭᠠ— ~ᠳᠠᠭᠠ	gatər
xaɳpa:x	xatah	xatax	xatrax	xatɣyyp
to have an aversion, be fed up with	queen, princess	to dry up, get dry	stab, thrust; embroider	hair pin, hair ornaments
仄 烦	皇后, 夫人	(湿东西) 干	刺, 刺绣	发 簪

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠭᠠᠲᠢᠷ	ᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠭᠠᠲᠤ᠋ᠨ	ᠭᠠᠲᠤᠭᠤᠰ	ᠭᠠᠲᠤᠭᠤᠷ
正 蓝 旗	gatir	gatfər	gatu:		ᠭᠠᠬᠠᠬ
巴林右旗	xetar~xetra:	xəfir	xatu:		xaxəx
陈巴尔虎	xatir	xasar	xatu:		xoxəx
布利亚特	xatar	xosar	xatu:		xaxəx
达尔罕	xetəx	xəfər	xatu:		xaxəx
喀喇沁	xetar	xəfir	xatu:		xaxəx
东苏尼特	gatir	gəsar	gatu:		ᠭᠠᠬᠠᠬ
鄂托克	gatir	gatfər	xatu:		ᠭᠠᠬᠠᠬᠤ
阿拉善	xatir	xəsar	xatu:		xoxəx
都 兰	xatar~xatra:	xəsar	xatu:		xoxəx
和 静	xatr	xəfir~xalax	xatu:		xoxəx
达斡尔语	katrəgu	katfir	katən		xəgəgu
东部裕固语	sobola— ~ᠳᠣᠷᠣᠯᠠ—	ʃiχdagaɪ	cadu:~bekə		qaca—
土 族 语	daŋsələ	xadzar	xadoŋ		ʈəadza·
东 乡 语	quodoləɖw jawudan	quɖə~quɖə	qudun ~qutun		ʃəji— ~ʃiandzi—
泉 安 语	daŋtəldzigu ~dəɖtəldzigu	dzambə	Xotoŋ~batə		orəpə bi—
斯拉夫式蒙文	xatɳp	xəɳap	xatɳy		xaxəx
英 文	trot	cheek	hard, firm, solid		to suffocate, choke with
汉 文	颠, 急步	面 颊	硬的, 坚固的		呛

子	ᠠᠭᠤ	ᠠᠭᠤ	ᠠᠭᠤ	ᠠᠭᠤ
xə:	xə:l	xə:l~gəxu:l	xə:ltəx	xə:r ~xədə:
xə:	xə:l	xə:l xə:l xəxu:l	xə:ltəx	xə:r
xə:	xə:l	xə:l	xə:ltəx	xə:r
xə:	xə:l	xə:l	xə:ltəx	xə:r
	bə:s~xə:l	xə:l	bə:stəx	xə:r
	bə:s~xə:l	xə:l	xə:ltəx	xə:r
xə:	xə:l	xə:l	xə:ltəx	xə:r
xə:	xə:l	xə:l	xə:ltəx	xə:r
xe:	xe:l	sə:l	xe:ltəxu	xe:r
ke:	ke:l	ke:l	ke:ltyky	ke:r
ke:	ke:l	ke:l	ke:ltəx	ke:r
ke:	ke:l	tətalca~idllə	ke:ltəx	ke:r
xuə	bə:r	ulintəgu	bə: sugu	xə:r
alag~rəmu:	χdor~χələg		χdor bə:rɕ wai~bə:s	ke:re ~sərtəŋ caɕɕar
	ger~ke:le		ke:lele	xara coda
ᠰᠠᠮᠳᠡ	tai	xəumən	bəswtu olu—	jəwaini caɕɕa
rəmo	səusəŋ ɕɕindzicə	bigun	ɕɕindzicə səu—	χəŋɕɕi
xəə	xəəli	xəəli	xəəli	xəəp
pattern, design	embryo; germ, foetus	bribe	to become pregnant (of animals)	steppe, wasteland
花 纹	牲畜胎	贿赂	受孕, 怀胎	野 地

蒙古语书面语	ᠠᠭᠤ	ᠠᠭᠤ	ᠠᠭᠤ	ᠠᠭᠤ
正 蓝 旗	xə:r	xəb	xəbləx	xəbrəg
巴林右旗	xə:r	xəb	xəbləx	xəbrəg
陈巴尔虎	xə:r	xəb	xəbləx	xəbrəg
布利亚特	xə:r	xəb	xəbləx	bələŋ
达 尔 罕	xə:r	xəb	xəbləx	xəbrəg
喀 喇 沁	xə:r	xəb	xəbləx	xəbrəg
东 苏 尼 特	xə:r	xəb	xəbləx	xəbrəg
鄂 托 克	xe:r	xeb	xeblexu	xebreg
阿 拉 善	ke:r	keb	barlax	kebrəg
都 兰	ke:r	keb	keblex	kebrəg
和 静	ke:r	keb	baralx	ky:ryg
达 斡 尔 语	kalo:r~kəir	xəgu	xəbləgu	təmbərke:
东 部 裕 固 语	χara kureŋ ~ke:r~χalu:	χuar	χuarla—	cuɕɕ~kebrəg
土 族 语	xai liu	xor	xorla~barla	ke:reɕ
东 乡 语	xailiu	mudzu ~janɕzu	inɕzi—	təui
保 安 语	ɕɕoliu	mudɕi	χuəre -	kuɕəg
斯拉夫式蒙文	xəəp	xəb	xəvləx	xəbrəg
英 文	bay, chestnut (colour of horse)	mould, cliché; model, form, type	to print, publish	fragile, brittle, breakable
汉 文	枣骝色	模子, 模型	印 刷	脆 的

ᠭᠡᠪᠲᠡᠷ	ᠭᠡᠪᠲᠡᠬ	ᠭᠡᠪ	ᠭᠡᠪᠭᠡᠨ	ᠭᠡᠪᠢ
gəbtər	gəbtəx	xəp	xəpɣən	xəpi:
xəbtər	xəbtəx	xəp	xəpɣən	xəpi:
xəbtər	xəbtəx	xəp	xəpɣən	xəpi:
xəbtər	xəbtəx	xəp	xəpɣən	xəpi:
xəbtər	xəbtəx	xəp	xəpɣən	xəpi:
xəbtər	xəbtəx	xəp	xəpɣən	xəpi:
gəbtəs	gəbtəx	xəp	xəpɣənən	xəpi:
gəbtəf	gəbtəxʉ	xəp	xəpɣən	xəpi:
kebter	kebtək	xəd	getgine	xədi:
kebte:r	kebtəx	kedy~kydy	ketegen	kedy:
	kebtəx	kede	kedgene	kedy:
	kebtəx	kedn~kedy:	kedgen	kedy:
sərdzi	kərtəgu	xəpən~xəp	sonu:ke:	jo:ke:
ru:n	əna:—	ke:də	ʃərə dzu:na ~arokə dzu:na	ke:də
kədə:gu gatsar	kədə:	kədə	dzoŋna:	kədə
kiɖziəku oron~xo	ʃandzi— ~kiɖziə—	giədun	xulon banbun	giədunyan
tərogu orog	hingər—	kutuŋ	əabrəŋ	ʃəŋtəg
хэвтэр	хэвтэх	хэд	хэдгэнэ	хэдий
place to lie down; kennel	to lie	how much, how many; several	bumble-bee	how, how mu- ch, how many
卧 处	躺	几 个	土 蜂	多 少

词 汇 语 别	蒙古语书面语			
	ᠭᠡᠪᠲᠡᠷ	ᠭᠡᠪ	ᠭᠡᠪᠭᠡᠨ	ᠭᠡᠪᠢ
正 蓝 旗	xəpɣəŋ	xəpɣə:	xəl	xəl am
巴 林 右 旗	xəpɣən	xəpɣə:	xəl	xəl am
陈巴尔虎	xəpɣəŋ	xəpɣə:	xil	xil am
布利亚特	xəpɣə:xəŋ	xəzə:	xələŋ	xəl am
达 尔 罕	xəpɣən	xəpɣə:	xəl	xəl am
喀 喇 沁	xətɣən	xəpɣə:	xil	xil am
东苏尼特	xəpɣəŋ	xəpɣə:	xəl	xəl am
鄂 托 克	xəpɣən	xidɣə:	xil	xil am
阿 拉 善	kedy:kyn	kede:	kele	kel ama
都 兰	kedy:xen	keɖə:	kel	kel ama
和 静	kedy:xyn	kezə:	keln	keln amn ~kəl am
达 斡 尔 语	xəpɣən	xəpɣə:	xəlʃ~xusug	am kəli
东 部 裕 固 语	ke:dənna	keɖə:	kelen	aman kəlen
土 族 语	kədəxə:n	kəɖə:	kələ	kələ ama
东 乡 语	giədunyan	giədɣə	kiələn	kiələn amon
保 安 语	kutuŋɣəŋ	kəɖzi	kaləŋ~gətəi	kerpə ~kandəɖziɡu
斯拉夫式蒙文	хэдхэн	хэзээ	хэл	хэл ам
英 文	just a few, only a few	when, what time	tongue; langu- age, speech	wrangle
俄 文	仅几个	何 时	舌, 语言	口 舌

ᠬᠡᠯ	ᠬᠡᠯ	ᠬᠡᠯᠪᠦᠷ	ᠬᠡᠯᠮᠡᠷᠮᠦᠭ	ᠬᠡᠯᠬᠡ
xəl d̥ə:x	xəl orox	xəlber	xəlmərɟ	gəlxə:
ug d̥ə:x	xəld orəx	xəlber	xəlmɛɟ	xəlɣə:
xil d̥ə:x	xil orox	xəlber	xəlmɛɟ	
xəl zə:x	xəl orox	xəlber	xəlmərɟ	kelke:
ug d̥ə:x	xəl orəx		xəlmərɟin	xəlɣə:
xil d̥ə:x	xil orox		xəlmərɟ	xəlɣə:
xəl d̥ə:x	xəl orox	xəlber	xəlmɛɟ	gəlxə:
xil d̥ə:xu	xəl oroxu	xilbir	xəlmərɟ	xəlɣə:
yg d̥ə:k	keledy oroxu	kelber	kelemərɟ	kelke:
yg d̥ə:x	xəl orox	kelber	kelmərɟi	kelke:
kel zə:x	kəln orx	kelber	tunɟ	kelkæ:
usugu arɟo:gu	usugu sorugu	kəlbər~dur ~durun	tunɟiɣəgu ~obilembigu	sə:gu
lar gəɟ cur ~lar	lar gəɟ su:nai	suyua	kelemərɟi~lar telmərɟi	kelke
ugo d̥ə:	ugo surə	log	furo:lca	təɟir
kiələn ʂuand̥zi—	kiələn suru—	einɕw~jand̥w	fənɟi	niə ʂuand̥w
kua kurkə—	kələ madə—	jəɟɟi ~samsəka	tunɟl	ʂuan
хэл зөөх	хэл орох	хэлбэр	хэлмэрч	хэлхээ
to passon words, information	to begin to talk (of infants)	form,shape	interpreter	string
传话	学话	形式	口译者	一串

蒙古语书面语	ᠬᠡᠯᠬᠡᠰ	ᠬᠡᠯᠬᠡᠬ	ᠬᠡᠮᠳᠡ	ᠬᠡᠨ
正蓝旗	gəlxə:s	gəlxəx	xəmd̥ɣə:	xən
巴林右旗	xəlɣə:s	xəlɣəx	xəmd̥ɣə:	xən
陈巴尔虎	xəlɣə:s	xəlɣəx	xəmd̥ɣə:	xəŋ
布利亚特	xəlɣjə:s	ɤlxəx	xəmd̥ɣə:	xəŋ
达尔罕	xəlɣə:s	xəlɣəx	xəmd̥ɣə:	xən
喀喇沁	xəlɣə:s	xəlɣəx	xəmd̥ɣə:	xən
东苏尼特	gəlxə:s	gəlxəx	xəmd̥ɣə:	xəŋ
鄂托克	xəlɣə:s	gəlxəxu	xəmd̥ɣə:	xən
阿拉善	kelke:s	kelkek	kəmd̥ɣə:	ken
都兰	kelke:s	kelxəx	kəmd̥ɣə:	ken
和静	kelkæ:r	kelkəx	kəmd̥ɣə:n	ken
达斡尔语	də:s	xolbogu	xəmd̥ɣə:	xən
东部裕固语	(Xerge:n) gəl ~di:sən d̥y:	d̥y:d̥ aw—	tuile	ken
土族语		xulo:	kəɟaŋ	ken
东乡语	ʂuand̥ziku d̥ziəku	ʂuand̥zi—	ʂuamə~xəɟu	kiən
保安语	təŋgəgu hamɟic	təŋgə—	ʂlmo	kaŋ
斯拉夫式蒙文	хэлхээс	хэлхэх	хэмжээ	хэн
英文	cord, string	to string, thread	measure	who
俄文	穿绳	穿连	量, 度	谁

ᠬᠡᠨᠢ	ᠬᠡᠨᠢ	ᠬᠡᠨᠢ	ᠬᠡᠨᠢ (ᠬᠡᠨᠢ)	ᠬᠡᠨᠢ
xəndʒ	gəngrəg	xərə:	xərbə: ~xərəbɔɖʒə:	xərəg
xəndʒ	xənggrəg	xərə:	xərbə: ~xərəbɔɖʒə:	xərəg
xəndʒ	xənggəg	xərə:	xərbəb	xərəg
xəndʒ	xənggəg	xərə:	xərbəb	xərəg
xəndʒ	xənggəg	xərə:	xərbə:	xərəg
xəndʒ	xənggəg	xərə:	xərbə:	xərəg
xəndʒ	xənggəg	xərə:	xərbəb	xərəg
xəndʒ	xənggəg	xərə:	xərbəb	xərəg
xəndʒ	xənggəg	xərə:	xərbə:	xərəg
xəndʒ	xənggəg	xərə:	xərbə:	xərəg
xəndʒ	xənggəg	xərə:	xərbəb	xərəg
xəndʒ	xənggəg	xərə:	xərbəb	xərəg
kəndʒə	kənggerge	kere:	kereb	kereg
kəndʒə	kənggerge	kere:	kereba	kereg
kənz	kənggrəg	kerə:	kerbæ:	kereg
oŋdʒi uɖʒirtən	tunku	ga:gu	xərgul	bait
sɑ:r	kənggerki:	kəri:		jobdal~uic:
uri:təi	kənggerge	kərə:	wardʒə:	dundoc
udan cuɣuolason	gu	laowa	ɖiəzə~dan	uiliə
ndadʒi olsəŋ	gu	lova	pa:ʂl	dondoc
xənə	xənggəg	xədə	xədəb	xədəp
aftermath, rowen, late born	drum, tambourine	crow	if	affair, business, matter
晚生的	鼓	乌鸦	假如	事情

蒙古语书面语	词 汇	语 别	ᠬᠡᠨᠢ	ᠬᠡᠨᠢ	ᠬᠡᠨᠢ	ᠬᠡᠨᠢ	
			蒙	古	语	别	蒙
正 蓝 旗			xərəgtəi	xərəldəx	xərəm	gərsəŋ	
巴林右旗			xərəgte:	xərəldəx	xərəm	xərsəŋ	
陈巴尔虎			xərəgti:	xərəldəx	xərəm	xərsəŋ	
布利亚特			xərəgtəi	xərəldəx	xərəm	xərhəŋ	
达尔罕			xərəgte:	xərəldəx	xərəm	xərsəŋ	
喀喇沁			xərəgte:	xərəldəx	xərəm		
东苏尼特			xərəgtəi	xərəldəx	xərəm	gərsəŋ	
鄂托克			xiregte:	xərəldəxu	xerem	gersəŋ	
阿 拉 善			keregtæ:	kereldeke	kerem	kərsəŋ	
都 兰			keregtæ:	kereldəx	kerem	kərsəŋ	
和 静			keregtæ:	kereldəx	kerem	kərsn	
达 斡 尔 语			gian	xərəldəgu ~ʃo:giltʃigu	kəɖʒin	ərʃu: xəugu	
东 部 裕 固 语			kereg bain	kərə:lda—	kerem	ʃjersən	
土 族 语			rgulo	kərəlda—	wəlgasə		
东 乡 语			biɖi~indən	sugiəndu—	ʃəntəian	əintəoni fugun	
保 安 语			jində mändə	kəndə—	dam	əbʔəŋdəgu gum	
斯拉夫式蒙文			xədəггтэй	xərəldəx	xədəm	xəpсэн	
英 文			useful; necessary, needed	to quarrel, fall out, wrangle, dispute	wall, fortress	breast,brisket	
汉 义			应 该	吵 架	墙	胸 脂	

ᠭᠡᠷᠰᠤ	ᠭᠡᠷᠯᠢᠰ	ᠬᠡᠷᠤ	ᠬᠡᠷᠤᠯᠢᠰ	ᠬᠡᠷᠢᠭ
гэрсү:	гэрлᠢᠰ	хэрү:ᠯ	хэрү:ᠯᠢᠰ	гэсэг
хэрсү:	хэрлᠢᠰ	хэрү:ᠯ	хэрү:ᠯᠢᠰ	хэсэг
хэрсү:	хэрлᠢᠰ	хэрү:ᠯ	хэрү:ᠯᠢᠰ	хэсэг
	хэрлᠢᠰ	хэрү:ᠯ	хэрү:ᠯᠢᠰ	хэхэг
хэрсү:	хэрлᠢᠰ	хэрү:ᠯ	хэрү:ᠯᠢᠰ	хэсэг
хэрсү:	хэрлᠢᠰ	хэрү:ᠯ	хэрү:ᠯᠢᠰ	хэсэг
гэрсү:	гэрлᠢᠰ	хэрү:ᠯ	хэрү:ᠯᠢᠰ	гэсэг
гэрсү:	гэрлᠢᠰ	хирү:ᠯ	хирү:ᠯᠢᠰ	гесег
кэрсү:	кэрлᠢᠰ	кэры:ᠯ	кэры:ᠯᠢᠰ	кесег
кэрсү:	кэрлᠢᠰ	кэры:ᠯ	кэры:ᠯᠢᠰ	кесег
кэрсү:	кэрлᠢᠰ	кэры:ᠯ	кэры:ᠯᠢᠰ	кесег
килᠢ:	кэрлᠢᠰ	хэрᠠᠯ~ᠶ᠋ᠣᠭᠡᠨ	хэрᠠᠯᠲᠢ: ~ᠶ᠋ᠣᠭᠡᠨᠲᠢ	кэсэг
кэлᠢ:	кэсгөл	кэре:ᠯᠳᠡ	кэре:ᠯᠲᠢ	гесег
сандзонду	кэрдеи	кэре:		кэсэг
ејаоаинни	килᠢ—	сугиᠡ	сугиᠡндүтᠡᠨ	буфэн
вэсали	дэбгэ—	кандэдзигу	кандэгүдэ ггэгэгᠡᠰᠣᠭ	ги
хэрсү	хэрчнх	хэрүүл	хэрүүлч	хэсэг
prudent, circumspect, careful	to cut, carve	quarrel, dispute, brawl	quarrelsome	part, piece
小心的, 谨慎的	切	吵架	好吵架的	部分, 块儿

词汇 类别	ᠭᠡᠷᠰᠤ	ᠬᠡᠷᠢᠭ	ᠬᠡᠳᠡ	ᠬᠡᠲᠢ
蒙古语书面语				
正蓝旗	гэсэх	гэжиг	гэт	гэт
巴林右旗	хэсэх	хэжиг	хэт	хэт
陈巴尔虎	хэсэх	хэжиг		хэт
布利亚特	зоих	хэжиг	хэт	хэт
达尔罕	хэсэх	хэжиг	хэтрэ:	хэт
喀喇沁		хэсэг	хэт	хэт
东苏尼特	гэсэх	гэжиг	гэт	гэт
鄂托克	гесху	гижиг	гету	хете
阿拉善	кесекы	кижиг	кет	кете
都兰	кесех	хижиг	кет	кет
和静	тэгэ:ᠯх	кижиг	кет	кет
达斡尔语	на:дэгу	кэји	дabal	нэгу:
东部裕固语	танбеле	Хуwa~hadac	ојиқәна	кете
土族语	гогла		јаматэги:	кэде
东乡语	хан торі—	футэ~нәнхуй	гофән	хolian
保安语	тo:рэ	дәнтәән	једә медә	тәохор
斯拉夫式蒙文	хэсэх	хэшиг	хэт	хэт
英文	to wander, stray, roam	grace, favour	excessively, extremely; too	steel for striking fire
俄文	游 逛	恩惠, 福气	极端, 过分	火 镰

ᠬᠡᠳᠢᠰᠢᠨ	ᠬᠡᠬᠢᠷᠢᠬᠡ	ᠬᠢ	ᠬᠢᠮᠣᠷᠢ	ᠬᠢᠳᠤ
xəfjənə:ŋ	gəxɣɣəx	xi:	xi: mœr	xi:d
xəfjən:n	xəxɣɣəx	xi:	xi: mœr	xi:d
xəfjənə:ŋ	xəxɣɣəx	xi:	xi: mɔrj	xi:d
xədi:fnə:ŋ	xəxɣɣəx	xi:	xi: mɔrj	xi:d
xəfnə:n	xəxɣɣəx	xi:	xi: mœr	xi:d
xəfjinə:n	xəxɣɣəx	xi:	xi: mœr	xi:d
giɣfnə:n	gəxɣɣəx	xi:	xi: mɔrj	xi:d
giɣfnə:n	gexerexu	xi:	xi: mɔrj	xi:d
ketsnə:n	ɖogodox	ki:	ki: mɔrj	ki:d
keɣjine:n	kekerdex	ki:	ki: mɔri	ki:d
kedu:fnə:n	kekerx	ki:	ki: mœrn	ki:d
jɔ:kɛ:	kəkɣe:gu	aur~sugdun arbun	xobj~ɖjiɔ	sum
kedənɛfji	kəgɣɣɣe—	ki:	ɖjiɔ	ki:d
kəɖəxə:n	kəgɣɣe:	ki:~u:r	ɖɔjɔ:	sme:n ~rgomba
giəɖun	gəgɣe—	kəi~xɔ	amin~intəi	miao
janɣtəg	əgɣe—	ki	juntəi	ʂjɔn
хичнээн	хэхрэх	хий	хий морь	хийд
how much, how many	to belch, eruct	air, gas	luck, good luck	monastery
若干	打气嗝	气体	运气, 命运	寺庙

蒙古语书面语 词汇 语别	ᠬᠢᠮᠠᠯ	ᠬᠢᠰᠪᠡᠷ	ᠬᠢᠬ	ᠬᠢᠪᠡᠬ
	正蓝旗	xi:məl	xi:sbər	xi:x
巴林右旗	xi:məl	xi:sbər	xi:x	xəbəx
陈巴尔虎	xi:məl	xi:sbər	xi:x	xibəx
布利亚特	xi:məl	xi:hbər	xəx	xibəx
达尔罕	xi:məl	xi:sbər	xi:x	xibəx
喀喇沁	xi:məl	xi:sbər	ʃi:x	xəbəx
东苏尼特	xi:məl	xi:sbər	xi:x	xibəx
鄂托克	xi:məl	xi:sbər	xi:xu	xibexu
阿拉善	ki:məl	ki:sbər	ki:x	kebex
都兰	ki:məl	ki:sbər	ki:k	kibek
和静	ki:məl	ki:sbyr	ke:x	kebex
达斡尔语	xi:mul	xəismul	xi:gu	kəmju
东部裕固语	sasan	xo:sənno	gə—	kewə—
土族语	səzasan	xo:sən	gə	ke:
东安语	kun giəsan	ʃuɣian	giə—	əʃan ɖɔɖɔulu—
保乡语	kuŋ esgəsaŋ		esgə—	ndər ekə—
斯拉夫式蒙文	хиймэл	хийсвэр	хийх	хэвэх
英文	artificial, man-made	abstract	to do, make	to ruminate, chew the cud
汉语	人工的	抽象的	做	反刍、倒嚼

ᠠᠨᠢ	ᠬᠢᠪ	ᠬᠢᠯ	ᠬᠢᠯᠢᠭ	ᠬᠢᠯᠢᠰ
xibəs	xəɖzəg	xil	xiləŋ~u:r	xiləs
xibəs	xəɖziɡ	xil	xiləŋ	xiləs
xibs	xiɖziɡ	xil	xiləŋ	xils
xibs	xiziɡ	xil	xiləŋ	xils
xibs	xiɖziɡ	xil	xələŋ	xils
xibəs	xəɖzəg		xiləŋ	xiləs
xibs	xiɖziɡ	xil	xiləŋ	xils
xibs	xiɖziɡ	xil	xiliŋ	xiles
kebes	kiɖziɡ	kil	kiliŋ	kilis
kibes	kiɖzik	kil	kileŋ	kils
kebes	kiɖziɡ	xæ:l	kiliŋ	ny:l
kibəs	ɖzərgə əur	ɖzəfən	aur	morisxun
ditan~kebəs	kiɖziɡ	kil	u:r	gər
kaɣma	nasa:	gəɖzɑ:r		
ɖʌitan	gən~unji	ɖziaoɖziə	xo	janwan
tandzɿ	natəim	ɖzɔɡoŋ	hor	neka
ХНВС	ХИЖИГ	ХИЛ	ХИЛЭН	ХИЛС
carpet, rug	epidemic, typhoid	border, borderline, frontier	anger, wrath, rage	wrog, injustice
地毯	瘟疫	国境, 疆界	怒气	冤屈

蒙古语书面语 词汇 别	ᠬᠢᠯᠢᠰᠳᠡᠬ	ᠬᠢᠮᠯᠡᠬ	ᠬᠡᠩᠶᠦ	ᠬᠢᠷ
	正蓝旗	xiləsdəx	ximləx	xəŋfʌ:
巴林右旗	xələsdəx	xəmləx	xəŋfʌ:	xir
陈巴尔虎	xilsdəx	ximləx	xinʃʌ:	xir
布利亚特	xilstəx	ximləx	xinʃʌ:	xir
达尔罕	xilsdəx	xəmləx	xəŋfʌ:	xir
喀喇沁	xiləstəx	ximələx	uŋʃʌ:xan ənər	fir
东苏尼特	xilsdəx	ximləx	xinʃʌ:	xir
鄂托克	xilsdexu	ximelexu	xinʃʌ:	xir
阿拉善	kilsdex	kemelx	kəŋfʌ:	kir
都兰	kilsdek	kimlek	kiŋʃʌ:	kir
和静	ny:ltæ: bolx	kemelx	kəŋfʌ:n	kir
达斡尔语	gomdo:l—	xəɖziɡu ~kəmiɡu	karfun wa:	jand
东部裕固语	gər no:—	kelme—	hdaraci:	ɣarə ʃəca
土族语		xamla	ɖzʌre:ŋgi:	gu:ɖzɑ:
东乡语	janwan ɡiə—	ɡəɖzɑ—	ɖziaoɖsan uidzʌ	ɡəuɖziə
保安语	baɖ:ɔ rə—	kəməl—	ɖzurgi	siraɖ
斯拉夫式蒙文	ХИЛСДЭХ	ХЭМЛЭХ	ХЭНШҮҮ	ХИР
英文	be unjustly; be maligned	to gnaw, crunch, nibble	smell of burning	dirt
汉文	冤	啃, 啃	烧焦味, 糊味	污垢

ᠬᠢᠷ	ᠬᠢᠷ	ᠬᠢᠷ	ᠬᠢᠷ	ᠬᠢᠷ
xir	gəʃə:l	gəʃə:x	xedʒga:r	xedʒga:rlax
xir	xəʃə:l	xəʃə:x	xedʒga:r	xedʒga:rlax
xir	xəʃə:l	xəʃə:x	xjadʒga:r	xjadʒga:rlax
xir	xifə:l	xifə:x	xjazga:r	xjazga:rlax
xir	xəʃə:l	xəʃə:x	xedʒga:r	xedʒga:rlax
fir	xifə:l	xəʃə:x	ʃidʒa:r	ʃidʒa:rlax
xir	gəʃə:l	gəʃə:x	xjadʒga:r	xjadʒga:rlax
xir	giʃe:l	giʃixu	xidʒga:r	xidʒga:rlaxu
kir	kiʃije:l	keʃe:k	kidʒga:r	kidʒaga:rlax
kir	kiʃe:l	kiʃe:k	kidʒa:r	kedʒaga:rlax
kir	kisə:l	kisə:x	xæ:ʃ	
xəməʒə:	kiʃə:l	kiʃə:gu	kidʒa:r	fabuləgu ~kidʒa:rləgu
ʒerge	puʃig	kəʃi:	kil	sadla-
kaʒaŋ		sundʒoŋlo	gəʒa:r	
ʒəndu	koʃən	ɕiaoɕin	ɕuʒa	ɕiandʒu giə—
ʒəŋdu	kuoʃəŋ	səmtəoŋgə—	ʒoʒə	da:ʒə—
хир	хичээл	хичээх	хязгаар	хязгаарлах
measure, ability; how, in what degree, about	lesson	to take care, be cautious	border, frontier; limit	to limit to, restrict in
程度	课程	谨慎	边境	限制

蒙古语书面语 词汇 语别	ᠬᠢᠷ	ᠬᠢᠷ	ᠬᠢᠷ	ᠬᠢᠷ
	正蓝旗	xelbər	xelgas~xelogs	xemd
巴林右旗	xelbər	xelgas	xeməd	xemdərəx
陈巴尔虎	xjalbar	xjalgas	xjamd	xjamdrax
布利亚特	xjalbor	xjalgahaŋ		
达尔罕	xelbar~juru:	xlgəse	xemd	xemdrəx
喀喇沁	ʃilbar	xilgas	ximd	bu:rax~ximdbolox
东苏尼特	xjalbar	xjalgas	xjamd	xjamdrax
鄂托克	xilbar	xilgas	xjamt	xjamtərxu
阿拉善	kilbar	kilgas	kimda	kimdrax
都兰	kilbar	kilgas	kemd	kemdərək
和静	kilbir	kilegsn	kimd	kimdarx
达斡尔语	kiandkan	kilga:s	kiand	kiandəreɡu
东部裕固语	oŋy:~samu:	gal~di:sən	kəmdo	bu:— ~kəmdara—
土族语	təirwal		təirwal	nem bau
东乡语	gəwa~guro	guyasun	pianji ~ɕian	pianjiʃu— ~ɕianda—
保安语	samo	səl	samo	samodə ɕi—
斯拉夫式蒙文	хялбар	хялгас	хямд	хямдрах
英文	easy, simple	hair (of horse, goat etc.)	cheap, inexpensive	become cheap, fall in price
义	容易的	长毛(马尾的)	贱的	落价

ᠬᠡᠮᠷᠠᠯ	ᠬᠡᠮᠰᠠ	ᠬᠡᠨᠠᠯᠲ	ᠬᠡᠨᠠᠮᠭᠡ	ᠬᠡᠨᠠᠬ
xemral	xemsa:	xenəlt	xenəmgə: ~nembe:	xenəx
xemral ~xemərga:n	niə:s ~xemsa:	xenəlt	xenəmgə:	xenəx
ᠰᠠᠮᠷᠠᠯ	ᠰᠠᠮᠰᠠ:	xjanəlt	xjanəmgai	xjanəx
xjamral	xjamha:	xjanəlt	xjanəmgai	xjanəx
xemral	xemᠰᠠ:	xenəlt	xenəmgə:	xenəx
		xinəlt	xinəmgə:	xinəx
xjamral	xjamsa:	xjanəlt	xjanəmgai	xjanəx
ximral	ximsa:	xinəlt	xinəmgai	xinəxu
kimral	kimsa:	kinəlt	kinəmgə:	kinəx
kemral	kemsa:	kenəlt	kenəmgə	kenəx
kimri	ᠬᠢᠮᠬᠤᠷ		kinimcə:	kinəx
duotra: mo:dəltʃigu	isugu	boiʃa:ltə	keʃə:l ~kiʃibə:	boiʃa:gu ~kimʃigu
xemral	me:ɕjin	boʃi	kinima	totuclu:l—
ᠶᠣᠭᠯᠣᠩ	ne:ɕə	sa:lə		sa:lə
viɕi ~nuiluan	niəɕu	ɕianʃa	əiəinni	ʃənʃa giə— ~ʃənxi giə—
ɕignəŋ	niəɕɿ	ʃəgəgu	damə namə	ʃəgə—
ямрал	хямсаа	хяналт	хянамгай	хянах
risis; contra- iction, haos	nippers, tweezers	control, revision	prudent, careful, cautious	control, take control of, check
钳, 内证	镊子	监查	细心的	审查, 审核

词 汇 语 别	蒙古语书面语			
	ᠬᠡᠷ	ᠬᠡᠷᠭᠠᠬ	ᠬᠡᠷᠮᠠᠭ	ᠬᠡᠷᠦ
正蓝旗	xer	xergəx ~xergə:x	xelməg	xeru:
巴林右旗	xer	xergəx	xerməg	xeru:
陈巴尔虎	xjar	xjarxəx	xjarməg	jaru:
布利亚特	xjar	xjarxəx	xjarməg	xjaru:
达尔罕	xer	xergəx	xerməg	xeru:
喀喇沁	xir		xerməg	xiru:
东苏尼特	xjar	xjərgəx		xjaru:
鄂托克	xjar	xirgəxu	xirməg	xiru:
阿拉善	kir	xərgəx	kirməg	kiru:
都兰	ker	kərgəx	kermək	kuru:
和静	del	kirgəx	tsasn kirmig	kiry:
达斡尔语	niro:~əuləi niro:	xus kaiʃila:gu	kiəməsən ʃas	ʃaudur
东部裕固语	ɣərgəg	ɣurca—	ɕasən	ɕələm
土族语	ulo nurə	xoiʃilo		əu:dəre
东乡语	ula nuru ~dolan	ɕəɣə—	təuʃən ʃasun	qurəu
保安语	godəŋ	xiʃal—	təson	vad
斯拉夫式蒙文	хяр	хяргах	хярмаг	хяруу
英文	crest, ridge of a hill	to shear, clip, cut off	first snow, new-fallen snow	white frost, hoar-frost
汉 义	山脊	剪毛	初雪	霜

ᠬᠣᠯᠠᠭ	ᠬᠣᠯᠠᠭ	ᠬᠣᠯᠠᠭ	ᠬᠣᠯᠠᠭ	ᠬᠣᠯᠠᠭ
xo:lobfj	xo:lɛ:	xo:rənd	xo:sən	xob
xo:ləbfj	xo:lɛ:	xo:rnd	xo:sən ~xo:sxən	xob
xo:lobfj	xo:loi	xo:roŋd	xo:soŋ	xob
xo:lobfj	xo:loi	xo:roŋd	xo:hoŋ	xob
xo:lobfj	xo:l	xo:rond	xo:sgon	xob
	xo:l	xə:lɔ̄ɟu:r	xo:son	xob
xo:lobfj	xo:loi	xo:rond	xo:soŋ	xob
xo:lobfj	xo:loi	xo:rond	xo:son	xob
yiber	xo:loi	xo:rond	xo:son	xob
ɔrgəbfj	xo:l	xo:rond	xo:son	xob
kyzy:næ: ora:dəg	xo:l	xo:rənd	xo:sn	xob
kua:mkoŋigu xunku	xo:lɟ	ʃidəndə	xo:son	korko:s
alfu:r	χola	ɕəbsar	χu:sən	χob
xo:lobtəi	xo:lo	eiɕi:ndə	xo:sən	kuandzo:
uibodzu ~uidzin	soləi	ɖunda	qosun	bəitan
vebo	natəg	χɕi	χosəŋ	kuo
хООЛОВЧ	хООЛОЙ	хООРОНД	хООСОН	хОВ
anything put or worn around the neck	throat, larynx	between; while	empty, vacant	gossip, tittle-tattle,
围巾	咽喉	……之间	空的	谗言

蒙古语书面语 词汇 语别	ᠬᠣᠯᠠᠭ	ᠬᠣᠯᠠᠭ	ᠬᠣᠯᠠᠭ	ᠬᠣᠯᠠᠭ
	正蓝旗	xobo:	xoblox	xo:bəŋ
巴林右旗	xowo: ~lu:bəŋ	xobləx	xo:bəŋ	xobər
陈巴尔虎	xobo:	xoblox	xo:bəŋ	xomor
布利亚特	utgu:r	xoblox		xomor
达尔罕	xobo:	xoblox	xo:bəŋ	xobor
喀喇沁	xobo:	xoblox	xo:bəŋ	xobor
东苏尼特	xobo:	xoblox	xo:bəŋ	xobor
鄂托克	xobo:	gobloxu	xo:bəŋ	xobor
阿拉善	utguts	xoblox	xo:pəŋ	xobur
都兰	xobo: ~ jəgəl	xoblox	xo:pəŋ	xobor
和静	su:lag	xoblx	jaŋlə:	xobor
达斡尔语	kogo:	korko:sla:gu	ko:bun	səɾə:n
东部裕固语	lu:du:ʃ	χobfo:—	χuə pəŋ	ʃy:n
土族语	lacɕə	gualogda	xo:pən	tə:gon
东乡语	xəɕin	bəitan giə—	xuəpun	təiə~təyoŋni
保安语	lala	kua kurgə—	χopən	karə kərə,
斯拉夫式蒙文	хОВОО	ховлох	хООВОН	ховор
英文	well tub, well bucket	to slander, gos- sip, backbite	brazier, pan for holding bur- ning coals	rare, seldom, scarce
汉语	水斗子	进谗, 诽谤	火盆	稀少的

ᠬᠣᠪᠳᠣᠭ	ᠬᠣᠪᠣᠷᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠪᠲᠢ	ᠬᠣᠳᠤᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠣᠷ
xobdog	xobordox	xobᠲᠢ	ᠬᠣᠳᠤᠳᠤᠬ ~ᠬᠣᠳᠢᠭᠢᠳᠤᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠣᠷ
xobdæg	xobordæx	xobᠲᠢ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠢᠳᠤᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠢᠷ
xobdog	xomordox	xobᠲᠢ	ᠬᠣᠳᠤᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠣᠷ
xobdog	xomordox	xobᠲᠢ	ᠬᠣᠵᠢᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠵᠢᠭᠣᠷ
xobdog	xobordox	xobᠲᠢ	ᠬᠣᠳᠤᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠢᠷ
xobdog	xobordox	xobᠲᠢ		ᠬᠣᠳᠤᠭᠣᠷ
xobdog	xobordox	xobᠲᠢ	ᠬᠣᠳᠤᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠣᠷ
xobdog	xobordoxu	ᠭᠣᠪᠲᠢ	ᠬᠣᠳᠤᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠣᠷ
xobdog	xobordox	xobᠲᠢ	ᠬᠣᠳᠢᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠢᠭᠣᠷ
xobdog	xobordox	xobᠲᠢᠶᠢ	ᠬᠣᠳᠤᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠣᠷ
xobdog	xobordox	xobᠲᠢ	ᠬᠣᠰᠣᠷᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠣᠷ
ᠭᠠᠪᠠᠨ~ ᠭᠠᠭᠤᠨ	ᠣᠪᠢᠯᠭᠤ	ᠬᠣᠷᠬᠣᠲᠢᠭᠠᠳᠤᠭᠠᠲᠢ	ᠳᠢᠯᠠᠯᠲᠠᠭᠤ	ᠪᠢᠠᠯᠠᠨ
ᠬᠣᠪᠰᠣᠮᠣᠯ ~ᠬᠣᠪᠳᠣᠭ	ᠲᠢᠶᠢᠨ	ᠬᠣᠪᠲᠢᠶᠢ	ᠣᠷᠶᠢᠳᠣ—	ᠮᠣᠭᠣᠷ
ᠫᠠᠷᠢ	ᠲᠢᠭᠣᠷᠠᠳᠢ	ᠭᠤᠠᠯᠠᠳᠲᠢ	ᠬᠤᠶᠢᠲᠢᠷᠠᠳᠢ	
ᠬᠤᠷᠤᠳᠣᠬᠤ ~ᠨᠢᠶᠢᠨᠬᠤᠶᠢ	ᠲᠢᠶᠢᠳᠣ— ~ᠲᠢᠶᠢᠶᠣᠲᠤ—	ᠪᠠᠶᠢᠲᠠᠨ ᠭᠢᠶᠢᠳᠢᠭᠢᠨ	ᠤᠳᠠ—	ᠲᠠᠶᠢ
ᠬᠡᠪᠲᠡᠭᠡ	ᠲᠡᠪᠡᠰᠣᠭᠡ—	ᠬᠤᠠᠮᠣ	ᠨᠳᠠ—	ᠲᠤᠳᠢ
ᠬᠣᠪᠳᠣᠭ	ᠬᠣᠪᠣᠷᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠪᠴᠢ	ᠬᠣᠵᠢᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠵᠢᠭᠣᠷ
greedy, avid, covetous	to grow scarce or scanty	gossiper, slanderer	to be late, be overdue, fall behind	bald
贪婪的	缺少	进谗者,好进谗的	迟 到	秃 子

词 汇 语 别	ᠬᠣᠳᠢᠮ	ᠬᠣᠳᠢᠮᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠰᠤᠯ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠣᠷ
正 蓝 旗	xoᠳᠢᠮ	xoᠳᠢᠮᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠰᠤᠯ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠣᠷ
巴林右旗	xæᠳᠢᠮ	xæᠳᠢᠮᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠰᠤᠯ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠢᠷ
陈巴尔虎	xoᠳᠢᠮ	xoᠳᠢᠮᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠰᠤᠯᠢᠵᠢ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠣᠷ
布利亚特	xoᠵᠢᠮ	xoᠵᠢᠮᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠵᠢᠰᠤᠯᠢᠵᠢ	
达尔罕	xæᠳᠢᠮ	xæᠳᠢᠮᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠰᠤᠯ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠢᠷ
喀喇沁	xæᠳᠢᠮ	xæᠳᠢᠮᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠰᠤᠯᠢᠵᠢ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠣᠷᠣᠬ
东苏尼特	xoᠳᠢᠮ	xoᠳᠢᠮᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠰᠤᠯᠢᠵᠢ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠣᠷ
鄂托克	xoᠳᠢᠮ	xoᠳᠢᠮᠳᠣᠬᠤ	ᠬᠣᠳᠤᠰᠤᠯᠢᠵᠢ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠢᠷᠬᠤ
阿拉善	xoᠳᠢᠮ	xoᠳᠢᠮᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠰᠤᠯ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠣᠷ
都 兰	xoᠳᠢᠮ	xoᠳᠢᠮᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠳᠤᠰᠤᠯ	ᠬᠣᠳᠤᠭᠢᠷᠢᠶᠢᠨ
和 静	xæ:næ:n	xæ:næ:n	ᠬᠣᠳᠤᠰᠤᠯ	
达 斡 尔 语	xuainda:	diallatəgu	koᠳᠤᠰᠤᠯ	ars go:rigu
东 部 裕 固 语	a:rsa~xəinen	ory:do—	go:tor	xu:ro—
土 族 语	xuinoci	xuitəjra:		xaura:
东 乡 语	ɬonlai ~quinaʂu	uda—	dundun	arasun mutura—
保 安 语	inəsə xuinə	nda—	ɬəlog	arson tu—
斯拉夫式蒙文	ХОЖИМ	ХОЖИМДОХ	ХОЖУУЛ	ХОГЖРОХ
英 文	later, after wards, here- after	to be late, be overdue, fall behind	stump, stub	to peel, scale off
汉 义	以后, 将来	迟 到	树 墩	脱 皮

ᠬᠣᠭᠢᠯ	ᠬᠣᠭᠤᠷ	ᠬᠣᠨ	ᠬᠣᠢ	ᠬᠣᠯᠤᠰ
xogfər	xœ:gu:r	xœ:n	xœ:f	xœ:fləx
xogfil ~əd xorəŋ	xœ:gu:r	xœ:n	xœ:f	xœ:fləx
xogfil	xoigu:r	xoin	xoif	xoifləx
xogfil	xoigu:r	xoin	xoif	xoifləx
xogfil	xœ:gu:r	xœ:n	xœ:f	xœ:fləx
	xœ:gu:r	xœ:tœ:	xœ:fo:n	xœ:fləx
xogfil	xoigu:r	xoin	xoif	xoifləx
xogfil	xoigu:r	xoino	xoif	xoifləxu
xogfil	xœ:gu:r	xœ:n	xœ:f	xœ:fləx
xogfil	xœ:gu:r	xœ:n	xœ:f	xœ:fləx
xogfil	arda:gur	xœ:nə	xo:ran	xo:rsa:gdax
ulin xətge:	əfin	xuainə	xuainə:s	tulkigu
ərdə~əndɕy:	ɑ:ru:r ~arda:gur	ɑ:r~adog ~Xəine	χəigfə ~χəinese	ɑ:raçfə—
	xuino	xuino	xuinoi	xuieila
ᠰaiᠰan	quinoesə	quina	quina	quinaŋula—
jamələ	χuinese	χuinə	χuinə	χuinəilə noŋə—
хогшил	хойгуур	хойно	хойш	хойшлох
belongings, property, hou- sehold goods	in the back, around the back, behind	in the rear, behind; after	northward; bac- kwards, after	to put off, postpone
财 物	从后面、背后	后面，以后	……以后，往后	延迟，拖延

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠬᠣᠮᠤ	ᠬᠣᠮᠤ	ᠬᠣᠮᠤ	ᠬᠣᠮᠤ	
		正 蓝 旗	xœ:t	xœ:t ɕil	xœ:t əfəŋ	xœ:t əx
蒙 古 语		巴林右旗	xœ:t	xœ:t ɕil	xœ:t ɑ:b	xœ:t əx
		陈巴尔虎	xoit	xoit ɕil	xoit əsəŋ	xoit əx
		布利亚特	xoit	xoit ɕil	xoit əsəŋ	xoit əx
		达尔罕	xœ:t	xœ:t ɕil	xœ:t əfiŋ (ɑ:b)	xœ:t ə:j
		喀喇沁	xœ:t	xœ:t ɕil	xœ:t ɑ:b	xœ:t ə:j~xœ:t mœ:m
		东苏尼特	xoit	xoit ɕil	xoit əsəŋ	xoit əx
		鄂托克	xoit	xoit ɕil	xoit əfiŋ	xoit əx
		阿拉善	xœ:t	xœ:tən ɕil	xœ:t ɑ:b	xœ:t e:ɕ
		都 兰	xœ:t	xœ:t ɕil	xœ:t eʂəŋ	xœ:t eke
		和 静	xœ:t	xœ:t ɕil	xœ:t eʂəŋ	xœ:t ek
		达 斡 尔 语	xuainda:	nugua: xo:n	xuainə əfiŋ	xuainə əŋ ~foɾəm əŋ
		东 部 裕 固 语	ɑ:rtə~Xəitə	χəiton	χəit fiŋe	χəit hge
土 族 语	xuidə	maçei	xuidə ɑ:bə	xuidə ɑ:ma		
东 乡 语	quino	gonian ~moɕəʂu xon	quitu awi	quitu ɑnəi		
保 安 语	bebangə~χuite	esəŋ	χuite ɑbo	χuite ɑnə		
斯拉夫式蒙文	хойт	хойт жил	хойт эцэг	хойт эх		
英 文	north, north- ern; back, hind, next, future	next year	stepfather	stepmother		
汉 义	北部，后面	明 年	继 父	继 母		

ᠬᠣᠵᠢ	ᠬᠣᠯ	ᠬᠣᠯᠪᠤ	ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠯᠪᠬ
xojer	xol	xolbo:	xolbogdox	xolbax
xojer	xol	xolbo:	xolbægdax	xolbax
xojir	xol	xolbo:	xolbogdox	xolbox
xojor	xol	xolbo:	xolbogdox	xolbox
xojor	xol	xolbo:	xolbægdax	xolbax
xojor	xol	xolbo:	xolbogdox	xolbox
xojor	xol	xolbo:	xolbogdox	xolbox
xojor	xolo	xolbo:	xolbogdoxu	xolboxu
xojor	xolo	xolbo:	xolbogdox	xolbox
xojer	xol	xolba:~xolbo:	xolbogdox	xolbox
xojor	xol	xolbæ:	xolbogdox	xolbox
xojir	xol	xolbo:	xobordəgu	xolbugu
gu:r	χolo	χolbø:	χolbogdo—	χolbo
go:r	xulo	xulo:	xulo:ldə	xulo:
gua	golo	lianmən	liangɿ giə—	ɬɿɿə— ~liandzi—
gɿar	golo	liangɿ	liangə—	liangə—
xoëp	хол	холбоо	холбогдох	холбох
two	far, distant	contact, connection; federation, league, union	be connected, have relation to, communicate	to tie together, bind; to connect with
二	远	联络、联盟	连系, 关联	连结, 穿缀

词 汇 语 别	蒙古语书面语		ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠯᠪᠬ	ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠯᠪᠬ
	ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠣᠬ	ᠬᠣᠯᠪᠬ				
蒙 古 语	正蓝旗	xoldox	xæləldox	goltlox	xæləx	
	巴林右旗	xoldax	xæləldəx	xoltləx	xæləx	
	陈巴尔虎	xoldox	xolildox	xoltlox	xolix	
	布利亚特	xoldox	xolildox	xoltlox	xolix	
	达尔罕	xoldax	xæləldəx	xoltləx	xæləx	
	喀喇沁	xoldox	xæloldox	xoltlox	xələx	
	东苏尼特	xoldox	xolildox	goltlox	xolix	
	鄂托克	xoldoxu	xolildoxu	moltoɾxu	xolixu	
	阿拉善	xolodx	xolildox	xoltolx	xolix	
	都兰	xoldox	xolildek	xoltlax	xolix	
	和静	xoldx	xolildax	xoltrɿx	xoljɿx	
	达斡尔语	xolɣirəgu	korkolɣigu	ɣiga:ləgu	korkubəi	
东部裕固语	χolodo—	ny:le—	ʃori:lgo— ~χu:l—	χolə		
土族语	xulodə	xolə	xaulə	xolə		
东乡语	golodo—	xuəjindu— ~lailiə—	qolu— ~qontolu—	xuəjiɿə— ~lailiəɿə—		
保安语	golodə—	lələ—	golə—	lələgə—		
斯拉夫式蒙文	ХОЛДОХ ХОЛТОХ	ХОЛИЛДОХ	ХОЛТЛОХ	ХОЛИХ		
英 文	to become more distant; to be too far	to mix, get mixed, mingle	to break off, peel off	to mix, intermix, admix, intermingle		
汉 义	离远, 过远	相混合	剥落	掺和, 混合		

ᠬᠣᠮ	ᠬᠣᠮᠤᠯ	ᠬᠣᠮᠢᠬ	ᠬᠣᠨᠵᠢᠨ	ᠬᠣᠨᠵᠢᠬ
xom	xomu:l	xomæ:x	xonᠵu:r	xonᠵix
xom	xæmæ:l	omi:x	xæᠨᠵu:r ~xæᠨᠵbər	xæᠨᠵix
xom	xomo:l	xomi:x	xonᠵbor	xonᠵix
		xomoix	xonᠵbor	xonᠵix
xom	xomo:l	xæmi:x	xonᠵbər	xonᠵix
	mæron bɑ:s		xæᠨᠵbor	xæᠨᠵix
xóm	xomo:l	xomoix	xonᠵbor	xonᠵix
xom	xomo:l	xomoixu	xonᠵbor	xonᠵixu
ᠳᠠ:s	xomolj	xomi:x	xonᠵibor	xonᠵix
xom	xomoli	xomi:x	xonᠵiber	xonᠵix
xom	xomcol	əmi:x	xonᠵbor	xonᠵix
toku	mori: bɑ:s	atirəgu	konᠵiləg	konᠵigu
ᠬᠣᠮ~ᠭᠠᠷᠲᠠᠭ	fəndu:l	ᠬomi:ᠭ	ᠬonᠵibor	ᠬonᠵiᠭə
	xarcal	təi:rə	ᠶanᠯa	ᠶanᠯa—
naᠳᠴᠠᠨ	qosun hayo	zəudəra— ~ᠶuire—	ᠶanᠵisan	ᠶanᠵi—
cojog	ᠬoson däləg	təuxtə—	ᠶanᠵəsan	ᠶanᠵə
xom	ᠬᠣᠮᠣᠯ	ᠬᠣᠮᠣᠶᠬ	ᠬᠣᠨᠵ᠋ᠪᠣᠷ	ᠬᠣᠨᠵᠢᠬ
weat-cloth placed under the pack on a camel	horse dung	to shrivel, wrinkle, curl up	profit, gain	to profit, gain
驼鞍屉	马粪	抽缩	赚头	赚利

词 汇 语 别	蒙古语书面语		ᠬᠣᠨ	ᠬᠣᠨᠠᠭ	ᠬᠣᠨᠢ	ᠬᠣᠨᠣᠭ
	正蓝旗	巴林右旗				
蒙 古 语	正蓝旗	xongil	xongor	xæᠨ		xonog
	巴林右旗	xonxəl	xongər	xæᠨ		xonəg
	陈巴尔虎	xongil	xongor	xonj		xonog
	布利亚特	xongil	xongor	xonj		xonog
	达尔罕	xængəl	xonɔr	xæᠨ~xoj		xonəg
	喀喇沁		xongor	xæᠨ		xonog
	东苏尼特	xongil	xongor	xonj		xonog
	鄂托克	xongil	xongor	xonj		xonog
	阿拉善	xongil	xo:	xə:		xonog
	都兰	xongil	xongor	xæ:n		xonog
	和静	kəndæ: kəngəel	xongor	xən		xonog
	达斡尔语	ne:rɕik	kongo:r	xonj		xono:r
东部裕固语	gadi:n ni: ~neken	ʃərawəl ~Xongor	Xo:nə		ᠬonog	
土族语	kengələg	əngor	xunə		nəgu:duɾ sonə	
东乡语	nokian	ʃurayan	gonj		niudu niə ɕiəni	
保安语	taɕi kura	ɕiraxan	gonə		udər ɕilən	
斯拉夫式蒙文	ᠬᠣᠨᠭᠢᠯ	ᠬᠣᠨᠭᠣᠷ	ᠬᠣᠨᠢ		ᠬᠣᠨᠣᠭ	
英文	cave; gorge; hollow	yellowish brown	sheep		one day and one night	
汉语	洞穴	淡黄色的	绵羊		一昼夜	

ᠬᠣᠨᠭ	ᠬᠣᠨᠭ	ᠬᠣᠨᠭ	ᠬᠣᠨᠭ	ᠬᠣᠨᠭ
хонгk	xonfo:r	xonox ~untax	xor	xurgu:l
хонгx	xonfo:r	xonəx	xor	xurgu:l
хонгx	xonfo:r	xonox	xor	xorgol
хонгx	xonfo:r	xonox	xor	xorgol ~xorgo:hog
хонгx	xonfo:r	xonox	xor	xorgu:s
хонгx	xonfo:r	xonox	xor	
хонгx	xonfo:r	xonox	xor	xorgol
хонгx	xonfo:r	xonoxu	xor	xorgol
хонгx	xonfo:r	xonox	xor	xorgos
хонгxo	xonfo:r	xonox	xor	xorgoson
хонгx	xoŋʃa:r	xonx	xorn	xorgoson
kua:ngarta	konfo:r	sunj dulə:gu	kor	təmə:xoni: ba:s
Хонго	Хонʃa:r ~qəʃu:	χono—	χoro	hdəg~χorgol
хонгор	coŋi		xuro:~xor	xurgo:sə
сонгон	quʃun	ˈcono—	du	guguʃu
сонга ~galələg	χoŋoŋ	eiŋə səu—	dəg	riməg
сонх	хоншоор	хонох	xop	хоргол
ell, ring	muzzle, beak, snout	to pass a night, spend a night	poison; venom; harm, evil	droppings
ᠬᠣᠨᠭ	咀巴, 鼻面 (指兽)	过夜	毒, 害	驼、羊粪

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠬᠣᠨᠭ	ᠬᠣᠨᠭ	ᠬᠣᠨᠭ	ᠬᠣᠨᠭ
蒙 古 语	正 蓝 旗	xær	xærəx	xærme:	xoro:
	巴林右旗	xær	xærəx	xærmə:	xoro:
	陈巴尔虎	xorj	xorjx	xormoi	xoro:
	布利亚特	xorj	xorix	xormoi	xoro:
	达尔罕	xær	xærəx	xærmə:	xorə:
	喀喇沁	xær	xærəx	xærmə:	
	东苏尼特	xorj	xorix	xormoi	xoro:
	鄂托克	xorj	xorixu	xormoi	xoro:
	阿拉善	xorj	xorix	xormoi	xoro:
	都 兰	xori	xorix	xormə:	xoro:
	和 静	xærn	xærx	xormə:	xora:
	达斡尔语	xorj	xorigu	xuarəm	ga:digj
	东部裕固语	χorən	solə:dʒ gur ~χorɣu:l	χormi:	gaʃa:
土 族 语	xurən	xorə	xurmi:	kuraŋ	
东 乡 语	qorun~əʃu	qa—	dʒaʒa~kon	goruan	
保 安 语	χorəŋ	χa—	ndabkə ~hi sa	janɔʒj	
斯拉夫式蒙文	хорь	хорих	хормой	хорoo	
英 文	twenty	to imprison somebody, lock up	lower hem, fl- ap; foot (of a mountain),	enclosure, courtyard	
汉 义	二 十	囚禁, 圈进	下摆, 山麓	院	

хорох	xorsəx	gorfjix	gorfjix	gorxœ:
хорəх	xorsəx ~dʒanəx	xorfjix	xorfjix	xorxo:
хорох	xorsox	xorfjix	xorfjix	xorxoi
хорох	xorsox	xorfjix	xorfjix	xorxoi
хорох	xorsox	xorfjix	xurfjix	xorxo:
хорох	xorsox	xorfjix	xorfjæ:x	xœrxœ:
хорох	xorsox	gorfjix	gorfjix	xorxoi
хороху	xorsoху	xorfjixu	xorfjixu	xorxoi
хорох	xorsox	xorfjix	xorfjix	xorxoi
хорох	xorsox	xorfjik	xorfjix	xorxo:
хорх	xorsx	xorfjix	xorfjix	xorxœ:
audlo:rdəgu	korsəgu	nəktəgu	xiatrəgu	xorugu
ʃy:dʃ wai	gənlə:—	bəregeɗ—	Xu:ca Xəməɾʃ— ~Xu:dʒicəro	χoroχɟui
təy:ndə—	xuxuira:—	da:laldə—	xəca:—	xurcəi
ʃəyotʉ—	xə kuru—	xoɗo—	coɗʒi cəgri—	cuyi
təɳdə dʒi—	hor os—	hamdə legə—	χoɗʒi vəngər—	co-gi
хорох	хорсох	хорших	хорчийх—	хорхой
to diminish, decrease	to detest, hate, resent	to associate with- somebody, keep somebody company	to warp, dist- ort, contort	insects, worms
减少	恼恨	合伙, 合作	干裂, 翘曲	虫, 昆虫

蒙古 古 语	正蓝旗	got	gotxor	gotlgo:r	gotœ:x
	巴林右旗	xot	xotxər	xotlo:r	xotœ:x
	陈巴尔虎	xot	xotgor	xotlo:r	xotoix
	布利亚特	xot	xotgor	xotlo:r	xotoix
	达尔罕	xot	xotgər	xotlo:	xoti:x
	喀喇沁	xot	xotgor	xotlo:	xotœ:x
	东苏尼特	got	gotgor	gotlo:r	gotoix
	鄂托克	got	xotgor	gotlogo:r	xotoixu
	阿拉善	xot	xotgor		xotoix
	都兰	xot	xotgor	xotlo:r	xoto:x
	和静	xot	xotgor	xotol təgəsə:l	xotœ:x
	达斡尔语	(kotun)	nietʃik ~norʃik	xəuʒo:ro:	nietʃiregu
东部裕固语	Xoto	ɟəŋgər	ʃokoron	ɟəŋgər corʃ—	
土族语	badzar	watəg	xəna	tardə:	
东乡语	badza	wəwə	əʃuxələ	təʒire—	
保安语	badzər	doŋdoŋ	hanə	tagə—	
斯拉夫式蒙文	хот	хотроп	хотлоор	хотоһх	
英文	city, town	concave	all together, entirely	to be concave, to cave in	
汉语	城	凹的	大家, 全部	陷下去	

ᠭᠡᠬᠢᠷᠬᠤ	ᠬᠡ	ᠬᠡᠷᠭᠢ	ᠬᠡᠷᠬᠤ	ᠬᠡᠷᠬᠢ
gœxrox	xə:	xə:ræg	xə:rəx	xə:rxi:
xœxgəx	xə:	xə:ræg	xə:rəx	xə:rxe:
xoxjrox	xə:		xə:rəx	xə:rxi:
xoxjrox	xə:	xə:ræg	xə:rəx	xə:rxi:
xœxgəx	xə:	xə:ræg	xə:rəx	xə:rxe:
xoxrox	xə:	xə:ræg	xə:rəx	xə:rxi:
goxjrox	xə:	xə:ræg	xə:rəx	xə:rxi:
xoxiroxu	xə:	xə:ræg	xə:rəx	xə:rxi:
xoxjrox	kə:	kə:rægə	kə:rək	kə:rky:
xokirox	kə:	kə:ræg	kə:rəx	kə:rki:
xəkrx	kə:	kə:ræg	kə:rəx	kə:rky:
kokirəgu	xuə:	xu:rug	xuə:rəgu	gudʒə:jə:
Xəkər—	ky:	ᠮᠦᠭᠭᠠ	dawa:— ~Xorə—	soitoco
	ko:	xoŋcə:	locəi	ieiro:
sunʃuŋgə—	guəməi	fəŋcə	putura—	ubali
ᠶᠭᠣᠫᠣᠭᠭᠠ— ~Xodzi fgu—	domoc	fəŋcə	dələ—	nanʒcə
xoxipox	xəə	xəəpər	xəəpəx	xəəpxiŋ
to be damaged; to become dry and hard	soot, smoke- black	bellows	to soar, overflow, foam up; becom- e excited, boast	poor fellow! poor thing!
损失, 枯死	烟子, 锅黑	风箱	沸扬, 激昂	可怜的, 可爱的

蒙古语书面语	词 汇 语 别	ᠭᠡᠬᠢᠷᠬᠤ	ᠬᠡᠷᠭᠢ	ᠬᠡᠷᠬᠤ	ᠬᠡᠷᠬᠢ
		正 蓝 旗	xə:rxi:	xə:s	xə:x
巴林右旗	xə:rxi:	xə:s	xə:x	xə:x	
陈巴尔虎	xə:rxi:	xə:s	xə:x	xə:x	
布利亚特	xə:rxi:	xə:s	xə:x	xə:x	
达尔罕	xə:rxi:	xə:s	xə:x	xə:x	
喀喇沁	xə:rxi:	xə:s	xə:x	xə:x	
东苏尼特	xə:rxi:	xə:s	xə:x	xə:x	
鄂托克	xə:rxi:	xə:s	xə:x	xə:x	
阿拉善	xə:rxi:	xə:s	xə:x	xə:x	
都 兰	xə:rxi:	xə:s	xə:x	xə:x	
和 静	xə:rxi:	xə:s	xə:x	xə:x	
达斡尔语	duallərdəŋu	xuə:s	xuə:gu	gəligu	
东部裕固语	naro wedkino	kəwəŋ	ky:re—	Xeldəʒigi	
土 族 语		ko:rsə	ko:	tau	
东 乡 语	orəyəkuni	momodzu	ko	tao—	
保 安 语	ŋgəgəgu	momodzi	Xitə—	hondə—	
斯拉夫式蒙文	xəəpxiŋ	xəəc	xəəx	xəəx	
英 文	lovely, pretty, sweet	foam, froth, suds	to swell, dist- end, intumescere	to chase, drive away, expel, oust	
汉 义	可爱的	泡沫	浮肿	驱逐	

ᠬᠡᠪᠡ	ᠬᠡᠪᠡᠨ	ᠭᠡᠪᠠᠬ	ᠭᠡᠪᠲᠢ	ᠬᠡᠪᠡ
xəbə:	xəbəŋ	gəbəx	gəbʲ	xədə:
xəbə:	xəbəŋ	xəbəx ~dəgdəx	xəbʲ	xədə:
xubə:	xubəŋ	xubəx	xubʲ	xudə:
xubə:	xubəŋ	xubəx	xubʲ	xudə:
xubə:	xubəŋ		xubʲ	xudə:
xəbə:	xəbəŋ		gəbʲ	xədə:
xəbə:	xəbəŋ	xəbəx	xəbʲ	xədə:
xəbə:	xəbəŋ	xəbəxu	gəbʲ	xədə:
kəbə:	kəbəŋ	kəbək	kəbʲ	kədə:
kəbə:	kəbəŋ	kəbək	kəbʲi	kədə:
kəbə:	kəbəŋ	kəbx	kəbʲ	kədə:
kəʃi	kugun	dərdəgu	kurʲ	xə:r tal
gəɣa:r	məŋ xua	coiloɣa:—	gəbʲ	tala
təire:	mianxua	di:xoŋdə ɣəɣə	ʃda:sə	xara ɣada
gəɣa	mianxua	həliə—	guncion	ɣiansun
naɣə	momoc	hələ—	dəŋoŋ ndasoŋ	eoŋ~runɡo
xəbөө	xəbөн	xəbөx	xəbч	xədəө
edge, rim; shore, bank	cotton	to float, drift, rise to the surface	bow-string	open steppe, country side
边, 岸	棉花	漂浮	弓弦	原野, 乡村

词汇 语别	蒙古语书面语				
	ᠬᠡᠭᠳᠢᠬ	ᠭᠡᠬᠢᠨ	ᠭᠡᠭᠢᠷᠡᠬ	ᠬᠡᠭᠢᠷᠢᠬ	ᠬᠡᠯ
蒙古语	正蓝旗	xəgɣix	gəxʃiŋ	gəgʃrəx	xəl
	巴林右旗	xəgɣix	xəxʃin	xəgʃirəx	xəl
	陈巴尔虎	xugɣix	xugʃiŋ	xugʃrəx	xul
	布利亚特	xugɣix	xugʃiŋ	xugʃrəx	xul
	达尔罕	xugɣix	xugʃin	xugʃirəx	xul
	喀喇沁	xəgɣix	xəgʃin	xugʃirəx	xəl
	东苏尼特	xəgɣix	gəxʃiŋ	gəxʃrəx	xəl
	鄂托克	xəgɣixu	xəgʃin	xəgʃrəxu	xəl
	阿拉善	kəgɣik	kəʃgən	kəʃgərɣ	(kəl)
	都兰	kəgɣik	kəʃgən	kəʃʃirəx	kəl
	和静	kəgɣix	kəʃʃin	kəʃʃirɣ	kəl
	达斡尔语	mugudəgu ~murdəgu	səridi:	nasti: xu:	kulj
东部裕固语	bajaɣa	kəʃgən	kəʃʃəri:—	kəl	
土族语	mpe:le ~əidə:le	ʃdo:gun	ʃdole	(kol)	
东乡语	faɣaŋɣiə—	oɣəoni	oɣəolu—	(kon)	
保安语	fɣuodə ɣi—	loləŋ	loləŋgə—	(kuol)	
斯拉夫式蒙文	хөгжих	хөгшин	хөгшрэх	хөл	
英文	to develop, prosper, be in progress	old, aged	to grow old	foot, leg	
汉义	发展	年老的	变老	(脚)	

ᠬᠡᠯᠳᠡ ᠣᠷᠤᠬᠤ	ᠬᠡᠯᠳᠡᠬᠡ	ᠬᠡᠯᠭᠢ	ᠬᠡᠯᠰ	ᠬᠡᠮᠷᠢᠬᠡ
xeld orox	xeldex	xelgui	xels	xemrəx
xeld orəx	xeldəx	xelguc:	xels~xələs	xemrəx
xuld orox	xuldəx	xulgui	xulə:	xumrəx
xuld orox	xuldəx	xulgui	xulhəŋ	xumrəx
xul orox	xuldəx	xul ʉguc:	xuls	xumrəx
xel orox	xeldəx	xel ʉguc:	xələs	xemərəx
xeld orox	xeldəx	xelgui	xels	xemrəx
xeld oroxu	xeldəxu	xelgui	xələs	xemrəxu
kəld orox	kəldək	kəlgui	kələs	kəmərək
kəl orox	kəldək		kəls	kəmrek
kəld orx	kəldx	kəl go:	kəlsən	kəmərəx
kuljdə: warəgu	xuldugu	ʃə:l	xulsu	kumre:bəi
kəl car—	kəldy:—	kəl gui:	kələsən	məgər~kəmər
kəl carə—	korə	ciɕu:r gui	kunorsə	kumorə
hanku anda—	guandziə—	ɕiɕu wini	kəliəsən	komoru—
jəndzi sər—	gondə—	gəɕəŋcələ holər ginə	kəlsəŋ	otɕəlgə— ~kəugə—
xəld orox	xəldəx	xəlgүй	xəlc	xəmpəx
(begin to walk of a baby)	to freeze, be frozen	bottomless	sweat	to overturn, turnover, upset
学走路	冻	无底, 深渊	汗	弄翻, 倒扣

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠬᠡᠮᠰᠢᠭ	ᠬᠡᠨᠳᠢ	ᠬᠡᠨᠳᠢᠯᠡᠭ	ᠬᠡᠨᠳᠢᠯᠢ	ᠬᠡᠨᠳᠢᠯᠢ
正蓝旗	xəmsəŋ	xəndi:	xəndləŋ:	xəndzil	
巴林右旗	xəmsəŋ	xəndi:	xəndləŋ	xəndzil	
陈巴尔虎	xəmsəŋ	xəndi:	xəndləŋ	xəndzil	
布利亚特	nid	xəndi:	xəndləŋ	xəndzil	
达尔罕	xəmsəŋ	xəndi:	xəndləŋ	xəndzil	
喀喇沁	xəmsəŋ	xəndi:	xəndləŋ	xəndzil	
东苏尼特	xəmsəŋ	xəndi:	xəndləŋ	xəndzil	
鄂托克	xəmsəŋ	xəndi:	xəndləŋ	xəndzil	
阿拉善	kəməsək	kəndə:	kəndələŋ	kəndzil	
都兰	kəmsəŋ	kəndə:	kəndləŋ	kəndzil	
和静	kəmsəŋ	kəndə:	kəndləŋ	kəndzil	
达斡尔语	səriməlt	jo:kən	xəndul	nəmbəs	
东部裕固语	gərwəŋ	ɕəbsər~xu:sən ~kuŋti:	kəndələŋ	pə:ŋə~xə:ləŋ	
土族语	kumosgo	koŋ	kəndələŋ	nəmburgen	
东乡语	mimao	qosun	xuəi məŋə	gondzəliə	
保安语	hənsəŋ	koχtoŋ~goi	guəndələŋ	bi	
斯拉夫式蒙文	xəmsəŋ	xəndий	xəndləŋ	xəndжил	
英文	eyebrows	empty, hollow; valley, dale	horizontal, across	blanket,	
汉语	眉	空的, 山谷	横的	被子	

ᠬᠡᠩᠭᠡᠨ	ᠬᠡᠩᠭᠡᠨ	ᠬᠡᠩᠭᠡᠨ	ᠬᠡᠩᠭᠡᠨ	ᠬᠡᠩᠭᠡᠨ
xөngөᠭ	xөнө:x	xөр	xərbəx	xөргөx
xөngөн	xүngə:x	xүр	xərbəx	xөргөx
xүngəᠭ	xүнə:x	xүр	xүrbəx	xүргөx
xүngөн	xүнə:x		xүлjbərx	xүргөx
xүгөн	xүngə:x	xүр fоs	xүrbəx	xүргө:x
xөngөн	xөngө:x		xərbəx	xөргөx
xөngөᠭ	xөngө:x	xөр	xərbəx	xөргөx
xөngөн	xөнө:xu	xөр	xərbəxu	gөргөxu
kөngөн	kөнө:x	kөр	kəlbərk	kөргөk
kөngөн	kөнө:k	kөр	kərbərek	kөргөk
gi:gin	xorolx	kөр	kəlbərər	kөргөx
xүngə:n	koroləgu	xuᠨᠭᠦᠭᠦᠷ fоs	kurbigu	bərə:gu~gənsur: bolgə:gu
kөngөн	Xorol	kөр	kөрwə—	kөргө
kүngөн	norla	korə	nguro~xurbə:	᠔o:sə
gongian	xaiji—	ᠰᠠᠲᠤᠨ ᠭᠢᠳᠠ	ᠴᠣᠶᠣᠷᠢ—	kuitəiəswya— ~᠔oswya
kүngəᠭ	ᠰᠠᠮᠤᠨᠭᠡᠨ ᠠᠷᠢ—	gondəsaᠭ ᠲᠤᠰᠠᠩ	kolər—	kitərcə—
xөngөн	xөнөөx	xөр	xərbəx	xөргөx
light	to harm, injure, hurt	packed snowdrift	to turn over, wallow	to cool off, chill, refrigerate
轻	伤害	冻结的雪	翻滚	凉, 冷却

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠬᠡᠩᠭᠡᠨ	ᠬᠡᠩᠭᠡᠨ	ᠬᠡᠩᠭᠡᠨ	ᠬᠡᠩᠭᠡᠨ	ᠬᠡᠩᠭᠡᠨ
蒙 古 语	正蓝旗	xөрө:	xөрөг	xөрөᠩᠭ~ədbəl	xөрөx
	巴林右旗	xөрө:	xөрөг	xөрөᠩᠭ	xөрөx
	陈巴尔虎	xүрə:	xүрэг	xүрөᠩᠭ	xүрəx
	布利亚特	xүрə:	xүрэг	xүрөᠩᠭ	xүрəx
	达尔罕	xүрə:	xүрэг	xүрэг	xүрəx
	喀喇沁	xərə:	xөрөг	xөрөг	xөрөx
	东苏尼特	xөрө:	xөрөг	xөрөᠩᠭ	xөрөx
	鄂托克	xөрө:	xөрөг	xөрөᠩᠭᠦ	gөрxü
	阿拉善	kөрө:	kөрөг	kөрөᠩᠭᠦ	kөрk
	都兰	kөрө:	kөрөг	kөрөᠩᠭᠡ	kөрөk
	和静	kөрə:	kөрөг	kөрөᠩᠭᠦ	kөрсөx
	达斡尔语	kirə:	səudər	ulin xətgə:	bərəgu
东部裕固语	kyre:	təngəsge ~kөрөг	kunerge	kөр—	
土族语	təiru:		kunorgo	᠔o:sə	
东乡语	təirəu	gяᠶᠭ	ᠰᠠᠢ ᠰᠠᠨ kuniəxə	kuitəiansw— ~bindzi—	
保安语	soxli	᠔zocəᠩ	ndə nomba ~roma	kitər—	
斯拉夫式蒙文	xөpөө	xөpөр	xөpөрнө	xөpөx	
英文	saw	portrait, image	property; capital; ferment, yeast	to become cool, cool down	
汉语	锯	肖像	财产, 酵母	冷却	

ᠭᠡᠰᠡᠷ	ᠬᠡᠰᠡᠷ	ᠬᠡᠰᠢᠭ	ᠬᠡᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠡᠰᠢᠬᠡ
xers	geser	gešeg	gešex	gešix
xers	xeser	xəšig	xəšix	xəšix
xuru:	xusar	xušig	xušix	xušix
xurjhəŋ	atar	xušig	xušix	xušix
xurs	xusar	xušig	xušix	xušix
xeres		xəšig	xəšix	xəšix
xers	xeser	gešig	gešix	gešix
gəres	xəsər	gəšig	gəšixu	gəšixu
kəres	kəsər	kəšig	kəšix	kəšix
kərs	kəsər	kəšig	kəšix	kəšik
kərsn	atar	kəšig	kəšix	kəšix
ərult	suars	xɑ:lbur	mənərəgu	kufuluəgu
gadar	kəre~sortəŋ	jomwo	ologšal~tara ~mada-	jigle--
gadzar arasə	atar	rgujal	ma:la	
dəimin arasun	gadzə	mandzu	majirə~ ~mada-	liandzi~ ~dzindzi-
arsoŋ	gəšir	vidʒ	Xomatʃi-	dinggə-
хөрс	хөсөр	хөшиг	хөших	хөших
soil, topsoil; crust	earth, soil, ground	curtain, canopy	to harden, to become numb	to overcast (in sewing)
地壳, 表皮	野地	幔子	麻木, 发麻	联缝

蒙古语书面语	词汇		ᠭᠡᠰᠡᠷ	ᠬᠡᠰᠡᠷ	ᠬᠡᠰᠢᠭ	ᠬᠡᠰᠢᠬᠡ
	语	别				
蒙古语	正蓝旗	gešun	getləx	getl	gex	
	巴林右旗	xəšun	xetləx	xetl	xəx	
	陈巴尔虎	xəšun	xutləx		xəx	
	布利亚特	xəšun	xutləx	xutəl	xəx	
	达尔罕	xəšun	xutləx	xutəl	xəx	
	喀喇沁	xəšun	xetləx	xetəl	xəx	
	东苏尼特	gešun	getləx	getəl	gex	
	鄂托克	gešun	gətəlxu	gətəl	gəxə	
	阿拉善	kəšun	kətək	kətəl	kəkə	
	都兰	kəšun	kətək	kətəl	kuku	
	和静	kəšun	kətəlx	kətəl	kək	
	达斡尔语	bodo: kusun	kutlə:gu	auləi niro:	šila:n	
东部裕固语	kekə~deme	kyte:l-	Xarxog	hgə		
土族语		kudolə	kudal	kugo		
东乡语	linfan uini	laji-	ula nurun	kugiə		
保安语	mali ginə	dur-	hi ja:χo	kugo		
斯拉夫式蒙文	хөшүүн	хөтлөх	хөтөл	хөх		
英文	tenacious, in- flexible; stub- born, obstinate	to lead	mountain pa- ss, low pass	blue, dark blue		
汉语	不敏, 不灵	牵	山梁	蓝的		

Handwritten notes at the bottom right of the page.

ᠭᠡᠬᠡ ᠳᠠᠷᠤ	ᠭᠡᠬᠡ	ᠭᠡᠬᠡ ᠳᠠᠰ	ᠭᠡᠬᠡ ᠯᠠᠬ	ᠭᠡᠬᠡ ᠯᠢ
gex duru:	xu:	xu:dəs~dʒaŋ	xu:lax~xaləx	xuel
xəx turu:	xu:	xu:dəs	xu:lax	xv:l
xəx turu:~ xo:n	xu:	xu:dəs	xu:lax	xu:lʃ
xon	xu:	xu:dhaŋ	xu:lax	xu:lʃ
xəx turu:	xu:	xu:dəs	xalax	xœ:l
xəx turu:	ʃi:xu:	xu:dəs	xalax	xœ:l
xədgən	xu:	xu:dəs	xu:lax	xuil
gəxə turu:	xu:	xu:dəs	xu:laxu	xu:lʃ
kəkə tyry:	xu:	xu:dəs		xu:lʃ
kək tərgeŋ	ʃə:xu:	xu:dəs	xu:lax	xu:li
ʃo:dræ:	ʃy:geŋ	xalx	bu:lcax	xu:lʃ
xila:	xu:~ʃə:xu:	abkə	xə:lə:gu ~sarke:gu	ko:lʃ
hgə turun	Xu:~qogdu ~de:m	keseŋ	Xu:l	Xu:lə
pugunoc	bumbuloc	niur~sba	xoulə	nɔ̄im
məndʒən	xu~ʃaxu	dʒandʒandʒu	ʃəo:ji— ~təndʒi—	fali
dʒuləŋ	Xo	dʒəm	nɔ̄edʒi pə:ʒi—	fali
xəx tyryv	xuy	xuydac	xuyлах	xuyль
gadfly, horsefly	kettle,pot	page	to copy	law; rule
虻	壺	页	抄写	法律

词 汇 语 别	蒙古语书面语		ᠬᠡᠬᠡ	ᠬᠡᠬᠡ	ᠬᠡᠬᠡ	ᠬᠡᠬᠡ
	正蓝旗	巴林右旗				
蒙 古 语	正蓝旗	xu:r	xu:re:	xu:rəmʃ	xu:rox	
	巴林右旗	xu:r	xu:re:	xu:rəmʃ	xu:rəx	
	陈巴尔虎	xu:r	xu:rai	xu:ramʃ	xu:rax	
	布利亚特	xu:r	xu:rai	xu:romʃ	xu:rax	
	达尔罕	xu:r	xu:re:~gaŋsueə	xu:romʃ	xu:rəx	
	喀喇沁	xu:r	xœ:re:	xo:romʃ	xo:rox	
	东苏尼特	xu:r	xu:rai	xu:ramʃ	xu:rax	
	鄂托克	xu:r	xu:rai	xu:ramʃ	xu:roxu	
	阿拉善	xu:r	xu:ræ:	xu:rumʃ	xu:rxu	
	都兰	xu:r	xu:ræ:	xu:ramʃi	xu:rax	
和静	bi:b	xy:ræ:	xurmugʃ	xu:rx		
达斡尔语	ko:r	xaurdo:gu	xuodəl a:ʃiləgu	xu:pi— ~ondəlo:gu		
东部裕固语	Xu:r~əo:r	Xu:ri:	Xu:rmagʃi	Xu:r~orɣola—		
土族语	xu:r			xunla		
东乡语	xuxudʒu	ʃo	məɔ̄dʒəɔ̄	xunla—		
保安语	ʃjəandʒi	saχdər	pəgəɔ̄əŋ	hona—		
斯拉夫式蒙文	хуур	хуурай	хуурамч	хуурax		
英文	two stringed (or four stringed) musical instrument played with a bow	file, rasp	false, spurious; insincere	to cheat, dece- ive, tell lies		
汉语	胡琴	锉子	虚伪	哄骗		

ᠬᠤᠰᠢᠷᠰᠢ	ᠬᠤᠰᠢᠷᠰᠢ	ᠬᠤᠰᠢᠷᠰᠢ	ᠬᠤᠰᠢᠷᠰᠢ	ᠬᠤᠰᠢᠷᠰᠢ
xu:rs	xu:rʃ	xu:ʃəŋ	xuɑ:lax	xuɑ:
xu:rəs	xu:rʃ	xu:ʃin	xuɑ:ʃuɑnəx	xuɑ:
ʃu:ru:	xu:rʃ	xu:ʃiŋ	xuɑ:lax	
xjo:rhəŋ	xu:rʃ	xu:ʃiŋ	xuɑ:lax	xuɑ
xɛ:rs	xu:rʃ	xu:ʃin	xuɑ:ʃenəx	xuɑ:
xɪ:ras	xu:rʃ	xo:ʃin	xuɑ:ʃyenəx	xuɑ:
xu:rs	xu:rʃ	xu:ʃiŋ	xuɑ:lax	uxuɑ:
gu:rsa	xu:rʃ	xu:ʃin	xuɑlaxu	
xu:rsa	xu:rʃ	xu:ʃin	xuɑ:lax	
xu:rs	xu:rʃi	xu:ʃin	xuɑ:lax	
xu:rsn	bi:bʃ	xu:ʃin	xurg ɢɑrɢɑx	xo:
kiur	ʃo:rʃin	kauʃin	xuɑ:ʃɑ:ləbɛi	musui ʃɑr~ xutɑ:n ʃɑr
χairɣən	Xu:rʃi	χu:ʃən	ɢɑr ɢɑrɑ—	ʃɛrɑ~Xoŋɢor
ʈi:rsə	xu:rʈai	xauʈin	xuɑlɑ	eirandog
ɕiɕɕu	xuxuɕɕu lajiʃən	quaiʃən	ʈian xuɑji—	ʃurɑdɛiɣon
giɕɕi	ɛandɕi dɑtɕoŋ	χuiɕoŋ	ʈiuan Xuɑgɛ—	langɛ eira
хуурч	хуурч	хуучин	хуулах	хуа
nit	player of fiddle	old, shabby, out of date	play with the fingers	light yellow
虬子	胡琴手, 说书的	旧的	划拳	淡黄色

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠬᠤᠪ	ᠬᠤᠪᠠᠷ	ᠬᠤᠪᠠᠰ	ᠬᠤᠪᠠᠰᠢ	
蒙 古 语	正蓝旗	xub	xubɑ:r	xubɑ:x	xɛɛb~xɛɛɣ
	巴林右旗	xuw	xɛbo:r	xobo:x	xɛɛb
	陈巴尔虎	xub	xubɑ:r	xubɑ:x	xubj
	布利亚特	xub	xubɑ:r	xubɑ:x	xubj
	达尔罕	xob	xobo:r	xobo:x	xɛɛb
	喀喇沁	xɛɛb		xobo:x	xɛɛb
	东苏尼特	xub	xubɑ:r	xubɑ:x	xubj
	鄂托克	xubɑ:	xubɑ:r	xubɑ:xu	xubj
	阿拉善	xubu	xubɑ:r	xubɑ:x	xubj
	都兰	xub	xubɑ:r	xubɑ:x	xubɑ
	和静	xub	xybɑ:r	xubɑ:x	xyb
	达斡尔语	xu:bɛ:	xobe:l	xobe:gu	xobj~ɕija
东部裕固语	χua~χu:bo	χu:r	χuwa—	χuwa~ɕija	
土族语		sgɑ:	xugua	ɕija:	
东乡语	xubo	gudɕu	guɣɑ—	omin	
保安语	Xobe	kəɣig	guɑ—	omun	
斯拉夫式蒙文	хув	хувнар	хуваах	хувь	
英文	amber	distribution, division; quota	to divide	destiny, fate	
汉语	琥珀	分份	分	命运	

ᠬᠤᠪᠯᠠᠬ	ᠬᠤᠪᠯᠠᠭ᠎ᠠ	ᠬᠤᠪᠷᠠᠬ	ᠬᠤᠪᠰᠢᠬᠠᠯ	ᠬᠤᠪᠰᠠᠭ
xæblax	xæbəlga:ŋ	xæbrəx	xæbsxo:l ~xæḫsxo:l	xubrag
xæbləx	xæbəlgo:n	xæbrəx	xæbsxo:l	xobrəy
xubjlax	xubilga:ŋ	xubjrax	xubjsgal	xubrag
xubjlxax	xubilga:ŋ	xubjrax	xubjsgal	xubrag
xæbləx	xæbəlgo:n	xæbrəx	xæbsgo:l	xobrəy
xæblox	xæbolgo:n	xæbrox	xæbosgo:l	xobrog
xubilax	xubilga:ŋ	xubirax	xubjsgal	xubrag
xubilaxu	xubilga:n	xubiraxu	xubisga:l	xubrag
xubilax	xubilga:n	xubirxu	xubisxəl	xoborog
xubilax	xubilga:n	xubirax	xubisgal	xubrag
xybilx	xybilca:n	xybirx	xybscyl	kubrug
xobiləgu	xobilga:n	xobiləl	xobisga:l	xə:ʃən
hurwa—	nəmfi	hurwaxa—	gəmiŋ	ʃawə
fura:~xurba:		fura:~xərle	ge:min	lamade:
biəndzi—	xuaʃən	bianxuo giə—	giəmin	lama
bəngəgə—	xuaʃən	bəngə—	gəmiŋ	ruʒlbo
хувилах	хувилгаан	хувирах	хувьсгал	хувраг
to change to, turn to	person who reincarnates	to change into, turn into	revolution	the clergy, priest, monk
变	化身	变化	革命	僧侣

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠬᠤᠪᠯᠠᠬ	ᠬᠤᠪ	ᠬᠤᠪᠰᠢᠬᠠᠯ	ᠬᠤᠪᠰᠠᠭ	
蒙 古 语	正蓝旗	xobtəs	xud	xudag	xudlo:
	巴林右旗	xæbtʃəs	xud	xudag	xudl
	陈巴尔虎	xubsu:	xud	xudag	xudal
	布利亚特	xubshaj	xud	xudag	xudal
	达尔罕	xobtəs	xud	xudəy	xudəl
	喀喇沁	xæbtʃis	xud	xudag	xudal
	东苏尼特	xubtas		xudag	xudal
	鄂托克	gubʃisa	xudu	xudug	xudal
	阿拉善	xubtas	xuda	xudag	xudul
	都兰	xubtssan	xud	xudag	xudal
	和静	xubtssan ~xubtsn	xud	xudug	xudal
达斡尔语	uarkəl	xodugu	kodirj	xuadəl	
东部裕固语	xəbtʃis ~musgə	guda:	xədəy	gudəl	
土族语	de:l	guda:	rɔən	gudal	
东乡语	ɬian	gudayi~təindziə	gudəu~ɬin	gudan	
保安语	məsgu	təindzo	ɬin	xocib	
斯拉夫式蒙文	хувцас	худ	худар	худал	
英文	clothes, dress	relatives through the marriage of thier children	well	lie, falsehood, untruth	
汉 义	衣服	亲家	井	谎言, 假的	

ᠬᠣᠳᠠᠯᠳᠠ	ᠬᠣᠳᠠᠯᠳᠠᠬ	ᠬᠣᠳᠠᠯᠳᠠᠭ	ᠬᠣᠳᠠᠯᠳᠠᠭ	ᠬᠣᠳᠠᠯᠳᠠᠭ
xudalda:	xudaldax	xudalɕj	xudræg	xuɕər
xulda:	xuldax	xudalɕj	xudræg	xuɕir
xudalda:	xudaldax	xudalɕj	xudrag	xuɕir
xudalda:	xudaldax	xudalɕj	xudrag	xuɕir
xudalda:	xudaldax	xudalɕj	xudrag	xuɕir
xulda:	xuldax	xudalɕj	xudrag	xuɕir
xudalda:	xudaldax	xudalɕj	xudrag	xuɕir
xudalda:	xudaldaxu	xudalɕj	xudraga	xuɕir
xudalda:n	xudaldax	xudalɕj	xudurgu	xuɕir
xudalda:	xudaldax	xudalɕji	xudarga	xuɕir
xudulda:	xuldx	xudulɕj	xudurcu	xuɕir
maima:n	durugu	xoro:ɕj	xodurugu ~kəuɕu:	ɕian~xuɕir
guda:ldən	guda:ldə—	gudalɕji	gudurca	ɕen~xuɕir
maimai	da:ldə	gudalɕjəŋ	gudarca	xuɕir
maimai	gudandu— ~xoji—	gudanɕu	ɕiabən	ɕianmianɕu ~ɕuntu
dandoŋ	dandə—	ɕoɕibɕa	ned	ɕan~ɕui
худалдаа	худалдах	худалч	худрага	хужир
trade, commerce	to sell, barter	liar	crupper, breeching (harness)	salt marsh
生意, 商业	出售	说谎的人	后鞅	碱

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠬᠣᠭᠯᠠᠬ	ᠬᠣᠭᠡ	ᠬᠣᠭᠢ	ᠬᠣᠭᠢ
	蒙 古 语				
	正蓝旗	xuglax	xue~xy:	xui	xuex
	巴林右旗	xuglax	xy:	xy:	xy:x
	陈巴尔虎	xuglax	xui	xui	xuix
	布利亚特	xuxalax	xui	xui	xuix
	达尔罕	xuglax	xui~xy:	xui~xy:	xy:x
	喀喇沁	xugulax	xui selxən	xui	
	东苏尼特	xuglax	xui	xui	xuix
	鄂托克	xugulxu	xui	xui	xuixu
	阿拉善	xugulaxu	xui	xui	xu:xu
	都兰	xuglax	xui	xui	
	和静	xugulx	xy:	utɕæ:n ger	xu:x
	达斡尔语	xoglo:gu	xorge:l	onɕi: xobi	xaləm
	东部裕固语	ɕugul—	ɕui	ɕui	ɕug
	土族语	xugolə	furo:ldəŋgi: ki:	xui	
	东乡语	ɕuraya— ~gulu—	ɕianfən kai	quɕoɕo ɕiɕoɕu	ɕiərən arasun
	保安语	gol—	ŋgɕŋkər ki	ɕib	təroŋnə-arsoŋ
	斯拉夫式蒙文	хугалах	хуй	хуй	хуйх
	英文	to break, break in two; fracture	tornado, whirlwind	scabbard, sheath	scalp
	汉 义	折断	旋风	刀鞘	头屑皮

ᠬᠡᠭᠢᠯᠠᠬ	ᠬᠡᠭᠢᠯᠠᠬ	ᠬᠡᠭᠢᠯᠠᠬ	ᠬᠡᠭᠢᠯᠠᠬ	ᠬᠡᠭᠢᠯᠠᠬ
xuexlax	xu jəg	xu jəglax	xul	xul
xy:xləx	xu jəg	xu jəgləx	xul	xul
xuixlax	xu jəg	xu jəglax	xul	xul
xuilax	xu jəg	xu jəglax		xul
xy:xləx	xu jəg	xu jəglax	xul	xul
xuixlax	xu jig	xu jiglax	xul	xul
xuixlax	xu jəg	xu jəglax	xul	xul
xuixlaxu	xu jəg	xu jəglaxu	xulu	xul
xu:xulx	xu jug	xu juglax	xulu	xulu
xuilax	xu jig	xu jiglax	xul	xul
xu:xulx	xu jig	xu jigilx	xəbug	xoŋgor
xuati: gila:gu	kuair sarki	xuairla:gu	kot	xuta:n far
goŋcola—	χu jəg	χu jəg məs	χulə	ʃəra~χoŋgor
liaukə	xu jəg	xu jəglo	xulu	əirobtar
liaoji	dʒio	dʒio məsu—	xulu	ʃura
guicəl	təb	təb məs—	χolo	əira
хуйхлах	хуяг	хуяглах	хул~хулуу	хул
to singe, scorch	armour, cuirass	to put on a cuirass, to wear armour	a kind of gourd	tawny, fawn
燎毛	甲	穿甲	葫芦	金黄色

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠬᠡᠭᠢᠯᠠᠬ	ᠬᠡᠭᠢᠯᠠᠬ	ᠬᠡᠭᠢᠯᠠᠬ	ᠬᠡᠭᠢᠯᠠᠬ	
蒙 古 语	正蓝旗	xulge:	xulge:ʃ	xulgane:	xuls
	巴林右旗	xulge:	xulge:ʃ	xulgən	xuləs
	陈巴尔虎	xulgai	xulgaiʃ	xulgan	xulu:
	布利亚特	xulgai	xulgaiʃ	xulgan	xulhoŋ
	达尔罕	xulge:	xulge:ʃ	xulgan	xuls
	喀喇沁	xulge:	xulge:ʃ	xulgan	xulos
	东苏尼特	xulgai	xulgaiʃ	xulgan	xules
	鄂托克	xulgai	gulgaiʃ	xulgun	xulus
	阿拉善	xulgaə:	xulgaə:ʃ	xulgan	xulus
	都兰	xulga:	xulga:ʃi	xulgana	xulus
	和静	xulxæ:	xulxæ:ʃ	xulgunu	xulsn
达斡尔语	loʃur ~xuolag	xuolag	aʃikʃa:n ~aʃika:	sus	
东部裕固语	χulacəi	χulacəiʃi	χunacəg	χulusən	
土族语	xulcəi	xulcəiʃi	xulganac	xuləsə	
东乡语	guləyəi ~guyəi	guləʃən ~guyəi	suwəyən	gulusun	
保安语	golci	golci	ʈəiʈəiχəŋ	golsoŋ	
斯拉夫式蒙文	хулгай	хулгайч	хулгана	хулс	
英 文	thief; thieving	thief, pilferer	mouse, rat	bamboo, reed	
汉 义	小偷, 偷的	小偷	鼠	竹	

ᠬᠤᠯᠬ	ᠬᠣᠮᠡᠬ	ᠬᠤᠮᠤᠰ	ᠬᠤᠭ	ᠬᠤᠨᠠᠰ
xulx	xomæ:x	xuməs	xuᠭ	xuᠨa:s
xuləx	omi:x	xoməs	xun ~xun galu:	xyna:s
xulxj	xumix	xumu:	xuᠭ	xunja: xu:
xulxj	xumix	xumhaᠭ	xuᠭ	xunja: hoᠭ
xælx	xæmæx	xoms	xuᠭ galu:	xuna:s
xuləx	xæmox	xomos	xoᠭᠭor galu:	xune:s
xulix	xumix	xumas	xuᠭ	xunja:s
xulugu	xumxu	xumas	xuᠭ	gorʃiᠭ
xuluxu	xumixu	xu:mus	xun	xurnja:s
xulxa	xumik	xüms	xun	xunja:s
xulxu	xymx	xumsn	xun	xurnja:sn
kolig	kokirəgu	kimʃi	xorʃe:l	xones
ᠭᠣᠯᠠᠭ	boula-- ~ᠭᠣᠷᠪᠢᠯᠠᠭᠠᠯᠠ--	xəməsən	ʃaca:n calu:	dəbɣuor
xoᠭᠭor	fumura	ʃimusa	ᠭᠣᠭ	xuna:sə
ʃuməən basun	giədolo-- ~ʃuire--	gumusun	ʃionnuə	ɬəɬə
ʃəixəᠭ basoᠭ	hordə--	gomsoᠭ	jeno	debgəsəᠭ rəmo
хулга	хумих	хумс	хун	хуниас
earwax	to pick up, gather up, collect	nail, claw	swan	pleat, gathers, tuck
耳垢	卷缩	指甲	天鹅	褶皱

蒙古语 词汇 语别	正蓝旗	xur	xura:x	xurəl	xurdaᠭ
	巴林右旗	xur	xura:x	xurl	xurdən
	陈巴尔虎	xur	xura:x	xural	xurdaᠭ
	布利亚特	xur	xura:x	xural	xurdaᠭ
	达尔罕	xur	xura:x	xural	xurdən
	喀喇沁	xor	xura:x	xural	xurdon
	东苏尼特	xur	xura:x	xural	xurdaᠭ
	鄂托克	xur	xura:xu	xural	xurdaᠭ
	阿拉善	xuru	xura:x	xurul	xurdaᠭ
	都兰	xur	xura:x	xural	xurdaᠭ
	和静	xur	xura:x	xy:~xurl	xurdaᠭ
	达斡尔语	xuar	xore:gu	xoril	xordun
	东部裕固语	χura	χura:—	χural	gurdug~modo
土族语	xura:	xura:	xura:l	gurdən	
东乡语	guro	gura—	xui	gudzin ~cudun	
保安语	gora	gorudə—	χui	gordog	
斯拉夫式蒙文	хур	хураах	хурал	хурдан	
英文	rain	to collect, gather; to harvest	meeting, gathering, conference	quick, fast, rapid	
汉文	雨	收集, 收割	会	快, 迅速	

ᠬᠣᠷᠳᠯᠠᠬ	ᠬᠣᠷᠭᠠ	ᠬᠣᠷᠢᠮ	ᠬᠣᠷᠢᠮᠯᠠᠬ	ᠬᠣᠷᠢᠮᠯᠠᠬ
xurdlox	xurag	xcerem	xceremlox	xurf
xurdlex	xurag	xcerem	xceremlox	xurfjin
xurdlox	xurag	xurim	xurimlox	xurs
xurdlox	xurag	xurim	xurimlox	xurs
xurdlex	xurəb~xurag	xcerem	xceremlox	xurfjin
xurdlox	xurag	xcerom	xceromlox	xurf
xurdlox	xurag	xurom	xuramlax	gurb
xurdloxu	xurga	xurim	xurimlaxu	xurf
xurdulax	xurgu	xurim	xurimnax	xurb
xurdlox	xurga	xurim	xurimlax	xurb
xurdix	xurgun	xyrym gi:ʃ	gi:ʃilx	xurb
xordu:ləgu	kurub	urgun sarin	sariləgu	da:mul
curdula:	xurcan	xurum	xurum gi:—	qurʃa
curdala	xurco	xurəm	xurəmlo	xuɕəɔə
cuɕila— ~gudula—	guyan	gurun	gurun idziə—	gidu
cordala—	gorcaq	janci	jancidə loala—	amci va
хурдлах	хурга	хурим	хуримлах	хурц
to speed up; hasten, hurry	lamb	feast; wedding	to wed, celebrate a wedding; to celebrate, feast	sharp, acute, keen
加快	绵羊羔	宴会, 婚礼	举行宴会	锐利的

词 汇 语 别	ᠬᠣᠷᠣᠨ	ᠬᠣᠷᠣᠪᠢᠭ	ᠬᠣᠰ	ᠬᠣᠰᠠᠮ
蒙古语书面语				
正蓝旗	xuru:	xurəbʃ	gus	gusəm
巴林右旗	xuru:	xcerəbʃ	xus	xusəm
陈巴尔虎	xuru:	xuru:bʃ	xuxu:	xusəm
布利亚特	xurgəŋ	xurəbʃ	xuhəŋ	xumhəŋ
达尔罕	xuru:	xuru:bʃ	xus	xusəm
喀喇沁	xuru:	xcerəbʃ	xus	ga:ɕa:~xusəm
东苏尼特	xuru:	xuru:bʃ	gus	gusəm
鄂托克	xuru:	xuru:bʃ	xusu	xusəm
阿拉善	xurgu:	xurubʃ	xus	xusum
都兰	kuru:	xuru:bʃi	xus	xusəm
和静	xurgun	xurubʃ	xusum	xusum
达斡尔语	xoro:	daldə	ʃa:lbon	kobis
东部裕固语	xuru:n	xurubɕi	xus	qesəm
土族语	xurə	xurəbʃi	ʃdaxua	kəsəm
东乡语	gurun	ɕindɕu	xuomu	guagua
保安语	gor	dəŋgu dəndziri	təixəŋ doxə	xəsəm
斯拉夫式蒙文	хурру	хуррувч	хүс	хүсэм
英文	finger, toe	thimble	birch	sediment of a pot after boiling milk
汉 义	手指	顶针	白桦	奶锅巴

ᠭᠤᠰᠢᠬᠤ	ᠭᠤᠰᠢᠷᠠᠩ	ᠭᠤᠰᠤᠷ	ᠭᠤᠲᠠᠭ	ᠭᠤᠲᠠᠭ
gusəx	gusaraŋ	gusu:r	xutag	xutag
xusəx	xusrəŋ	xusu:r	xutəg	xutəg
xusax		xusu:r~ju:r	xutag	xutag
xuhəx	xuhraŋ	xuhu:r	xutag	xutag
xusəx	xusər	xusu:r	xutəg	xutag
xusox	besar	xusu:r	xutag	xutag
gusax	gusran	gusu:r	gutag	utag
xusaxu	gusaraŋ	xusu:r	xutug	utga
xusxu	xusran	ʃəndə	xutag	xutaga
xusax	xusar	xusu:r	əldə: xutag	xutga
xusx	xusrug	xusu:r	xutug	utga
xonda:gu	sogoiugu	kobis	dɣala:fun	ontʃi
qəsə--	qəsaraŋ	ʃəndzi	əmən	χudaxa
kəsə		ləambi:	amun	ləidogo
dulik— ~guəji—	dziəlɪan uiku	guəguəʃə.	ʃəuʃu	qudəyo
χəsə— ~guəkə—	dziɪndziə sə səusəŋ	guəgu ~ləandəlo	amug	dogə
xycax	xycran	xycyyp	xyrar	xyrra
shave; scrape	barren	scraper; scoop	sanctity, distinction, benediction	knife, razor
剃, 刮	未受孕的	刮具, 铲子	寿命	刀子

词汇 语别	蒙古语书面语		ᠭᠤᠲᠠᠭ	ᠭᠤᠲᠤᠭᠤᠷ	ᠭᠤᠲᠤ	ᠭᠤᠲᠤᠰᠤ
	正蓝旗	巴林右旗				
蒙古语	正蓝旗	xutxax ~gutgax	gutgu:r	guʃ	guʃəx	
	巴林右旗	xutxəx	xutxu:r	xuʃ	xuʃix	
	陈巴尔虎	xutgax	xutgu:r	xus	xusox	
	布利亚特	xutgax	xutgu:r	xus	xusax	
	达尔罕	xutgəx	xutgu:r	xuʃ	xuʃix	
	喀喇沁	xutgax	xutxu:r	xənon pa:s	xuʃix	
	东苏尼特	gutgax	gutgu:r	guʃ	guʃax	
	鄂托克	gutguxu	gutgu:r	guʃə	xuʃəxu	
	阿拉善	xutxux	xutgu:r	xuʃ	xuʃox	
	都兰	xutgax	xutgu:r	xuʃ	xuʃax	
和静	xutgax	xutgu:r	xuʃ	xuʃx		
达斡尔语	korkugu	korkogu mafɪn	koʃ	koʃgu		
东部裕固语	qudə—	konkor	qudə	qudə—		
土族语	ʃdogo		xuʃə	xuʃə		
东乡语	quduyu—	quduyukuni	qudə	qudə—		
保安语	dogə—	dogəgu dæci	autə gonə	χədə—		
斯拉夫式蒙文	xyrrax	xyrryyp	xyu	xyuax		
英文	to mix, blend, intermix, stir	mixer, stirrer	ram	to bark		
汉义	搅拌, 弄混	搅拌器	公绵羊	吠		

ᠭᠤᠨᠢ	ᠭᠤ	ᠭᠤᠨᠠ	ᠭᠤᠨᠢ	ᠭᠤᠨᠢ
guŋəx	xu:	xu:de:~ju:de:	xu:r	xu:xəd
xuŋix	xu:	xu:de:	xu:r	xu:xəd~be:be:
xuŋix	xu:	xu:di:	xu:r	xu:xəd
xuŋix	pe:xəd	ju:paɪ	xu:r	pe:xəd
xuŋix	xu:	xu:de:~u:t	xu:r	pe:xəd
xuŋix	xu:	xə:de:	xu:r	pe:xəd
guŋix	xu:	xu:dei	xu:r	xu:xəd
xuŋixu	xu:	ju:mei	xu:r	xu:xəd
xuŋix	kəby:n	sumal~sumul	ky:r	ky:kes
xuŋix	kyby:	ju:de:~ky:dæ:	ky:r	ky:ked
xuŋix~kədərx	kəby:n	ju:dæ:	ky:r	kəby:d
nəmbəgu	kəku	kəudi	u:sen yas	kəku~uŋfikər
quɕo	ky:ken	su:mal	u:ləg~ky:r	məlo
xudzi	ku:	fu:da	uro:	bulai
nianbə~ quɕu~	kəwon	fuda	fugusan bəjə	kəwosu
nambə~	kuŋ	fda	med	ja:ɕi
хучих	хүү	хүүдий	хүүр	хүүхэд
to cover	son, boy; interest	bag, sack wallet	dead boby, corpse	children, kids
复 盖	儿 子	口 袋	尸 体	儿 童

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠭᠤᠨᠢ	ᠭᠤᠨᠢ	ᠭᠤᠨᠢ	ᠭᠤᠨᠢ	
蒙 古 语	正 蓝 旗	xu:xəŋ	xu:xəŋ xəl ~bag xəl	xudər	xudər
	巴林右旗	xu:xən~jixən	xu:xən xəl	xudər	xudər
	陈巴尔虎	xu:gəŋ	xu:gəŋ xəl	xudər	xudər
	布利亚特	baggaŋ	xu:gəŋ xəl	xudər	xudər
	达尔罕	ixən	xu:xən xəl	xudər	xudər
	喀喇沁	ixon	xo:lon idgin	xudər	
	东苏尼特	xu:xəŋ	xu:xəŋ xəl		xudər
	鄂托克	xu:xen	xu:xen xəl	xudər	xudər
	阿拉善	ky:ken	ky:ken kele	kyder	kyder~kydyr
	都 兰	ky:ken	ky:ken kel	kəder	kyder
	和 静	ky:kyn	kelnæ ky:kyn	kydyr	kydyr
达 斡 尔 语	ujin~ugin	kumug	nikfa:n	sair	
东 部 裕 固 语	hgon	ma: kəlen	ɕa:rə~jbar ~gəder	kudžintə	
土 族 语	aidzun	gos kəle	ala:	kudžidə	
东 乡 语	oŋin	qoɕu kiəlän	eiandzu	liliatu	
保 安 语	rafotə agu	ɕoɕ kaləŋ	gəla	kutəite	
斯拉夫式蒙文	хүүхэн	хүүхэн хэл	хүдэр	хүдэр	
英 文	girl, lady, daughter	uvula	musk deer	strong, energetic	
汉 义	少女, 女儿	小 舌	香 獐, 麝	力 壮 的	

ᠬᠤᠳᠢᠷᠢᠨ ᠳᠠᠷ	ᠬᠤᠳ	ᠬᠤᠳᠤ	ᠬᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠲᠦᠨ
xudri:n ɕa:r	хүд	хүдү:	xuis~xis	xi:təŋ
xudri:n ɕa:r	хүд	хүдү:	xy:s	xy:tn
xudri:n ɕa:r	хүд	хүдү:	xui~xuis	xuitəŋ
xudri:n za:r	хүз	хүзү:ŋ	xuihəŋ	xuitəŋ
xudri:n ɕa:r	хүд	хүдү:	xy:s	xy:tən
ɕa:r	хүд	хүдү:	xi:s	xy:tən
ɕa:r	хүд	хүдү:	xuis	xuitəŋ
xudri:n ɕa:r	хүдэ	хүдү:	xə:s	xə:ten
kyderi:n ɕa:r	күд	күдү:	ki:se	ki:ten
kyderi:n ɕa:r	күдји	күдү:	ky:s	ky:ten
ærz	күд	kyzy:n	ki:sn	ki:tn
ɕa:r	күдји	хүдү:	kuis	kuitun
ɕa:r	гүдэ	гүдү:n	ky:sən	ky:ten
ɕa:r	гүдји	гүдји	kuidə	kuiden
ɕian	ɕian	гүдүн	kuisun	kuitəiən
larsə	апи	сэна	kisonɣ	kitəŋ
дрийн заар	хүж	хүзүү	хүйс	хүйтэн
isk	incense, incense stick	neck	navel	cold
香	香	颈	肚脐	冷

词 汇 语 别	ᠬᠤᠳᠢᠷᠢᠨ ᠳᠠᠷ	ᠬᠤᠳᠤ	ᠬᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠲᠦᠨ
蒙古语书面语				
正 蓝 旗	xi:təŋ əbʃiŋ ~ɕag əbʃən	xulə:x	xuŋ	xund
巴林右旗	xy:tən əbʃiŋ ~xy:dən	xulə:x	xun	xund
陈巴尔虎	xuitəŋ əbʃiŋ	xulə:x	xuŋ	xuŋd
布利亚特	xuitəŋ əbʃiŋ	xulə:x	xuŋ	xuŋd
达尔罕	xy:tən əbʃiŋ	xulə:x	xun	xundə:
喀喇沁	xy:tən əbʃiŋ	xulə:x	xun	xundə:
东苏尼特	xuitəŋ əbʃiŋ	xulə:x	xuŋ	xund
鄂托克	xuiten əbʃiŋ	xulə:xə	xun	xundə
阿拉善	ki:ten əbʃiŋ	kyle:ky	kyn	kynde
都 兰	ky:ten əbʃiŋ	kyle:k	kyn	kənd
和 静	bə:ri:n ki:	kylə:x	kyn	kynd
达 斡 尔 语	ʃerdugu əur	kultʃə:gu	xu:	xundu
东 部 裕 固 语	ky:ten wəʃiŋ	so:cə—	(ku:n)	kundə
土 族 语	kuiden nor	dze:le	(ku:n)	kundun
东 乡 语	ɕialin	sayi—	(ku:n)	gundu
保 安 语	ɕaliŋ	sagə— ~apə—	(ku:n)	kuntə
斯拉夫式蒙文	хүйтэн өвчин	хүлээх	хүн	хүнд
英 文	gonorrhoea	to wait; to receive	man, person	heavy
汉 义	淋 病	等待, 接受	人	重

ᠬᠡᠨᠳᠡᠬᠡ	ᠬᠡᠨᠳᠡᠬᠡ	ᠬᠡᠨᠰᠢ	ᠬᠡᠨᠢ	ᠬᠡᠨᠳᠡ
xəndəx	xəndləl	xəns	xər də: ~xurgen də:	bul~xurd
xəndəx	xəndləx	xəns~xənsə	xər də:	xurd
xəndəx	xəndləx	xənsə	xər də:	xurd
xəndəx	xəndləx	xənsəhəŋ	xər də:	xurd
xəndəx	xəndləx	xəns	xər də:	xurd
xəndəx	xəndləx	xənsə	xər də:	xurd
xəndəx	xəndləl	xəns	xər də:	dugui
xəndəx	xəndlel	xəns	xər dy:	xurda
kəndəky	kydylk	kynise	kyr dy:	təkə:
kyndək	kyndlek	kənes	kər dy:	kərd
kyndkə:x	kyndlux	kymsn	kyr dy:	təgə:
pədəsən jər	xund uđigu xunduləgu	xunsu	no:n bənər	kurdə
kundedke—	rgeguər	kunesən	kure dy:n	korlo
		təsgə:	kurge:n diu	korlo~gulo:r
pəndzi—	᠘ᠠᠨᠳᠠᠨᠵᠢᠨᠵᠢᠨᠵᠢ	kəulian	᠘ᠠᠨᠳᠠᠨ	ᠰᠡᠭᠤᠯᠤ
pəngə—	᠘ᠠᠨᠳᠠᠨᠵᠢᠨᠵᠢᠨᠵᠢ	ndəgu	᠘ᠠᠨᠳᠠᠨᠵᠢ	lyn
xəndəx	ХҮНДЛЭХ	ХҮНС	ХҮР ДҮҮ	ХҮРД
to touch, to irritate	to show respect, esteem	provisions, food-stuffs	brother-in-law (wife's younger brother)	wheel, circle
触, 碰	尊重	口粮	内弟	车轮, 轮子

蒙古语书面语	词 汇 别	ᠬᠡᠨᠳᠡᠬᠡ	ᠬᠡᠨᠰᠢ	ᠬᠡᠨᠢ	ᠬᠡᠨᠳᠡ	ᠬᠡᠨᠳᠡ
	正蓝旗	xurdɕ	xurə:	xurə:ləŋ	xurəl	
	巴林右旗	xurdɕ	xurə:	xurə:ləŋ	xurəl	
	陈巴尔虎	xurdɕ	xurə:	xurə:ləŋ	xurəl	
	布利亚特	xurz	xurjə:	xurjə:ləŋ	xurəl	
	达尔罕	xurdɕ ~guang fo:	xurə:	xurə:ləŋ	xurəl	
	喀喇沁	xurdɕ	xurə:	xurə:ləŋ	xurəl	
	东苏尼特	xurdɕ	xurə:	xurə:ləŋ	xurəl	
	鄂托克	xurdɕ	xurə:	xurə:ləŋ	xurəl	
	阿拉善	kyrdə	kyre:	kyre:ləŋ	kyrel	
	都兰	kyrdə	kyre:	kyre:ləŋ	kyrel	
	和静	kyrz	kyrə:		kyrl	
	达斡尔语	kuldur	xore:	ga:digi:~kua	gaulj	
	东部裕固语	ʃam~gurdɕig	ʃy:ra:~ʃamra: ~kerəm	qəʃa: ~kyre:ləŋ	golo	
	土族语	gurdəg	kurəŋ	kurəŋ		
	东乡语	təyan	uitəjan	goron	təintun	
	保安语	tiXaŋ~gurdɕig	᠘ᠠᠨᠳᠠᠨ	᠘ᠠᠨᠳᠠᠨ	təiŋtoŋ	
	斯拉夫式蒙文	xypə	xypəə	xypəələn	xypəl	
	英文	spade, shovel	fence, big monastery	stadium, garden; institution	bronze	
	汉语	锹	围墙	院, 公园	青铜	

ᠬᠤᠷᠢᠮ	ᠬᠤᠷᠭᠡᠨ	ᠬᠤᠷᠭᠢ	ᠬᠤᠷᠭᠢᠨ	ᠬᠤᠷᠭᠢᠨ ᠬᠤᠰᠤᠯ
xurəm	xurəŋ	xurəx	xurgəŋ	xurəŋ ax ~xur ax
xurəm	xurəŋ	xurəx	xurgən	xurgən ax
xurəm	xurəŋ	xurəx	xurgəŋ	xurgəŋ ax
xurəm	xurəŋ	xurəx	xurgəŋ	xurgəŋ ax
xurməŋ	xurəŋ~bor	xurəx	xurgən	xurgən ax
xerem	xurən	xurəx	xurgən	xurgən ax
xurəm	xurəŋ	xurəx	xurgəŋ	xurgəŋ ax
xurem	xuren	xurexu	xurgen	xurgen ax
kyrem	kyryŋ	kyrky	kyrgen	kyrgen axa
kyrem	kyreŋ	kyrek	kørgen	kørgən ax
kyrym	kyryn	kyrx	kyrgyn	kyrgys ax
kurum	xu:rin	kurugu	xurgun	aufiə
kyrym	kureŋ	kur—	kurŋen	jeð:ine
		kurə	kurge:n	ðe:wu
mogua	ciənşə	kuru—	kuyan	ð:iəfu
volundi	dzunəç	kur— ~Xarə—	kurkoŋ	ðzefu
xypəm	xypən	xypəx	xypgən	xypgən ax
jacket	brown	to reach, arrive; to be enough	son-in-law.	husband of one's elder sister
短上衣, 马褂	棕色	到, 够	女婿	姐夫

词 汇 别	蒙古语书面语	ᠬᠤᠷᠭᠢᠨ ᠳᠤᠰᠤᠯ	ᠬᠤᠷᠭᠢᠨ	ᠬᠤᠷᠭᠢᠨ	ᠬᠤᠷᠭᠢᠨ
		正蓝旗	xurgəŋ dʌ:	xurgəx	xurtə:x
巴林右旗	xurgən dʌ:	xurgəx	xurtə:x	xʌsəl~xʌsəl	
陈巴尔虎	dʌ: xurx	xurgəx	xurtə:x	xʌsəl	
布利亚特	xurgəŋ dʌ:	xurgəx	xurtə:x	xʌsəl	
达尔罕	xurgən dʌ:	xurgəx	xurtə:x	xʌsəl	
喀喇沁	xurgən dʌ:	xurgəx	xurtə:x	xʌsəl	
东苏尼特	xurgəŋ dʌ:	xurgəx	gurtə:x	gʌsəl	
鄂托克	xurgen dʌ:	xurgexu	xurte:x	xʌsəl	
阿拉善	dy: kyrgen	kyrgyky	kyrte:x	kysyl	
都兰	kørgən dy: ~kør dy:	kørgək	kyrte:x	kysel	
和静	kyrgyn dy:	kyrgyx	kyrtə:x	kysl	
达斡尔语	dəu xurgun	kurgə:gu	xobegu	duar ~xara:ləgu	
东部裕固语	kure dy: ~qudʌ	kurge —	tʃy:tʃy:l ~xucuo—	bodo—	
土族语	ðe:wu	kurge:	xugua		
东乡语	ð:iəo kuyan	quyo—	guya— ~təndʒi—	eiwan	
保安语	mifu	kurkə—	quadzi okə—	səxtəgu	
斯拉夫式蒙文	xypgən dʌy	xypgəx	xypᠲᠡᠭᠡᠬ	xycəl	
英文	husband of one's younger sister	to convey, send; bring	to cause to receive; to give, grant, confer	wish, disire, hope	
汉文	妹夫	送, 赠送	分配	希望, 愿望	

ᠭᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠭᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠭᠤᠮᠤ	ᠭᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠭᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠭᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠭᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠭᠤᠮᠤ	ᠭᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠭᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ
ᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠡ	ᠬᠤᠮᠤ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠢᠨᠭᠡ

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠬᠡᠭᠭᠳᠢᠯ	ᠬᠤᠯᠠᠰ	ᠬᠤᠯᠠᠬ	ᠬᠤᠯᠠᠬ	ᠬᠤᠯᠠᠬ
正 蓝 旗	xөгᠳᠢᠯ	xulᠠ:s	xulᠠᠬ	xөdlᠠᠬ	
巴林右旗	xөгᠳᠢᠯ	xulᠠ:s	xulᠠᠬ	xөdlᠠᠬ	
陈巴尔虎	xugᠳᠢᠯ	xulᠠ:s	xulᠠᠬ	xөdlᠠᠬ	
布利亚特	xugᠳᠢᠯ	xuljə:hөг	xulᠠᠬ	xөdlᠠᠬ	
达尔罕	xugᠳᠢᠯ	xulᠠ:s	xulᠠᠬ	xөdlᠠᠬ	
喀喇沁	xөгᠳᠢᠯ	xulᠠ:s	xulᠠᠬ	xөdlᠠᠬ	
东苏尼特	xөгᠳᠢᠯ	xulᠠ:s	xulᠠᠬ	xөdlᠠᠬ	
鄂托克	xөгᠳᠢᠯ			kөdөlxu	
阿拉善	kөгᠳᠢᠯ			kөdөlx	
都 兰	kөгᠳᠢᠯ	kөlᠠ:s	kөlik	kөdlᠠᠬ	
和 静	kөгᠳᠢᠯ	kylᠠ:sᠨ	kylᠨᠠ:	kөdөлᠨᠠ:	
达 斡 尔 语	mugdᠠ:l ~murᠳᠠ:l	xujə:gu də:s	bokigu	uildөгu	
东 部 裕 固 语	kөгᠳᠢᠯ	di:sᠠᠨ	kulᠠ—	gөdөл—	
土 族 语	cidᠲᠡ:le	tөгlagu de:sᠠ	tөгla	gudolᠠ	
东 乡 语	faᠲᠠᠨ	ᠲᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠤ ᠳᠢᠶᠢᠰᠤᠨ ~jaoba	ᠲᠡᠭᠤᠯᠠ—	godzielu—	
保 安 语	fguodᠠᠳᠠᠶᠢᠰᠠᠨ	tөгglasᠠᠨ desᠠᠨ	tөгla	gudal—	
斯拉夫式蒙文	хөгжил	хүлээс	хүлэх	хөдлөх	
英 文	development, progress, growth, flourishing	anything which fetters, bigds or ties, such as bonds, ties, manacles, fetters.	to bind, tie, tighten	move; shake	
汉 义	发 展	捆 绳	捆 上	动、活动	

ᠶᠢᠮ	ᠶᠢᠰ ᠲᠢᠰᠢ	ᠶᠢᠪᠦᠷ ᠰᠢᠪᠦᠷ	ᠶᠢᠪᠯᠡᠬ	ᠶᠢᠪᠷᠠᠬ
i:m	i:f ti:f	iber fiber	jiblax	ibrax
i:m~ni:m	i:fə:n ti:fə:n	iber fiber	iblax	ibrax
i:m	i:fə: ti:fə:	iber fiber	iblax	imjrax
i:m	i:fə: ti:fə:	iber fiber	iblax	ibrax
i:m	in:fə:n tin:fə:n	iber fiber	iblax	ju:rax
i:m	i:fə:n ti:fə:n	iber fiber	ibəlx	ju:rax
i:m	i:f ti:f	iber fiber	iblax	ibrax
i:m	i:f ti:f	iber fiber	iblexu	eberxu
i:m	i:gen ti:gen	iber fiber	iblek	jeberky
i:me	i:gen ti:gə:n	iber fiber	iblek	ibrex
i:m	i:gə:n ti:gə:n	ibir fibir	iblyx	nurx
əimər	əidə: tida:	jobor dodor xi:gu	iuləlgə:gu	əmbu
omo~i:muna	əngəɬə təngəɬə	ʃəwər ʃəwər	wəldʒəwəi	kire—
nəgi:	nəɬei təɬei	ɬirɬir	sun bau	tarda:
imutu	laixui	ʃoro ʃoro	iru—	tajirə— ~unbərə—
əntəg~mətəg ~nəjɬɔŋ	totɬi jotɬi	tɬitɬi ʃəʃə	nidʒ bu—	tagə
ийм	ийш тийш	ивэр шивэр	ивлэх	иврэх
such, like this	in every direc- tion, hither and thither	jabber, murmur, indistinct whisper	to flow (of milk from the udder at the time of suck- ing)	to crumble, slide; to crash through
这样的, 如此	来回, 往来	噉噉喳喳	下乳	陷塌

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠶᠢᠳ	ᠶᠢᠳᠦ	ᠶᠢᠳᠦᠬᠡ	ᠶᠢᠳᠦᠷ
	正蓝旗	id	idə:	idə:fəx	idər
蒙 古 语	巴林右旗	id	idə:	idə:fəx	idər
	陈巴尔虎	id	idə:	idə:fix	idər
	布利亚特	id	idə:rj	idə:fix	idər
	达尔罕	id	idə:	idə:fəx	idər
	喀喇沁	id	ide:	idə:fix	idər
	东苏尼特	id	idə:	idə:fix	idər
	鄂托克	id	ide:	ide:fix	ider
	阿拉善	jed	ide:	ətəkərʃiky	jider
	都兰	jed	ide:	ide:fik	eder
	和静	id	idə:~ə:r	idə:lx	idir
	达斡尔语	kuʃi	xuə:s	banin bolgagu	kuʃi nasti:
	东部裕固语	kuʃin	jerəŋ	erdefcane ~gəɬar surɬai	idir
土族语	kuɬi	ide:	gəɬardu surə	ɬə:ban	
东乡语	lilion	irun~xosun	ʃuitu fuji—	biədugi ~badulu	
保安语	cod	təisər	ʃuitu fugə—	jebsəx	
斯拉夫式蒙文	ид	идээ	идээших	идэр	
英文	strength, energy	pus, matter	to accustom, be- come accustom- ed to	vigorous, ene- rgetic, young	
汉语	力气	脓	服水土	健壮的, 壮年	

ᠶᠡᠳᠡᠰ	ᠶᠡᠳᠡᠬᠡ	ᠶᠡᠳᠡᠭᠢᠯ	ᠶᠡᠳᠡᠬᠡ	ᠶᠡᠳᠡᠬᠡ
idəf	idəx	idgil	il	ild
idəf	idəx	idgil	jil	jild
idəf	idəx	idəpəl	il	ild
idəf	idəx	ezəl	il	ildj
idəf	idəx	idgəl	il	ild
idəf	idəx		il	ild
idəf	idəx	idgil	il	iləd
idəf	idexu	idgil	il	ilid
idəf	idek	idgil	ile	saxlæ:
idif	ideke	idgil	ili	saxlæ:~eld
idif	idx	idgil	il	ildim
idə:~idəfi	idəgu	dgu:ru:~adil	ilə:t	xangu
edegə nungə ~xu:la~idif	ede—	dələ	hele	camdgu:
ideci	ide	dələ	kun mucı	san
idziəwuni	idzi—	niə kiəljan	gunkai	cian
ndəgu	ndə—	nəgədə nəgo	migdomiŋ	soŋ
ндэш	идэх	нжил	ил	илд
Food, nourishment	to eat	identical with, the same, ali- ke, equal	open, clear, evident, obvious	ringworm, ec- zema, herpes
食品	吃	对偶, 相同	公开, 明显	癣

词汇 语别	蒙面语书面语				
	ᠶᠡᠳᠡᠬᠡ	ᠶᠡᠳᠡᠭᠢᠯ	ᠶᠡᠳᠡᠬᠡ	ᠶᠡᠳᠡᠬᠡ	ᠶᠡᠳᠡᠬᠡ
蒙古语	正蓝旗	ild'	əldgrəx	ilərxi:	ilgə:x
	巴林右旗	jild	əldgrəx	jilərxe:	ilgə:x
	陈巴尔虎	ild	ildgrəx	ilərxi:	ilgə:x
	布利亚特	hələm	ilzarax	ilərxi:	ilgə:x
	达尔罕	ild'	jəldgrəx	ilərxe:	ilgə:x
	喀喇沁	ild	jəldgrəx	ilərxe:	ilgə:x
	东苏尼特	ild	ildgirəx	ilərxi:	ilgə:x
	鄂托克	ulda	ildgirxu	ilerxi:	ilge:xu
	阿拉善	yld	ildgirk	ilerkæ:	ilge:k
	都兰	ild	ildgirke	ilerxæ:	ilge:k
和静	yldy	ildgirxy	ilirkæ:	ilgæ:xy:	
达斡尔语	'səlmi:	xu:gu~nia:gu	il~ilə:r	tomildgi joulga:gu	
东部裕固语	dgebsag~ulda	hy:—	heli:rki	kurge:—	
土族语	ulda	fu:		kurge:	
东乡语	baodžian	fu— ~irulie—	gunkaini	faji—	
保安语	dogə	hu—	modəpəzigu	dzərə—	
斯拉夫式蒙文	илд	илжрэх	илэрхий	илгээх	
英文	sword, sabre	to rot, decay, spoil	evident, obvi- ous, clear, di- stinct	to send, dispatch, refer	
汉义	剑, 马刀	腐化, 腐蚀	显然的, 公开的	发送, 派遣	

илрэх	iltgə:x	элг	jilə:	jilə:dəx
jilrəx	jiltgəx	илг	ilə:	ilə:dəx
илрэх	iltgəx	илг	ilə:	ilə:dəx
илрэх	iltxəx	илг	ilə:	ilə:dəx
илрэх	iltgəx	илг	julə:	julə:dəx
илрэх	iltgəx	илг	ilə:	ilə:dəx
илрэх	iltəgəx	элг	ilə:	ilə:dəx
илрэх	iltgəx	илг	ilə:	ilə:dəx
ilerxu	iltgəxu	илг	ily:	ily:dek
ilerky	iletgəx	елг	ily:	ily:dəx
ilrek	iletgəx	илги	ily:	ily:bolx
ilerex	iltkky	илг	xulu:	xulu:gorəgu
ilə:tuləgu	usguləzigu	silgi~hilgi	χəly:	χəly:cor—
helereye	iltək ky—	hilbər	fuliu	fuliudə
cəndə cərə	ugo tai	col xolon	eiliu	olodo—
zianɕi—	ɕianxuəgiə—	rəɕi	eilu	eiludə ɕi—
cəngə—	bogogə—	χolon	илүү	илүүдэх
илрэх	илтгэх	илч	more, more than; unnecessary	to become superfluous, exceed
obecome clear, come into evidence	to make a report, lecture	heat, warmth	多余, 有余	多出, 超出
现出, 显现	发表, 报告, 演说	热量, 火热		

词 汇 语 别	蒙古语书面语	илу	илу	илу	илу
蒙 古 语	正蓝旗	ilə:r	jimrəx	jindər~jit	inə:dəm
	巴林右旗	jilə:r~julə:r	imrəx	jindər	inə:dəm
	陈巴尔虎	ilə:r	imrəx	indər	injə:dəm
	布利亚特	ilə:r	imrəx	jəndər	injə:dəm
	达尔罕	dənsu:r~ilə:r	imrəx	indər	ijə:dəm
	喀喇沁	xə:ru:l~y:du:	inɕirəx	indər	ine:dəm
	东苏尼特	ilə:r	imrəx	indər	inə:dəm
	鄂托克	elbu:r	imrexu	inder	ine:dem
	阿拉善	yly:r	imerky	tabra:	ine:dem
	都兰	ily:r	imirex	jinder	ine:dem
	和静	ily:r	imirxy	dender	inə:dm (n)
	达斡尔语	uit	inkilə:gu	toiɕe:s	xinə:d
东部裕固语	juŋdu	χemeri— ~tumu—	fatə	ɕi:k nuɕa	
土族语	indu:r	tamu~ninkərə	taiga:r	ɕine:dəm	
东乡语	indəu~lotɕiə	tamu—	taiga~ɕiantai	ɕiniədun	
保安语	jindəu	toməl—	ɕaŋte	ɕinedoŋ	
斯拉夫式蒙文	илүүр	имрэх	индэр	инээдэм	
英文	iron for pressing, flatiron	totwirl between the fingers	tribune	laughter; joke, fun	
汉语	烙铁, 熨斗	捻	台阶, 讲坛	笑话	

ᠢᠨᠡᠬ	ᠵᠢᠩᠭ	ᠢᠩᠭᠡᠬ~ᠡᠩᠭᠡᠬ	ᠵᠢᠷ	ᠢᠷᠪᠡᠰ
inə:x	jing	inggəx~ənggəx	jir	irbəs
inə:x	ig	ənggəx	ir	irbəs
injə:x	igg	inggəx	ir	irbəs
injə:x	igg	i:gəx	ərj	ərbəs
inə:x	ig	əngəx	ir	irbəs
ine:x	əm təmə:	ənggəx	ir	irbəs
inə:x	igg	inggəx	ir	irbəs
ine:xu	ingge	inggxu	ir	irbes
ine:ky	ingge	egky	ir	irbes
ine:x	ingge	inggek	ir	irbes
inə:xy	enggin	ignə:	ir	irbis
xinə:dəgu	gəu təmə:	əi xi:gu	xir	miard
qi:—	jengge	ənggəḏḏə	hir	ərbəs
əine:	a:gu təmə:n	nəngə	(ir)	rbuḏə
einjə—	muloto	ingjə—	qudoyo zəndəw	bəoḏw
cine—	əgūtə ɳamog	əḏḏə—	ḏogə amog	cəḏḏəg
инээх	ингэ	ингэх	ир	ирвэс
to laugh, smile	female camel	todo in this manner, do thus	blade, edge	leopard, panther
笑	母骆驼	这样做	刀 刃)	豹

词 · 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠢᠷᠭ	ᠵᠢᠷᠬ	ᠵᠢᠷᠬ ᠳᠢᠯ	ᠵᠢᠷᠮᠭ
	正蓝旗	irəg~ər xən	jirəx	jirəx ḏil	jirməg
蒙 古 语	巴林右旗	irəg	irəx	irəx ḏil	irməg
	陈巴尔虎	irəg	irəx	irəx ḏil	irməg
	布利亚特	əri:	jərəx	jərəx ḏil	əriməg
	达尔罕	irəg	irəx	irəx ḏil	irməg
	喀喇沁	ḏə:s	irəx	irəx ḏil	imrəg
	东苏尼特	irəg	irəx	irəx ḏil	irməg
	鄂托克	ireg	irxu	irex ḏil	irmeg
	阿拉善	irge	irek	irek ḏil	irmeg
	都 兰	ireg	irke	irke ḏil	irmek
	和 静	irig	irxy	irxy ḏil	irmig
达斡尔语	koj	irəgu	irəgu xə:n	kəj~ḏəkkə	
东部裕固语	erge	ere—	χoiton ~a:r ḏil	cəḏḏar~ermeg	
土 族 语	xerge~irge:	ire~re	maḡai	təire:	
东 乡 语	inyə~sanjan	irə—	guənian	cəḏḏə	
保 安 语	cəbḏan	rə—	esəŋ	noke	
斯拉夫式蒙文	ирэг	ирэх	ирэх жил	ирмэг	
英 文	castrated ram	to come	next year	edge, ledge, rim, brink	
汉 义	去势绵羊	来	来年	边 沿	

ᠵᠢᠷᠯᠠᠬᠤ	ᠰᠡᠰᠢ	ᠰᠡᠰᠭᠦᠷᠢᠬᠤ	ᠰᠡᠰᠭᠢ	ᠰᠢ
jirləx	əsəx	əsgərəx	əsgi:	əʃ
irləx	isəx	isgərəx	əsgi:	ij
irləx	gəʃlax	ijxərəx	ijgi:	ij
ərləx	gəʃlax	həʃxərəx	həji:	ij
irləx	pɑ:lɣəx ~dʒɛʃilɣɑ:x	xəxsərəx ~səxsə:rəx	əsgi:~əsəg	ij
irləx		xəsgərəx ~xəsxɪ:rəx	əsgi:	ij
irləx	əsəx	əsgərəx	əsgi:	ij
irləxu	isəxu	isgerxu	isgi:	ij
xurtəlxu	isek	isxy:deky	esge:	ij
rlek	isek	isgerek	isgæ:	ij
rilxy	isxy	ifgirxy	ifgæ:~ʃisəg	ij
əkɔdɛ:gu	dʒusuləgu	ʃi:kə:gu	ʃidəg	bariul
uly:de—	hsə—	kai sacor—	ski:	ʃə
carca	ju:lca	suijaŋ pu:le	ciɔʒəŋ~səgi:	barəl
ɔɖʷu quriya—	fəʃi—	suidziŋ—	mianɔʒan	baɖʷu
əɮudə—	Χamu oscə—	so ekə—	təΧom	ʒeci
рлэх	исэх	исгэрэх	исгий	иш
zarpen, make zarp	to ferment, turn sour	to whistle	felt, thick felt	handle, shaft, origin, source, evidence
出刃	发 酵	吹口哨	毡 子	柄, 根据

词 汇 语 别	蒙古语书面语		ᠰᠡᠰᠭᠦᠷᠢᠬᠤ	ᠰᠡᠰᠭᠢ	ᠰᠢ	ᠰᠢ
	正 蓝 旗	巴 林 右 旗				
蒙 古 语	正 蓝 旗	巴 林 右 旗	əʃ datax	ijfig~əʃəg	itxəl	itxəx
	巴 林 右 旗	陈巴尔虎	ij tatəx	jijfig	itxəl	itxəx
	陈巴尔虎	布利亚特	ij tatax	ijfig	itxəl	itxəx
	布利亚特	达尔罕	ij tatax	ijfig	itxəl	itxəx
	达尔罕	喀喇沁	ij tatax	unəg~ijfig	itgəl	itgəx
	喀喇沁	东苏尼特		əʃəg	itgəl	itgəx
	东苏尼特	鄂托克	ij tatax	ijfig	itgəl	itgəx
	鄂托克	阿拉善	ij tataxu	ijfig	itgel	itgəxu
	阿拉善	都 兰	ij tatxu	ijfig	itkel	itgex
	都 兰	和 静	ij tatax	ijfig	itgel	itgek
	和 静	达斡尔语	ij tatxu	ijfig	itkel	itgex
	达斡尔语	东都裕固语	xəʃ tategu	ima: kəku ~unuk	itgel	itgəgu
东都裕固语	土 族 语	ij tatagə	nəyun	hde:gel	hde:geni	
土 族 语	东 乡 语	xucui təda	nəgu		ɔure:	
东 乡 语	保 安 语	badʷu bari—	iman unuyun	ciŋɣin	piɔjərə— ~ciəncin giə—	
保 安 语	斯拉夫式蒙文	dʒɪba da—	nəgoŋ	na:də dʒigu	na:də dʒi—	
斯拉夫式蒙文	英 文	иш татах	ишиг	итгэл	итгэх	
英 文	汉 义	to cite, quote	kid, young goat	belief, faith, trust	to believe, trust	
汉 义		引 证	山羊羔	信 心	相 信, 信任	

ᠠᠶᠢᠨ	ᠠᠶᠢᠨᠲᠦᠭᠦ	ᠠᠶᠢᠬᠡ	ᠵᠢᠬᠡ	ᠵᠢᠬᠡᠪᠤ
əfə:	əfimtgi:	əfix	jix	jix bu:
ifə:	ifimtge:	ifix	jix	jix pu:
ifə:	ifimtgi:	ifix	ix	ix bu:
ifə:	ifimtgi:	ifix	jəx	jəx bu:
ifə:	ifəmtgə:	ifix	ixə:~o:le:	ix pu:
ifə:		ifix ~mə:xi:rəx	ix	ix po:
ifə:	ifimtgi:	ifix	ix	ix bu:
	ifimtgi:	ifixu	ixe	ixe bu:
ife:	ifimtxæ:	ifix	ik	ik bu:
ifike	ifimtɕæ:	ifike	ike	ike bu:
ifæ:n	ifimtcæ:	ifimxy	ik	tob
u:lɕigu	xifike:	hiɕigu~xiɕigu	xig	xig pau
həgɕe:	hɕemɕəgi:	hɕe—	ɕige	ɕige pu:
o:donla	ciɕe:ngi:	ciɕe:	ɕge	ɕge pau
odun	ɕwɕəyɕu	ɕwɕə—	fugiə	dapao
vodongəgu	ɕɛgor	ɕe—	fguo~oloŋ	dapo
ичээ	ичимтгий	ичих	их	их буу
hibernation	shy, bashful, shamefaced	be ashamed, feel ashamed	big, large; many, much	artillery
蛰, 冬眠	好害羞的	害羞	大, 多	大炮

词 汇 语 别	蒙古语书面词	ᠵᠢᠬᠡ	ᠵ	ᠵᠢ	ᠵᠢᠬᠡ				
						正蓝旗	jix ɕaŋ	ɕa:	ɕa:bal
蒙 古 语					巴林右旗	jix ɕaŋ	ɕa:	ɕa:bl	ɕa:bar
					陈巴尔虎	ix ɕaŋ	ɕə:	ɕə:bal	ɕə:bar
					布利亚特	jəx zəŋ	zə:	zə:bal	zə:bar
					达尔罕	ix ɕaŋ	ɕə:	ɕə:bal	ɕə:bar
					喀喇沁	ix ɕaŋ	ɕa:~ɕə:	ɕa:bal	ɕa:bar
					东苏尼特	ix ɕan	ɕa:	ɕa:bal	ɕa:bar
					鄂托克	ix ɕaŋ	ɕa:	ɕa:bal	ɕa:bar
					阿拉善	ike ɕaŋ	ɕa:	ɕa:bal	ɕa:ga:bar
					都兰	ike ɕaŋ	ɕə:	ɕə:bal	ɕə:bar
					和静	ik zəŋ	ɕə:	zə:bal	zə:bar
					达斡尔语	xigəreŋu	ɕe:	urən noku	ɕoricɕi ɕa:gu
					东部裕固语	ɕige duro	ja ja~ɕa ɕa	jimol	ɕa:bar
					土族语	log ɕge	ja	jamagesoda	sdzəŋ
东乡语	fugiə uɕəku	ɕə	jiɕin ~bici	ɕwɕu					
保安语	bədoŋ ɕasgu	ja	jində məndə	ɕɕɕl					
斯拉夫式蒙文	их зан	zəa	zəaval	zəavar					
英 文	haughtiness, arrogance	yes, all right, well	without fail, surely; by all means	instructions, directions					
汉 义	自大	是! 啊!	必须	指示					

᠘ᠢᠪᠠᠭᠠᠨ	ᠠᠨᠠᠭᠠᠨ	ᠨᠠᠭᠠ	ᠨᠠᠭᠤᠯᠢ	ᠨᠠᠭᠤᠯᠢ
᠘ᠢᠪᠠᠭᠠᠨ	᠘ᠢᠪᠠᠭᠠᠨ	᠘ᠢᠳ	᠘ᠢᠳᠭᠡᠭᠡ	᠘ᠢᠳᠢᠯᠠᠬᠤ
᠘ᠡᠪᠠᠭᠠᠨ	᠘ᠠᠪᠠᠭᠠᠨ	᠘ᠡᠳ	᠘ᠡᠳᠭᠡᠭᠡ	᠘ᠡᠳᠢᠯᠠᠬᠤ
᠘ᠠᠪᠠᠭᠠᠨ	᠘ᠠᠪᠠᠭᠠᠨ	᠘ᠠᠳ	᠘ᠠᠳᠭᠠᠢ	᠘ᠠᠳᠢᠯᠠᠬᠤ
ᠭᠠᠪᠠᠭᠠᠨ	ᠭᠠᠪ	ᠭᠠᠳ	ᠭᠠᠳᠭᠠᠢ	ᠭᠠᠳᠢᠯᠠᠬᠤ
᠘ᠠᠪᠠᠬᠠᠨ	᠘ᠠᠪᠠᠭᠠᠨ	᠘ᠡᠳ	᠘ᠡᠳᠭᠡᠭᠡ	᠘ᠡᠳᠢᠯᠠᠬᠤ
᠘ᠡᠪᠠᠬᠠᠨ	᠘ᠠᠪᠠᠭᠠᠨ	᠘ᠢᠳ	᠘ᠠᠳᠭᠡᠭᠡ	᠘ᠢᠳᠢᠯᠠᠬᠤ
᠘ᠠᠪᠠᠬᠠᠨ	᠘ᠠᠪᠠᠭᠠᠨ	᠘ᠠᠳ	᠘ᠠᠳᠭᠠᠢ	᠘ᠠᠳᠢᠯᠠᠬᠤ
᠘ᠢᠪᠠᠬᠠᠨ	᠘ᠠᠪᠠᠭᠠᠨ	᠘ᠡᠳ	᠘ᠠᠳᠭᠠᠢ	᠘ᠡᠳᠢᠯᠠᠬᠤ
᠘ᠢᠪᠠᠬᠠᠨ	᠘ᠠᠪᠠᠭᠠᠨ	᠘ᠢᠳ	᠘ᠠᠳᠭᠡᠭᠡ	᠘ᠢᠳᠢᠯᠠᠬᠤ
᠘ᠢᠪᠠᠬᠠᠨ	᠘ᠠᠪᠠᠭᠠᠨ	᠘ᠠᠳ	᠘ᠠᠳᠭᠠᠢ	᠘ᠠᠳᠢᠯᠠᠬᠤ
᠈ᠠᠯᠢᠲᠢ:	᠈ᠠᠰᠬᠠᠨ	᠎ᠠᠳ	᠎ᠠᠳᠭᠡᠭᠡ	᠎ᠠᠳᠢᠯᠠᠬᠤ
	᠘ᠠᠪ	᠘ᠡᠳᠠ	᠘ᠠᠳᠭᠡᠭᠡ	᠘ᠡᠳᠢᠯᠠᠬᠤ
ᠰᠭᠤᠨ	ᠰᠠᠭᠤᠨ	᠘ᠢᠳᠠᠳᠠ	ᠰᠠᠳᠠᠭᠠᠨ	᠘ᠢᠳᠠᠳᠠᠯᠠᠬᠤ
᠘ᠢᠨᠭᠠᠨ	᠘ᠢᠨᠭᠤᠢ	᠘ᠢᠨᠳᠠ	᠈ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠨ	᠈ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠲᠤ ᠲᠰᠠᠵᠢ
᠈ᠠᠮᠳᠢᠷ	᠈ᠠᠨᠳᠢᠷ	᠈ᠠᠨᠳᠠᠨ	᠈ᠠᠨᠳᠢᠭᠠᠨ	᠈ᠠᠨᠳᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠢ ᠲᠠᠭᠦᠭᠦ
ᠰᠠᠪᠬᠠᠨ	ᠰᠠᠪᠰᠠᠨ	ᠰᠠᠳ	ᠰᠠᠳᠭᠠᠢ	ᠰᠠᠳᠠᠯᠠᠬᠤ
glendour, magnificence, grandeur, greatness	good luck, opportunity	spear, lance; javelin	open, loose	to pierce with a lance, spear
庄严, 精神	机会	扎枪, 矛	敞开的	(用枪、矛)刺

词 汇 语 别	᠘ᠢᠳᠠᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	ᠸᠠᠳᠤᠷᠠᠮᠤ
蒙古语书面语				
正蓝旗	᠘ᠢᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠷᠠᠬᠤ	᠘ᠡᠳᠡᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠭᠤᠷᠠᠮᠤ
巴林右旗	᠘ᠢᠳᠠᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠷᠠᠬᠤ	᠘ᠡᠳᠡᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠭᠤᠷᠠᠮᠤ
陈巴尔虎	᠘ᠠᠳᠠᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠷᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠭᠤᠷᠠᠮᠤ
布利亚特	ᠵᠠᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	ᠵᠠᠳᠠᠷᠠᠬᠤ	ᠵᠠᠵᠢᠯᠠᠬᠤ	ᠵᠠᠳᠠᠭᠤᠷᠠᠮᠤ
达尔罕	᠘ᠡᠳᠡᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠡᠳᠡᠳᠠᠷᠠᠬᠤ	᠘ᠡᠳᠡᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠡᠳᠡᠳᠠᠭᠤᠷᠠᠮᠤ
喀喇沁		᠘ᠠᠳᠠᠷᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠭᠤᠷᠠᠮᠤ
东苏尼特	᠘ᠠᠳᠠᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠷᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠭᠤᠷᠠᠮᠤ
鄂托克	᠘ᠠᠳᠠᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠷᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠭᠤᠷᠠᠮᠤ
阿拉善	᠘ᠠᠳᠠᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠷᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠭᠤᠷᠠᠮᠤ
都兰	᠘ᠠᠳᠠᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠷᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	᠘ᠠᠳᠠᠭᠤᠷᠠᠮᠤ
和静	ᠵᠠᠳᠠᠯᠠᠬᠤ	ᠵᠠᠳᠠᠷᠠᠬᠤ	ᠵᠠᠳᠠᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	ᠵᠠᠳᠠᠭᠤᠷᠠᠮᠤ
达斡尔语	᠘ᠠᠳᠠᠯᠠᠬᠤ ~ᠨᠠᠷᠢᠯᠠᠬᠤ	ᠠᠨᠭᠠᠷᠠᠬᠡ	᠘ᠡᠳᠡᠳᠢᠯᠠᠭᠤ	ᠬᠠᠳᠢᠷ
东部裕固语	ᠨᠳᠠᠷ—	ᠨᠳᠠᠷ—	᠘ᠠᠳᠠᠳᠢᠯ—	ᠬᠣᠣᠯᠠᠷ
土族语	ᠳᠠᠷᠦ	ᠬᠠᠷᠠᠯᠠᠬᠠ	᠘ᠠᠳᠠᠳᠢᠯᠦ	
东乡语	ᠭᠠᠵᠢ ~ᠵᠠᠭᠢ—	ᠰᠠᠨᠳᠠ— ~ᠦᠨᠲᠤᠭᠠᠭᠠᠭᠢ—	᠘ᠠᠳᠠᠳᠢᠯᠤ—	ᠬᠠᠳᠠᠭᠠᠵᠠ
保安语	ᠠᠨᠳᠠᠯᠦ— ~ᠦᠨᠲᠤᠭᠠᠭᠢ—	ᠭᠠᠳᠭᠦ— ~ᠠᠨᠳᠠᠷ—	᠘ᠠᠳᠠᠳᠢᠯ—	᠘ᠠᠮᠪᠠᠭᠠ
斯拉夫式蒙文	ᠵᠠᠳᠠᠯᠠᠬᠤ	ᠵᠠᠳᠠᠷᠠᠬᠤ	ᠵᠠᠵᠠᠯᠠᠬᠤ	ᠵᠠᠵᠠᠭᠤᠷ
英文	to unwrap, undo; analyze	to untie, unwrap, break down	to chew, masticate	lower part of the cheek
汉语	拆开, 分析	开口, 瓦解	嚼	腮颊

᠔᠑᠑ᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠲᠢᠨ	᠔᠑᠑ᠠᠨᠬ	᠔᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠯ	᠔᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠬ
᠔᠑᠑ᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠲᠢᠨ	᠔᠑ᠠᠨᠬ	᠔᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠯ	᠔᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠬ
᠔᠑᠑ᠠᠰ ~ ᠔᠑᠑ᠠᠭᠤ	᠔᠑᠑ᠠᠭᠤᠲᠢᠨ	᠔᠑᠑ᠠᠨᠬ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠯ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠬ
᠑ᠠᠵᠢᠬᠠᠨ	᠑ᠠᠵᠠᠬᠲᠢᠨ	᠑ᠠᠵᠢᠨᠬ	᠑ᠠᠵᠠᠰᠠᠰᠢᠯ	᠑ᠠᠵᠠᠰᠠᠰᠢᠬ
᠔᠑᠑ᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠲᠢᠨ	᠔᠑ᠠᠨᠬ	᠔᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠯ	᠔᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠬ
᠔᠑᠑ᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠲᠢᠨ	᠔᠑ᠠᠨᠬ	᠔᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠯ	᠔᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠬ
᠔᠑᠑ᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠲᠢᠨ	᠔᠑ᠠᠨᠬᠠᠬᠤ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠯ	᠔᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠬ
᠔᠑᠑ᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠲᠢᠨ	᠔᠑ᠠᠨᠬᠠᠬᠤ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠯ	᠔᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠬ
᠔᠑᠑ᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠲᠢᠨ	᠔᠑ᠠᠨᠬᠠᠬᠤ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠯ	᠔᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠬ
᠑ᠠᠵᠠᠬᠠᠰ	᠑ᠠᠵᠠᠬᠠᠰᠲᠢᠨ	᠑ᠠᠵᠠᠨᠬ		᠑ᠠᠵᠠᠰᠠᠰᠢᠬ
᠔᠑ᠠᠰ	᠔᠑ᠠᠰᠲᠢᠨ	᠓ᠣᠶᠢᠨ ᠠᠲᠠᠲᠢᠨ	ᠲᠠᠶᠢᠳᠠᠨ	ᠲᠠᠶᠢᠳᠠᠨ
᠔᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠨ	᠔᠑ᠠᠰᠠᠰᠢᠨᠲᠢᠨ	ᠳᠣᠴᠢᠷᠠᠨ		ᠳᠣᠴᠢᠷᠠᠨ ᠡᠷᠢᠯᠡ
᠔᠑ᠠᠰᠠᠰᠢ	᠔᠑ᠠᠰᠠᠰᠠᠰᠢᠲᠢᠨ	ᠫᠢᠳᠢᠨ ᠨᠠᠳᠢ	ᠴᠠᠷᠮᠠᠮᠠ	ᠴᠠᠷᠮᠠᠮᠠᠯᠠ
᠔᠑ᠠᠶᠠᠰᠤᠨ	᠔᠑ᠠᠶᠠᠰᠤᠨᠰᠤ	ᠡᠳᠢᠶᠢᠨ ᠳᠠᠷᠤ	ᠳᠤᠢ	ᠫᠠᠶᠢᠳᠢᠨ ᠶᠠᠭᠠ
᠔᠑ᠢᠴᠠᠰᠠᠨ	᠔᠑ᠢᠴᠠᠰᠠᠨ	ᠬᠣᠷᠢᠷᠠ	ᠴᠠᠷ	ᠴᠠᠷ ᠴᠠᠷᠭᠠᠰᠠ
᠑ᠠᠵᠠᠬᠠᠰ	᠑ᠠᠵᠠᠬᠠᠰᠲᠢᠨ	᠑ᠠᠵᠢᠨᠬ	ᠵᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠯ	ᠵᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠬ
fish	fisherman	to shout, scold	demonstration, parade, formation, file	to line up, arrange in formation
鱼	渔夫	发脾气	行列, 列队	列队, 排队

词 汇 语 别	蒙古语书面语	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	
		正蓝旗	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ
蒙 古 语	蒙古语	巴林右旗	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ
		陈巴尔虎	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ
		布利亚特	᠑ᠠᠵᠠᠰᠠᠰ	᠑ᠠᠵᠠᠰᠠᠰ	᠑ᠠᠵᠠᠰᠠᠰ
		达尔罕		᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ
		喀喇沁		᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ
		东苏尼特	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ
		鄂托克	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ
		阿拉善	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ
		都兰	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ	᠔᠑᠑ᠠᠰᠠᠰ
		和静	᠑ᠠᠵᠠᠰᠠᠰ	᠑ᠠᠵᠠᠰᠠᠰ	᠑ᠠᠵᠠᠰᠠᠰ
达斡尔语	ᠲᠠᠶᠢᠳᠠᠨ	ᠰᠠᠯᠠᠨ	ᠪᠣᠯᠳᠤᠬᠠᠨ		
东部裕固语	ᠳᠣᠴᠢᠷᠠᠨ	ᠳᠠᠪᠰᠠᠷ	ᠵᠠᠪᠲᠠᠭᠠᠷ	ᠵᠠᠪᠲᠠᠭᠠᠷ ᠬᠣᠨᠣ	
土族语	ᠴᠠᠷᠮᠠᠮᠠ	ᠳᠡᠭᠡ	ᠨᠡᠲᠢᠭᠢᠭᠣᠷ ᠲᠢᠨ		
东乡语	ᠫᠠᠶᠢᠳᠢᠨ	ᠣᠷᠣᠨ ~ ᠮᠣᠳᠢᠯᠢ	ᠨᠠᠳᠠᠨ ᠤᠢᠬᠤ	ᠨᠠᠳᠠᠨ ᠤᠢᠬᠤᠨ ᠤᠨᠤ	
采安语	ᠴᠠᠷ ᠴᠠᠷᠭᠠᠰᠠ	ᠴᠣᠯᠣ ᠲᠡᠲᠠᠨ	ᠨᠳᠡᠯᠡ	ᠨᠳᠡᠯᠡᠳᠡ ᠬᠣᠨᠡ	
斯拉夫式蒙文	ᠵᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠬ	ᠵᠠᠶᠢᠨ	ᠵᠠᠶᠢᠳᠠᠨ	ᠵᠠᠶᠢᠳᠠᠨᠬᠠᠨ	
英文	line up, stand in line, form a column	space, distance, gap	bareback	to ride bareback	
汉语	排队	间隔	不鞍鞍的	骑骑	

᠋ᠰᠠᠯᠠᠬᠤ	᠋ᠰᠠᠯᠠᠬᠤ	᠋ᠰᠠᠯᠠᠬᠤ	᠋ᠰᠠᠯᠠᠬᠤ	᠋ᠰᠠᠯᠠᠬᠤ
᠔ᠵᠡ:lax	᠔ᠵᠡ:lax	᠔ᠵija:	᠔ᠵolo:	᠔ᠵolax
᠔ᠵᠡ:ləx	᠔ᠵᠡ:ləx	᠔ᠵija:	᠔ᠵelo:	᠔ᠵaləx
᠔ᠵailax	᠔ᠵailax	᠔ᠵaja:	᠔ᠵala:	᠔ᠵalax
zailax	zailax	zaja:	zala:	zalax
᠔ᠵᠡ:ləx	᠔ᠵᠡ:ləx	᠔ᠵija:	᠔ᠵela:	᠔ᠵolax
᠔ᠵᠠ:lax	᠔ᠵᠡ:lax	᠔ᠵija:	᠔ᠵolo:	᠔ᠵolax
᠔ᠵailax	᠔ᠵailax	᠔ᠵaja:	᠔ᠵala:	᠔ᠵalax
᠔ᠵailaxu	᠔ᠵailaxu	᠔ᠵija:	᠔ᠵolo:	᠔ᠵolaxu
᠔ᠵᠠ:lax	᠔ᠵᠠ:lax	᠔ᠵaja:	᠔ᠵala:	᠋ᠶᠢᠵᠢᠯᠢᠬᠤ
᠔ᠵailax	᠔ᠵailax	᠔ᠵaja:	᠔ᠵala:	᠔ᠵalax
zə:lax	zə:lax	zaja:n	zala:	zalx~᠋ᠶᠢᠵᠢᠯᠢᠬᠤ
adga:gu ~᠔ᠵᠡ:ləgu	bolkugu	᠔ᠵija:	᠔ᠵila:	dasagu ~᠔ᠵᠠᠲᠤ:gu
nui	᠔ᠵᠡ:l—	᠔ᠵija	᠔ᠵolo:	᠔ᠵolo—
᠔ᠵᠡ:le	᠔ᠵᠡ:le	᠔ᠵaja:	᠔ᠵala	
piji—	᠋ᠰᠤᠠᠨᠴᠢ—	amin	suidəw	᠔ᠵᠠᠠᠳᠠᠵᠠᠩᠭᠢᠭᠠ—
do:gə— ~no:gə—	᠋ᠰᠣᠩᠭᠡ—	amuy	᠔ᠵala~nəma	᠔ᠵᠠᠠᠳᠠᠵᠠᠩᠭᠠ—
зайлах	зайлах	заяа	залаа	залах
go away in order to avoid, elude, move off, yield	to rinse, swill, gargle	fate, destiny, fortune	tassel	to drive; to steer, straighten, direct the course of
躲开, 避开, 移动	涮, 漱	命运	缨, 穗头	矫正

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	᠋ᠰᠠᠯᠠᠬᠤ	᠋ᠰᠠᠯᠠᠬᠤ	᠋ᠰᠠᠯᠠᠬᠤ	᠋ᠰᠠᠯᠠᠬᠤ	᠋ᠰᠠᠯᠠᠬᠤ
正 蓝 旗	᠔ᠵalax	᠔ᠵelbrax	᠔ᠵalga:bar	᠔ᠵalgam᠔ᠵlax	
巴林右旗	᠔ᠵaləx	᠔ᠵelbərəx	᠔ᠵalgəbər	᠔ᠵalᠭəm᠔ᠵlax	
陈巴尔虎	᠔ᠵalax	᠔ᠵalbjrax	᠔ᠵalagbar	᠔ᠵalgam᠔ᠵlax	
布利亚特	zalax	zalbjrax	zalgabar	zalᠭam᠔ᠵlax	
达 尔 罕	᠔ᠵalax	᠔ᠵelbərəx	᠔ᠵalga:bər	᠔ᠵalᠭam᠔ᠵlax	
喀 喇 沁	᠔ᠵalax	᠔ᠵalbarax		᠔ᠵalᠭam᠔ᠵlax	
东苏尼特	᠔ᠵalax	᠔ᠵaljbirax	᠔ᠵalgabar	᠔ᠵalᠭam᠔ᠵilax	
鄂 托 克	᠔ᠵalaxu	᠔ᠵalbiroXu	᠔ᠵalgabar	᠔ᠵalᠭam᠔ᠵilxu	
阿 拉 善	᠔ᠵalax	᠔ᠵalbirax	᠔ᠵalgabar	᠔ᠵalᠭam᠔ᠵilax	
都 兰	᠔ᠵalax	᠔ᠵalbirax	᠔ᠵalgabar	᠔ᠵalᠭam᠔ᠵilax	
和 静	zalx	zəlbirax	zalgabar	zalᠭam᠔ᠵlax	
达 斡 尔 语	soligu	lam᠋ᠶᠢᠯᠢᠭᠤ	oul᠔ᠵa:r	᠋ᠰᠤᠷᠠᠭᠤ	
东 部 裕 固 语	du:da~᠔ᠵala—	᠋ᠰᠠᠭᠠᠮᠣᠰᠣᠯᠣ:—	᠔ᠵalca:sən		
土 族 语	urə	furo᠅ᠯᠠ	᠔ᠵalca:wur	᠔ᠵalca:	
东 乡 语	ginla—	᠋ᠰᠠᠨᠠᠬᠠᠲᠤᠯᠠᠭᠠ—	᠔ᠵayasan u᠔ᠵu	᠔ᠵin᠋ᠰᠡᠭᠤᠭᠢᠭᠠ— ~᠔ᠵi᠋ᠲᠢᠰᠢᠨᠭᠢᠭᠠ—	
保 安 语	sa᠅ᠯᠠ—	᠋ᠰᠤᠷᠠᠮᠭᠠ—	᠔ᠵal᠋ᠬᠠᠰᠠᠨᠭᠠ sam	᠔ᠵi᠋ᠲᠢᠰᠢᠨᠭᠠ—	
斯拉夫式蒙文	залах	залбирах	залгавар	залгамжлах	
英 文	to invite	to pray, supplie cate	conjunction, linking	to succeed, continue	
汉 义	请	祈祷, 合十	连接处	继 承	

᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠ	᠔᠗ᠠᠯᠤ:
᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯ	᠔᠗ᠠᠯᠤ:
᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠵ	᠔᠗ᠠᠯᠤ:
ᠵᠠᠯᠭᠠᠬ	ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠭᠠᠬ	ᠵᠠᠯᠭᠠᠬ	ᠵᠠᠯ	ᠵᠠᠯᠤ:
᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯ	᠔᠗ᠠᠯᠤ:
᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ		᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠷ	᠔᠗ᠠᠯᠤ:
᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠵ	᠔᠗ᠠᠯᠤ:
᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬᠤᠰᠤ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠯᠭᠠᠬᠤᠰᠤ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬᠤᠰᠤ	mex	᠔᠗ᠠᠯᠤ:
᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠵ	᠔᠗ᠠᠯᠤ:
᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠬ	᠔᠗ᠠᠯᠢ	᠔᠗ᠠᠯᠤ:
ᠵᠠᠯᠭᠠᠬ	ᠵᠠᠯᠭᠠᠬ	ᠵᠠᠯᠭᠠᠬ	ᠵᠠᠯᠵ	ᠵᠠᠯᠤ:
᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠭᠤ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠭᠤ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠭᠤ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠯᠭ	᠔᠗ᠠᠯᠤ:
᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠭᠢᠨ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠭᠢᠨ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠭᠢᠨ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠭᠢᠨ	᠔᠗ᠠᠯᠤ:
᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠤ:	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠤ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠤ	ᠵᠠᠯᠭᠠᠳᠤᠶᠢ	᠔᠗ᠠᠯᠤ:
᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠤᠳᠤᠭᠢᠨ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠤᠳᠤᠭᠢᠨ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠤᠳᠤᠭᠢᠨ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠤᠳᠤᠭᠢᠨ	᠔᠗ᠠᠯᠤ:
᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠤᠬᠤᠳᠤᠭᠢᠨ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠤᠬᠤᠳᠤᠭᠢᠨ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠤᠬᠤᠳᠤᠭᠢᠨ	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠤᠬᠤᠳᠤᠭᠢᠨ	᠔᠗ᠠᠯᠤ:
ᠵᠠᠯᠭᠠᠬ	ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠭᠠᠬ	ᠵᠠᠯᠭᠠᠬ	ᠵᠠᠯ	ᠵᠠᠯᠤ:
to connect, join, splice	to swallow several times in succession	to swallow, engulf	ruse, craft, cunning, trick, deceit	young, youthful; youth
接 上	咽	咽, 吞	狡猾, 奸	青 年

词 汇 别		蒙古语书面语		ᠭᠠᠭ	ᠭᠠᠭ	ᠭᠠᠭ	ᠭᠠᠭ	ᠭᠠᠭ
		正 蓝 旗	ᠭᠠᠭᠭ					
蒙古语		巴林右旗	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠭ	᠔᠗ᠠᠮ	᠔᠗ᠠᠮᠲᠦ	᠔᠗ᠭᠠᠨ ᠠ:ᠰ		
		陈巴尔虎	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠭ	᠔᠗ᠠᠮ	᠔᠗ᠠᠮᠲᠦᠯᠵᠢᠨ	᠔᠗ᠭᠠᠨ ᠠ:ᠯᠵ		
		布利亚特	ᠵᠠᠯᠭᠠᠭ	xargui	xarguiᠲᠦᠨ	ᠵᠠᠭᠠᠨ ᠠ:ᠯᠵ		
		达尔罕	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠭ	᠔᠗ᠠᠮ	᠔᠗ᠠᠮᠲᠦᠨ	᠔᠗ᠭᠠᠨ ᠠ:ᠰ		
		喀喇沁		᠔᠗ᠠᠮ	᠔᠗ᠠᠮᠲᠦᠨ	᠔᠗ᠭᠠᠨ ᠠ:ᠰ		
		东苏尼特	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠭ	᠔᠗ᠠᠮ	᠔᠗ᠠᠮᠲᠦ	᠔᠗ᠭᠠᠨ ᠠ:ᠰ		
		鄂托克	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠭ	᠔᠗ᠠᠮ	᠔᠗ᠠᠮᠲᠦ	᠔᠗ᠭᠠᠨ ᠠ:ᠯᠵ		
		阿拉善	sæ:	᠔᠗ᠠᠮ	᠔᠗ᠠᠮᠲᠦᠨ	᠔᠗ᠭᠠᠨ ᠠ:ᠯᠵ		
		都 兰	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠤ:	᠔᠗ᠠᠮ	᠔᠗ᠠᠮᠲᠦᠨ	᠔᠗ᠭᠠᠨ ᠠ:ᠯᠢ		
		和 静	sala:	ᠵᠠᠮ ~ ᠬᠠ:ᠯᠭᠠ	ᠬᠠ:ᠯᠭᠠᠲᠦ	ᠵᠠᠭᠠᠨ ᠶᠡ:ᠯᠵ		
		达斡尔语	jo:kon	tərgul	ᠭᠠᠳᠭᠢᠲᠦᠨ	᠔᠗ᠭᠠᠨ ᠠ:ᠯᠵ		
		东部裕固语	᠔᠗ᠠᠯᠭᠠᠳᠤ	mər	ᠬᠠ:ᠯᠭᠠᠲᠦᠨ ~merdəka:lma	᠔᠗ᠭᠠᠨ ᠠ:ᠯᠢ		
		土 族 语	xaltʰi	mo:r	mo:r durəʂin	surədal		
		东 乡 语	gon~gonʂa	mo	mo uduruʂən	pingin ~cingiə		
保 安 语	kəg	mor	mor durʂəŋ kuŋ	səfəd				
斯拉夫式蒙文	жалга	зам	замч	зан ааль				
英 文	ravine, dell, ditch.	road, way, path	guide, scout, conductor	personal character and behaviour				
汉 义	山谷地	路	向导	性格, 性情				

حسنى	حسنى	حسنى	حسنى	حسنى
᠔ᠠᠷᠠᠭ	᠔ᠠᠷᠠᠭᠤᠯ	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠩ	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠᠬ	᠔ᠤᠷᠢᠮ
᠔ᠠᠷᠢᠭ	᠔ᠠᠷᠠᠭᠢᠯ	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠩ	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠᠬ	᠔ᠤᠷᠢᠮ
᠔ᠠᠷᠠᠭ	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠᠯ	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠩ	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠢᠮ
zaraᠭ	zargaᠯ	zargaᠯᠠᠩ	zargaᠬ	zarim
᠔ᠠᠷᠠᠭ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠯ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠩ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠬ	᠔ᠤᠷᠢᠮ
᠔ᠠᠷᠠᠭ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠯ		᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠬ	᠔ᠤᠷᠢᠮ
᠔ᠠᠷᠠᠭ	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠᠯ	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠩ	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠢᠮ
᠔ᠠᠷᠠᠭᠤ:	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠯ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠩ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠬᠤ	᠔ᠠᠷᠢᠮ
᠔ᠠᠷᠠᠭᠠ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠯ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠩ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠢᠮ
᠔ᠠᠷᠠᠭᠠ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠯ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠩ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠢᠮ
zaraᠭ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠯ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠩ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠬ	zærim
xobjien	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠᠯ	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠩ	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠᠬ	nək ~nəkəini
᠔ᠠᠷᠠᠭᠠ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠩ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠩ	᠔ᠤᠷᠠᠭᠠᠨ	᠔ᠠᠷᠢᠮ
᠔ᠠᠷᠠᠭᠠ	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠᠯ			ni:᠔æ:r
guansw	einfu ~futan	einfu ~futan	einfu giə—	niə ᠔ᠠᠨ ~jəuciə
guans1	h᠔ᠵipɔ	h᠔ᠵipɔ	h᠔ᠵidə ekə—	karə kərə
зaᠷᠠ	жaᠷᠠᠭᠠᠯ	жaᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠨ	жaᠷᠠᠭᠠᠬ	зaᠷᠢᠮ
lawsuit, litigation	happiness, bliss, luck	happiness, bliss, luck	to be happy, be joyful	some
诉讼, 案件	幸福	幸福	享福	某些, 有的

蒙古语书面语	᠔ᠠᠷᠠᠭ	᠔ᠠᠷᠠᠯ	᠔ᠠᠷᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠠᠯᠢᠭ
词汇 语别				
正蓝旗	᠔ᠠᠷᠠᠭ	᠔ᠠᠷᠠᠯ	᠔ᠠᠷᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠠᠯᠢᠭ
巴林右旗	᠔ᠠᠷᠠᠭ	᠔ᠠᠷᠠᠯ	᠔ᠠᠷᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠠᠯᠢᠭ
陈巴尔虎	᠔ᠠᠷᠠᠭ	᠔ᠠᠷᠠᠯ	᠔ᠠᠷᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠠᠯᠢᠭ
布利亚特	zaraᠭ	zarᠠᠯ	zorᠠᠬ	zarᠠᠯᠢᠭ
达尔罕	᠔ᠠᠷᠠᠭ	᠔ᠠᠷᠠᠯ	᠔ᠠᠷᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠠᠯᠢᠭ
喀喇沁	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠ:	᠔ᠠᠷᠠᠯ	᠔ᠠᠷᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠠᠯᠢᠭ
东苏尼特	᠔ᠠᠷᠠᠭ	᠔ᠠᠷᠠᠯ	᠔ᠠᠷᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠠᠯᠢᠭ
鄂托克	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠ:	᠔ᠠᠷᠠᠯ	᠔ᠠᠷᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠠᠯᠢᠭ
阿拉善	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠ:	᠔ᠠᠷᠠᠯ	᠔ᠠᠷᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠠᠯᠢᠭ
都兰	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠ:	᠔ᠠᠷᠠᠯ	᠔ᠠᠷᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠠᠯᠢᠭ
和静	zarbur	zarᠠᠯ	zarᠠᠬ	zærᠠᠯᠢᠭ
达斡尔语	᠔ᠠᠷᠠᠭ: garga:gu	gaoʃi	səlge:gu	xəs
东部裕固语	gardal	᠔ᠠᠷᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠠᠬ	᠔ᠠᠷᠠᠬ
土族语	caradal			
东乡语	kai᠔ᠲᠤ ~᠔ᠲᠤᠰᠤ	bugao ~guangao	cianbu giə—	minlin ~əmuri
保安语	᠔ᠠᠷᠠᠭᠠ	gəuʃl	euenbugə—	miᠯᠢᠭ
斯拉夫式蒙文	zarᠯara	zarᠯal	zarᠯax	zarᠯᠢᠭ
英文	expense, ex- penditure	announceme- nt, notice	to announce, advertize	decree, order
汉语	开支, 支出	布告, 广告	宣布	命令

᠔᠗ᠠᠷᠢ	᠔᠗ᠠᠷᠢᠮ	᠔᠗ᠢᠰᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠭ ᠔᠗ᠢᠷᠭᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠬ
᠔᠗ᠠᠷᠢ	᠔᠗ᠠᠷᠢᠮ	᠔᠗ᠢᠰᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠭ ᠔᠗ᠢᠷᠭᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠬ
᠔᠗ᠠᠷᠰ	᠔᠗ᠠᠷᠢᠮ	᠔᠗ᠢᠰᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠭ ᠔᠗ᠢᠷᠭᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠬ
᠗ᠠᠷᠰ	᠗ᠠᠷᠢᠮ	᠗ᠠᠰᠠ:	᠗ᠠᠰᠠᠭ ᠗ᠠᠢᠷᠭᠠ:	᠗ᠠᠬᠠᠬ
᠔᠗ᠠᠷᠢ~᠔᠗ᠠᠷᠢ	᠔᠗ᠠᠷᠢᠮ	᠔᠗ᠢᠰᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠭ ᠔᠗ᠢᠷᠭᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠬ
᠔᠗ᠠᠷᠢ				᠔᠗ᠰᠠᠬ
᠔᠗ᠠᠷᠢ	᠔᠗ᠠᠷᠢᠮ	᠔᠗ᠢᠰᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠭ ᠔᠗ᠢᠷᠭᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠬ
᠔᠗ᠠᠷᠢ	᠔᠗ᠠᠷᠢᠮ	᠔᠗ᠢᠰᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠭ ᠔᠗ᠢᠷᠭᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠬᠠᠬ
᠔᠗ᠠᠷᠢ	᠔᠗ᠠᠷᠢᠮ	᠔᠗ᠢᠰᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠭ ᠔᠗ᠢᠷᠭᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠬ
᠔᠗ᠠᠷᠢᠰᠢ	᠔᠗ᠠᠷᠢᠮ	᠔᠗ᠢᠰᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠭ ᠔᠗ᠢᠷᠭᠠ:	᠔᠗ᠰᠠᠬ
᠗ᠠᠷᠢ	ug ᠔᠗ᠠᠷᠢᠮ ~᠗ᠠᠷᠢᠮ	selæ:n dara:n	᠗ᠠᠰᠠᠭ ᠗ᠠᠢᠷᠭᠠ:	᠗ᠠᠰᠠᠬ
᠔᠗ᠠᠷᠢᠰᠢ ~᠔᠗ᠠᠷᠢᠰᠢ ᠬᠤ:	tob jos	æ:l᠔᠗ᠭᠤ	᠔᠗ᠰᠠᠨ	᠔᠗ᠰᠠᠭᠤ
ᠠᠳᠠᠳᠠᠰᠢ ~᠔᠗ᠠᠷᠢᠰᠢ	juandæ	olmadæ	ᠶᠢᠨ᠔᠗ᠠᠨ	ᠬᠰᠠ—
lawantᠶᠢ		uri:tᠶᠢle		s᠔ᠠ
᠔᠗ᠠᠷᠠᠰᠠᠨ ᠬᠤᠨ	jan᠔᠗ᠠᠢ	lin᠔᠗ᠢᠬᠤ	ein᠔᠗ᠠᠨ	ᠶᠢᠨᠠᠯᠢᠭᠢᠰ— ~ᠭᠠᠠᠳᠠᠳᠠᠰᠢ—
leᠲᠠᠢ	juen᠔᠗ᠠᠰ	remo	cin᠔᠗ᠠᠨ	᠔᠗ᠰᠠ—
᠗ᠠᠷᠠᠳᠠ	᠗ᠠᠷᠠᠴᠢᠮ	᠗ᠠᠰᠠᠠ	᠗ᠠᠰᠠᠷ ᠗ᠠᠬᠢᠷᠭᠠᠠ	᠗ᠠᠰᠠᠬ
servant	principle	shift, turn, duty	administration	to repair put in order
佣人, 仆人	原则	轮流	行政	治理, 修饰

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠳᠠᠰᠠᠭᠢᠨ ᠭᠠᠳ᠗ᠠᠷ	ᠳᠠᠰᠠᠮᠠᠯ ᠳᠠᠮ	ᠳᠠᠰᠠᠷᠠᠬ	ᠳᠠᠬ	
						正 蓝 旗
蒙 古 语	蒙古语书面语	巴林右旗	ᠳᠠᠰᠠᠭᠢᠨ ᠭᠠᠳ᠗ᠠᠷ	ᠳᠠᠰᠠᠮᠠᠯ ᠳᠠᠮ	ᠳᠠᠰᠠᠷᠠᠬ	ᠳᠠᠬ
		陈巴尔虎	ᠳᠠᠰᠠᠭᠢᠨ ᠭᠠᠳ᠗ᠠᠷ	ᠳᠠᠰᠠᠮᠠᠯ ᠳᠠᠮ	ᠳᠠᠰᠠᠷᠠᠬ	ᠳᠠᠬ
		布利亚特	᠗ᠠᠰᠠᠭᠢᠨ ᠭᠠᠳ᠗ᠠᠷ	᠗ᠠᠰᠠᠮᠠᠯ ᠗ᠠᠮ	᠗ᠠᠬᠠᠷᠠᠬ	᠗ᠠᠬ
		达尔罕	ᠳᠠᠰᠠᠭᠢᠨ ᠭᠠᠳ᠗ᠠᠷ	ᠳᠠᠰᠠᠮᠠᠯ ᠳᠠᠮ	ᠳᠠᠰᠠᠷᠠᠬ	ᠳᠠᠬ
		喀喇沁	ᠳᠠᠰᠠᠭᠢᠨ ᠭᠠᠳ᠗ᠠᠷ		ᠳᠠᠰᠠᠷᠠᠬ	ᠳᠠᠬ
		东苏尼特	ᠳᠠᠰᠠᠭᠢᠨ ᠭᠠᠳ᠗ᠠᠷ	ᠳᠠᠰᠠᠮᠠᠯ ᠳᠠᠮ	ᠳᠠᠰᠠᠷᠠᠬ	ᠳᠠᠬ
		鄂托克	ᠳᠠᠰᠠᠭᠢᠨ ᠭᠠᠳ᠗ᠠᠷ	ᠳᠠᠰᠠᠮᠠᠯ ᠳᠠᠮ	ᠳᠠᠰᠠᠷᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠬᠠᠬ
		阿拉善	ᠳᠠᠰᠠᠭᠢᠨ ᠭᠠᠳ᠗ᠠᠷ	ᠳᠠᠰᠠᠮᠠᠯ ᠳᠠᠮ	ᠳᠠᠰᠠᠷᠠᠬ	ᠳᠠᠬ
		都 兰	ᠳᠠᠰᠠᠭᠢᠨ ᠭᠠᠳ᠗ᠠᠷ	ᠳᠠᠰᠠᠮᠠᠯ ᠳᠠᠮ	ᠳᠠᠰᠠᠷᠠᠬ	ᠳᠠᠬ
		和 静	᠗ᠠᠰᠠᠭᠢᠨ ᠭᠠᠳ᠗ᠠᠷ	᠗ᠠᠰᠠᠮᠠᠯ ᠗ᠠᠮ	ᠰᠠᠷᠠᠬ	᠗ᠠᠬ
		达 斡 尔 语	ᠳᠠᠨᠲᠤᠨ ᠳᠠᠰᠠᠨᠢᠨ jamun	ᠳᠠᠰᠠᠮᠠᠯ ᠲᠠᠷᠭᠤᠯ	nanda bologu	ᠳᠠᠨᠲᠤᠨ~ᠳᠠᠭᠠ
		东 都 裕 固 语	ᠳᠠᠨᠭᠤ ᠶᠤ	ᠶᠭᠡ ᠮᠠᠷ	somra—	ᠳᠠᠭᠠ
土 族 语	ᠳᠠᠨᠲᠤᠨ	ᠶᠭᠡ ᠮᠠᠷ	saitᠶira:	ᠭᠠᠳᠠᠷ		
东 乡 语	ᠳᠠᠨᠲᠤᠨ	ᠭᠤᠨᠯᠤ	gaoda—	ᠳᠠᠭᠠ		
保 安 语	ᠳᠠᠨᠭᠤᠶᠤ	ᠶᠭᠤᠠᠮᠠᠷ	sanᠶᠠᠷᠠ—	ᠨᠠᠬᠠ~ᠳᠠᠶᠢᠴᠠ		
斯拉夫式蒙文	᠗ᠠᠰᠠᠭᠢᠨ ᠭᠠᠳ᠗ᠠᠷ	᠗ᠠᠰᠠᠮᠠᠯ ᠗ᠠᠮ	᠗ᠠᠰᠠᠷᠠᠬ	᠗ᠠᠬ		
英 文	government	highway, motor-road, paved road	to improve, recover, take a turn for the better	brim, rim; side; collar		
汉 文	政府	公路	好转	边, 边境, 领		

ᠳᠠᠢᠷᠭᠦᠨᠦᠭᠦ	ᠳᠠᠢᠯᠠᠬ	ᠳᠠᠢᠯᠡᠭ	ᠳᠠᠢᠲᠤᠰ	ᠳᠢᠪ
ᠳᠠᠢᠷᠭᠦᠨ	ᠳᠠᠢᠯᠠᠬ	ᠳᠠᠢᠯᠡᠭ	ᠳᠠᠢᠲᠤᠰ	ᠳᠢᠪ
ᠳᠠᠢᠷᠡᠯᠳᠠᠭ	ᠳᠠᠢᠯᠠᠬ	ᠳᠠᠢᠯᠡᠭ	ᠳᠠᠢᠲᠤᠰ	ᠳᠢᠪ
ᠲᠠᠢᠷᠭᠦᠨᠦᠭᠦ	ᠲᠠᠢᠯᠠᠬ	ᠲᠠᠢᠯᠡᠭ		ᠲᠠᠪ
ᠳᠠᠢᠷᠭᠦᠨ	ᠳᠠᠢᠯᠠᠬ	ᠳᠠᠢᠯᠡᠭ	ᠳᠠᠢᠲᠤᠰ	ᠳᠢᠪ
ᠳᠠᠢᠷᠭᠦᠨ	ᠳᠠᠢᠯᠠᠬ	ᠳᠠᠢᠯᠡᠭ	ᠳᠠᠢᠲᠤᠰ	ᠳᠢᠪ
ᠳᠠᠢᠷᠭᠦᠨ	ᠳᠠᠢᠯᠠᠬ	ᠳᠠᠢᠯᠡᠭ	ᠳᠠᠢᠲᠤᠰ	ᠳᠠᠪ
ᠳᠠᠢᠷᠭᠦᠨᠦᠭᠦ	ᠳᠠᠢᠯᠠᠬᠦᠰᠤ	ᠳᠠᠢᠯᠡᠭᠦ	ᠳᠠᠢᠲᠤᠰ	ᠳᠢᠪ
ᠳᠠᠢᠷᠭᠦᠨ	ᠳᠠᠢᠯᠠᠬ	ᠳᠠᠢᠯᠡᠭᠦ	ᠳᠠᠢᠲᠤᠰ	ᠳᠠᠪᠡ
ᠳᠠᠢᠷᠭᠦᠨᠦᠭᠦ	ᠳᠠᠢᠯᠠᠬ	ᠳᠠᠢᠯᠡᠭᠦ	ᠳᠠᠢᠲᠤᠰ	ᠳᠠᠪ
ᠲᠠᠢᠷᠭᠦᠨ ~ᠲᠠᠢᠷᠭᠦᠨᠦᠭᠦ	ᠲᠠᠢᠯᠠᠬ	ᠲᠠᠢᠯᠡᠭᠦ	ᠳᠠᠢᠲᠤᠰ	ᠲᠠᠪ
ᠲᠠᠢᠭᠦᠨ	arsagu	arsorma:gu	ᠳᠠᠢᠲᠤᠰ	ᠳᠢᠪᠵ
ᠳᠠᠢᠷᠭᠦᠨᠦᠭᠦ	ᠳᠠᠢᠯᠠᠬ ~ᠳᠠᠢᠯᠠᠭᠢᠰ	dekuan	ᠳᠠᠢᠲᠤᠰ ~keteman	dad
	asgu	asgul	bandzo:	ᠳᠠᠢ:
maxuan sao	asuyu—	daikuan	ᠳᠠᠢᠲᠤᠰ	ᠳᠠᠢᠲᠠᠢ
cercog naggolo	asguə—	asguəson ser	ᠳᠠᠢᠲᠤᠰ	ᠳᠠᠢᠲᠠᠢ
ᠲᠠᠢᠷᠭᠦᠨᠦᠭᠦ	ᠲᠠᠢᠯᠠᠬ	ᠲᠠᠢᠯᠡᠭ	ᠲᠠᠢᠲᠤᠰ	ᠲᠠᠪ
ephedra vulg- aris	to borrow	loan; borrow- ing, lending	pick	rust
麻黄	借贷	贷款	鏃头	锈

蒙古语 书面语 词 汇 别 语	正蓝旗	ᠳᠢᠪᠷᠠᠬ	ᠳᠢᠪᠰᠡᠭ	ᠳᠢᠪᠰᠡᠭᠯᠠᠬ	ᠳᠢᠪᠮᠳᠡᠭ
	巴林右旗	ᠳᠢᠪᠷᠠᠬ	ᠳᠢᠪᠰᠡᠭ	ᠳᠢᠪᠰᠡᠭᠯᠠᠬ	ᠳᠢᠪᠮᠳᠡᠭ
蒙古 语	陈巴尔虎	ᠳᠢᠪᠷᠠᠬ	ᠳᠠᠪᠰᠡᠭ	ᠳᠠᠪᠰᠡᠭᠯᠠᠬ	ᠳᠠᠮᠳᠠᠢ:
	布利亚特	zabrax	zabsag	zabsaglax	zamdag
	达尔罕	ᠳᠢᠪᠷᠠᠬ	ᠳᠢᠪᠰᠡᠭ	ᠳᠢᠪᠰᠡᠭᠯᠠᠬ	ᠳᠢᠪᠮᠳᠡᠭ
	喀喇沁	ᠳᠢᠪᠷᠠᠬ	ᠳᠢᠪᠰᠡᠭ	ᠳᠢᠪᠰᠡᠭᠯᠠᠬ	ᠳᠢᠪᠮᠳᠡᠭ
	东苏尼特	ᠳᠠᠪᠷᠠᠬ	ᠳᠠᠪᠰᠡᠭ	ᠳᠠᠪᠰᠡᠭᠯᠠᠬ	ᠳᠠᠮᠳᠠᠢ
	鄂托克	ᠳᠢᠪᠷᠠᠬ	ᠳᠢᠪᠰᠡᠭ	ᠳᠢᠪᠰᠡᠭᠯᠠᠬ	ᠳᠢᠪᠮᠳᠡᠭ
	阿拉善	ᠳᠠᠪᠷᠠᠬ	ᠳᠠᠪᠰᠡᠭ	ᠳᠠᠪᠰᠡᠭᠯᠠᠬ	ᠳᠠᠮᠳᠠᠢ
	都兰	ᠳᠠᠪᠷᠠᠬ	ᠳᠢᠪᠰᠡᠭ	ᠳᠢᠪᠰᠡᠭᠯᠠᠬ	ᠳᠠᠮᠳᠠᠢ
	和静	zeberx	zemjig	zemjilx	zemdeg
	达斡尔语	ᠳᠢᠪᠲᠠᠭᠦ	agor	agor barigu	ədən~ᠳᠠᠮᠳᠠᠢ
东部裕固语	dad wo:lɔ wai ~daddə—	ᠳᠠᠮᠰᠡᠭ	ᠳᠠᠮᠰᠡᠭᠯᠠᠬ	toɣər~ᠳᠠᠮᠰᠡᠭ	
土族语	ᠳᠠᠢᠳᠡ	təirəg sawa:	xu joga		
东乡语	əiutəira— ~əiujə—	wutəi	wudɔungjə—	bannianxan ~sanfəi	
保安语	ᠳᠠᠢᠳᠠᠢ	loɣtəi	loɣtəinə vələ—	cərməd	
斯拉夫式蒙文	ᠲᠠᠪᠷᠠᠬ	ᠲᠠᠪᠰᠡᠭ	ᠲᠠᠪᠰᠡᠭᠯᠠᠬ	ᠲᠠᠮᠳᠠᠢ	
英文	to rust, become rusty	weapon; implement	to arm, prepare arm	crippled, ha- ndicapped, maimed	
汉语	生锈	兵器, 工具	装备, 武装	残废的	

᠔ᠵᠢᠮᠯᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠷᠭ	᠔ᠵᠢᠷᠭᠢᠰᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠷᠭᠡᠯᠳᠡ:	᠔ᠵᠢᠷᠯᠭ
᠔ᠵᠢᠮᠯᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠷᠭ	᠔ᠵᠢᠷᠭᠢᠰᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠷᠭᠡᠯᠳᠡ:	᠔ᠵᠢᠷᠯᠭ
᠔ᠡᠮᠯᠡᠬ	᠔ᠡᠷᠭ	᠔ᠡᠷᠭᠰᠡᠬ	᠔ᠡᠷᠭᠡᠯᠳᠡ:	᠔ᠡᠷᠯᠭ
ᠵᠡᠮᠯᠡᠬ	ᠵᠡᠷᠭ	ᠵᠡᠷᠭᠰᠡᠬ	ᠵᠡᠷᠭᠡᠯᠳᠡ:	ᠵᠡᠷᠯᠭ
᠔ᠵᠢᠮᠯᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠷᠭ	᠔ᠵᠢᠷᠭᠢᠰᠢ	᠔ᠵᠢᠷᠭᠡᠯᠳᠡ:	᠔ᠵᠢᠷᠯᠭ
᠔ᠵᠢᠮᠯᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠷᠭ	᠔ᠵᠢᠷᠭᠢᠰᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠷᠭᠡᠯᠳᠡ:	᠔ᠵᠢᠷᠯᠭ
᠔ᠡᠮᠯᠡᠬ	᠔ᠡᠷᠭ	᠔ᠡᠷᠭᠢᠰᠡᠬ	ᠰᠠ:ᠬᠠᠯᠲ	᠔ᠡᠷᠯᠭ
᠔ᠵᠢᠮᠯᠡᠬᠤ	᠔ᠵᠢᠷᠭ	᠔ᠵᠢᠷᠭᠢᠰᠢᠬᠤ	᠔ᠵᠢᠷᠭᠡᠯᠳᠡ:	᠔ᠵᠢᠷᠯᠭ
᠔ᠡᠮᠯᠡᠬ	᠔ᠡᠷᠭ	᠔ᠡᠷᠭᠢᠰᠡᠬ	᠔ᠡᠷᠭᠡᠯᠳᠡ:	᠔ᠡᠷᠯᠭ
᠔ᠡᠮᠯᠡᠬ	᠔ᠡᠷᠭ	᠔ᠡᠷᠭᠡᠯᠳᠡ	᠔ᠡᠷᠦᠷᠳᠡ	᠔ᠡᠷᠯᠭ
	ᠵᠡᠷᠭ	ᠵᠡᠷᠭᠢᠰᠡᠬ	ᠵᠡᠷᠭᠡᠯᠭᠢ:	ᠵᠡᠷᠯᠭ
᠔ᠠᠨᠵᠢᠭᠤ	᠔ᠵᠢᠷᠢᠭᠢ	᠔ᠵᠢᠷᠢᠭᠢᠭᠤ	ᠠᠳᠠᠬᠢ	ᠬᠡᠷᠢᠷᠢ
ᠤ:ᠰᠠᠭᠠ—	᠔ᠵᠢᠷᠦᠭᠡ	᠔ᠵᠢᠷᠦᠭᠡᠰᠢ:	ᠡᠯᠭᠢᠷ	ᠣᠷᠣ:
ᠬᠠᠷᠠ:~ᠰᠠᠣ:	ᠲᠠᠭᠠᠷ		ᠬᠤᠴᠢᠨ	ᠲᠤᠭᠤ
᠔ᠵᠢᠪᠠᠯᠠ—	ᠳᠠᠨᠳᠢ	ᠬᠠᠨᠲᠢᠭᠢᠭᠠ— ~ᠲᠢᠳᠠ—	ᠭᠡᠪᠢᠳᠤᠠ	ᠵᠢᠨᠢ ~ᠵᠡᠳᠠᠣ
ᠬᠡᠷᠠ—	ᠳᠠᠨᠳᠢ	ᠬᠠᠨᠲᠢᠭᠢᠭᠠ—	ᠲᠢᠮᠰᠢ	ᠷᠡᠭᠭᠣ
ᠵᠡᠮᠯᠡᠬ	ᠵᠡᠷᠭᠢᠷ	ᠵᠡᠷᠭᠢᠰᠡᠬ	ᠵᠡᠷᠭᠡᠯᠳᠡ	ᠵᠡᠷᠯᠭ
to chide, scold	class, rank	stand in line or in file; to equal; to be parallel	neighbour	wild, savage
斥 責	等, 等级	看齐, 平行	邻 居	野生的, 未开化的

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠲ	ᠲᠢ	ᠲᠢᠨ	ᠲᠢᠨ
		正 蓝 旗	᠔ᠵᠢᠮ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ
蒙 古 语	巴林右旗	᠔ᠵᠢᠮ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ
	陈巴尔虎	ᠳᠡᠳ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ~ᠵᠢᠪᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ
	布利亚特	ᠵᠡᠳ	ᠵᠢᠮᠡᠬ	ᠵᠢᠪᠡᠬ	ᠵᠢᠵᠢᠭ
	达尔罕	᠔ᠵᠢᠮ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ
	喀喇沁	᠔ᠵᠢᠮ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ	
	东苏尼特	ᠳᠡᠰ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ		᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ
	鄂托克	᠔ᠵᠢᠮ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ
	阿拉善	ᠳᠡᠰ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ	ᠵᠢᠪᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ
	都 兰	ᠳᠡᠰ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ	ᠵᠢᠪᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ
	和 静	ᠵᠡᠰ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ	ᠵᠢᠪᠡᠬ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ
达 斡 尔 语	ᠭᠡᠭᠢᠨ	᠔ᠵᠢᠮᠡᠬ	ᠲᠢᠨᠳᠡᠭᠤ	ᠨᠠᠷᠡᠬᠣᠨ	
东 部 裕 固 语	ᠪᠠᠭᠡᠷ	ᠰᠣᠨ—	ᠬᠣᠷᠤᠷᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠣᠳᠤ—	ᠨᠠᠷᠢᠳᠢ—	
土 族 语	ᠳᠡᠰ	ᠳᠢᠢ	ᠳᠠᠨᠯᠠ	ᠨᠡᠭᠢᠳᠢ	
东 乡 语	ᠬᠤᠨᠲᠤᠨ	ᠳᠤᠮᠤᠭᠠ—	ᠰᠢᠨᠳᠢᠭᠢᠭᠠ—	ᠮᠡᠢᠯᠠ~ᠤᠰᠠ	
保 安 语	ᠳᠠᠨᠰᠡᠮ	ᠳᠢᠢ—	ᠲᠣᠪᠯᠠ—	ᠳᠢᠭᠠᠨ	
斯拉夫式蒙文	ᠵᠡᠰ	ᠵᠢᠨᠢᠬ	ᠵᠢᠨᠪᠡᠬ	ᠵᠢᠨᠵᠢᠭ	
英 文	copper	to stretch, ex- tend, prolong	to sink	small, little	
汉 义	红 铜	(腿) 伸开	沉	细 小	

᠋ᠱ	᠋ᠱᠠᠨ	᠋ᠱᠠᠨ	᠋ᠱᠠᠨ	᠋ᠱᠠᠨ
᠋ᠱᠢᠭ	᠋ᠱᠢᠬᠤ:ᠬᠠᠭ	doləbʃ ~᠋ᠱᠢᠭᠤ:r	ʃubu:	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠮᠤᠯ
᠋ᠱᠢᠭ	᠋ᠱᠢᠬᠤ:n	᠋ᠱᠢᠭᠤ:r	᠋ᠱᠢᠭᠤ:rtᠨ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠮᠤᠯ
᠋ᠱᠢᠭ	᠋ᠱᠢᠭᠤ:ᠨ	᠋ᠱᠢᠭᠤ:r	᠋ᠱᠢᠭᠤ:rtᠠᠭ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠮᠤᠯ
᠋ᠱᠢᠭ	᠋ᠱᠢᠭᠤ:ᠨ	᠋ᠱᠢᠭᠤ:r	᠋ᠱᠢᠭᠤ:rtᠠᠭ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠮᠤᠯ
᠋ᠱᠢᠭ	᠋ᠱᠢᠬᠤ:n ~᠋ᠱᠢᠬᠤ:ᠬᠠᠨ	᠋ᠱᠢᠪᠦᠷ	᠋ᠱᠢᠪᠦᠷᠲᠦᠨ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠮᠤᠯ
	᠋ᠱᠢᠬᠤ:n	᠋ᠱᠢᠪᠦᠷᠭᠡᠭ	᠋ᠱᠢᠪᠦᠷᠭᠡᠭᠲᠦᠨ	
᠋ᠱᠢᠭ		doləbʃ	᠋ᠱᠢᠭᠤ:rtᠠᠭ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠮᠤᠯ
᠋ᠱᠢᠭ		᠋ᠱᠢᠭᠤ:r	᠋ᠱᠢᠭᠤ:rtᠠᠨ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠮᠤᠯ
᠋ᠱᠢᠭ	dəky:n	᠋ᠱᠢᠪᠦᠷ	᠋ᠱᠢᠪᠦᠷᠲᠦᠨ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠮᠤᠯ
᠋ᠱᠢᠭ	᠋ᠱᠢᠭᠦ:n	᠋ᠱᠢᠪᠦᠷ	᠋ᠱᠢᠪᠦᠷᠲᠦᠨ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠮᠤᠯ
᠋ᠱᠢᠭ	ki:ᠨ	᠋ᠱᠢᠪᠢᠷ	᠋ᠱᠢᠪᠢᠷᠲᠦᠨ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠮᠤᠯ
səwən gaigərdəgu	gənsun	əʃiki:	dəgi:	əusə:məl
gyʃi	səɾə:n	χana:d	ʃu:n	dʒəŋləmə
gə:rɕi	sarən	dʒə:r~sar	nesəɕin	dʒinlesən
guai wə ~guaiʃu	kuitʃiən	swan	musuku wə	dʒənliəsən
ɕinedoŋ	kitəŋ	ɕəχə	ɕəʃi	tisəŋ
ЖИГ	ЖИХҮҮН	ЖИГҮҮР	ЖИГҮҮРТЭН	ЖИГНЭМЭЛ
anything hard to understand; odd- ness, strangeness	cold, frosty, chilly	wing	the winged cr- eatures, birds	steamed
怪诞, 奇异	冰凉的, 阴冷的	翅膀	飞禽	蒸的

词 汇 语 别	蒙古语书面语	᠋ᠱ	᠋ᠱᠠᠨ	᠋ᠱᠠᠨ	᠋ᠱ
正 蓝 旗	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠬ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠤ:r	᠋ᠱᠢᠭᠦᠬ	᠋ᠱᠢᠯ	
巴林右旗	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠬ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠤ:r	᠋ᠱᠢᠭᠦᠬ	᠋ᠱᠢᠯ	
陈巴尔虎	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠬ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠤ:r	᠋ᠱᠢᠭᠦᠬ	᠋ᠱᠢᠯ	
布利亚特	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠬ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠤ:r	᠋ᠱᠢᠭᠦᠬ	᠋ᠱᠢᠯ	
达尔罕	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠬ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠤ:r	᠋ᠱᠢᠭᠦᠬ	᠋ᠱᠢᠯ	
喀喇沁	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠬ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠤ:r	᠋ᠱᠢᠭᠦᠬ	᠋ᠱᠢᠯ	
东苏尼特	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠬ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠤ:r	᠋ᠱᠢᠭᠦᠬ	᠋ᠱᠢᠯ	
鄂托克	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠬ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠤ:r	᠋ᠱᠢᠭᠦᠬ	᠋ᠱᠢᠯ	
阿拉善	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠬ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠤ:r	᠋ᠱᠢᠭᠦᠬ	᠋ᠱᠢᠯ	
都 兰	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠬ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠤ:r	᠋ᠱᠢᠭᠦᠬ	᠋ᠱᠢᠯ	
和 静	᠋ᠱᠢᠭᠨᠠᠬ	᠋ᠱᠢᠭᠨᠤ:r	᠋ᠱᠢᠭᠦᠬ	᠋ᠱᠢᠯ	
达斡尔语	xəuɡu	xuəɡu lunti	ʃiʃiɾəl	xə:n~᠋ᠱᠢᠯ	
东部裕固语	dʒiŋlə—	dʒiŋ lʊŋ	u:rtə kurkina	᠋ᠱᠢᠯ	
土 族 语	dʒinle	tu:lə:r	uɕe ada	᠋ᠱᠢᠯ	
东 乡 语	dʒənliə—	lunɕun ~dʒənluŋ	dʒənwu giə— ~kiərə giə—	хон	
保 安 语	ti—	tolə	roɡdondə ɕi—	hon	
斯拉夫式蒙文	ЖИГНЭХ	ЖИГНҮҮР	ЖИГШИХ	ЖИЛ	
英 文	to steam, cook by steam	device for steam-cooking	to abhor, hate; to shy at	year	
汉 义	蒸	蒸笼	憎恶	年	

᠘᠋ᠣᠪᠠᠬ	᠘᠋ᠣᠪᠢᠬ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠯᠳᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠭᠳᠣᠷ
᠘᠋ᠣᠪᠠᠬ	᠘᠋ᠣᠪᠢᠬ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠳᠠᠯᠳᠠᠬ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠭᠳᠣᠷ
᠘᠋ᠣᠪᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠯᠠᠬ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠳᠣᠯᠳᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠭᠳᠣᠷ
zobox	zobj	zodoldox	zodox	zogdor
᠘᠋ᠣᠪᠠᠬ	᠘᠋ᠣᠪᠢᠬ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠳᠠᠯᠳᠠᠬ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠭᠳᠣᠷ
᠘᠋ᠣᠪᠣᠬ	᠘᠋᠋ᠬ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠳᠣᠯᠳᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠭᠳᠣᠷ
᠘᠋ᠣᠪᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠪᠢᠬ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠳᠣᠯᠳᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠭᠳᠣᠷ
᠘᠋ᠣᠪᠣᠬᠠᠶᠤ	᠘᠋ᠣᠪᠢᠬᠠᠶᠤ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠳᠣᠯᠳᠣᠬᠠᠶᠤ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠬᠠᠶᠤ	᠘᠋ᠣᠭᠳᠣᠷ
᠘᠋ᠣᠪᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠪᠢᠬᠠᠶᠤ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠳᠣᠯᠳᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠭᠳᠣᠷ
᠘᠋ᠣᠪᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠭᠡᠢ:	᠘᠋ᠣᠳᠣᠳᠣᠯᠳᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠳᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠭᠳᠣᠷ
zobx	zu:k~zubk	zodoldox	zodx	zogdor
᠘᠋ᠣᠭᠣᠭᠤ	nidi:no:	tor kəlfīgu	tarkəgu	bod
᠘᠋ᠣ:ldə—	ᠭᠠᠳᠠᠷ	ᠬᠣᠭᠡᠯᠳᠠ—	ᠬᠣᠭ—	del
᠘᠋ᠣᠪᠣᠯᠣᠭ ᠤᠳᠡ	nudu buloᠭ	bocelᠳᠠ	baca	ᠠᠭᠦᠭᠦᠮᠠ:
᠘᠋ᠵᠠᠵᠠᠯᠠᠶᠠ— ~᠘᠋ᠵᠠᠵᠠᠭᠢᠭᠠᠶᠠ—	nudun godzu	əyəndu—	əy— ~nuqu—	᠘᠋ᠵᠠᠭᠠᠨ
ndəᠭ rə—	nədoᠭ godzɪ	kondə—	ekə—	ᠠᠭᠦᠭᠦᠮᠠ
ЗОВОХ	ЗОВХИ	ЗОДОЛДОХ	ЗОДОХ	ЗОГДОР
suffer from, torment oneself over, feel unhappy about	eyelid; corner of the eye	to fight, scuffle	to beat, hit	long hair on the throat of a camel
难受, 受折磨	眼角	打架	责打, 殴打	鬃, 鬃

词 汇 语 别	蒙古语书面语	᠘᠋ᠣᠬᠰᠡᠯᠲ	᠘᠋ᠣᠬᠰᠢᠬ	᠘᠋ᠣᠯ	᠘᠋ᠣᠯ ᠘᠋ᠵᠠᠵᠠ:	
		正 蓝 旗	᠘᠋ᠣᠬᠰᠡᠯᠲ	᠘᠋ᠣᠬᠰᠢᠬ	᠘᠋ᠣᠯ	᠘᠋ᠣᠯ ᠘᠋ᠵᠠᠵᠠ:
		巴林右旗	᠘᠋ᠣᠬᠰᠡᠯᠲ	᠘᠋ᠣᠬᠰᠢᠬ	᠘᠋ᠣᠯ	᠘᠋ᠣᠯ ᠘᠋ᠵᠠᠵᠠ:
		陈巴尔虎	᠘᠋ᠣᠬᠰᠣᠯᠲ	᠘᠋ᠣᠬᠰᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠯ	᠘᠋ᠣᠯ ᠘᠋ᠵᠠᠵᠠ:
		布利亚特	zogsolt	zogsok	zol	zol zaja:
		达尔罕	᠘᠋ᠣᠬᠰᠡᠯᠲ	᠘᠋ᠣᠬᠰᠣᠬ	᠘᠋ᠴᠡᠯ	᠘᠋ᠴᠡᠯ ᠘᠋ᠵᠠᠵᠠ:
		喀喇沁	᠘᠋ᠣᠬᠰᠣᠯᠲ	᠘᠋ᠣᠬᠰᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠯ	
		东苏尼特	᠘᠋ᠣᠬᠰᠣᠯᠲ	᠘᠋ᠣᠬᠰᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠯ	᠘᠋ᠣᠯ ᠘᠋ᠵᠠᠵᠠ:
		鄂托克	᠘᠋ᠣᠬᠰᠣᠯᠲ	᠘᠋ᠣᠬᠰᠣᠬᠠᠶᠤ	᠘᠋ᠣᠯ	᠘᠋ᠣᠯ ᠘᠋ᠵᠠᠵᠠ:
		阿拉善	᠘᠋ᠣᠬᠰᠣᠯᠲ	᠘᠋ᠣᠬᠰᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠯ	᠘᠋ᠣᠯ ᠘᠋ᠵᠠᠵᠠ:
		都 兰	᠘᠋ᠣᠬᠰᠣᠯᠲ	᠘᠋ᠣᠬᠰᠣᠬ	᠘᠋ᠣᠯ	᠘᠋ᠣᠯ ᠘᠋ᠵᠠᠵᠠ:
		和 静	zogsolt	zogsok	xyb zajan	xyb zajan
达斡尔语	la:gigu	baigu	xobi ᠘᠋ᠵᠠᠵᠠ:	᠘᠋ᠵᠠᠷᠭᠠᠯ		
东部裕固语	erelma oron	poso ~erle	sein ᠘᠋ᠣᠯ	᠘᠋ᠵᠢᠷᠭᠠᠯ		
土 族 语	bosəgu uron	bosə		᠘᠋ᠵᠠᠷᠭᠠᠯ		
东 乡 语	baiku oron	bəsu— ~bai—	əinjin	əinfu		
保 安 语	bidzigu	'bi—	ɣyntai	həipo		
斯拉夫式蒙文	ЗОГСОЛТ	ЗОГСОХ	ЗОЛ	ЗОЛ ЗАЯ		
英 文	stop	to stand, stop	good luck, fortune	good luck, fortune		
汉 义	停处, 间断	站立, 停止	幸运	幸福		

ᠳᠣᠯ ᠳᠢᠷᠭᠠᠯ	ᠳᠤᠯᠢᠨ	ᠳᠣᠯᠭᠣᠯᠲᠤ	ᠳᠣᠯᠭᠣᠬ	ᠰᠢᠯᠢᠬ
ᠳᠣᠯ ᠳᠢᠷᠭᠠᠯ	ᠳᠤᠯᠡᠨᠪᠡᠭ	ᠳᠣᠯᠭᠣᠯᠲᠤ	ᠳᠣᠯᠭᠣᠬ	ᠰᠢᠯᠡᠬ
ᠳᠣᠯ ᠳᠢᠷᠭᠠᠯ	ᠳᠤᠯᠡᠯᠡᠨ	ᠳᠣᠯᠭᠠᠯᠲᠤ	ᠳᠣᠯᠭᠣᠬ	ᠰᠢᠯᠡᠬ
ᠳᠣᠯ ᠳᠢᠷᠭᠠᠯ	ᠳᠣᠯᠪᠢᠭ	ᠳᠣᠯᠭᠣᠯᠲᠤ	ᠳᠣᠯᠭᠣᠬ	ᠳᠣᠯᠢᠬ
ᠰᠣᠯ ᠳᠢᠷᠭᠠᠯ	ᠰᠣᠯᠪᠢᠭ	ᠰᠣᠯᠭᠣᠯᠲᠤ	ᠰᠣᠯᠭᠣᠬ	ᠰᠣᠯᠢᠬ
ᠳᠤᠯᠡ ᠳᠢᠷᠭᠠᠯ	ᠳᠤᠯᠡᠨᠪᠡᠨ	ᠳᠣᠯᠭᠠᠯᠲᠤ	ᠳᠣᠯᠭᠣᠬ	ᠳᠤᠯᠡᠬ
ᠳᠣᠯ ᠳᠢᠷᠭᠠᠯ	ᠳᠤᠯᠡᠨᠪᠡᠭ		ᠳᠣᠯᠭᠣᠬ	ᠳᠤᠯᠡᠬ
ᠳᠣᠯ ᠳᠢᠷᠭᠠᠯ	ᠳᠣᠯᠪᠣᠨ	ᠳᠣᠯᠭᠣᠯᠲᠤ	ᠳᠣᠯᠭᠣᠬ	ᠰᠣᠯᠢᠬ
ᠳᠣᠯ ᠳᠢᠷᠭᠠᠯ	ᠳᠣᠯᠪᠢᠨ	ᠳᠣᠯᠭᠣᠯᠲᠤ	ᠳᠣᠯᠭᠣᠬ	ᠰᠣᠯᠢᠬ
ᠳᠣᠯ ᠳᠢᠷᠭᠠᠯ	ᠳᠣᠯᠪᠢᠨ	ᠳᠣᠯᠭᠣᠯᠲᠤ	ᠳᠣᠯᠭᠣᠬ	ᠰᠣᠯᠢᠬ
ᠳᠣᠯ ᠳᠢᠷᠭᠠᠯ	ᠳᠣᠯᠪᠡᠨ	ᠳᠣᠯᠭᠠᠯᠲᠤ	ᠳᠣᠯᠭᠣᠬ	ᠳᠣᠯᠢᠬ
ᠪᠤᠵᠢᠨ ᠳᠢᠷᠭᠠᠯ	ᠰᠣᠯᠢᠪᠤᠨ	ᠰᠢᠷᠭᠠᠯᠲᠤ	ᠰᠢᠷᠭᠠᠯᠳᠠᠬ	ᠰᠣᠯᠢᠬ
ᠳᠢᠷᠭᠠᠳᠢ	ᠰᠢᠷᠭᠠᠳᠢ	ᠰᠣᠯᠳᠢᠭᠢ	ᠰᠣᠮᠡᠯ ᠰᠠᠰᠣᠳᠢᠭᠢ	ᠰᠢᠳᠢᠭᠢ
ᠳᠢᠷᠭᠠ—	ᠰᠢᠯᠢᠳᠢ	ᠳᠣᠴᠣᠳᠢᠳᠤ—	ᠳᠣᠴᠣᠳᠢᠳᠢᠭᠢ—	ᠰᠢᠷᠠᠳᠢᠭᠢ—
	ᠰᠢᠯᠢᠳᠤ	ᠨᠢᠤᠷ ᠳᠣᠳᠤᠯᠭᠠ	ᠶᠢᠳᠤᠷᠠᠳᠤ	ᠷᠠᠳᠢᠭᠢ—ᠰᠣᠩᠳᠠ
ᠶᠢᠨᠲᠤ	ᠰᠢᠯᠢᠳᠤ	ᠰᠢᠤᠮᠢᠨ ~ᠰᠣᠲᠤᠷᠣᠴᠤ	ᠰᠣᠲᠤᠷᠠᠳᠤ	ᠠᠷᠠᠨᠳᠤᠴᠤᠰᠤ
ᠬᠳᠢᠵᠣ	ᠰᠢᠯᠢᠳᠢ	ᠳᠣᠯᠭᠠᠳᠢᠭᠢ	ᠳᠣᠯᠭᠠᠳᠢᠭᠢ—	ᠰᠠᠨᠳᠢᠭᠢ—
ᠰᠣᠯ ᠵᠢᠷᠭᠠᠯ	ᠰᠣᠯᠪᠢᠨ	ᠰᠣᠯᠭᠣᠯᠲᠤ	ᠰᠣᠯᠭᠣᠬ	ᠰᠣᠯᠢᠬ
good luck, fortune	stray	meeting; greeting	to meet; to greet	to ransom, redeem
幸福	二流子	会面, 会晤	拜会	替换, 交换

词汇 语别	蒙古语书面语		ᠳᠣᠯ	ᠳᠣᠷ	ᠳᠣᠷᠢᠭ	ᠳᠣᠷᠢᠭᠯᠤᠬ
	正蓝旗	巴林右旗				
蒙古 语	正蓝旗	巴林右旗	ᠳᠣᠯᠣᠰ	ᠳᠣᠷ	ᠳᠣᠷᠡᠭ	ᠳᠣᠷᠡᠭᠯᠡᠬ
	陈巴尔虎		ᠳᠣᠯᠣᠰ	ᠳᠣᠷ	ᠳᠣᠷᠢᠭ	ᠳᠣᠷᠢᠭᠯᠤᠬ
	布利亚特		ᠵᠣᠯᠣᠰ	ᠵᠣᠷ	ᠵᠣᠷᠢᠭ	ᠵᠣᠷᠢᠭᠯᠤᠬ
	达尔罕		ᠳᠣᠯᠣᠰ	ᠳᠣᠷ	ᠳᠣᠷᠡᠭ	ᠳᠣᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬ
	喀喇沁		ᠳᠣᠯᠣᠰ:~ᠳᠤᠯᠡᠣᠰ	ᠳᠤᠷ	ᠳᠣᠷᠡᠭ	ᠳᠣᠷᠡᠭᠣᠯᠤᠬ
	东苏尼特		ᠳᠣᠯᠣᠰ	ᠳᠣᠷ	ᠳᠣᠷᠢᠭ	ᠳᠣᠷᠢᠭᠯᠤᠬ
	鄂托克		ᠳᠣᠯᠣᠰ	ᠳᠣᠷ	ᠳᠣᠷᠢᠭ	ᠳᠣᠷᠢᠭᠯᠣᠬ
	阿拉善		ᠳᠣᠯᠣᠰ	ᠳᠣᠷ	ᠳᠣᠷᠢᠭ	ᠳᠣᠷᠢᠭᠯᠤᠬ
	都兰		ᠳᠣᠯᠣᠰ	ᠳᠣᠷ	ᠳᠣᠷᠢᠭ	ᠳᠣᠷᠢᠭᠯᠤᠬ
	和静		ᠳᠣᠯᠠᠰ	ᠳᠣᠷ	ᠵᠣᠷᠢᠭ	ᠵᠣᠷᠢᠭᠢᠬ
	达斡尔语		ᠳᠢᠯᠣᠰ	ᠰᠢᠮᠡᠢᠶᠠᠨᠰᠠᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠨᠰᠠᠨᠠᠳᠤ	ᠰᠠᠨᠠᠶᠢᠷᠢᠭᠤ
	东部裕固语		ᠳᠣᠯᠣᠰ	ᠵᠤᠭᠡᠶᠠᠭ	ᠰᠠᠨᠠᠳᠤ:~ᠳᠣᠷᠢᠭ	ᠪᠤᠳᠤᠯᠠᠳᠤ
土族语		ᠷᠠᠮᠳᠠ	ᠰᠢᠮᠠᠨᠳᠠᠨᠳᠤ		ᠰᠭᠡᠯᠠᠷᠠᠭᠠ	
东乡语		ᠲᠢᠰᠢᠨ	ᠵᠡᠶᠠᠨᠳᠠᠷ	ᠵᠢᠳᠤᠷ	ᠲᠠᠨᠲᠡᠤᠪᠠᠷᠢᠳᠤ ~ᠳᠢᠶᠢᠭᠢᠨᠶᠢᠭᠢᠳᠤ	
保安语		ᠰᠠᠪᠳᠣᠴ	ᠮᠠᠨᠨᠡᠶᠠᠨᠳᠢ	ᠬᠡᠭᠢᠨ	ᠴᠠᠷᠭᠣᠭᠠ	
斯拉夫式蒙文		ᠵᠣᠯᠣᠰ	ᠵᠣᠷ	ᠵᠣᠷᠢᠭ	ᠵᠣᠷᠢᠭᠯᠣᠬ	
英文		reins, curb, ribbons	prescription	courage, will	to intend, strive for, aim at, seek to	
汉语		扯手	药方, 处方	意志	立志, 下决心	

ᠳᠥᠷᠯᠣᠭ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠲ	ᠳᠥᠷᠣᠬ	ᠳᠣᠷᠣ:	ᠳᠣᠷᠣ:ᠯᠣᠬ
ᠳᠥᠷᠯᠣᠭ	ᠳᠥᠷᠢᠯᠲ	ᠳᠥᠷᠢᠬ	ᠳᠣᠷᠣ:	ᠳᠣᠷᠣ:ᠯᠢᠬ
ᠳᠣᠷᠵᠣᠯᠭ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠲ	ᠳᠣᠷᠢᠬ	ᠳᠣᠷᠣ:	ᠳᠣᠷᠣ:ᠯᠣᠬ
ᠵᠣᠷᠵᠣᠯᠭ	ᠵᠣᠷᠢᠯᠲ	ᠵᠣᠷᠢᠬ	ᠵᠣᠷᠣ:	ᠵᠣᠷᠣ:ᠯᠣᠬ
ᠳᠥᠷᠯᠢᠭ	ᠳᠥᠷᠢᠯᠲ	ᠳᠥᠷᠢᠬ	ᠳᠣᠷᠣ:	ᠳᠣᠷᠣ:ᠯᠣᠬ
			ᠳᠣᠷᠣ:~ᠳᠥᠷᠢ:	ᠳᠣᠷᠣ:ᠯᠣᠬ
ᠳᠣᠷᠢᠯᠭ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠲ	ᠳᠣᠷᠢᠬ	ᠳᠣᠷᠣ:	ᠳᠣᠷᠣ:ᠯᠣᠬ
ᠳᠣᠷᠢᠯᠭᠣ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠲ	ᠳᠣᠷᠢᠬᠤ	ᠳᠣᠷᠣ:	ᠳᠣᠷᠣ:ᠯᠣᠬᠤ
ᠳᠣᠷᠢᠯᠭ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠲ	ᠳᠣᠷᠢᠬ	ᠳᠣᠷᠣ:	ᠳᠣᠷᠣ:ᠯᠣᠬ
ᠳᠣᠷᠢᠯᠭ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠲ	ᠳᠣᠷᠢᠬ	ᠳᠣᠷᠣ:	ᠳᠣᠷᠣ:ᠯᠣᠬ
ᠵᠣᠷᠢᠯᠢᠭ:	ᠵᠣᠷᠢᠯᠲ~ᠣᠨᠣᠯᠲ	ᠵᠣᠷᠢᠬ	ᠳᠣᠷᠣ:	ᠳᠣᠷᠣ:ᠯᠢᠬ
ᠳᠣᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠨ	sana:ʃiləgu	ᠳᠣᠷᠢ:	ᠳᠣᠷᠢ:lugu
ᠳᠣᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠣ:	ᠳᠣᠷᠣ:ᠯᠣ—
mu:suan	xarəl		ᠳᠣᠷᠣ more	ᠳᠣᠷᠣᠯᠣ
muᠳᠢ~mēcəsul	mubiao	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ—	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ mori	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ jawu—
ᠭᠣᠷᠢ	ᠭᠣᠷᠢ	ᠭᠣᠷᠢ vɑ:rə—	ᠭᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠭᠣᠷᠢᠯᠢᠭ ju—
ᠵᠣᠷᠢᠯᠭᠣ	ᠵᠣᠷᠢᠯᠲ	ᠵᠣᠷᠢᠬ	ᠵᠣᠷᠣᠷᠣ	ᠵᠣᠷᠣᠷᠣᠯᠣᠬ
task,aim,purpose,goal	purpose,objective	to strive for, intend to;make ones' way to	fast amble; fast ambler	to go at a fast amble
目的, 企图	目的	意图, 指向	走马, 大走	快走

词汇	蒙古语书面语	ᠳᠣᠷᠣᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ
语别						
	正蓝旗	ᠳᠣᠷᠣᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠥᠷᠣᠬ	ᠳᠥᠷᠣᠬ
	巴林右旗	ᠳᠣᠷᠢᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠥᠷᠢᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠬ
	陈巴尔虎	ᠳᠣᠷᠣᠬ	ᠳᠣᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠣᠷᠢᠬ	ᠳᠣᠷᠢᠬ
	布利亚特	ᠵᠣᠷᠣᠬ	ᠵᠣᠷᠢᠨ	ᠵᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠵᠣᠷᠢᠬ	ᠵᠣᠷᠢᠬ
	达尔罕	ᠳᠣᠷᠣᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠥᠷᠢᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠬ
	喀喇沁		ᠳᠥᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠥᠷᠢᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠬ
	东苏尼特	ᠳᠣᠷᠣᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠥᠷᠢᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠬ
	鄂托克	ᠳᠣᠷᠣᠬ	ᠳᠣᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠣᠷᠢᠬ	ᠳᠣᠷᠢᠬ
	阿拉善	ᠳᠣᠷᠣᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠥᠷᠢᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠬ
	都兰	ᠳᠣᠷᠣᠬ	ᠳᠣᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠥᠷᠢᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠬ
	和静	ᠵᠣᠷᠢᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠥᠷᠢᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠬ
	达斡尔语	ᠳᠣᠷᠣᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠥᠷᠢᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠬ
	东部裕固语	ᠳᠣᠷᠣᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠥᠷᠢᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠬ
	土族语	ᠳᠣᠷᠣᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠥᠷᠢᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠬ
	东乡语	ᠳᠣᠷᠣᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠥᠷᠢᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠬ
	景安语	ᠳᠣᠷᠣᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠥᠷᠢᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠬ
	斯拉夫式蒙文	ᠳᠣᠷᠣᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠨ	ᠳᠣᠷᠢᠯᠢᠭ	ᠳᠥᠷᠢᠬ	ᠳᠥᠷᠢᠬ
	英文	to shave off, pare off	guest	to receive guests	organization, arrangement	
	汉语	削	客人	招待	组织	

ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠰ	ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠨ	ᠳᠤᠯ	ᠳᠤᠯᠰᠠᠷ	ᠳᠤᠯᠠᠭ
ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠰ	ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠨ	ᠳᠤᠯ		ᠳᠤᠯᠭᠢ
ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠰ	ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠨ	ᠳᠤᠯ	ᠳᠤᠯᠰᠠᠷ	ᠳᠤᠯᠠᠭ
зуза:ᠳᠠᠰ	зуза:ᠨ	зул	зул хар	зулаг
ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠰ	ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠨ	ᠳᠤᠯ	ᠳᠤᠯᠰᠠᠷ	ᠳᠤᠯᠠᠭ
ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠰ	ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠨ	ᠳᠤᠯ		ᠳᠤᠯᠠᠭ
ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠰ	ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠨ	ᠳᠤᠯ	ᠳᠤᠯᠰᠠᠷ	ᠳᠤᠯᠠᠭ
ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠰᠤ	ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠨ	ᠳᠤᠯ	ᠳᠤᠯᠰᠠᠷ	ᠳᠤᠯᠤᠭ
ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠰ	ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠨ	ᠳᠤᠯ	ᠳᠤᠯᠰᠠᠷ	ᠳᠤᠯᠤᠭ
ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠰ	ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠨ	ᠳᠤᠯ	ᠳᠤᠯᠰᠠᠷ	ᠳᠤᠯᠠᠭ
зуза:ᠳᠠᠰ	зуза:ᠨ	зул	зулᠰᠠᠷ	se:r
ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠰᠠᠭᠤ	ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠨ	ᠳᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠨ~ᠳᠤᠰᠠᠯ	ᠳᠤᠠᠨᠪᠡ:	ollon
ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠰᠪᠠᠯ—	ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠨ	ᠳᠤᠯᠠ	харваᠰᠠᠷᠰᠠᠷᠠ	gudusanə bandzi
ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠨᠳᠠ	ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠨ	lamar	xaran sara	baᠨᠳᠠ
ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠰᠤ—	ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠨ	ᠳᠤᠯᠠ	ᠰᠠᠵᠢ	xaiᠪᠠᠨᠳᠠ
ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠰᠠᠭᠤᠳᠢ—	ᠳᠤᠳᠠᠳᠤᠨ	ᠳᠤᠯᠠ	харваᠨᠰᠠᠷᠠ	baᠨᠳᠢ
зузаадах	зузаан	зул	зулᠰᠠᠷ	зулаг
to be too thick	thick	oil lamp for offerings	first winter month	vamp of a boot
过厚	厚的	佛灯	旧历十月	鞋帮

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠳᠤᠯᠤᠰ	ᠳᠤᠯᠠᠭ	ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠭ	ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠰ					
						正蓝旗	ᠳᠤᠯᠡ:	ᠳᠤᠯᠠᠬ	ᠳᠤᠯᠳᠠᠭ	ᠳᠤᠯᠭᠠᠯᠠᠬ
蒙 古 语										
						巴林右旗	ᠳᠤᠯᠡ:	ᠳᠤᠯᠠᠬ	ᠳᠤᠯᠳᠠᠭ	ᠳᠤᠯᠭᠠᠯᠠᠬ
						陈巴尔虎	ᠳᠤᠯᠠᠢ	ᠳᠤᠯᠠᠬ	ᠳᠤᠯᠳᠠᠭ	ᠳᠤᠯᠭᠠᠯᠠᠬ
						布利亚特	зулай	зулах	зулзог	зулго:лах
						达尔罕	ᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭ:	ᠳᠤᠯᠠᠬ	ᠳᠤᠯᠳᠠᠭ	ᠳᠤᠯᠭᠠᠯᠠᠬ
						喀喇沁	ᠳᠤᠯᠡ:	ᠳᠤᠯᠠᠬ	ᠳᠤᠯᠳᠠᠭ	
						东苏尼特	ᠳᠤᠯᠠᠢ	ᠳᠤᠯᠠᠬ	ᠳᠤᠯᠳᠠᠭ	ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ
						鄂托克	ᠳᠤᠯᠠᠢ	ᠳᠤᠯᠠᠬᠤ~ᠤᠷᠠᠬ	ᠳᠤᠯᠳᠠᠭ	ᠳᠤᠯᠭᠠᠰᠤ
						阿拉善	ᠳᠤᠯᠠᠭ:	ᠳᠤᠯᠠᠬ	ᠳᠤᠯᠳᠠᠭ	ᠳᠤᠯᠮᠠᠯᠠᠰ
						都兰	ᠳᠤᠯᠠᠭ:	ᠳᠤᠯᠠᠬ	degdemel	ᠳᠤᠯᠭᠠᠷᠠᠬ
						和静	зулаᠭ:	зулх	ᠳᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠨ	ᠳᠤᠯᠭᠤᠯᠠᠬ
						达斡尔语	ᠳᠣᠯ	ᠳᠣᠯᠭᠤ	ᠳᠣᠯᠳᠠᠭ	nile:gu
东部裕固语	ᠳᠣᠯᠠ	jur—	ᠳᠣᠯᠳᠠᠭᠠᠨ	ᠳᠣᠯᠭᠤ—						
土族语			ᠳᠣᠯᠳᠠᠭᠠᠨ	mutəre:						
东乡语	ᠳᠣᠯᠠ	tandzi— ~sularoᠭᠠ—	ᠳᠣᠨᠳᠤᠭᠤᠭᠠ	muturə—						
保安语	ᠳᠣᠯᠠᠭ	tongo—	ᠳᠣᠨᠳᠠᠭᠠᠨ	sonᠢtigə—						
斯拉夫式蒙文	зулай	зулах	зулзара	зулгалах						
英文	fontanel	to lay or spread out, to put in layers	the young (of some beast or prey), cub	to flay, skin, pull out hair or wool						
汉 义	囱 门	絮 (棉、毛)	崽 子	拔掉, 揪去						

	ᠰᠤᠨ	ᠰᠤᠨᠢᠬᠡ	ᠰᠤᠨᠢᠰᠢᠬᠡ	ᠰᠤᠨᠠᠭ
ɕun	ɕunfix	ɕunggog	ɕura:ʃ	ɕurog
ɕun	ɕunfix	ɕunggəg	ɕura:ʃ	ɕurog
ɕuŋ	ɕuŋfix	ɕuŋgog	ɕura:ʃ	ɕurog
zuŋ	zuŋfix	zuŋgog	zura:ʃ	zurug
ɕun	ɕun bolox	ɕuməg	ɕura:ʃ	ɕurog
ɕun	ɕunfix	ɕuŋxog	ɕura:ʃ	ɕurog
ɕuŋ	ɕunfix	ɕungog	ɕura:ʃ	ɕurog
ɕun	ɕunfixu	ɕunggog	ɕura:ʃ	ɕurog
ɕun	ɕunfix	ɕunggug	ɕura:ʃ	ɕurog
ɕun	ɕunfox	ɕungog	ɕura:ʃi	ɕurag
zun	zunfix~zun bolox	zungug	zura:ʃ	zurug
noɕjir	noɕjir bolgu	tosti:~sonon	nyre:ʃin	nyrgə:n
ɕun	ɕun bol—	dugcag~nundɕig	ʃabɕo	ʃedoy
jar	jar uro	puguro:	xuɕɕaŋ	ɰidɕia
qalun ʃa	qalun ʃa oro—	jəuɕi	xuɕjiʃən	tu~xuɕɕanɕu
ger	ger kur—	jəuɕi	labɕo ~Xuɕɕaŋ	tu
зун	зунших	зунгар	зурaac	зурar
summer	for the summer to set in	dirt, waste matter, combings of dirt, etc from the hair	painter, artist	picture, painting
夏天	入夏	油腻	画匠	画

蒙古语书面语		ᠰᠤᠨ	ᠰᠤᠨᠢᠬᠡ	ᠰᠤᠨᠠᠭ	ᠰᠤᠨᠠᠭ
词 汇 语 别					
巴林右旗	ɕyrəm	ɕorəm	ɕurəx	ɕu:taŋ	
陈巴尔虎	ɕuram	ɕuram ~ɕumbara:	ɕurox	ɕutaŋ	
布利亚特	zuram	zuram	zurax	zutaŋ	
达尔罕	ɕurəm	ɕumər ~ɕuram	ɕurox	ɕu:taŋ	
喀喇沁	ɕurəm	ɕuram ~ɕorom	ɕurox	ɕutaŋ	
东苏尼特	ɕuram	ɕuram	ɕurox	ɕutaŋ	
鄂托克	ɕuram	ɕuram	ɕuraxu	ɕutaŋ	
阿拉善	ɕurum	ɕurum	ɕurox	ɕutaŋ	
都兰	ɕuram	am tsaga:n	ɕurox	ɕutaŋ	
和静	ɕurum	zurmn	zurx	xəry:lsn tsæ:~zut	
达斡尔语	torto:sən jos	ɕombor	nyrugu	xə:g ʃe:	
东部裕固语	ɕuram	ɕanəlac	xuəlo— ~ʃedoxlo—	ʃətaŋ	
土族语			ɕu:rə	miansə:	
东乡语	kuidzi	ʃadɕaŋan	xuəji—	mianʃa	
保安语	hui	harda	xuəgə— ~pitəi—	dumə	
斯拉夫式蒙文	журам	зурam	зурax	зурar	
英文	order, procedure, regulations	to suslik	to darw, paint	broth, gruel; tea prepared with fried powdered millet and butter	
汉语	规律, 制度, 秩序	豆鼠	画	面茶	

ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ
ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ:bf	ᠳᠦᠮᠦ:d	ᠳᠦᠮᠦ:dləx	ᠳᠦᠮᠦ:ᠩ
ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ:bf	ᠳᠦᠮᠦ:d	ᠳᠦᠮᠦ:dləx	ᠳᠦᠮᠦ:n
ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ:bf	ᠳᠦᠮᠦ:d	ᠳᠦᠮᠦ:dləx	ᠳᠦᠮᠦ:n
ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ:bf	ᠳᠦᠮᠦ:d	ᠳᠦᠮᠦ:dləx	ᠳᠦᠮᠦ:n
ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ:bəf	ᠳᠦᠮᠦ:d	ᠳᠦᠮᠦ:dləx	ᠳᠦᠮᠦ:n
ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ:bəf	ᠳᠦᠮᠦ:d	ᠳᠦᠮᠦ:dləx	ᠳᠦᠮᠦ:n
ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ:bf	ᠳᠦᠮᠦ:d	ᠳᠦᠮᠦ:dləx	ᠳᠦᠮᠦ:n
ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ:bf	ᠳᠦᠮᠦ:d	ᠳᠦᠮᠦ:dləxu	ᠳᠦᠮᠦ:n
ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ:bf	ᠳᠦᠮᠦ:d	ᠳᠦᠮᠦ:dlək	ᠳᠦᠮᠦ:n
ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ:bfji	ᠳᠦᠮᠦ:d	ᠳᠦᠮᠦ:dlək	ᠳᠦᠮᠦ:n
zy:n	zy:bf	zy:dn	zy:dylx	zy:n
ᠳᠦᠮᠦ	gagfi	ᠳᠦᠮᠦ:nd	ᠳᠦᠮᠦ:ndləgu	nar gərwei
ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ:bfə	ᠳᠦᠮᠦ:dən	ᠳᠦᠮᠦ:dələ:—	ᠳᠦᠮᠦ:n
ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ:btəiə	ᠳᠦᠮᠦ:dən	ᠳᠦᠮᠦ:dələ	təi
ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ:guango	ᠳᠦᠮᠦ:dzin	ᠳᠦᠮᠦ:dzilə—	dun
ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ:χoχo	ᠳᠦᠮᠦ:ᠳoᠩᠳoᠩ	ᠳᠦᠮᠦ:dzələ—	ᠳᠦᠮᠦ:χoᠩᠳᠦᠨᠦ eog
ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ:bf	ᠳᠦᠮᠦ:d	ᠳᠦᠮᠦ:dləx	ᠳᠦᠮᠦ:n
needle; hand of clock)	needle-case	dream	to have a dream	east; left
針盒		梦	作梦	东

词 汇 语 别	ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ	ᠳᠦᠮᠦ
蒙古语书面语				
正 蓝 旗	ᠳᠦᠮᠦ:x	ᠳᠦᠮᠦ:dəx	ᠳᠦᠮᠦ:dərəx	ᠳᠦᠮᠦ:ᠳᠦᠳᠦᠭ
巴林右旗	ᠳᠦᠮᠦ:x	ᠳᠦᠮᠦ:dəx	ᠳᠦᠮᠦ:dərəx	ᠳᠦᠮᠦ:ᠳᠦᠳᠦᠭ
陈巴尔虎	ᠳᠦᠮᠦ:x	ᠳᠦᠮᠦ:dəx	ᠳᠦᠮᠦ:dərəx	ᠳᠦᠮᠦ:ᠳᠦᠳᠦᠭ
布利亚特	zu:x	zudəx	zudərəx	зүдэг
达尔罕	ᠳᠦᠮᠦ:x	ᠳᠦᠮᠦ:dəx	ᠳᠦᠮᠦ:dərəx	ᠳᠦᠮᠦ:ᠳᠦᠳᠦᠭ
喀喇沁	ᠳᠦᠮᠦ:x	ᠳᠦᠮᠦ:dəx	ᠳᠦᠮᠦ:dərəx	ᠳᠦᠮᠦ:ᠳᠦᠳᠦᠭ
东苏尼特	ᠳᠦᠮᠦ:x	ᠳᠦᠮᠦ:dəx	ᠳᠦᠮᠦ:dərəx	ᠳᠦᠮᠦ:ᠳᠦᠳᠦᠭ
鄂托克	ᠳᠦᠮᠦ:xu	ᠳᠦᠮᠦ:dəxu	ᠳᠦᠮᠦ:dərəxu	ᠳᠦᠮᠦ:ᠳᠦᠳᠦᠭ
阿拉善	ᠳᠦᠮᠦ:k		ᠳᠦᠮᠦ:drek	ji:
都 兰	ᠳᠦᠮᠦ:k	ᠳᠦᠮᠦ:dək	ᠳᠦᠮᠦ:drek	ᠳᠦᠮᠦ:ᠳᠦᠳᠦᠭ
和 静	zy:x	dyrx	zydrx	no:dan
达 斡 尔 语	asagagu ~nəregu	mogurdəgu ~ʃangləgu	ʃangəlgu	ᠳᠦᠮᠦ
东 部 裕 固 语	ᠳᠦᠮᠦ:—	ʃu:da:— ~ʃko ɕeɣe—	ᠳᠦᠮᠦ:dəri:— ~mu:da	ᠳᠦᠮᠦ
土 族 语	ᠳᠦᠮᠦ:	lanʔac uɕe	dure:	ɕi:~ɕu
东 乡 语	ᠳᠦᠮᠦ:—	quɕula—	həʃə—	ɕi
保 安 语	ᠳᠦᠮᠦ:—	ndəg ndə:—	edərə—	ɕi
斯拉夫式蒙文	ᠳᠦᠮᠦ	зүдэх	зүдрэх	жүжиг
英 文	to wear, hang up, carry	to be tired; to suffer hardship	to be tired from, suffer from	play, drama
汉 义	佩 带	受苦, 疲劳, 累	疲 乏	剧

ᠮᠠᠨᠠᠵᠢ	ᠮᠠᠨᠠ	ᠮᠠᠨᠢ	ᠮᠠᠨᠭᠠ	ᠮᠠᠨᠦ
ᠳᠥᠳᠡᠭᠦᠯᠦ	ᠳᠤᠭ	ᠳᠤᠭᠦᠷ	ᠳᠤᠭᠯᠬ	ᠳᠤᠢ
ᠳᠤᠶᠳᠡᠭᠦᠯᠢᠨ	ᠳᠤᠭ	ᠳᠤᠭᠦᠷ	ᠳᠤᠭᠯᠬ	ᠳᠤᠶᠡ
ᠳᠤᠮᠳᠢᠭᠡ	ᠳᠤᠭ	ᠳᠤᠭᠦᠷ	ᠳᠤᠭᠯᠬ	ᠳᠤᠢ
ᠵᠤᠯᠢᠭᠡ	ᠵᠤᠭ	ᠵᠤᠭᠦᠷ	ᠵᠤᠭᠯᠬ	ᠵᠤᠢ
ᠳᠤᠮᠶᠭᠦᠯᠢᠨ	ᠳᠤᠭ	ᠳᠤᠭᠦᠷ	ᠳᠤᠭᠯᠬ	ᠳᠤᠶᠡ
ᠳᠤᠮᠳᠢᠭᠡ	ᠳᠤᠭ	ᠳᠤᠭᠦᠷ	ᠳᠤᠭᠯᠬ	ᠳᠤᠶᠡ
ᠳᠥᠳᠡᠭᠦᠯᠦ	ᠳᠤᠭ	ᠳᠤᠭᠦᠷ	ᠳᠤᠭᠯᠬ	ᠳᠤᠢ
ᠳᠤᠮᠳᠤᠭᠦᠯᠦ	ᠳᠤᠭ	ᠳᠤᠭᠦᠷ	ᠳᠤᠭᠯᠬ	ᠳᠤᠢ
ᠳᠤᠶᠳᠢᠭᠡ	ᠳᠤᠶᠭ	ᠳᠤᠶᠭᠦᠷ	ᠳᠤᠶᠭᠯᠬ	ᠳᠤᠶᠡ
ᠳᠤᠶᠳᠢᠭᠦᠯᠢ	ᠳᠥᠭ	ᠳᠥᠭᠦᠷ	ᠳᠥᠭᠯᠬ	ᠳᠤᠶᠡ
ᠳᠥᠳᠡᠭᠦᠯᠢᠨ	ᠵᠢᠭ~ᠶᠵᠢᠭ	ᠵᠢᠭᠦᠷ	ᠳᠢᠭᠯᠢᠬ	ᠳᠤᠶᠢᠮ
ᠵᠠᠨᠯᠡᠵᠢᠨ	ᠳᠢᠷ~ᠪᠠᠵᠢ	sain iso:r	xandlag	gia:n
ᠵᠠᠨᠵᠠᠨ	ᠶᠠᠭ	ᠳᠢᠶᠶᠦᠷ	ᠶᠠᠭᠲᠡ ᠵᠠᠮᠤ—	dou li
	ᠳᠥᠭ	ᠳᠤᠨᠯᠠ		turo:
ᠶᠢ ᠳᠡᠤᠯᠠᠳᠦᠨ	fanᠶian	ᠭᠠᠠᠰ~ᠪᠠᠯᠢᠨ	ᠣᠲᠰᠤᠷᠠ—	daoli
ᠶᠢ ᠨᠠᠲᠡᠲᠠᠭᠣᠨᠠ	ᠶᠠᠭ	ᠶᠠᠨᠠ~ᠶᠠᠨᠠ	ᠨᠳᠡ	liᠶin
ЖУЖИГЧ	ᠵᠤᠷ	ᠵᠤᠷᠭᠠᠨ	ᠵᠤᠷᠯᠢᠬ	ᠵᠤᠰᠢ
actor, player	direction	good; ordinary; does not matter, all right	to direct one's way towards	regularity, propriety
演员	方向	很好, 没关系, 平常	趋向	道理

词 汇 语 别	蒙古语书面语		ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠢ	ᠮᠠᠨᠧ	ᠮᠠᠨᠦ
	正 蓝 旗	巴 林 右 旗				
	正 蓝 旗		ᠳᠤᠶᠢᠳᠡᠰ	ᠳᠤᠶᠢᠯ	ᠳᠤᠶᠢᠷ ᠤᠭ	ᠳᠤᠶᠢᠬ
蒙 古 语	巴 林 右 旗		ᠳᠤᠶᠡᠳᠡᠰ	ᠳᠤᠶᠡᠯ	ᠳᠤᠶᠡᠷ ᠤᠭ	ᠳᠤᠶᠡᠬ
	陈巴尔虎		ᠳᠤᠶᠢᠳᠡᠰ ~ᠳᠤᠶᠢᠳᠤᠯ	ᠳᠤᠶᠢᠯ	ᠳᠤᠶᠡᠷ ᠤᠭ	ᠳᠤᠶᠢᠬ
	布利亚特		ᠵᠠᠶᠢᠳᠡᠨᠬᠡᠩ	ᠵᠠᠶᠢᠯ	ᠵᠠᠶᠢᠷ ᠤᠭ	ᠵᠠᠶᠢᠬ
	达尔罕		ᠳᠤᠶᠡᠳᠡᠰ	ᠳᠤᠶᠡᠯ	ᠳᠤᠶᠡᠷ ᠤᠭ	ᠳᠤᠶᠡᠬ
	喀喇沁		ᠳᠤᠶᠡᠳᠡᠰ	ᠳᠤᠶᠡᠯ		ᠳᠤᠶᠡᠬ
	东苏尼特		ᠳᠤᠶᠢᠳᠡᠰ	ᠳᠤᠶᠢᠯ	ᠳᠤᠶᠢᠷ ᠤᠭ	ᠳᠤᠶᠢᠬ
	鄂托克		ᠳᠤᠶᠢᠳᠡᠰ	ᠳᠤᠶᠢᠯ	ᠳᠤᠶᠢᠷ ᠤᠭ	ᠳᠤᠶᠢᠬᠠ
	阿拉善		ᠳᠤᠶᠡᠳᠡᠰ	ᠳᠤᠶᠡᠯ	ᠳᠤᠶᠡᠷ ᠤᠭ	ᠳᠤᠶᠡᠬ
	都 兰		ᠳᠤᠶᠡᠳᠡᠰ	ᠳᠤᠶᠡᠯ	ᠳᠤᠶᠡᠷ ᠤᠭ	ᠳᠤᠶᠡᠬ
	和 静		ᠵᠢᠶᠡᠳᠤᠰ	ᠵᠢᠶᠡᠯ	ᠶᠯᠭᠢᠷ ᠶᠭ	ᠵᠢᠶᠡᠬ
达斡尔语		ᠳᠤᠶᠢᠳᠡᠰᠮᠤᠯ	xotᠶin moᠵᠡᠨ	ogin usug	ᠨᠡᠷᠭᠡᠮ	
东部裕固语		ᠬᠢᠳᠠᠯ~ᠳᠤᠶᠢᠳᠡᠰ	samba	keb	ᠳᠤᠶᠡ—	
土 族 语		sam	samba	ᠳᠤᠶᠢ ᠤᠭᠠᠭᠠ	ᠳᠤᠶᠡᠰ	
东 乡 语		ᠳᠤᠶᠢᠳᠡᠰᠢᠨ	ᠳᠤᠶᠢᠯᠤᠢ	ᠪᠢᠯᠢᠨ	ᠳᠤᠶᠡᠰ—	
保 安 语			ᠬᠠᠨ		ᠠᠨᠳᠡ—	
斯拉夫式蒙文		ᠵᠤᠶᠢᠳᠡᠰ	ᠵᠤᠶᠢᠯ	ᠵᠤᠶᠢᠷ ᠤᠷ	ᠵᠤᠶᠢᠬ	
英 文		seam; patch	sort, kind, species	proverb, common saying	to join together. put together from various pieces	
汉 义		缝合处, 补缀品	类别	谚语	配 缀	

ᠳᠠᠯᠭ᠎ᠠ	ᠳᠠᠯᠭᠠᠷ	ᠳᠠᠷᠬ	ᠳᠤᠰ	ᠳᠤᠰᠢᠨ
ɕulᠭ᠎ᠠ	ɕulᠭᠠ:r	ɕurx	ɕus	ɕus
ɕulᠭ᠎ᠠ	ɕulᠭᠠ:r	ɕurx	ɕus	ɕus
ɕulᠭ᠎ᠠ	ɕulᠭᠠ:r	ɕurx	ɕus	ɕusəᠮ
zulᠭ᠎ᠠ	zulᠭᠠ:r	zurhəŋ	zurhəŋ	zurhəᠮ
ɕulᠭ᠎ᠠ	mɑ:bʉ: ~ɕulᠭᠠ:r	ɕurx~ɕyrx	ɕus	ɕusəᠮ
ɕulᠭ᠎ᠠ	ɕʉmbʉ:	ɕurəx	ɕus	
ɕulᠭ᠎ᠠ	ɕulᠭᠠ:r	ɕurx	ɕus	ɕusəᠮ
ɕulᠭ᠎ᠠ	ɕulᠭᠠ:r	ɕurəx	ɕus	ɕuse
ɕylᠭ᠎ᠠ	ɕylᠭᠠ:r	ɕyrɣk	ɕys	ɕyseᠮ
ɕəlᠭ᠎ᠠ	ɕəlᠭᠠ:r	ɕərken	ɕys	ɕyseᠮ
zylᠭ᠎ᠠ	zylᠭᠠ:r	zyrkyn	zys	zysyn
niələᠭᠠ	juɑ:s	ɕurugu	ɕus	mori: ɕus
jərgu— ~hɕi:—	ɑlfu:r ~ju:lku:r	ɕyrgen	əŋgə~fɔre	əŋgə
surgu	mɑ:wu	ɕirge	ɕusə	sukuɑ
saji—	mabu	ɕuɣə	uɣin~unglɔ	usunni sɔɕi
ɑlgə—	mabu	ɕirgə	horgo~səgə	boga~sɔɕi
зүлгэх	зүлгүүр	зүрх	зүс	зүсэм
to scour, polish, rub	mop, dust cloth	heart	appearance, face	colour (of animals)
擦	抹布	心脏	容貌	(牲畜的)毛色

词 汇 语 别	蒙古语书面语		ᠯᠠᠭ	ᠯᠠ	ᠯᠠᠭ	ᠯᠠᠭ
	正蓝旗	巴林右旗				
蒙 古 语	正蓝旗	巴林右旗	ɕusəx	la:	la:s	lab
	陈巴尔虎	布利亚特	ɕusəx	la:	la:s	lab
	布利亚特	达尔罕	ɕusəx	la:	la:ɕ	lab
	达尔罕	喀喇沁	ɕusəx	la:	la:ɕ	lab
	喀喇沁	东苏尼特	ɕusəx	la:	la:ɕ	lab
	东苏尼特	鄂托克	ɕusəx	la:	la:ɕ	lab
	鄂托克	阿拉善	ɕusəx	la:	la:ɕ	lab
	阿拉善	都兰	ɕusəx	la:	la:ɕ	lab
	都兰	和静	ɕusəx	la:	la:ɕ	lab
	和静	达斡尔语	ɕusəx	la:	la:ɕ	lab
达斡尔语	东部裕固语	ɕusəx	la:	la:ɕ	lab	
东部裕固语	土族语	ɕusəx	la:	la:ɕ	lab	
土族语	东乡语	ɕusəx	la:	la:ɕ	lab	
东乡语	保安语	ɕusəx	la:	la:ɕ	lab	
保安语	斯拉夫式蒙文	ɕusəx	лаа	лааз	лав	
斯拉夫式蒙文	英文	ɕusəx	to cut, slit, slice	can, tin	certainly, surely	
英文	汉语	ɕusəx	削割	蜡	铁盒	
汉语		ɕusəx			一定	

ᠯᠠᠪᠯᠠᠬ	ᠯᠠᠮᠡᠯᠬᠢ	ᠯᠠᠭ	ᠯᠠᠭᠡᠯᠡᠬᠡ	ᠯᠠᠭ
lablax	lag mēlxī:	lag foro:	laglē:x	le:
lablax	lag mēlxī:	lag foro:	laglē:x	le:
lablax	lag mēlxī:	lag foroi ~ lasoŋ foroi	laglaix	lai
lablax	lag mēlxī:	lag foroi	laglaix	lai
lablax ~ labdu:lax	lag mēlxī:	lag foro:	laglē:x	le:
lablax	lag mēlxī:	mēxi: sabar	laglē:x	le:
lablax	jasoŋ mēlxī:	lag foro:	laglaix	bulai
lablaxu	lag melxi:	lag foroi	laglaixu	xog
lablax	lag melxi:		laglæ:x	xog
lablax	lag melke:	lag forjo:	laglæ:x	xog
lablax	jast meklæ:	la: balfig		xog
lablagu	kabil	taugalǰi	lakēigu	furtul
daydadi— ~səra—	bie	log firu:	laoli—	χoc~kər
səzarla		ḡdaldə ǰiru:	laoli:	xog
datəinlo— ~asa—	biə	tura~ḡaura	duandə soo— ~biəduǰə—	ǰəǰə laǰi
asgə—	be	bar dolo ~ǰuləŋ bar	dabəoŋ səu—	ǰəǰə maǰə
лавлах	лаг мэлхий	лаг шороо	лаглайх	лай
to inquire, to make certain	tortoise	slime, slimy earth	to be corpulent, to slouch in one's chair	mud, dirt;
询问	鳖	粘土	端坐	垃圾

蒙古语 别	正蓝旗	lam	laŋ	lantu:	leŋkue
	巴林右旗	lam	laŋ	laŋtu:	leŋxua
	陈巴尔虎	lam	laŋ	laŋtu:	ljaŋxua
	布利亚特	lam	laŋ	balt	ljuŋxua
	达尔罕	lam	laŋ	laŋtu:	ljaŋxua
	喀喇沁	lam	laŋ	laŋtu:	ljaŋxua:
	东苏尼特	lam	laŋ	lantu:	ljaŋxua:
	鄂托克	lam	laŋ	laŋtu:	liŋxua:
	阿拉善	lam	laŋ	laŋtu:	liŋxua:
	都兰	lam	laŋ	lantu:	joŋxor
和静	lam	laŋ	lantu:	laŋtgar	
达斡尔语	lam	liəŋ	xalloḡu	fu: ilḡa:	
东部裕固语	lama	laŋ	ʃolər	leŋxua	
土族语	lama	liəŋ	taŋtə	warmə tǰidzic	
东乡语	lama	lian	tomo	lianxua	
保安语	akə	tʰir	to	lianxua	
斯拉夫式蒙文	лам	лан	лантуу	лянхуа	
英文	lama, monk	a chinese unit of weight (50g)	mailet, beetle	lotus	
汉语	喇嘛	两	槌子, 木槌	莲花	

(10040) ᠯᠣᠪᠢ	ᠯᠤ	ᠯᠤᠪᠠᠭ	ᠯᠤᠰ	ᠯᠤᠰ
lobf	lu:	lu:bəŋ	lʌs	lu:x
lobf	lu:	lu:bəŋ	lʌs	lu:x
lobf	lu:	lo:bəŋ	lʌ:s	nu:x
	lu:	lu:bəŋ	lʌ:s	nju:x
lobf	lu:	lo:bəŋ	lʌ:s	nu:x~lu:x
lobf	lu:	lo:bəŋ	lʌ:s	lo:x
lobf	lu:	lu:bəŋ	lʌ:s	nu:x
lobf	lu:	lu:buŋ	lʌð	ø:r
lobof	lu:	lo:bəŋ	lu:s	nu:x
lobfe	lu:	lu:bəŋ	lu:s	nu:x
elɛŋkæ:	lu:	lo:buŋ	lu:s	ø:r~lu:x
ərdərke:	mudur	lo:b	lʌ:s	louŋ
səmdəŋ	ulə	luəbə	lu:sə	səŋ
pala:	liu	turma:	lʌsə:	nouxa~log
ɬənni ~poni	lun	tuma~lobu	lʌsə	ʂulu
noŋə noŋo	ndəŋ	tərma	lusʃ	təloɣ
ловш(новш)	луу	лууван	луус	луух
garbage, trash	dragon	turnip, carrot	mule	rheum discharged from the eyes
破烂	龙	萝卜	骡子	眼眵

词 汇 语 别	蒙古语书面语		ᠮᠠ	ᠮᠠᠳᠢᠭ	ᠮᠠᠳᠢᠭᠢ
	ᠯᠤᠭᠰᠢᠬᠢ	ᠮᠠ			
蒙古语	正蓝旗	luxjix	mə:	ma:ɬjix	ma:ɬu:r
	巴林右旗	lugjix	ma:	ma:ɬjix	ma:ɬu:r
	陈巴尔虎	lugjix	ma:	ma:ɬjix	ma:ɬu:r
	布利亚特	lugjix	ma:	ma:ɬjix	ma:ɬu:r
	达尔罕	lugjix~sudal foxəx	ma:	ma:ɬjix	ma:ɬu:r
	喀喇沁	lugjix	ma:	ma:ɬax	ma:ɬu:r
	东苏尼特	lugjix	mai	ma:ɬjix	ma:ɬu:r
	鄂托克	lugjix	mai	ma:ɬixu	ma:ɬu:r
	阿拉善	lugjix	mæ:	ma:ɬjix	ma:ɬu:r
	都兰	lugjixa	mæ:	ma:ɬjix	ma:ɬu:r
	和静	lugjix	mæ:	ma:ɬjix	ma:ɬu:r
	达斡尔语	xare:la:gu	ma:	ma:ɬigu	kətes
东部裕固语	χoge sorə ~sarleg	ma:	ma:ɬi—	χamu: ɬa:ɬi	
土族语	locəi	ma	ma:ɬi	ma:ɬir	
东乡语	ɬiaoli—	ma	uəɬu—	giəlo	
保安语	dulə	ma	maɬə—	gelo	
斯拉夫式蒙文	лугших	ma	маажих	маажуур	
英文	to palpitate, to throb	take it!	to scratch, to curry	scab; scraper	
汉文	跳动	给你	搔, 抓	疥疮	

ᠮᠠᠭᠳ	ᠮᠠᠭᠳᠦᠢ	ᠮᠠᠭᠨᠠᠭ	ᠮᠠᠭᠨᠡ	ᠮᠠᠭᠲᠠᠯ
magəd	magədgui	magnog	magne:	maxta:l
magad	magadgυe:	ma᠓nəᠭ	me᠓ne:	maxta:l ~jyre:l
magad	magadgui	magnu:l	magnai	magta:l
magad	magadgui	magnog	magnai	magta:l
magad	magad ʉgʉe	ma᠓nəᠭ	ma᠓ne:	maxta:l
magad	magad ʉgʉe:	ma᠓nəᠭ	ma᠓ne:	maxta:l
magad	magadgui	ma᠓nəᠭ	magnai	maxta:l
magad	magadgui	ma᠓nəᠭ	ma᠓nai	magta:l
magad	magadgyi	ma᠓nəᠭ	ma᠓næ:	magta:l
magad	magadgøe:	ma᠓nak	ma᠓næ:	magta:l
magad	magadgo:	ma᠓nəᠭ	ma᠓næ:	maxta:l
labti:	u᠋ᠳᠠ:n	torogu	ma᠓gil	makta:l
jimolda ~moca:d	maca:d ugui	ma᠓lac	ma᠓li:	maxda:l
jubda	wardæ:	manduan	ma᠓læi	maxda:l
təiəʃu~kəkaɔ	kənən		ma᠓ləu	kuo᠋ᠳᠠᠨᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠨ kiəlᠢᠨ
nərtəŋ~dəmə nameba	χəsərgi	galpə	kuogəsəŋ
магад	магадгүй	магнаг	магнай	магтаал
sure (ly), certain (ly)	probably, possibly	brocade	forehead	praise, eulogy
确实, 可靠	说不定, 可能	蟒 缎	前 额	赞美词, 颂歌

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠮᠠᠭᠲᠠᠬ	ᠮᠡᠳᠦᠭᠡ	ᠮᠡᠯᠠᠬ	ᠮᠡᠮᠡ
		maxtax	me:ᠳᠦᠭe:	me:lax	me:me:
蒙 古 语	正 蓝 旗	maxtəx	me:ᠳᠦᠭe:	me:ləx	me:me:
	巴林右旗	magtax	maiᠳᠦᠭᠢ	ma:lix	naima:
	陈巴尔虎	magtax	maiᠳᠦᠭᠢ	ma:rox	naima:
	布利亚特	maxdəx	me:ᠳᠦᠭo:	me:ləx	me:me:
	达尔罕	maxtax		me:rox	me:me:
	喀喇沁	maxtax	maiᠳᠦᠭᠢ	mailax	naima:
	东苏尼特	magtaxu	maiᠳᠦᠭᠢᠭᠢ	mailaxu	maimai
	鄂托克	magtax	mæ:ᠳᠠᠨᠵ	mæ:lax	mæ:mæ:
	阿拉善	magtax	mæ:ᠳᠦᠭᠡ:	mæ:lax	mæ:me:
	都 兰	maxtax	mæ:cag	mæ:lɤ	mæ:mæ:
和 静	kə:ne᠑u	morᠶᠢᠭᠢᠭᠢ	mia:rə᠑u	maima:n	
达斡尔语	y:~maxda—	meiᠳᠦᠭ ~galᠳᠢ	mailo—	gudaldən	
东部裕固语	maxda	muri:	mailo	maimai	
土 族 语	ᠳᠠᠨᠲᠠᠨᠭᠢᠭᠢᠭᠢ—	uairu	goni uarado—	maimai	
东 乡 语	kuogə—	meroc	mil—	dando᠓	
保 安 语	maxtax	майжгий	майлах	маймаа	
斯拉夫式蒙文	to praise, eulogize	worn down on one side (of a shoe or boot)	to bleat	trade, commerce	
英 文	赞 美	歪斜的	羊 叫	买卖, 生意	
汉 义					

(ᠮᠡᠮᠡᠯᠠᠬᠤ)	ᠮᠡᠬᠡᠭ	ᠮᠠᠵᠡᠭ	ᠮᠠᠯ	ᠮᠠᠯᠵᠢᠬᠢ
me:me:lax	me:xəᠭ	majəᠭ	mal	malᠵix
me:me:ləx	me:xan	majəᠭ	mal	malᠵix
naima:lax	maixaq	majig	mal	malᠵix
naima:lax	maixaq	majag	mal	malᠵix
me:me:ləx	me:xən	majig	mal	malᠵix
me:me:lax	me:xan	mejig	mal	malᠵix
naima:lax	maixaq	majag	mal	malᠵix
mæ:mæ:laxu	maixun	majig	mal	malᠵixu
mæ:mæ:lax	mæ:xan	majig	mal	malᠵix
mæ:me:lax	mæ:xaq	majik	mal	malᠵix
mæ:mæ:lx	mæ:xn	janz	mal	malᠵix
maima:n xi:gu	maikan	maigal	mal	pusugu
cuɔɔldəŋə—	ger	suyə	mal	malᠵiru:l—
maimaigə	bi:kar	majac	mal	dula:
maimaigiə—	᠘anfan	jon᠔u	asun	asun biə᠔ə—
dandə—	rikər	jon᠔j	ason	ason pə᠔ə—
маймаалах	майхан	маяг	мал	малжих
to do business, trade	tent	appearance, form	Domestic animal, cattle	to become rich in cattle
做买卖	帐篷	形状, 花样	牲畜	经营牧业, 繁殖 畜群

词 汇 话 别	蒙古语书面语				
	ᠮᠠᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠯᠵᠢᠬᠢ	ᠮᠠᠨᠠ	ᠮᠠᠨᠠᠵᠢ	ᠮᠠᠨᠠᠵᠢᠨ
蒙 古 语	正蓝旗	maltax	malᠵig	mana:	mana:ᠵ
	巴林右旗	malᠲəx	malᠵin	mana:	mana:ᠵ
	陈巴尔虎	maltax	malᠵig	mana:	mana:ᠵ
	布利亚特	maltax	malᠵig	mana:	mana:ᠵ
	达尔罕	maltax	malᠵin	mana:	mana:ᠵin
	喀喇沁	maltax	malᠵin	mana:	mana:ᠵin
	东苏尼特	maltax	malᠵig	mana:	mana:ᠵ
	鄂托克	maltaxu	malᠵin	mana:	mana:ᠵ
	阿拉善	maltax	malᠵin	mana:	mana:ᠵ
	都 兰	maltax	malᠵin	mana:	mana:ᠵi
和 静	malᠲa:x	malᠵin	manæ:n	mana:ᠵ	
达斡尔语	oilo:gu	ado:ᠵin	mana:	mana:ᠵin	
东部裕固语	malᠲa—	malᠵi	mana:	mana:ᠵa	
土 族 语	manto	a:səntəi ~malᠲai	sgə	sgəᠵin	
东 乡 语	uaji— ~manto—	asuᠲu	ᠶəwi	ᠶəu taitᠶən kun	
保 安 语	mantəl—	astəi	sagəsəᠵ	sagəᠲəᠵ kᠤᠵ	
斯拉夫式蒙文	malᠲax	malᠴin	manaa	manaaᠴ	
英 文	to dig, unearth	cattle raiser, herdsman	the act of watching or guarding	watchman, guard	
汉 义	挖 掘	牧 民	守 卫, 监 哨, 下 夜	守 卫 者, 岗 哨	

ᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨ
man	manɛ:	manəŋ	manarax	manax
ma:n	manɛ:	manəŋ	manərɛx	manɛx
manu:	manai	manəŋ	manarax	manax
manəŋ	manai	manəŋ	manarax	manax
manu:	mɛnɛ:	manəŋ	manrɛx	manax
manu:	mɛnɛ:	manəŋ	manarax	manax
man	manai	manəŋ	manarax	manax
manuxu	manai	mana	manarxu	manoxu
mana	manæ:	manan	manarax	manax
manu:	mani:	manan	manarax	manax
man	manæ:	budɟ	menerx ~manarx	manax
manu:	ma:ni:	manən	manaragu	manogu
ma:nou	budənə ~ma:ne:	manəŋ ~budəŋ	caŋcuolda— ~monocda—	mana:—
ma:nou	munə	mana:n	xarla ~dəndəre:	sgə
manəu	mani	tuman~wu	tumanla— ~wu laji—	ʂəwi giə— ~səxəi
mauo	monə	mokə	χoder— ~ndu gəŋgə	sacə—
мана(манух)	манай	манан	манарах	манах
agate	our	mist, fog	to faint; to grow foggy or misty	to keep vigil, hold night watch
玛瑙	我们的	雾	晕迷, 尘沙飞扬	守卫

蒙古语书面语	ᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨ	词 汇 语 别	
					蒙古	汉语
正蓝旗	mondax	mandɟ	mangas	mengger		
巴林右旗	mandəx	mandɟ	mangas	mengger		
陈巴尔虎	manɟax	manɟɟ	manggad	manggir		
布利亚特	manɟax	manɟ	manggad	manggir		
达尔罕	mandəx	mandɟ	manɟs	mengger		
喀喇沁	mandax	mendɟ	mangu:s			
东苏尼特	mandax	mandɟ	mangas	manggar		
鄂托克	manduxu	mandɟu	mangus	manggir		
阿拉善	mandax	mændɟ	mangas	manggarsu		
都 兰	mandax	mandɟ	mangas	ta:n~manggar		
和 静	mandax	mandɟu:	mangas	mangarsn		
达斡尔语	dərdəgu	mandɟi	mange:	mange:s		
东部裕固语		mandɟu	mangəs	tana ~mangarsən		
土 族 语	mpe:le	mandɟi	moŋgusə	xarəl		
东 乡 语	quri—	mandɟəudɟə	maosu məxəʂu	ʂəsuandzu ~sunsuri		
保 安 语	χarə—	mandɟəu	darmugəŋ	ruŋgənə sonog		
斯拉夫式蒙文	мандах	манж	мангас	мангир		
英 文	to rise; to develop	Manchu, a Manchurian	a kind of ogre	wild onion		
汉 义	升起, 昂扬, 兴起	满洲	魔怪	野葱		

манга	манга	манга	манга	манга
manle:	mante:x	mantu:	manx	margolda:ŋ
manle:	mantix	mantu:	manx	
manlai	manṭaix	manṭu:	manx	mətxəldə:n
manlai	manṭaix	manṭu:	manx	margolda:n
megle:	mantix	mantu:	manx	
manle:		mantu:	manx	
manlai	manṭaix	mantu:	manx	margolda:ŋ
manlai	bandaixu	mantu:	manxa	margulda:n
manṅæ:	banṭæ:x	mantu:	manxan	margolda:n
manṅa:	manṭæ:x	mantu:	manxan	marga:ldan
manṅæ:	manṭæ:sn	mantu:	elsen tolgæ:	marcaldæ:n
turun	piali:sən farti	mantu:	mankan	usugu bole:lfiḡu
manḡi:	ḡe niur	manṭə ~bu:rsag	do:mbər	marca:da
manḡi:		manṭə	cə:ci dumbur	marca:nda
ṭiaoruṭṣu	ṭayula—	ḡənṃə	ṣadzu tolo	ḡənlun
cədəmbə	nor fguodə ḡi—	tisaṅ	caci todlog	ṭəṅḡiḡ
манлай	мангайх	мантуу	манх	маргалдаан
chief, leader; supreme	to become large-headed	a kind of steamed bread	long sandy hill	argument, controversy
冠军, 元首	脸盘甚大	馒头	沙丘	争论

蒙古语书面语	词汇 语别	manḡi	manḡi (toḡṃə)	manḡi	manḡi
蒙古语	巴林右旗	margəx	martəx	maḡ~toṅ	matəx
	陈巴尔虎	mərxəx	martəx	maḡ	matax
	布利亚特	margax	martəx	maḡ	matax
	达尔罕		martəx	maḡi:	matəx
	喀喇沁		martəx	maḡi:	matax
	东苏尼特	margax	martəx	maḡ	matax
	鄂托克	margəxu	martəxu	maḡi	muruilaxu
	阿拉善	margax	martəx	maḡ	matax
	都兰	margax	martəx	maḡi	matax
	和静	margəx	martəx	maḡ	matx
	达斡尔语	ḡeltogu	martəgu	boro:ti	matəgu
东部裕固语		martə:—	neḡ	gorcoiloḡdo:—	
土族语		maṣdo:	xudu	muri:ləo	
东乡语	suṭuigie—	mota—		uairulaya—	
保安语	cade ḡarce—	martə—	moḡlə	vangerce—	
斯拉夫式蒙文	maprax	maprax	maṣ	matax	
英文	to argue; to refuse	to forget	very	to curve or bend	
汉义	争论; 拒绝	忘记	极, 很, 甚	弄弯	

ᠮᠠᠬ	ᠮᠠᠬᠯᠠᠭ	ᠮᠠᠳᠡ	ᠮᠠᠳᠢ	ᠮᠠᠳᠡ
max	maxlag	mədə:	mədɪ	mədəx
max	maxləg	mədə:	mədɪ	mədəx
mjax	mjaxlag	mədə:	mədəɪ	mədəx
mjax	mjaxlag	mədə:	mədəɪ	mədəx
max	maxləg	mədə:	mədəɪ	mədəx
max	maxlag	mədə:	mədəɪ	mədəx
max	maxlag	mədə:	mədəɪ	mədəx
maxa	maxlag	mede:	medel	medexu
max	maxalag	mede:	medel	medeky
max	maxlag	mede:	medel	medek
maxn	maxlag	ʃimæ:n	medel	medex
miag	əɪpur	mədə:	mədəɪ	mədəpəgu
moɣgan	moɣcalu:r	ɣaru:	medel	mede—
maxa	targunba:	təime:	mudedal	mude—
miya	moɣunni	ɕiaɕi	ɕiəwun	meiɕiə—
məca	targog	gəɕi~madər	guelgu ɣərdə ~ɕuəvəŋ	mogə
max	maxlag	МЭДЭЭ	МЭДЭЛ	МЭДЭХ
meat, flesh	fleshy, pudgy	information, news; intelligence	knowledge; authority	to know
肉	肥胖的, 丰满的	消息, 知觉	管理权, 学问	知道

词 汇 别	蒙古语书面语	ᠮᠠᠳᠡᠯᠠᠭ	ᠮᠠᠳᠢᠷᠠᠯ	ᠮᠠᠨᠳ	ᠮᠠᠯᠬᠢ	
		正蓝旗	mədləg	mədrəl	mənd	məlxi:
蒙 古 语	蒙 古 语	巴林右旗	mədləg	mədrəl	mənd	məlxi:
		陈巴尔虎	mədləg	mədrəl	mənd	məlxi:
		布利亚特	mədləg	mədrəl	mənd	məlxi:
		达尔罕	mədləg	mədrəl	mənd	məlxi:
		喀喇沁	mədləg	mədə:	məndə:	məlxi:
		东苏尼特	mədləg	mədrɪə	mənd	məlxi:
		鄂托克	medleg	medrel	mənd	məlxi:
		阿拉善	medeleg	medrel	mənd	melke:
		都 兰	medelge	medrel	mənd	melke:
		和 静	medel	segə:n	mənde	meklə:
达斡尔语	mədəɪ	mədə:	amal	mələg		
东部裕固语			mə:ndə	baca		
土 族 语	mudedal		debəɕir	sba:wag		
东 乡 语	ɕuɕu	ɕuɕiə	pinnan	baɣa		
保 安 语	mədəɕigu	madər	sambəri	lamdəgi		
斯拉夫式蒙文	МЭДЛЭГ	МЭДРЭЛ	МЭНД	МЭЛХИЙ		
英 文	knowledge, understanding	sensation, fe- eling, conscio- usness	health; peaceful	frog, toad		
汉 义	知识, 学识	知 觉	平安, 健康	青 蛙		

ᠮᠡᠩᠭᠡ	ᠮᠡᠷᠭᠡᠩ	ᠮᠡᠲᠤ	ᠮᠡᠰᠢᠳᠤ	ᠮᠡᠬᠤ
məŋg	mərgəŋ	mət	məʃəd	məx
məŋ~təmdəŋ	mərgən	mət	məʃid	məx
məŋg	mərgəŋ	mət	məʃid	məx
məŋgə	mərgəŋ	mət	məʃəd	məx
məŋ	mərgən	mət	məʃid	məx
məŋ	mərgən	mətʉ:~mət	məʃid	məx
məŋg	mərgəŋ	mət	məʃid	məx
mənge	mergen	met	miʃid	mexe
mənge	mergen	met	məʃid~məʃin	mek
mənge	mergen	met	məʃid	mek
mənge	mergen	mit	məʃyn	mek
bələg		nuguan	golion xod~ xəsu:r xod	᠘ᠡᠯᠡᠭ
məŋ	məŋkuoi			
mūŋgə	murgen	modu	tiudzi fo:də	jordzi
mankiə	᠘uŋ miŋ	mutu	saŋin	
səmia		mətgo	əiŋkəu Xotoŋ	noclə
МЭНГЭ	МЭРГЭН	МЭТ	МЭЧИД ~МИЧНД	МЭХ
birthmar mole	a good marksman; wisdom, wise	as, like, similar	comet	deceit, trick
痣	贤者	如此, 似乎, 仿佛	慧星	狡诈

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠮᠡᠬᠤᠯᠡᠬᠤ	ᠮᠢᠰᠢᠶᠡᠬᠤ	ᠮᠢᠩᠭᠡ	ᠮᠣᠳᠤ	ᠮᠡᠬᠤ
正蓝旗	məxləx	miʃə:x	miŋg	mod	
巴林右旗	məxləx	məʃə:x	məŋg	mod	
陈巴尔虎	məxləx	miʃə:x	mjəŋg	mod	
布利亚特	məxləx	miʃə:x	mjəŋg	modoŋ	
达尔罕	məxləx	məʃə:x	mjaŋ	mod~mo:d	
喀喇沁	məxləx	məʃiʃə:x	miŋ	mod	
东苏尼特	məxləx	miʃə:x	miŋg	mod	
鄂托克	mexilxu	miʃə:xu	miŋga	modu	
阿拉善	mekeleky	miʃək	miŋga	modu	
都兰	meke:lex	miʃək	məŋgo	modo	
和静	meklex	miʃə:x	miŋgin	modn	
达斡尔语	əitrə:gu		mianga	mo:d	
东部裕固语			məŋgon	mu:dən	
土族语	munkalca	əine:—	menxen	mo:də	
东乡语	xunla—	əiniə—	təiən	mutun	
保安语	Xoʃib kala—		doŋso~təian	əiu~mortoŋ	
斯拉夫式蒙文	МЭХЛЭХ	МИШЭЭХ	МЯНГА	МОД	
英文	to deceive, cheat	to smile	thousand	tree, wood	
汉义	欺骗	微笑	千	树, 木头	

ᠮᠣᠭᠢ	ᠮᠣᠭᠤᠯ	ᠮᠣᠷᠳᠣᠬ	ᠮᠣᠷ	ᠮᠣᠷᠢᠯᠣᠬ
mogœ:	mongol	mordox ~mœrdox	mœr	mœrlæx
mogo:	mongol	mœrdæx	mœr	mœrlæx
mogoi	mongol	mordox	morj	morjlox
mogoi	mongol	mordox	mori᠅	morjlox
mogo:	mogol~mugol	mœrdox	mœr	mœrlæx
moge:	mongol	mordox	mœr	mœrløx
mogoi	mongol	mordox	morj	morjlox
mogoi	mongol	mordoxu	morj	moriloxu
mogoi	mongol	mordox	morj	morilox
mogo:	mongol	mordoxa	mori	morilox
mogœ:	mogol	mordox	mœrn	mœrlæx
mogu	mog᠅ol	ᠳᠦᠠᠷᠭᠤ	morj	
mogoi	mog᠅ol	mo:rdø—	mo:ræ	kœlgœlø—
mocui	mog᠅ul	morlo	moræ	moræ funæ—
moyæi	<u>mungu</u>	ᠰᠦᠮᠣᠭᠢᠶ᠋᠎ᠠ—	mori	mori unu—
mocui	mong᠅u	ᠬᠠᠷᠠ~ᠭᠠᠨᠢᠳᠠ ᠬᠠᠷᠠ	moræ	moræ honæ—
Мᠣᠭᠣᠢ	Мᠣᠩᠭᠣᠯ	Мᠣᠷᠳᠣᠬ	Мᠣᠷᠢ	Мᠣᠷᠢᠯᠣᠬ
snake	Mongol, Mon- golian; Mon- golia	to start on a journey; to set out	horse	to mount a horse; to leave or set out for (hon)
蛇	蒙古	出发, 出嫁	马	乘上, 骑马 行路 (尊称)

蒙古语书面语 词汇 语别	ᠮᠣᠬᠤ	ᠮᠡᠭ	ᠮᠡᠷ	ᠮᠡᠷᠬᠤ
	正蓝旗	moxo:	mœ:g	mœ:r
巴林右旗	moxær	mœ:g	mœ:r	mœ:ræx
陈巴尔虎	moxo:	mœ:g	mœ:r	mœ:ræx
布利亚特	moxo:	mœ:g	mœ:r	mœ:ræx
达尔罕	moxo:	mœ:g	mœ:r	mœ:ræx
喀喇沁	moxor	mæ:gu	mœ:r	mœ:ræx
东苏尼特	moxo:	mœ:g	mœ:r	mœ:ræx
鄂托克	moxo:	mœ:gø	mœ:r	mœ:ræx
阿拉善	moxo:	mo:go	mækœ:n	mærkø
都兰	moxo:	mœ:gy	mœ:r	mœ:ræk
和静	muxæ:	mo:gu:	tøgø:	mœ:rx
达斡尔语	ᠳᠠᠫᠤᠷ	muæ:gø	aræl	muæ:rgu
东部裕固语	moχgor	mougø	kerlo	my:re—
土族语	mugur	mo:gu	ora:l	mo:ro
东乡语	muyutu	mougugu	ᠰᠡᠠᠩ	murud᠅iæ—
保安语	lolæ᠅	mogu	gulu nakæ	una᠅ xil᠅o
斯拉夫式蒙文	MOXOO	mœer	mœep	mœepæx
英文	blunt, dull	Mushroom	circumferen- ce of a wheel, rim, hoop	bo moo, low, bellow (of cows)
汉语	钝的	蘑菇	车辋	牛叫

ᠮᠡᠭᠦᠷᠰ	ᠮᠡᠳᠢᠷᠬᠡ	ᠮᠡᠬᠡᠬᠡ	ᠮᠡᠨ	ᠮᠡᠨᠳᠣᠷ
mege:rs	metrex	məlxəx	məŋ	məndər
mə:rs	məltrəx	məlxəx	mən	məndər
müggə:ru:	multrex	məlxəx	müŋ	müŋdər
müggə:rhəŋ	multrex	məlxəx	müŋ	müŋdər
məxe:rs	multrex	məlxəx	mü:n	mündər
mə:res	məltrəx	məlxəx	mü:n	məndər
mege:rs	multarax	məlxəx	məŋ	məndər
mə:rs	məltərxa	məlxəxa	məŋ	məndər
mə:rs	məltərke	məlkəx	mən	məndər
mə:rs	məltrək	məlkək	mən	məndər
mə:rsyn	məlyrx	məlkəx	məŋ	məndər
muəmfi	mufurgu	mulkugu	uldə	bə:ni
bogordog		məlgə—	mən	tə:rɣag
niungərsə	mutəre:	pə:bəla	nəmba:	məlsə xurə:
suigu	muturə—	pəpala—	bənloi	məndəu
gəsgos	məkə—	pəldəi ju	nə~mba	dəarmə
məreərc	məltrəx	məlxəx	mən	məndər
cartilage, gristle	to loosen, detach	to crawl on all fours, creep	real,true; is,are	hail
软骨	脱落	爬行, 匍匐	本, 是, 对	雹子

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠮᠡᠭᠦ	ᠮᠡᠭᠦᠭᠦ	ᠮᠡᠭᠦᠬᠡ	ᠮᠡᠨ	
蒙 古 语	正蓝旗	məŋg	məŋgəŋ us	məŋx	mər
	巴林右旗	məŋ—məŋg	məŋgən us	məŋx	mər
	陈巴尔虎	məŋg	məŋgni: us	məŋx	mər
	布利亚特	məŋgəŋ	məŋgəŋ u hoŋ	məŋx	mər
	达尔罕	məŋ	məŋən us	məŋx	mər
	喀喇沁	məŋ~məŋg	məŋgən us	məŋx	mər
	东苏尼特	məŋg	məŋgəŋ us	məŋx	mər
	鄂托克	məŋgə	məŋgən usu	məŋk	mər
	阿拉善	məŋgə	məŋgən usu	məŋkə	mər
	都 兰	məŋgə	məŋgən us	məŋkə	mər
	和 静	məŋgən	məŋgən usn	məŋkə	mər
	达斡尔语	məŋgu	məŋgui ɣil	əntgəm	dəurgan
东部裕固语	məŋgə		məŋkə	ɣiɣə:r	
土 族 语	məŋgu	məŋgu səu	dəŋda	mər	
东 乡 语	məŋgu	ɣuijin	oroɣu	xəndəw	
保 安 语	məŋgu	məŋgu sə	vəgə	mər	
斯拉夫式蒙文	məŋgə	məŋgən ɣc	məŋx	mər	
英 文	silver; money	Quicksilver, mercury	eternal	line in a book	
汉 义	银子, 钱	水 银	永生, 永恒	行 (书行等)	

ᠮᠡᠷ	ᠮᠡᠷ	ᠮᠡᠷᠳᠡᠬᠡ	ᠮᠡᠷᠭᠡᠯᠳᠡᠬᠡ	ᠮᠡᠷᠭᠡᠬᠡ
mer	mər	mərdəx ~mər xə:x	mərgəldəx	mərgəx
mur	mər	mərdəx	mərgəldəx	mərgəx
mur	mur	murdəx	murgəldəx	murgəx
mur	mur	murdəx	murgəldəx	murgəx
mur	mur	murdəx	murgəldəx	murgəx
mər	mər	mərdəx	mərgəldəx	mərgəx
mər	mər	mərdəx	mərgəldəx	mərgəx
mər	mər	mərdəxu	mərgəldəxu	mərgəxu
mər	mər	mərdək	mərgəldəx	mərgəx
mər	mər	mərdək	mərgəldəx	mərgəx
e:m	mər	mərdəx	mərgəldəx	mərgəx
mur	uɑɕi	uɑɕima:gu	pəndəgu	murgugu
mərə	mər	mərdə—	muryulda—	murgu—
ba:li:	mur~rdze:	ɕuro:	murgulda	murgu
dələu	korolon	korolon daya—	ɕuntugie—	kəutəugie—
da:li	kuol nɕi	nɕinə tu—	gɑɕi xɑr—	morgə—
mər	mər	mərdəx	mərgəldəx	mərgəx
shoulder; back of a knife	way, path; trace	to trail, trace; to in vestigate	to butt each other, to coll- ide to conflict	to butt; to hit. knock one's fore- head against some- thing
肩	足迹	追踪	冲突	叩头

词 汇 语 别	蒙古语书面语			
	ᠮᠡᠷᠭᠡᠬᠡ	ᠮᠡᠰᠢ	ᠮᠡᠮᠤᠰᠤ	ᠮᠡᠮᠤᠰᠤᠨ
正蓝旗	mərəŋ	mes	məŋ	məŋ
巴林右旗	mərɒn	məs	məŋ	məŋ
陈巴尔虎	murəŋ	muɭje:	muɭ	muɭ
布利亚特	murəŋ	muɭhən	muɭ	muɭ
达尔罕	murən	mes	muɭ	muɭ
喀喇沁	mərən	məs	məŋ	məŋ
东苏尼特	mərəŋ	məs	məŋ	məŋ
鄂托克	mərəŋ	məsu	məŋ	məŋ
阿拉善	mərən	məs	məŋ	məŋ
都兰	mərən	məs	məŋi	məŋe
和静	mərə:n	məsn	məŋ	məŋ
达斡尔语	mur	məis	kə:	moidɕi
东部裕固语	mere:m	məsən		
土族语	muro:n	molse	tə:re	mutəir
东乡语	ɕian	mənsun	kiə	sala
保安语	morəŋ	minəu	ke	səktə
斯拉夫式蒙文	mərən	mec	məç	məç
英文	large river	ice	quarter of an hour	limb (of the body)
汉 义	江	冰	刻	肢

ᠮᠣᠰᠢᠷ	ᠮᠥᠬᠡᠬ	ᠮᠤ	ᠮᠤᠲᠤᠬ	ᠮᠤᠰᠡᠨ
mөfjər	mөxəx	mu:	mu:tax	mu:se:ŋ
mөfjir	mөxəx	mu:	mu:təx	mu:se:n
mөfjir	mүxəx	mu:	mu:dəx	mu:soiŋ
mөfjir	mүxəx	mu:	mu:dəx	mu:haiŋ
mөfjir	mүxəx	mu:	mu:təx	mu:se:n
mөfjir	mөxəx	mu:	mu:tax	mu:se:n
mөfjir	mөxəx	mu:	mu:dax	mu:soŋ
mөfjir	mөxəxu	mu:	mu:dəxu	mu:sain
biŋjir	mөkөky	mu:	mu:tax	mu:sə:n
mөfjir	mөkөk	mu:	mu:dəx	mu:sə:n
otsa	unturnä:	mu:	mu:dx	mu:sə:n
lawa:	mukugu	mo:	mo:tugu	
sala:		mu:	mu:da—	
mutəir~ra:lca	fugu	mou	məuda ~moutəira:	mausain
mutun sala	mjəji	mou	mouda—	džəndžinuini
cu racə	gi celəṭ	moŋ	moŋdərəṭ	moŋ
мөчир	mөxəx	муу	муудax	муусайн
twig, small branch or limb of a tree	to become extinct, die out	bad, evil	to worsen; to become weak, thin	bad, evil
树枝	灭亡	坏, 恶	恶化, 不好	不正经的, 劣的

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠮᠤᠰᠢᠷ	ᠮᠥᠬᠡᠬ	ᠮᠤ	ᠮᠤᠲᠤᠬ	ᠮᠤᠰᠡᠨ
蒙 古 语	正蓝旗	mu:xə:	moṭṭ	muṭṭa:ŋ	multlox
	巴林右旗	mu:xə:	moṭṭ	moṭṭiŋ	moltlox
	陈巴尔虎	mu:xoi	muṭṭ	muṭṭa:ŋ	multlox
	布利亚特	mu:xoi	muṭṭ	darxaŋ	multlox
	达尔罕	mu:xə:	moṭṭ	moṭṭəŋ	moltlox
	喀喇沁	mu:xə:	mæṭṭ	mæṭṭiŋ	moltlox
	东苏尼特	mu:xoi	meṭṭ	muṭṭa:ŋ ~moṭṭiŋ	multalax
	鄂托克	mu:xoi	muṭṭ	muṭṭəŋ	multulxu
	阿拉善	mu:xə:	muṭṭ	muṭṭiŋ	multulxu
	都 兰	mn:xə:	muṭṭi	muṭṭiəŋ	multrok
	和 静	mu:xə:	muṭṭ	muṭṭəŋ	məlylx
	达斡尔语	mu:durti	gollj	moṭṭiŋ	tatgu
东部裕固语	mu:xəŋ	ʃəŋ	muṭṭəŋ	carcaṭṭə tal—	
土 族 语	mouxəŋ	səzi:la	moṭṭi	mutələ	
东 乡 语		ʃəŋ	muṭṭəŋ		
保 安 语	nṭəgu tabro gine	ʃəŋ	muṭṭəŋ	si	
斯拉夫式蒙文	муухай	муж	мужаан	мултлах	
英 文	ugly, nasty; very	province	carpenter	to free by taki- ng of or out, pul- l out completely	
汉 义	不好看的, 丑的	省	木匠	拔掉	

ᠮᠤᠨᠠᠬ	ᠮᠤᠮᠤᠬᠤ	ᠮᠤᠬᠠᠷ	ᠮᠤᠬᠠᠷ ᠣᠯᠭᠡ	ᠮᠤᠨᠠᠳᠠᠮ
munax	mufgix	muxar	muxər olgæ:	na:dəm
monax	mofgox	moxor	moxor olgæ:	na:dm
munax	mutgix	muxar	muxar olgi:	na:dəm
munax ~zəŋtəgləx	mufxix	muxar	muxar olgi:	na:daŋ
monox	mœfɣəx	muxar	moxər olgo:	na:dəm
	mœfɣox	moxor	moxor œlgæ:	na:dəm
munax	mufgix	muxar	muxar olgoi	na:dəm
munuxu	mufgixu	muxur	muxur olgoi	na:dəm
munox	mufgixu	muxur	muxur golgoi	na:dəm
munax	mufgi:k	muxar	muxar golgæ:	na:dəm
munna:	mofgix	muxur	muxur golgæ:	na:dəm
utləgu	morkigu	mampa:	but	na:dəl
	ni:dgi~horo:—	moxgor ~moxgordəg	cu:r ma:sən	na:dən
gdole	muçgə	moxdur	moxdur gədese	na:dəm
	muşuyəi—		manʃən	na:dun
	mæçgə	moxtəx	manʃəŋ	jəuçi
мунах	мушгих	мухар	мухар олгой	наадам
to become weak or feeble-minded	to turn, twist, twine; to wring, strain	blunt; dead-end; blind; cropp-ed; hornless	caecum, blind gut, appendix	game, play
老朽	拧	钝的	盲肠	游戏

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠮᠤᠨᠠᠳᠠᠮ	ᠮᠤᠨᠠᠭᠤᠷ	ᠨᠠᠨ	ᠨᠠᠭᠢ	ᠨᠠᠶᠢ
蒙 古 语	正蓝旗	na:dax	na:gu:r	na:n	na:f~ne:f
	巴林右旗	na:dəx	na:gu:r	na:n	na:f
	陈巴尔虎	na:dax	na:gu:r	na:n	na:f
	布利亚特	na:dax	na:gu:r	na:n	na:f
	达尔罕	na:dəx	na:gu:r	na:n	na:f
	喀喇沁	na:dax	na:gu:r	ənte:	na:f
	东苏尼特	na:dax	na:gu:r	na:n	na:f
	鄂托克	na:daxu	na:gu:r	na:n	na:f
	阿拉善	na:dax	na:gu:r	na:na	na:r
	都兰	na:dax	na:gu:r	na:na	na:fi
	和静	na:dax	na:gu:r	na:nj	na:r
	达斡尔语	na:dgu	ənəbɛi:jə:tə:r	ənə:tən~ənə:kul~ənəbɛi	əide:
东部裕固语	na:d—		na:na	naçfə	
土族语	na:də	nde:so	nde:	nde:ei~nde:di	
东乡语	nodu—		ənə mən	ənə mənə	
保安语	na:tə—		nə çəŋ	nə çəŋdə	
新拉斯式蒙文	наадах	наагуур	наана	нааш	
英文	to play, play games, play an instrument	on or along this side; superficial	on this side; (with dates) before	hither, to this place; since, until now, to date	
汉语	游戏	从这边	这边	往这边	

ᠨᠠᠬᠤ	ᠨᠡᠪᠲᠢ	ᠨᠠᠬᠤᠲᠢ	ᠨᠠᠬᠤᠲᠠᠬ	ᠨᠡᠳᠦ
ᠨᠠᠬᠤ ~ᠨᠠᠳᠤᠯᠠᠭ	ᠨᠡᠪᠲᠢ	ᠨᠠᠬᠤᠲᠢ~ᠳᠦᠭᠦᠳᠦᠭᠦ	ᠨᠡᠳᠠᠬ	ᠨᠡᠳᠦ
ᠨᠵᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠪᠰᠤᠭᠤ	ᠨᠠᠭᠠᠰ	ᠨᠠᠶᠳᠠᠬ	ᠨᠠᠳᠦ
ᠨᠵᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠪᠲᠢ	ᠨᠠᠭᠠᠰ	ᠨᠠᠶᠳᠠᠬ	ᠨᠠᠶᠢ
ᠨᠠᠬᠤ	ᠯᠡᠪᠲᠢ	ᠨᠠᠭᠠᠳᠢ	ᠨᠡᠳᠠᠬ	ᠨᠡᠳᠦ
ᠨᠠᠬᠤ	ᠯᠡᠪᠲᠢ	ᠨᠠᠭᠠᠲᠢ	ᠨᠡᠳᠠᠬ	ᠨᠡᠳᠦ
ᠨᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠪᠲᠢ	ᠨᠠᠭᠠᠲᠰ	ᠨᠠᠶᠳᠠᠬ	ᠨᠠᠶᠢ
ᠨᠠᠬᠤᠬᠤ	ᠨᠠᠪᠲᠢ	ᠬᠠᠭᠠᠲᠢᠶᠢ	ᠨᠠᠶᠳᠠᠬᠤ	
ᠨᠠᠬᠤ	ᠪᠢᠲᠢᠶᠢᠷ	ᠨᠠᠭᠠᠲᠢ	ᠨᠠᠶᠳᠠᠬ	
ᠨᠠᠬᠤᠬ	ᠨᠠᠮᠲᠢᠶᠢ	ᠨᠠᠭᠲᠰ	ᠨᠠᠶᠢᠳᠠᠬ	ᠨᠠᠶᠢᠳᠢ
ᠨᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠮᠲᠢᠶᠢ ~ᠪᠢᠲᠢᠶᠢᠷ	ᠨᠠᠬᠤᠴᠠ	ᠲᠢᠶᠰᠢ	ᠨᠠᠶᠢᠳᠦ
ᠨᠠᠵᠤᠭᠤ	ᠯᠠᠲᠢᠶᠢ	ᠨᠠᠭᠤᠲᠤᠭᠤ	ᠨᠠᠲᠢᠶᠢᠯᠠᠭᠤ	ᠠᠶᠢᠷᠭᠤᠲᠢᠶᠢ
ᠲᠠᠯᠡ—	ᠲᠠᠪᠳᠦᠭ	ᠨᠠᠭᠠᠲᠢᠶᠢ	ᠳᠠᠯᠡᠭᠠ—	
ᠨᠠᠶᠢ	ᠯᠠᠪᠳᠢᠶᠢ	ᠨᠠᠭᠠᠶᠢ	ᠬᠠᠤᠯᠠ	ᠨᠠᠶᠢᠬᠤᠷ
ᠨᠠᠶᠢᠶᠠ—	ᠯᠠᠲᠦᠭᠢᠨ	ᠨᠠᠳᠢᠶᠢ	ᠬᠠᠵᠢᠶᠢ—	ᠳᠠᠨᠯᠢᠶᠢᠨ
ᠨᠳᠠᠷᠭᠠ—	ᠯᠠᠪᠲᠢᠶᠢᠭᠤ	ᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠶᠢ	ᠬᠠᠭᠠ—	ᠠᠶᠢᠶᠢ~ᠠᠭᠢ
ᠨᠠᠶᠢᠬᠤ	ᠨᠠᠪᠲᠢ	ᠨᠠᠭᠠᠳᠢ	ᠨᠠᠶᠢᠳᠠᠬ	ᠨᠠᠶᠢᠶᠢ
to paste, stiek	leaf (of a plant)	maternal; unecle; relatives on mother's side	to hope; to rely upon; to have faith in, trust	friend
粘 贴	叶	舅 舅	依靠, 要求, 期待	挚友, 女友

蒙古语 词汇 语别	正蓝旗	ᠨᠡᠮ	ᠨᠡᠷᠠᠮᠳᠠᠬ	ᠨᠡᠷᠤᠯᠠᠬ	ᠨᠡᠲᠠᠬ
	巴林右旗	ᠨᠡᠮ	ᠨᠡᠷᠠᠮᠳᠠᠬ	ᠨᠡᠷᠤᠯᠠᠬ	ᠨᠡᠲᠡᠬ
	陈巴尔虎	ᠨᠠᠶᠢᠮ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠬ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠤᠯᠠᠬ	ᠨᠠᠶᠢᠲᠠᠬ
	布利亚特	ᠨᠠᠶᠢᠮ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠬ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠤᠯᠠᠬ	ᠨᠠᠶᠢᠲᠠᠬ
	达尔罕	ᠨᠡᠮ	ᠨᠡᠷᠠᠮᠳᠠᠬ	ᠨᠡᠷᠤᠯᠠᠬ	ᠨᠡᠲᠠᠬ
	喀喇沁	ᠨᠡᠮ	ᠨᠡᠷᠠᠮᠳᠠᠬ	ᠨᠡᠷᠤᠯᠠᠬ	ᠨᠢᠲᠠᠬ
	东苏尼特	ᠨᠠᠶᠢᠮ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠬ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠤᠯᠠᠬ	ᠨᠠᠶᠢᠲᠠᠬ
	鄂托克	ᠨᠠᠶᠢᠮ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠶᠢᠲᠠᠬᠤ
	阿拉善	ᠨᠠᠶᠢᠮ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠶᠢᠲᠠᠬ
	都兰	ᠨᠠᠶᠢᠮ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠬ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠤᠯᠠᠬᠠ	ᠨᠠᠶᠢᠲᠠᠬ
	和静	ᠨᠠᠶᠢᠮᠨ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠲᠢᠬ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠤᠯᠠᠬ	ᠨᠠᠶᠢᠲᠠᠬ
	达斡尔语	ᠨᠠᠶᠢᠮ	ᠬᠤᠠᠯᠵᠠᠰᠤᠨ	ᠶᠠᠯᠡᠭᠤ	ᠨᠠᠶᠢᠲᠡᠭᠤ
东部裕固语	ᠨᠠᠶᠢᠮᠠᠨ		ᠨᠢᠯᠠ—	ᠨᠠᠶᠢᠲᠠ—	
土族语	ᠨᠠᠶᠢᠮᠠᠨ	ᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠ	ᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠ	ᠨᠠᠶᠢᠲᠠ	
东乡语	ᠨᠠᠶᠢᠮᠠᠨ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠨᠳᠤ— ~ᠳᠠᠨᠬᠠᠭᠢᠶᠢᠶᠢ—		ᠨᠠᠶᠢᠲᠠ—	
保安语	ᠨᠠᠶᠢᠮᠠᠭ	ᠨᠳᠠᠭᠠᠶᠢ—	ᠶᠢᠭᠠ—	ᠨᠢᠲᠠ—	
斯拉夫式蒙文	ᠨᠠᠶᠢᠮ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠬ	ᠨᠠᠶᠢᠷᠤᠯᠠᠬ	ᠨᠠᠶᠢᠲᠠᠬ	
英文	eight	to make peace with; to be in harmony	to mix, compound; to compose, edit, comply	to sneeze	
汉语	八	调和, 和好	编著, 调剂, 配剂	打喷嚏	

达	天	天	天	ᠮᠠᠮᠠ
nam	nam	naməg	namər	namərɕa:
nam	nam	naməg	namər	namərɕa:
nam	nam	namag	namar	namarɕa:
nam	nam	namag	namar	namarɕa:ŋ
nam	nam		namor	namərɕa:
nam	nam	namag~dəbə:	namar	
nam	nam	namag	namar	namarɕa:
nam	nam	namag	namar	namarɕa:
nam	nam	namag	namar	namarɕan
nam	nam	namag	namar	namarɕa:
nam	nam	fibir	namar	namarɕiŋ
dag	fomu:kon	faurən gəɕir	namər	namər gəɕir
dag	bogono	ələŋ	na:mər	na:mər nutuɕ
dag	nandzin	na:kor	namur	
dan	təotəɔɕi		tɕiutɕan	
dag	songənoŋ ~boɕloŋ	təoloɕ	doŋkə	doŋsa
nam	нам	намар	намар	намаржаа
political party; group; gang	low; calmness	marsh, swamp	autumn	autumn encampment
党	静, 低	泥沼地	秋季	秋营地

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠮᠠᠮᠠ	ᠮᠠᠮᠠᠳᠢᠬᠢ	ᠮᠠᠮᠠᠳᠢᠬᠢ	ᠮᠠᠮᠠᠳᠢᠷ	ᠨᠠᠷ
	正蓝旗	namɕix	naməlɕəx	namdər	nar	
蒙 古 语	巴林右旗	namɕix	naməlɕix	namtr	nar	
	陈巴尔虎	namɕix	namilɕax	namtar	nar	
	布利亚特	namɕix	namilzax	namtar	narəŋ	
	达尔罕	namɕix	naməlɕix	namtər	nar	
	喀喇沁	namɕix		namtar	nar	
	东苏尼特	namɕix	namilɕax	namtar	nar	
	鄂托克	namɕixu	namalɕaxu	namtar	nar	
	阿拉善	namɕix	namilɕax	namtar	nara	
	都兰	namɕix	namilɕax	namtar	nar	
	和静		næ:xilzax	namtar	norn	
	达斡尔语	togorgu	dəbge:lɕigu	ula:bun	nar	
	东部裕固语			namtar	naran	
土族语	nandzira:	ɕabalɕa	namtar	nara		
东乡语	namura—			naran		
保安语	songənoŋ səutə	lablablab gəɕi gudal—		narəŋ		
斯拉夫式蒙文	намжих	намилзах	намтар	нар		
英文	to quiet down, become quiet; get better	to flutter, sway	biography	sun		
汉语	平静	飘动	传记	太阳		

ᠨᠡᠷᠭᠠ	ᠨᠡᠷᠢᠯᠠᠬ	ᠨᠡᠷᠢᠨ	ᠨᠠᠷᠰ	ᠨᠠᠰ
nergā:~nergā:ŋ	neri:lax	neri:ŋ	nars	nas
nergəx	neri:lax	neri:n	naras	nas
nargix	njarilax	narig	naru:	naxa:
nargix	narilax	narig	narhaŋ	nah
nergəx	neri:ləx	neri:n	nars	nas
nergax	nir:lax	nir:n	naras	nas
nargix	nari:lax	narig	nars	nas
nargixu	nari:laxu	nari:n	nars	nasu
nargixu	nə:ri:laxu	nari:n	nars	nas
nargi:k	nari:lax	narig	nars	nas
nirgix	nərilx	nərn	xargæ:	nasn
səbɕi:ləgu	nerilgu	narin	nars~funs	nas
	ʃewerde—	nəren	naɕ	nas
karɕa:da ~kəgəna:	ciɕaŋla	naɾəŋ	tangəraɕ ~sɕzomba	nasə
xuŋxuətudɕo	hadəliə—	narunni	sunɕu	nasun
ciŋe—	serna—	naɾoŋ	ɕombə eu	nasoŋ
наргих	нарийлах	нарийн	нарс	нас
to be merry, cheerful, joyful	to spare, refrain from using, economize	narrow, tight; thin, slender; fine	pine tree	age
欢笑	节约, 俭省	细的	松林	年令

蒙古语书面语 词汇 语别	ᠨᠠᠰ	ᠨᠠᠰᠤ	ᠨᠠᠰᠢ	ᠨᠠᠰᠤ
	正蓝旗	nas barax	nastəŋ	nə:x
巴林右旗	nas barəx	nastn	nə:x	ləbt~nəbt
陈巴尔虎	naxa: barax	nastəŋ	nə:x	nəbt
布利亚特	nah barax	nahtəŋ	nə:x	nəbt
达尔罕	nas barəx	nastən	nə:x	ləbt
喀喇沁	nas engərəx	nastan	nə:x	ləbt
东苏尼特	nas barax	nastəŋ	nə:x	nəbt
鄂托克	nas barxu	nastan	ne:xu	nəbt
阿拉善	nas barax	nastan	ne:ky	nəbt
都兰	nas barax	nastan	ne:k	nəbt
和静	nas barx	nastə: kyn	ne:x	nibt~ibt
达斡尔语	nas bargu	nasti xu:	nə:gu	tab
东部裕固语	purgan bol	nasɕa:r ku:n	ni:—	
土族语	buje xombura:	nasədi: kun	ne:	da:~nəbtərə:
东乡语	fugu—~duja jidgewə	oʃou kun ~nasuntu kun	niə—	ʃuantun
保安语	vuʃaŋgəɕi	loləŋ kuŋ	ne—	
斯拉夫式蒙文	нас барах	настан	нээх	нэвт
英文	to pass away, die	aged people, elders	to open	through, entirely; thoroughly
俄文	逝世	老年人	开幕, 开设, 开	贯通, 穿通

ᠮᠡᠭ	ᠨᠢᠬᠡᠳᠠᠯᠲᠡ	ᠨᠡᠭᠳᠢᠬᠢ	ᠨᠡᠭᠳᠤᠭᠠᠷ	ᠨᠡᠭᠦᠨᠲᠡ
nəg	nixdälte:	nəgdɔix	nəgduga:r	nəgənte:
nəg	nəgdməl	nəgdɔix	nəgduga:r	nəgənt
nəg	nəgdməl	nəgdɔix	nəgduga:r	nəgəntə:
nəgəŋ	nəgdməl	nəgdɔix	nəgduga:r	nəgəntə:~ nəgtə:
nəg		nəgdɔix	nəgduga:r	nəgənte:
nig		nəgdɔix	nigdugə:r	nəgəntə:
nəg	nəgdməl	nəgdɔix	nəgdugə:r	rfəgənt
nəg	negdmel	nəgdɔixu	negdugə:r	negənt
nege	negdymel	negdɔiky	negeduga:r	negəntə:
nəg	negdmel	negdɔik	negdugə:r	negənd
nəg~negen	negdeml	negdɔix	negdugar	negt
nək	nəkəndəgu	nərdəgu	nəkda:r	nəktə:
niye		negdɔə—	niyeŋe:r	
nəge	nəgedə	nemɔzi	nəgedar	nəgendə
niə	tunji	səuji—	ɔzi	jidzin
nəgə	nəgegesəŋ	nandzi	təronɔdəgu nəgə	jidziŋ
нэг	НЭГДМЭЛ	НЭГЖИХ	НЭГДҮГЭЭР	НЭГЭНТ
one;the same;once	united,solid	to search;to in- spect, examine	first; number one	already; once
—	统一的	搜 查	第 一	已 经

词汇 语 别	ᠨᠡᠭᠮᠡᠰᠡᠭ	ᠨᠡᠯᠤᠯᠠᠭ	ᠮᠢᠯᠡᠭ	ᠨᠡᠮᠡᠬᠡ
	蒙古语书面语	nəgməsəŋ	nəl ulɑ:ŋ	milə:ŋ
正 蓝 旗	nəmsən	gal ulɑ:ŋ	nələ:d	nəməx
巴林右旗	nəgməsəŋ	njal ulɑ:ŋ	nəilə:d	nəməx
陈巴尔虎	nəgmuhəŋ	nəl ulɑ:ŋ	nələ:d	nəməx
布利亚特	nəmsən	gal ulɑ:n	nələ:n	nəməx
达尔罕	nigməsən	nəl ulɑ:n	nələ:d	nəməx
喀喇沁	nəgəm	nəl ulɑ:ŋ	nələ:d	nəməx
东苏尼特	negemsən	nel ulɑ:n	nele:d	neməxu
鄂托克	negeməsən	nes ulɑ:n	nele:n	neməky
阿拉善	negemsən	nel ulɑ:n	nele:d	neməke
都 兰	negmisin	nel ulɑ:n ~ŋis ulɑ:n	ærbin ik~ gæ:btar	nemx
和 静	nəkda:d		nilə:~iso:r	nəməgu
达斡尔语	gəŋa dɛxɕur	nələ:n ɬɑ:n		neme:—
东部裕固语	nəge musun	toɕ fulɑ:n	xudu	nəme:
土 族 语	niə kaʃu	ɬin xulanni		təndzi—
东 乡 语	jiguo	fablæci vari	təien—
保安语	нэгмэсэн	нэл улаан	нилээд	нэмэх
斯拉夫式蒙文	all together;all at oce; once and for all	completely red, quite red	very significant, considerable, considerably	to add, increase
英 文	一下子, 全然	纯 红	相 当	加, 填, 补
蒙 义				

ناغا: әх	намира: боро:	нарәг үйүг ~нарәг хуар	ни:т~ни:д	нәмнә:
нага: ә:ј	сәгс боро:n	нарән хуа:r	ни:т	нәмнә:
нагас ісји:	намира: боро:	нарәг хуа:r	ни:т	нәмнә:
нагас ізи:	намира: боро:	нарәг сәсәг	ни:т	нәмнә:
нага: нә:нә:	сәгсән боро:n	наран хуа:r	ни:т	нәмә:s
но:nоҗ	мәгсәг у:	наран хуа:r	ни:т	нәмә:s
	дзус боро:	нарәг тәсәг	ни:т	нәмнә:s
нагаҗ ex	усген боро:	наран үйүг	ни:т	немне:
гәҗкин е:дји		наран тәсәг	ни:те	немә:s
нагтс еке	намира: боро:n	наран тәсәг	ни:т	немне:s
нахтса емге е:дҗ	бырдыҗсн хур	наран тәсәг	ни:т~быгды	немнә:
на:дҗил тоити:		нирдәгәгу илгә		
аҗса			җуга:r	немне:l
а:дзу: а:не:	нгуасә хура:	нара тидҗиг	игуагәдҗи	немноҗ
uinainoi	маомао гура ~mila cura	наран тәдҗә	тәуанбу	бујисан
нәнә	дәтә дәтә	нарәг матәс	јигуа	
нагац әх	намираа бороо	наран хуар	нийт	нәмнәә
maternal grandmother	drizzling rain	sunflower	all, everything; common, general; public; total	horse-cloth
外祖母	毛毛雨	向日葵	全部, 总计	马被, 苫盖物

蒙古语书面语	词汇 语别	ᠮᠤᠨᠢ	ᠨᠡᠷ	ᠨᠡᠷᠬᠡ	ᠨᠡᠬᠢ	
		正蓝旗	гәҗ	nәр	nәрәх	nәxi:
蒙古	蒙	巴林右旗	гәҗ~нәҗ	nәр	nәрәх	арsn дә:l
		陈巴尔虎	нәҗ	nәр	nәрәх	nәxi:
		布利亚特	нәҗ	nәр	nәрәх	nәxi:
		达尔罕	нәҗ	nәр	nәрәх	nәxi:
		喀喇沁	нәҗ	nәр	erax җта:х	nixi:
		东苏尼特	нәҗ	nәр	nәрәх	nәxi:
		鄂托克	нәҗ	ner	nerxа	nexi:
		阿拉善	нәҗ	ner	nerеky	neke:
		都兰	нәҗ	ner	nerеke	neke:
		和静	нәҗ	nern	nerx	nekә:
达斡尔语	әли:	nәр		xoni: ars		
东部裕固语	нәҗ	nәre	җәга:дҗ wai	nәki:		
土族语	ixi	nәre	nәre	neki:		
东乡语	јә	niәрә	linдәidзo	goni arasun		
保安语	loxi	nәrә	тәina	gonә arsoҗ		
斯拉夫式蒙文	нән	нәр	нәрәх	нәхнй		
蒙文	still more, by far, farther	name; title	to distill wine; to fila pipe	sheepskin with its wool		
蒙义	更, 愈, 尤其是	名字	酿, 蒸馏	老羊皮		

ᠨᠡᠬᠡᠬ	ᠨᠡᠬᠡᠬ	ᠨᠢᠯᠡᠬ	ᠨᠢᠰᠯ	ᠨᠢᠳᠯᠡᠬ
nəxəx	nəxəx	ni:ləx	ni:sl	ni:dləx
ᠨᠡᠬᠡᠬ	ᠨᠡᠬᠡᠬ	ᠨᠢᠯᠡᠬ	ᠨᠢᠰᠯᠯ	ᠨᠢᠳᠯᠡᠬ
nəxəx	nəxəx	ni:ləx	ni:sl	ni:tləx
ᠨᠡᠬᠡᠬ	ᠨᠡᠬᠡᠬ	ᠨᠢᠯᠡᠬ	ᠨᠢᠰᠯᠢ	ᠨᠢᠳᠯᠡᠬ
nəxəx	nəxəx	ni:ləx	ni:sləl	ni:tləx
ᠨᠡᠬᠡᠬ	ᠨᠡᠬᠡᠬ	ᠨᠢᠯᠡᠬ	ᠨᠢᠰᠯᠢ	ᠨᠢᠳᠯᠡᠬ
nəxəx	nəxəx	ni:ləx	ni:sləl	ni:tləx
ᠨᠡᠬᠡᠬᠡ	ᠨᠡᠬᠡᠬᠡ	ᠨᠢᠯᠡᠬᠡ	ᠨᠠᠢᠰᠯᠠᠯ	ᠨᠢᠳᠯᠡᠬᠡ
nekek	nekky	ni:leky	nə:slal	ni:telk
ᠨᠡᠬᠡᠬᠡ	ᠨᠡᠬᠡᠬᠡ	ᠨᠢᠯᠡᠬ	nə:slal	ni:tlek
ᠨᠡᠬᠡᠬᠡ	ᠨᠡᠬᠡᠬᠡ	ᠨᠢᠯᠡᠬ	nə:sl	zərləx
ᠨᠡᠬᠡᠬᠡ	ᠨᠡᠬᠡᠬᠡ	ᠬᠤᠵᠠᠭᠤ	ᠭᠡᠮᠤᠨᠬᠣᠮᠡᠨ	səlge:gu
ᠳᠦᠷᠠ—	ᠨᠡᠬᠡ—	ᠨᠢᠯᠡᠭᠡ—		
ᠳᠦᠷᠠᠭᠡ	ᠨᠡᠬᠡ	ᠨᠡᠯᠡ		
ᠬᠤᠷᠠᠭᠡ—	ᠨᠠᠬᠢᠭᠡ	ᠳᠢᠶᠠᠬᠡᠭᠡ—	ᠰᠠᠭᠤᠳᠤ ~ᠳᠠᠶᠢᠭᠡᠨ	ᠭᠤᠨᠪᠤᠭᠢᠭᠡ—
ᠬᠣᠨᠳᠡ~ᠬᠤᠢ	ᠳᠠᠯ—	ᠬᠠᠮᠲᠡᠯᠡ—		ᠬᠠᠷᠲᠠᠢ—
ᠨᠡᠬᠡᠬ	ᠨᠡᠬᠡᠬ	ᠨᠢᠶᠯᠡᠬ	ᠨᠢᠶᠰᠯᠡᠯ	ᠨᠢᠶᠲᠯᠡᠬ
to claim, demand; to exact; to pursue in order to seize	to knit; to weave	to unite, connect,	capital of a country	to publicize, announce
迫, 讨取	织	结合, 相符	首都	公布, 刊登

蒙古语书面语	词汇 语别	ᠨᠢᠳᠷᠡᠬ	ᠨᠢᠭᠭᠡᠭ	ᠨᠢᠰᠡᠬ	ᠨᠡᠭᠡᠲᠤ
		nidrəx	ningəᠭ	nisəx	next~neg
		ᠨᠢᠳᠷᠡᠬ	ᠵᠢᠩᠭᠡᠬᠡᠨ	ᠨᠢᠰᠡᠬ	next
		nidrəx	jingge:xən	nisəx	next
		ᠨᠢᠳᠷᠡᠬ	ᠨᠢᠮᠭᠡᠭ	ᠨᠢᠰᠡᠬ	njagt
		nidrəx	nimgəᠭ	nisəx	njagt
		ᠨᠢᠳᠷᠡᠬ	ᠨᠢᠮᠭᠢᠭ	ᠨᠢᠳᠡᠬ	njagt
		nidrəx	nimgij	ni:dəx	njagt
		ᠨᠠᠳᠷᠡᠬ	ᠢᠨᠭ	ᠨᠡᠰᠡᠬ	negt
		nədrəx	inəᠭ	nesəx	negt
		ᠨᠢᠳᠷᠡᠬ	ᠮᠢᠩᠭᠠᠨ	ᠨᠢᠰᠠᠬ	nixt
		nidrəx	mingən	nisax	nixt
		ᠨᠢᠳᠷᠡᠬ	ᠨᠢᠮᠭᠡᠭ	ᠨᠢᠰᠡᠬ	njagt
nidrəx	nimgəᠭ	nisəx	njagt		
ᠨᠡᠲᠭᠦᠷᠬᠤ	ᠨᠢᠭᠭᠡᠭ	ᠨᠢᠰᠢᠬᠤ	njat		
netgerxu	ninguᠭ	nisxu	njat		
ᠨᠢᠳᠦᠷᠬ	ᠨᠢᠮᠭᠡᠨ	ᠨᠢᠰᠢᠬ	nigt		
niderk	nimgen	nisk	nigt		
ᠨᠢᠳᠦᠷᠬ	ᠨᠢᠮᠭᠡᠨ	ᠨᠡᠰᠢᠬᠡ	nent		
nidrek	nimgen	neske	nent		
ᠨᠠᠳᠦᠷᠬ	ᠨᠢᠮᠭᠢᠨ	ᠨᠢᠰᠢᠬ	nikt		
nudurx	nimgin	nisx	nikt		
ᠨᠢᠩᠭᠠᠨ	ᠨᠢᠩᠭᠠᠨ	ᠳᠠᠷᠳᠡᠭᠤ	narin		
ᠨᠢᠩᠭᠠᠨ	ᠨᠢᠩᠭᠠᠨ	dərdəgu	narin		
ᠬᠣᠯᠠᠳᠠ—	ᠨᠡᠩᠭᠠᠨ	ᠬᠤᠨᠡᠰ—	ᠶᠤᠭᠠᠵ		
holcada—	nenᠭən	hunəs—	ᠶᠤᠭᠠᠵ		
ᠶᠤᠩᠭᠠᠳᠢ ᠨᠭᠠ	ᠨᠠᠮᠭᠡᠨ	ᠨᠡᠰᠡ	ᠶᠢᠷᠠᠭ		
funguᠳᠢ ᠨᠭᠠ	nəᠮᠭᠡᠨ	nesə	ᠶᠢᠷᠠᠭ		
ᠵᠡᠭᠢᠳᠢᠶᠤ ᠨᠠᠭᠠ—	ᠨᠢᠨᠬᠢᠨ	ᠮᠤᠰᠤ—			
zəu jidzɯ ᠨᠠᠭᠠ—	ninkian	musu—			
ᠶᠡᠯᠳᠢᠭᠠ—	ᠨᠢᠩᠭᠠᠭ	ᠮᠡᠰᠡ—	ᠪᠠᠲᠡ~ᠳᠢᠳᠠᠭ		
fəldzi gua—	ningaᠭ	məsə—	bata~dzidag		
ᠨᠢᠳᠦᠷᠬ	ᠨᠢᠮᠭᠡᠨ	ᠨᠢᠰᠡᠬ	ᠨᠢᠶᠲᠤ		
ᠨᠢᠳᠦᠷᠬ	ᠨᠢᠮᠭᠡᠨ	ᠨᠢᠰᠡᠬ	ᠨᠢᠶᠲᠤ		
ᠨᠢᠳᠦᠷᠬ	ᠨᠢᠮᠭᠡᠨ	ᠨᠢᠰᠡᠬ	ᠨᠢᠶᠲᠤ		
scrape, rub, grate harshly (over); wash	thin; shallow	fly	compact ness, density; comp- actly, thickly		
揉洗	薄的	飞	精密的, 紧密的		

ᠨᠣᠮᠬᠣᠨ	ᠨᠣᠷᠣᠬ	ᠨᠣᠰᠣᠬ	ᠨᠣᠬᠣᠢ	ᠨᠣᠬᠣᠢ ᠪᠡᠳᠦ
nomxо᠑	norox	no᠑əx	noxœ:	noxœ:᠑ bæ:s ~noxœ: bæ:s
nomxән	norəx	nœ᠑᠑ix	noxo:	noxo:n bæ:s
nomxо᠓	norox	nosox	noxoi	noxoi buxə:
nomxо᠔	norox	nosox	noxoi	bulu:tax
nomxon	norox	no᠑əx	noxo:	noxo:n bæ:s
nomxon	nərox	nœ᠑᠑ix	nœxœ:	nœxœ:n bæ:s
nomxо᠕	norox	no᠑ox	noxoi	noxoi᠑ bæ:s
nomxon	norxu	no᠑oxu	noxoi	noxoin bæ:s
nomoxon	norxu	no᠑ox	noxoi	noxoi bæ:s
nomgon	norox	no᠑ox~asa:x	noxɑ:	noxɑ: bæ:sen
nomxun	norx	᠑atx	noxæ:	by:ryg
nomu:kun	noirga:gu	ni᠑o:gu	nogu	suar
nomogon	᠑i:gdyl—		no᠕gui	gədzou
jargon~nomu	no:rə	ngure:	noxui	burgə~noxui bo:sə
laosw	noru—	swdəra—	no᠑əi	bənyə
šmo	nitə᠓	dar᠓	nogui	bərgə
номхон	норох	ноцох	нохой	нохой бөөс
peaceful, gentle, calm	to become wet, damp, moist	to catch fire, begin to burn	dog	flea
老实, 驯服的	湿	燃	狗	跳蚤

蒙古语书面语	蒙古语	ᠨᠡᠭᠡ	ᠨᠡᠭᠡ	ᠨᠡᠭᠡ ᠳᠡᠷ	ᠨᠡᠭᠢᠶᠬᠡ
	正蓝旗	nečɣ	nege:	nege:dər	ne᠑᠑əx
	巴林右旗	nečɣ	nege:	nege:dr	ne᠑᠑ix
	陈巴尔虎	nudɣ	nugə:	nugə:dər	nug᠑əx
	布利亚特	nuz (buli᠑)	nugə:	nugə:dər	nux᠑əx
	达尔罕	nudɣ	nugə:	nugə:dər	nug᠑ix
	喀喇沁		nege:	nege:dər	ne᠑᠑ix
	东苏尼特	nečɣ	nege:	nege:dər	nəxtəx
	鄂托克	nečɣ	nəgə:	nəgə:dər	ne᠑᠑əxu
	阿拉善	nečɣ	nəgə:	nəkə:dər	ne᠑᠑iky
	都兰	nečɣ	nəgə:	nəkə:dər	nətsəke
	和静	nečɣə᠑	taldɑ:n~nɑ:tk	nəkə:dər	nəktəx
	达斡尔语	᠑os xorogu	nugə:	᠑ɑ:čɣi udur	barkən bolsən ~nas bargu
东部裕固语	χarcama:l ᠑əšən	gə:rə	᠑ini:da	norina:čɣ wai	
土族语	᠓isə gəda:	go:ro~ngoji	᠑ina:da	nočəčɣi	
东乡语	᠑usun kuaikuai	pusədzula	᠑unəx	fugu—	
保安语	᠓ac	olə ɔə᠑nə	᠓inačɣi	fgə᠓	
斯拉夫式蒙文	нөж	нөгөө	нөгөөдөр	нөгчих	
英文	blood clot, coagulated blood	other, another	the day after tomorrow	to pass by, pass on; to die	
义	凝血, 血块	另一个, 其他	后天	去世, 逝世	

	ᠨᠠᠭᠢ	ᠨᠠᠳᠢᠷᠠᠭ	ᠨᠠᠳᠢᠷᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ
nu:f	nu:x	nudræg	nudræx	nuglæx
nu:f	nu:x	nudræg	nudræx	nuglæx
nju:s	nu:x	njudrag	njudrax	nuglax
nju:s	nju:x	njudrag	njudrax	njugalax
nu:f	nu:x	nudrag	nudræx	nuglax
nu:f	nu:x	nudrag	nudrax	nugulax
nu:᠖	nu:x	nudrög	nudrax	nuglox
nu:f	nu:xu	nudroga	nudrxu	nugulxu
nu:᠖	nu:xu	nudurgu	nudurxu	nugulax
nu:᠖	nu:x	nudarga	nudrax	nugloxə
nu:f~nu:bf	nu:xu	nudrum	nudurxu	nuculx
ᠳᠦᠣᠷᠳᠠᠮᠣᠯ	ᠳᠦᠣᠭᠤ	babog	babala:gu	
damᠳu:r	nu:--	nudurca	nudurcala-	de:le-
niudal	niu	nudərca	nudərcada	nogla:
mimi	jɪnmongɪə~niu-	ᠮᠢᠮᠢ	ᠮᠢᠮᠢᠳᠠ	ᠳᠢᠶᠢᠵᠢ-
nudɛɪgu	nuᠳᠤ᠎ᠠ	nəbərɛə		debgə-
нууц	нууц	нудрага	нудрах	нугалах
secret; myster- y; hidden, mysterious	to hide, conce- at, keep secret	fist	to strike or beat with the fist; to push or nudge with the elbow	to bend, fold
秘密, 隐事	隐瞒, 掩盖	拳头	捶打, 捣	折卷

蒙古语书面语 词汇 语别	正蓝旗	ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠰ	num	nurəm
	巴林右旗	ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠰ	nom	norəm
	陈巴尔虎	ᠨᠠᠵᠢᠯᠪᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠵᠢᠯᠪᠠᠬᠤ ~ ᠨᠠᠵᠢᠯᠪᠤ	nom	nuram
	布利亚特	ᠨᠠᠵᠢᠯᠪᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠵᠢᠯᠪᠬᠤᠭ	nomoŋ	nuram
	达尔罕	ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠰ	nom	nu:ram
	喀喇沁	ᠨᠠᠶᠢᠮᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠶᠢᠮᠠᠰ ~ᠨᠠᠶᠢᠮᠠᠰ	nom	norom
	东苏尼特	ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠰ	num	nuram
	鄂托克	ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠰ	numu	borom
	阿拉善	ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠰ	num	nurum
	都兰	ᠨᠠᠮᠢᠯᠡᠬᠤ	ᠨᠠᠮᠢᠮᠠᠰ	num	nurum
	和静	ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠬᠤ	ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠰᠨ	nom	nurum
	达斡尔语	ᠨᠢᠠᠮᠪᠦᠭᠤ	ᠨᠢᠠᠮᠪᠤᠰ	nəm	
东部裕固语	ka:ɕan tuɕə-	nuləsən	nəmən	χolu:n henesən	
土族语	nəm pu	nəmpusə	numu	xoloŋ fune:sə	
东乡语	nuɕu-	nunbusun	sumu	qalun funiasun	
保安语	nomələ-	nomsoŋ	dangoŋ	χoloŋ nomsoŋ	
斯拉夫式蒙文	ᠨᠤᠯᠢᠮᠠᠬᠤ ~ᠨᠤᠯᠢᠮᠠᠬᠤ	ᠨᠤᠯᠢᠮᠤᠰ ~ᠨᠤᠯᠢᠮᠤᠰ	нум	нурам	
英文	to spit	tears, mucus, spittle	Bow; arch	hot cinders, embers; bonfi- re, campfire	
俄文	吐唾沫	眼泪	(弓)	热灰	

ᠨᠤᠷᠬᠡ	ᠨᠤᠷᠤ	ᠨᠤᠰ	ᠨᠤᠲᠭ	ᠨᠤᠬᠤᠬ
nurəx	nuru:	nus	nutəg	nuxəx
nurəx	nuru:	nus	nutəg	nuxəx
murax	njuru:	njuxu:	njutag	njuxəx
nurax	njuroŋ	njuhəŋ	njutag	njuxəx
nurax~jə:rəx	nuru:	nus	nutag	nuxəx
nurax	nuru:	nus	nutag	nuxəx
nurox	nuru:	nus	nutag	nuxəx
nuroxu	nuru:	nus	nutog	nuxuxu
nuruxu	nurgu:	nusu	nutug	nuxuxu
nurax	nuru:	nus	nutag	nu:xux
nurx	nurgun	nusun	nutug	noxgu
norgugu	darəm~niro:	nios	də: ail ~ail tors	nogugu
jure:—	nuru:n	jerəŋ	nutug ɢəɢər	ɢy:ra—
niura:	nurə	xowar	o:səsan ɢəɢər	nugu
ɢayara—	nurun	qawa basu n	laodə	ɢəntu ɢəuwa.
ta:ɢə—	ɢabə~ŋgəŋgəŋ	χor	ɢəɢinə sətəi	fələ— ~noɢə—
нурax	нуруу	нүс	нурar	нүхax
to crumble, collapse	back, spine; mountain range; Ridgepofe	nasal mucus	pasture, nomad grounds; native place; territory, area	to rub, massa- ge; to mash, press, knead
塌	腰 梁	鼻 涕	故 乡, 原 籍	揉 搓, 和 面

蒙 古 语 书 面 语	ᠨᠤᠷ	ᠨᠤᠷᠰ	ᠨᠤᠷᠬᠡ	ᠨᠤᠳ
正 蓝 旗	nə:r	nə:rs	nə:x	nud
巴 林 右 旗	nə:r	nə:rs	nə:x	nud
陈 巴 尔 虎	nju:r	nə:ru:	nə:x	njad
布 利 亚 特	nju:r	nə:rhəŋ	zə:x	njadəŋ
达 尔 罕	nə:r	nə:rs	nə:x	nud
喀 喇 沁	nə:r	ni:rəs	nə:x	nud
东 苏 尼 特	nə:r	nə:rs	nə:x	nud
鄂 托 克	nə:r	nə:rs	ne:xu	nud
阿 拉 善	ny:r	ny:rsy	ny:k	nydy
都 兰	ny:r	ny:rs	ny:k	nyd
和 静	ny:r	ny:rsn	ny:x	nydn
达 斡 尔 语	nedəm	ʃolo: ja:ŋ	nəugu	nid
东 蒙 蒙 古 语	ny:r	kəmər	ny:—	nudun
土 族 语	niur	ton	ju:	nudə
东 乡 语	nu~angie	məi~tan.	ʃənjigie	nudun
景 安 语	nor	tan	ɢəɢəɢo	nəɢəŋ
蒙 古 文 字	нүүр	нүүрс	нүүх	нүд
蒙 文	face	coal; charcoal	to nomadize, move from place to place	eye
义	脸	炭	迁 移, 移 动	眼

ᠨᠦᠳᠡᠬᠡ	ᠨᠦᠳᠤᠷ	ᠨᠦᠭᠡᠯ	ᠨᠦᠰᠭᠡᠩ	ᠨᠦᠰ
nudəx	nudə:r~menf	nəgəl	nuʃxəŋ	nəx
nudənu	nudə:r	nigə:l	nuʃgən	nəx
njudəx	njudə:r	nugəl	nusgəŋ	nux
njudəx	nudə:r	nugəl	nusgəŋ	nuxəŋ
nudəx	nudə:r	nigə:l	nyʃgən	nux
nudəx	nudə:r	nugə:l	neʃgən	nəx
nudəx	nudə:r	nugəl	nuʃgəŋ	nux
nudxu	nudə:r	nigəl	nuʃgən	nuxu
nydyky	nydy:r	ny:l	nyʃygyn	nyky
nydek	nydy:r	ny:gəl	nyʃgən	nyke
nydxy	nydy:r	ny:l	nyʃgyn	nykyn
nidəgu	nidunku	wəil	nufike:	nugu
nudu—	ʃoʃulu:		ʃa:nar	nəgən ~nu:raɣsai
nudə~nədə	nəpər	nelwə	nəʃigo:r	nuko
nuduku	nudn	dzuinjə	nuʃugun	dun~nokjən
nədədzo	təogu təpi	gunax~dʒondʒɿ	niʃkəŋ	dəkəŋ
НҮДЭХ	НҮДҮҮР	НҮГЭЛ	НҮЦГЭН	НҮХ
to pound, powder, crush, purverize	mortar; pestle	sin	nude, naked; bare, barren	hole, pit
捣, 杵	杵	罪孽	裸体, 赤裸	洞, 穴

蒙古语书面语	词 汇				
	语 别				
	正 蓝 旗	o:	œ:l	o:n	o:sor
	巴林右旗	o:	œ:l	o:n	o:sr
	陈巴尔虎	o:	o:lʃ	o:n	o:sor
	布利亚特		o:lʃ	o:n	o:hor
	达尔罕	o:	œ:l	o:n	o:sor
	喀喇沁	o:	œ:l		o:sor
	东苏尼特	o:	o:lʃ	o:n	o:sor
	鄂托克	o:	o:lʃ	o:n	o:sor
	阿拉善	o:	o:lʃ	o:n	o:sor
	都 兰	go:	o:li	o:no	o:sor,
	和 静	o:	o:lʃ	ono:	o:sor
	达斡尔语	pən	budu	guron	durku
东部裕固语	ʃən	bəndzi	dʒeren tege	ʃacai~Xu:dag	
土 族 语	fun			fujə:sor ~maɕdʒoɕ	
东 乡 语	ʃwəŋ fən	uali~bəndzu	xuanjan qudʒə		
保 安 语	fən		autə ɣoŋjaŋ	dʒe	
斯拉夫式蒙文	oo	ооль	ооно	ооcop	
英 文	powder in general; face powder	adze	male antelope	cord, string, rope	
藏 文	白 粉	镑 子	公黄羊	带儿	

ᠣᠰᠢᠬᠡ	ᠣᠪ	ᠣᠪᠣ	ᠣᠭᠢᠬᠡ	ᠣᠳᠤᠯᠤᠬᠡ
o:ʃix	ob	obo:	ogix	oxtləx
o:ʃix	ob	obo:	œgəx	oxtləx
o:ʃix	ob	obo:	oxix	ogtləx
o:ʃix	ob	obo:	ogix	ogtləx
o:ʃix	ob	obo:	œgəx	oxtləx
o:ʃix		obo:	œgix	ogtləx
o:ʃix	ob	obo:	ogix	oxtləx
o:ʃixu	ob	obo:	ogʃixu	ogtolxu
o:ʃix	ob	obo:	ogox	utulxu
o:ʃix	ob	obo:	ogixo	ogtolxo
o:ʃ	ob	oba:	ognæ:~okjnu	utulx
o:gu	ᠳᠠᠳᠢᠭᠢᠩᠭ᠋᠎ᠠ	obo:	xoigu	ʃakəlo:gu
u:ʃə		owo:	Xu:sən ogifi—	qudol—
gi:təida	ᠵᠣᠷᠳᠠ	lab sə	ʔaula	ʃdolə
oʃu—			ʃaora—	kidzudzu surəγə—
aimələdzo	ᠳᠣᠭᠡᠯᠡ	moχlə ~ʔombog	bondzi— ~odəʔi χar—	doltə—
оочих	OB	OBOO	огих	огтлох
to take a mouthful of liquid; to sip	trickery, deceit, intrigue	heap, pile; heap of stones; quite good; rather, fairly	be nauseated, have a desire to vomit	to cut, cut off
啜	狡猾, 诡计	非常, 放包	呕, 干呕, 上涌	切断, 割断

蒙古语书面语	ᠣᠳᠤᠯᠤᠬᠡ	ᠣᠭᠲᠣᠷ	ᠣᠭᠲᠣᠷᠭᠡ	ᠣᠢ	ᠣᠢ
正蓝旗	oxtor	ogtorgue	œ:	œ:	
巴林右旗	oxtor	ogtorge:	œ:	œ:	
陈巴尔虎	ogtor	ogtorgi:	oi	oi	
布利亚特	ogtor	ogtorgoi	oi	oi	
达尔罕	oxtor~oxtgər	ogtarge:	œ:	œ:	
喀喇沁	axar	ogtorgv:	œ:	œ:	
东苏尼特	oxtor	oxtorgui	oi	oi	
鄂托克	ogtor	ogtorxoi	oi	oi	
阿拉善	axar	ugturgui	oin	oi	
都兰	ogtor	ogtorgo:	œ:	uxa:	
和静	oxtor	ogtorgu	ø:	bilig	
达斡尔语	xuakər	təγγəri:kua:nde	ba:r		
东部裕固语	χogor		hon	oin	
土族语	xugur ~mugurdaŋ		to:rɔzəg		
东乡语		asuman	dzəunian	dziəin	
保安语	gor~gor gəntəig	asman	dzəunien	dziəiŋ	
新拉丁式蒙文	ogorop	ogtopryŋ	oŋ	oŋ	
英文	short	sky, atmosphere	anniversary, jubilee	memory, remembrance; forest	
俄文	短的, 短尾	天空, 太空	周年	记忆力, 记性	

ᠠᠯᠭᠠᠬᠤ	ᠠᠯᠮᠤ	ᠠᠶᠢᠷ	ᠠᠯᠰᠠᠬᠤ	ᠠᠯᠰᠢᠬᠤ
œ:lgox	œ:ms	œ:r	œ:ʃɑ:x	œ:ʃix
tuxə:rəx	œ:mos	œ:r	œ:ʃɑ:x	œ:ʃix
oilgox	oimu:	oir	oifɔ:x	oifix
oilgox	oimhoŋ	oir	oifɔ:x	oifix
tuxə:rəx	œ:ms	œ:r	œ:ʃɔ:x	œ:ʃəx
œ:lox	œ:mos	œ:r	œ:ʃɔ:x	œ:ʃix
oilgox	oims	oir	oifɔ:x	oifix
oilgoxu	oims	oiro	oifɔ:xu	oifixu
medek	oimos~boitog	ø:r	to:x	unux
œ:lgox	œ:msen	œ:r	ɑŋxɑ:rɑx~ œ:ʃɑ:x	œ:ʃix
medex	ø:msyn	ø:rø	obɑ:rɑx~ bolgɑx	unx
gu:rugu	wɑ:s	uair	ʃinʃi	wanəgu
məŋpira:—	wɑ:ɖi	oiro	oin og—	dowɑɔ—
mude ~sɖɑliura:	wɑ:ɖə	ta:da	sgəl tai	una:
minbai—	wɑɖw	uira		una—
madə—	vɑɖʃ	təatəŋ	macli	həggər—
ойлгөх	оймс	ойр	ойшоох	ойчих
understand, know	sock, stocking hose	near, close by	pay attention to, take into consideration	fall, drop
理解, 明白, 体会	袜子	近, 亲近	注意, 理睬	掉落, 倒下

蒙古语书面语	词 汇 语 别	ᠠᠯᠭᠠᠬᠤ	ᠠᠯᠭᠤ	ᠠᠯᠰᠠᠬᠤ	ᠠᠯᠰᠢᠬᠤ
		ojox	oju:	oldɕ	olgæ:
蒙古语	正蓝旗	ojox	oju:	oldɕ	olgæ:
	巴林右旗	ojox	uju:	oldɕ	olgæ:
	陈巴尔虎	ojix	oju:	oldɕ	olgoi
	布利亚特	ojox	oju:	olz	olgoi
	达尔罕	ojox	uju:	oldɕ	olgo:
	喀喇沁	ojix	uju:	oldɕ	œlgæ:
	东苏尼特	ojox	oju:	oldɕ	olgoi
	鄂托克	ojoxu	ogju:	oldɕ	olgoi
	阿拉善	ojix	oju:	oldɕe	golgoi
	都兰	ojix	ojou	oldɕ	olgæ:
	和静	ojix	jy:	olz	colgæ:
	达斡尔语	ojigu		ualɕi~bata:l	budun kətəs
	东部裕固语	χala—	ugju	o:lɕər	odor
	土族语	jo:		ɖildziɕə se:r	budən gədəsə
家乡语	eidziə—		lirun	daŋən	
保安语	ho—	gi	gortəg	təixəŋ	
新拉丁式蒙文	oëx	oɔy	olz	олгой	
英文	sew, work with needle and thread	turquoise	find, finding	large intestines	
俄文	缝	绿松石	利润, 战利品	大肠	

ᠣᠯᠭ᠎ᠠ	ᠣᠯᠦᠭ	ᠣᠯᠦᠨ	ᠣᠯᠦᠭ ᠲᠦᠮᠡᠨ	ᠣᠯᠤᠬ
olgòx	olòᠭ	olòᠭ	olòᠭ tēmèᠭ	olox
olgəx	oləᠭ	olən	olən tūmən	oləx
olgox	olom	olòᠭ	olòᠭ tūməᠭ	olox
olgox	olom	olòᠭ	olòᠭ tūməᠭ	olox
olgo:x	oləᠭ	olon	olən tūmən	olox
	olòᠭ	olun	olon tūmən	olox
olgox	olòᠭ	olòᠭ	olòᠭ tūməᠭ	olox
olgoxu	olòᠭ	olon	olon tūmən	oloxu
olgoxu	olòᠭ	olon	olon	olox
olgox	olòᠭ	olon	olon tūmən	olxo
olgox	olòᠭ	olon	olon tūmyn	olx
olləgə:gu	olum	borə:n	walən tūmən	ologu
og	olòᠭ	olon	olone	o:l—
uləlcə	olòᠭ	ulon	ulon kun	ulə
ogi— ~fəji—	olun	olon	təindʒun	olu—
fəgə—	colə~colo	olòᠭ	təindʒun	olə—
олгох	олон	олон	олон түмэн	олох
to grant, issue; to pay out	the right-hand saddle girth, which has the buckle	much, many; numerous	mass, the masses	to find, obtain, get
发 给	肚 带	众多, 很多	群 众	找到, 得

词 汇 语 别	ᠣᠯᠰ	ᠣᠨ	ᠣᠨᠭᠦᠬᠡ	ᠣᠨᠭᠦᠨ
蒙古语书面语				
正 蓝 旗	ols	oᠩ	oᠩᠭᠡ:x	oᠩᠭᠦᠨ
巴林右旗	ols	on	oᠩᠭᠡ:x	oᠩᠭᠡᠨ
陈巴尔虎	olu:	oᠩ	oᠩᠭᠦᠬᠡ	oᠩᠭᠦᠨ
布利亚特	olhoᠭ	oᠩ	oᠩᠭᠦᠬᠡ	oᠩᠭᠦᠨ
达尔罕	bidʒər~ols	on	oᠩᠭᠦᠬᠡ	oᠩᠭᠦᠨ
喀喇沁	olos	on	oᠩᠭᠡ:x	oᠩᠭᠦᠨ
东苏尼特	olos	oᠩ	oᠩᠭᠦᠬᠡ	oᠩᠭᠦᠨ
鄂托克	ulus	on	oᠩᠭᠦᠬᠡ	oᠩᠭᠦᠨ
阿拉善	olos	on	oᠩᠭᠦᠬᠡ	oᠩᠭᠦᠨ
都 兰	olos	on	oᠩᠭᠦᠬᠡ	ky:r~oᠩᠭᠦᠨ
和 静	olson	ᠳᠢᠯ	oᠩᠭᠡ:x	oᠩᠭᠡ: ky:r
达斡尔语	malo:~olsu	xo:n	oᠩᠭᠠᠭᠢᠭᠦ	kuə:ron
东部裕固语	kendʒər ~losən	χon~ᠳᠢᠯ	ni:~ᠳi:	oᠩᠭᠦᠨ
土 族 语	losə	fon	ŋcəi	
东 乡 语	kəŋʂu	xon	əŋcəi—	məɬa~ɬara
保安语	kəŋtʰir	hoᠩ	ne—	gumbər
斯拉夫式蒙文	олс	он	онᠭᠦᠬᠡ	онᠭᠦᠨ
蒙 文	hemp	calendar year	to become wide open, open up	tomb of a saint or an eminent person
蒙 义	麻	年	开 口	陵 墓

ᠨᠣᠭᠣᠷᠬᠡ	ᠨᠣᠭᠣᠭ	ᠨᠣᠨᠳᠣ	ᠨᠣᠵᠣ	ᠨᠣᠨᠬ
onggorxæ:	onggoʃ	ondo:ŋ	nojo:	onox
onggərxe:	onggəʃ	ondo:n	ono:	no:x
onggorxi:	onggos	oŋdo:	ono:	onox
onggorxoi	onggos	oŋdo:	ono:	onox
oŋgorxo:	oŋʃ	ondo:n	ono:	onox
oŋgərxe:	onggoʃ	ondo:n	œnce:	no:x
onggorxoi	onggots	ondo:ŋ	ono:	onox
onggorxoi	onggoʃ	ondo:n	ono:	onoxu
onggorxoi	kəlgə	oŋdo:n	ono:	onox
oŋgorxæ:	onggo:ts	ondo:n	ono:	onox
oŋgorxæ:	oŋgots ~uadax	oŋdo:n	ona:~tafa:	onx
sətərke:	ɖɛbj	ənʃukue:	səlbə	noogu
oŋgorxi	oŋgoʃo	ondo:n~gu:rə	keiʃa:ɖi~ono:	nu:—
ngaingi:	ʃuan~ngutəo	ngoji~go:ro	ɖa:mi:	nau
xoxo	ongcoʃo~ʃuan	doniə ~pusəɖu	ʃakəu	nəo—
nesəŋ~xoxo	ʃuan kura ~joʃoŋ	moʃi	kaŋkə	nu—
онгорхой	онгоц	ондоо	онгоо	онох
open, hollow; breach	vessel, boat, ship; receptacle for water or fodder	other	slit in the side of a gown ro shirt	to hit upon
缺口的, 打开的, 张开的	船, 槽子	别的, 另外的	衩	打中

蒙古 古 语	正蓝旗	onol	or	orgil	oro:
	巴林右旗	onəl	or	œrgəl	oro:
	陈巴尔虎	onol	or	orgil	orjo:
	布利亚特	onol	oroŋ	orgil	oro:
	达尔罕	onol	or	œrgəl	oro:
	喀喇沁	onol	or	œrgol	
	东苏尼特	onol	or	orgil	oro:
	鄂托克	onol	or	orgil	oro:
	阿拉善	onol	oro	orgil	oro:
	都兰	onol	or	orgil	oro:
	和静	onol	oron	ʃoroŋ~oræ:	oræ:
	达斡尔语	gia:n jos	ʃundən	auli: kiar	oro: ɖgak
	东部裕固语	lilung	ʃuoŋ~oron	ʃegəŋ tologoi ~ʃoroŋ	oro:
土族语		uron	tolgui	tuda:ngi:	
东乡语	lilun	ʃuan ~bantʃuan	əʃin~ʃiəru ~ɖianɖion	xoluʃən	
保安语	lilun	bantʃaŋ	təroŋ	tətəʃoŋ	
斯拉夫式蒙文	онол	op	оргил	орoo	
英文	theory	berth; bed	top, peak, summit	difficult to ca- tch, difficult to get hold of	
俄文	理论	床	顶, 山峰	好逃跑的	

ᠣᠷᠣᠬᠤ	ᠣᠷᠠᠭ	ᠣᠷᠢ	ᠣᠷᠠᠯᠢᠰᠤ	ᠣᠷᠠᠨ
oro:x	oræ:	oræ:	orolfox	oro᠓
oro:x	ærcæ:	ærcæ:	orolfix	orən
orjo:x	oroi	oroi	orolsox	oro᠓
orjo:x	oroi	oroi	orolsox	oro᠓
oro:x	ærcæ:	ærcæ:	orəlfæx	orən
oro:x	ærcæ:	ærcæ:	orolfox	oron
oro:x	oroi	oroi	oroltsox	oro᠓
oro:xu	oroi	oroi	orolfoxu	oron
oro:x	oroi	oroi	oroltsox	oron
oro:xo	asgan~oræ:	oræ:	oroltsox	oron
ora:x	oræ:	oræ:	oroltsox	oron
koᠰᠢᠭᠤ	ore:~ondzi ~dialda	xor	waregu	or
horo:	ədəᠭᠰə~ərəi	fəᠭə᠓	oroldə	oro:n
furo:	uri:	sga᠓	uoroldə	uron
xoro—	udziᠰi	əᠮᠢᠨ	sandziagiə— ~oro—	oron
horə—	eiᠯə᠓	dəᠰᠣ᠓	orə—	oro᠓
oroox	орой	орой	оролцох	орон
to tie around; to bandage; to wind, reel, roll (around)	evening; late	summit, peak; top, roof	to take part, participate	place, land
缠	晚; 晚上	顶	参加, 投入	地方, (位置)

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠣᠷᠣᠬᠤ	ᠣᠷᠢᠯᠢᠰᠤ	ᠣᠷᠠᠭ	ᠣᠷᠠᠨ	ᠣᠷᠠᠯᠢᠰᠤ
蒙 古 语	正蓝旗	orox	orfil	orfjix	orfu:lox
	巴林右旗	orəx	orfil	orfjix	orfu:ləx
	陈巴尔虎	orox	orfil	orfjix	orfu:lox
	布利亚特	orox	orfil	orfjix	orfu:lox
	达尔罕	orəx	orfil	orfjix	orfu:lox
	喀喇沁	orox		orfjix	orfu:lox
	东苏尼特	orox	orfil	orfjix	orfu:lox
	鄂托克	oroxu	orfil	orfjixu	orfu:lxu
	阿拉善	orox	orfil	orfjix	orfu:lox
	都兰	orox	orfil	orfjixa	orfu:lxa
	和静	orxu	orjal	orfjix	orfu:lox
	达斡尔语	uorəgu	əməlgi: usugu ~buagen	amjda:gu	jas balgu
	东部裕固语	oro:		su:	bula:
土族语	uro	mueigu ugo	sau	bula:	
东乡语	oro—	mədzə~dzara	sao— ~xolia—	bula—	
保安语	orə—	mədzar	səuɔo~va	bəla—	
斯捷克式蒙文	орох	оршил	орших	оршуулах	
英	to enter, go or come into a place	preface, foreword; burial place	to be in; to exist; to consist (in)	to bury, inhume, entomb	
义	进入, 加入	序言, 坟墓	居住, 栖息, 存在	埋葬, 安葬	

орчим	orɣlonɣ	orɣu:lax	orɣu:lagɣ	orximɔɣ
orɣim	orɣilɔɣ	orɣu:lax	orɣu:ləgɣ	ærxəməɣ
orɣim	orɣlonɣ	orɣu:lax	orɣu:logɣ	orximɔɣ
orɣim	orɣlonɣ	orɣu:lax	orɣu:logɣ	orximɔɣ
ærfəm	orɣlɔɣ	orɣu:lax	orɣu:ləgɣ	ærxəməɣ
ærfim	orɣiraɣ	urbu:lax	orɣu:logɣ	ærxomɔɣ
orɣim	orɣilɔɣ	orɣu:lax	orɣu:lagɣ	orximɔɣ
orɣim	orɣlonɣ	orɣu:laxu	orɣu:lagɣ	erximɔɣ
orɣim	orɣilɔɣ	orɣu:lxu	orɣu:lagɣ	orkimɔɣ
orɣim	orɣilɔɣ	orɣu:lax	orɣu:lagɣi	orkemɔɣ
ør ergæ:n	orɣlonɣ	orɣu:lx	orɣu:logɣ	orkimɔɣ
oiro:n	təgğari: gəɣjir ~təgğari: kuəndɔ	oblambu:gu ~tunjiləgu	tunɣi	orkindɣj
ørte~dəgdedə	təgğari: cəɣjir ~orɣilɔɣ	fənjila—	fənjitɣi	æcɔn
ta:daxoɣ	təntən	fura:ləɔ— ~furaya—	fura:ləcəɣin	:
dəuwei	əlon	fənjigis—	fənji	dziəɣə
taskura	doɣnia	oɣəldzi kələ—	oɣəldzi kalɣoɣ kuɣ	dzaɣən~cəɣn
орчим	орчлон	орчуулах	орчуулагч	орхимж
near, a round; about; surroundings	universe	to translate	translator	kasaya (a patchwork outer vestment worn by a Buddhist monk)
附近, 周围	宇宙	翻译	译员	袈裟

词汇 语别	蒙古语书面语	orxix	osol	oɣix	orxo:dæ:
蒙古语		ærxəx	osəl	oɣix	orxo:dɔ:
	巴林右旗	orxix	osol	oɣix	orxo:doi
	陈巴尔虎	orxix	osol	oɣix	orxo:doi
	布利亚特	ærxəx	osəl	oɣix	orxo:dɔ:
	达尔罕	ærxox	osol	iɣix	ærxæ:dɔ:
	喀喇沁	orxix	osol	oɣix	orxo:doi
	东苏尼特	orxixu	osol	oɣixu	orxo:doi
	鄂托克	orkixu	osol	oɣix	orxo:ndoi
	阿拉善	orkik	osol	oɣix	orxo:dæ:
	都兰	orkix	osol	odx	orxæ:dæ:
	和静	orkigu	xəulən	iɣgu	orgoida:
	达斡尔语	kor—ɣilɔ	burɔ:	o:d	rəɣjəɣ
东部裕固语	taɣdo~xgala	puxi:ɣunə	əidzi	rənsən	
土族语	uidəɣə—	ɣuətsuə~buru	əɣw—	zəɣnən	
东乡语	vaɣɣə—	toɣ	ɣiɣɔ	zəɣnən	
保安语	орхих	осол	очих	орхоодой	
斯拉夫式蒙文	to throw, throw out, cast away	mishap; fault	to go to a place	root of ginseng (Panax quinquefolium)	
英文	丢掉	过错	去	人参	

ᠰ	ᠰᠠᠨᠠ	ᠰᠠᠨᠠᠯᠠ	ᠰᠠᠨᠠᠭ	ᠰᠠᠨᠠᠭ
ə:	ə:d	ə:dlex	ə:x	əb
ə:	ə:d	ə:dlex	ə:x	əb
ə:	ə:d	ə:dlex	ə:x	əb
ə:	ə:d	ə:dlex	ə:xəŋ	əb
ə:	ə:d	ə:dlex	ə:x	əb
ə:	ə:d	ə:dlex	ə:x	əb
ə:	ə:d	ə:dlex	ə:x	əb
ə:	ə:d	ə:dlexu	ə:x	əb
ə:	ə:d	ə:dələk	ə:k	yb
ə:	ə:d	ə:dlek	ə:k	əb
ə:dtson	ə:d	ə:dlex	ə:kyn	zər
gəm	uə:d	murdəgu	əugu	əugul
ᠰᠠᠭ	oŋdor~di:fi	oŋdorud	y:gon	urɕy:
puɕi:gu ɕaɕar	ɕzi:ca:dəɕi	de:ɕila	o:ku	urɕi
maomao ɕuɕa ~suadəsən oron	oɕiə	oɕiəda—	fugun	tsaiʃan
laxgəsoŋ oroŋ	oɕə	oɕəɕə xərə—	ʃgum	ɕʒanie~ŋgərə
əə	əəd	əədləx	əəx	əb
unevenness, roughness; shortcomings	upwards, towards	to rise	fat, lard	heritage, estate
毛病, 错处	向上	上升	脂肪	财产, 遗产

蒙古语书面语	ᠰᠠᠨᠠᠭ	ᠰᠠᠨᠠᠭ	ᠰᠠᠨᠠᠭ	ᠰᠠᠨᠠᠭ
词汇类别				
正蓝旗	əbdəg	əbdəx	əbgəŋ	əbgerəx
巴林右旗	əbdəg	əbdəx	əbgən	əbgerəx
陈巴尔虎	ubdəg	ubdəx	ubgəŋ	ubgerəx
布利亚特	ubdəg	ubdəx	ubgəŋ	ubgerəx
达尔罕	ubdəg	ubdəx	ubgən	ubgerəx
喀喇沁	əbdəg	əbdəx	əbgən	əbgerəx
东苏尼特	əbdəg	əbdəx	əbgəŋ	əbgerəx
鄂托克	əbdəg	əbdəxu	əbgən	əbgerəxu
阿拉善	əbdəg	əbdəx	əbgən	əbgerəx
都兰	əbdəg	əbdək	əbgən	əbgerəx
和静	əbdyg	əbdəx	əbgyn	əbgyrx
达斡尔语	tualʃig	əudəgu	sordingi	sardila:gu
东部裕固语	wədəg	wə:d	kəgjin	kəgfiri:—
土族语	udag	udə	ʃdo:gun	ʃdələ
东乡语	odəu	otu—	oɕiao kun	oɕiaolu—
保安语	əbdəg	ətə—~ətgu kur—	loləŋ kuŋ	loləŋgəɕi rə—
斯拉夫式蒙文	əbdəg	əbdəx	əvren	əvərpəx
英文	knee	to be sick, be ill (with); to feel pain	old man	to become old, age
汉义	膝盖	痛, 害病	老头	显老

ᠡᠪᠭ	ᠡᠪᠭ ᠠᠯᠭ	ᠡᠪᠦ	ᠡᠪᠦ ᠳᠤᠷ	ᠡᠪᠦ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ
ebeg	ebeg aľg	eber	eber ɖu:r	eber monggol
ebeg	ebeg aľgig ~jə:jə:	eber	eber ɖu:r	eber monggol
ubə:	ubəg əsəg	ubər	ubər ɖu:r	ubər monggol
ubəg	ubəg əsəg	ubər	ubər zu:r	ubər-monggol
ubəg	jə:jə:	ubər	ubər ɖu:r	ubər mungol
ebeg	jə:j	eber	eber ɖo:r	eber monggol
ebeg	ebeg ətsəg	eber	eber ɖu:r	eber monggol
əbəg	əbəg eľgig	əbər	əbər ɖu:r	əbər monggol
əbəx	je:je:	əbər	ebere: dotoro:n	əbər monggol
əbək	əbək eľeg	əbər	əbər ɖu:r	əbər mungol
əbk	əbk eľeg	əbər	ə:r zu:r	əbər monggol
uta:ľi	uta:ľi~jə:jə:	əur	wəre: ɖərə:	duatərgi monggol
kəgfin	ɑ:wɑ	wər	ɖəbsara	əbər monggol
şdo:gu de:ɖəs	ɑ:de:	wər~ur	nje:nɑ:nə ɖu:re	furə monggul
əianzən	jəjə ~ɖziədəi	məilie	sudoro	nui mungu
dədə nenənə raŋ	dədə	ver~melte raŋ	naŋdə	nui mungu
əvər	əvər эцэр	əvər	əvər зуур	əvər монгол
ancestor	grandfather	breast, bosom; front	among themselves or ourselves	Inner Mongolia
祖先, 先人	祖 父	怀, 前边	彼此间, 内部	内蒙古

蒙古语书面语	蒙古语	ᠡᠪᠠ	ᠡᠪᠠᠳᠠ	ᠡᠪᠠᠳᠠᠭ	ᠡᠪᠠᠳᠠᠭᠠ
正 蓝 旗	ebəl	ebəldɖix	ebəldɖe:	əbs	
巴林右旗	ebəl	ebəldɖix	ebəldɖe:	əbs	
陈巴尔虎	ubəl	ubəldɖix	ubəldɖe:	ubu:	
布利亚特	ubəl	ubəľgix	ubəľzə:	ubhəŋ	
达尔罕	ubəl	ubəldɖix	ubəldɖe:	ubs	
喀喇沁	ebəl	ebəldɖix		əbəs	
东苏尼特	ebəl	ebəldɖix	ebəldɖe:	əbs	
鄂托克	əbəl	əbəldɖixu	əbəldɖe:	əbəs	
阿拉善	əbəl	əbəldɖix	əbəldɖin	əbəs	
都 兰	əbəl	əbəldɖik	əbəldɖə:	əbes	
和 静	ybyl	ybyľzxy	ybyľzy:n	əbsn	
达 特 尔 语	ugul	ugulɖigu	ugulɖigu gəɖʒir	əus	
东 部 塔 图 语	wəl	wəl ɖar	wəldɖəŋ	wə:sən	
土 旗 语	rgul	rgul noxɖzi	rgulnə gəɖʒar	usə~wesə	
东 乡 语	unʒɑ~un	un dawaxɑ—	unni gəɖʒɑ	osun	
德 安 语	ŋguŋ	ŋguŋnə xarə—	ŋguŋsa	vəsəŋ	
蒙古文	əvəl	əvəlжих	əvəlжөө	əvc	
文	winter	to pass the winter	winter camp, winter quarter	grass	
义	冬 天	过 冬	冬 营 地	草	

ᠡᠪᠰᠯᠡᠬ	ᠡᠪᠰᠯᠡᠬ	ᠡᠪᠰᠯᠡᠬ	ᠡᠪᠰᠯᠡᠬ	ᠡᠪᠰᠯᠡᠬ
ebslɛx	ebʃiŋ	ebʃu:	ed	edi:
ebslɛx	ebʃin	ebʃu:	ed	edi:
ubʊ:lɛx	ubʃiŋ	ubʃu:	ud	udi:
ubhlɛx	ubʃiŋ	ubʃu:	udpəŋ	udi:
ubslɛx	ubʃin	ubʃu:	ud	idi:
ebslɛx	ebʃin	ebʃu:	ud	edy:
ebslɛx	ebʃiŋ	ebʃu:	ed	edi:
əbəsɪxu	əbʃin	əbʃu:	ud	edi:
əbəsɪx	əbʃin	əbʃu:	ədə	ydy:
əbəsɪk	əbʃin	əbʃy:	ed	ody:
əbəsɪx	əbʃin	əbʃy:n	ədn	ydy:
əus idəɮə:gu	əur	ərʃu:	xudusu	əikən bəra:n
wɛ:sən dyl	wɛ:ʃin	χbɔɣy:n ~puʃyn	χəbən	omima bulɛn.
usə tɔɮɛ:	nar~bɛʃin	ɛidɔu	fɔ:də	namoingɛ
osun tɛiɮɛ—	giən	əʃən	xodun	oduni
vesoŋ ti—	ɛtgu	ɛbʃoŋ	hotoŋ	əntəgə ~nemingə
өвслөх	өвчин	өвчүү	өд	өдий
to feed cattle with grass o hay	illness, disease, sickness	sternum, chest	feathers	this much, this many, as many as these
喂草	疾病	胸	羽毛	这么多

蒙古语书面语	ᠡᠪᠰᠯᠡᠬ	ᠡᠪᠰᠯᠡᠬ	ᠡᠪᠰᠯᠡᠬ	ᠡᠪᠰᠯᠡᠬ
正蓝旗	odi: tedi:	oder	edex	edə:x
巴林右旗	odi: tedi:	oder	edəx	edgə:x
陈巴尔虎	udi: tudi:	uder	udəx	udə:x
布利亚特	udi: tudi:	uder	udəx	udə:x
达尔罕	idi: tidi:	uder	udəx	udgə:x
喀喇沁	ody: tody:	oder	udəx	edə:x
东苏尼特	odi: tedi:	oder	edəx	edə:x
鄂托克	odi: tedi:	uder	edgəxu	edgə:xu
阿拉善	ydy: tydy:	oder	ydyx	əbdə:kə
都兰	ody: tydy:	oder	ədok	ədɛk
和静	ydy: tydy:	oder		y:sknæ:
达斡尔语	jo:ke	udur	gərgu	sufingɛ:gu ~ʃufungɛ:gu
高丽语	ofi:ʃa toʃi:ʃa	udur	u:du	u:du
土族语	nəgi: təgi:	udur~dur		təo:gə~əuɣɛ
蒙古语	ədəɣən	udu	udurudɔu təiji—	ʃəndun giə—
保安语	nemingə ~temingə	uder	χarə—	χargə—
藏文	өдий төдний	өдөр	өдөх	өдөөх
文	so many, considerable number	day, daytime	to start, arouse	to incite, insti- gate, excite
义	许多的, 若干	白天, 日子	引起, 发生	挑衅, 煽动

ᠡᠭᠯᠡᠭ	ᠡᠭᠯᠡ	ᠡᠨᠡᠳᠦᠷ (ᠡᠨᠡᠳᠦᠷ)	ᠡᠭᠦᠬ	ᠡᠯ
egleg	egle:	enē:dər	egex	el
egleg	ugle:	ən edər	egex	el
ugleg	ugljə:	munə:dər	ugex	ul
ugleg	uglə:	munə:dər	ugex	ul
ugleg	ule:ge:r~ərt	ən udər	ugex	ul
eglig	ule:	ən edər	egex	el
eglog	egle:	enē:dər	egex	el
eglog	eglə:	ənē:dər ~undur	egxu	el
eglog	eglə:	əndər	əkə	el
eglog	eglə:~yry:n	əndər	egək	el
egolgo	ory:n	ənəpər	əgx	el
ukuleg	banid~banni	ənə udur	ukugu	təḍə:l
barilca	hrde:gədə~ ḍaqə~ərfeḍgi	ogdur	og	el
gardəc	ṣdetəi	niudur	ugu	
nijət	ətəiməyɑ	niudu	ogi—	bəiʃw budən
hadə	ətə	nudə	okə—	ndəḍi kuntə
əḡlᠡᠭ	əḡlᠡᠭ	ənəədər	əḡex	el
alms.charity	morning	today	to give, offer, present	nutritiousness; food; hunger
布施, 施舍	早晨	今天	给	解饿的, 抗饿力

蒙古语书面语	ᠡᠭᠯᠡ	ᠡᠭᠦᠬ	ᠡᠨᠡᠳᠦᠷ	ᠡᠯ
正蓝旗	el xo:l	elberex	elḍji:	elgi:
巴林右旗	el xo:l	olbərəx	elḍji:	elgi:
陈巴尔虎	ul xo:l	ulbərəx	ulḍzi:	ulgi:
布利亚特	ul xo:l	ulbrəx	ulzi:	ulgi:
达尔罕	ul xo:l	ulbərəx	ulḍji:	ulgi:
喀喇沁	el xo:l	elbərəx	elḍji:	ulgi:
东苏尼特	el xo:l	elbərəx	elḍzi:	elgi:
鄂托克	el xo:l	elbərɣu	elḍji:	elgi:
阿拉善	el xo:l	elbərɣy	elḍə:	elgi:
都兰	el xo:l	elberək	elḍə:	elgi:
和静	eltæ: xot	elsox	elzæ:	elgæ:
达斡尔语	jimti: jidə:	xunsugu	xoturj ~ḍebje:n	darda
东部裕固语	el Xo:l	turə	uldzi:	eləyə
土族语	təsgɑ:	losə	uldzi:	
东乡语	ṣwipin	oliesu—	indzi	joolan
保安语	torəŋ	oləs—	jintəi	
斯拉夫式蒙文	el xool	elbərəx	elziŋ	elgiŋ
英文	food, provision	to starve, perish with hunger	goodness, good luck, auspice	cradle
义	吃物	饥饿	吉祥, 幸运	摇篮

ᠡᠯᠭᠡᠬᠡ	ᠡᠯᠮᠢ	ᠡᠯᠭᠢᠰᠢᠨ	ᠡᠯᠦᠨ	ᠡᠯᠰᠡᠬᠡ
elgex	elmi:	eləgfjin	eləŋ	elsex
elgəx	elmi:	eləgfjin	elən	elsəx
ulgəx	ulmi:	uləgfjin	uləŋ	ulsəx~uldəx
ulgəx	ulmi:	uləgfjin	uləŋ	uldəx
ulgəx	ulmi:	uləgfjin	uləŋ	ulsəx
ulgəx	elmi:	eləgfjin	elə:n	elsex
elgəx	elmi:	eləgfjin	eləŋ	elsex
ulgəxu	tabag	eləgfjin	eləŋ	eləsxu
elgək	elmə:	eləgfjin	elən	eləsx
elgək	elmi:	eləgfjin	elən	eləske
elgəx	elmə:	eləgfjin	elən cyrə:	eləsx
kokure:gu	kuli: urum	ukfjə:n	dəɟin~səltkə:	xunsəgu
olco~uyu	kueləfələ	lɛgfjin	xu:səŋ gedəsən	turgana~ture
diudzələ	kol nure	ɑ:gu noxui	xo:sən ke:le	losə
ɟiaodəwliə~ ~guɑji	ɟiamian	mugou	qusun kiəli	oliəsü—
guakə~ ~duɟəlcə	ɟomien	ɑguta ~təimo	koχdoŋ kelə	oləs—
өлгөх	өлмий	өлөгчин	өлөн	өлсөх
hang, suspend	sole of foot; foot (hon)	female (of some carnivorous animals)	empty, hungry	feel hungry, suffer starvation
吊起, 悬挂	脚面	母狗	饥饿, 空肚子	饿

蒙古语书面语 音 别	ᠡᠮᠳᠤ	ᠡᠮᠨᠢ	ᠡᠮᠰᠡᠬᠡ	ᠡᠮᠰᠡᠬᠡ
	正蓝旗	emd	emən	emsəx
巴林右旗	eməd	emən	emsəx	emfj
陈巴尔虎	umd	urd	umsəx	umfj
布利亚特	umd	'urd /	umdəx	umfj
达尔罕	umd	umən	umsəx	umfj
喀喇沁	eməd	emən	emsəx	emfj
东苏尼特	emd	emən	emsəx	emfj
鄂托克	eməd	emən	eməsxu	emfj
阿拉善	eməd	emən	eməsx	emfjə
都 兰	emd	emnə	emsək	emfji
和 静	jalbar	emnə	ymsyx	emfj
达斡尔语	xakur	eməl	əmsəgu	ulin xətgə:
东部裕固语	mudən	elmə:	məs	emfji
土 族 语	mula: de:l	wuqi	mosə	
东 乡 语	mədun	namian ~məilie	musu—	tsaitən
鞑 安 语	mədog	melte ɟəŋ	məsə— ~ɟə—	ɟənie
新维吾尔文	өмд	өмнө	өмсөх	өмч
英 文	trousers, pants, breeches	south; before	to wear, put on, dress	property, belongings, ownership
义	裤子	南, 前面	穿, 戴	所有物

ᠮᠤᠬᠢ	ᠨᠢᠳᠢ	ᠨᠢᠳᠦᠭ	ᠨᠢᠳᠦᠷ	ᠨᠢᠳᠦᠷ
emxi:	endi:x	endeg	ender	eng
emxə:	endi:x	endeg	ender	eg
uŋxi:	uŋdi:x	uŋdɛg	uŋdər	uŋg
umxəi	uŋdi:x	uŋdgən	uŋdər	uŋg
umxə:~umxi:	undi:x	undeg	undər	uŋ
məxi:	endi:x	endeg	undu:r	eg
emxi:	endi:x	endeg	ender	eng
emxi:	endi:xu	endeg	undur	engge
eməkə:	əŋdək	endeg	ender	engge
emke:	endi:k	endeg	ender	engge
mikə:	endə:x	endgyn	endyr	engge
mo:wa:	xəkə ɛrguə:gu	əndugu	xundur	ɟʒusu~ungu
Xəmeki:	oŋdɔ	bala	oŋdur	engge
fumuŋi:	gədi:	ndəge	undur	ngo
fumuŋəi	saodʒu bosu~ tɔiəru tɔianliə~	əndəŋəi	undu	janʒə~ungjə
moŋ dəpʒigu	təroŋnə damlə~ ~osdʒi dondi~	ndəgi	undur	jenɛɛ
өмхий	өндийх	өндөг	өндөр	өнгө
fetid, bad smell	to raise one's head	egg	high, tall, towering	colour
臭的	坐起, 抬头	蛋	高	颜色

蒙古语书面语 词汇 类别	ᠮᠤᠬᠢ	ᠨᠢᠳᠢ	ᠨᠢᠳᠦᠭ	ᠨᠢᠳᠦᠷ
	正蓝旗	enggerex	enʃiŋ	enʃeg
巴林右旗	enrəx	enʃin	enʃig	er
陈巴尔虎	enggerəx	uŋʃiŋ	unsəg	ur
布利亚特	enggerəx	uŋʃiŋ	umsəg	ur
达尔罕	enrəx	unʃin	unʃig	ur
喀喇沁	enggerəx	enʃin	enʃeg	er
东苏尼特	enggerəx	enʃiŋ	entsəg	er
鄂托克	enggerəx	ənʃin	enʃeg	er
阿拉善	enggerəx	enʃin	enʃeg	er
都兰	enggerəx	ənʃin	enʃeg	yr
和静	enggerəx	enʃin	enʃeg	ern
达斡尔语	dulə:sən	unʃun kəku	no:ʃoko	ur
东部裕固语	carotba	enʃin	buləŋ	ə:rə
土族语	nguro:	unʃin	buləŋ	urə
东乡语	dawa—	oliəʃən	golo	ori
保安语	ɟi—	tənti	godʒi	dom
新拉夫式蒙文	enrɛpɛx	ənchin	enɟɛr	er
英文	to pass, goby, run out	orphan	corner, angel	debts, indebt- edness
蒙文	过去	孤儿	角落	债务

ᠡᠷᠬᠡ	ᠡᠷᠪᠢᠬᠡ	ᠡᠷᠭᠡ	ᠡᠷᠭᠡᠯᠲᠡ	ᠡᠷᠭᠡᠨ
erx	erbi:x	erge:	ergelt	ergen
urx	urbi:x	urgə:	urgəlt	urgəᠨ
urx	urbi:x	urgə:	urgəlt	urgəᠨ
erəx	erbi:x	urgə:	urgəlt	ergen
erx	erbi:x	ord	ergəlt	ergəᠨ
erəx	ərbe:xu	ərgə:	ərgəlt	ərgən
ərək	ərbi:x	ərgə:	ərgəlt	ərgən
ərke	serbi:k	ərgə:	ərgəlt	ərgən
ərک	ᠪᠠᠲᠢᠷᠠᠬᠤ	ərgə:	ərgəᠲᠠᠯ byᠶᠶᠭ	ərgən
boigun	sərsərke	fu:	ərguəgu bitəᠭ	au
ger	sagsavər	ərgə:		əᠨᠲᠡ
᠘ᠢᠮᠰᠠᠭ	sagsi:~a᠘ərə:	fo:roᠨ		rgon
xu	lonboro—	gundžian	ᠰᠡᠨᠳᠠᠮᠤ	ayuni
ᠲᠢᠮᠰᠠᠭ	longə—	gunguan	ᠰᠡᠨᠭᠠᠨ	u:~kuan
erx	өрвийх	əpreə	əprelt	əpreᠨ
family	to bristle, stand on end	palace	report to an official; the act of raising	wide, broad, vast
户	蓬乱	邸, 府(尊称)	呈文	宽

蒙古语书面语 词汇 类别	正蓝旗	ərgu:s	ərgex	ərnəlt	erə:l
	巴林右旗	ərgə:s	ərgəx	ərnəlt	erə:l
	陈巴尔虎	ada:lxai	ərgəx	urnəlt	urə:l
	布利亚特	ada:lxai	ərgəx	urnəlt	urə:l
	达尔罕	urgə:s	ərgəx		urə:l
	喀喇沁	ergə:s	ərgəx		
	东苏尼特	erges	ərgex	ərnəlt	erə:l
	鄂托克	ərges	ərgəxu	ərnəlt	erə:l
	阿拉善	ərgy:s	ərgəx	ərnəlt	erə:l
	都兰	ərges	ərgək	ərnəlt	erə:l
	和静	xatxa:ʃin	ərgəx~asrax	əndər doljga:n	erə:l
	达斡尔语	aduke:~urgis	ərguəgu	tə:ndi:n	ərgu:lən
	东部裕固语	ərgə:sən	orgomɔ̄gili:—	ərnəlt	erlələd~ʃeder
土族语	rgo:sə	ɕi:		ɕudor	
东乡语	əyəsun	ɕəndɕi—	gəoʃəo	səʃən	
保安语	ŋgəsəᠭ	ɕyge—	gəʃo	sə:rɕoᠭ	
新维吾尔文	əprec	əprex	ərnəlt	erəəl	
文	splinter, thorn	to raise, lift up	development, flourishment	hobble	
义	刺	举起	高潮	马绊(两腿的)	

ᠠᠷᠢᠨᠢᠭ᠎ᠠ	ᠠᠷᠢᠨᠢᠭ᠎ᠠ	ᠠᠷᠢᠨᠢᠭ᠎ᠠ	ᠠᠷᠢᠨᠢᠭ᠎ᠠ	ᠠᠷᠢᠨᠢᠭ᠎ᠠ
ere:səŋ	er əbdəx	erəm	erəm	erte:
ere:sən	er əbdəx	erəm	erəm	erte:
urə:səŋ	urbi:dəx	urəm	urəm	urte:
urə:həŋ	ur əbdəx	urəm	urəm	urte:
urə:sən	ur əbdəx	xə:rə:lsən urəm	urəm	urte:
ere:sən	er əbdəx	erəm	ɖuən~suən	uja:~erte:
ere:səŋ	er əbdəx	erəm	erəŋ	erte:
erə:sən	er əbdəx	erəm	erəm	ertə:
erə:sən	er əbdəx	ermə	erəm	ertə:
erə:sən	er əbdəx	erəm	erəm	erte:
erə:sən	er əbdəx	erəm	erəm	erte:
erə:sən	er əbdəx	erəm	erəm	ertə:n
erə:sn	er əbdəx	erəm	erəm	ertə:n
kaltəgkə:n	ɖurgu əudəgu ~gudʒə:nəgu	urum	surkur	gia:mən
erlə:	ne:ɖəŋ	kəjəχ~erəm	urəm	ɖən
	ne:ɖəŋ udʒe	rme:n	urəm	ɖən
danni	ubali	naiɖu ərasun	ɖuənɖu	ɖən
reji	naŋ marɖe	χaiməç	ɖuənɖɟ	ɖən
erəecən	erəvdəx ~er əvdəx	erəm	erəm	erpre
one of the pair	to be compas- sionate, feel sorry (for)	skin (thin layer that formson boiled milk)	borer, drill, auger	postal relay station
单一的	可 怜	奶皮子	钻 子	驿站, 车站

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠠᠷᠢᠨᠢᠭ᠎ᠠ	ᠠᠷᠢᠨᠢᠭ᠎ᠠ	ᠠᠷᠢᠨᠢᠭ᠎ᠠ	ᠠᠷᠢᠨᠢᠭ᠎ᠠ	ᠠᠷᠢᠨᠢᠭ᠎ᠠ
蒙 古 语	正 蓝 旗	ertəg	esəlt	esəx	ət
	巴林右旗	ertəg	esəlt	esəx	ət
	陈巴尔虎	urtəg	udəlt	udəx	ut
	布利亚特	urtəg	usəlt	udəx	utəŋ
	达尔罕	un	usəlt	usəx	ut
	喀喇沁	un	esəlt	esəx	ət
	东苏尼特	ertəg	esəlt	esəx	ət
	鄂托克	ertəg	əsəlt	əsəxə	ut
	阿拉善	ertəg	əsəlt	əsək	ət
	都 兰	yn~ertek	əsgəlt	eseke	ət
	和 静	ertəg	əsəlt	esx	otn
	达斡尔语	xuda:	əusəgu	xua:figu	xudu
东部裕固语	u:ne	y:swərt	figed—	χoroχgoi~ət	
土 族 语	nem-	o:sə	o:sə	for	
东 乡 语	ɖiəɖu	osudon	osu—	xodəu	
保 安 语	nem	pəgəɖigu	osə—	hodəg	
斯拉夫式蒙文	ertrəg	ecəlt	ecəx	er	
蒙 文	cost, value	growth, increase	to grow up, increase	maggots, worms	
蒙 义	价 值	生长, 繁殖	生长, 发育	蛆	

ᠮᠤᠮᠠᠭ	ᠣᠳᠤᠯᠠ	ᠶ᠋ᠢᠰᠦᠭᠦᠳᠦᠷ	ᠰᠠᠳ ᠬᠠᠷ	ᠶ᠋ᠢᠨᠦᠭᠦᠳᠦᠷ
etgəŋ	etləx	eŋgəder	paɖ xar	paŋdgar
axju:n	etləx	eŋgə:dər	paɖ xar	paŋdgar
utgəŋ	utləx	usəpder	paɖ xar	paŋdgar
utgəŋ	utləx	usgəder	paɖ xar	paŋdgar
agju:n	utləx	uŋgə:dər	paɖ xar	paŋdgar
etgen	etləx	eŋgə:dər	paɖ xar	paŋdgar
etgəŋ	etləx	eŋgəder	paɖ xar	paŋdgar
ətgən	ətələx	təgder	paɖ xar	paɖgar
ətken	ətələk	ətəgder	paɖ xar	paɖgar
ətken	ətələk	eŋgəder ~təgə:der	paɖ xar	
ətgon	ətləx	eŋgder ~əŋgəygdər	paɖ xar	paŋdgar
urkun	saridila:gu	udij udur	pat kar	boɖgigir
xətgon	nasən bə:lɔ̃ wa	təgder	xəb xara	paŋdgar
edugon	edolə	təgudur	toŋ xara	gəɖəndə
təoiyən ~gujisən	otələ—	futəyudu	qa qara	goduri
dəgəŋ	nosəŋdɛɖi—	gudə	xəbəri	mbəci
ətgən	этлөх	ечигдөр	паɖ хар	паɖгар
thick, dense	to grow old, age	yesterday	completely black, quite black	thicket, stocky, squat
稠的	上年岁	昨天	乌黑	矮子

蒙古语书面语 调汇 类别	ᠰᠢᠯᠠ	ᠰᠤᠯᠤᠰ	ᠰᠡᠨᠳᠠᠯ	ᠰᠠᠨᠪᠤ
正蓝旗	pel	pu:s	piodal	pu:ɖəŋ
巴林右旗	pela:	pu:s	pio:dəl	pu:ɖiŋ
陈巴尔虎	baljo:	pu:səl	pjo:dəl	pu:ɖiŋ
布利亚特	tabag	pu:z	pjoda:l	pu:ziŋ
达尔罕	pela:	pu:s	pjo:dəl	po:ɖəŋ
喀喇沁	pəl	pu:s	fiudal	po:ɖəŋ
东苏尼特	pjal	pu:ɖ	po:dəl	pu:ɖiŋ
鄂托克	pjal	pu:ɖ	piodal	tə:sən bu:
阿拉善	tabug	py:ɖ	po:dəl	tə:sən bu:
都兰	pjal	pu:ɖ	pjo:dəl	tə:sən po:
和静	di:z~di:l	py:z	pjo:dəl	tə:sən bu:
达斡尔语	xila:	pəsəl	pəndɕian	paudɕin
东部裕固语	panɖi	pu:ɖi	fəŋɖian	po:ɖəŋɖi
土族语	pela:	pu:ɖə	funɖən	paudɖəndə
东乡语	hamusa	pu:ɖu	funɖian	paodɖəndə
保安语	hamsə	pu:ɖɨ	fəŋɖən	po:ɖəŋɖɨ
新维吾尔文	пял	пүүз	феодал	пуужин
蒙文	plate, dish	company, firm, concern, shop	feudal	fire cracker; rocket, missile
蒙文	盘子	铺子	封建	爆竹

ᠶᠢᠰᠤ	ᠮᠠᠰᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰ
por por	ᠮᠠᠰᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰ
por por	ᠮᠠᠰᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰ
por por	ᠰᠠᠨᠤ	ᠰᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠰᠠᠨᠤᠷᠤᠨ	ᠰᠠᠨ
por por	ᠰᠠᠨᠤ	ᠰᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠰᠠᠨᠤᠷᠬᠠᠩ	ᠰᠠᠨ
por por	ᠮᠠᠰᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰ
por por	ᠮᠠᠰᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰ
por por	ᠰᠠᠨᠤ	ᠰᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠰᠠᠨᠤᠰ	ᠰᠠᠨ
por por	ᠮᠠᠰᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰ
por por	ᠮᠠᠰᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠰᠠᠨᠤᠰ	ᠰᠠᠨᠤᠰ
por por	ᠰᠠᠨᠤ	ᠰᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠰᠠᠨᠤᠰ	ᠰᠠᠨᠤᠰ
por por	ᠰᠠᠨᠤ	ᠰᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠰᠠᠨᠤᠰᠨ	ᠰᠠᠨ
por par	ᠬᠣᠯᠢᠳᠤᠷᠤᠨ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠭᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠵᠠᠷᠪᠡᠭᠢ
pol pol	ᠰᠢᠮᠤ	ᠮᠠᠨᠠᠯᠠ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠢᠨ	ᠬᠤᠭᠠᠷᠭᠢ
por por	ᠨᠲᠢᠮ	ᠨᠲᠢᠮᠠ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠢᠰᠢ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠠᠷ
popoᠮᠢ	ᠰᠤᠮᠤᠰᠤᠯᠠᠭᠢ	ᠮᠠᠨᠠᠭᠢᠭᠠᠨ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠢᠰᠢ	ᠳᠠᠵᠤᠮᠤᠰᠤᠯᠠᠭᠢ
por por	ᠬᠤᠢᠰᠢᠭᠢ	ᠳᠠᠩᠭᠠᠨ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠢᠰᠢ	ᠭᠠᠷᠭᠢ
por por	ᠮᠠᠰᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰ
(the sound of boiling, bubbling)	law, criminal law; prohibition	to prohibit; to out-law; to ban; to punish according to law	paper	slit, fissure, crack
突突地	法度	处刑, 禁止	纸	裂缝

蒙古语书面语	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰ	ᠮᠠᠰ
正蓝旗	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠠᠷ
巴林右旗	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠠᠷ
陈巴尔虎	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠠᠷ
布利亚特	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠠᠷ
达尔罕	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠠᠷ
喇沁喀	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠠᠷ
东苏尼特	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠠᠷ
鄂托克	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠠᠷ
阿拉善	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠠᠷ
都兰	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠠᠷ
和静	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠠᠷ
达斡尔语	ᠰᠣᠷ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ		ᠮᠠᠰᠤᠰᠠᠷ
东部裕固语	ᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠭᠠᠨ	ᠮᠠᠰᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠰᠤᠰ	ᠮᠠᠰᠤᠰᠠᠷ
土族语	ᠰᠤᠭᠤᠴᠤ	ᠠᠭᠤᠯᠠᠮᠣ		ᠮᠠᠰᠤᠰᠠᠷ
东乡语	ᠰᠤᠰᠤᠭᠤᠭᠠ	ᠨᠢᠭᠤ	ᠳᠠᠮᠢᠰᠤᠭᠤ	ᠰᠤᠭᠠᠨᠳᠤᠨᠨᠢ
保安语	ᠮᠠᠮᠤᠬᠠᠩ	ᠳᠤᠣᠮᠣ	ᠴᠣᠵᠣ	ᠵᠢᠩᠬᠠ
斯拉夫式蒙文	ᠴᠠᠪᠭᠠ	ᠴᠠᠪᠭᠠᠨᠴᠢ	ᠴᠠᠪᠪᠢ	ᠴᠠᠪᠪᠠᠷ
英文	prunes, kind of date	old woman; nun	groin	reddish-yellow with white mane and tail
俄文	枣	尼姑	鼠蹊	银鬃的

ᠳᠠᠪᠪᠢᠬᠢ	ᠳᠠᠪᠪᠢᠬᠢ	ᠳᠠᠪᠢ	ᠳᠠᠪᠠᠳᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠳᠠ
ᠳᠠᠪᠪᠢᠬᠢ	ᠳᠠᠪᠪᠢᠬᠢ	ʃabu:	ʃabu:dax	ʃadal
ʃebʃix	ʃebʃlax	ʃabu:	ʃabu:dax	ʃadəl
sabʃix	sabʃlax	sabu:	sabu:dax	ʃadal
sabʃix	sabʃlax	sabu:	sabu:dax	ʃadal
ʃebʃix	ʃebʃlax	ʃabu:	ʃabu:dax	ʃedal
ʃibʃix	ʃibʃlax	ʃabu:	ʃabu:dax	ʃidal
ᠳᠠᠪᠪᠢᠬᠢ	ᠳᠠᠪᠪᠢᠬᠢ	ʂabu:	ʂabu:dax	ʃadal
ᠳᠠᠪᠪᠢᠬᠢᠤ	ᠳᠠᠪᠪᠢᠬᠢᠤ	ʃabu:	ʃabu:daxu	ʃidal
ʂabʃix	ʂabʃilax	ʂabu:	ʃabu:dax	ʃidal
ʂabʃix	ʂabʃilax	ʂabu:	ʂabu:dax	ʃədəl
ʃabʃix	ʃabʃiqnax	zusun	zusdux	ʃidl
ʃirʃgu	kaltigu	ʃagu	ʃoguda:gu	ənʃiɡən ~ʃadal
ᠳᠠᠪᠪᠠ—	ᠳᠠᠪᠪᠢ—	jeləm	jeləmdə ~ᠳᠠᠷᠳᠠ	ʃədəl
ʂabᠳᠢ	duro:lə:r ʂabᠳᠢ	ᠳᠤlsə	ᠳᠤlsədo	ʃdədəl
ʂuᠳᠤ— ~doji—	luan ʂuᠳᠤ— ~luan doji	ᠳᠤiao	ᠳᠤiaoᠤ— ~ᠳᠤandᠢ—	nənli~hali
dolə—	Хо dolə—	ᠳᠤilsoŋ	nᠳᠠrgəcə—	bənçi
цавчих	цавчлах	цавуу	цавуудах	чадал
to chop, hew	frequentative form of	glue	to glue together	power;ability, capacity
砍	乱砍	胶	胶合	能力

蒙古语书面语 词汇 语别	ᠳᠠᠪᠪᠢᠬᠢ	ᠳᠠᠪᠠᠳᠠᠬᠤ	ᠳᠠᠳᠠ	ᠳᠠᠳᠤ
	正蓝旗	ʃadbar	ʃadax	ʃadax
巴林右旗	ʃadbər	ʃadəx	ʃadəx	ʃag
陈巴尔虎	ʃadbar	ʃadax	sadax	sag
布利亚特	ʃadbar	ʃadax	sadax	sag~ʃo:s
达尔罕	ʃadbər	ʃedəx	ʃadəx	ʃog
喀喇沁	ʃidbar	ʃidax	ʃadax	ʃag
东苏尼特	ʃadbar	ʃadax	ʂadax	ʂag
鄂托克	ʃadbar	ʃadaxu	ʃadaxu	ʃag
阿拉善	ʃidbar	ʃidax	ʂadax	ʂag
都兰	ʃədber	ʃədax	ʂadax	ʂag
和静	ʃidbyr	ʃidix	ʂadax	ʂag
达斡尔语	dəbəl	ʃadəgu	ʃadəgu	ərin
东都裕固语	ʃədam	ʃəda~hda	ʃəXdəba~ʃad	ʃeg
土族语	bunse	ʃda	tədə	təg
东乡语	bənʂu~hali	ʃwda—	ʃwdu—	ʂə~ʃwᠳᠢan
保安语	bənçi	madə—	tədə—	ʃᠳio
斯拉夫式蒙文	чадвар	чадах	цадах	цар
英 文	capability, ability; skill	to be able, be capable	to be saturated, filled; to satiate oneself.eat one's fill	time;hour; clock,watch
汉 义	本领	会,能	饱	时间

ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ
ᠮᠠᠭ ᠤᠷ	ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠭᠢᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠶᠢᠨ
ᠮᠠᠭ ᠤᠷ	ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠭᠢᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠶᠢᠨ
ᠰᠠᠭ ᠤᠷ	ᠰᠠᠭ:	ᠰᠠᠭ:ᠭᠢᠨ	ᠰᠠᠭ:ᠨ	ᠰᠠᠭ:ᠨ ᠶᠢᠨ
ᠰᠠᠭ ᠤᠷ	ᠰᠠᠭ:	ᠰᠠᠭ:ᠭᠢᠨ	ᠰᠠᠭ:ᠨ	ᠰᠠᠭ:ᠨ ᠶᠢᠨ
ᠮᠠᠭ ᠤᠷ	ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠭᠢᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠶᠢᠨ
ᠮᠠᠭ ᠤᠷ	ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠭᠢᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ	ᠰᠤ: ᠮᠠᠭ:
ᠮᠠᠭ ᠤᠷ	ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠭᠢᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠶᠢᠨ
ᠮᠠᠭ ᠤᠷ	ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠭᠢᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠶᠢᠨ
ᠮᠠᠭ ᠤᠷ	ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠭᠢᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠶᠢᠨ
ᠮᠠᠭ ᠤᠷ	ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠭᠢᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠶᠢᠨ
ᠮᠠᠭ ᠤᠷ	ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠭᠢᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠶᠢᠨ
ᠮᠠᠭ ᠤᠷ	ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠭᠢᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠶᠢᠨ
ᠮᠠᠭ ᠤᠷ	ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠭᠢᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠶᠢᠨ
our sugudun	baᠮᠢᠯᠠᠭᠤᠰᠢᠨ ᠳᠤᠰᠤᠨ ᠰᠤ:	ᠮᠠᠭ:ᠯᠢᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ	ᠰᠤ: ᠶᠢᠨ:
ᠮᠠᠭ ᠤᠷ	ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ:ᠨ	ᠮᠠᠭ:ᠨ	ᠰᠤ: ᠶᠢᠨ
			ᠮᠠᠭ:ᠨ	ᠰᠤᠨ ᠶᠢᠨ
ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭᠠᠯᠤᠰᠢᠨ ᠬᠤᠰᠤᠨ ᠨᠠᠶᠤᠰᠤ	ᠶᠢᠨ	ᠮᠠᠭᠠᠨ	ᠨᠠᠶᠢᠰᠤᠨ ᠶᠢᠨ
asman	dorə		ᠮᠠᠭᠠᠨ	ᠨᠠᠶᠢᠰᠤᠨ ᠶᠢᠨ
ᠮᠠᠭ ᠤᠷ	ᠮᠠᠭᠠᠭ	ᠮᠠᠭᠠᠭᠠᠭᠠᠨ	ᠮᠠᠭᠠᠭᠠᠨ	ᠮᠠᠭᠠᠭᠠᠨ ᠶᠢᠨ
weather	boiled yoghurt	white (of female animals)	white; light	food made from milk
气候, 气象	煮开的酸奶	辛	白	奶 食

蒙古语书面语 词汇 类别	ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ
	正蓝旗	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠰᠠᠷ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ:
巴林右旗	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠰᠠᠷ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
陈巴尔虎	ᠰᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ	ᠰᠠᠭ:ᠨ ᠰᠠᠷ	ᠰᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ:	ᠰᠠᠭ:ᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
布利亚特		ᠰᠠᠭ:ᠨ ᠬᠠᠷ	ᠰᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ:	ᠰᠠᠭ:ᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
达尔罕	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠰᠠᠷ	arban xojir tolog	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
喀喇沁	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠰᠠᠷ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
东苏尼特	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠰᠠᠷ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
鄂托克	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠰᠠᠷ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
阿拉善	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠰᠠᠷ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
都 兰	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠰᠠᠷ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
和 静	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠰᠠᠷ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
达斡尔语	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠰᠠᠷ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
东乡语	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠰᠠᠷ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
土 族 语	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠰᠠᠷ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
东 乡 语	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠰᠠᠷ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
保安语	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠰᠠᠷ	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭ:ᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
斯拉夫式蒙文	ᠮᠠᠭᠠᠨ ᠮᠠᠭ	ᠮᠠᠭᠠᠨ ᠰᠠᠷ	ᠮᠠᠭᠠᠨ ᠮᠠᠭ:	ᠮᠠᠭᠠᠨ ᠬᠡᠷᠢᠮ
英 文	rectum	the first month of the year (in lunar calendar)	alphabet	The great Wall of China
蒙 文	大肠头	正 月	字母表	长 城

ᠮᠠᠭᠤ	ᠮᠠᠭᠤ	ᠮᠠᠭᠤ	ᠮᠠᠭᠤ	ᠮᠠᠭᠤ
ᠮᠠᠭᠳᠠ:	ᠮᠠᠭᠳᠠᠬ	ᠮᠠᠭᠨᠠᠬ	ᠮᠠᠭᠷᠢᠭ	ᠮᠠᠭ:
ᠳᠠᠭᠢᠮᠠ:	ᠮᠠᠭᠳᠠᠬ	ᠮᠠᠭᠨᠠᠬ	ᠮᠠᠭᠷᠢᠭ	ᠮᠠᠭ:
sagda:	sagdaᠬ	ᠮᠠᠭᠨᠠᠬ	sagrig.	soi
sagda:	sagdaᠬ	ᠮᠠᠭᠨᠠᠬ	saxirig	soi
ᠮᠠᠭᠳᠠ:~ᠳᠠᠭᠢᠮᠠ:	ᠮᠠᠭᠳᠠᠬ	ᠮᠠᠨᠠᠬ	ᠮᠠᠭᠷᠢᠭ	ᠮᠠᠭ:
ᠮᠠᠭᠳᠠ:	ᠮᠠᠭᠳᠠᠬ	ᠮᠠᠭᠨᠠᠬ	ᠮᠠᠭᠷᠢᠭ	ᠮᠠᠭ:
ᠮᠠᠭᠳᠠ:	ᠮᠠᠭᠳᠠᠬ	ᠮᠠᠭᠨᠠᠬ	ᠮᠠᠭᠷᠢᠭ	ᠮᠠᠭ:
ᠮᠠᠭᠳᠠ:	ᠮᠠᠭᠳᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠭᠨᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠭᠷᠢᠭ	ᠮᠠᠭ:
ᠮᠠᠭᠳᠠ:	ᠮᠠᠭᠳᠠᠬᠤ	ᠮᠠᠭᠨᠠᠬ	ᠮᠠᠭᠷᠢᠭ	ᠮᠠᠭ:
ᠮᠠᠭᠳᠠ:	ᠮᠠᠭᠳᠠᠬ	ᠮᠠᠭᠨᠠᠬ	ᠮᠠᠭᠷᠢᠭ	ᠮᠠᠭ:
ᠮᠠᠭᠳᠠ:ᠮᠠᠭ		ᠮᠠᠭᠨᠠᠬ	ᠮᠠᠭᠷᠢᠭ	ᠮᠠᠭ:
ᠳᠠᠭᠢᠮᠠ:	to:riᠳᠢ uᠳᠢᠭᠤ	ᠮᠠᠭᠨᠠᠬᠤ	gorigj	ᠮᠠᠭ:
ᠳᠠᠭᠢᠮᠠ	toro	ᠮᠠᠭᠨᠠᠬ	corai:	ᠮᠠᠭ:
ᠳᠠᠭᠢᠮᠠ:		ᠮᠠᠭᠨᠠᠬ	ᠳᠠᠭᠢᠮᠠᠭᠣ ~carlog	ᠮᠠᠭ:
ᠳᠠᠭᠢᠮᠠ	einlogie—	ᠮᠠᠭᠨᠠᠬ—	xuanxuan	ᠮᠠᠭ:
ᠳᠠᠭᠢᠮᠠ	ndæ—	ᠮᠠᠭᠨᠠᠬ—	midoᠭ	ᠮᠠᠭ:
цагдаа	цагдах	чагнах	цагариг	цай
policeman	tok eep watch, guard, patrol	to listen, eavesdrop, overhear	circle, ring	tea
警察	巡逻	倾听	环子	茶

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠮᠠᠭᠤ	ᠮᠠᠭᠤ	ᠮᠠᠭᠤ	ᠮᠠᠭᠤ	ᠮᠠᠭᠤ
正蓝旗	ᠮᠠᠭᠤ:dam	ᠮᠠᠭᠤ:x	ᠮᠠᠭᠤ bu:ral	ᠮᠠᠭᠤliᠭ	
巴林右旗	ᠮᠠᠭᠤ:dam	ᠮᠠᠭᠤ:x	ᠮᠠᠭᠤ bu:ral	ᠮᠠᠭᠤlaᠭ	
陈巴尔虎	saidam	saix	sal bu:ral	salig	
布利亚特	saidam	saix	sal bu:ral	salig	
达尔罕	ᠮᠠᠭᠤ:dəm	ᠮᠠᠭᠤ:x	ᠮᠠᠭᠤ bu:rəl	ᠮᠠᠭᠤlᠠᠭ	
喀喇沁		ᠮᠠᠭᠤ:x		ᠮᠠᠭᠤlaᠭ	
东苏尼特		ᠮᠠᠭᠤ:saix	ᠮᠠᠭᠤ bu:ral	ᠮᠠᠭᠤsalig	
鄂托克	ᠮᠠᠭᠤ:dam	ᠮᠠᠭᠤ:saixu	ᠮᠠᠭᠤ:an bu:ral	ᠮᠠᠭᠤliᠭ	
阿拉善	ᠮᠠᠭᠤ:dam	ᠮᠠᠭᠤ:saix	ᠮᠠᠭᠤ bu:ral	ᠮᠠᠭᠤsalig	
都兰	ᠮᠠᠭᠤ:dam	ᠮᠠᠭᠤ:saix	ᠮᠠᠭᠤ bu:ral	ᠮᠠᠭᠤsalig	
和静		ᠮᠠᠭᠤ:saix	ᠮᠠᠭᠤ bu:ral	ᠮᠠᠭᠤsəlᠢᠭ	
达斡尔语	liwə:r gəᠳᠢr ~dailəᠭ	ᠮᠠᠭᠤ:gu	ᠮᠠᠭᠤ:ngj	ᠮᠠᠭᠤlin	
东部裕固语	ᠮᠠᠭᠤ:dam	ᠮᠠᠭᠤ:—	ᠮᠠᠭᠤ:an bu:ral	ᠮᠠᠭᠤᠭᠢᠭᠢᠨ	
土族语	na:kor	ᠮᠠᠭᠤ:—	bo:ral	saranə se:r	
东乡语	na:ᠳᠠᠭᠤ gəᠳᠢ	ᠮᠠᠭᠤ:—	ᠮᠠᠭᠤ:an	ᠮᠠᠭᠤᠰᠢᠭᠢᠨ~ᠮᠠᠭᠤᠳᠠᠭ	
保安语	na:ᠳᠠᠭᠤ	ᠮᠠᠭᠤ:—	ᠮᠠᠭᠤ:isaᠭ	ᠮᠠᠭᠤᠰᠠᠰᠠ	
斯拉夫式蒙文	цайдам	цайх	цал буурал	цалин	
英文	extensive salt marsh	to become white, turn grey	hoary with age	wages, pay, salary	
汉义	沼泽地	发白	苍白的	工薪	

(𐰇𐰏𐰣)	ᠳᠠᠯᠶᠢᠬᠢ	ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
ᠶaril	ᠳᠠᠯᠶᠢᠬᠢ	ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
ᠶerəl	ᠶᠡᠯᠶᠢᠬᠢ	ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
saril	ᠰᠠᠯᠶᠢᠬᠢ	sam	ᠰᠠᠮᠯᠠᠬ	samᠨᠠᠬ
salir lom	ᠰᠠᠯᠶᠢᠬᠢ	sam	ᠰᠠᠮᠯᠠᠬ	samᠨᠠᠬ
ᠶerəl	ᠶᠡᠯᠶᠢᠬᠢ	ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
	ᠳᠠᠯᠶᠢᠬᠢ	ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
ᠶaril	ᠳᠠᠯᠶᠢᠬᠢ	ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
ᠶalir	ᠶᠠᠯᠶᠢᠬᠢ	ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
ᠶalir	ᠶᠠᠯᠶᠢᠬᠢ	ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
ᠶiᠶor	ᠶᠠᠯᠶᠢᠬᠢ	ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
lug	ᠶᠠᠯᠶᠢᠬᠢ	ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
muna:	ᠶᠠᠯᠶᠢᠬᠢ	ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
dzuon	ᠶᠠᠯᠶᠢᠬᠢ	ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
	dura:lar gule	ᠶᠠᠮ~ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
dzuandzu	xu kieliə—	ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
dzuon	jaᠨ vidac kale—	ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
цалир~царил	чалчих	ᠶᠠᠮ	ᠶᠠᠮᠯᠠᠬ	ᠶᠠᠮᠨᠠᠬ
crow-bar, wreckingbar	to talk nonsense, twaddle	cham (camaist masked dance)	to be dissatisfied, become vevous	to perform a cham
冰钻, 钎子	胡说	跳神	嫌少	跳神

蒙古语书面语	词汇	语别	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ
			正蓝旗	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ
蒙古语	词汇	语别	巴林右旗	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ
			陈巴尔虎	ᠰᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ
			布利亚特	ᠰᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ
			达尔罕	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ
			喀喇沁	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ
			东苏尼特	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ
			鄂托克	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ
			阿拉善	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ
			都兰	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ
			和静	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ
			达斡尔语	ningən ᠶaudur	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ
东部裕固语	Xarcam ᠳᠠᠯᠠᠮ	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ		
土族语	təiga:n əu:dərə	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ		
东乡语	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ		
保安语	vad	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ		
斯拉夫式蒙文	цан	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨᠠᠷ	ᠶᠠᠨᠠᠬ		
英文	hoarfrost	cymbals	quality, characteristics	ot boil, stew		
汉语	霜	钹	质	煮		

ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ
ᠮᠠᠨᠤ:x	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ:	ᠮᠠᠨᠤ:xᠡ:	ᠮᠠᠨᠤx
ᠮᠠᠨᠤ:x	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ:	ᠮᠠᠨᠤ:xᠡ:	ᠮᠠᠨᠤx
ᠮᠠᠨᠤ:x	ᠮᠠᠨᠤ	sarai	tarᠮᠠ:xai	sarsax
ᠮᠠᠨᠤ:x	ᠮᠠᠨᠤ	sarai	tarᠮᠠ:	zagasax
ᠮᠠᠨᠤ:x	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ:	ᠮᠠᠨᠤ:xᠡ: ~ᠮᠠᠨᠤ:	ᠮᠠᠨᠤx
ᠮᠠᠨᠤ:x	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ:	ᠮᠠᠨᠤxᠡ:	ᠮᠠᠨᠤx
ᠮᠠᠨᠤ:xu	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ:xai	ᠮᠠᠨᠤxu
ᠮᠠᠨᠤ:x	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ:	ᠮᠠᠨᠤ:	ᠮᠠᠨᠤxu
ᠮᠠᠨᠤ:k	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ:	ᠮᠠᠨᠤxa	ᠮᠠᠨᠤx
ᠮᠠᠨᠤ:x	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ:	ᠮᠠᠨᠤ:	ᠮᠠᠨᠤx
ᠮᠠᠨᠤ~ᠮᠠᠨᠤ	buku	ᠮᠠᠨ	gura:lᠮᠠ: ᠮᠠᠨᠤ:	xorogu
ᠮᠠᠨᠤ	qadu:~beku	ᠮᠠ:r	telgy:lme ~ᠮᠠᠨᠤ:	kør
la:kə	xadog	ᠮᠠᠨ:	ᠮᠠ:rᠮᠠ:	ᠮᠠᠨᠤ
laji—	qwdun	ᠮᠠ~ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ—
ᠮᠠᠨᠤ—	Xotoᠮᠠ	nur	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ—
ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ
to pull, draw, haul, tug	strong, hard, firm	face	locust; grasshopper	to congeal from cold, coagulate from cold
拉, 拉紧	紧; 严; 响	脸	蚂蚱	凝固

蒙古语书面语 词汇 类别	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ
	正蓝旗	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ:
巴林右旗	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤx	ᠮᠠᠨᠤ:
陈巴尔虎	saxᠮᠠ:	sasag	sasax	sasu:
布利亚特	sahᠮᠠᠨ	sasog	sasax	sasu:
达尔罕	ᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤx	ᠮᠠᠨᠤ~ᠮᠠᠨᠤ:
喀喇沁	ᠮᠠᠨ		ᠮᠠᠨᠤx	ᠮᠠᠨᠤ:
东苏尼特	ᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤx	ᠮᠠᠨᠤ:
鄂托克	ᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤxu	ᠮᠠᠨᠤ:
阿拉善	ᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤx	ᠮᠠᠨᠤ:
都兰	ᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤx	ᠮᠠᠨᠤ:
和静	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤx	ᠮᠠᠨᠤ:
达斡尔语	ᠮᠠᠨᠤ	sagel~ᠮᠠᠨᠤ:	ᠮᠠᠨᠤᠮᠠᠨᠤ	irinti:
东部裕固语	ᠮᠠᠨᠤ	sadᠮᠠᠨᠤ	sadᠮᠠᠨᠤ	teᠮᠠᠨ~neᠮᠠᠨ. nasəntə
土族语	ᠮᠠᠨᠤ	sadᠮᠠᠨᠤ	sadᠮᠠᠨᠤ	na:sᠮᠠᠨ
东乡语	ᠮᠠᠨᠤ ~ᠮᠠᠨᠤ	suidᠮᠠ	saji—	niə nasuntu
保安语	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ	sasə—	nardə
斯拉夫式蒙文	ᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤᠮᠠᠨᠤ	ᠮᠠᠨᠤ~ᠮᠠᠨᠤ
英文	snow	ear (of grain)	splash, sprin- kle, spray	equal, even, onalevel; coeval
汉义	雪	穗儿	洒, 泼	同庚的

ᠰᠢᠷᠢᠰ	ᠰᠢᠷᠢᠰ	ᠰᠢᠷᠢᠰ	ᠰᠢᠷᠢᠰ	ᠰᠢᠷᠢᠰ
ʃi:rs	ʃig	ʃigɔx	ɔxɔɔi: xuru:	ʃigʃi:ləx
ʃi:rs	ʃig	ʃigɔxi	ʃigɔi: xuru:	ʃixɔxiləx
ʃi:rʉ:	ʃig	ʃigɔxi	ʃigʃi: xuru:	ʃigʃiləx
ʃi:rhəŋ	ʃig	ʃigləx	ʃigʃi: xuru:	ʃigfləx
ʃi:rs	ʃig	ʃigləx	ʃigɔi: xuru:	ʃigʃi:ləx
ʃi:s	ʃig		ʃigɔi: xuru:	ʃibəx
ʃi:rs	ʃig	ʃigɔxi	ʃigʃi: xuru:	ʃigʃi:ləx
ʃi:rs	ʃig	ʃigɔxi	ʃigʃi: xuru:	goʃigloxu
ʃi:ɔ	ʃig	ʃigkexy	ʃigʃe:	ʃigʃilky
ʃi:rs	ʃig	ʃigɔxi	ʃigʃi: xuru:	ʃigʃilek
ʃi:z	ʃig	ʃigɔxi	ʃigʃi: xuru:	ʃigʃilek
dərs	ɔɣur	ɔabko	ʃigʃi: xuru:	ʃigʃilx
ʃi:ɔzi	ʃog~ʃig	ɔabʃu:l ~ʃi:ɔ—	suitgə: xoro:	ʃidə: ɔlo:gu
dərese	ɔzoc~ɔoc~roc	sogu:~sula:	səŋgəɔɔa	ʃidə ɔzoclo—
pəiʃian	fanʃian	ʃuɔcəi— ~buyuliə—	gabɔi	ʃdə manta
ei	ɔoc~ɔaŋ	əiɣəpə ʃixə	ɔaɔi gurun	ʃudun ʃooji—
чийрс	чиг	чигжих	qa cor	ʃdɔŋnə mantəl
straw or rush mat	direction, course	to calk, fill cracks, to close an opening	чигчий хуруу	чигчийлэх
席子	方向	塞隙	the little finger	to pick one's teeth
			小指	剔牙

蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语
正蓝旗	ʃigʃlɔ:r	ʃilə:	ʃiləx	ʃimə:
巴林右旗	ʃixʃu:r	ʃilə:	ʃiləx	ʃimə:
陈巴尔虎	ʃigʃilɔ:r	ʃilə:	ʃiləx	ʃimə:
布利亚特	ʃigʃilɔ:r	ʃilə:	ʃolax	ʃimə:
达尔罕	ʃigʃu:r	ʃylə:	ʃiləx	ʃimə:
喀喇沁	ʃibɔ:r	ʃilə:	ʃiləx	ʃimə:
东苏尼特	ʃigʃlɔ:r	ʃilə:	ʃiləx	ʃimə:
鄂托克	jo:ʃe:r	ʃilə:	ʃilexu	ʃime:
阿拉善	ʃigʃe:r		ʃileky	ʃime:
都兰	ʃigʃilɔ:r	ʃila:	ʃilek	ʃime:
和静	ʃigʃly:r	ʃilə:	ʃilix	ʃimə:n
达斡尔语	ʃid alga:ŋku	duɔɣir ~ʃaŋgaləga	mənəreɣu	aldar~allar
东部裕固语	səŋʃu:r	mu:ɔɔa—	toro:—	ɣoru:
土族语	ʃdə mantadzin	dure:	ma:la	ʃime:
东乡语	jaʃionɔzu	ʃwla	ʃwla— ~mada—	ʃəntəi~ʃiaocɪ
保安语	jaʃandzɪ	ɛdərɔɣiɣɪ	Χomaʃi	ɔoŋ
斯拉夫式蒙文	чигчлүүр	чилээ	чилэх	чимээ
英文	toothpick	numbness, tiredness	to become numb, become tired	sound, noise; news
汉语	牙签	疲乏	麻木	声息

ᠮᠢᠮᠡᠭ	ᠮᠢᠮᠠᠭ	ᠮᠢᠮ	ᠮᠢᠮᠠᠭ	ᠮᠢᠮᠠᠭ
Үимэг	Үимүгэнэх	Үимэх	Үимхэр	Үимхэх
Үимэг	дүимдүгнэх	Үимэх	Үимхэр	Үимхэх
Үимэг	Үимфнэх	Үимх	Үимхэр	Үимхэх
Үимэг	зүимзүгнэх	Үимх	Үимхэр	Үимхэх
Үимэг	Үимфүгнэх	Үимх	Үимхэр	Үимхэх
Үимэг	дүимфүинэх	Үимэх	Үимхэр	Үимхэх
Үимэг	Үимфүигэнэх	Үимх	Үимхэр	Үимхэх
Үимег	Үимфүиге:нехү	Үигүхү	Үигкэр	Үимхехү
Үимег	Үибүфүигнекү	Үимке	Үимкэр	Үимкекү
Үимек	Үимдүгнөк	Үимке	Үимкэр	Үимкек
Үимиг	Үибдүгнэх	Үимки	Үимкэр	Үимкix
jindži: dзak	korkula:dзj әudәgu	Үуәк	ilga:ti kuwә: ~gog	morkigu
Үимэг	wed—	Үимке	үөдзөг ~Үимкэр	Үо:үөдз awә—
	idәgu	ndu:r	kәde:	ne:kә
байса	otu—	niә tsugu	xuobianдzu	niәti— ~тәioji—
bilәgu	dзjn dзjn gәdзи etә—	niekә	bianдзj	tәongә
чимэг	чимчигнэх	чимх	чимхээр	чимхэх
decoration, adornment	feel a sharp pain, tingle	pinch, wisp	binding on edge of garmen or top of foot- wear	to pinch, tweak, nip
装饰品	刺痛	撮	花边	捏

蒙古语书面语	ᠮᠢᠮᠠᠭ	ᠮᠢᠮᠠᠭ	ᠮᠢᠮᠠᠭ	ᠮᠢᠮᠠᠭ
正蓝旗	Үимхү:r	Үөгөх	Үинә:	Үирэх
巴林右旗	Үимхү:r	Үәңгөх	Үинә:	Үирэх
陈巴尔虎	Үимхү:r	Үингөх	Үинә:	Үирэх
布利亚特	Үимхү:r	Үингөх	Үинә:	Үирэх
达尔罕	Үимхү:r ~Үемхү:r	tәңәх	Үинә:	Үирэх
喀喇沁	Үимхү:r	Үингөх	Үинә:	Үирах
东苏尼特	Үимхү:r	Үингөх	Үинә:	Үирэх
鄂托克	Үимхү:r	Үингөхү	Үинә:	Үирехү
阿拉善	Үимкү:r	tigiky	Үинә:n	Үирек
都兰	Үингы:r	Үингөх	Үинә:n	Үирек
和静	Үимкү:r	tigex	Үинә:n	Үирix
达斡尔语	isu:~isuku		әнҮигән~Үинә:	Үорогу
东部裕固语	me:dзan	tәңгә-	dзerge	Үерсә—
土族语	ne:dә	tәңгә	kodзan	tәda
东乡语	niәdzu	tәingiә—	hali~tәndu	laji—
保安语	nieдзj	tәңгә	tәңdu	tәirgә
斯拉夫式蒙文	чимхүүр	чингөх~тәгөх	чиннә	чирөх
英文	pincers, tweezers, nippers	do that way	capacity, ability: scope	drag, haul, pull
汉语	钳子	那样做	程度, 能力	拽, 拖

ᠮᠠᠰᠤᠨ	ᠮᠠᠰᠤ	ᠮᠠᠰᠤ	ᠮᠠᠰᠤ	ᠮᠠᠰᠤ
ʃis ula:ŋ	᠔ᠵᠢᠬ	ʃixər	᠔ᠵᠢᠬᠢᠬ ~ʃixᠢᠬ	ʃo: gatgᠢᠬ
ʃus ula:n	ʃix	ʃixər	ʃixᠢᠬ	ʃo: xatxᠢᠬ
pis ula:ŋ	ʃix	ʃixər	ʃixᠢᠬ	so: xatgax
ʃad ula:ŋ	ʃihəŋ	sa:xar	ʃixᠢᠬ	so: xatgax
	ʃix	ʃexər~ʃa:təŋ	ʃixᠢᠬ	ʃo: xatgax
ʃus ula:n	ʃix	ʃixər~ʃa:təŋ	ʃixᠢᠬ	ʃo: xatgax
ʃis ula:ŋ	ʃix	ʃixər	ʃixᠢᠬ	ʃo: xatgax
ʃis ula:n	᠔ᠵᠢᠬ	ʃixer	᠔ᠵᠢᠬᠢᠬ	ʃo:l᠔ gatguxu
ʃis ula:n	ʃike	ʃiker	ʃikeky	ʃo: xatxaxu
ʃis ula:n	ʃik	ʃiker	ʃikek	ʃo: xatgax
ʃis ula:n	ʃikin	ʃikir	ʃikix	ʃo: xatxax
xub xula:n	ʃikj	satan	ʃikigu	nəbtlə:gu ~tab karkugu
ʃab ʃa:n ~ʃis ʃa:n	ʃicən	ʃəgər	ʃicə-	ʃula- ~ʃu:l-
təisə fula:n	təigə	gə:ra	təigə	təo:lə
xupulayan	ʃuɣwɔn	tan	ʃuɣəi-	ʃəurayə-
fuləŋ fuləŋ	təixəŋ	bal	təixə	təugədzi tuge-
чнс улаан	чнх	чнхэр	чнхэх	цоо хатгах
completely red	ear	sugar, candy	to stuff, push	to pierce through
鲜红的	耳朵	糖	塞入	刺透

蒙古语书面语	ᠮᠠᠰᠤᠨ	ᠮᠠᠰᠤᠨ	ᠮᠠᠰᠤᠨ	ᠮᠠᠰᠤᠨ
正蓝旗	ʃo:lox	ʃo:rxe: ~ʃo:rəŋge:	ʃo:xər	ʃobo:
巴林右旗	ʃo:lox	ʃo:rxo:	ʃo:xər	ʃobo:
陈巴尔虎	so:lox	so:rxi	so:xor	sobo:
布利亚特	so:lox	so:rxi	so:xor	sobo:
达尔罕	ʃo:lox	ʃo:rəŋxo:	ma:s~ʃo:xor	ʃobo:
喀喇沁	ʃo:lox	ʃo:rxe:	ma:s~ʃo:xor	ʃobo:
东苏尼特	ʃo:lox	ʃo:rxi	ʃo:xor	ʃobo:
鄂托克	ʃo:loxu	ʃo:rxi	ʃo:xor	ʃobo:
阿拉善	ʃo:lxu	ʃo:rxi	ʃo:xor	ʃobo:
都兰	ʃo:lok	ʃo:rxo	ʃo:xor	ʃoba
和静	ʃo:lx	ʃo:rxæ:	ʃo:xor	ʃoba:n
达斡尔语	ʃo:ləgu	əmbu ~ʃu:lpuku	ma:s	sərtə
东都裕固语	ʃu:l-	ʃu:raɣoi	ʃu:gər	ʃobo:no
土族语	nuko təo:lə	təo:ra:ŋi:	ma:wag	dəliu
东乡语	nudun dzuandzi-	nudurutu	madzu	lin~dʒiliu
保安语	təolə-	nakuŋtə	madʒ	liŋ
斯拉夫式蒙文	цоолох	цоорхой	цоохор	цобоо
英文	to pierce, punch a hole	hole, puncture: having a hole, full of holes	pitted, pocked, pock-marked	clever, alert
汉义	钻孔	有孔的	麻子	伶俐的

ʃog	ʃog	ʃol	ʃolməŋ	ʃon
ʃog	ʃog	ʂol	ʃolməŋ	ʃon
sog	sog	sol	solmoŋ	ʃon
sog	sog	sol	solboŋ	ʃon
ʃog	ʃog	ʃol	ʃolmən	ʃon
ʃog	ʃog	ʃol	ʃolmon	ʃəŋ
ʂog	ʂog	ʂol	ʂolmoŋ	ʃon
ʃog	ʃog	ʃol	ʃolmoŋ	ʃono
ʂog	ʂog	ʂolo	ʂulmun	ʃono
ʂog	ʂog	ʂol	ʂolbon	ʃono
ʂog	ʂog	ʂol	ʂolmn	ʃono
gali: xuəʃi	xoron	ʃol	ʃolpon	guskə:
ʃog	ʃog	nere~ʃol	ʃolbon	u:li:n noʃui
cor	sur	nere ~daudadal	ʂolboŋ	ʂuna:~kadam
xulon qan	uijan ~dʒuajan	ʃənxaə ~uaixao	lianminʃin	dʒuʒəŋcəi
nəʒəŋ	nɔʒəkə	nəʒə	gəŋəŋ hotəŋ	ʂina
цог	цог	цол	цолмон	чоно
glowing coals, embers; glow of fire	glory, grandeur, magnificence	rank, title	morning star, venus	wolf
焰火, 星火	威严	称号	启明星	狼

蒙古语书面语	词汇				
	语别				
蒙古	正蓝旗	ʃærgu:l	ʃærgax	ʃærəŋ	dʒæʃməŋ
	巴林右旗	ʃærgu:l	ʃærgəx	ʃærəŋ	ʃæʃməŋ
	陈巴尔虎	sorgju:l	sorgix	sorog	soʃimog
	布利亚特	sorgju:l	sorgix	sorog	soʃmog
	达尔罕	ʃærgu:l	ʃærgəx	ʃorəŋ	ʃæʃməŋ
	喀喇沁	ʃærgu:l	ʃærgox	ʃærəŋ	ʃæʃimog
	东苏尼特	ʂorgu:l	ʂorgix	ʂorog	dʒoʃimog
	鄂托克	ʃorgiul	ʃorgixu	ʃorgo	ʃoʃmog
	阿拉善	ʂolgu:r	ʂolgixu	ʂorgo	ʂoʃirmog
	都兰	ʂorgju:l	ʂorgi:k	ʂorgo	ʂoʃimeŋ
	和静	ʂoljgu:r	ʂoljgix	ʂorog	ʃoʃimog
	达斡尔语	nungur	ʃo:rokuda:gu	ʃorgor	ʃoʃo:lʒ
东部裕固语	ʃu:lber	ʃu:la—	ʃorgo	urusdaci ~ʃoʃmog	
土族语	tamma:ʂi		xuʃi~ama	lurɕai	
东乡语	xoʃu	xoʃulia—	dʒuidzui~anan	mənɕəli	
保安语	taŋdzui	nakuŋ tigə—	ʃo ʃoʒəŋ	lorɕiclə	
斯拉夫式蒙文	цоргуул	цоргих	цорго	цочмор	
英文	awl for burning holes	to burn a hole in something	spout; pipe	suddenly, unexpectedly	
汉义	探子, 铁钎子	烫孔	嘴子	突然的	

ᠳᠤᠭᠡᠯᠦ (ᠳᠤᠭᠡᠯᠦ)	ᠳᠤᠭᠡᠯᠦ	ᠳᠤᠭᠡᠯᠦ	ᠳᠤᠭᠡᠯᠦ	ᠳᠤᠭᠡᠯᠦ
ᠳᠤᠭᠡᠯᠦᠬᠡ	ᠳᠤᠭᠡᠬᠡ	ᠳᠦᠭᠡᠨ~ᠳᠦᠭᠡᠬᠡᠭ	ᠳᠡᠳᠦᠷ	ᠳᠡᠯᠡ:
ᠳᠤᠭᠡᠯᠦᠰᠢ	ᠳᠤᠭᠡᠬᠡᠰᠢ	ᠳᠦᠭᠡᠬᠡᠨ	ᠳᠡᠶᠳᠦᠷ	ᠳᠡᠶᠡᠯᠡ:
ᠰᠣᠳᠢᠰᠢ	ᠰᠣᠶᠢᠰᠢ	ᠰᠡᠭᠡ	ᠳᠡᠳᠦᠷ	ᠳᠡᠯᠡ:
ᠰᠣᠳᠢᠰᠢ	ᠰᠣᠶᠢᠰᠢ	ᠰᠡᠭᠡ	ᠳᠡᠳᠦᠷ	ᠰᠡᠯᠡ:
ᠰᠡᠳᠢᠰᠢ	ᠰᠣᠶᠡᠬᠡ	ᠰᠡᠭᠡᠬᠡᠨ~ᠰᠡᠭᠡᠨ	ᠳᠡᠳᠦᠷ	ᠰᠡᠯᠡ:
ᠳᠤᠭᠡᠯᠦᠰᠢ	ᠳᠤᠭᠡᠬᠡᠬᠣᠬᠡ	ᠳᠦᠭᠡᠨ	ᠳᠡᠳᠦᠳᠡᠷᠦᠯᠡ~ᠳᠡᠶᠳᠦᠷ	ᠳᠡᠯᠡ:
ᠳᠤᠭᠡᠯᠦᠰᠢ	ᠰᠣᠶᠢᠰᠢ	ᠰᠡᠭᠡ	ᠳᠡᠳᠦᠷ	ᠳᠡᠯᠡ:
ᠳᠤᠭᠡᠯᠦᠰᠢᠬᠤ	ᠳᠤᠭᠡᠳᠣᠳᠤᠬᠤ	ᠳᠦᠭᠡᠬᠡᠨ	ᠳᠡᠳᠦᠳᠦᠷ	ᠳᠡᠯᠡ:
ᠰᠣᠳᠢᠰᠢᠬᠤ	ᠰᠣᠬᠢᠬᠤ	ᠰᠡᠭᠡᠨ	ᠳᠡᠳᠦᠷ	ᠳᠡᠯᠡ:
ᠳᠤᠭᠡᠯᠦᠰᠢᠬᠤ	ᠰᠣᠬᠢᠰᠢ	ᠰᠡᠭᠡᠨ	ᠳᠡᠳᠦᠷ	ᠳᠡᠯᠡᠭᠡᠨ
ᠳᠤᠭᠡᠯᠦᠰᠢᠭᠤ	ᠯᠠᠪᠢᠭᠤ ~ᠲᠠᠷᠠᠭᠤ	ᠳᠦᠭᠡᠨ~ᠳᠦᠳᠡᠷᠠᠭᠠᠬᠤ	ᠳᠢᠳᠦᠷ	ᠳᠣᠯ
urusda:— ~ᠳᠤᠭᠡᠯᠦᠰᠢ—	ᠬᠣᠭ—	ᠳᠦᠶᠡᠨ	ᠳᠣᠷᠠᠯᠠᠭ ~ᠳᠡᠳᠦᠳᠦᠷ	ᠳᠡᠯᠡ:
ᠰᠠᠳᠢ	ᠪᠣᠴᠠ	ᠰᠣᠨ	ᠳᠡᠳᠦᠳᠦᠷ	ᠰᠤᠯᠡ:
ᠳᠠᠶᠢᠳᠠ—	ᠭᠡᠭᠡ—	ᠰᠣᠶᠤᠨ	ᠳᠣᠨ	kundzu ~xan čiondu
ai	ekə	ᠳᠣᠭ	samčog	nomse
цочих	цохих	цөөн	чөдөр	чөлөө
to be frightened, be startled	to beat, hit, strike	few, less	hobble	leisure, free time: space
吃惊	打	少	三脚绊	空暇

蒙古语书面语 词 汇 语 别	ᠳᠡᠭᠡᠯᠦ	ᠳᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠡ	ᠳᠡᠭᠡᠯᠦ	ᠳᠡᠭᠡᠯᠦ
正 蓝 旗	ᠳᠡᠯᠡᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠷᠡᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠡᠯᠡᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠡᠭᠡ
巴林右旗	ᠳᠡᠶᠡᠯᠡᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠷᠠᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠡᠯᠡᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠡᠭᠡ
陈巴尔虎	suləx	sumberəx	sumberəx	suməg
布利亚特	suləx	sumrəx	sumberəx	səmgəŋ
达尔罕	ᠳᠡᠶᠡᠯᠡᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠷᠠᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠡᠯᠡᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠡᠭᠡ
喀喇沁	ᠳᠡᠯᠡᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠷᠡᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠡᠯᠡᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠡᠭᠡ
东苏尼特	ᠰᠡᠯᠡᠬᠡ	ᠰᠡᠮᠷᠡᠬᠡ	ᠰᠡᠮᠡᠯᠡᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠡᠭᠡ
鄂托克	ᠳᠡᠯᠡᠬᠡᠬᠤ	ᠳᠡᠮᠣᠷᠡᠬᠤ	ᠳᠡᠮᠣᠯᠡᠬᠤ	ᠳᠡᠮᠡᠭᠡ
阿拉善	sylyky	ᠰᠡᠮᠣᠷᠠᠬᠤ	ᠰᠡᠮᠣᠯᠠᠬᠤ	ᠳᠡᠮᠡᠭᠡ
都 兰	ᠰᠡᠯᠡᠬᠡ	ᠰᠡᠮᠣᠷᠡᠬᠡ	jibtək	ᠳᠡᠮᠡᠭᠡᠨ
和 静	sylyx	ᠰᠡᠮᠣᠷᠠᠬᠡ	ᠰᠡᠮᠣᠯᠡᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠡᠭᠡᠨ
达 斡 尔 语	palbu:gu	norgogu	ᠳᠣᠯᠵᠣᠨᠲᠣᠷᠠᠭᠤ	ᠳᠡᠮᠡᠭᠡ
东 部 裕 固 语	helde—	jure:—	ᠳᠣᠯᠡᠬᠡᠭᠡᠨ	ᠳᠡᠮᠡᠭᠡᠨ
土 族 语		tarda:	ᠳᠣᠭᠤ	ᠳᠡᠮᠡᠭᠡ
东 乡 语	fopəi giə—	sao—~unbər— ~tajirə—	ᠳᠤᠭᠤᠳᠤᠰᠤ ᠳᠤᠷᠠᠭᠤᠬᠡᠭᠡᠨ	ᠳᠡᠮᠡᠭᠡᠨ
保 安 语	honda—	nokor	mantəɬi tugə—	ᠳᠡᠮᠡᠭᠡᠨ
斯 拉 夫 式 蒙 文	цөлөх	цөмрөх	цөмлөх	чөмөг
英 文	to exile, banish	to break down, fall in	to punch a hole, pierce, demo- lish, beat in	marrow
汉 义	放 逐	陷 塌	凿 透	骨 髓

᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ
᠋ᠳᠡᠲ᠋ᠰᠢᠷ	᠋ᠳᠡᠲ	su:	᠋ᠳᠡᠲ:lox	᠋ᠳᠡᠲ:rxol
᠋ᠳᠡᠲ᠋ᠰᠢᠷ	᠋ᠳᠡᠲ	su:	᠋ᠳᠡᠲ:ləx	᠋ᠳᠡᠲ:rxəl ~᠋ᠳᠡᠲ: ʊg
᠋ᠳᠡᠲ᠋ᠰᠢᠷ	su:	su:	su:lox	su:rxol
᠋ᠳᠡᠲ᠋ᠰᠢᠷ	su:	su:	su:lox	su:rxal
᠋ᠳᠡᠲ᠋ᠰᠢᠷ	᠋ᠳᠡᠲ:~᠋ᠳᠡᠲ:rxəl	su:	᠋ᠳᠡᠲ:lox	᠋ᠳᠡᠲ:rxəl
᠋ᠳᠡᠲ᠋ᠰᠢᠷ	᠋ᠳᠡᠲ:	su:	᠋ᠳᠡᠲ:lox	᠋ᠳᠡᠲ:dom
᠋ᠳᠡᠲ᠋ᠰᠢᠷ	᠋ᠳᠡᠲ:	᠋ᠳᠡᠲ:	᠋ᠳᠡᠲ:lox	᠋ᠳᠡᠲ:rxal
᠋ᠳᠡᠲ᠋ᠰᠢᠷ	᠋ᠳᠡᠲ:	su:	᠋ᠳᠡᠲ:loxu	᠋ᠳᠡᠲ:rxol
᠋ᠳᠡᠲ᠋ᠰᠢᠷ	᠋ᠳᠡᠲ:	᠋ᠳᠡᠲ:	᠋ᠳᠡᠲ:loxu	᠋ᠳᠡᠲ:rxul
᠋ᠳᠡᠲ᠋ᠰᠢᠷ	᠋ᠳᠡᠲ:	᠋ᠳᠡᠲ:	᠋ᠳᠡᠲ:lok	᠋ᠳᠡᠲ:rxol
᠋ᠳᠡᠲ᠋ᠰᠢᠷ	xəb xutxur	᠋ᠳᠡᠲ:~xubus	᠋ᠳᠡᠲ:lox	xəb xutxur
᠋ᠳᠡᠲ᠋ᠰᠢᠷ	᠋ᠳᠡᠲ:᠋ᠳᠡᠲ:᠋ᠳᠡᠲ: ~ormod	᠋ᠳᠡᠲ:su:~᠋ᠳᠡᠲ:su:	kəns tatəgu—	᠋ᠳᠡᠲ:᠋ᠳᠡᠲ:᠋ᠳᠡᠲ:
caisən~᠋ᠳᠡᠲ:᠋ᠳᠡᠲ:	jou jan	su:	᠋ᠳᠡᠲ:su—	jou jan
ile:~᠋ᠳᠡᠲ:᠋ᠳᠡᠲ:	jau jan	su:	᠋ᠳᠡᠲ:lə	jau jan
səitan	jaojan	᠋ᠳᠡᠲ:~su	suwda—	joojan
təigtər	jojan	su	Xədədgə—	jojan
᠋ᠳᠡᠲ᠋ᠰᠢᠷ	᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ:᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ:᠋ᠳᠡᠲ
devil, deuce, demon	rumour, gossip	vinegar	to tear to pieces	rumour, gossip, hearsay
鬼	谣言	醋	撕开	谣言

᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ
᠋ᠳᠡᠲ:te:	᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ:te:	᠋ᠳᠡᠲ
᠋ᠳᠡᠲ:te:	namrəg~᠋ᠳᠡᠲ: ~xəmnəg	᠋ᠳᠡᠲ:te:	᠋ᠳᠡᠲ
su:ti:	sub	su:ti:	sug
su:tai	sub	su:tai	sug
᠋ᠳᠡᠲ:te:	nəm᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ:te:	᠋ᠳᠡᠲ
᠋ᠳᠡᠲ:te:	᠋ᠳᠡᠲ~num᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ:te:	᠋ᠳᠡᠲ
᠋ᠳᠡᠲ:tai	᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ:tai	᠋ᠳᠡᠲ
᠋ᠳᠡᠲ:tai	᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ:tai	᠋ᠳᠡᠲ
᠋ᠳᠡᠲ:tæ:	᠋ᠳᠡᠲ:᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ:tæ:	᠋ᠳᠡᠲ
᠋ᠳᠡᠲ:tæ:	᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ:tæ:	᠋ᠳᠡᠲ
nertæ:~᠋ᠳᠡᠲ:tæ: ~᠋ᠳᠡᠲ:tæ:	᠋ᠳᠡᠲ	nertæ:~᠋ᠳᠡᠲ:tæ: ~᠋ᠳᠡᠲ:tæ:	᠋ᠳᠡᠲ
ollər nertəi	᠋ᠳᠡᠲ:nertəi	ollər nertəi	nəkəndə
nəretə	ogsərgə	nəretə	᠋ᠳᠡᠲ
nəredi:	lə᠋ᠳᠡᠲ	nəredi:	xəmdə
nierətu	jiji	nierətu	hantu
nəredə ᠋ᠳᠡᠲ:᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ:᠋ᠳᠡᠲ	nəredə ᠋ᠳᠡᠲ:᠋ᠳᠡᠲ	homdə
᠋ᠳᠡᠲ:᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ:᠋ᠳᠡᠲ	᠋ᠳᠡᠲ
famous, glorious	raincoat	famous, glorious	together with; in company, jointly
闻名的	雨衣	闻名的	一齐

ᠶᠡᠭᠤᠭ᠎ᠠ	ᠶᠡᠭᠤᠯᠠᠷᠠᠬᠤ	ᠶᠡᠭᠤᠯᠤᠯᠠᠬᠤ	ᠶᠡᠭᠤᠯ	ᠶᠡᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ
ʃuga:r	ʃuglarax	ʃuglu:lax	ʃul	ʃulbu:r
ʃuga:r ~ʃug xamt	ʃuglərax	ʃuglu:lax	ʃul	ʃolbu:r
suga:r	suglarax	suglu:lax	sul	sulbu:r
suga:r	suglarax	suglu:lax		sulbu:
ʃuga:r	ʃuglarax	ʃuglu:lax	ʃul	ʃulbu:r
ʃuga:r	ʃuglarax	ʃuglu:lax	ʃul	ʃolbor
tsuga:r	tsuglarax	tsuglu:lax	tsul	tsulbu:r
ʃuga:r	ʃuglarxu	ʃuglu:laxu	ʃul	ʃulbu:r
tsuga:r	tsuglarxu	tsuglu:lxu	tsul	tsalbu:r
tsuga:r	tsuglarax	tsuglu:lax	tsul	tsulbu:r
tsuca:r	tsuglarax	tsuglu:lx	tsul	tsulbu:r
nəkəndə	xorilʃigu	xore:gu	ɕiŋkənʃ	dilo:
ʃogo:r	ʃulcaracda—	ʃulcaracɕo	ʃul	ʃəlbu:r
xamdə	ʔidzɕla	ntsɕlɕlɕo		ramɕo
hantu ~aʃuʃan	hantula~ɕix- uəgiə~ʃulu—	ɕaɕɕɕigie— ~ʃuluʃo—	ʃunʃui	ɕianʃən
hamdə	loɕla—	loɕloɕə—	ɕin~ɕiŋʃ	ɕamtə
цугаар	цугларах	цуглуулах	цул	цулбуур
together or along with; all together	to gather, assemble; to crowd. throng	to collect, assemble	pure, unmixed	tether, martingale
一同, 大家	集合	召集	纯粹的	缰绳

词 汇 语 别	蒙古语书面语			
	ᠶᠡᠭᠤᠯ	ᠶᠡᠭᠤᠰ	ᠶᠡᠭᠤᠲᠤᠬᠠᠬᠤ	ᠶᠡᠭᠤᠬᠠᠯ
正蓝旗	ʃulu:	ɕus	ɕutxox	ɕuxəl
巴林右旗	ʃulu:	ʃus	ʃutxəx	ʃuxəl
陈巴尔虎	ʃulu:	ʃuxu:	ʃutgax	suxəl
布利亚特	ʃulu:ŋ	ʃuhəŋ	atgax	uitəŋ
达尔罕	ʃulu:	ʃus	ʃutgəx	ʃugul
喀喇沁	ʃulu:	ʃus	ʃutxax	ʃuxəl
东苏尼特	ʃulu:	tsus	tsutgax	ɕuxəl
鄂托克	ʃilu:	ɕusu	ɕutguxu	ʃixul
阿拉善	ʃulu:	tsus	tsutagoxu	tsuxəl
都兰	ʃulu:	tsusu	tsutgox	tsuxəl
和静	ʃolu:n	tsusun	tsudxux	tsuxul
达斡尔语	ʃolo:	ʃos	surə:gu	xjout
东部裕固语	ʃəlu:	ʃysən	səɕa—	y:tan
土族语	toʃ	ʔisə	ʃurə	ju:tan
东乡语	toʃu	ʃusun	kiə—	uitən
保安语	toʃi	ʔisoŋ	ki—	itan
斯拉夫式蒙文	чулуу	цyc	цyтгax	цyxал
英文	stone, rock	blood	to pour in; to cast, mint	narrow, tight
汉语	石头 (cǎu)	血	倒, 铸造	狭窄的

ᠰᠠᠬᠤ	ᠰᠠᠬᠤ	ᠰᠠᠪ	ᠰᠠᠪᠦ	ᠰᠠᠪᠦ
sa:x	sa:x	sab	sabər	sabəx
sa:x	sa:x	sab	sabər	sabəx
xə:x	xə:x	sab	xabar	xabax
hə:x	hə:x	hab	habər	habəx
sa:x	sa:x	sab	sabu:r	sabəx
sa:x	sa:x	sab	fən ʃə:s	sabəx
sa:x	sa:x	sab	sabar	sabəx
sa:xu	sa:x	sab	sabar	sabaxu
sa:x	sa:x	sab	sabar	sabəx
sa:x	sa:x	sab	sabar	sabəx
sa:x	sa:x	sab	sabar	sabəx
sa:gu	xuakərdəgu	tigi	sabar	sabəx
sa:—	Xogor	sawa	sabər~sərə:	dʒeʃigu
sa:—	xucordə	sawa:	sabar	sawa:—
sa—	oqoʃu—	niəməsun	sawar	tegda
sa:—	gordə dʒigə—	dʒəei	ʃaʃa	ʔaioɔwda—
caax	caax	cab	ʔaʔa	horə—
to milk	to shorten, to diminish	container, receptacle	cabap	cabəx
挤 奶	缩短 (指绳子)	器皿	fork	to hit here and there; to strike with a stick
			叉 子	抽 打

词 汇 语 别	蒙古语书面语			
	ᠰᠠᠪᠬᠤ	ᠰᠠᠳᠠᠩ	ᠰᠠᠳᠠᠷ	ᠰᠠᠭᠠᠬᠤ
正 蓝 旗	sabx	sadəŋ	sadər~jeləŋ	sagax
巴林右旗	sabəx	sadn	sadər samu:n	sogəx
陈巴尔虎	xabx	sadaŋ	dʒadar	xagəx
布利亚特	hobx	sadaŋ	hadər	hagəx
达尔罕	sabax	sadən	sadər	sogəx
喀喇沁	sabax	səlbə:~sadan	sadər	sagəx
东苏尼特	sabx	sadaŋ	sadər	sogəx
鄂托克	sabxug	sadan	sadər	sogaxu
阿拉善	kye:ɬ	sadan	sadər	sogəx
都 兰	ky:ɬ	sadan	sadər	kə:k~xabtax
和 静	sabx	sadn	sə:scər æmæ:	kə:x
达 斡 尔 语	sərap	tursən garsən	ʃiljgida:gu	xuərəgu ~sə:gigu
东 部 裕 固 语	kuaidzi~foɾo	urog	ŋouke~sador	biarla—
土 族 语	əu:r	urog		be:sə
东 乡 语	ʃugu	ʔiŋgu~urəu	fandan	əinfun giə—
保 安 语	kueɬɟ	ʔiŋtʰi	Xaŋtaŋ	besə—
斯拉夫式蒙文	cavx	caɬan	caɬap	carax
英 文	chopsticks	relative, relation	lewd, vice, profligate, debauched	to become excited
汉 义	筷 子	亲 戚	放 荡	兴 奋

ᠰᠠᠭᠠᠳᠢᠷᠭ᠎ᠠ	ᠰᠠᠬᠤᠰᠢᠬᠡ	ᠰᠠᠬᠤᠰᠠᠯᠳᠠᠬᠤ	ᠰᠡᠪᠦᠷ	ᠰᠡᠳ
sagaldræg	saxsi:x	saxsaldax	se:bər	se:d
sagældræg	sagsi:x	sagsaldax	se:bər	se:d
xogaldarag	xagsaix	xagsaldax	xaibar	said
hogaldarag	hagsaix	hagsalza	haibar	said
sagaldrag	saxsi:x	saxsaldax	se:bər	se:d
	sagsæ:x	sagsaldax	se:bər	se:d
sagaldrag	sagsaix	sagsaldax	saibar	said
sagaldrag	sagsaixu	sagsaldax	saibar	said
sagaldarag	sagsæ:x	sagsaldax	sajig	sæ:d
saldarag	sagsæ:x	sagsaldax	sæ:bar	sæ:d
saldarag	sagsa:x	sagsalza	sajig	sæ:d
duruku	sərsəigu	sərsəgəldəigu	taibar	buɕaŋ
saldarag	sagsaɕar	sagsi:—	saibər	buɕaŋ
	sagsi:	sagsi:	sawaldə	buɕaŋ
dəuxai	luando—	sura—	ɕəu	buɕaŋ
dede	lange—	rafo andər—	ɕoɕəu	buɕaŋ
сагалдрага	сарсайх	сарсалзах	сайвар	сайд
loop, noose, string	to be dishevelled, mussed up	to sway, move (of thick and bushy objects)	slow amble	magnate, minister
膠帶	蓬亂	蓬松	马的小走	部长, 大臣

词汇 语别	蒙古语书面语	ᠰᠡᠨ	ᠰᠡᠷ	ᠰᠡᠷ	ᠰᠡᠵᠠᠯ
	正蓝旗	se:n	se:r	se:r	se:ʃa:l
蒙古	巴林右旗	se:n	se:r	se:r	se:ʃa:l
	陈巴尔虎	xain	xa:r	xair	xaiʃa:l
	布利亚特	hoiŋ	harjhin	ha:r	haiʃa:l
	达尔罕	se:n	se:r	se:r	se:ʃa:l
	喀喇沁	se:n	se:r	se:r	se:ʃa:l
	东苏尼特	saiŋ	sair	sair	saiʃa:l
	鄂托克	sain	sa:rj	sa:rj	saiʃa:l
	阿拉善	sæ:n	sæ:r	sæ:r	sæ:ʃiʃa:l
	都兰	sæ:n	sæ:r	sæ:r	sæ:ʃa:l
	和静	sæ:n		sæ:r	sæ:ʃæ:l
新	达斡尔语	sain	odogu	sa:r	saiʃel
	东部裕固语	sain	ʃu:ɕa~sa:r	arasən	saiʃa:l
	土族语	sain	dəndə:		saiʃa:
	东乡语	gao	ɕindziə	arasən	ɕanli
	保安语	soŋ	sirəɕ	guɕɕi	ɕiŋli
斯拉夫式蒙文	сайн	сайр	сайр	сайшаал	
英文	good, well	callouses on hands or feet	leather, shagreen	approval, praise	
汉义	好	皴	粗面皮革	奖励	

ᠰᠡᠵᠠᠬᠤ	ᠰᠡᠬᠠᠩ	ᠰᠠᠵ	ᠰᠠᠵ	ᠰᠠᠯ
se:ʃa:x	se:xəŋ	saj	saj	sal
se:ʃa:x	se:xən	se:	saj	sal
xaiʃa:x	xaixəŋ	xaj	xoj	xal
haiʃa:x	haixəŋ	haj	hoj	hal
se:ʃa:x	se:xən	aŋxənd se:	saj	sa:l
se:ʃa:x	se:xən	se:	se:~dʒo:n tum	
saiʃa:x	saixəŋ	saj	saji	sal
saiʃa:xu	saixən	saji	saja:	sal
sæ:ʃiʃa:x	sæ:xən	saji	saji	sal
sæ:ʃa:x	sæ:xən	sagda:	saj	sal
sæ:ʃæ:x	sæ:xn	sagandæ: ~saxantæ:	saj	sal
sajiferdəgu	saikan	əntj~saintj	dʒəu tum	sual~solj
saiʃa:—	saiχən	se:rge	saji ~dʒu: tumen	sal
saɪca:	saiχən	isge~sai	saja:	fa:də
dʒianli giə—	saiχən	tsai~sai	bəwən	fa:dʒu
dʒaŋliɡə—	seχəŋ~jeχso	dɛ	bəvən	fa:dʒj
сайшаах	сайхан	сая	сая	сал
to praise, commend	good looking, beautiful	just before, recently	million	raft, float
奖励	美丽	刚才	百万	筏子

词汇 语别	蒙古语书面 语别	ᠰᠠᠯᠠ	ᠰᠠᠯᠠᠬ	ᠰᠠᠯᠭᠠᠬ	ᠰᠠᠯᠲᠠ
		sala:	salax	salgax	salta:
蒙古 语	正蓝旗	sala:	salax	salgax	salta:
	巴林右旗	sala:	saləx	salgəx	salta:
	陈巴尔虎	xala:	xalax	xalgax	xalta:
	布利亚特	hala:	halax	halgax	halta:
	达尔罕	sala:	salax	salga:x	salta:
	喀喇沁	sala:	salax	salga:x	salde:
	东苏尼特	sala:	salax	salgax	salta:
	鄂托克	sala:	salxu	salgaxu	salta:
	阿拉善	sala:	salxu	salgax	a:rtsag
	都兰	sala:	salax	salgax	salta:
	和静	sala:	salx	salgax	a:rtsag
	达斡尔语	xaiʃa:li:~sala:	xəiləgu	xəilgə:gu	al
东部裕固语	sala	sal—	salu:l—	ala:d~sydʒi	
土族语	sala	sala	salago	alo	
东乡语	sala~kaiʃə	gəyətʃə—	gəyətʃəyə— ~gəiji—	kuadzu	
保安语	raləg	ləgə—	ləgəgə—	a:lə	
斯拉夫式蒙文	салаа	салах	салгах	салтаа	
英文	branch, twig or limb of a tree	to separate, part with, take leave or become free from	to separate, divide; to take apart; to classify	perineum, crotch between the legs	
汉语	枝杈	离开	分开	胯	

ᠰᠡᠯᠬᠡ	ᠰᠠᠮ	ᠰᠠᠮᠪᠠ	ᠰᠠᠮᠪᠠᠷ	ᠰᠠᠮᠫᠠᠭ
selx~selxəŋ	sam	samba:	sambər	sompəŋ
selxən	sam	samba:	sambər	sampən
xalxj	xam	xamba:	sambar	sampaŋ
həlxin	ham	hamba:	ɔmbar	ɔ:t
selxən ~ɕabar	sam		xar sambar ~xəiban	sampən
selxan	sam		sambar~xar sambar	suam pans
salix	sam	samba:	sambar	sampaŋ
soljxin	sam	samba:	sambar	suampan
salki	sam	sambug	sambar	suampan
salki	sam	samban	sambar	senge:
səlkin	sam	sybtæ:	xar mod ~sambar	səmpn~sənpə
xəin	sanno	sərtə	samra:n	sampan
salɣən~ki:	sam	rgua	sambar	suampan
ki:~salki:	sam	dzəliu	xara bamba:r	suompan
kəi	san	mənyən	xəiban	suonpan
ki	sam	dzɿlu	Xiban	suonpan
салхи	сам	самбаа	самбар	сампин
wind	comb	ability, capacity; acumen, intelligence	board; black- board	abacus
风	梳子	机智	黑板	算盘

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	正蓝旗	samrox	samsa:	samu:ŋ	sana:
蒙 古 语	巴林右旗	samrəx	samsa:	samu:n	sana:
	陈巴尔虎	xamrax	xamsa:	xamu:ŋ	xona:
	布利亚特	homrox		hamu:ŋ	hana:
	达尔罕	samrax	samsa:	samu:n	sana:
	喀喇沁	samu:rax	samsə:	samu:n	sana:
	东苏尼特	samrox	samsa:	samu:ŋ	sana:
	鄂托克	samrox	samsa:	samu:n	sana:
	阿拉善	samarx	samsa:	samu:n	sana:
	都兰	samrax	samsa:	samu:ŋ	sana:
	和静	samarx		samu:n	sana:n
	达斡尔语	samarəgu	xamrəi sə:rbe:	paŋfigun	sana:
	东部裕固语	somər—	Xamərə labʃi	samu:n	sana
土族语	samurə	xawar labɕi	samurə:	sana:	
东乡语	ʃaodɕiə—	qawa bionɕu	luan	sanon	
保安语	ɣoŋgə—	Xornə səb	longedzigu	ɕirgə	
斯拉夫式蒙文	самрах	самсаа	самуун	санаа	
英文	to ladle and pour liquid	plowsharebone, vomer, nasal septum	disordered, troubled	thought, thinking	
汉 义	扬水, 扬奶	鼻翅	混乱	心意	

ᠰᠠᠨᠠᠯ	ᠰᠠᠨᠠᠬ	ᠰᠠᠨᠳᠠᠯ	ᠰᠠᠨᠳᠠᠬ	ᠰᠠᠨ (ᠰᠠᠨᠠᠯ)
sanəl	sanəx	sandəl	sonda:x	sar
sanəl	sanəx	təʃlæxte: ʃirə:	sanda:x	sar
xanal	xanax	xəŋdəl	səŋda:x	xar
hanal	hanax	həŋdɔibil	həŋda:x	har
sanal	sanəx	səndəl~i:sən ʃirə:	sanda:x	sar
sanal	sanəx	i:s	sonda:x	sar
sanal	sanəx	səndəl	sandəx	sar
sanal	sanəxu	səndil	səndəxu	sar
sanal	sanəx	səndəl	sanda:x	sar
sanal	sanəx	səndəl	sanda:x	sar
sanal	sanəx	tyʃlygtæ: ʃirə:	sonda:x	sar
sanal	səŋʒi dɔrsugu	ʒio bəndən	bəndəgu	saru:l
sanal	bodo— ~səno—	ʒidzi	sənda:g—	sara
sanal	səno~mu:lə	idzə	səmu:rə:lə	sara
ʒidʒian	səno—	bəʒi~ʒidzʷ	lɔmɔrɔyɑ—	sara
ʒidʒon	səgtə—	idzɿ	ləŋgəgə—	sarə
санал	санəx	сəндəl	сəндəəx	сар
opinion, idea	to think	chair, seat	to cause disorder	moon; month
意见	想	椅子	使紊乱	月, 月亮

词 汇 语 别	蒙古语书面语			
	ᠰᠠᠷᠠᠪᠳᠢ	ᠰᠠᠷᠯᠠᠭ	ᠰᠢᠷᠨᠠᠬ	ᠰᠠᠷᠤᠯ
正 蓝 旗	sarəbɕi	sarlag	sernəx	saru:l
巴林右旗	sarəbɕi	sarləg	sernəx	saru:l
陈巴尔虎	xarabɕi	xarlag	xarnix	xaru:l
布利亚特	horabɕi	horlag	hornix	horu:l
达尔罕	sarəbɕi	sarləg	sernəx	saru:l
喀喇沁	sarəbɕi	sarlag	sornəx	saru:l
东苏尼特	sarəbɕi	sarlag	sornix	saru:l
鄂托克	sarəbɕi	sarlag	sarnixu	saru:l
阿拉善	sarəbɕi	sarlag	sornix	saru:l
都 兰	sarəbɕi	sarlak	sernak	saru:l
和 静	kerseg	sarlag~sarlag	tsətsəx	saru:l
达斡尔语	ka:~billə ~geri: sarəbɕi	sarlag	səŋʒi	gəgə:n
东部裕固语	ʃamra: ɔaɕar	Xara hgor ~sarlag	səɕira:—	ʃaɕa:n~gəldəŋ
土 族 语	sari:	xəiməɕ	səɕira:	gəgə:n
东 乡 语	giəʂəoʒan	maoniu	sənda—	giəyan
保 安 语	ɔəjɔɕ	ɔəjɔɕ	andər—	gəgəŋ
斯拉夫式蒙文	саравч	сарлаг	сарних	саруул
英 文	visor, porch; shelter, shed	yak	to disperse, scatter	light, 'bright, clear
汉 义	屋檐、棚	牦牛	分散	明亮

ᠰᠠᠷᠬᠠᠳ	ᠰᠠᠬᠠᠯ	ᠰᠠᠬᠤ	ᠰᠠᠬᠢ	ᠰᠠᠬᠢᠭ
sarxad	saxal	saxu:	saxəl	sexu:s
sarxəd	saxəl	saxu:	saxəl	sexu:s
xarxad	xaxal	xaxu:	xaxil	xaxju:s
harxog	hoxal	haxu:	haxil	haxju:san
sarxad	saxal	saxu:	saxəl	sexu:ləgsən
sarxad	saxal	saxu:	sixal	sexu:s
sarxad	saxal	saxu:	saxil	saxju:s
sarxad	saxul	saxu:	saxil	sexu:s
sarxad	saxal	saxu:	sakil	sakju:s
sarxad	saxal	saxu:	sokil	saku:s
	saxal	saxu:	sakil	saku:sun
arigi	sagəl	xuali əur	targa:l	sagigu barkan
arkə	sacal	sagu:	sa:caɕa	caɕir gusul
a:rae~dura:sə	saal			ni:daɕ
darasun	sayan	bəxəu	haramu	ʂəuxuʂən
rəku	kabse	χəu	guidzy	ʂəncən
сархад	сахал	сахуу	сахил	сахиус
strong drink	beard, mous tache	glanders, farcy	vow, monastic vow	amulet, charm
酒(尊称)	胡须	白喉	戒律	守护神

词 汇 语 别	蒙古语书语			
	正蓝旗	巴林右旗	陈巴尔虎	布利亚特
蒙 古 语	达尔罕	喀喇沁	东苏尼特	鄂托克
	阿拉善	都 兰	和 静	达斡尔语
	东部裕固语	土 族 语	东 乡 语	鞑 安 语
	新拉夫式蒙文	英 文	义	
	sexəx	sə:r	səb	səbs
	sexəx	sə:r	səb	səbs
	xaxix	xə:r	xəb	xəbu:
	həxix	hə:r	hub	həbhəg
	sexəx	sə:r	səb	səbs
	sexəx	sə:r	səb	səbə
səxix	sə:r	səb	səbs	
səxixu	se:r	seb	sebs	
səkix	se:r	seb	sebes	
səkək	se:r	seb~gem	sebs	
səkix	se:r	eremdeg	sebsn	
səgi:gu	sə:r	doto: abilj	moŋku	
sa:ɣə—	si:ra~sy:r	seb	səwe:sən	
sgə	garsaɕ	ɕdɕən	ke:ɕin	
saɣei—	nurun jasun	ɕiəɕian ~maobin	iɕiəɕu boosan uɣə	
səgə—	ngasəg	haɕo	ndar	
сахих	сээр	сэв	сэвс	
to preserve, guard, protect	vertebra, column	unevenness, roughness; fault shortcomings	cud	
守 卫	脊 椎	缺口、毛病	反刍物	

سەگ	сәгсрэх	сэдэб	сэдэх (сэдэх)	сэдэг
səg	səgsrəx	sədəb	sədəx	sədɛg
səg	səgsrəx	sədəb	sədəx	sədʒig
xəg	xəgsərəx	xədəb	xədəx	xədʒig
həg	həgsrəx	hədəb	hədəx	həzɪg
səg	səxsrəx	sədəb	sədəx	sədʒig
xy:tən jes	səgsrəx	sədəb	sudəx	sədʒig
səg	səgsrəx	sədəb	sədəx	sədʒig
seg	segserxu	sedəb	sedəxu	sedʒig
seg	segserk	sedəb	sedəke	sedʒig
sek	segserək	sedəb	sedəx	sedʒig
oŋgæ:	segsrəx	sudug~sedəb	sedəx	sedʒig
boigun	gubigu	ti:mu:	ojonggu tolgu	kənəgui
olog	guwu—	ti:mu:	tifəŋ	ndugla—
uro:	gui			je:rlo
fuguson bəjə	kuji—	təimu	təiʃan	inəin
ro	buggə—	təimu	ʃutugə	jinəiŋ
cəg	cərcrəx	сэдэв	сэдэх	сэжиг
carrion	to shake	theme, topic	think out, device	suspicion, doubt
尸体 (死畜残骸)	抖 搂	题 目	提 倡	疑 虑

蒙古语书面语 词汇 类别	сэд	сэдэг	сэд	сэд
正 蓝 旗	sədʒix	səlbʊ:r	sələm	səm
巴林右旗	sədʒix	səlbʊ:r~səlu:r	sələm	səm
陈巴尔虎	xədʒix	səlbʊ:r	xələm	xəm
布利亚特	həzɪx	bəljbʊ:r	hələm	həm
达尔罕	sədʒix	səlbʊ:r	sələm	səm
喀喇沁	sədʒix	səlbʊ:r	sələm	səm
东苏尼特	sədʒix	səlbʊ:r	sələm	səm
鄂托克	sedʒixu	selbʊ:r	selem	sem
阿拉善	sedʒik	selby:r	selme	sem
都 兰	sedʒik	selby:r	selme	sem
和 静	seglex	xə:by:r	ɟibsig	onir go:
达斡尔语	murgugu	səlibj	səلمي:	aner finer uwəi
东部裕固语	ʃolada:— ~muryə—	ɟəŋ	selme	semə:r
土 族 语	murgu		siləm	dau urəgui
东 乡 语	muyū—	ɟian	baodʒan	əiəmə
保 安 语	morgə—	ɟəŋ	caŋlaŋ	somkəŋəŋ
斯拉夫式蒙文	сэжих	сэлбүүр	сэлэм	сэм
英 文	to butt with the horns, gore	oar	sword, sabre	quietly, silently
汉 义	用角顶	橹、桨	剑 /	寂静的

ᠰᠡᠮᠠᠨ	ᠰᠡᠮᠠᠨ	ᠰᠡᠮᠠᠨ	ᠰᠡᠮᠠᠨ (ᠰᠡᠮᠠᠨ)	ᠰᠡᠮᠠᠨ
səmdɕ	səndɕ	sərbi:x	sərə:	sərəmdɕ
səmdɕ	səndɕ	sərbi:x	sərə:	sərəmdɕ
xəmdɕ	xəndɕ	xərbi:x	xərə:	xərəmdɕ
həmɜ	həndɕ	hərbi:x	hərə:	hərəmdɕ
səndɕin ə:x	səndɕ	sərbi:x	sərə:	sərəmdɕ
səmdɕ	səndɕ	sərbi:x	sərə:	sərəmdɕ
səmdɕ	səndɕ	sərbi:x	sərə:	sərəmdɕ
səmedɕ	səndɕ	serbi:xu	sere:	seremdɕ
səmdɕ	səndɕi	serbe:k	sere:	seremdɕ
səmdɕin	ʃindɕ	serbi:k	sere:	seremdɕi
gətsəi xalis	səndɕi	serbæ:x	seræ:	sag seremdɕ
kəbəg ə:gən	ʃagag~səndɕi	təntigu	sərə:	sərəm fe:l
si:ra:	barəl~ciəir	posco—	sabar	sergele—
wanmo	badzu ~ʃuawun	bosəlca	səndzɑ:r	serdɕi
dʒopədəgu gum	ʃəi	baiɣai— ~boswɣə—	ʃaʃa	dzintəicin
сэмж	сэнж	bi—	ʃajəŋ	samtəŋgəgu
fat around the intestines	handle, loop, eye	сэрвийх	сэрээ	сэрэмж
膜	把手	to prick up, bristle, stand on end	fork, tablefork	vigilanes
		竖起	叉子	警觉性

蒙古语书面语	ᠰᠡᠮᠠᠨ	ᠰᠡᠮᠠᠨ	ᠰᠡᠮᠠᠨ	ᠰᠡᠮᠠᠨ
正蓝旗	sərəx	sərgəg	sərgələŋ	sərgəx
巴林右旗	sərəx	sərgəg	sərgələŋ	sərgəx
陈巴尔虎	xərəx	xərgəg	xərgələŋ	xərgəx
布利亚特	hərəx	hərgəg	hərgələŋ	hərgəx
达尔罕	sərəx	sərag	səragləŋ	sərgəx
喀喇沁	sərəx	sərgi:	sərgələŋ	sərgəx
东苏尼特	sərəx	sərgəg	sərgələŋ	sərgəx
鄂托克	serxu	sergeg	sergelin	sergəxu
阿拉善	serek	sergeg	sergeleŋ	sergek
都兰	serek	sergeg	sergeleŋ	sergek
和静	serx	sergeg	sergeleŋ	sergex
达斡尔语	sərəgu	sərugun	sərtə	gətəigu ~əri:səngə:gu
东部裕固语	ser—	sergeleg	sergeleg	serge—
土族语	serə		dəliu	serə
东乡语	qiəri—	qiərun	dəliu	qiəri—
保安语	mədər sərə—	dɕlu	dɕlu	sərə—
斯拉夫式蒙文	cəpəx	cəprər	cərgələn	cəprəx
英文	to recover consciousness; to awake	vigilant; sensitive	intelligent, penetrating	to recover, regain ones, spirits; to feel refreshed
汉语	感觉、醒	机警的	聪明	清醒

ᠰᠡᠷᠭᠢᠯᠡᠬᠡ	ᠰᠡᠷᠦᠨ	ᠰᠡᠷᠬ	ᠰᠡᠲᠬᠡᠯ	ᠰᠡᠲᠬᠡᠬ
sərgi:ləx	səru:n	sərx	sətxəl	sətxəx
sərgi:ləx	səru:n	sərx	sətxəl	sətxəx
xərgi:ləx	xəru:n	xəni:g	xətgəl	xojo:dox
hərgi:ləx	həru:n	hərx	hətxil	sətxix
sərgi:ləx	səru:n	sərx	sətgəl	sətgəx
sərgi:ləx	səru:n	jamɑ:n dʒəs	sətgəl	səitfix
sərgi:ləx	səru:n	sərx	sətgəl	setgex
sərgi:ləxu	seru:n	serx	setgel	setgexu
serge:lek	sery:n	serk	setgel	setkex
sergi:lek	sery:n	serke	setgel	setgek
seremɕilex	sery:n	serki	setgel	setlex
səremfə:gu	səru:n~gənsun	sələk	sana	sətlə:gu
sergeleg	sory:n	serke	sedgel	malda— ~dʒoclo—
fəngula	sarəŋ	sadə	sgəl	sdele
fəngu giə—	lian	dʒiəgu lu~ atalasan iman	ɕintʰin~dʒuɣə	ʰiaoji— ~kəuji
fəngə—	liəŋ	rocib~dʒiəgu lu	dʒirgə	nəkunə ne—
сэргийлэх	сэрүүн	сэрх	сэтгэл	сэтгэх
to be on one's guard; prevent, warn	cool, fresh	castrated goat	thought, heart, mind	to pierce a hole
防 御	凉快的	去势的山羊	心 情	挑 孔

蒙古语书面语 词汇 语 别	ᠰᠡᠲᠬᠡᠯ	ᠰᠡᠬᠡ	ᠰᠡᠬᠡᠲᠡᠭ	ᠰᠡᠬᠡᠬ
	sətgu:l	səxə:	səxə:təŋ	səxəx
正 蓝 旗	sətgu:l	səgə:	səgə:tən	səgəx
巴林右旗	sətgu:l	xəxə:	xəxə:təŋ	xəxəx
陈巴尔虎	ʒurna:l ~hətgu:l	həxə:	həxə:təŋ	həxəx
本利亚特	sətgu:l	səgə:	səgə:tən	səgə:rəx
达尔罕	sətgu:l	səgə:	səxə:tən	
喀喇沁	sətgu:l	səgə:	səgə:təŋ	səxəx
东苏尼特	setgy:l ~dʒorna:l	sege:	sege:ten	sexexu
鄂托克	setgy:l	sege:	sege:ten	sekerx
阿拉善	setgy:l	sege:	sege:ten	sekik
都 兰	setgy:l	segə:n	segə:tn	serge x
和 静	za:zi	səgə:	səgə:ti	ərig sənəl—
达 斡 尔 语	dʒadʒi		puʃigtə ku:n	ser—
东 蒙 裕 固 语	puʃicɛ:r	səmpɛ:	rdemɛi	sərə
土 族 语	dʒadʒu	lidʒu	dʒuʃufəndʒu ~əlintu kun	minbərə— ~ɕiəri—
东 乡 语		səmpɛi	dʒɿʃfəndʒɿ	gəgər
保 安 语	сэтрүүл	сэхээ	сэхээтэн	сэхэх
斯 拉 夫 文 蒙 文	magazine, journal	consciousness, intellectual mind	intelligentsia	to recorer one's senses
蒙 文	杂志	理 智	知识分子	苏 醒

ᠰᠢᠯᠪᠡᠷ	ᠰᠢᠯᠢᠬᠡ	ᠰᠣᠬᠲᠣᠬ	ᠰᠣᠬᠲᠤ	ᠰᠢᠯᠢᠬᠡ
si:l̥bər	si:l̥əx	soxtox	soxtu:	sœ:x
si:l̥bər	si:l̥əx	soxtəx	soxtu:	xagsa:x ~sœ:x
xi:l̥bər	xi:l̥əx	xogto:x	xogtu:	xoix
hi:l̥bər	hi:l̥əx	hogto:x	hogtu:	hoix
si:l̥bər	si:l̥əx	soxtox	soxtu:	sœ:x
sy:l̥bər	sy:l̥əx	soxtox	soxtu:	sy:x
si:l̥bər	si:l̥əx	soxtox	sogtu:	soix
si:l̥ber	si:l̥xu	sogtuxu	sogtu:	soixu
si:l̥ber	si:l̥ək	sogtox	sogtu:	sœ:k
si:l̥ber	si:l̥ək	soxtoxa:	soxtu:	sœ:k
si:l̥byr	si:l̥x	sogtox	sogtu:	sœ:x
səilmul	səiləgu	sortugu	sortuko:	əʃigu
si:l̥ber	si:l̥—	sogdo:—	sogdo:son	soi:—
ɕi:rədal	ɕi:rə	soado:	sogdo:ngi:	turgadə
ɕi:ɑokə	kəji—	sudo	sudosan	turiya—
mantəldəzigu	mantəl—	soxtə—	soxtədzigu	lygə—
сийлбэр	сийлэх	cortox	corɣu	coix
carving, engraving	to carve, engrave	to become drunk, be intoxicated	drunk, intoxicated	to keep a horse tied up and on a special diet to prepare it for a race
雕刻	雕刻	醉	醉的	吊膘

蒙古语书面语	ᠰᠤᠵᠢᠯ	ᠰᠣᠵᠣ	ᠰᠣᠵᠣᠯᠠᠭ	ᠰᠡᠯᠣ
正旗旗	sujəl	sojo:	sojo:ləŋ	səlo:
巴林右旗	sujəl	sojo:	sojo:ləŋ	səlcə:
陈巴尔虎	sojol	xojo:	xojo:ləŋ	xoljo:
布利亚特	sojol	hojo:	hojo:ləŋ	holjo:
达尔罕	sojol	sojo:	sojo:ləŋ	səlcə:
喀喇沁	səjo:l	ja:s~sojo:	sojo:ləŋ	səlcə:
东苏尼特	sujəl	sojo:	sojo:ləŋ	soljo:
鄂托克	sojul	sojo:	sojo:ləŋ	solio
阿拉善	syjil	sojo:	sojo:ləŋ	soljo:
都兰	sojil	sojo:	gun	galdzu:~soljo:
和静	sojul	soja:	gunn~gundgin	setgili:n gem
达斡尔语	wənxua	goigu	taulun	gərən əur
东部裕固语	surəl	sio	tawun jidən	galdzu: wəʃin
土族语		nana:r		galdzu: nar
东乡语	unxua	niadzu~sojə ɣudun	tawun nasuntu asun	ɕinɣənbin
保安语	vənxua	jadzɿ~ɰova	tavonj nasontə asonj	gandzingu
斯拉夫式蒙文	coēl	cočö	cočolon	·солио
英文	culture	sprout; tusk, buck-tooth	five-year-old (horse, ox); three-year-old (sheep)	madness, men- tal aberration, insanity
义	文化	芽、犬牙	五岁牲畜	精神病

сөрөб	sormu:s	sorondɔ	sorəx	soru:l
сөрөб	sorəmsəg ~sormu:s	sorənsəg	sorəx	soru:l
xorib	xormu:	sorondɔ	xorox	xoru:l
horbj	horimhag	sorongzɔŋ	horox	horu:l
сөрөб	soroms	soronfɔg	sorox	soru:l
сөрөб	sormos	səronfɔg	sərox	soru:l
sorib	sormu:s	soronɔ dʒəŋgʉ:r	sorox	soru:l
sorib	sormu:s	soronfɔg	soroxu	soru:l
sorbj	sormu:s	soronɔzɔn	sorox	soru:l
sorbi	sormu:s	sorondɔ	sorox	soru:l
sərbæ	soromsn	koblɔŋ təmər	sorox	suru:l
	nidi: xusu ~kurmultu	tatəgu ʃolo:	tatəgu~ʃimigu	ʃomɔ:r
dʒo:r	gərbəg	soron ʃilu:	soro—	soru:l
rba:	sanasga		ɔimu	cimu:r
ʃanbadzu ~jara badzu	somosun ~niantɔamao	ɔitɔɔɕw	ɔiji—	ɔijiku duner
badʒ	hansəg	ɔitɔɔɕl	ɔigə—	ɔigəgu dʒadɔi
сорви	сормууц ~сормос	соронзон	сорох	соруул
scar, cicatrice	eyelash	magnet	to suck, inhale, imbibe	mouthpiece
伤痕	睫毛	磁石	吸	吸器

词 汇 系 别	蒙古语书面语	ᠰᠡᠨᠢᠷᠬᠣᠬ	ᠰᠡᠨᠢᠭ	ᠰᠣᠨᠢᠷ	ᠰᠣᠨᠰᠢᠬᠤ
	巴林右旗	сөнөрхөх	сөөн	сонөр	сонсөх
	陈巴亚虎	xonirxox	xoniᠭ	xonor	xoᠩsox
	布利亚特	honirxox	honiᠭ	honor	hoᠩsox
	达尔罕	сөнөрхөх	сөөн	сонор	соᠩsox
	喀喇沁	сөнөрхөх	сөни:n	сонор	соᠩsox
	东苏尼特	sonirxox	soniᠭ	сонор	сонсох
	鄂托克	sonirxu	soni:n	сонор	соносху
	阿拉善	sonirxox	soni:n	сонор	соᠩsox
	都兰	sonirxox	sonin	сонор	сонсох
	和静	sonirxox	sonn	сонор	сонсох
	达斡尔语	antəfegu	sonin~səwən	sonsuwəinj	sonsugu
	东部裕固语	sonorga—	sonoᠩ	ʃiɕən	ʃiɕəntal—
	土族语	ndorla	rgo:dʒi		sunosə
	东乡语	ɔintəi irə—	soni~ɔinwun	ʃanliəku gandziə	ʃanliə— ~sonosu—
	保安语	dʒamogə—	ngotəi	gogəgu	təŋlɛ—
	斯拉夫式蒙文	сонирхөх	сонин	сонор	сонсох
	英文	to be interested	strange; news	hearing	to hear, listen to
	俄文	感兴趣	奇怪, 新闻	听觉	听

сүнэх	сөхөх	су:	су:dl	су:лэг
сөнөх	сөхөх	су:	су:dl	су:лэг
сүнүх	хөхөх	хуг	ху:dal	ху:лаг
хүнөх	хөхөх	хуг	ху:dal	ху:лаг
сүнэх	сөхөх	су:	су:dal	су:лаг
мөхөх	сөхөх	су:	со:dol	fo:лог
сөнөх	сөхөх	су:	су:dol	су:лаг
сөнөхү	сөгөхү	су:	су:dal	су:lga
сөнөк	сөхөк	су:	су:dal	су:lga
сөнөк	сөкөк	су:	су:dol	су:лаг
сөнөх	сөкөх	sy:	sy:r su:dal	су:lca
мукугу	нэ:гу	so:	soudal	tulma:
бара—	ни:—	су:	oro᠓	som~boγaᠳᠤ
сунө:—	ᠳэ:kə	су:	sau᠑u uron	saulca
miəwangiə—	ᠳэ:ji— ~niə—	су:ᠶᠡᠭᠦᠨᠡᠭᠣ ~ᠭᠠᠳᠤᠠᠭᠤᠮᠠ	saoku oron	soᠶo ~tundᠰu
мегэ—	нэ—	soXo	səusə᠓ oro᠓	solcə
сөнөх	сөхөх	cyra	суудал	суулга
to perish, be extinguished	to lift up, open by lifting up	armpit	seat	pail, bucket, pitcher
灭亡	揭开	腋窝	坐位	水桶

蒙古语书面语	сөхөх	сөхөх	сөхөх	сөгдөх
正蓝旗	soxər	sə:m	sə:x	səgdəx
巴林右旗	soxər	sə:m	sə:x	səgdəx
陈巴尔虎	xoxor	xə:m	xə:x	xugdəx
布利亚特	hoxor	hə:m	hə:x	həxrəx
达尔罕	soxor	sə:m	sə:x	sugdəx
喀喇沁	soxor	sə:m	sə:x	səgdəx
东苏尼特	soxor	sə:m	sə:x	səgdəx
鄂托克	soxor	sə:m	sə:xu	səgdəxu
阿拉善	soxor	sə:m	sək	səgdək
都兰	soxor	sə:m	sələ:ŋke	səgdəx
和静	soxor	sə:m	sə:x	səgdəx
达斡尔语	sogur	nək tuə:	su:ŋgi dou	tualʃigla:gu
东部裕固语	sogor	so:m	sojŋcor ~solocor	səgdə—
土族语	sugor	nəge to:	sger warə	sugodə
东乡语	sugo	niə ɖɑdɖu	ginie—	ɖiɑodɖiə— ~ɖiɑotuliə—
保安语	soXor	te	doŋ sənəsəŋ	gətəal—
新维吾尔文	coxop	cəem	cəəx	cəgdəx
英文	blind	span	hoarse	to kneel down
义	瞎子	一小拃	嘶哑	跪

ᠰᠡᠨᠬᠡ	ᠰᠡᠬᠡᠬ	ᠰᠤ	ᠰᠤᠳᠠᠯ	ᠰᠤᠯᠠᠭ
sənəx	səxəx	su:	su:dl	su:ləg
sənəx	səxəx	su:	su:dl	su:ləg
sunəx	xəxəx	xug	xu:daɮ	xu:ləg
hunəx	həxəx	hug	hu:daɮ	hu:ləg
sunəx	səxəx	su:	su:daɮ	su:ləg
məxəx	səxəx	su:	so:daɮ	ʃo:ləg
sənəx	səxəx	su:	su:daɮ	su:ləg
sənəxu	səgəxu	su:	su:daɮ	su:lga
sənək	sexex	su:	su:daɮ	su:lga
sənək	səkək	su:	su:daɮ	su:ləg
sənəx	sekex	sy:	sy:r su:daɮ	su:lga
mukugu	nə:gu	so:	soudal	tulma:
bara—	ni:—	su:	oroᠭ	som~baɣaɕa
sune:—	ɬe:kə	su:	sougu oron	saulga
miəwəŋgiə—	ɬiəji— ~niə—	suɣə~sungo ~guɬɰwa	saoku oron	soyo ~tundɰw
meɣə—	ne—	soɬo	səusaŋ oroᠭ	solgə
sənəx	səxəx	cyra	cyудал	cyулга
o perish, be extinguished	to lift up, open by lifting up	armpit	seat	pail, bucket, pitcher
死亡	揭开	腋窝	坐位	水桶

蒙古语书面语	词汇别		ᠰᠤᠳᠠᠰ	ᠰᠤᠳᠠᠯᠬᠤ	ᠰᠤᠯ	ᠰᠤᠮᠤ
	蒙古	汉语				
正蓝旗	蒙古	汉语	sudəs	sudlax	sul	sum
巴林右旗	蒙古	汉语	sudəs	sodləx	sul	som
陈巴尔虎	蒙古	汉语	xudas	sudlax	xul	som
布利亚特	蒙古	汉语	hudhaŋ	ʃudlax	huɮ	hum
达尔罕	蒙古	汉语	sudas	ʃindɕix	sul	som
喀喇沁	蒙古	汉语	sudas	sudlax	sul	som
东苏尼特	蒙古	汉语	sudas	sudlax	sul	sum
鄂托克	蒙古	汉语	sudas	sudaloxu	sul	sumu
阿拉善	蒙古	汉语	sudus	sudulxu	sul	sumu
都兰	蒙古	汉语	sudsen	sudlax	sul	sum
和静	蒙古	汉语	sudtsun	sudlax	sul	sumn
达斡尔语	蒙古	汉语		naɮilka:gu ~ʃibkəgu	sual	som
东部裕固语	蒙古	汉语	ʃda:sən	aŋɮaldə—	sula	səmən
土族语	蒙古	汉语	ʃda:sə	jublo	sula:	sumu
东乡语	蒙古	汉语	sudon ~sudasun	ʃandɕiu giə—	sulo	sumu
保安语	蒙古	汉语	eeme	ɬiɣə—	səla	səmoᠭ
斯拉夫式蒙文	蒙古	汉语	судас	судлах	сул	сум
英文	蒙古	汉语	vein, artery	to study,	loose, free	arrow
汉语	蒙古	汉语	脉络	研究	松的	箭

ᠰᠤᠨᠠᠬ	文	ᠰᠤᠷᠭ	ᠰᠤᠷᠭᠢ	ᠰᠤᠷᠭᠢ
sunax	sur	surəg	surəxɣ	surəx
sunəx	sur	surəg	surəxɣ	surəx
xunax	xur	xurag	xuragɣ	xurax
hunax	hur	hurag	suragɣ	hurax
sunax	sur	surag	suragɣ~fo:ɣəŋ	surax
sunax	sur	surag	suragɣ	surax
sunax	sur	surag	suragɣ	surax
sunaxu	sur	surag	suragɣ	suraxu
suɣx	sur	surug	surugɣ	surxu
sunax	sur	surag	suragɣi	surax
sunux	sur	surug	surugɣ	surx
sonugu	so:r	aldar	ɣabɣ	sorogu
suna:—	sur	χoru:	surəɣi	surə—
suna:	təsmə	gəʂnən	surəɣin	surə
sumu—	sumə	ciəoɣi~ein	ciəəʂən	suru—
ftədə rə—	ndzine	cozi~dzer	cuɣəŋ	sərə—
cyнаx	сyр	сyрар	сyрарч	сyрax
to stretch out, lengthen out	leather strap	information, hearsay, rumour	pupil, schoolboy, schoolgirl	to study, learn
伸 长	皮 条	消息, 音信	学 生	学 习

词 汇 语 别	蒙古语书面语			
	ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠠᠬ	ᠰᠤᠷᠭᠠᠯ	ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠠ	ᠰᠤᠷ
正 蓝 旗	surbalɣlax	surga:l	surgu:lɣ ~surga:l	sə:
巴林右旗	surbəlɣləx	surga:l	surga:l	sə:
陈巴尔虎	xurbalɣalax	surga:l	surgu:l	xə:
布利亚特	hurbalɣlax	hurga:l	hurgu:lɣ	həŋ
达尔罕	surbəlɣilax	surga:l	surgu:l	sə:
喀喇沁	surbalɣlax	surga:l	surgu:l	sə:
东苏尼特	surbalɣlax	surga:l	surgu:lɣ	sə:
鄂托克	surbalɣlaxu	surga:l	surgu:lɣ	sə:
阿拉善	surbulɣlax	surga:lɣ	surgu:lɣ	ys
都 兰	æ:lɣilax	surga:l	surgu:l	sy:
和 静	surbulɣlax	surgumɣ	surgu:lɣ	ysn
达斡尔语	sara:ɣilgu	sorga:l	tətɣiku	su:
东部裕固语	surala—	surka—	surka:l	sun~komo
土 族 语	sura:la	surga:	surga:l	sun
东 乡 语	fanwən giə—	ɣiəoɣin ~ciəəʂuə	ciəciəo	noidəw
景 安 语	fanvəŋə—	sərəgəgo	euəgo	nidɣ
斯拉夫式蒙文	сyрвалжлах	сyргаал	сyргууль	сyр
英 文	to interview, investigate; look for	teaching, doctrine	school	milk
汉 义	访问, 采访	教导, 学说	学 校	乳

ᠰᠤᠳᠡᠷ	ᠰᠤᠳᠤ	ᠰᠤᠯ	ᠰᠢᠪ	ᠰᠢᠪᠡ
su:dər	su:ɕ	su:l	səb	səbɛ:
su:dər	su:ɕ	su:l	səb	subɛ:
xu:dər	xu:ɕ	xu:l	xub	xubɛ:
hu:dər	hu:ɕ	hu:l	hub	hubɛ:
su:dər	su:ɕ	su:l	sub	subɛ:
su:dər	su:ɕ	su:l	səb	subɛ:
su:dər	su:ɕ	su:l	sub	subɛ:
su:der	su:ɕ	su:l	sub	subɛ:
sy:der	sy:ɕ	sy:l	syb	sybɛ:
sy:der	sy:ɕi	sy:l	syb	sybɛ:
sy:dyr	ʃy:ɕ	sy:l	syb	sybɛ:
səudər	jə:də: jas	səul	nugu	dialab
kolərXgy: ~su:der	sy:ɕ	sy:l	nəduŋ~nukə	py:re:~bel
su:dər	su:ɕi	su:l	nuko	xarɕa:
ᠱᠠᠨᠠᠳᠤᠵᠢᠭᠡ	kuadzu jasun	eian	nudun ~nuduru	qaruɣa
ᠳᠠᠵᠢᠬᠡ	Xəci jason	ɕantəig	nəkun	səbdə
сүүдэр	сүүж	сүүл	сүв	сүвээ
shade, shadow	ilium	tail	small hole, gap	flank
影子	胯骨	尾巴	孔	腰侧

词 汇 编 别	蒙古语书面语		ᠰᠤᠳᠡᠷ	ᠰᠤᠳᠤ	ᠰᠤᠯ	ᠰᠢᠪ
	(ᠰᠤᠳᠡᠷ)	ᠰᠤᠳᠤ				
正蓝旗	suɣəg	suidəx	səlbɛ:	suld		
巴林右旗	suɣig	sy:dəx	səlbɛ:	suld		
陈巴尔虎	xuɕig	xuidəx	sulbɛ:	xuld		
布利亚特	huɣig	huidəx	hulbɛ:	huld		
达尔罕	suɕig	sy:dəx	sulbɛ:	suld		
喀喇沁	suɕig	sy:dəx	səlbɛ:	suld		
东苏尼特	suɕig	suidəx	sulbɛ:	suld		
鄂托克	suɕig	saitexu	sulbɛ:	suld		
阿拉善	syɕyɣ	sy:dex	sylbɛ:	syld		
都兰	səɕek	sy:dex	sylbɛ:	syld		
和静	syzyk	ebderx	kelkæ:	syld		
达斡尔语	suɕir	sajiken	kokiləgu ~jauɕo:lɣigu	guruni: təmgə:tu		
东部裕固语	səɕəg	səɕəgle—	Xəɕor~burəg	uluse ʃɕag		
土族语	dasba	ɕa:ɕə ɕarɕa	jauldə	lusnə ʃɕag		
家乡语	əinjan~imani	poxuai ɕiə—	gəuɕiə~guanci	guəxui		
保安语	dopə	andələ—	gəulian	guoXui		
斯拉夫式蒙文	сүжиг~сүсэг	сүйдэх	сүлбээ	сүлд		
英文	belief, religious worship	to be devast- ated, be destr- oyed, crash	ties, relationship	emblem, symbol		
汉语	信仰	破坏, 损失	勾结, 关系	国徽		

ᠰᠤᠯᠳᠢᠬᠢ	ᠰᠤᠮ	ᠰᠤᠨᠰ	ᠰᠤᠷ	ᠰᠤᠷᠭᠡ
sulḍix	səm	suns	sūr	sūræg
sulḍix	səm	suns	sūr~sūr xuf	sūræg
xulḍix	xum	xuns	xūr	xūræg
hulḍix	hum	hunəhəŋ	hūr	hūræg
sulḍix	sum	suns	sūr	sūræg
sulḍix	səm	sunəs	sūr	səræg
sulḍix	sum	sunəs	sūr	sūræg
sulḍixu	sum	sunes	sūr	sūræg
syldḍix	sym	fynys	syr	syryg
syldḍix	sym	synes	syr	syreg
syldḍix	sym	symsyn	syr	syryg
nəgəgu	sum~miou	sumsu	sulj	manj
gure—	ki:d	sunesən	sor	ogor
gure	sme:n	sune:sə	sur	təidzɔg~soɕsoɕ
bianḍi—	miao	zuhə	uili~uifun	təin~ban
biangə—	mio	namɕoŋ	ɕamo	dombə
сүлжих	сүм	сүнс	сүр	сүрэг
to braid, plait, intertwine	temple, church	soul, ghost	glory majesty	herd, flock
编织	庙宇, 寺庙	灵魂	威力	群

蒙古语书面语	词 汇 语 别	ᠰᠤᠷᠬᠡ	ᠰᠤᠰ	ᠰᠤᠬ	ᠰᠤᠲᠤ	
		正蓝旗	surxe:	səs	səx	ta:
蒙古语	语 别	巴林右旗	surxə:	səs	səx	ta:
		陈巴尔虎	xurxi:	xulu:	xux	ta:
		布利亚特	hurxi:	hulhəŋ	hux	ta:
		达尔罕	surxə:	sus	sux	ta:
		喀喇沁	surxi:	sus	sux	ta:
		东苏尼特	surxi:	sus	sux	ta:
		鄂托克	surxi:	ɕusu	suxu	ta:
		阿拉善	syrki:	ʈəsə	syk	ta:
		都 兰	syrke:	ʈəs	syk	ta:
		和 静	syrxə:	ʈəsn	syk	ta:
		达斡尔语	aidugu	ʃulʃi	sugu~topo:r	sain ano:ti
		东部裕固语	ʃudɕur~dogʃən	sə:sun	səge	sain bierti
土 族 语	təi:dog	su:ldə	sugo	ta:		
东 乡 语	lixaɲi	ɕiensun	sugjə:	ojin		
保 安 语	liχai	selsonɣ	ge	joŋdə orɕɕigu		
斯拉夫式蒙文	сүрхий	сөс	сүх	таа		
英 文	serious, terrible	bile, gall	axe, hatchet	pleasure		
汉 义	厉害的	胆汁	斧	好感		

ᠮᠠᠨᠠ	ᠮᠠᠨᠠ	ᠮᠠᠨᠠ	ᠮᠠ	ᠮᠠ
ta:n	ta:r~to:rtfæg	ta:x	ta	tab
ta:n	ta:r~xu:de:	ta:x		tab
ta:n	ta:r	ta:x	ta	tab
ta:n	ta:r	ta:x	to	tab
ta:n	ta:r	ta:ru:lax		tab
xə:ri:n dʒiʉsɛ:	ta:r	ta:x		tab
ta:n	ta:rtʂag	ta:x	ta	tab
ta:na	ta:r	ta:xu	ta:	tabu
ta:na	dʒumʉl	ta:x	ta:	tabu
ta:n	ta:r	ta:k	ta	tab
ta:na	taɣar	ta:x	ta:	tabun
guagəs	kəudi~ologku	tu jbiləgu	ta:	ta:bu
ta:na	su:maɪ	ta:—	ta	ta:wən
xarəl	ta:rtʂag	ta:	ta	ta:wun
jədziʉtsai	fuda	ta—	ʃu	tawun
udzusi	fda	ta:—	ʈi	tavog
таана	raap	raax	ra	tab
wild leek	sackcloth; bag, sack made of coarse wollen cloth	to guess, surmise	you	five
野葱	口袋	猜测	您	五

词汇 语别	蒙古语书面语				
	ᠮᠠᠨᠠ	ᠮᠠᠨᠠ	ᠮᠠᠨᠠ	ᠮᠠ	ᠮᠠ
正蓝旗	tab	teb	tag~gabxuas		tagne:
巴林右旗	tab	teb	tagla:		tagne:
陈巴尔虎		tabj	tag		tanggai
布利亚特	tab	tabj	tag		tanggai
达尔罕	tab	teb	tag		tagne:
喀喇沁	tab	teb	tag		tagne:
东苏尼特	tab	tabj	tag		tagnai
鄂托克	tab	tabj	tag		tagnai
阿拉善	tab	tabj	tag		tagnæ:
都兰	tab	tæbi	tag		tagnæ:
和静	tab	tæban	tag		tagnæ:
达斡尔语	sana:d dʒugirdəgu	tabj	fi:də:s		tannə:
东部裕固语	sanadə kur—	tawən	oman		tagli:
土族语	ta:	tajin	amasar		tagli:
东乡语	dʒuyə~futan	uʃu	gaidzu		tanləi
保安语	jonɣə ordʒigu	tavarəŋ	kabəɣ		tagli
斯拉夫式蒙文	таб	тавь	rar		тагнай
英文	pleasure, comfort	fifty	lid, cover		palate
汉语	称心	五十	盖儿, 盖子		上腭

蒙古语	西里字母	西里字母	西里字母	(西里字母)
tagnəx	tagnu:l	dagta:	tɛ:bəŋ	tɛ:s
tagnəx	tagnu:l	taxda:	tɛ:bəŋ	tɛ:s
tagnax	tagnu:l	tagta:~tɛ:tgi:	taibəŋ	taidɛ
tagɟlɔx	tagnu:l	tagtag	taibəŋ	taiz
tagnəx	tagnu:r	tagta:	tɛ:ɸəŋ	tɛ:s
tanɟix	tə:wu:	tagta:	tɛ:pɨŋ	tɛ:s
tagnax	tagnu:l	taxta:	taibəŋ	taidɛ
tagnaxu	tagnu:l	dagta:	taiban	taidɛ
tagdɔx	tagnu:l	tagta:	tæ:bun	taidɛ
tagnax	tagnu:l	kəgəlɟirgen ~taxta:	tæ:bəŋ	tæ:dɛ
	tagnu:lɟ	kəgylɟirgen	tæ:bəŋ	tegt
tansləgu	girko:ɟi	tu:tge:	taifin	tais
tangə—	tanma:ɟi	ɟʊ:gəɟgen ~gu:guɟən	amər	tenkuə
tangə	tanma:təi	ngusge	debədzir	taigə:r
tandzi—	dʒəntənjən ~təiwu	goyotʂən	taipin	taidʒu~təiko ~taoləi
mitʂagə—	mitʂagətəŋ	bogə	ndemo	taidɛl
тагнах	тагнуул	таргаа	тайван	тайз
to spy, inspect secretly	spy, reconnoi- trer, scout	pigeon, dove	peace	scene, platform
偵探	偵探、特务	鸽子	太平	台子

蒙古语书面语	西里字母	西里字母	西里字母	西里字母
正蓝旗	tɛ:ɟ	tɛ:rɔx	təjəŋ	tal
巴林右旗	tɛ:ɟ	tɛ:rəx	təjəŋ	tal
陈巴尔虎	taidɟ	tairɔx	təjəŋ	tal
布利亚特	taiz	tairɔx	təjəŋ	tal
达尔罕	tɛ:ɟ	tɛ:rəx	təjəŋ	tal
喀喇沁	tɛ:ɟ	tɛ:rɔx	təjig	tal
东苏尼特	taidɟ	tairɔx	təjəŋ	tal
鄂托克	taidɟ	tairxu	təjig	tala
阿拉善	tæ:dɟ	tæ:rɔx	təjig	tala
都兰	tæ:dɟi	tæ:rek	təjig	tal
和静	tæ:dɟ	tæ:rx	təjəŋ	tal
达斡尔语	taidɟi	ta:rigu	xalda~soribj	tal~kəur
东部裕固语	taidɟ	ta:r	tiəŋ~dəgəŋ	tala
土族语	taidɟi	tasələ	teŋ~gi:gur	tala:~taŋ
东乡语	guidu	oqoɟuɟa— ~ɟuɟa—	dʒugun~təija	pinjən
保安语	guidu	dolə—	asa	taŋ
斯拉夫式蒙文	тайж	тайрах	таяг	тал
英文	nobleman	to cut off, saw off, snip off	stick, walking stick, cane	steppe, plain
汉语	台吉, 贵族	锯断, 剪断	手杖	平原, 草原

ᠲᠠᠯ	ᠲᠠᠮ	ᠲᠠᠮᠠᠭ	ᠲᠠᠮᠢᠷ	ᠲᠠᠮᠤᠭ
tal	tam	tamag	temər	damag
tal	tam	taməg	temər	daməg
tal	tam	tamag	tamir	tamxj
tal	tam	tamog	tamir	tamxj
bala:~xogas	tam	tamag	temər	damu:
bala:~xogas	tam	tamag	temər	dambu:
tal	tam	tamag	tamir	tamix
tal	tamo	tomag	tamir	tamxi
tala	tamo	tamaga	tamir	tamik
tal	tam	tamaga	tamer	tameki
tal	tam	tamgo	tamir	təmki
kaltag		dorun	ʃinə:	dagga
ørle:	tam	tamaga	kuʃin	tamokə
ɕarəm ~ɕantog	tam	tamaga	sar	jan~tamaki:
oliə	doɕoxəi	ɕonɕəw	lilian	ɕuwjan~jan
olə	doɕəc	tamχə~ti	kuʃi	jan
тал	там	тамга	тамир	тамхи
half, semi	hell	seal, stamp	strength, energy	tobacco
一半	地狱	图章	体力	烟

词 汇 别	蒙古语书面语	ᠲᠠᠨᠭᠢᠷᠭᠢ	ᠲᠠᠨᠢᠬᠢ	ᠲᠠᠷᠠᠭ	ᠲᠠᠷᠠᠬᠤ
正蓝旗	tanggᠷᠭᠢ	tenəx	torag	tarəx	
巴林右旗	tanggᠷᠭᠢ	tenəx	tarəg	tarəx	
陈巴尔虎	tanggᠷᠠᠭ	tanix	tarag	tarax	
布利亚特	tanggᠷᠠᠭ	tanix	torag	tarax	
达尔罕	tanᠭᠷᠠᠭ	tenəx	tarag	tarəx	
喀喇沁	tanggᠷᠠᠭ	tenax		tarax	
东苏尼特	tanᠭᠷᠠᠭ	tanix	tarag	tarax	
鄂托克	tanggᠷᠠᠭ	tanixu		taraxu	
阿拉善	tanggᠷᠠᠭ	tanix	tarag	tarax	
都兰	tanggᠷᠠᠭ	tanix	tarag	tarax	
和静	tanᠭᠷᠠᠭ	tənix	tarag	tarax	
达斡尔语	am aldagu	tanigu	ʃigo:	toro:gu	
东部裕固语	andacar	tanə—	tarag	toro:— ~sacɕira—	
土族语	amdaca	tanə	tarag	sdara:	
东乡语	ondayan	tani—	suannoidzian	taya—	
保安语	andərəc	tani—		andər—	
斯拉夫式蒙文	тангарар	таних	тарар	тарар	
英文	oath, vow, pledge	to know, recognize	curd, yoghurt	to disperse; dismiss	
汉义	誓言	认识	酸奶浆	散开	

ᠲᠠᠷᠪᠠᠭ	ᠲᠠᠷᠭᠠᠭ	ᠲᠡᠷᠡ	ᠲᠡᠷᠡᠯᠠᠭ	ᠲᠡᠷᠢᠨ
tarbag	targag	tere:	tere:lag	terən
tarbæg	targən	tara:	tara:lag	terən
tarbag	targag	tarja:	tarja:lag	tarnj
tarbag	targag	tarja:	tarja:lag	tarnj
tarbag	targan	tere:	tere:lag	terəx
tarbag	targun	tara:	tara:lag	terin
tarbag	targag	tarja:	tarja:lag	tarnj
tarbag	targuᠭ	tara:	tara:lag	tarni
tarbaga	targan	tara:	tara:lag	tarinj
tarbaga	targan	tara:	tara:lag	tari:n
torqu:n	torqan	tara:n	tara:liᠭ	tærni
tarbæg	törgun	tare:	tare:wəiᠯ	torin
torquon	torqən	tara:lǰin	tarəlmo	kadon
tarbuᠭa	torqun	tara:	tara:nə uile	amdaga
naita~xanta	toᠶun	ᠳᠤᠠᠨᠳᠠᠶ᠋ᠢ	lunnjə	duwa
talo	torcoᠭ	ᠳᠤᠷᠠᠨᠳᠠᠶ᠋ᠢ	ᠳᠤᠷᠠᠨᠳᠠᠶ᠋ᠢ	amdəᠭu piᠮᠢᠭ
тарвага	тарган	тарна	тарналан	тарни
marmot	fat, fleshy	grain, corn	agriculture	magic words, magic spells
旱獭	肥的	庄稼	农业	咒文

词 汇 语 别	ᠲᠠᠷᠬᠠᠬ	ᠲᠡᠷᠬᠠᠬ	ᠲᠠᠰᠤᠰᠪᠤᠸᠠ	ᠲᠡᠭᠠ
正 蓝 旗	darxax	terəx	tas jubu:	teja:
巴林右旗	tarxəx	terəx	tas jubu:	teja:
陈巴尔虎	tarxax	tarxj	tas jubu:	taja:
布利亚特	tarxax	tarxj	tas jubu:	taja:
达尔罕	tarxax	terx	tas jubu:	teja:
喀喇沁	tarxax	terax	tas jobu:	tija:
东苏尼特	tarxax	tarix		daja:
鄂托克	targaxu	tarix	tas jubu:	daja:
阿拉善	tarxax	tarik	tas jubu:	taja:
都 兰	tarxax	tarki	tas jobu:	taja:
和 静	tarxax	ekn	tas jobu:n	taja:
达 斡 尔 语	tora:gu	ogu	tja:r~mur	oldo:n
东 部 裕 固 语	sacɣi—	mə:ŋi:	sarburo	ᠬᠠᠷᠭᠤᠷ
土 族 语	sdara:lga	taracɣi:	təar	xarga: roᠭ
东 乡 语	taya— ~andaya—	naodzu	jaxo	qoruyə
保 安 语	andər—	caipə	təa	səblə
斯 拉 夫 式 蒙 文	тархах	тархи	тас шувуу	ташаа
英 文	to spread, scatter, be dispersed	brain, cerebrum	condor	hip, flank
汉 文	散发, 散布	脑 子	苍 鹿	侧 面

ᠳᠠᠵᠢ	ᠳᠠᠰᠢ	ᠳᠠᠰᠢᠷ	ᠳᠠᠲᠤᠬᠤ	ᠳᠠᠬᠤ
dajix~tabfix	dajram	daju:r	datax	dax
tafix~tabfix	tafrem	tefu:r	tatax	tax
tafix	tafram	tafu:r	tatax	tax
tafix	dajram	tafu:r	tatax	tax
tafix	tafrem	tefu:r	tatax	tax
tefix		tifu:r	tatax	tax
dajix	dajram	dofu:r	datax	dax
dajixu	dajram	tafu:r	tataxu	daxo
tafix	tafiram	tafu:r	tatax	tax
tafix		tafu:r	tatax	taxo
tafix	tafirtni	mælæ:	tatax	tax
xalga: tarkəgu	nas xun	mina:~nima:	tatagu	tak
halaga:n Xoc-	duye	muna:	hda:—	dac
tabəi		waila:~eidəu	təla~la:kə	kol
qa pəji—	dəixui	mino	laji—	dʒan~dʒandʒw
taɕi—	kare	məlo	də—	dʒəŋ
таших	ташрам	ташуур	татах	тах
to beat, clap, smack	good opportunity, chance, right moment	whip, lash, riding crop	to pull, draw	horseshoe
鼓掌	时机, 就便	鞭子	拉	马掌

蒙古语书面语	ᠲᠠᠬᠤ	ᠲᠠᠬᠤᠵᠢ	ᠲᠠᠬᠤᠷ	ᠲᠠᠬᠤᠬᠤ
正蓝旗	taxəl	dexa:	dexər	dexəx
巴林右旗	taxəl ~əbɕin taxəl	texo:	texər	texəx
陈巴尔虎	tagfu:r	taxja:	taxir	taxix
布利亚特	taxal~tagfu:r	taxjo:	taxir	taxix
达尔罕	toxol	texo:	texər	texəx
喀喇沁	toxol	texo:	tixi:r	tixəx
东苏尼特		daxja:	daxir	daxix
鄂托克	daxul	daxa:	daxir	daxixu
阿拉善	taxal	taka:	takir	takix
都兰	toxol	toka:	takir	takək
和静	taxal	takæ:	takir	takəx
达斡尔语	uʃikrəi əur	kakara:	gakulen	taigu
东部裕固语	muli: weʃin	daqa~daXca	goryi	dakə—
土族语	nar~betəin	tagau	guguri:~muri:	tə:lsə ʃda:
东乡语	unbin~giən	tuwca	wairu	dʒiɕiangiə—
保安语	naʔim	təXa	məroɕ	dadʒəugə—
斯拉夫式蒙文	тахал	тахна	тахир	тахих
英文	epidemic, plague, pestilence	chicken, hen, cock	crippled	to sacrifice, make an offering
汉语	小儿病	鸡	弯曲的	祭

ᠲᠡᠭ	ᠲᠡᠭᠯᠢᠬᠡ	ᠲᠡᠬᠡ	ᠲᠡᠪᠭ	ᠲᠡᠪᠦᠷ
tə:g	tə:gləx	tə:x	təbəg	təbər
tə:g	tə:gləx	tə:x	təbəx	təbər
tə:g	tə:gləx	tə:x	təbəg	təbər
tə:g	tə:gləx	tə:x	təbəg	təbər
tə:g	tə:gləx	tə:x	təbx	təbər
tə:g	tə:gləx	tə:x	təbəg	təbər
tə:g	tə:gləx	tə:x	təbəg	təbər
ti:g	ti:glixu	te:xu	tebeg	teber
te:g	te:glek	te:k	tebeg	teber
te:g	te:glek	te:k	tebeg	teber
te:g	te:gəlx	aŋna:	tebeg~dʒanz	teber
əudi: fəurt	tə:bʃələgu	tə:gu~ʃorogu	pʃəiklə:gu loumbo	təur
te:b~ti:g	te:ble ~ti:gle—	tergele—	tebeg	tewer~tərle—
ciɕon cəre	sou	te:	taidʒan	te:r
uidʒian guɣəi	dʒiaji—	laji—	tʃiao	tʃiao
coŋ	dəŋgə—	aɕi—	te:	soɕo
тээр	тээглэх	тээх	тэвэг	тэвэр
toggles, clasp	to be stuck, get caught	to transport, carry over	shuttlecock	armful
门门, 故障	卡住	拉上, 载	毽子	抱, 围

蒙古语书面语	词汇别	ᠲᠡᠪᠠᠨ	ᠲᠡᠪᠷᠬᠡ	ᠲᠡᠳᠭᠡᠬᠡ	ᠲᠢᠭ
		təbən	təbrəx	təɕɕə:x	tig
蒙古语	正蓝旗	təbən	təbrəx	təɕɕə:x	təg
	巴林右旗	təbən	təbrəx	təɕɕə:x	təg
	陈巴尔虎	təbəŋ	təbrəx	təɕɕə:x	təg
	布利亚特	təbən	təbrəx	təzə:x	no:lʃ
	达尔罕	təbən	təbrəx	təɕɕə:x	təg
	喀喇沁	təbgənən ~təbnən dʒu:	təbrəx	tiɕɕə:x	təg
	东苏尼特	təbən	təbrəx	təɕɕə:x	tig
	鄂托克	temene	teberxu	teɕɕə:xu	teg
	阿拉善	temene	tebyrk	teɕɕə:k	teg
	都兰	temeni	tebrek	teɕɕə:k	teg
和静	tebne	teberx	teɕɕə:x	nəl	
达斡尔语	təməni	təure:gu	təɕɕə:gu		
东部裕固语	ʃige dʒy:n	tewerde— ~tərledə—	manla— ~səra—	liŋ	
土族语	ʃge dʒu:	te:rə	təɕɕə:		
东乡语	fugjə dʒun	təiaoru—	təiaɕɕə—	lin	
保安语	fguo dʒuŋ	soɕol—	təidzə—	liŋ	
斯拉夫式蒙文	ᠲᠡᠪᠠᠨ	ᠲᠡᠪᠷᠬᠡ	ᠲᠡᠳᠭᠡᠬᠡ	ᠲᠢᠭ	
英文	a large needle used for sewing stiff material	to embrace, clasp in the arms	to feed, nourish	nought, zero	
汉文	大针	拥抱	饲养, 养活	零	

ᠳᠡᠬᠢ	ᠳᠡᠮᠳᠡᠭ	ᠳᠡᠮᠡ	ᠳᠡᠮᠲᠢᠷᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠲᠢᠭ
dəxʃ	təmdəg	təmə:	təmtɾəx	təmtʃəŋ
təxʃ ~təxʃxə:xən	təmdəg	təmə:	təmtɾəx	təmtʃə:n
təgʃ	təmdəg	təmə:	təmtərəx	təmsə:n
təgʃ	təmdəg	təmə:	təmtərəx	təmsə:n
təgʃ	təmdəg	təmə:	təmtɾəx	təmtʃə:n
təʃgən	təmdəg	təmə:	təmtɾəx	səmtʃə:n
təgʃ	təmdəg	təmə:	təmtɾəx	təmtʃə:ŋ
dəgʃ	temdeg	teme:	temtɾəxʊ	temʃi:n
təgʃ	temdeg	teme:	temtɾək	temtʃə:n
təgʃi	temdeg	teme:n	temtɾək	temtʃə:n
təgʃ	temdg	temə:n	ilix~temtɾx	temtʃə:n
təʃj~nəʃin	təmgə:tu ~bələg	təmə:	təmilə:gu	məldʒə:r
dəbci:	temdeg	temen	əlbəglə— ~molo—	sədləldə
təbɔin	ʃdag	təmə:n	təmdələ	sərlə
pin	dʒixao	luətue	tʃianʔielu—	bisoi
ndemo	dag	ŋaməŋ	mo:gə—	bise
тэгш	ТЭМДЭГ	ТЭМЭЭ	ТЭМТᠷᠢᠬᠡ	ТЭМЦЭН
plane, flat	mark, sign; symbol	camel	to grope	match, contest, tournament
平坦的	标志, 象征	骆驼	摸	比赛

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠳᠡᠮᠲᠢᠭ	ᠳᠡᠮᠲᠢᠷᠬᠡ	ᠳᠡᠮᠡ	ᠳᠡᠮᠲᠢᠭ	
蒙 古 语	正蓝旗	təmtʃəl	təmtʃəx	təŋ	təŋgər
	巴林右旗	təmtʃil	təmtʃix	təŋ	təŋgər
	陈巴尔虎	təmsəl	təmsəx	təŋ	təŋgər
	布利亚特	təmsəl	təmsəx	təŋ	təŋgɪr
	达尔罕	təmtʃəl	təmtʃix	təŋ	təŋər
	喀喇沁	təmtʃəl	təmtʃəx	təŋ	təŋgər
	东苏尼特	təmtʃəl	təmtʃəx	təŋ	təŋgər
	鄂托克	təmtʃil	təmtʃixʊ	təŋ	təŋgər
	阿拉善	təmtʃəl	təmtʃək	təŋ	təŋgər
	都兰	təmtʃəl	təmtʃək	təŋ	təŋgər
	和静	təmtʃəl	təmtʃəx	təŋ	təŋgər
	达斡尔语	təmtʃəl	təmtʃəgu	tən	təŋgər
东部裕固语	dəudʒən	təmtʃə—	təŋ~dələ	təŋgər	
土族语	təmdʒə:	təmdʒə:ldə	dələ	təŋgər	
东乡语	dəudʒən	dəuji—	pinxən	osuman	
保安语	dəudʒəŋ	dəudʒəŋgə—	əndəʒi	asman	
斯拉夫式蒙文	ТЭМЦЭЛ	ТЭМЦЭХ	ТЭН	ТЭНГЭР	
英 文	struggle	to fight, struggle	equilibrium	sky	
汉 义	斗争	斗争	均等	天	

ᠲᠡᠭᠭᠠᠰ	ᠲᠡᠨᠢᠭ	ᠲᠡᠨᠢᠬᠤ	ᠲᠡᠨᠢᠶᠢᠬᠤ	ᠲᠡᠨᠢᠰᠢᠬᠤ
tenggas	tənəᠭ	tənəx	təni:x	tənsəx
tengᠭᠦᠰ	tənəᠭ	tənəx	təni:x	təᠭsəx
tengᠭᠦᠰ	tənəᠭ	tənəx	təni:x	təᠭsəx
tangas	tənəᠭ	tənəx	təni:x	təᠭsəx
	tənəᠭ	tənəx	təni:x	təᠭsəx
taᠭxiᠰ	tənəᠭ	tənəx	təni:x	təᠭsəx
tjaᠭᠭiᠰ	tənəᠭ	tənəx	təni:x	tənsəx
tenges	tenig	tenexu	teni:xu	teᠭsexu
taᠭkaᠰ	teneg	tenek	teni:k	teᠭᠦᠰᠡᠬ
tenges	teneg	tenek	teni:x	teᠭᠦᠰᠡᠬ
tenges	teneg	tenex	tini:x	zərts sərəx
dalai	foᠭol~səns	fuale:lgu	sonogu~ᠳᠵi:gu	məᠳᠳᠦ: aso:gu
dali:~nu:r	deme	tenbele—	sunara— ~suna—	sadja—
dali:	ngaraᠭ	ᠭoᠩᠳᠠᠶᠯᠠ	auᠭau	sarᠯa~sᠳᠠᠩᠯᠠ
xai~fugie xu ~fugie no	ᠭuaᠳᠤ~bən	liulan giə—	ayuidaya—	ᠭᠠᠳᠠᠩᠭᠢᠭᠠ—
so	colodᠳᠠᠳ	ndomᠭᠠ—	udə ne—	tangə—
ᠲᠡᠨᠭᠡᠰ	ᠲᠡᠨᠢᠭ	ᠲᠡᠨᠢᠬᠤ	ᠲᠡᠨᠢᠶᠢᠬᠤ	ᠲᠡᠨᠢᠰᠢᠬᠤ
sea	foolish, stupid, silly	to roam, rovc, wander	to unbend, become straight, stretch, extend	to test, exami- ne; to try to find out, probe
海, 大湖	傻, 愚蠢	流浪	伸展	试探

蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语	蒙古语书面语
正蓝旗	təᠭkə:~təᠭxəl	təᠭᠦ:ləxᠲᠦ	təᠭᠦ:ᠨ ~tura:ᠨ	tərəᠭ
巴林右旗	təᠭkə:	tirᠭᠦ:ləxᠲᠦ	təᠭᠦ:n ~tura:	tərəᠭ
陈巴尔虎	təᠭxə:	təᠭᠦ:ləᠭᠲᠦ	təᠭᠦ:ᠨ	tərəᠭ
布利亚特	təᠭxə:	təᠭᠦ:ləᠭᠲᠦ	təᠭᠦ:ᠨ	tərəᠭ
达尔罕	təᠭkə:	təᠭᠦ:ləᠭᠲᠦ	təᠭᠦ:n	tərəᠭ
喀喇沁	təᠭxə:	təᠭᠦ:ləᠭᠲᠦ	təᠭᠦ:n	tərəᠭ
东苏尼特	təᠭxə:	təᠭᠦ:ləᠭᠲᠦ	təᠭᠦ:ᠨ	tərəᠭ
鄂托克	teᠭxe:	terᠭᠦ:ləᠭᠲᠦ	terᠭᠦ:n	tereg
阿拉善	teᠭke:	terᠭᠦ:ləᠭᠲᠦ	terᠭᠦ:n	tereg
都兰	teᠭke:	terᠭᠦ:ləᠭᠲᠦ	terᠭᠦ:n	tereg
和静	teᠭkə:n	terᠭᠦ:liᠭᠲᠦ	terᠭᠦ:n	tergen
达斡尔语	bəji kuᠲᠦ ~ᠲᠵinə:	ᠳᠦ:ᠵi:	nəkᠳə:r	tərəᠭ
东部裕固语	kuᠳᠭən	ᠳᠦ:uci	tury:n	tergen
土族语	bujenu kuᠳᠦ	ᠳᠦ:uci	nəᠭᠳar ~turoᠭ	təᠭᠦ
东乡语	lilian	ᠳᠦ:uci	ᠳᠵiji~niəᠳa ~təiarun	ᠲᠦᠳᠤ
保安语	kuᠲᠦ	ᠳᠦ:uci	nəᠭᠦnə ndᠵaᠨ	ᠲᠦᠳᠦ
斯拉夫式蒙文	ᠲᠡᠨᠬᠡᠭᠡ	ᠲᠡᠷᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ	ᠲᠡᠷᠭᠦᠨ	ᠲᠡᠳᠡᠷ
英文	physical strength, power	head, chairman	first	cart, chariot
汉语	体力	主席	第一	车

ᠳᠡᠰᠡᠬ	ᠳᠡᠰᠢᠷᠬ	ᠳᠡᠲᠭᠡᠬ	ᠲᠢᠮᠢ	ᠲᠢᠷᠬ
dəsəx	dəsɾəx ~dʒɑ:lax	dətɣəx	ti:m~ʃi:m	ti:rəx
təsəx	təsɾəx	tətɣəx	ti:m	ti:rəx
təsəx	təsɾəx	tətɣəx	ti:m	ti:rəx
təsəx	təhrəx	tətɣəx	ti:m	ti:rəx
təsəx	təsɾəx	tətɣəx	ti:m ~miti:m	tə:rəx
təsəx	təsɾəx	tətɣəx	ʃi:m	tigʃiləx
dəsəx	dəsɾəx	dətɣəx	ti:m	ti:rəx
desxu	desɾxu	detɣxu	ti:m	ti:rixu
tesk	tesrəx	tetkəx	ti:m	ti:rk
tesek	teserek	tetgek	ti:m	ti:rəx
tesx	teserx	tetgix	ti:m	ti:rix
təsəgu	dʒɑ:ləgu	tuasələ:gu	ti:mər	xuɔinda: pəʃikulə:gu
yela— ~tesə—	segeri:— dasəra~gara—	do:lo—	tomo~timu	səgə:l—
tesə~noila	xərgai	ne:dʒin	nəmba:	sgolda
zənnai giə—	dʒɑ:ji—	dʒiudʒigie—	təimutu	təndʒi—
ni:gə—	gədgə—	dʒəugə—	təntəg	gələ—
тэсэх	тэсрэх	тэтгэх	тийм	тийрэх
to endure, bear, be patient	to burst, explode, blow up	to support, help, promote	such, thus, one like that	to kick with the hind legs; kick back
忍耐	裂口, 爆破	救济	那样	向后踢

蒙古语书面语 词汇 语别	正蓝旗	tub	to:	to:rʃəg	to:s
	巴林右旗	tib	to:	to:rʃig	to:s
	陈巴尔虎	tub	to:	to:rsog	to:s
	布利亚特	tib	to:	to:rsog	to:h
	达尔罕	tib	to:	to:rʃig	to:s
	喀喇沁	tib	to:	to:rʃig	to:s
	东苏尼特	tib	to:	to:rʃog	to:s
	鄂托克	tub	to:	to:rʃig	to:s
	阿拉善	tib	to:	to:rʃog	to:s
	都兰	tib	to:	to:rʃog	to:s
	和静	tyb	to:n	to:rʃog	to:sn
	达斡尔语	dʒəu	to:	to:rʃig	tuəɾəl
	东部裕固语	tib	tu:n	malacai ~to:rʃog	ʃog
土族语	alaŋ	to:		sɬzi: ~puɾəcai	
东乡语	dʒəu	ʃumu	xɑomɑo	ʃəntu	
保安语	dʒəu	tolgu	ɬomo	ndu	
斯拉夫式蒙文	ТИБ	тоо	тоорцог	тоос	
英文	continent, mainland	number, figure	skullcap	dust, powdery dirt	
汉语	洲	数	瓜皮帽	灰尘	

ᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ	ᠮᠣᠨᠠᠨᠠᠨ	ᠮᠣᠨᠠᠨ	ᠮᠣᠨᠠᠨ	ᠮᠣᠨᠠᠨ
to:fix	to:x	tobfj	dæbfo:	tod
to:fix	to:x	tæbfj	tæbfo:	tod
to:fix	to:x	tobfj	tobfo:	tod
to:fix	to:x	tobfj	tobfo:	tod
to:fix	to:x	tæbfj	tæbfo:	tod
to:fix	to:x	tæbfj	tæbfo:	tod
to:fix	to:x	dobfj	dobfo:	tod
to:fixu	to:xu	dobfj	dobfo:	tod
to:box	to:x	tobfj	tobfo:	tod
to:fix	to:x	tobfji	tobfjo:	tod
tu:fix	durulx	tobfj	tobfjjo	tod
to:filəgu	to:fegu	tuorfi ~torfi	ɕui~gəɕir	gətkun
laryə	ojində oro— ~dura:la—	tobɕə	ɕy	hele
tiuei	dura:lc	tebɕi		sɕəliu
kiəliə—	kandzun giə—	tuɕu	ɕy~ʂu~ʂuə	ʂinʂu
kaldzi Xarce—	jonɕə ore—	tobtei	ɕy~ʂu~suo	ʂan~samo
тоочих	тоох	товч	товчоо	тод
to confide, tell, mention one by one	to esteem, estimate, appreciate	button	bureau, office, department	clear, distinct
陈述	相中	扣子	局, 处, 所	明显, 清晰

词汇 语别	蒙古语书面语				
	ᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ	ᠮᠣᠨᠠᠨᠠᠨ	ᠮᠣᠨᠠᠨ	ᠮᠣᠨᠠᠨ	ᠮᠣᠨᠠᠨ
蒙古语	正蓝旗	toglox	togəs	tugru:	toxfix
	巴林右旗	togləx	togəs jubu:	tugru:	toxfix
	陈巴尔虎	toglox	togs	togru:	togfix
	布利亚特	toglox	togos	toxjrju:ŋ	togfix
	达尔罕	toglox	togos	togru:l	toxfix
	喀喇沁	toglox	togos	togru:	togfix
	东苏尼特	toglox	togos	tugru:	dogfix
	鄂托克	togloxu	togos	togoru:	toŋfixu
	阿拉善	toglox	togos	togoru:	toŋfix
	都兰	toglox	togos	togru:	togfix
和静	toglox	togos	togru:n	toŋfix	
达斡尔语	na:dugu	to:ɕin dəgi:	toglo:r	tontoro:gu	
东部裕固语	na:d	mapzuo	tuəuroŋ	du:n garca—	
土族语	na:də	ma:əur	tuguroŋ	ɕantəi	
东乡语	nadu—	kuntəiə	tongori~xə	kaoji—	
保安语	na:tə—	kunɕe	təgraŋ	ekə—	
斯拉夫式蒙文	тоглох	тогос	тогоруу	тогших	
英文	to play, act, perform	peacock	crane	to knock	
汉义	玩, 表演	孔雀	鹤	敲	

тө:г	tolgœ:	tœl	tœm	tœmlæx
тө:г	tolgo:	tœl	budœ:n	tœmlæx
тоиг	tolgoi	tolj	tom	tomjlox
тө:г	tolgoi	gœræl	tom	tomjlox
тө:г	tolog	tœl		tœmlæx
	tolgœ:	tœl		tœmlœx
тоиг	tolgoi	tolj	tom	tomilox
тоиг	tolgoi	tolj	tom	tomiloxu
тө:г	tologoi	tolj	tœmœ	tomilox
тө:г	tolgœ:	toli	tom	tomilox
тө:г	tolgœ:	tolj	ik	tœmilx
туалфиг	xækj	bulku—	ætgun	tomilegu
ɑ:rtʃɑg	toloxui	to:lœ	fige	tɑl—
eiɖzɑc	tolɖui	ɖɑl	ʃge	
eiɖziœrœu	ɖiɑorun	ɖziɖzœu	fugiœ	zœnmin giœ—
pœŋlœ	tœrœŋ	pœnɖzi	fguo	ge—
тойг	толгой	толь	том	томилох
kneecap	head	mirror, looking glass	big, large, great	to appoint, nominate
膝盖骨	头, 首脑	镜子	大的	任命

蒙古语书面语	词 汇 别	ᠲᠣᠮᠤ	ᠲᠣᠩᠭᠢᠬᠤ	ᠲᠣᠩᠭᠣᠷᠣᠬᠤ	ᠲᠣᠨᠣᠬᠤ
正 蓝 旗		tomu:	tonggi:x	tonggorox	tonox
巴林右旗		tomu:	tonggi:x	tonggeræx	tonæx
陈巴尔虎		tomu:	tonggoix	tonggorox	tonox
布利亚特		tomu:	tonggoix	tonggorox	tonox
达尔罕		tumu:	toŋœ:x	toŋerfo:x	tonox
喀喇沁		tomu:	tongœ:x	toŋortfo:x	tonox
东苏尼特		tomu:	tonggoix	tonggorox	tonox
鄂托克		tomu:	tonggoixu	tonggorxu	tonoxu
阿拉善		tomu:	tonggoix	tonggorx	tonox
都 兰		tomu:	tongœ:x	tonggorox	tonox
和 静		tomu:	toŋœ:x	toŋgortboglœx	tonox
达斡尔语		to:riltɑ:n	tonggoigu	xurbigu	ʃændulugu— ~bole:gu—
东部裕固语		ʃɑlu:n ~jomoroc	toŋcɑc	kerwe—	dermeli:— ~bulæ—
土 族 语		dɑ:ra	tɑŋcɑi	nguro:	bulæ
东 乡 语		ʃidɑodœu	cœdœi—	cœyori—	bili— ~tœiɑnlɑ—
鞑 安 语		dœntœic	bocor ko—	kualær—	bœlæ—
新拉夫式蒙文		tomuyy	toŋgoix	toŋgorox	tonox
英 文		influenza, head cold	to bend down	to turn or tumble over	plunder, rob
医 学		伤 风	掀屁股	打 滚	掠 夺

蒙古语	托素	托素	托素	托素
tonfix	tor	torəg	dos	dotog
tonjix	tor	torəg	tos	toxtəg
tonjix	tor	torog	tos	totog
tonjix	tor	torog	tohoŋ	totog
tonjix	tor	torog	tos	bosog
tonjix	tor	torog	tos	
tonfix	tor	torog	dos	dotog
tonjixu	toro	torgo	dusu	totgo
tonjix	tor	torgo	tos	totgo
tonjix	tor	torgo	toson	totgo
tonjix	tor	torgun	tosn	totgo
tontoro:gu	alag	torugu	tos	əudi: kəgu
ʃəlbo:—	tor	məŋlɑg ~torgo	tu:sən	uden ʃorug
dʌntəi	to:r	torgu	to:sə	ude məŋli:
əyə—	wan	duandzu	dosun~tosun	uidʒion ʔiərun
ekə—	vəŋ	duandʒɪ	toson	jerdʒic
тонших	top	topro	toc	totro
to knock, rap, peck	net, network	satin, silk	oil, fat, grease	lintel
敲打	网子	缎子	油	门楣

蒙古语书面语	托素	托素	托素	托素
正蓝旗	doed	dæxo:l	doxæ:	doxom
巴林右旗	tæd ʃubu:	tæxo:l	toxo:	toxəm
陈巴尔虎		toxjo:l	toxoi	toxom
布利亚特		toxjo:l	toxoi	toxom
达尔罕	tæd	tæxo:l	toxo:	toxom
喀喇沁	ingə~tæd	dæxijol	tæxæ:	ʃirdəg
东苏尼特		doxjo:l	doxoi	doxom
鄂托克	todj	toxiol	doxoi	toxom
阿拉善	totj	toko:l	toxoi	toxom
都兰	toti	tokjo:l	toxo:	deltər~toxom
和静	tət	toka:l	toxæ:	toxom
达斡尔语	inge:l	dalind	inʃə:n	toko
东部裕固语	ingo:r	sad	dogo:nog	toɬom~eməl
土族语	ingo:r	sgu:	tugui	tucum
东乡语	jingo	dʒixui	toɣəi	toɣun
保安语	jingo	gikə	toɣui	eojeɬ
斯拉夫式蒙文	ТОТЬ	ТОХНОЛ	ТОХОЙ	ТОХОМ
英文	parrot	chance, opportunity, occasion	elbow	saddle-cloth, saddle-felt
蒙义	鹦鹉	机会	肘	鞍屉

ᠳᠣᠬᠡ	ᠳᠡ	ᠳᠡᠨ	ᠳᠡᠷᠢᠬᠡ	ᠳᠡᠪ
doxəx	te:	te:n	te:rəx	teb
toxəx	te:	te:n	te:rəx	teb
toxox	te:	te:n	te:rəx	tub
toxox	te:	te:n	te:rəx	tub
toxox	te:	te:n	te:rəx	tub
təxox	te:	te:n	te:rəx	təb
doxox	te:	te:n	te:rəx	teb
doxoxu	tə:	tə:nəx	tə:rəxu	təb
toxox	tə:	tə:nə	tə:rək	təb
toxox	tə:	tə:nə	tə:rek	təb
toxox	tə:	tə:n	tə:rx	təb
togugu	tuə:	tuən	tu:riɣu	ɕuŋjon
togo—	ty:	ty:ne	ty:rɣ—	dunda
tucu	dza:	fulo	mo:r tɕigua	ɕidzi: ~ɕidzi:ngo:
toɣu—	ɕaɕɕu	naidɕiao	milu ɕiə—	ɕuŋɕin ~ɕuŋjon
toXə—	Xəɕi tɕ	tɕnə	ɣoŋkərgə—	hɕɕisonɣ
TOXOX	tee	təənə	təerəx	təb
to put on, put over; to saddle	span	cauterization	to lose one's way, miss one's way	center, centre
鞍 鞍	拏	艾 灸	迷 路	中心, 中央

蒙古语书面语 词汇 别	ᠳᠡᠪᠢᠬᠡ	ᠳᠡᠪᠭᠡ	ᠳᠡᠳᠢᠨ	ᠳᠡᠭᠡᠰᠡ
正 蓝 旗	tebi:x	tebəg	tədi:	teges
巴林右旗	dobə:x	tebəg	tədi:	teges
陈巴尔虎	tubi:x	tubəg	tudi:	tugs
布利亚特	tubi:x	tubəg	tudi:	tugs
达尔罕	təbə:x	tubəg	tidi:	təxs
喀喇沁	dəbə:x	tubəg	tidi:	təges
东苏尼特	tebi:x	tebəg	tədi:	tegs
鄂托克	tebi:xu	təbəg	tədi:	teges
阿拉善	toboix	tybyg	tedy:	teges
都 兰	tebi:x	təbək	tədi:	teges
和 静	tobi:x	jarɣig	tydy:	teges
达斡尔语	turɣi:gu	larjgen	tirkən	jonken
东部裕固语	ky:~porbi	megdy:lda—	teres	dy:reŋ
土 族 语	toboi	lo:solo	tamainge	pugəli:
东 乡 语	ko—	mofan	təduini	təionməini
保 安 语	ko—	lanɕic	təmingə	təgesəŋ
斯拉夫式蒙文	төвнйх	төвөг	төднй	төгс
英 文	protrude, stick out	trouble, difficulty, complication	that much, as many as those	perfect, complete, full
俄 文	鼓起	麻烦	那些	完满的

ᠰᠤᠯᠲᠡᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠯ	ᠲᠡᠯ	ᠲᠡᠯᠡ	ᠲᠡᠯᠡᠯᠠᠬᠤᠰᠢ	ᠲᠡᠯᠡᠯᠡᠬᠡ
texəsxəl	təl	tele:	tele:ləxtʃ	tele:ləx
tugsgəl	tul	tulə:	tulə:ləḡʃ	tulə:ləx
tugsxəl	tul	tulə:	tulə:ləḡʃ	tulə:ləx
tugsgəl	təl	tule:	tulḡə:ləḡʃ ~de:bjɔ:	de:bjɔ:x
təgsgəl		tələ:~tule:	daibjɔ:	tele:ləx
təgsgəl	təl	tele:	tele:ləḡʃ	tele:ləx
təḡəsgəl	təl	tələ:	təlḡə:ləḡʃ	tələḡə:lɤ
təḡəsgəl	təl	tələ:	tələ:ləḡʃ	tələ:ləx
təḡəsgəl	təl	tələ:	tələ:ləḡʃi	təlḡələk
təḡəsgəl	təl	tələ:	tələ:lḡʃ	tələ:lɤ
dourkol	uʃikən odus	tola:	turu:lə:ʃi	turu:ləḡu
bura—	di: mal	tələ:	daibio	daibiələ—
ntsamḡə ~bura:	mula: kə:rdə	ulə	daibiau	daibioula
ciatsan ~dziadzy	mila asun	oludʒu	daibiao	daibiaogio—
vargu	bədəḡaŋ asoŋ	...də...oldʒi	debio	kaməḡə—
tərcḡəl	təl	tələə	tələələḡɤ	tələələx
end, termination	young live- stock, younger animal	for, for the sake of, in order to	representati- ve, delegate	to represent
终结	幼畜	为……	代表	代表

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	正蓝旗	tələb	tələḡ	tələḡ	tələx
蒙 古 语 别	巴林右旗	tələb	tələḡ	tələḡ	tələx
	陈巴尔虎	tuləb	tuləḡ	tuləḡ	tuləx
	布利亚特	tuləb	tuləḡ	tuləḡ	tuləx
	达尔罕	tuləb	tuləḡ	judləḡ	tuləx
	喀喇沁	tələb	tələḡ		tələx
	东苏尼特	tələb	tələḡ	tələḡ	tələx
	鄂托克	tələb	tələḡ	tələḡ	tələxɤ
	阿拉善	tələb	tələḡ	tələḡ	tələx
	都兰	tələb	belgi	tələḡ	tələk
	和静	baroḡ	beleg	tələḡ	tələx
	达斡尔语	arbun—duru	gua:	tulḡu	taudḡu
	东乡裕固语	suyə	Xoḡo:r	cu:r ʃdə si:s ~tələḡe	tələ—
土族语	təire:	corcul	xurca	xarlə	
东乡语	surətu~ungjə	suanguo	gua nasunni goni	ori giə—	
保安语	səḡə	mo	guar nasoŋtə gonə	ol—	
新拉丁式蒙文	tələb	tələḡ	tələḡ	tələx	
文 义	prospect, out- look; appear- ance, feature	fortnue-telling	last year's lamb	to pay, compensate, liquidate	
	相貌	卜挂	二岁羊	偿还	

ᠮᠠᠮᠦᠷ	ᠮᠠᠮᠦᠷ	ᠲᠡᠷ	ᠲᠡᠷᠢᠨ ᠪᠣᠳᠯᠠᠭ	ᠲᠡᠷᠡᠯ
təmər	təmər ɟam	tər	teri:ŋ bodlog	tərəl
təmər	təmər ɟam	tər	teri:n bodlɔg	tərɪ
tumər	tumər ɟam	tur	turi:ŋ bodlog	turəl
tumər	tumər zam	tur	turi:ŋ bodlog	turəl
tumər	tumər ɟam	tur	ɟiŋɟə:	turəl
təmər	təmər ɟam	tər	teri:n bodolog	tərəl
təmər	təmər ɟam	tər	teri:ŋ bodlog	tərəl
təmər	təmər ɟam	tər	təri:n bodolgo	tərəl
təmər	təmər ɟam	tər	təri:n bodolgo	tərəl
təmər	təmər ɟam	tər	təri:n bodolgo	tərəl
təmər	təmər zam	tər	təri:n zarɟm	tərəl
kaso:	kaso: tɛrgul	so:rin	dasan bodlɔg	/kaɟin
təmər	təmər mər	turo	turo bodolco	ɔiro tal ~tərəl
tumər	tumər mo:r	fo:rog	turo: læsga:	samba
ᠲᠡᠢᠭᠠᠮᠤ	ᠲᠡᠢᠭᠠᠮᠤ	ᠲᠡᠰᠣᠪᠢᠨ	ɟənʃə	urəu~uri
tamər	telu	ᠲᠡᠰᠣᠪᠢᠨ	ɟənʃə	ɕene~Xaŋ
təmər	təmər zam	tər	ᠲᠡᠷᠢᠨ ᠪᠣᠳᠯᠠᠭ	tərəl
iron	railway	state, government	policy	relation, relatives; kind, class
铁	铁路	朝廷, 国体	政策	亲族, 种类

词 汇 语 别	蒙古语书面语			
	ᠲᠡᠷᠡᠭᠦ	ᠲᠡᠷᠬᠡᠮ	ᠲᠡᠰ	ᠲᠡᠰᠣᠪ
正蓝旗	tərɛx	dərɛxəm	des	desəb
巴林右旗	tərɛx	tərɛxəm	tes	tesəb
陈巴尔虎	turɛx	turɛxəm	tus	tusəb
布利亚特	turɛx	turɛxəm	tuhə:	tusəb
达尔罕	turɛx	turɛxəm	tus	tusəb
喀喇沁	tərɛx	tərɛxəm	tes	desəb
东苏尼特	tərɛx	dərɛxəm	des	desəb
鄂托克	tərɛxu	dərɛxəm	dəs	dəsəb
阿拉善	tərɛk	tərɛkəm	təs	təsəb
都兰	tərɛk	tərɛkəm	təs	təsəb
和静	tərɛx	tərɛkən	təs	təsəb
达斡尔语	turugu	na:ɟil	adilɟirə:	xig muru
东部裕固语	tərɛ:—	tərəl	ɛuldəma ɟaɟar	dage
土族语	turo	xamnoŋ	sarlagu ɟaɟar	ɟɟe ɟɟenge
东乡语	olu— ~quɟə—	nianɟia	ɟianlitu oron	jisuan
保安语	ole—	hamnoŋ	langə ndəɟogu	jysuan
斯拉夫式蒙文	tərɛx	tərɛxəm	tɛc	tɛcəb
英·文	to give birth; to be born	the family of a married woman	resemblance, similarity	plan, con- jecture; budget, estimate
蒙·义	生	娘家	相似点	大概, 预算

مصنف	مصنفين	مصنفين بهر	مصنفين (مصنفين)	مصنفين
tu:ɕ	tu:lɛ:	tu:lɛ:g bɛ:r ~fij	tu:lax	tu:re:
tu:ɕ	tu:lɛ:	tu:lɛ:n bɛ:r	tu:lax	tu:re: bɛregi:
tu:ɕ	tu:lai	tu:lai:g bɛ:r	tu:lax	tu:roi
tu:ɕ	tu:lai	tu:lai:g bɛ:r	tu:lax	tu:rai~turug
tu:ɕ	tu:lɛ:	tu:lɛ:n bɛ:r	tu:lax	tu:re:
tu:ɕ	to:lɛ:~to:lɛ:	to:lɛ:n bɛ:r	tu:lax	tu:re:
tu:ɕ	tu:lai		tu:lax	tu:rai
ɜrgɛl	tu:lai	li:ɕ	tu:laxu	tu:rai
tu:ɕ	tu:lɛ:	tu:lɛ:n bɛ:r	tu:lax	tu:rɛ:
tu:ɕji	tu:lɔ:	tu:lɛ:n bɛ:r	tu:lax	turɛ:
tu:ɕ	tu:lɛ:		ɕatlx	turu:n
urjgil	taulj	tauli: buɛ:r	dulɛ:gu	toro:
namtar	tu:li:	tu:li: bo:ro	ɕar~mba:—	turu:n
namtar	toli:	toli: bo:ro	xumba:	ɕimuse
guɕin	taolɛi	molidɕu	usu dawa— ~giɛru—	ɕamusun
danɕɛ	toli	liɕj	ɕarɛ—	noke
тууж	туулай	туулайн бөөр	туулах	туурай
tale, story, narrative	hare, rabbit	chestnut	to go through, pass, cross	hoof
故事, 中篇小说	兔子	栗子	渡	蹄子

蒙古语书面语 词汇	مصنف	مصنفين	مصنفين	مصنفين
正蓝旗	tug	tugal	tugalag	tuil
巴林右旗	tug	tugal	tuglɛg	ty:l
陈巴尔虎	tug	tugal	tuglag	tuil
布利亚特	tug	tugal	tu:lgaŋ	tuil
达尔罕	tug	tugal	tuglag	ty:l
喀喇沁	tug	tugal	tu:lɔg	ty:l
东苏尼特	tug	tugal	tuglag	tuil
鄂托克	tugu	tugul	tu:lɔg	tuil
阿拉善	tug	tugul	tu:lga	tyil
都兰	tug	tugal	ɕɛ:r	tuil
和静	tug	tugul	xorgulɕin	ty:l
哈萨克语	ɕi:~kuru ~tu kiru:	tokulj	torɕi~tugna:	nuke:l
高加索语	ɕi:	ɕad	xorgolɕin	neŋ
土族语	ɕadar	tugul~buru:	tɕiɕa:n tumɛr	xudu
蒙古乡语	tɕi	tugun ~tugunɕa	ɕi~tɕian	udɕu~xudu
保安语	tɕidɕj	tolɕaa	jeɕɛ	hanɛsɛ
蒙古式蒙文	tyr	tyral	tyralga	туйл
文	banner, flag	calf	tin; lead	pole; extremity
义	旗	牛犊	锡, 铅	极, 极端

ᠲᠦᠵᠠ	ᠲᠤᠯ	ᠲᠤᠯᠠᠮ	ᠲᠤᠯᠬ	ᠲᠤᠯᠬ
tuja:	tul	tulam	tulax	tulax
tuja:	tul	toləm	tuləx	tuləx
tuja:	tul	tulam	tulox	tulox
tuia:	tul	tuləm	tulax	tulax
tuja:	tul	tulman u:t	tulax	tulax
tuja:	tul		tulax	tulax
tuja:	tul	tulam	tulox	tulax
tuja:	tul	tulum	tuloxu	tulxu
tuja:		tulum	tulx	tulox
tuja	tul	tulam	tulax	tulox
tuja	tul	tulum	tulultax	tulx
ila:n	ti: a:dʒi	aʃim	tololʃigu	tolugu
gerel lo	tulum	xaruldə—	tulu—
cor	tenə dundogdə	tulum	baɣaldə	tulə—
ᠭᠠᠨᠴᠢᠨ ~ᠻᠢᠷᠠᠨ	dula	tulun	əyəndu—	tulu—
ᠭᠡᠭᠠᠩ	mo	təitə	tabgə—	dinggə—
туяа	тул	тулам	тулах	тулах
ray, beam, radiance	for, for the sake of; because of	skin sack, leather bag	to fight, act in opposition	to lean, support
光芒, 光线	由于, 因为	皮袋	交战	支撑

蒙古语书面语 词汇 类别	ᠲᠤᠯᠳ	ᠲᠤᠯᠭ	ᠲᠤᠯᠭᠠ	ᠲᠤᠯᠬᠠ
	tuld	tuləg	toḡ	tunax
正蓝旗	tuld	tuləg	toḡ	tunəx
巴林右旗	tuld	tulag	tuḡ	tunax
陈巴尔虎	tuld	tulag	tuḡ	tunax
布利亚特	tuld	tulag	tuḡ	tunax
达尔罕	tulda:	tulag	tuḡ	tunax
喀喇沁	tuld	tu:log	tuḡ	tunox
东苏尼特	tuld	tulag	toḡ	tunax
鄂托克	tulad	tulag	tuḡ	tunxu
阿拉善		tulga	tuḡ	tunux
都兰	tuld	tulga	toḡ	tunax
和静	tuld	tulgu	tuḡ	tunx
达斡尔语	tualda	sako	aidugu ~madon	tonugu ~ti:ndəgu
东部裕固语 olso	tulco	neḡ	ton—
土族语	dundogdu	tulco	toḡ	daḡla
东乡语	dula~oludzu	luʃu	ʃu~oto	dəndzi—
保安语	...də...oldzi	və:rdo	moXlə	dəḡḡer—
藏文式蒙文	тулд	тулга	тун	тунах
文	for, for the sake of	brazier	very, very much	to settle to the bottom, precipitate
义	为了...	火撑	很, 最	沉淀

ᠲᠤᠨᠲᠤᠰᠤᠬᠤ	ᠲᠤᠨᠲᠤᠰᠤᠬᠤ	ᠲᠤᠷᠢᠬᠤ	ᠲᠤᠷᠢᠰᠢ	ᠲᠤᠷᠢᠰᠢᠬᠤ
tuntæ:x	tugxag	turəx	durʃ	durʃix
tontæ:x	tugxəg	turəx	turʃ	turʃix
toᠩᠲᠠᠢᠬ	tugxag	turax	turʃ	turʃix
toᠩᠲᠠᠢᠬ	tugxag	turax	turʃ	turʃix
tunti:x	tugxəg	turdəx ~ju:rax	turʃ	turʃix
tundi:x	tugxag	turax		turʃix
tuntaix	tugxag	turax	durʃ	durʃix
tuntaixu	tugxag	turaxu	durʃi	durʃixu
tontoix	tugxug	turux	turʃ	turʃix
tuntæ:k	tugxag	turax	turʃi	turʃix
tuntæ:x	tugxug	turx	turʃ	turʃix
turʃigu	am aldogu	jadlingo: ~əʃə:	uduri: tiab	ʃəndəgu
kui~piligte	ɕuan jan	ʃotəg	durtə	ʃijan
ko:ləo ~gord:ləo		turɕan ~sgala:mbu:	durdu~fongdu	sərlə
ko—	ɕian jan	turi—	dʒəngiə	ʃuʃjan ~dʒənʃə
ko—	ɕuan jan	moglə—	dʒəngge	ʃɪdangə—
тунтайх	тунхар	турах	турш	турших
to bulge	manifesto	to grow thin, lose flesh	throughout, during the course of	to test, examine, make an experiment
鼓 起	宣 言	瘦	成(天), 整(年), 通(晓)	试验, 侦察

蒙古语书面语	ᠲᠤᠰᠤ	ᠲᠤᠰᠤ	ᠲᠤᠰᠤᠬᠤ	ᠲᠤᠰᠤᠬᠤᠰᠤ
正 蓝 旗	dus	dus	dusəx	dusxə:
巴林右旗	tus	tus	tusəx	tusxə:
陈巴尔虎	tus	tus	tudax	tusgoi
布利亚特	tuh	tuh	tusəx	tusxai
达尔罕	tus	tus	dusəx	tusge:
喀喇沁	tos	tus	dusəx	tosge:
东苏尼特	dus	dus	dusəx	dusgoi
鄂托克	dus	tus	dusxu	dusgai
阿拉善	tus	tus	tusx	tusge:
都 兰	tus	tus	tusəx	tusga:
和 静	tus	tus	tusəx	tusxə:
达斡尔语	tuas~aiji	wə:r wə:rdə:	no:gu	kalton
东都格图语	tusa	neye neye	nu:—	doᠩ
土 族 语	tusa:	nje:na:~koᠩ	nau	dambaᠩ
东 乡 语	tusa	ənə~go	nao—	dʒuanmən
德 安 语	handog	godʒi	nu—	dʒuanmən
满文式蒙文	тус	тус	тусəx	тусгай
文	favour, benefit	this very, this same	to hit upon, strike upon	special, particular
义	利 益	本	打 中	专 门的

ᠳᠤᠰᠤ	ᠳᠤᠰᠤᠯ	ᠳᠤᠰᠤᠬᠤ	ᠲᠤᠷ	ᠲᠤᠬᠡᠰ
dufa:	dufa:l	dufa:x	tu:r	tuxɛ:
tufa:	tufa:l	tufa:x	to:r	tuxɛ:
tufa:	tufa:l	tufa:x		tuxai
tufa:	tufa:l	tufa:x	tugur	tuxai
tufa:	tufa:l	tufa:x	tu:r	tuxɛ:
tufa:	tufa:l	tufa:x	to:r	tuxɛ:
dufa:	dufa:l	dufa:x		duxai
dufa:	dufa:l	dufa:xu	tu:r	tuxai
tufa:	tufa:l	tufa:x	to:r	tuxæ:
tufa:	tufa:l	tufa:x	tu:r	tuxæ:
tufa:	tufa:l	tufa:x	ʃabdɪ	toxæ:
ʃidər	xɛs	ɔpu:gu	to:r	xə:ti: ~daliɕiti
tufa:	tufa:l	ogʃ cur—	tougə ~tu:r	guanju
təudorla	urgu	ɕaukə	taur	
pan	zənwu ~minlin	ɕiaoji—	taoɔ	guanji
ɕogɕog	miŋliŋ~zɪnvu	ɕoge—	to:rɛg	guanji
тушаа	тушаал	тушаах	тырр~роор	тухай
shackles, fettors	order; official duty	to hand over, put in charge of	peach	about, regarding
绊, 镣	命令, 任务	交付, 交给	桃儿	关于

蒙古语书面语	ᠲᠤᠪᠦᠷ	ᠲᠤᠬᠤ	ᠲᠤᠬᠤ	ᠲᠤᠬᠡᠰ
正蓝旗	tu:bər	tu:x	tu:x	tu:xɛ:
巴林右旗	tu:bər	tu:x	tu:x	tu:xə:
陈巴尔虎	tu:bər	tu:x	tu:x	tu:xi:
布利亚特	tu:bər	tu:x	tu:x	tu:xi:
达尔罕	tu:bər	tu:x	tu:x	tu:xɛ:
喀喇沁		tu:x	tə:x	tu:xɛ:
东苏尼特	tu:bər	tu:x	tu:x	tu:xi:
鄂托克	tu:ber	tu:xu	tu:xu	tu:xi:
阿拉善	ty:ber	ty:k	ty:ky	ty:ke:
都兰	ty:ber	ty:k	ty:k	ty:ke:
和静	ty:byr ~xura:mdɕ	ty:k	ty:x	ty:kæ:
达斡尔语	: onɕi	suduri	tunkə:gu	tu:gun
东部裕固语	bərke	darloc	ty:—	ty:hgə
土族语	xamdələlco	darloc	tungu	tu:gu
家乡语	xuidɕi	liɕu	tɕiongu—	tugu
保安语	cuandɕi	liɕl	tonggo—	təgu
蒙古式蒙文	ᠲᠤᠪᠦᠷ	ᠲᠤᠬᠤ	ᠲᠤᠬᠤ	ᠲᠤᠬᠡᠰ
文	collection	history	to collect, pick up, gather	raw, uncook- ed, unboiled
义	选集	历史	捡, 拾取	生的

ᠲᠦᠭᠭ᠋ᠢᠰᠢ	ᠲᠦᠭᠭ᠋ᠢᠰᠢ	ᠲᠦᠭᠭ᠋ᠢᠰᠢ	ᠲᠦᠭᠭ᠋ᠢᠰᠢ	ᠲᠦᠭᠭ᠋ᠢᠰᠢ
tudgəldəx	tege:məl	dəgʃix	dəgʃu:r	tuimər
tudgəldəx	tuge:məl	tuxʃix	tuxʃu:r	ty:mər
tutgəldəx	tuge:məl	tugʃix	tugʃu:r	tuimər
tudgəlzəx	tuge:məl	tugʃix	tugʃu:r	tuimər
tudgəldəx	tuge:məl	tugʃix	tugʃu:r	ty:mər
tətge:ləx	ənggərəl	tugʃix	tugʃu:r	ty:mər~ti:mər
tudgəldəx	tuge:məl	dəgʃix	dəgʃu:r	tuimər
tudgəldəx	tuge:məl	lugʃix	dəgʃu:r	tuimər
tydygylək	tyge:məl	tygʃix	tygʃy:r	ty:myr
tydgəldəx	tyge:məl	tygʃix	tygʃy:r	ty:mer
tytxylzyx	deɣy:	tygʃix	tygʃy:r	ty:myr
kənəguldəx	birə:ti:	turʃigu	oirdugu	tuimur
tydgylək	ʃokoron	Xog—	dəndəɣ	ty:mer
toɣdər ɣui	man	diulə	aɣilcəgu	
xanxu ɣiə—	pupian ~tundzison	dəyɣə dʒiəoli—	uician	qon
ɣopə va:rə dɑ:dʒi ɣinə	pubiandzi	dʒirgə dulə—	dəndəɣin	ondəsaɣ Xal
ᠲᠦᠳᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡ	ᠲᠦᠭᠡᠮᠡᠯ	ᠲᠦᠭᠰᠢᠬᠡ	ᠲᠦᠭᠰᠢᠦ᠋᠋᠋᠋᠋	ᠲᠦᠶᠡᠮᠡ᠋᠋᠋᠋᠋
to hesitate	universal, widespread, general	beat, throb	danger	forest or steppe fire; wildfire
踌躇	普遍的	心跳动	危险	野火

蒙古语书面语	ᠲᠦᠭᠭ᠋ᠢᠰᠢ	ᠲᠦᠭᠭ᠋ᠢᠰᠢ	ᠲᠦᠭᠭ᠋ᠢᠰᠢ	ᠲᠦᠭᠭ᠋ᠢᠰᠢ
正蓝旗	tuitgər	tujə:	tuləx	tulʃ
巴林右旗	ty:tger	tule:	tuləx	tulʃ
陈巴尔虎	tuitgər	tulə:	tuləx	tulʃ
布利亚特	tuitgər	tulə:	tuləx	tulʃ
达尔罕	ty:tger	tulə:	tuləx	tulə: ~xeta:lag
喀喇沁	ty:tger	tule:	tuləx	tuləʃ
东苏尼特	tuitgər	tulə:	tuləx	tulʃ
鄂托克	tuitgər	tule:	tulixə	tulij
阿拉善	ty:tger	tyle:	tylek	tyleʃ
都兰	ty:tger	tyle:	tylek	tylʃi
和静	ty:tkyr	tylæ:n	tylx	tylʃ
达斡尔语	sɑ:taŋku	tule:	tulugu	tulʃj
东乡裕固语	budermo	tələ:n	ʃada—	ʃadamo
土族语	dəŋlasan	ʃda:ɣu	ʃda:~tule:	ʃda:ɣu
东乡语	xoxai	tulian	tulie—	tulian
保安语	dəŋgəgu	talaŋ	dʒagə	dʒagəgu
满蒙式蒙文	ᠲᠦᠶᠡᠳᠡᠭᠡᠷ	ᠲᠦᠯᠡᠭᠡ	ᠲᠦᠯᠡᠬᠡ	ᠲᠦᠯᠰᠡ
文	obstacle, delay, hindrance	firewood, kindling	to kindle a fire; to set on fire; to burn, scorch	fuel
义	障碍物	柴禾	烧	燃料

ᠳᠠᠯᠬᠡᠬ	ᠳᠠᠯᠬᠡᠷ	ᠲᠦᠮ	ᠲᠦᠷ	ᠲᠦᠷᠭᠦᠰ
dəlxəx	dəlxə:r	təm	tur	turɣə:s
təlxəx	təlxə:r	tum	tur ~tur udxue	tɣu:s
təlxix	təlxə:r	tum	tur	durə:s
təlxix	təlxjə:r	tuməŋ	ter	turə:h
təlxəx	təlxə:r	tum	tur	turə:s
təlxəx	təlxə:r	təm	ter	turjə:s
dəlxəx	dəlxə:r	təm	tər	dərjə:s
dəlxixu	dəlxə:r	tumen	turi	ture:s
tylkyk	tylky:r	tymy~tymen	tyr	tyre:s~tyrleg
tylkek	tylky:r	tym	tyr	tyre:s
tylkyx	tylky:r	tymn	tyr	tøry:ldg
tulkigu	tulkunku	tum	kiur	turgun dɣigo:
tulgu—	tylgy:r	temen	ean	orə
turgu	ju:ei	tumun	candənə	
tungu— ~tuluxu—	jəʂw	wan	dʒənʂw	dʒudʒin
tolgə—	jeci	ʂlso	varkob	colaso
ᠲᠠᠯᠬᠡᠬ	ᠲᠠᠯᠬᠡᠭᠦᠷ	ᠲᠦᠮ	ᠲᠦᠷ	ᠲᠦᠷᠭᠦᠰ
to push, shove	key	ten thousand	temporarily, for a short time, for a while	rent, lease
推	钥匙	万	暂时	租金

蒙古语书面语 词汇 类别	正蓝旗	turgen	turi:	darɣignəx	turu:
	巴林右旗	turgen	turi:	turɣignəx	turu:
	陈巴尔虎	turgen	turi:	turɣignəx	turu:~turu:ŋ
	布利亚特	turgen	turi:	turɣignəx	turu:ŋ
	达尔罕	turgen	turi:	turɣignəx	turu:
	喀喇沁	turgun	turi:	turɣignəx	turu:
	东苏尼特	turgen	turi:	darɣignəx	turu:
	鄂托克	turgen	turi:	darɣignexu	turu:n
	阿拉善	tyrgyn	tyre:	tyɣignex	tyry:n
	都兰	tyrgen	tyræ:	tyrɣignex	tyry:n
	和静	tyrgyn	tyræ:	lurɣignex	tyry:n
	达斡尔语	xordon	tur	turkinəgu	turu:n
	东都裕固语	turgen	ture:	dageula	tury:n
土族语	gurdəŋ	jaŋdæ~ture:	burorog	turoŋ	
东乡语	gudʒin	gudusun gudʒun ~xoi jao dzu	xulundʒiə— ~bulundʒiə—	tɕiərun ~tɕiəruʂw	
保安语	gordon	radə	vororo gəɕi don Xurə—	təroŋ	
斯拉夫式蒙文	тыргэн	тырий	тырчигнэх	тыруу	
英文	quick, rapid, fast; immediately	bootleg, boot-top	(onomat. verb expressing a rattling noise)	head; first	
义	快	靴勒	辘辘作响	首脑, 冠, 第一	

ᠮᠠᠨᠠ	ᠮᠠᠨᠢ	ᠮᠠᠨᠢᠮᠠ	ᠮᠠᠨᠢᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨᠢᠮᠠᠨᠢ
durxəx	tufig	dufməᠯ	u:ɕim	u:dlox
turxəx	tufig ~tufjæg	tufməᠯ	u:ɕim	u:dləx
turxix	tufig	tufməᠯ	u:ɕim	u:dlox
turxix	tufig	tufməᠯ	u:ɕom	u:dlox
tulxəx	tufig	tufməᠯ	u:ɕim	u:dləx
təlxəx	tufəŋ	tufməᠯ	o:ɕom	o:dlox
durxəx	dufig	dufməᠯ	u:ɕim	u:dlox
durxixu	dufig	dufmed	u:ɕim	u:dalxu
tyrxəx	tyfig	tyfimeᠯ	u:ɕim	u:dalax
tyrkek	tyfig	tyfmed	u:ɕim	u:dalax
tyrknex	tyfyg	tyfmyl	u:ɕim	u:dlox
tuljkigu	no:ʃila:ŋku	nojin	au~əngəl	koŋkigu ~maltegu
səgu—	kola	nion	egtu~u:ɕim	negɕi— ~malta—
surgu	nurəndəna: urgu	nujo:n	au~aucau	manta
furi— ~moji—	kaosan ~jikao	nojan	ayui	taoji—
gaige—	kogəgu	combo	kuon	mantəl—
түрхэх	түшиг	түшмэл	уужим	уудлах
to smear, annoint, apply. spread	support, pillar. prop	official, functionary	spacious, wide. capacious	to pour out, empty out
涂 抹	依 靠	官 员	广 阔 的	掏

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠮᠠᠨᠠ	ᠮᠠᠨᠢᠮᠠ	ᠮᠠᠨᠢᠮᠠᠨ	ᠮᠠᠨᠢᠮᠠᠨᠢ	ᠮᠠᠨᠢᠮᠠᠨᠢ
正 蓝 旗	u:ɕ	u:ɕrax	u:ɕu:	u:l	
巴林右旗	u:ɕ	u:ɕrəx	u:ɕu:	u:l	
陈巴尔虎	u:ɕu:ʃ	u:ɕrax	u:ɕu:	u:l	
布利亚特	u:ɕ	u:ɕrax	u:ɕu:	u:l	
达尔罕	u:ɕ	u:ɕrəx	u:ɕu:	u:l	
喀喇沁	o:ɕ	o:domdox	o:ɕu:	o:l	
东苏尼特	u:ɕ	u:ɕrax	u:ɕu:	u:l	
鄂托克	u:ɕ	u:ɕiraxu	u:dim	u:l	
阿拉善	u:ɕ	u:ɕirax	u:ɕu:	u:l	
都 兰	kandɕa:r~u:ɕi	u:ɕirax	u:ɕu:	u:l	
和 静	kandɕa:r	u:ɕirx	u:ɕim	u:l	
达斡尔语	kandɕa:l ~ərgəlfɪ	sona: amol	au	oul	
东部裕固语	ɕioɕioɕi	sedkel amra:-	u:ɕim	u:la	
土 族 语	kandɕa:r	sgəl ndaŋlo	au~oucau	ula:	
东 乡 语	kandɕia	ɕuɕəne toi—	ayuni	ula	
保 安 语	kandɕo	samnə ge—	u:	hi~ulə	
斯拉夫式蒙文	ууж	уужрах	уужуу	уул	
英 文	long sleeveless garment worn by women over a gown on formal occasions	to calm down, be relieved	spacious, capacious, roomy	mountain	
汉 义	坎肩, 背心	安 心	宽阔的, 肥大的	山	

у:л	u:lɕax	uel	u:r	u:r
u:l	u:lɕix	y:l	u:r	ugu:r~u:r
u:l	u:lɕax	u:lɕ	u:r	u:r
u:l	u:lɕax	u:lɕ	u:r	u:r
u:l	u:lɕix	uge:l	u:r	u:r~ugu:r
ul	o:lɕix	ugi:l	o:r	ugu:r
ul	u:lɕax	u:lɕ	u:r	u:r
ulo:	u:lɕaxu	u:lɕ	u:r	ugu:r
ulu	u:lɕax	u:lɕ	u:r	u:r
u:l	u:lɕax	u:li	u:r	u:r
ul	xarɕax	u:lɕ	u:r	u:r~ɕax
xua:lɕ	au:lɕigu	umil	aur	ogor~lukugku
Xu:~u:n	ɕolɕolɕo—	mu: ɕowu:n	u:r	nydy:r
fula	ciɕura:		u:r~ɕindɕi	ɕardonɕ
xoɕun	oɕura—	guaiɕæili ~gugumiawu	xo	duiwə
ni	ɕolɕə—	ɕpə	lonɕgə~hər	ɕaku
уул	уулзах	ууль	уур	уур
tinder	to meet with, see	owl	steam; anger	mortar
火 绒	遇见, 见面	桌	气, 气愤, 蒸气	臼

词 汇 别	蒙古语书面语	u:rɕe:	u:sax	u:ɕ	u:ɕig
	正 蓝 旗	u:rɕe:	u:sax	u:ɕ	u:ɕig
蒙 古 语	巴林右旗	u:rɕai	u:sax	u:ɕ	u:ɕig~u:tig
	陈巴尔虎	u:rɕai	u:sax	u:ɕ~undən	u:ɕixɕ
	布利亚特	ugu:rɕe: ~u:rɕe:	u:sax	u:ɕ	æ:səg
	达尔罕		o:sax	u:ɕ	o:ɕig
	喀喇沁	u:rɕai	u:sax	u:ɕ	u:ɕig
	东苏尼特	u:rɕai	u:saxu	u:ɕ	u:ɕig
	鄂托克	u:rɕæ:	u:sax	u:ɕi	o:ɕige
	阿拉善	u:rɕæ:	ursax	undun	o:ɕig
	都 兰	agui	gəskə:gu	o:ɕi	aurkɕ
	和 静	kuənɕan	kes—	u:lɕa	u:ɕicən
	达 斡 尔 语	kuənɕan	ɕindərə:	uɕigu	o:sgu
	东 部 裕 固 语	kuənɕan	xuajirə— ~jindɕura—	oɕu wuni	fəi~pəfəi
土 族 语	kuənɕan	ɕimdər—	ugu	oɕgi	
东 乡 语	yypɕaiɕ	yycax	yypɕ	yypɕri	
保 安 语	mine, pit, shaft	to dissolve, pass into solution	drink	lungs	
满 洲 文	矿 山	溶 解	饮 料	肺	

ᠤᠳ	ᠤᠳ	ᠤᠳᠯᠠᠬ	ᠤᠳᠤ	ᠤᠳᠤᠰ
u:d	u:ʃ	u:ʃlax	u:x	æbdəs
u:t	u:ʃ	agu:ʃiləx	u:x	æbdəs
u:t	u:s	u:ʃlax	u:x	obdis
u:t	u:s	u:ʃlax	u:x	obdih
u:t	u:ʃ	u:ʃlax	u:x	æbdəs
u:t	u:ʃ	o:ʃilox ~agu:ʃlax	u:x	æbdos
u:t	u:ʃ	u:ʃlax	u:x	obdis
u:ta	u:ʃ	aguʃiloxu	u:xu	obodis
u:tu	u:ʃ	agu:ʃilox	u:xu	ubdis
u:t	u:ʃ	agu:ʃilox	u:xa	jilib
u:t	u:ʃ	u:ʃilx	u:x	ybdys
xoloŋku	wa:ʃi	bartə:gu	o:gu	ʃe:fas
u:ta	u:ʃo	əɾəʃo:—	u:—	ʃo:fu
fu:da	saŋra: ʃoʂə	sgildə bi: sau	u:~uʔi	ʃo:fu
fuda	dʒiangu ʃoʂun	janliangjə—	oʃu—	ʃa~kieramə
fda	saŋrə təɾoŋ	rulə—	u—	ʃa
уут	ууц	уучлах	уух	увдис
sack, bag.	sacrum, loin	to pardon, excuse, forgive	to drink	magic, sorcery
袋	荐骨	原谅	喝	法术

蒙古语书面语	ᠤᠳ	ᠤᠳᠠ	ᠤᠳᠠᠨ	ᠤᠳᠠᠮ
正蓝旗	ud	uda:	uda:ŋ	udəm
巴林右旗	ud	uda:	uda:n	udəm
陈巴尔虎	ud	uda:	uda:ŋ	udam
布利亚特	ud	uda:	uda:ŋ	udam
达尔罕	ud	uda:	uda:n	udom
喀喇沁	ud	uda:	uda:n	udom
东苏尼特	ud	uda:	uda:ŋ	udam
鄂托克	uda	uda:	uda:n	udom
阿拉善	udu	uda:	uda:n	udom
都兰	ud	uda:	uda:n	udam
和静	udn	uda:~sa:m	uda:n	udum
达斡尔语	burga:s mo:d	tan~madan	gaida:n	konʃigi
东都裕固语	rɕi:sən	dabʒur	tawa:r~uda:n	ʃysənnər
土族语	burca:sə	uda:~jaŋ	uda:n	
东乡语	liumu mutun	ʃa~xui	udan	eiətun
保安语	dʒaŋmə	jaŋ	namo	haʃoɕ
斯拉夫式蒙文	уд	удаа	удаан	удам
英文	willow	time	slow	pedigree, lineage
俄文	柳树	次, 回	缓慢的	血统, 遗传

ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠬᠤ	ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠬᠤ	ᠤᠭ	ᠤᠭᠠᠨᠠᠬᠤ (ᠤᠨᠠᠭᠤᠨ)	ᠤᠭᠠᠳᠤᠰᠤ
udirdaxɮ	udirdax	ug	uga:x	uga:das
ɣdardagɮ	ɣdardax	ug	uga:x	uga:dəs
udirdagɮ	udirdax	ug	uga:x	uga:das
udirdagɮ	udirdax	ug	uga:x	uga:dohag
udərdəgɮ	udərdəx	ug~gəns	uga:x	uga:dəs
udardagɮ	udardax	ug	uga:x	uga:das
udirdogɮ	udirdax	ug	uga:x	uga:das
udordogɮ	udardoxu	ug	uga:xu	uga:das
udirdagɮ	udirdax	ug	uga:x	uga:das
udardagɮi	udardax	ug	uga:x	uga:das
ydyrdygɮ	ydyrdyx	ug	uga:x	uga:dsn
dogalga:ɮi	turlugu	da: səken	ua:gu	kafə:gu os
Xa:n	toləguɮi	horu:r	gua— ~kuə—	guaru:l ~guadasən
durəɮin	durə~dəcələ	cidzu:r	ɲcuə	təibə:
linciu~uduru- tšen kun	lindao giə— ~uduru	gəndzəw	uəɣə—	noɣui ~mao usu
durtəog kuɲ	durə—	nirdzid	cuə—	noɣi
удирдагч	удирдах	yr	yraax	yraadac
leader, chief	to lead, guide, direct	origin, source; root	to wash	wash water. dish water
领袖	领导	根源	洗	泔水

蒙古语书面语	ᠤᠭᠠᠯᠤᠳᠤ	ᠤᠭᠠᠯᠤᠳᠤ	ᠤᠭᠤᠰ	ᠤᠭᠤᠰ
正蓝旗	ugaldɮ	ugaldɮ	ugaɮɮ	ugɮɮix
巴林右旗	ugaldɮ	ugaldɮ	ugaɮɮ	ugɮɮix
陈巴尔虎	ugaldɮ	ugaldɮ	ugaɮɮ	ugɮɮix
布利亚特	ugalz	ugalz	ugɮ	ugɮix
达尔罕	ugaldɮ	ugaldɮ	ugaɮɮ	ugɮɮix
喀喇沁	ugaldɮ	ugaldɮ		
东苏尼特	ugaldɮ	ugaldɮ	ugaɮɮ	ugɮɮix
鄂托克	ugaldɮ	ugaldɮin	ugaɮɮ	ugɮɮixu
阿拉善	uguldɮ	gulɮɮ	ugaɮɮ	ugɮɮix
都兰	gulɮɮ	gulɮɮ	ubɮɮi	ubɮɮix
和静	gulz	gulz	ubɮɮ	ubɮɮix
达斡尔语	jəngir ima:	xorɣəi xəin ~durun ilga:	ordɮi	ordɣe:r məkəlgə
东鄂裕固语	quɮɣə	rimu:	wəɮɣə~budɮi	wəɮɣələ—
土族语	xuɮɣə	furo:ldəngi:	əimu:r	əimu:rdalga
东乡语	jə quɮɣə	əionfun	nai pinɮzəw	naiɮzəw təiəɮɣə—
保安语	tom	rəmo	nəXo	nəXogələ kokogə—
蒙藏式蒙文	yralz	yralz	yɣɮ	yɣɮix
文	mountain sheep (male)	spiral pattern, spiral ornament	feeding bottle, baby's dummy	to feed from a bottle
义	公盘羊	花纹; 旋风	哺乳器	用哺乳器喂奶

ᠭᠤᠯᠠᠬ	ᠭᠤᠰᠠᠨ	ᠭᠤᠰᠠᠨ	ᠭᠤᠰᠠᠨ	ᠭᠤᠰᠠᠨ
uglax	ugsa:	uxtax	uedax	oigor
uglax	ugsa:	uxtəx	ɣ:sax	œ:gu:r
uglax	ugsa:	uxtax	uidax	uigar
uglax	ugsa:	ugtəx	uidax	oigar
uglax	ugsgə:	uxtəx	ɣ:səx	œ:gər
uglax	ugsgə:	utax	ɣ:sax	œ:gu:r
uglax	uxsgə:	ugtəx	uidax	oigor
ugloxu	ugsgə:	ugtuxu	uitaxu	oigur
uglax	ugsgə:	ugtux	uidax	uigur
uglax	ugsa:	ugtəx	y:dax	uigur
ugulx	ugsuca	ugtux	y:dyrx	y:cur
nəreḡu	aiman	ortugu	olʃe:gu	oigor
nəre—	horu:rsa	elmesa car—	degderi:— ~sunla—	uiwur
nəre	səzawa	ɬe:le	maunge ulə	uicur
naira—	uri~caomu	ɬiəliə—	ɬirə—	uiwuə ~uiyuru
nalər—	hajoc	ɬelə	ɬokor—	
углах	yrcaā	yrtax	уйдах	уйгур
to draw on, pull on, put on	origin, lineage, descent	to redeive; welcome an arriving visitor	to be bored; to be lonely	Uigur)
安 装	种 族	迎 接	寂 寞	维 吾 尔

蒙 古 语 书 面 语	ᠭᠤᠯᠠᠬ	ᠭᠤᠰᠠᠨ	ᠭᠤᠰᠠᠨ	ᠭᠤᠰᠠᠨ
正 蓝 旗	uetxar	uelax~ɣ:lək	ujirax	ujox
巴 林 右 旗	ɣ:tgar	ɣ:ləx	ujrəx	ujix
陈 巴 尔 虎	uitgar	uilax	ujarax	ujix
布 利 亚 特	uitgar	uilax	ujarax	ujix
达 尔 罕	ɣ:tgər	ɣ:ləx	ujrax	ujix
喀 喇 沁	ɣ:tgar	ue:lax	ujirax	ujix
东 苏 尼 特	uitgar	uilax	ujarax	ujax
鄂 托 克	uitxar	uilaxu	ujarxu	ujaxu
阿 拉 善	uitgar	u:lax	ujirax	ujix
都 兰	y:tgar	uilax	ujirax	ujax
和 静	y:dbyr	u:lix	ujirax	ujax
达 斡 尔 语	ʃima:ʃuka	uailgu	sana: uajirəgu	xuja:gu
东 蒙 裕 固 语	sunla ~degderiu	y:la—	sana: ɬo:—	Xiadɣ cur ~ha—
土 族 语	kuəŋdə	ula:	nango:ra:	fujə:
察 哈 尔 语	ɬimo	uila—	təiŋʃula— ~gəndun giə—	xuija—
回 安 语	ɬokorgu	la—	sam ɬulaŋdərə—	ha—
回 文 式 蒙 文	уйтрап	уйлах	уярах	уях
文	sadness, loneliness	to weep, cry	to be deeply moved, be dee- ply touched	to tie to, bind to tether to
义	寂 寞	哭	感 动	拴

ᠤᠯ	ᠤᠯᠠᠭ	ᠤᠯᠠᠨ	ᠤᠯᠠᠨ	ᠤᠯᠠᠨ
ul	ula:	ula:n	ula:n bərdəgi:	ula:n xo:le:
ul	ula:	ula:n	ula:n nəd	ula:n xo:le:
ul	ula:	ula:n	ula:n nəd	ula:n xo:loi
ul	ula:	ula:n	ula:n njudəŋ	ula:n xo:loi
ul	ula:	ula:n	ula:n nəd	ula:n xo:le:
ul	ula:	ula:n	ula:n nəd	ula:n xo:l
ul	ula:	ula:n	ula:n nəd	ula:n xo:loi
ulo	ula:	ula:n	ula:n nədə	ula:n xo:loi
ul	ula:	ula:n	ula:n nəd	ula:n xo:loi
ul	ula:	ula:n	ula:nud	ula:n xo:l
ul	ula:	ula:n	ula:nod	ula:n xo:l
ual	ɣaʃkə	xula:n	xula:n ilgə:	xula:n xo:lʃ
ulo	ula:	ɬa:n	ɬarlamo	ɬa:n Xu:lo
ula:	ula:~la:	fula:n	kajəg~kowəg	fula:n xo:lo
kuon dʒandʒu ~ula	ʃəiʃw	xulan	madʒən	xulan coləi
kuol ti~Xai lo	ula	fuləŋ	ban	fuləŋ colli
ул	улаа	улаан	улаанууд	улаан хоолой
sole	relay transportation	red	measles	gullet, oesophagus
脚掌, 鞋底	差 役	红	麻 疹	食 道

蒙古语书面语 词汇 汇 别	正 蓝 旗	ule:x	ulam	ulamɔlox	uliral
	巴林右旗	ule:x	olom	ulamɔgiləx	ylrəl
	陈巴尔虎	uloix	ulam	ulamɔlox	uljral
	布利亚特	ulaix	ulam	ulamɔlox	uljral
	达尔罕	ule:x	ulam	ulamɔləx	ula:rəl
	喀喇沁	ule:x	ulam	ulamɔgiləx	ula:rol
	东苏尼特	ulaix	ulam	ulamɔlox	ulirəl
	鄂托克	uloixu	ulam	ulamɔgilxu	ulirəl
	阿拉善	ulə:x	ulam	ulamɔgilx	uliral
	都 兰	ulə:x	ulam	ulamɔgiləx	ulə:rol
	和 静	ula:x	ulum	ulumɔlox	ujiril
	达斡尔语	xuoli:mol	əli:	ʃidɔ:lgu ~ualgu	ɬe:ʃi:~forgan
	东部裕固语	ɬoi—	neŋ	artol	ɬe:ʃi
	土 族 语	fule:	ixi	kol ɬalca:	ɬe:ʃi
东 乡 语	xuləi—	ŋən~jə	ʃəuji— ~ʃuanda—	ɬiɬiə	
保安语	fəli—	loxi	ʃugə ~ʃuandagə	ɬiɬe	
满文	улайх	улам	уламжлах	улирал	
蒙文	to become red, reddden	still more	to inherit, carry on the tradition; transmit, convey	season	
蒙文	发 红	更, 越	继承, 传达	季 节	

ᠤᠯᠦᠬ	ᠤᠯᠠᠰ	ᠤᠯᠤᠰ	ᠤᠯᠤᠰ ᠲᠦᠷ	ᠤᠮᠪᠠᠬ
ᠶᠯᠦᠬ	ᠶᠯᠡᠰ	ᠤᠯᠤᠰ	ᠤᠯᠤᠰ ᠲᠦᠷ	ᠣᠮᠡᠬ
ᠤᠯᠢᠬ	ᠤᠯᠵᠠᠰ	ᠤᠯᠤᠰ	ᠤᠯᠤᠰ ᠲᠦᠷ	ᠤᠮᠪᠠᠬ
ᠤᠯᠢᠬ	ᠤᠯᠵᠠᠰᠬᠣᠩ	ᠤᠯᠤᠰ	ᠤᠯᠤᠰ ᠲᠦᠷ	ᠤᠮᠪᠠᠬ
ᠶᠯᠦᠬ	ᠤᠯᠡᠰ	ᠤᠯᠤᠰ	ᠤᠯᠤᠰ ᠲᠦᠷ	ᠣᠮᠡᠬ
ᠶᠯᠦᠬ	ᠤᠯᠡᠰ	ᠤᠯᠠᠰ	ᠤᠯᠠᠰ ᠲᠦᠷ	ᠣᠮᠵᠣᠬ
ᠤᠯᠢᠬ	ᠤᠯᠵᠠᠰ	ᠤᠯᠤᠰ	ᠤᠯᠤᠰ ᠲᠦᠷ	ᠰᠤᠩᠭᠠᠬ
ᠤᠯᠢᠬ	ᠤᠯᠵᠠᠰ	ᠤᠯᠤᠰ	ᠤᠯᠤᠰ ᠲᠦᠷ	ᠤᠮᠪᠠᠬᠤ
ᠤᠯᠢᠬ	ᠤᠯᠵᠠᠰ	ᠤᠯᠤᠰ	ᠤᠯᠤᠰ ᠲᠦᠷ	ᠤᠮᠠᠬ
ᠤᠯᠡᠰᠬᠠ	ᠤᠯᠠᠰ	ᠤᠯᠠᠰ	ᠤᠯᠠᠰ ᠲᠦᠷ	
ᠤᠯᠢᠬ	ᠤᠯᠠᠰᠨ	ᠤᠯᠤᠰ	ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠵᠠᠰᠢᠲ	ᠶᠦᠮᠡᠬ
ᠬᠣᠰᠢᠭᠤ ~ᠪᠤᠨᠢᠭᠤ	ᠣᠯᠡᠰ ~ᠬᠣᠯᠦᠷᠳᠠᠨ	ᠭᠦᠷᠦᠨ	ᠳᠠᠰᠠᠨ	ᠬᠣᠮᠵᠠᠭᠤ
ᠣᠯᠦ~ᠬᠣᠯᠦ	ᠶᠠᠭᠠᠨ ᠳᠤᠷᠠᠭ	ᠭᠤᠨᠳᠢᠶᠠ ~ᠤᠯᠤᠰ	ᠤᠯᠤᠰᠨᠡ ᠲᠦᠷᠦ	ᠮᠪᠠᠰ—
ᠶᠠᠭᠠᠷᠠᠨ	ᠶᠠᠵᠠᠰᠡ	ᠯᠤᠰ	ᠯᠤᠰᠨᠡ ᠲᠦᠷᠦ	ᠬᠤᠮᠪᠠᠰ
ᠶᠠᠵᠠᠰ— ~ᠳᠣᠵᠣᠩᠣᠨᠠ—	ᠪᠠᠶᠢᠵᠠᠨ ᠮᠤᠲᠤᠨ ~ᠬᠤᠯᠠᠰᠤᠨ	ᠭᠤᠨᠳᠢᠶᠠ	ᠳᠡᠨᠳᠡᠯᠤ	ᠤᠨᠪᠠᠰ—
ᠬᠡᠲᠠᠶᠠ—	ᠵᠠᠵᠠᠩ	ᠭᠤᠨᠣᠳᠠ	ᠳᠡᠨᠳᠡᠯᠢ	ᠮᠪᠠᠰ—
ᠤᠯᠢᠬ	ᠤᠯᠢᠨᠠᠰ	ᠤᠯᠤᠰ	ᠤᠯᠤᠰ ᠲᠦᠷ	ᠤᠮᠪᠠᠬ
to howl, yowl	ᠠᠰᠵᠢᠨ	state, country	politics	to swim
ᠲᠠᠶ	ᠪᠠᠶ	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨ	ᠶᠠᠨ

蒙古语书面语 词汇 语别	正蓝旗	ᠤᠨᠠᠨ	ᠤᠨᠠᠭ	ᠤᠨᠠᠬ	ᠤᠨᠠᠬ
	巴林右旗	ᠤᠨᠠᠨ	ᠤᠨᠠᠭ	ᠤᠨᠠᠬ	ᠤᠨᠠᠬ
	陈巴尔虎	ᠤᠨᠠᠨ	ᠤᠨᠠᠭ	ᠤᠨᠠᠬ	ᠤᠨᠠᠬ
	布利亚特	ᠤᠨᠠᠨ	ᠤᠨᠠᠭ	ᠤᠨᠠᠬ	ᠤᠨᠠᠬ
	达尔罕	ᠤᠨᠠᠨ	ᠤᠨᠠᠭ	ᠤᠨᠠᠬ	ᠤᠨᠠᠬ
	喀喇沁	ᠤᠨᠠᠨ	ᠤᠨᠠᠭ	ᠤᠨᠠᠬ~ᠶᠨᠠᠬ	ᠤᠨᠠᠬ
	东苏尼特	ᠤᠨᠠᠨ	ᠤᠨᠠᠭ	ᠤᠨᠠᠬ	ᠤᠨᠠᠬ
	鄂托克	ᠤᠨᠠᠨ	ᠤᠨᠠᠭ	ᠤᠨᠠᠬᠤ	ᠤᠨᠠᠬᠤ
	阿拉善	ᠤᠨᠠᠨ	ᠤᠨᠠᠭᠠ	ᠤᠨᠠᠬ	ᠤᠨᠠᠬ
	都兰	ᠤᠨᠠᠨ	ᠤᠨᠠᠭᠠ	ᠤᠨᠠᠬ	ᠤᠨᠠᠬ
	和静	ᠤᠨᠠᠨ	ᠤᠨᠠᠭᠦᠨ	ᠤᠨᠠᠬ	ᠤᠨᠠᠬ
	达斡尔语	ᠤᠯᠠᠰ	ᠳᠠᠭ	ᠣᠩᠭᠤ	ᠤᠨᠠᠨᠭᠤ
	东部裕固语	ᠤᠨᠠᠨ	ᠨᠠᠭᠠᠨ	ᠶᠦᠨᠠᠨ	ᠨᠠᠰ—
土族语	ᠤᠯᠠᠰ~ᠳᠠᠷᠳᠢᠨ ᠬᠠᠷᠳᠠ	ᠳᠠᠰᠠᠬᠠ~ᠨᠠᠭᠠ	ᠶᠦᠨᠠᠨ	ᠤᠨᠠᠰ—	
东乡语	ᠳᠠᠷᠤᠬᠤ ᠠᠰᠤᠨ	ᠳᠠᠶᠠᠨ	ᠤᠨᠠᠨ	ᠪᠠᠰ— ~ᠤᠨᠠ—	
保安语	ᠳᠠᠷᠡ ᠳᠠᠭᠤ ᠠᠰᠣᠩ	ᠳᠠᠬᠠᠩ	ᠬᠣᠨᠠᠨ	ᠨᠠᠰ—	
斯拉夫式蒙文	ᠤᠨᠠᠠ	ᠤᠨᠠᠷᠠ	ᠤᠨᠠᠬ	ᠤᠨᠠᠬ	
英文	saddle horse	foal	to ride, mount	to fall, spill, drop	
俄文	役畜	马驹	骑	掉, 落	

汉语	蒙古语书面语	蒙古语	蒙古语	蒙古语
und	unda:sax ~ongax	ungos	ungas	ungax
und	unda:səx	ungos	ungas	ungəx
ungd	ungda:sax ~ongax	ungas	ungas	unggax
ungd	ungda:sax ~ongax	unggohog	no:hog	unggax
und	unda:səx	ungas	nung	ungax
und	unda:sax	ungas	ungas	unggax
und	unda:sax	ungas	ungas	unggax
und	unda:saxu	ungudas	ungus	unguxu
und	unda:sx	ungus	ungus	ungux
unda	unda:sax	ungas	ungas	ungax
undun	unda:sax	ungusn	no:sn	ungux
o:fi	xankugu	xongos	xus	xongəgu
u:lca	nda:s—	hogosən	guasən	hogco—
u:ɣigu	ndasə	ngosə	nguasə	ngosə alda
o:ɣuwuni	undasu—	hungusun	usun	hungu—
ugu	ndasə—	hogəsog	nogsoŋ	hogcə—
унд	ундаасax	унгac	унгac	унгax
beverage	to be thirsty	gas generated in the stomach or bowels, fart	wool	to break wind, fart
饮 料	渴	屁	毛(牛、 羊等的)	放 屁

蒙古语书面语	蒙古语	蒙古语	蒙古语	蒙古语
正 蓝 旗	unɔ:r	unfix	untax	untrax
巴林右旗	ɣna:r	omfix	untəx	untrax
陈巴尔虎	unja:r	unfix	unɣox	unɣtrax
布利亚特	unja:r	unɣfix	unɣtax	unɣtrax
达尔罕	une:r~uja:r	omfix	untax	untrəx
喀喇沁	une:r	omfix	untax	untrax
东苏尼特	unja:r	umfix	untax	untrax
鄂托克	unja:r	umfixu ~onfixu	untaxu	untorxu
阿拉善	unja:r	umufix	untux	unturx
都 兰	unja:r	umfix	untax	untarx
和 静	unja:r~kə:g	umfix	untax	untrax
达斡尔语	xone:tu	dauɣu ~onfigu	uantgu	su:mul
东部裕固语	hda	onfi—	nta:—	χomul—
土 族 语	fune	moɣi	ntəra:	sune:
东 乡 语	funi	uanɣsu—	huntura—	ɣinɪə—
保安语	mokə	məɣi—	təra—	səne—
锡伯文	униар	унцих	унтах	унтрах
文	haze	to read	to sleep	to be extingui- shed; go out. die out
义	烟 雾	阅读, 念	睡 觉	熄 灭

ᠤᠷᠠᠭᠢ	ᠤᠷᠠᠭᠢᠯᠠᠬ	ᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠬ	ᠤᠷᠠᠮ	ᠤᠷᠠᠨ
uragj~urfaj:n	uragjlax	uraldax	uram	uran
urfaj:n	urəgjilax	uraldax	urəm~urmas	uron
uragj	uragjlax	uraldax	uram	uraŋ
uragj	uragjlax	uraldax	uram	uraŋ
uragji: ~urəgfa:n	uragjlax	uroldax	urəm	uran
urfaj:n	uragjlax	uraldax	uram	uran
uragj	uragjlax	uraldax	uram	uraŋ
urugj	urugjloxu	uruldaxu	urum	uran
urugj	urugjlax	uruldax	urum	uran
uragji	uragjlax	uraldax	uram	uran
ura:la:n	ura:la:n orx	uraldux	urmod ~urums	urun
əməllə	ebə:l	məldzilfigu	nə:fi	uaron
əməgʃə ~elmeḡfi	əməgʃi jawə ~elmeḡfi	urulda:n	sikua	ʃewer
muçile	muçitəile	sarla		uran
məliəʃu	məliəʃula—	bisoigjə—	urumo ~təineɪ	uron
məlcilə	təandzinge—	bisege—	təigey	gobde
урагш	урагшлах	уралдах	урам	уран
forward	to move forward, go ahead, advance	to compete with, contend with, emulate in	inspiration, enthusiasm	cunning, crafty
向前	前进	比赛	情绪	伶俐的

蒙古语书面语 词汇 别	正蓝旗	ᠤᠷᠠᠨ ᠳᠤᠬᠤᠬᠣᠭᠣᠨᠠᠯ	uran ḡæxɔ:l	uran əg	urax	urbagʃ
	巴林右旗	ᠤᠷᠠᠨ ᠳᠣᠭᠣᠭᠣᠨᠠᠯ	uran ḡogo:l	uran əg	urəx	urbəxtʃ
	陈巴尔虎	ᠤᠷᠠᠨ ᠳᠣᠬᠤᠵᠣᠨᠠᠯ	uraŋ dɔxjɔ:l	uraŋ əg	urax	urbagʃ
	布利亚特	ᠤᠷᠠᠨ ᠵᠣᠬᠤᠵᠣᠨᠠᠯ	uraŋ zoxjɔ:l	uraŋ əg	urax	urbagʃ
	达尔罕	ᠤᠷᠠᠨ ᠳᠣᠭᠣᠭᠣᠨᠠᠯ	uran ḡogo:l	uran əg	jurax	urbagʃ
	喀喇沁			uran əg	urax~ʃu:lax	urbagʃ
	东苏尼特	ᠤᠷᠠᠨ ᠳᠣᠬᠤᠵᠣᠨᠠᠯ	uraŋ dɔxjɔ:l	uraŋ əg	urax	urbagʃ
	鄂托克	ᠤᠷᠠᠨ ᠳᠣᠬᠣᠶᠢᠨᠠᠯ	uran ḡoxiol	uran əg	urxu	urubagʃ
	阿拉善	ᠤᠷᠠᠨ ᠳᠣᠬᠣᠬᠣᠨᠠᠯ	uran dɔko:l	uran ygy	urix	urbagʃ
	都兰	ᠤᠷᠠᠨ ᠳᠣᠬᠤᠵᠣᠨᠠᠯ	uran dɔxjɔ:l	uran yg	urax	urbagʃi
	和静	ᠤᠷᠠᠨ ᠵᠣᠬᠤᠵᠣᠨᠠᠯ	urun zoka:l	urun yg	ʃu:lax	urbugʃ
	达斡尔语	ᠤᠷᠠᠨ ᠳᠤᠬᠤ	uaron ḡak	uaron usugu	kəns tatəgu	uba:ʃisən xu:
	东都裕固语	ᠤᠨᠵᠢ ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠢᠨᠠᠯ	unji dzuəpin	kəjag lar	ʃysə~dasəl	pantu
	土族语			alag ugo	urə	xurba:dʃin
东乡语	ᠤᠨᠵᠢ ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠢᠨᠠᠯ	unji dzuəpin	səiyan kiələn	swda—	pantu	
保安语				dadgə	otəltəŋ	
斯拉夫式蒙文	ᠤᠷᠠᠨ ᠵᠣᠬᠢᠨᠠᠯ	уран зохиол	уран yr	урax	урварч	
英文	belles-lettres, fiction		cunning word	tear, break off	traitor, betrayer	
意义	文艺作品		巧言伶语	撕破	叛徒	

ᠤᠷᠪᠠᠯᠲ	ᠤᠷᠪᠠᠬ	ᠤᠷᠳᠢᠭᠢᠳᠡᠷ	ᠤᠷᠳᠢᠨᠠᠭ	ᠤᠷᠭᠠᠮᠠᠯ
urbalt	urbax	urđigdər	urđnag	urgamal
urbəlt	urbəx	urđidər ~urdi:dor	urđinu:n ~urđin	urgmal
urbalt	urbax	urđidar	urđnog	urgamal
urbalt	urbax	urđdar	urzonđ	urgomal
urbalt	urbax	urđin ədər	urđin đil ~urđinn	urgaməl
urbolt	urbax	urđidar	urđnu:n	urgomal
urbolt	urbax	urđigdar	urđnog	urgomal
urubalt	urbuxu	urđidur	urđinan	urugumal
urbult	urbax	urđidur	urđnan	urgumal
urbalt	urbax	urđirdar	urđinan	urgomal
urbult	urbux	urđədər	urzun	urcumul
uba:figu	uba:fi:gu	kəfə:k	orđgo:n	
φorwa	φorwa—	urđudur	urđnon	ucorma
fura:	fura:~xurba:	urđidur	urđog	
panbian	panbiangiə— ~fura—	urududu	urudxu xon	đɣwə
otəlsəŋ	otəx	nđudər	nđu hoŋ	
урвалт	урвах	урждар	уржнан	ургамал
treason	betray	day before yesterday	the year before last	plant, vegetation
叛变	叛变	前天	前年!	植物

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠤᠷᠭᠠᠬ	ᠤᠷᠶᠠᠯᠠᠭ	ᠤᠷᠳ	ᠤᠷᠬ
	正蓝旗	urgax	urə:ləg	urđ	urx
蒙 古 语	巴林右旗	urgax	ura:ləg	urd	vrəx
	陈巴尔虎	urgax	urja:ləg	urjd	urix~sulix
	布利亚特	urgax	urja:ləg	urjd	urix
	达尔罕	urgax	urə:ləg	urd	vrəx
	喀喇沁	urgax		urd	urix
	东苏尼特	urgax	urja:ləg	urjd	urix
	鄂托克	uruguxu	urialgo	urd	urixu
	阿拉善	urgux	uro:lgo	urid	urix
	都兰	urgax	ura:lgo	urid	đalax
	和静	urgux	ura:dləŋ	urd	zəlx
	达斡尔语	orgugu	oreləgu	ordo:n	soligu
	东部裕固语	garŋ wai	'ura:lca	urda	du:da—
	土族语	o:sə		daigi:	urə
东乡语	osw—	xəođəo	məliəşwdo	əinlə— ~uru—	
保安语	osə—	χođəoə—	təndəgsə	saŋlə—	
斯拉夫式蒙文	χpɣax	урналга	урьд	урих	
英 义	to grow, sprout	call, appeal	before, former	invite	
	生长	号召	原先	邀请	

ᠲᠣᠷ	ᠤᠷᠯᠠᠭ	ᠤᠷᠰᠠᠬ	ᠤᠷᠲ	ᠤᠷᠤ
tor	urlag	ursax	urt	uru:
urəx~urag	urlag	ursəx	urta: ~urt	uru:
urx	urlag	ursax	urt	uru:
urx	urlag	urdax	ut	uru:
urx	urləg	ursəx	urta:	uru:
urax	urlag	ursax	urt	uru:
bugu:lj	urlag	ursax	urt	uru:
urxo	urlag	urusuxu	urtu	uru:
urxu~urguβʃ	urlug	urusx	urt	uru:
urax~tsalma	urlag	ursox	ut	uru:
urxu	urlug	ursax	ut	yry:dæ:n ~tyrgyly:
xuorkə		orsugu	ortu	xoro:
tədzjə	jifu	ja:wɔʒ wai ~urus-	rdə	hory:
gurgə		urose	ʃdur	fureɔzi ~do:roɔzi:
so	jiʃu	urusu- ~usuru-	fudu	furu~guro
so		ʔura-	ftə	coʔi
урхи	урлаг	урсах	урт	уруу
snare, trap	art	to flow, run, stream	long	downward
套 索	艺 术	流	长 的	向 下

蒙古语书面语	ᠤᠷᠤ	ᠤᠰ	ᠤᠲᠠ	ᠤᠲᠠᠭ
正 蓝 旗	uru:l	us	uta:	utag ɔxəxɔ:l
巴林右旗	uru:l	us	uta:	utxa: ɔgogɔ:l
陈巴尔虎	uru:l	uxu:	uta:	utag ɔxɔxjɔ:l
布利亚特	ural	uhəŋ	uta:	utax zoxjɔ:l
达尔罕	uru:l	us	uta:	utga: ɔgogɔ:l
喀喇沁	uru:l	us	uta:	utga: ɔxəxɔ:l
东苏尼特	uru:l	us	uta:	utag ɔxɔxjɔ:l
鄂托克	uru:l	usu	uta:	utga ɔxɔxiol
阿拉善	uru:l	us	uta:	utxu ɔzokɔ:l
都 兰	uru:l	us	uta:	utaga ɔzokɔ:l
和 静	uru:l	usn	uta:n	urun ɔzokɔ:l
达斡尔语	xorol	os	xonj	
东部裕固语	aman	gusun	χda:	unɣə
土 族 语	uro:l	ʃɔu	fune~smuko	
东 乡 语	furun~furəu	usu	funi	unɣiə
鞑 安 语	amaŋ nakə	sə	fəne	
斯拉夫式蒙文	уруул	yc	ytaa	yтага зохиол
蒙 文	lip	water	smoke	literature, belles-lettres
义	嘴唇	水	烟	文学

ᠤᠲᠤᠬᠤ	ᠤᠲᠤᠭ	ᠤᠲᠦᠢᠷ	ᠤᠲᠦᠷᠬᠤ	ᠤᠲᠦᠷᠭᠠ
utax	utag	ufir	ufrox	uᠭa:
udəx	utag	ufir	ufᠷəx	
utax	utag	ufir	ufrox	urja:
utax	utag	ufir	ufrox	urja:
utox	utga:	ufir	ufrox	ure:
utox	utga:	ufir	ufᠷax	
utax	utag	ufir	ufᠷax	lodʒiŋ
utuxu	utgo	ufir	ufᠷaxu	uria
utax	utxu	ufir	᠔olgox	ura:
utax	utga	ufir	ufirax	ura:
utxu	utxu	ufir	ufirx	ura:
xotogu	sonal	turgun ~gion	uatfiragu	orel
χdu—	jawedal~josə	jawedal	᠔olco—	ku:χao
funede	sana:	dundoa	cidzura:	
fudu—	jisu~maəna	uiliə~janjin	o᠖wra—	kəuxao
cungə—	isj	dondoo	᠔olcə—	kəuxo
yraχ	ytra	учир	учрах	урна
to smoke, fumigate	meaning. idea	cause, reason	to meet, come across	slogan
熏	意思	事情, 原因	遇见	口号

蒙古语书面语	词汇		ᠤᠬᠠᠨ	ᠤᠬᠤᠷᠬᠤ	ᠤᠬᠤᠰᠤᠷᠠᠬᠤ	ᠤᠬᠤᠰᠤᠷᠠᠭᠤ
	词	汇				
蒙古语	正蓝旗	uxa:ŋ	uxan	juxrax ~uxᠷax	uxa:gu:lax	
	巴林右旗	uxa:n	uxan	uxᠷəx	uxa:gu:lax	
	陈巴尔虎	uxa:ŋ	təx	suxarax	uxu:lax	
	布利亚特	uxa:ŋ	təx	uxrax	uxu:lax	
	达尔罕	uxa:n	uxan	uxᠷəx	uxa:gu:ləx	
	喀喇沁	uxa:n	jima:n pa:s	uxᠷəx	uxa:ru:lax	
	东苏尼特	uxa:ŋ	uxan	uxrax	uxu:lax	
	鄂托克	uxuon	uxan	uxorxu	uxu:laxu	
	阿拉善	uxa:n	tek	᠖uxurx	uxagu:lax	
	都兰	uxa:n	teke	᠖ukarxa	uxu:lax	
	和静	uxa:n	tek	᠖uxurx	torxo:l ke:x	
	达斡尔语	uko:	uakən	mi᠕figu		
东部裕固语	χguatu	tege	o:ra᠖ə χanə—	ʃuan ʃuanlə—		
土族语	rko	rawu	nugura: ~gədergule	ʃəzoliura:lca		
东乡语	aguli	souxu~qu᠖a jiman	quino᠖wla—	eian᠖uangiə—		
保安语	rokə	ra᠖u~so᠖ulu	χui᠖ilə ju—	euan᠖uangə—		
斯拉夫式蒙文	yxaan	yxna	yxpax	yxyulax		
英文	mind, sense intellect	he-goat, billygoat	ot draw back, move back, step back, retreat	to agitate, carry on propaganda		
汉语	智慧	种山羊	后退, 退却	宣传		

ᠤᠲᠤ	ᠤ	ᠤᠳ	ᠤᠯ	ᠤᠰ
utas	u:	u:d	u:l	u:r
utas	u:	u:d	u:l	u:r
utu:	uxu:	u:d	u:l	u:r
uta:hog	uᠭ	u:᠋d᠋ᠦᠭ	u:l᠋ᠦᠭ	u:r
utas	u:	u:d	u:l	u:r
utas	u:	u:d	u:l	u:r᠋ᠦᠭ
utas		u:d	u:l	u:r
utas	u:	u:d	u:l	u:r
utas	y:	y:d	y:l	y:r
utas	y:	y:den	y:l	y:r
utsun	y:	y:dn	y:lyn	y:r
fila:s~xila:s	xuɛfj	əud	əulən	xəur
ɟa:sən	səɔl	yden~uden	buləd~budog	saŋ
ɟa:sə	xu:rdə	ude	uloŋ	fo:r
udasun	xəudʷ	uidʒion	olion	xo
adosoŋ	xəudʒ	ndog	uloŋ	hor
ʒac	ʒʌ	ʒʌd	ʒʌl	ʒʌp
hread	wart	door	cloud	nest, aerie, hive
	痕子	门	云	巢, 窝

蒙古语书面语	ᠤᠲᠤ	ᠤᠳᠤ	ᠤᠰᠤ	ᠤᠰᠤ
正蓝旗	u:r	əgu:rəd	u:r᠋ᠦᠭ	u:r᠋ᠦᠬ
巴林右旗	u:r	əgu:rd	u:r᠋ᠦᠭ	u:r᠋ᠦᠬ
陈巴尔虎	u:bər	u:rd	u:r᠋ᠦᠭ	u:r᠋ᠦᠬ
布利亚特	u:r	u:rd	u:r᠋ᠦᠭ	u:r᠋ᠦᠬ
达尔罕	u:r~gəgə:	əgu:rt	u:r᠋ᠦᠭ	u:r᠋ᠦᠬ
喀喇沁	u:r		u:r᠋ᠦᠭ	u:r᠋ᠦᠬ
东苏尼特	u:r	əgu:rd	u:r᠋ᠦᠭ	u:r᠋ᠦᠬ
鄂托克	u:r	u:rd	u:r᠋ᠦᠭ	u:r᠋ᠦᠬ
阿拉善	ər	egy:rde:n	y:ryg	y:rek
都兰	y:r	y:rd	y:reg	y:rek
和静	ər	egyrt	y:ryg	y:rx
达斡尔语	ur	xəɟjɛfj ~əntgəm	də:lə:g~tuʃən	ɟiɟa:gu
东部裕固语	ojir	y:rd	rəŋ wu	orɣu
土族语	o:r	kəɟe:də	urgu	urgu
东乡语	gierən	jindziu	zənwu	bəiljə—
保安语	or	hog toɔ	zɪnvu	vele—
斯拉夫式蒙文	ʒʌp	ʒʌrd	ʒʌpər	ʒʌpəx
英文	first blush of morning	forever, eternally	duty, responsibility	to carry on one's back
汉义	曙光	永久	任务	负, 背

ᠬᠡᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠡᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠡᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠡᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠡᠰᠢᠬᠡ
u:səx	u:f	ud	udə:r	udəf
u:səx		ud	udə:r	udəf
u:təx	u:s	ud	udə:r	udəf
u:dəx	u:s	ud	udə:r	udəf
u:səx	u:f	ud	udə:r	udəf
u:səx		ud	udə:r	udəf
u:səx	u:᠖	ud	udə:r	udəf
u:səxu	u:f	ud	udə:r	udəf
y:sek	u:᠖	ydy	yde:r	ydef
y:sek	y:᠖	yd	yde:r	ydef
y:sx	y:᠖	gol yd	ydə:r	asxan
əusegu	xullunge: miag	udur duand		ore:~urfe:ri
car—	kərgəmöl maxcan	ude	ude:r	ədəgfe
o:sə	koresan maxa	dur		əilon
ᠬᠠᠨᠰᠡᠩᠭᠡ— ~osun—	gundziəgi miya	udu	dzuondziəcian	udziəᠰu ~udziəᠰullan
ᠬᠠᠷᠢ	gondəgi məca	naᠩᠪᠢ	vərcəsəᠩ hamᠪig	əilon
ҮҮСЭХ	ҮҮЦ	ҮД	ҮДЭЭР	ҮДЭШ
arise, proceed, spring up, derive	frozen meat for the spring	noon, midday	fastening thongs put through a pierced hole	evening
产生, 发生	冻肉	中午	装订线	傍晚

蒙古语书面语 词汇 语别	ᠬᠡᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠡᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠡᠰᠢᠬᠡ	ᠬᠡᠰᠢᠬᠡ
	正蓝旗	udəx	udəl sana:l	udəm
巴林右旗	udəx	udəl sana:	udəm	udim᠔᠎
陈巴尔虎	udəx	udəl xana:	udim	udəm᠔᠎
布利亚特	udəx	uzəl hana:	uzəm	uzəm᠎
达尔罕	udəx	udəl sano:	udim	udim᠔᠎
喀喇沁	udəx	udəl sana:	udəm	udim᠔᠎
东苏尼特	udəx	udəl sano:	udəm	udəm᠔᠎
鄂托克	udəxu	udəl sana:	udəm	udim᠔᠎
阿拉善	ydyk	ydəl sana:	əzym	ydəym᠔᠎
都兰	ydek	ydəl sana:	ydəm	ydəm᠔᠎
和静	ydyx	yzyl sana:n	yzym	yzym᠔᠎
达斡尔语	jindgilmol	udəl sana:	pu:to:	udəl
东部裕固语	xala—	sana	ədəm	udim᠔᠎
土族语	gde:	sgəl sana:	gundzin	udədol
东乡语	xudu—	suᠭian	putao	fəndzin
保安语	vərgə—	segtəgu	putəu	dobᠪon
斯拉夫式蒙文	ҮДЭХ	ҮЗЭЛ САНАА	ҮЗЭМ	ҮЗЭМЖ
英文	to fasten with thread or cord passed through a hole	point of view ideas	grape	appearance; view
汉语	穿缀	思想	葡萄	风景

уилс	uiməx	uj	ujər	ujəs
y:ls	y:məx	uj	ujər	ujis
uils	uiməx	uj	ujər	ujəs
uils	uiməx	uj	ujər	ujə~u:rj
y:ls	y:məx~y:gəx	uj	ujir	ujis
	y:məx	uj	ujir	ujis
uils	uiməx	ujə	ujər	ujəs
uils	uimexu	uj	ujer	ujis
y:ls	y:mek	yji	yjer	yjis
y:ls	y:mek	yj	yjir	yji
y:ls	y:mx	yji	y:r	yjid
uil	xuimugu	tərkin~fon	ujir	ərin~forgan
uləs	ju:laldə—	oŋ	y:r	ɕɛras
uile	cauɕina:	uje	təudoɕ	scəu~uje
ɕuɳniə	ɕəoɕindu—	ɕiəduan ~ɕutəi	ɕaɳsui	ɕuxəu ~ɕuɳɕiə
le	pondər lonɕərgə	sɪg~sam	təoloɕ	təixəŋ
үйлс	үймэх	ve	vep	vec
works, deeds	become disturbed, be fiddling up and down	joint, articulation period, era, epoch	flood, inundation	time, period
事业	喧哗	节, 阶段, 时期	洪水	时候

蒙古语书面语	正蓝旗	ul	ulbi:x	uldəx	ulə:x
	巴林右旗	ul	ulbi:x	uldəx	ulə:x
	陈巴尔虎	ul	ulbi:x	uldəx	ulə:x
	布利亚特	ul	ulbi:x	uldəx	uljə:x
	达尔罕	ul	ulbi:x	uldəx	pulə:x
	喀喇沁	ul	ulbi:x	uldəx	pule:x
	东苏尼特	ul	ulbi:x	uldəx	ulə:x
	鄂托克	ul	ulbi:xu	uldexu	ule:xu
	阿拉善			yldex	yle:k
	都兰	yl	ylbi:k	yldek	yle:k
	和静	yl	olbi:sn	yldyx	ylə:x
	达斡尔语	ul	nə:fi:duar	xulugu	xu:lgu
	东部裕固语	lə	ɣarəna	hele:—	pi:le—
土族语	li:	ɣina:lə	fule:~li:la	pu:le	
东乡语	ulie	gunira—	fəilie—	fəilie—	
保安语	lə	oŋgar—	ɕodɕə—	hi:lə—	
斯拉夫式蒙文	үл	үлбийх	үлдэх	үлээх	
英文	not	to become flabby or limp	to be left, remain	to blow	
汉语	不	暮气沉沉	剩出来	吹	

ᠡᠯᠡᠮᠳᠦ	ᠡᠯᠦᠭᠦᠷ	ᠤᠨᠳᠡᠰ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠲᠡᠭ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠦᠬᠤᠭᠤᠯ
ᠤᠯᠡᠮᠳᠦ	ᠤᠯᠦᠭᠦᠷ	ᠤᠨᠳᠡᠰ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠲᠡᠨ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠦᠬᠤᠶᠢᠯ
ᠤᠯᠡᠮᠳᠦ	ᠤᠯᠦᠭᠦᠷ	ᠤᠨᠳᠡᠰ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠲᠡᠭ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠦᠬᠤᠶᠢᠯᠢ
ᠤᠯᠡᠮᠳᠦ	ᠤᠯᠦᠭᠦᠷ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠦᠬᠡᠭ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠲᠡᠭ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠦᠬᠤᠶᠢᠯᠢ
ᠤᠯᠡᠮᠳᠦᠢ:	ᠤᠯᠦᠭᠦᠷ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠦᠨᠳᠡᠰ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠲᠡᠨ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠦᠬᠡᠶᠢᠯ
ᠤᠯᠡᠮᠳᠦᠢ:	ᠤᠯᠦᠭᠦᠷ	ᠤᠨᠳᠡᠰ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠲᠡᠨ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠦᠬᠡᠶᠢᠯ
ᠤᠯᠡᠮᠳᠦ	ᠤᠯᠦᠭᠦᠷ	ᠤᠨᠳᠡᠰ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠲᠡᠭ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠦᠬᠤᠶᠢᠯ
ᠤᠯᠡᠮᠳᠦ	ᠤᠯᠦᠭᠦᠷ	ᠤᠨᠳᠡᠰ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠲᠡᠨ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠦᠬᠤᠶᠢᠯ
ᠤᠯᠡᠮᠳᠦ	ᠤᠯᠦᠭᠦᠷ	ᠤᠨᠳᠡᠰ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠲᠡᠨ	ᠤᠨᠳᠡᠰᠦᠬᠤᠶᠢᠯ
ᠶᠡᠯᠡᠮᠳᠦ	ᠶᠡᠯᠦᠭᠦᠷ	ᠶᠨᠳᠡᠰ	ᠶᠨᠳᠡᠰᠲᠡᠨ	ᠶᠨᠳᠡᠰᠦᠬᠤᠶᠢᠯ
ᠶᠡᠯᠡᠮᠳᠦᠢ	ᠶᠡᠯᠦᠭᠦᠷ	ᠶᠨᠳᠡᠰ	ᠶᠨᠳᠡᠰᠲᠡᠨ	ᠶᠨᠳᠡᠰᠦᠬᠤᠶᠢᠯ
ᠶᠡᠯᠡᠮᠳᠦ	ᠳᠠᠭᠦᠭᠠᠷ~ᠶᠡᠯᠦᠭᠦᠷ	ᠶᠨᠳᠡᠰᠶᠨ	ᠶᠨᠳᠡᠰᠲᠡᠨ ~ᠤᠳᠤᠮ	ᠶᠨᠳᠡᠰᠦᠬᠤᠶᠢᠯ
ᠶᠡᠯᠡᠮᠳᠦ	ᠤᠷᠭᠢᠯ	ᠤᠨᠳᠤᠰ	ᠶᠡᠮᠠᠨ	ᠤᠨᠳᠤᠰᠦᠬᠡᠶᠢᠯ
ᠶᠡᠭᠡ	ᠨᠠᠮᠲᠠᠷ	ᠶᠡᠯᠡᠳᠡᠰ	ᠮᠢᠭ ᠳᠤ	ᠶᠡᠨ ᠶᠡ
ᠲᠣᠭ ᠰᠭᠡ	ᠬᠤᠭᠤᠢ	ᠶᠡᠳᠤᠵᠢᠷ	ᠶᠡᠳᠠᠷᠪᠠᠲᠡᠨ	ᠶᠡᠨᠶᠡ
ᠶᠡᠭᠡᠢ	ᠭᠤᠬᠤᠶᠠᠨᠳᠤᠰᠤᠨ	ᠤᠨᠳᠤᠰᠤᠨ ~ᠭᠡᠨᠳᠤᠰᠤᠨ	ᠮᠢᠨᠳᠤ	ᠶᠡᠨᠶᠡ
ᠶᠡᠭᠤᠨ	ᠳᠠᠭᠰᠡ	ᠳᠠᠷᠶᠡ	ᠮᠢᠨᠳᠤ	ᠶᠡᠨᠶᠡ
ᠶᠡᠯᠡᠮᠳᠦ	ᠶᠡᠯᠦᠭᠦᠷ	ᠶᠨᠳᠡᠰ	ᠶᠨᠳᠡᠰᠲᠡᠨ	ᠶᠨᠳᠡᠰᠦᠬᠤᠶᠢᠯ
great.huge	tale,story	root;base	nation;race	constitution
很、颇	故事	根子	民族	宪法

蒙古语书面语 词汇 语别	正蓝旗	ᠤᠨᠭᠡ:	ᠤᠨ	ᠤᠨᠭᠡ	ᠤᠨᠡᠮᠶᠢᠬᠡ
	巴林右旗	ᠤᠨᠴᠢ:	ᠤᠨ	ᠤᠨᠭᠡ	ᠤᠨᠡᠮᠶᠢᠬᠡ ~ᠶᠢᠲᠡᠬᠡ
	陈巴尔虎	ᠤᠨᠭᠡ:	ᠤᠨ	ᠤᠨᠭᠡ	ᠤᠨᠭᠢᠬᠡ
	布利亚特	ᠤᠨᠵᠡᠨᠭ	ᠤᠨ	ᠤᠨᠭᠡ~ᠠᠷᠠᠲ	ᠤᠨᠡᠮᠶᠢᠬᠡ
	达尔罕	ᠤᠨᠵᠡᠨᠭᠡ:	ᠤᠨ	ᠬᠡᠷᠢᠨ ᠤᠨᠭᠡ	ᠤᠨᠡᠮᠶᠢᠬᠡ
	喀喇沁	ᠤᠨᠴᠢ:	ᠤᠨ	ᠤᠨᠭᠡ	ᠤᠨᠡᠮᠶᠢᠬᠡ
	东苏尼特	ᠤᠨᠭᠡ:	ᠤᠨ	ᠤᠨᠭᠢ	ᠤᠨᠡᠮᠶᠢᠬᠡ
	鄂托克	ᠤᠨᠴᠢ:	ᠤᠨᠵᠡ	ᠤᠨᠭᠡ	ᠤᠨᠡᠮᠶᠢᠬᠡ
	阿拉善	ᠨᠡᠳᠦᠨ ᠶᠦᠬᠢᠷ	ᠶᠨᠴᠢ	ᠶᠨᠭᠡ	ᠶᠨᠶᠨᠶᠢᠬᠡ
	都兰	ᠶᠨᠴᠢ:	ᠶᠨᠴᠢ:	ᠶᠨᠭᠡ	ᠶᠨᠢᠮᠶᠢᠬᠡ
	和静	ᠶᠦᠬᠢᠷ	ᠶᠨ	ᠶᠨᠭᠦᠨ~ᠠᠷᠠᠲ	ᠶᠨᠶᠨᠮᠶᠢᠬᠡ
	达斡尔语	ᠤᠨᠴᠢ:	ᠬᠤᠳᠠᠳᠠ:	ᠬᠤᠨᠤᠭᠤ	ᠶᠢᠭᠡᠨ
	东部裕固语	ᠨᠢᠨ	ᠤᠨᠴᠢ	ᠬᠡᠨᠡᠶᠡᠨ	ᠶᠢᠭᠡᠨᠳᠡᠶᠠᠨᠡᠨᠠ
土族语	ᠤᠨᠴᠢ:	ᠨᠡᠮ	ᠶᠨᠤᠭᠡᠭᠡ	ᠶᠡᠷᠡ:	
东乡语	ᠨᠠᠶᠢᠨᠤ	ᠳᠠᠶᠠᠲᠠᠶᠠᠨ	ᠶᠨᠤᠶᠡᠭᠡ	ᠶᠢᠭᠡᠷᠡ—	
保安语	ᠤᠨᠠᠨᠭ	ᠨᠡᠮ	ᠴᠠ	ᠨᠠᠳᠡᠳᠡᠶᠢ—	
新拉夫式蒙文	ᠶᠨᠭᠡ	ᠶᠨᠭᠡ	ᠶᠨᠭᠡ	ᠶᠨᠡᠮᠶᠢᠬᠡ	
英文	cow	price,cost	fox	to believe as true, trust	
汉语	乳牛	价格	狐狸	相信	

ᠡᠷᠳᠦᠭ᠎ᠠ	ᠡᠷᠳᠦᠭ᠎ᠠ	ᠡᠷᠳᠦᠭ᠎ᠠ	ᠡᠷᠳᠦᠭ᠎ᠠ	ᠡᠷᠳᠦᠭ᠎ᠠ
урдгэх	урђи:х	us	usəg	usrəx
урдгix	урђи:х	us	usəg	usrəx
урдгix	урђи:х	uxu:	usəg	usrəx
ургix	урђи:х	uhəg	usəg	usrəx
урдгix	урђи:х	us	usəg	usrəx
урдгix	урђи:х	us	usog	usrəx
урдгix	урђи:х	us	usəg	usrəx
урдгixu	урђи:xu	us	useg	usrəxu
урдгik	урђи:х	ys	ysyg	əsorək
урдгik	урђи:k	ys	yɔzyg	yserk
урдгix	урђи:х	ysyn	yzyg	əsorx
pusəgu	xone:səlgu	xus	xərgən~usu	xəsurəgu
dzəre:—	homər—	hasun	əɔɔg~eɔɔig	sur—
eɔze:le	fumurə	ʃɔu~ŋguasə	puɔɔig	diulə
fəndʒu giə—	ʃuji— ~ʃuʃuro—	usun	urəu~ɔwmu	ɔiaoli—
pege—	tuɡəpə—	suŋ	harəb	dulə—
үржих	үрчийх	yc	ycər	ycpəx
to increase, multiply; breed	to become shrunh, become wrinkled, be crumpled	hair,pile,fur	letter,writing, script	jump,leap, spring
繁殖	起皱	毛	字母,字	跳

蒙古语书面语	词汇	ᠡᠷᠳᠦᠭ᠎ᠠ	ᠡᠷᠳᠦᠭ᠎ᠠ	ᠡᠷᠳᠦᠭ᠎ᠠ	ᠡᠷᠳᠦᠭ᠎ᠠ
	语别				
	正蓝旗	uxdəl	uxəl	uxər	uxəx
	巴林右旗	uxdəl	uxəl	uxər	uxəx
	陈巴尔虎	uxdəl	uxəl	uxər	uxəx
	布利亚特	uxdəl	uxəl	uxər	uxəx
	达尔罕	uxdəl	uxəl	uxər	uxəx
	喀喇沁	uxtəl	uxəl	uxər	uxəx
	东苏尼特	uxdəl	uxəl	uxər	uxəx
	鄂托克	uxudəl	uxul	uxər	uxuxu
	阿拉善	ykedəl	ykył	ykyr	ykyk
	都兰	ykdəl	ykel	yker	ykek
	和静	ykydl	ykył	ykyr	ykyx
达斡尔语	boigun	ugugu	xukur	ugugu	
东部裕固语	olog	hgugun	hogor	hgu—	
土族语	uro:	buje xombura: ~fugugunə	fugor	fugu	
东乡语	fugusan bəjə	fugun	fugiə	fugu—	
保安语	ro	fgusanɔ	valəŋ	fgu—	
斯拉夫式蒙文	үхдэл	үхэл	үхэр	үхэх	
英文	dead body	death	ox, cow	to die, lose one's life	
汉语	尸体	死亡	牛	死	

حسب	حسب	حسب	حسب	حسب
βa:daŋ	βa:r	ʃa:~ʃa:bu:	ʃa:ɕəŋ	ʃa:ɕgɛ: ~alag ʃubu:
βa:dəŋ	βa:r	ʃa:	ʃa:ɕəŋ	ʃa:ɕgɛ:
wa:daŋ	wa:r	ʃa:	ʃa:ɕiŋ	ʃa:ɕgɑi
wa:dəŋ	wa:r		ʃa:zaŋ	ʃa:zɡɑi
βa:dəŋ	βa:r	ʃa:	ʃa:ɕiŋ	ʃa:ɕgəŋ
wā:daŋ	wa:r	ʃa:	ʃa:ɕəŋ	ʃa:ɕgɛ:
ba:daŋ	ba:r	ʃa:	ʃa:ɕzaŋ	ʃa:ɕgɑi
wa:daŋ	wa:r	sa:	ʃa:ɕiŋ	ʃa:ɕgɑi
wa:dəŋ	wa:r	ʃa:	ʃa:ɕzaŋ	ʃa:ɕzəgə:
bo:dol ~wa:daŋ	wa:r	tor	ʃa:ɕzaŋ	ʃa:ɕzɡɑ:
bo:pu	bucuf	ʃa:	ʃa:zaŋ	ʃa:zɡə:
kuafiləŋ	war~wa:r	ʃa:	ʃa:ʃuku	sa:ɕiŋ
bou ɸu	wa	ɕaŋcara pəs ~tor	ʃəra:mal	saɕiɕai
baufu	wa:ɕaə	ʃa:	wa:ɕaə sawa:	ʃaɕiɕai
baofu	ua~uaɕə	ʃa	ʃu~uuaɕə	saɕiɕai
bəhu	va	ʃa	sɿ ɕəci	saɕiɕi
ваадан	ваар	шаа	шаазан	шаазгай
cloth wrapper	tile	gauze	china, porcelain	magpie
包袱皮	瓦, 陶器	纱	瓷, 瓷器	喜鹊

蒙古语书面语 词汇 类别	حسب	حسب	حسب	حسب
正 蓝 蓝	ʃa:ntag	ʃa:nt ʃeməŋ	ʃa:r~ʃa:rag	ʃa:rdax
巴林右旗	ʃa:nʃig	ʃa:nt ʃeməŋ	ʃa:rəŋ	ʃa:rdax
陈巴尔虎		ʃa:nt suməŋ	ʃa:r	ʃa:rdax
布利亚特	ʃa:ntag	ʃagait	ʃa:r	ʃa:rdax
达尔罕	ʃa:nʃig~ʃena:	ʃa:nt ʃaməŋ	ʃa:rəŋ	xusəx
喀喇沁	ʃana:		ʃa:rag	ʃaxardax
东苏尼特	ʃa:ntag	ʃa:nt ʃeməŋ	ʃa:r	ʃa:rdax
鄂托克	ʃa:ntag	ʃa:nt ʃeməŋ	ʃa:rj	ʃa:rdaxu
阿拉善		ʃagə: ʃeməŋ	ʃa:r	ʃagardax
都 兰	gadas	ʃaga ʃimeŋ	ʃa:r	ʃa:rdax
和 静	ʃagantsag ~ʃa:ntsag	ʃagə: ʃimgin	ʃa:r	eremʃix
达斡尔语	ʃina:	kuli: ʃime		naidəgu
东部裕固语	cadəsən ser	ʃəaiti:n josən	ʃar	gui—
土 族 语	ɕina:	ɕildɕica eicai	ca:ro:	guirlo
东 乡 语	ɕiəɕu	baɕaro jasun	ɕəɕə	jaotɕiugie—
景 安 语	ɕeɕɿ	hɕiɕ	ɕəɕə	ɕəɕer—
斯拉夫式蒙文	шаантар	шаант чөмөг	шаар	шаардах
英 文	wedge	marrow of the shin-bone	dregs,scum	to demand, require
汉 义	楔子	小腿骨	渣滓	要求

ᠵᠠᠰᠢ	ᠵᠠᠰᠢ	ᠵᠠᠰᠢ	ᠵᠠᠰᠢ	ᠵᠠᠰᠢ
ʃa:x	ʃa:xɛ:~ʃɛ:	ʃabər	ʃabəx	ʃeb
ʃa:x	ʃa:xa:~ʃə:	ʃabər	ʃabəx	ʃeb
ʃa:x	ʃa:xai	ʃabar	ʃabax	sabj
ʃa:x	ʃa:xai	ʃabar	ʃabax	ʃabj
ʃa:x	ʃa:xa:	ʃabar	ʃabax	ʃeb
ʃa:x	ʃa:xa:	ʃabar	ʃabax	ʃeb
ʃa:x	ʃa:xai	ʃabar	ʃabax	ʃabj
ʃa:xu	ʃa:xai	ʃabar	ʃabxu	ʃebj
ʃa:x	ʃa:xæ:	ʃabar	ʃabax	ʃabj
ʃa:k	ʃa:xa:	ʃabar	ʃabax	ʃabi
ʃa:x	ʃa:xæ:	la:	ʃaldax~ʃabax	ʃeb
babəglə:gu	sabj	ʃaur	balag tialbəgu	ʃabj
nudurcala—	ʃai	ʃəbar	ʃəbac	o:mbə
eica:	xai~ɛa:xai	ɛawar	ɛawar surgu	ɛabci
ʃuida—	xai	ʃuwa	ʃuwa—	tudzi
nədə—	ʃai	bar	caigə—	tudzi
ʃaax	ʃaaxaj	ʃavar	ʃavax	ʃavь
to drive in, hammer in, stick into	shoes	mud, slush; clay	to plaster, parget, apply clay or mud	pupil; disciple
捶 击	鞋	泥	抹 泥	徒 弟

蒙古语书面语	ᠵᠠᠰᠢ	ᠵᠠᠰᠢ	ᠵᠠᠰᠢ	ᠵᠠᠰᠢ
词 汇 别				
正 蓝 旗	ʃabʃix	ʃabxax	ʃadar	ʃaxa:x
巴林右旗	ʃebʃix	ʃabxəx	ʃedar	ʃaxa:x
陈巴尔虎	ʃabʃix	ʃabxax	ʃodar	ʃagaix
布利亚特	ʃabʃix	ʃabxax	ʃodar	ʃagaix
达尔罕	ʃebʃix	ʃabxax	ʃedar	ʃaxa:x
喀喇沁	ʃebʃix	ʃabxax		ʃaxa:x
东苏尼特	ʃabʃix	ʃabxax		ʃaxa:x ~xara:lax
鄂托克	ʃabʃixu	ʃibxaxu	ʃidar	ʃagaixu
阿拉善	ʃabʃixu	ʃabxux	ʃidar	ʃagə:x
都 兰	ʃabʃix	ʃabxarxa	ʃeder	ʃaga:x
和 静	ʃabʃix	ʃabxax	y:r	ʃagə:x
达 斡 尔 语	ʃijigū	ʃirigu	wair~hani:r	wəʃigla:gu
东 蒙 裕 固 语	cusuŋ ʃogo—	ʃelca—	ʃeder	ʃasaɣda ~aŋdə—
土 族 语	puɕirə	muɕgə		nudule
东 乡 语	usu puɕi—	muʃuɣəidɕu ɕoɣa—	qa dəuruɗu kun	uɕə— ~miɕoɕi—
果 安 语	sə pəŋgə—	ɣiɕa—	ɕaŋʃo	ɕəɕigə—
新 拉 夫 式 蒙 文	ʃавших	ʃавхах	ʃадар	ʃарагх
英 文	to sprinkle, spray	to empty out, sc- rape out, scoop out; exhaust	intimate, close	to peep in, take sight, look intently
汉 文	用水频频拍	耗尽, 拧干, 榨取	亲 信	窥视, 瞄准

ᠰᠢᠯᠭᠠᠷᠠᠬᠤ	ᠰᠢᠯᠭᠠᠬᠤ	ᠰᠢᠯᠢᠭ	ᠰᠢᠯᠲᠠᠭ	ᠰᠢᠯᠲᠠᠭᠠᠨ
felgərəx	felgəx	felag	feltag	feltxə:n
felgərəx	felgəx	feləg	feltəg	feltxə:n
falgarax	falgax	falig	faltag	faltga:ŋ
falgarax	falgax	falig	faltag	faltga:ŋ
felgərəx	felgəx~ko:x	feləg	feltəg	feltgə:n
falgarax	filgax	felag	feltag	faltgə:n
falgarax	falgax	falig	faltag	faltga:ŋ
falgirxu	filgaxu	falig	filtag	filtgə:n
falgarax	filgax	falig	faltag	filtgə:n
falgarax	falgax	falig	faltag	faltgə:n
filgarx	falx~fy:x	fælig	faltag	falta:n
filəgu	finnəgu	foligj	ka:ltagu	turgun
falgaro—	koula—	falic	fildəə	jawədəl~fildəə
	koula			əangan
əiandzi—	kaoji—	fəndən	lijiu~ɕiəkəu	lijiu~janjin
	ɕagə—	əigəuliuxoŋ	li	juenjin
шалгарах	шалгах	шалиг	шалтар	шалтгаан
to distinguish oneself, be remarkable	to test, examine; check, verify	debauchery, fornication, obscene, profligate	cause, motive; pretext, pretense	cause, reason; pretext
经过考验, 显出	考试, 检查	淫荡的, 下流的	借口	原因, 理由

词汇 语别	蒙古语书面语				
	ᠰᠠᠮᠳᠠᠬᠤ	ᠰᠠᠮᠳᠤ	ᠰᠠᠨ	ᠰᠢᠨᠠ	
蒙古语	正蓝旗	jamdax	jamdu:ŋ	jaŋ	jiŋa:
	巴林右旗	jamdax ~jamdu:lax	jamdu:n	jaŋ	jeŋa:
	陈巴尔虎	jamdax	jamdu:	jaŋ	jaŋa:
	布利亚特	jamdax	jamdu:	jaŋ	jaŋa:
	达尔罕	jamdax	jamdu:	jaŋ	jeŋa:
	喀喇沁	jamdax	jamdu:	jaŋ	
	东苏尼特	jamdax	jamdu:	jaŋ	jaŋa:
	鄂托克	jamdaxu	jamdu:	jaŋ	jaŋa:
	阿拉善	jamdax	jamdu:	jaŋ	jaŋa:~jiŋa:
	都兰	jamdax	jamdu:	jaŋ	jiŋa:
	和静	jamdax	jamdu:n	jaŋ	jaŋa:
	达斡尔语	kuŋilbigu	ʃaga:l	ʃaŋ	əru jaŋ
东部裕固语	turgede ~ʃiredu—	turgedu	ʃaŋ	gəbʃə jaŋən	
土族语	mbari: nɕe:ri:		əaŋlasan	ko:mo	
东乡语	ɕuŋarala—	ɕuŋara	ɕandʒison	jaɕa gəndzu	
保安语	əarkogə—	guandzin	ɕaŋgesaŋ	saibaŋ	
斯拉夫式蒙文	шамдах	шамдуу	шан	шанаа	
英文	to endeavour, make every effort	hasty, speedy, quick	reward, award	cheek—bone	
汉语	奋力	急忙的	奖品	腮根	

ᠵᠠᠨᠠᠭ	ᠵᠠᠨᠠᠭ ᠭᠣᠷᠬᠣ	ᠵᠢᠨ	ᠵᠢ	ᠵᠢᠨ ᠳᠣᠰ
Janag	Janagəᠭ gorxe:	Jens	Jar	Jar dos
Janəᠭ	ᠵᠠᠨᠠᠭ:ᠤ~ᠵᠠᠨᠠᠭ ᠬᠣᠷᠬᠣ:	Jens	Jar	Jar tos
Janag	Janagagᠭ xorxoi	Janᠵ	Jar	Jar toxo:
Janag	Janagagᠭ xorxoi	həbje:r	Jar	Jar tohoᠭ
Jenag	Jenagᠭ xorxo:	Jyens	Jer	Jer tos
Janag	Janagan xərxə:	Jens	Jer	Jer tos
Janag	Janagagᠭ gurxoi	Jans	Jar	Jar dos
Jinaga	Jinagan xorxoi	Jinᠵ	Jar	Jar tos
Jinaga	Jinagan xorxoi		Jar	Jar tos
Jinaga	Jinag xorxo:		Jar	Jar tos
Janca:	Janaga xorxə:	tobju:r	Jar	Jar tos
maso:	məlgəi kəku	Jansi	Jar	Jar tosu
Janaga~gogi	baᠴan XoroXi	Jenᠵi	Jəra	ᠶəra
einaga	einaga xurcaᠢ	eəncəndə	eira	eira to:sə ~təica:n to:sə
ᠶᠠᠨᠠᠭᠠ ~ᠲᠠᠶᠢᠰᠤᠭᠡ	ᠶᠠᠨᠠᠭᠠ ᠭᠤᠭᠡᠢ	eianᠵu	ᠶura	naiju
noᠭᠡ~ᠲᠡᠭᠤ	eəncəᠳᠢ gorcəᠢ	eəncᠵᠢ	eira	təiXaᠭ tosoᠭ
шанара	шанараᠨ xorxoi	шанэ	шар	шар тос
scoop, dipper, ladle	tadpole	a musical instru- ment with three strings plucked with the fingers	yellow	butter
勺子	蝌蚪	弦子, 三弦	(黄色)	黄油

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠵᠠᠨᠠᠭ	ᠵᠢᠨ	ᠵᠢ	ᠵᠢᠨ	ᠵᠢᠨ
蒙 古 语	正蓝旗	Jarag	Jerəldᠵ	Jarəx	Jarbox
	巴林右旗	Jarəᠭ	Jerəldᠵ	Jarəx	Jarbəx
	陈巴尔虎	Jarag	Jarəldᠵ	Jarəx	Jarbox
	布利亚特	Jarag	Jarəldᠵ	Jarəx	Jarbalzax
	达尔罕	Jarəᠭ	Jerəldᠵa:	Jerəx	Jerbəx
	喀喇沁	Jerag	Jirəldᠵ	Jerəx	Jerbax
	东苏尼特	Jarag	Jarildᠵ	Jarəx	Jarbox
	鄂托克	Jarag	Jarildᠵ	Jarəxu	Jirboxu
	阿拉善	Jarga	Jarəldᠵ	Jarəx	Jarbox
	都兰	Jarag	Jara:lᠵi	Jarəx	Jarbox
	和静	Jarga	Jarandᠵin	Jarəx	Jarba:dax
	达斡尔语	Jar	Jarəldᠵin	Jargu	Jarbalᠵigu
东部裕固语	Jerəngui	Jarəldᠵi	Jəra—	ᠵəwənda:— ~Jarbag	
土族语		e:ralᠵin	eira:	ju:l xergulə	
东乡语	osun ᠶura	xuənxəo ~fumyəi osun	ᠶura—	eian ᠶuaitəi—	
保安语	jiᠭXo	Xəᠭfudᠵᠢ	eira—	eəntəignə ᠶueᠭə—	
斯拉夫式蒙文	шарга	шарилж	шарax	шарвах	
英文	yellowish	Artemisia vulgaris	to roast, broil, grill	to wag the tail	
汉 义	淡黄色的, 银合 色(马)	黄蒿	烤	摇尾	

ᠭᠠᠷᠠᠭᠠ	ᠵᠢᠷᠢ	ᠵᠠᠷᠢᠭᠠᠨ	ᠵᠠᠷᠢ	ᠵᠠᠷᠢᠭᠠᠨ
farga:x	ferel	farfignox	farx	farxtax
ferga:x	ferl	ferfignəx	farəx	farəxtəx
farga:x	faril	farfignax	farx	farxtax
farga:x	faril	farfəgnax	farx	farxtax
ferga:x	ferel	ferfignəx	ferx	ferxtəx
ferga:x	firal	fərfignax	firox	siraxtax
farga:x	faril	farfignox	farx	farxotax
firgexu	faril	farḍignoxu	farxa	farxotaxu
firge:ky	faril	farḍignax	farxa	faraxtax
farga:k	jalir	farfignox	farxa	farxadax
farga:x	felir	farḍignox	farx~farxa	farxtax
kana:gu	boigun~jos	farkine:gu	jar	jar olgu
kesge—	ku:n altan	sərgəra	fərgə	fərgəda—
to:sə ju:ləa	uro:	sərsərgə	rba:	norla
tosun liandzi—	uanzən	sursurgie—	šan	šan daila—
tosogne jogə—	med	ḍor ḍorgə—	makə	makə xarə—
шаpгaax	шaрил	шaржигнах	шaрx	шaрxтaх
to press, force, urge	dead body of a dignitary	to rustle; sizzle; sputter	wound, sore, ulcer	to be wounded, be injured
炼油	尸体(尊称)	嘶嘶响	伤	负伤

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠵᠢᠷᠢ	ᠵᠠᠷᠢᠭᠠᠨ	ᠵᠠᠷᠢ	ᠵᠠᠷᠢᠭᠠᠨ	ᠵᠠᠷᠢᠭᠠᠨ
蒙 古 语	正蓝旗	jit~jit	jita:x	jitər~jitər	jitax~itax
	巴林右旗	jet	jeta:x	jetr	jetəx
	陈巴尔虎	jat	jata:x	jarar	jatax
	布利亚特	jat	jata:x	jarar	jatax
	达尔罕	jet	xeta:x	jarər~xetər	xetax
	喀喇沁	jet	jita:x~xita:x	jarar	jitax
	东苏尼特	jat	jata:x	jarar	jatax
	鄂托克	jat	jita:xu	jarar	jitaxu
	阿拉善	jat	jita:xu	jarar	jitax
	都兰	jat	jata:x	jarar	jatax
	和静	jat	jata:x	jarar	jatax
达斡尔语	kul mo:d	jita:gu	kia:nfi	nəndə:gu	
东部裕固语	ja:tə	ʃəda: ~galnalca—	jarar	ʃədərə—	
土族语	kəʃgu:r~taiga:r	ngu:lgə~ʃda:	təi:	ngure:	
东乡语	quʃəuyəi	əidarəya— ~ḍəndzi—	təi~əiantəi	əudərə—	
保安语	taiga	dargə—	təi	dərə—	
斯拉夫式蒙文	шат	шатаax	шатар	шатаx	
英 文	stairs, ladder; stage, period	to set on fire, burn down	chess	to catch fire, burn, be burned up	
汉 义	梯子, 阶段	点燃	象棋	燃烧	

ᠰᠢᠰᠢᠨ	ᠰᠢᠰᠢᠨ	ᠰᠢᠰᠢᠨ	ᠰᠢᠰᠢᠨ	ᠰᠢᠰᠢᠨ
ʃɑʃɑŋ~ʃɑʃɑŋ	ʃɑxəm	ʃɑxəx	ʃə:s	ʃə:x
ʃəʃin ʃʉtʂə:n	ʃɑxəm	ʃɑxəx	ʃə:s	ʃə:x
ʃɑʃiŋ	ʃɑxɑm	ʃɑxɑx	ʃə:s	ʃə:x
ʃɑʃiŋ	ʃɑxɑm	ʃɑxɑx	ʃə:həŋ	ʃə:x
ʃəʃin	ʃɑxəm	ʃɑxəx	ʃə:s	ʃə:x
ʃiʃɑn	ʃɑxɑm	ʃɑxɑx	ʃə:s	ʃə:x
ʃɑʃiŋ	ʃɑxɑm	ʃɑxɑx	ʃe:s	ʃə:x
ʃɑʃiŋ	ʃɑxɑm	ʃɑxɑxu	ʃe:s	ʃe:xu
ʃɑʃin	ʃɑxɑm	ʃɑxɑxu	ʃe:s	ʃe:k
ʃɑʃin	ʃɑxɑm	ʃɑxɑx	ʃe:sən	ʃe:k
ʃəʃin	ʃɑxu:	ʃɑxɑx	ʃe:sn	ʃe:x
ʂʉgtəgən ~ʃəʃin	ʃɑkən	kalligu	sə:s	sə:gu
ʂʉndʒao	ʂɑxɑm	ʃəʂɑ—	ʃi:sən	ʃi:— ~ʂi:—
dasba~ɑʃin	ʂgengi:	ʂiʂɑ:	ʂe:sə	ʂe:
ʂʉndʒiao ~ʂiɑmun.	dɑʃə~bɑʃian	ʂwɑɑ— ~dɑru—	ʂəsun	ʂə—
ʂɑmɑn	dɑpumu	ʂiʂkə—	ʂesɑŋ	ʂe—
шашин ~шажин	шахам	шахах	шээс	шээх
religion	approximately, nearly, almost, around	to press, compress; approach, draw nearer, come nearer	urine	to urinate
宗教	将近, 大约	挤, 靠近	尿	小便

词汇 语别	蒙古语书面语		ᠰᠢᠰᠢᠨ	ᠰᠢᠰᠢᠨ	ᠰᠢᠰᠢᠨ	
	正蓝旗	巴林右旗				
蒙古语	正蓝旗	巴林右旗	ʃi:	ʃi:dbər	ʃi:dbərleχ	ʃi:dəm
	陈巴尔虎	布利亚特	ʃi:	ʃi:dbər	ʃi:dbərleχ	ʃi:dəm
	布利亚特	达尔罕	ʃi:	ʃi:dbər	ʃi:dbərleχ	ʃi:dəm
	达尔罕	喀喇沁	ʃi:	ʃi:dbər	ʃi:dbərleχ	ʃi:dəm
	喀喇沁	东苏尼特	ʃi:	ʃi:dbər	ʃi:dbərleχ	ʃi:dəm
	东苏尼特	鄂托克	ʃi:	ʃi:dber	ʃi:dberleχ	ʃi:dəm
	鄂托克	阿拉善	ʃi:	ʃi:dbyr	ʃi:dbyrleχ	baŋ
	阿拉善	都兰	ʃi:	ʃi:dber	ʃi:dberleχ	ʃi:dəm
	都兰	和静	ʃi:	ʃi:dbir	ʃi:dbirlix	agsarɢɑ mundɢ
	和静	达斡尔语	ʃi:s	torto:l	torto: iʃiʂə:gu	bolo:
	达斡尔语	东部裕固语	ei:	naɑdola—	naɑdola—	tiɑɑ
	东部裕固语	土族语	ei:	taɑdər	taɑdərlo	xɑurɢə~teɑ
土族语	东乡语	ɑi	ʂiɑdʒin	ʂiɑdʒiŋiɑ—	banban~tɑiʂɑ	
东乡语	保安语	ɑi	ʂuɑdʒiŋ	ʂuɑdʒiŋiɑ ~mor olɑ—	ɢueɢun~ɢɑrɑ	
保安语	斯拉夫式蒙文	ший	шийдвэр	шийдвэрлэх	шийдам ~шийдэм	
斯拉夫式蒙文	英文	theatrical performance	decision	to decide, determine, resolve	club	
英文	汉语	戏剧	决定	决定, 解决	棍棒	

ᠵᠢᠷ	ᠵᠢᠲᠡᠭᠡᠯ	ᠵᠢᠲᠡᠭᠡᠬᠡ	ᠵᠢᠪᠦᠷ	ᠵᠢᠪᠦᠬᠡ
ji:r	ji:txəl	ji:txəx	fibər	fibəx
ji:r	ji:txəl	ji:txəx	fibər	fibəx
ji:r	ji:tgəl	ji:tgəx	fibər	fibəx
	ji:tgəl	ji:tgəx	fibər	fibx
ji:r	ji:tgəl	ji:tgə:x	fibər	fibəx
ji:re:	ji:tgəl	jitgəx	ji:bər	fibəx
ji:r	ji:tgəl	ji:tgəx	fibər	fibəx
ji:r	ji:tgəl	ji:tgəxu	ji:ber	fibexu
ji:r	ji:tgəl	ji:dkeky	fiber	fibex
ji:r	ji:tgəl	jitgek	fiber	fibek
ji:r	ji:tgil	ji:dkix	fibir	
toro:	wəil torto:gu	jiŋke:gu	fiur	adogu
ji:ra~turu:n	əin ponlo—	ʂuli	həməki	qadca— ~yisen
ʂimusə			kol kunorsə	ʂdogo~codb
gəmusun	ʂufən	ʂuligiə—	dziəxan	dʒuncala ʂaji—
nokə	ʂufən	mor olcə—	kuolnə kolsoŋ	tʉugə—
шийр	шийтгэл	шийтгэх	шивэр	шивэх
shank	punishment, penalty, senten- ce, judgement	to punish, sentence to	perspiration of the feet	to prick, perforate
蹄子	判处, 处分	处 理	脚 汗	针 刺

词 汇 语 别	蒙古语书面语		ᠵᠢᠪᠦᠨᠬᠡ	ᠵᠢᠪᠦᠭᠢᠭ	ᠵᠢᠳᠡᠬᠡ	ᠵᠢᠳᠢᠭᠢᠷ
	正 蓝 旗	巴 林 右 旗				
蒙 古 语	正 蓝 旗	巴 林 右 旗	fibnəx	fibfig	fidəx	fiɕgir
	巴 林 右 旗	陈巴尔虎	fibnəx	fibfig	fidəx	fiɕgir
	陈巴尔虎	布利亚特	fibərgəŋdəx	fibfig	fidəx	fiɕgir
	布利亚特	达尔罕	fibnəx	fibfig	fidəx	fiɕgir
	达尔罕	喀喇沁	ʃəbgənəx	fibfig	fidəx	fiɕgir
	喀喇沁	东苏尼特	ʃəborgo:x	fibfig	fidəx	fiɕgir
	东苏尼特	鄂托克	fibnəx	fibfig	fidəx	fiɕgir
	鄂托克	阿拉善	fibnexu	fibfig	fidexu	fiɕgir
	阿拉善	都 兰	fibgenek	fibfig	fidək	fiɕgir
	都 兰	和 静	fibnek	fibfig	fidex	fiɕgir
	和 静	达斡尔语	fibindix	fibfix	fidix	fiɕgir
	达斡尔语	东部裕固语	ʃəbka:lʃigu	jiŋjgu~jadəgu	fiɕigu	dʒiŋkinj
东部裕固语	土 族 语	ʃəbra:—	kər~ʃibʂig	tobʃə—	ʃul	
土 族 语	东 乡 语	əirəir gule		ʂde:	dʒindʒin	
东 乡 语	保 安 语	ʂuəzueliə—	ʂəuʂu~ ʂudʒəyu uiliə	əidziə—	ʂunni	
保 安 语	斯拉夫式蒙文	təiXəŋdə kalə	largu	niekə—	dadəg	
斯拉夫式蒙文	英 文	шивнэх	шившиг	шидэх	шижир	
英 文	汉 义	to whisper	shame, disg- race; scandal	to baste or stitch	pure	
汉 义		低声私语, 说耳语	丑事, 卑劣	粗 缝	纯粹的	

ᠰᠢᠯᠠᠭ	去	去	ᠰᠢᠯᠠᠭ	ᠰᠢᠯᠠᠭ
figdәx	fil	fil	fildәg	fil᠘ᠵᠢᠬ
figdәx	fil	fil	fildәg	fil᠘ᠵᠢᠬ
figdәx	fil	fil	fildәg	fil᠘ᠵᠢᠬ
figdәx	fil	fil	fildәg	fil᠘ᠵᠢᠬ
figdrәx	fil	fil	fildәg	fil᠘ᠵᠢᠬ
figdәx	tәel	fil	fildәg	fil᠘ᠵᠢᠬ
figdәx	fil	fil	fildәg	fil᠘ᠵᠢᠬ
figdexu	fil	fil	fildeg	fil᠘ᠵᠢᠬᠤ
figdeky	fil	fil	fildeg	fil᠘ᠵᠢᠬ
figdek	fil	fil	fildeg	fil᠘ᠵᠢᠬ
figdix	fil	fil	fildig	fil᠘ᠵᠢᠬ
ᠰᠠᠷᠠᠳᠠᠭᠤ	gu:	nio:kol	turun	nәugᠤ
ba:r᠘ᠵᠢᠭᠢ— ~fara—	fel~әel	fәlә	mun ᠰᠤᠭᠠᠨ no	ny:—
ᠰᠠᠭᠳᠠ	әal	gudᠵi		ju:
ᠰᠤᠳᠠ—	boli	ᠭᠠᠮᠳᠠᠮᠤᠭᠡᠢ	jiuᠰiu	godᠴiәlu—
voᠬtә—	boli	ᠭᠡᠨᠠ ᠶ᠋ᠣ	saᠭ	᠘ᠵᠠᠭᠤᠳᠤᠳᠤᠭᠡ
шингдэх	шил	шил	шилдэг	шилжих
to get stuck in something. sink	glass	nape of the neck	selected, choice, best, excellent	to change place, move. turn into
陷入	玻璃	脖颈子	优秀的	转移, 迁移, 过渡

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠰᠢᠯᠠᠭ	ᠰᠢᠯᠠᠭ	ᠰᠢᠯᠠᠭ	ᠰᠢᠯᠠᠭ	
蒙 古 语	正 蓝 旗	filә:bәr	filә:x~si:lәx	filәb	filәx
	巴林右旗	filә:bәr	filә:x	filәb	filәx
	陈巴尔虎	filә:bәr	filә:x	filәb	filәx
	布利亚特	filә:bәr	filә:x	batu:	filәx
	达尔罕	filә:ᠭᠠ:r	filә:x	filәm	filәx
	喀喇沁	filә:ᠭᠠ:r	filә:x	filәb	filәx
	东苏尼特	filә:bәr	filә:x	filәb	filәx
	鄂托克	file:ber	file:xu	fileb	filexu
	阿拉善	file:ber	file:k	filbi	filek
	都 兰	file:ber	file:k	filbe	filek
	和 静	filә:bir	filә:x	filib	filix
达 斡 尔 语	tami: mo:d	korkulo:gu	ᠰᠢᠷᠢᠮ	jalᠭᠭᠠ	
东 部 裕 固 语	kuse:	kuse:ᠶᠡᠨ ᠭᠠᠳᠠᠯᠭᠠ—	ᠰᠡᠭᠠᠢᠲᠢ:n nᠠᠷᠭᠢ	әlсᠠ—	
土 族 语	kosou	ᠰᠳᠠ:		laca:	
东 乡 语	qwaᠶiu	boji—	ᠭᠠᠨᠭᠤᠯᠢᠨ ~bagara bojun	sungu—	
保 安 语	kusu	boᠭᠠ—	hdᠵic	sagᠠ—	
斯拉夫式蒙文	шилээвэр	шилээх	шилбэ	шилэх	
英 文	poker (for fire)	to stir fire with a poker	shank, shin	to select, choose, pick out	
汉 义	拨火棍	捅, 拨弄	胫, 小腿	挑 选	

ᠰᠢᠯᠭᠡᠬᠡ	ᠰᠢᠮ	ᠰᠢᠮᠠᠬ	ᠰᠢᠨᠵ	ᠰᠢᠨ
filgə:x	ᠰᠢᠮ	ᠰᠢᠮᠠᠬ	ᠰᠢᠨᠵ	ᠰᠢᠨ
filgə:x	ᠰᠢᠮ	ᠰᠢᠮᠠᠬ	ᠰᠢᠨᠵ	ᠰᠢᠨ
filgə:x	ᠰᠢᠮ	ᠰᠢᠮᠠᠬ	ᠰᠢᠨᠵ	ᠰᠢᠨ
filgə:x	ᠰᠢᠮ	ᠰᠢᠮᠠᠬ	ᠰᠢᠨᠵ	ᠰᠢᠨ
filgə:x	ᠰᠢᠮ	ᠰᠢᠮᠠᠬ	ᠰᠢᠨᠵ	ᠰᠢᠨ
filgə:x	ᠰᠢᠮ	ᠰᠢᠮᠠᠬ	ᠰᠢᠨᠵ	ᠰᠢᠨ
filgə:x	ᠰᠢᠮ	ᠰᠢᠮᠠᠬ	ᠰᠢᠨᠵ	ᠰᠢᠨ
filgə:x	ᠰᠢᠮ	ᠰᠢᠮᠠᠬ	ᠰᠢᠨᠵ	ᠰᠢᠨ
filge:xu	ᠰᠢᠮ	ᠰᠢᠮᠢᠬᠤ	ᠰᠢᠨᠵ	ᠰᠢᠨ
filge:k	ᠰᠢᠮ	ᠰᠢᠮᠡᠬᠦ	ᠰᠢᠨᠵ	ᠰᠢᠨᠡ
filge:x	ᠰᠢᠮ	ᠰᠢᠮᠡᠬ	ᠰᠢᠨᠵ	ᠰᠢᠨᠡ
filgæ:x	ᠰᠢᠮ	ᠰᠢᠮᠬ	ᠰᠢᠨᠵ	ᠰᠢᠨ
gubigu	ᠰᠢᠮ	ᠰᠢᠮᠤᠭᠤ	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠬᠡᠨ
ᠰᠡᠭᠠᠨᠭᠡᠳᠡᠭᠡ ~Xorogdege	ᠰᠡᠮᠡ	ᠰᠡᠮᠡᠨ	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠡᠨᠡ
eiigo	ᠰᠢᠮᠡᠨ	ᠰᠢᠮᠤ	ᠰᠢᠨᠵᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠡ
ᠰᠤᠴᠠᠷᠠᠭᠠᠨ ~kuji	ᠰᠢᠨᠵᠠᠨ	ᠰᠢᠨᠵᠢᠨ	ᠰᠢᠨᠵᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢ
ᠰᠣᠭᠨᠠᠪᠭᠭᠠᠨ	ᠰᠢᠨᠵᠠᠨᠵᠠᠨ	ᠰᠢᠨᠵᠠᠨ	ᠰᠢᠨᠵᠠᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠡ
шилгээх	ᠰᠢᠨᠢᠮ	ᠰᠢᠨᠢᠮᠠᠬ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠵ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠡ
to shake oneself (of animals)	nutritious-ness, nourishment	to sip, suck up	character, feature	new
抖身, 抖动	营养	吸	特征, 姿容	新的

词汇 语别	蒙古语书面语		ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ
	正蓝旗	巴林右旗		
蒙古语	正蓝旗	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ
	巴林右旗	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ
	陈巴尔虎	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ
	布利亚特	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ
	达尔罕	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ
	喀喇沁	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ
	东苏尼特	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ
	鄂托克	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ
	阿拉善	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ
	都兰	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ
	和静	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ
	达斡尔语	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ
东部裕固语	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	
土族语	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	
东乡语	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	
保安语	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	
斯拉夫式蒙文	ᠰᠢᠨᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠳᠢᠷ	
英文	thin, fluid, watery	to soak, be absorbed; to digest	the first day of the lunar month	to renovate, renew, make anew
汉义	稀的	渗入, 消化	初一	革新

ᠰᠢᠷ	ᠰᠢᠷ	ᠰᠢᠷᠳᠡᠭ (ᠰᠢᠷᠳᠡᠭ)	ᠰᠢᠷᠡ	ᠰᠢᠷᠢᠮ
fir	fir~budag	firdæg	firə:	firəm
fir	fir	firdæg	firə:	firəm
bolgosog ars saru:	fir	firdæg	firə:	firəm
	fir	firdæg	firə:	firəm
fir	fir	dəbsu:r	firə:	firəm
fir	fir	firdæg	firə:	firəm
fir	fir~budag	firdæg	firə:	firəm
fir	fir	firdeg	firə:	firem
fir	fir	firdeg	firə:	firem
fer	fir	firdeg	firə:	firem
fir	fir	firdig	firə:	tə
xingusən xukur ars	bodo:r	firdæg dərɔ:ɔ:	firə:	tuigun kaso:
bolson arasən	budag	gadartə səgi:	fere	temər
boləsan arasə	budoc	eidɔ:ɔ:	aire:	tu:gu tumə
boluson fugiə arasun	janşai	dʒəndʒəŋ zudʒu	şurə~şirə	biəmu~şəntiə
bolson gomtə	jenge	təxom	gile	təor
шир	шир	ширдэг	ширээ	ширэм
rawhide; leather	varnish; lacquer	saddlepad	table, desk	pig-iron
皮, 皮革	颜料	毡褥子	桌子	生铁

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠰᠢᠷᠡᠬᠡ	ᠰᠢᠷᠭᠡᠬᠡ	ᠰᠢᠷᠲᠡᠬᠡ	ᠰᠢᠷᠠᠭ ~ᠰᠢᠷᠠᠷᠠᠭ
	正蓝旗	firəx	firgəx	firtəx	firə:ŋ ~ᠰᠢᠷᠠᠷᠠᠭ
蒙 古 语	巴林右旗	firəx	firgəx	firtəx	ᠰᠢᠷᠠᠨ
	陈巴尔虎	firəx		firtəx	firə:ŋ
	布利亚特	firəx	firgəx		firə:ŋ
	达尔罕	firəx	firgəx	firtəx	firə:n
	喀喇沁	firəx	firgəlx	firtəx	firə:n
	东苏尼特	firəx	firgəx	fitəx	firə:ŋ
	鄂托克	firxu	firgexu	firtexu	firə:n
	阿拉善	firek	firgeky	serteky	ᠰᠢᠷᠢᠨ
	都兰	firek	firgak	firtək	firy:n
	和静	firx	firgix	firtix	ᠰᠢᠷᠢᠨ
达斡尔语	firigu	xuə:ri:~əusgu	ʃinʃiləɕ udʒigu	furun	
东部裕固语	firə—	ʃərgə—	Xalda—	furu:n	
土族语	airə	airgə		airun	
东乡语	ʃuri—	go—	əiyəidʒu udʒə—	əiarun	
保安语	niəkə—	xo—	damə namə gəɔ:ɔ: cali—	seroŋ	
斯拉夫式蒙文	ширэх	ширгэх	ширтэх	ширүүн	
英文	to quilt, stitch	to dry up, evaprote	to stare, gaze, watch attentively	rough; severe, cruel, brutal	
汉 义	纳缝	干涸	注视	粗糙的, 凶恶的	

ᠰᠢᠷᠬᠡ	ᠰᠢᠷᠬᠡᠭ	ᠰᠣᠨ	ᠰᠣᠪᠣᠢᠬᠡ	ᠰᠣᠭ
firx	firxəg	fo:	foβæ:x	fog
firxəg	firxəg	fo:	foβi:x	fog
firx	firxəg	fo:	foβoix	fog
firx	firxəg	fo:	foβoix	fog
firx	firx	fo:	foβæ:x	fog
	firəx		foβæ:x	fog
firx	firxəg	fo:	foβoix	fog
firəx	firxə:	fo:	foβoixu	fog
firxəg	firxəg	fo:	foβoix	fog
firke	firkeg	fo:	foβoix	fog
	firxəg	fo:	foβæ:x	fog
diləb	firgə:	səs	xudzu:r gargagu	xinə:dəgu usugu
mal bə:sən ~deke	nigema:sən	χoorgor	fori:—	na:dun
		fo:r	udzu:r ɕarə	ɕine:du~ɕoo
bosun	əjanwəi	ʂaidzu	ɕianɕian- guro—	ɕiniədun
sebrə ɕorgi	əanvəi	ʂəɕɕɿ	udzir χarə—	daɕrə
ширх	ширхэр	шоо	шовойх	шог
a kind of flea	fibre, filament	dice	to become conic, have a pointed top	joke, jest; humour
牲畜虱子, 蚜虫	纤维	骰子	出尖	笑话

词 汇 语 别	蒙古语书面语	ᠰᠣᠷ	ᠰᠣᠷ	ᠰᠣᠷᠭᠤᠯᠳᠦ	ᠰᠣᠷᠣᠨ	
		正蓝旗	for	for	furgu:lɕ	foro:
蒙 古 语		巴林右旗	for	for	furgu:lɕ	foro:
		陈巴尔虎	for	for	forgo:lɕ	foro:
		布利亚特	for	for	forgo:lɕiŋ	foroi
		达尔罕	for	for	forgoldɕe:	foro:
		喀喇沁	for	for	furgulɕo:	fjoro:
		东苏尼特	for	for	forgo:lɕ	foro:
		鄂托克	for	for	forgu:lɕ	foro:
		阿拉善	for	for	forgoldɕ	foroi
		都兰	for	for	forgo:lɕiŋ	foro:
		和静	for	fy:	forgoldɕiŋ	foræ:~fabar
达斡尔语	forti	kata: gasun ~fɔr	suigaldɕiŋ	balag~faur		
东部裕固语	foro	sa:gə~for	forgoldɕiŋ ~ɕoɕma	feru:		
土族语		kugin	ɕargoldɕaŋ	ɕiru:~ɕəuro		
东乡语	təiandzu	kao	paipudəu ~bibidzu	turɕ ~ɕəuro		
保安语	təandzɿ	kamo	pambədɕəg	ɕiru		
斯拉夫式蒙文	шор	шор	шоргоолж	шороо		
英文	spit (for hold- ing meat over fire)	salty	ant	earth, soil		
汉 义	钎子	咸味	蚂蚁	土		

ᠵᠤᠬᠤ	ᠵᠤᠠᠰ	ᠵᠤᠪᠲᠤ	ᠵᠤᠪᠤᠨ	ᠵᠤᠳᠷᠭ
ju:x	juas	subt	subu:	judræg
ju:x	juas	jobt	subu:	judræg
ju:x	fo:s	subt	subu:	judrag
ju:x	fo:z	subt	subu:ŋ	judrgə
ju:x	juɑ:s	subt	subu:	judræg
ju:x	juɑ:s	jobt	subu:	judurgu:
ju:x	suwa:ɬ	subt	subu:	judrag
ju:xu	juɑ:s	subt	subu:	judragə
ʃamlax	juɑɬ	subt	subu:	judurgu
su:x	fɑ:ɬ~ʃiodɬ	subt	subu:n	judərgə
	fo:z~zylgyr	subt	ʃobu:n	judurca
su:gu	juɑ:s	ʃulpu	dəgi:	unʃirtən
ʃəma:l	juɑɬi	nebte	ʃu:n	dəbʃən
cu:	fafa:ɬə	təo:lə~toglɑ	cau	
ɬiandzi—	ʃuɑɬu	tundʒisan	bundɬu	ʃənsu~jiʃu
eure—	ʃuɑɬɨ	təongəsəŋ	caji	raŋdəŋ
шүүх	шуйһэ	шувт	шувуу	шудрага
to tuck up, pull up, turn up	brush	through	bird	honest, loyal, faithful
捋起	刷子	透, 穿	鸟	诚实

词汇 语别	蒙古语书面语	ᠵᠤᠭᠦ	ᠵᠤᠭᠭᠢ	ᠵᠤᠭᠭᠢᠬᠤ	ᠵᠤᠭᠭᠢᠯᠠ
	正蓝旗	fugue	ʃuggəx	furgəx	furgu:l
蒙古语	巴林右旗	œ: fuge: ~fuxə:	ʃuggəx	furgəx	furgu:l
	陈巴尔虎	fugui	ʃuggax	furgax	furgu:l
	布利亚特	fugui	ʃuggax	furgax	furgu:l
	达尔罕	fuxe:	ʃuggəx	furgəx	furgu:l~tatog
	喀喇沁	balər mod	ʃuggax	furgax	furgu:l
	东苏尼特	fugoi	ʃuggax	furgax	furgu:l
	鄂托克	fugui	ʃugguxu	furguxu	furgu:l
	阿拉善	fugui	ʃuggax	furguxu	tatur
	都兰	fugui	ʃurgax	ʃurgax	furgu:l
	和静	fugu:	us ʃokix	ʃurgux	ʃyg
	达斡尔语	ʃige:	ʃungugu	surkurdə:gu ~nungurdə:gu	tatuku
	东部裕固语	xzɑ:l	mba—	ʃorgo~uro—	xairɬə
土族语	ʃdogro:	gu:kə	ʃu:ra:	xaxɑ:ɬə	
东乡语	linko	unba— ~xami jondzi—	ɬuɑndzi—	ʃəuxɑ	
保安语	linkuo	mba—	ora—	ʃəuca	
斯拉夫式蒙文	шугуй	шунгах	шунгах	шунгуул	
英文	thicket, grove	to dive	to crawl in, creep in, penetrate	drawer	
汉义	树林	潜水	钻进	抽屉	

ᠮᠤᠯᠠᠭ	ᠮᠤᠯᠠᠮ	ᠮᠤᠮᠤᠯᠠᠭ	ᠮᠤᠮᠤ	ᠮᠤᠮᠤᠯᠠᠭ
fulax	fulmas	ᠰᠤᠮᠳᠢᠯᠠᠭ	ᠰᠤᠷ	ᠰᠤᠷᠠᠬ
fuləx	folmäs	ᠰᠢᠭᠦᠮᠳᠢᠯᠠᠭ	ᠰᠤᠷ	ᠰᠤᠷᠠᠬ
fulax	fulmos	ᠰᠢᠭᠦᠮᠳᠢᠯᠠᠭ	ᠰᠤᠷᠠᠨᠬᠠᠮ	ᠰᠤᠷᠠᠬ
fulax	fulmos	ᠰᠤᠮᠵᠢᠯᠠᠭ	ᠰᠤᠷ	ᠰᠤᠷᠠᠬ
fulax	foləms	ᠰᠢᠶᠢᠭᠠᠨᠯᠠᠭ	ᠰᠤᠷ	ᠰᠤᠷᠠᠬ
fulax	folmos	ᠰᠢᠭᠦᠮᠳᠢᠯᠠᠭ	ᠰᠤᠷ	ᠰᠤᠷᠠᠬ
fulox	fulmas	ᠰᠤᠮᠳᠢᠯᠠᠭ	ᠰᠤᠷ	ᠰᠤᠷᠠᠬ
fulaxu	fulmas	ᠰᠢᠭᠦᠮᠳᠢᠯᠠᠭᠡᠬᠡᠬᠤ	ᠰᠤᠷ	ᠰᠤᠷᠠᠶᠡᠬᠤ
fuluxu	fulmus	ᠰᠢᠶᠢᠮᠳᠢᠯᠠᠭ	ᠰᠢᠶᠢᠷ	ᠰᠢᠶᠢᠷᠠᠬ
fulox	fulmas	ᠰᠢᠶᠢᠮᠳᠢᠯᠠᠭ	ᠰᠠᠮ	ᠰᠢᠶᠢᠷᠠᠬ
fulxu	fulum	ᠰᠢᠭᠢᠮᠳᠢᠯᠠᠭ	ᠰᠢᠶᠢᠷᠭᠢᠯ	ᠰᠢᠶᠢᠷᠠᠬ
ᠰᠢᠭᠠᠯᠠᠭᠤ	iba:gan	ᠲᠠᠪᠯᠠᠭᠤ	sunku	ᠰᠤᠷᠳᠠᠳᠢᠭᠢᠠᠭᠤ
ᠳᠡᠯᠮᠠᠯᠠ— ~ᠬᠤᠰᠤᠯᠠ—	magəs	usca:—	ᠰᠢᠶᠢᠷ	ᠰᠢᠶᠢᠷ—
əulə	ile:	ᠰᠠᠨᠳᠢ	eu:r sam	eu:rda
qolu—	maosuməyətəsu ~jooguai	ᠰᠢᠯᠢᠨᠭᠢᠭᠠᠭ—	ᠰᠤ	bari—
ᠬᠠᠨᠳᠠᠯ— ~mantəl—	ᠲᠠᠭᠲᠠᠷ	ᠰᠢᠯᠢᠨᠭᠢᠭᠠᠭ—	eir	eakəgə—
шулах	шумнас ~шулмас	ᠰᠢᠶᠢᠮᠵᠢᠯᠠᠭ	шүүр	шүүрэх
to scratch off, strip off, skin	devil, Satan	to criticize	fine comb	to seize, grab
剔去, 剥掉	妖精	批评	篦子	掠取

词 汇 语 别	蒙古语书面语		ᠮᠤᠯᠠᠭ	ᠮᠤᠮᠤᠯᠠᠭ	ᠮᠤᠮᠤᠯᠠᠭ	ᠮᠤᠮᠤ
	正蓝旗	巴林右旗				
蒙 古 语	正蓝旗	ᠰᠤᠰ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠳ
	巴林右旗	ᠰᠤᠰ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠢᠶᠳ
	陈巴尔虎	ᠰᠤ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠳ
	布利亚特	ᠰᠤᠬᠡᠭ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠳᠠᠨ
	达尔罕	ᠰᠤᠰ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠳ
	喀喇沁	ᠰᠤᠰ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠳ
	东苏尼特	ᠰᠤᠰ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠶᠢᠬ	ᠰᠤᠳ
	鄂托克	ᠰᠤᠰ	ᠰᠤᠶᠢᠬᠠ	ᠰᠤᠶᠢᠬᠠ	ᠰᠤᠶᠢᠬᠠ	ᠰᠤᠳᠤ
	阿拉善	ᠰᠢᠶᠢᠰ	ᠰᠢᠶᠢᠬ	ᠰᠢᠶᠢᠬᠡ	ᠰᠢᠶᠢᠬᠡ	ᠰᠢᠶᠳᠢ
	都兰	ᠰᠢᠶᠢᠰ	ᠰᠢᠶᠢᠬ	ᠰᠢᠶᠢᠬ	ᠰᠢᠶᠢᠬ	ᠰᠢᠶᠳᠢ
和静	ᠰᠢᠶᠢᠰᠢᠨ	ᠰᠢᠶᠢᠬ	ᠰᠢᠶᠢᠬ	ᠰᠢᠶᠢᠬ	ᠰᠢᠶᠳᠢᠨ	
达斡尔语	ᠰᠢᠯᠠᠰᠤᠮᠤᠰ	ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠭᠤ	su:gu	su:gu	ᠰᠢᠳ	
东部裕固语	ᠰᠠᠯᠠᠨᠰᠠᠮᠡ	ᠰᠢᠶᠢ—	ᠰᠢᠶᠢ—	ᠰᠢᠶᠢ—	ᠰᠠᠳᠠᠨ	
土族语	ᠰᠢᠮᠡᠨ	ᠰᠤ	ᠰᠤ	ᠰᠤ	ᠰᠳᠠ	
东乡语	ᠰᠤᠯᠢᠭᠠ	ᠰᠠᠨᠰᠠᠨᠭᠠᠭᠠᠭ—	ᠰᠢᠨᠳᠢ—	ᠰᠢᠨᠳᠢ—	ᠰᠤᠳᠤᠨ	
保安语	ᠰᠢᠯᠡ	ᠰᠠᠨᠰᠠᠨᠭᠠᠭᠠᠭ—	ᠳᠠᠨᠭᠡᠭᠡᠭᠡ—	ᠳᠠᠨᠭᠡᠭᠡᠭᠡ—	ᠰᠳᠠᠨ	
斯拉夫式蒙文	ᠰᠢᠶᠢᠶᠢᠶᠢ	ᠰᠢᠶᠢᠶᠢᠶᠢ	ᠰᠢᠶᠢᠶᠢᠶᠢ	ᠰᠢᠶᠢᠶᠢᠶᠢ	ᠰᠢᠶᠳ	
英文	sap, juice	to examine in court, judge	to filter, strain, percolate	to filter, strain, percolate	tooth	
汉语	汁液	审, 审讯	过滤	过滤	牙	

ᠵᠢᠪᠬᠠ	ᠵᠢᠪᠳᠠ	ᠵᠢᠪᠭᠠᠨ	ᠵᠢᠳᠠᠬᠤ	ᠵᠢᠳᠤᠨ
jabəx	jabdl	jabgəŋ	jadəx	jadu:
jabəx	jabdl	jabgən	jadəx	jadu:
jobəx	jobdol	jobgəŋ	jadəx	jadu:
jobəx	jabdol	jabgəŋ	jadəx	jadu:
jabəx	jabdəl	jabgan	jadəx	jadu:
jobəx	jobdol	jabgan	jidəx	jedu:
jabəx	jabdal	jabgəŋ	jodəx	jadu:
jobəxu	jobdal	jabgan	jadəxu	jadu:
jabəxu	jabudal	jabgan	jadəxu	jadu:
jabəx	jabdal	jabgən	jodəx	jadu:
jobx	jobdl	jobgun	jadəx ~jadrnə:	jadu:
jaugu	jaudal~bait	jaugə:n	ʃəŋgələgu	jadəgu ~mogʃun
jawə—	jawədal	jawəguər	erege~jida—	keman
jau	jaudal	jaugəldu	ada	nemtəŋ
jawu—	iawuəən ~faəli~uilie	jawusən	həʃə—	ɕiəxui
ju—	dondog	gəŋtəŋ	ɛdə—	mɛpə
явах	явдал	явган	ядах	ядуу
to go, walk	act; matter; gait	pedestrian, on foot	to have no srlength; to be unable	poor, indigent
走	行为, 事情, 步法	徒步的	累, 难以	贫穷

词 汇 语 别	蒙古语书面语		ᠵᠢᠪᠬᠠ	ᠵᠢᠪᠭᠠᠨ	ᠵᠢᠳᠠᠬᠤ	ᠵᠢᠳᠤᠨ
	正蓝旗	巴林右旗				
蒙 古 语	正蓝旗	巴林右旗	jadrax	idəgu:r	jag	jal
	巴林右旗	陈巴尔虎	jadrəx	jeɕəgu:r	jag	jal
	陈巴尔虎	布利亚特	jadrax	jadəgu:r	jag	jal
	布利亚特	达尔罕	jadrax	jaɕgu:r~uzu:r	jag	jal
	达尔罕	喀喇沁	jadrax	edəgu:r	jag	jal
	喀喇沁	东苏尼特	jadrax	idəgu:r	jag	jæl
	东苏尼特	鄂托克	jadrax	jadəgu:r	jag	jal
	鄂托克	阿拉善	jadraxu	jiɕəgu:r	jag	jala
	阿拉善	都兰	jadərxu	ug yndis	jag	jal
	都兰	和静	jadrax	edəgu:r	jag	jal
和静	达斡尔语	jadrax	jozu:r ~xodəgu:li	jag	jal	
达斡尔语	东部裕固语	jondorgu ~ʃəŋgələgu	xodəo:r ~səke:n	jag	wəjl	
东部裕固语	土族语	mu:da—	rɕəgə~jeldəs ~ju:r	ɕəŋ	ɕui~ələ	
土族语	东乡语	dia:	eidəu:r	ɕəŋ	ɕui~nelwa	
东乡语	保安语	həʃə—	gəndzu	ɕiən	ɕui	
保安语	斯拉夫式蒙文	edəre—	ɕəpə	ɕiŋ	gunəx	
斯拉夫式蒙文	英文	ядрах	язгуур	яг	ял	
英文	汉义	to be tired, be exhausted	root, basis, origin	exactly, just right	penalty, punishment	
汉义		疲乏	根源	恰好	罪	

ᠵᠢᠯᠠᠬ	ᠵᠢᠯᠠᠭ	ᠵᠢᠯᠠᠭᠬ	ᠵᠢᠯᠳᠢᠯᠠᠬ	ᠵᠢᠯᠳᠢᠷᠠᠬ
jilax	jilga:	jilgax	jilᠳᠢᠯᠠᠬ	jilᠳᠢᠷᠠᠬ
jalax	jalga:	jalgax	ᠠᠯᠳᠢᠯᠠᠬ	ᠠᠯᠳᠢᠷᠠᠬ
jalox	jalga:	jalgax	jalᠳᠢᠯᠠᠬ	jalᠳᠢᠷᠠᠬ
di:lix	jalga:	jalgax	jalzᠢᠯᠠᠬ	jalzᠢᠷᠠᠬ
jolox~di:lax	jelga:	jelgax	jelᠳᠢᠯᠠᠬ	jelᠳᠢᠷᠠᠬ ~ielbrax
jolo:x	jelga:	jelgax	jilᠳᠢᠯᠠᠬ	jilᠳᠢᠷᠠᠬ
jalax	jalga:	jalgax	ilᠳᠢᠯᠠᠬ	ilᠳᠢᠷᠠᠬ
jalaxu	jalga:	jalgaxu	jalᠳᠢᠯᠠᠬᠤ	jilᠳᠢᠷᠠᠬᠤ
di:lek	jilga:	jilgaxu	jilᠳᠢᠯᠢᠬᠤ	ilᠳᠢᠷᠢᠬ
jalax	jalga:	jalgax	ilᠳᠢᠷᠢᠯᠢᠬ	
di:lix	ilgæ:n	ilcax	ilᠳᠢᠯᠢᠬ	ilᠳᠢᠷᠢᠬ
ətegu	jalgon	jalgagu	longulo:gu	xu:gu
ja:la~kaḡab	əlca:l~ʃed	əlca—	ʃinaca ɔzire—	fuχa—
ja:la	nəge gui	laca:	ʃdære:	fu:~ʃdære:
jindzi—	ʈibiə	ʈibiəgiə— ~inɣərəχa—	miandaya—	fu—
ʃəḡgə—	lə ndəcəgu	sagə—	miəircə—	fu—
ялах	ялгаа	ялгах	ялзлах	ялзрах
to win a victory, defeat; to overcome	difference, distinction	to distinguish, differentiate	to boil until soft, over boil	to rot, decay
打败	差别	挑选, 区别	煮烂	腐化

蒙古语书面语	词汇别		ᠵᠢᠯᠠᠬ	ᠵᠢᠯᠠᠭ	ᠵᠢᠯᠠᠭᠬ	ᠵᠢᠯᠠᠭᠤ	ᠵᠢᠯᠠᠭᠤ (ᠵᠢᠯᠠᠭ)
	蒙古	汉语					
蒙古语	正蓝旗		jaltəŋ	jam	jama:	jamar	jamar
	巴林右旗		joltan	jam	jama:	jamər	jamər
	陈巴尔虎		jaltəŋ	jam	jama:	jamar	jamar
	布利亚特		joltəŋ	jam	joma:	jamar	jamar
	达尔罕		jaltən	jam	jama:	jamər	jamər
	喀喇沁		jeltan	jam	joma:	jamər	jamər
	东苏尼特		jaltəŋ	jom	joma:	jamar	jamar
	鄂托克		jaltəŋ	jama	joma:	jamar	jamar
	阿拉善		joltan	jam	jama:	jamar	jamar
	都兰		jaltan	jam	jama:	jamar	jamar
和静		jaltn	jaŋ~jam	joma:n	jama:r	jama:r	
达斡尔语		uiləggi	maggə:r	ima:	jamar	jamar	
东部裕固语		ələtə ku:n	χərən~nouʃa ~jam	ma:n~jima:n	jima	jima	
土族语		nelwadu kun		imon	ja:n~jamar	ja:n~jamar	
东乡语		fanzən	bigan	imon	jən~jama	jən~jama	
保安语		gunəχtə kuŋ	gam	imaŋ	jaŋ	jaŋ	
斯拉夫式蒙文		ялтан	ям	ямаа	ямар	ямар	
英文		offender, criminal	glanders	goat	what, what kind of; how	what, what kind of; how	
汉语		犯人	鼻疽	山羊	什么, 怎样的	什么, 怎样的	

ᠵᠢᠨᠭ	ᠵᠢᠨᠭᠯᠠᠬ	ᠵᠢᠨᠰ	ᠵᠢᠨᠭᠠᠰ	ᠵᠢᠨᠭᠢᠰ
jinag	jinaglox	jans	janfa:	janfix
jenəg	jenəgləx	jaŋs	jaŋfa:	jaŋfix
jonag	jonaglox	jaŋɔ	jaŋfa:	jaŋfix
janag	janaglox	jaŋz	jaŋfa:	jaŋfix
enəg	lennoi xi:x	jaŋs	jeŋfa:	jeŋfix
inag	inaglox	jaŋs	jaŋfa:	
jonag	jonaglox	jaŋɕ	janfa:	janfix
janag	janagloxu	jaŋɔ	jaŋfa:	jaŋfixu
jinag	jinaglox	jaŋɔ	jaŋfa:	janfix
inag	inaglox	jaŋɔ	jaŋfa:	jaŋfik
inig	iniglix	janz	jaŋfa:n	jaŋfix
darto:~xanj	xaniləgu ~duorlalfigu	jans	jenfe:	infigu
janag	janagla ~daxaldə	jaŋɔzi	dabta—	dabtaxa—
lulo		log~jaŋɔ	jaŋɔa:~ugodi:	taɕur luɕur
nokiə~naižen	kuɕiə— ~naiji—	janɔzu	ɔzoro	ɔzoro—
ɕaŋɕaŋ	kalə—	jaŋɔɕi	gaɕi moɕlə	ɕaraŋ ɕaraŋ kabɔga—
янаг	янаглах	янэ	яншаа	янших
beloved, darling	to love, fall in love (with some body)	shape, form, manner; style	curseing constantly, verbose	to curse contin- uously, jabber without stobbing
情人	恋爱	样式	唠唠叨叨的	唠叨

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠵᠢᠨᠭᠠᠰ	ᠵᠢᠨ	ᠵᠢᠨᠭᠠᠰ	ᠵᠢᠨᠭ	ᠵᠢᠨᠭ
蒙 古 语	正蓝旗	inᠯaga:x	jar	jerɔɕe:x	jera:
	巴林右旗	u:rsəx	jar	jerɔɕi:x	jera:
	陈巴尔虎	jaŋsgo:x	jar	jarɔzəix	jarja:
	布利亚特	jaŋsgo:x	jar	jarzəix	jarja:
	达尔罕	eŋərfa:x	jar	jerɔɕe:x	jera:
	喀喇沁	inᠭarfa:x	jær	jærɔɕæ:x	jera:
	东苏尼特	janᠲga:x	jar	jarɔzəix	jarja:
	鄂托克	jinᠯga:xu	jara	jarɔzəixu	jarija:
	阿拉善	jintsaga:x	jara	jirdzæ:xu	jarja:
	都兰	intsaglox	jar	jarɔzək	jara:
和静	inᠯgæ:x	jar	jarzi:x	yg	
达斡尔语	ingili:gu	kətas~jar	darbalɔɕigu	usᠭulɔɕigu	
东部裕固语	ɕaila—	ja:ra	ərɔzəi—	lərgə—	
土族语	ɔzəŋəne: ~xaila	ja:ra	rɔzi:	gule	
东乡语	ɔzəŋəna—	jara	jidɕuɕa—	kiələn	
保安语	sergə—	maru	ɕɔŋnə ɔziɕə—	kalɔɕigu	
斯拉夫式蒙文	янцгаах	яр	ярзайх	яриа	
英文	to neigh, whinny	boil, ulcer; syphilis	to bare one's teeth	talk, conversation	
汉义	马嘶	毒疮	露齿	讲话, 谈话	

ᠵᠢᠷᠢᠬᠡ	ᠵᠢᠷᠢᠭᠢ	ᠵᠢᠰ	ᠵᠢᠰᠢᠪᠢᠷᠢᠬᠡ	ᠵᠢᠰᠢᠨ
jerəx	jerjag	jas	jas berəx	jastag
jerəx	jarjəg	jas	jas berəx	jastən
jarix	jarjig	jaxa:	jaxa: berəx	jastag
jarix	jarjig	jahag	jahag barix	jahtag
jerəx	jerfig	jas	jas berəx	jastən
jerəx	jerfig	jas	jas berəx	
jarix	jarfig	jas	jas barix	jastag
jarixu	jarfig	jasu	jasu barixu	jasutan
jarixu	jarfig	jas	jas barix	jastan
jarix	jarfig	jas	jas barik	jastan
kelex	jarfig	jasn	jas bærx	jastn
xusquldǰigu	large:n	jas	jas balgu	oiman
largə—	jarwu	jasən	jas bar—	jastən
gule~kəle	ma:fan	jasə	jas gərcə	imag
kiəliə—	mafən	jasun	mai tɕiji—	buɕu
kalə—	roχdoə	jasoŋ	kefannə məscə—	buɕu
ярих	яршиг	яс	яс барих	ястан
to talk, converse, speak	bother,nuis- ance,trouble	bone	to bury the dead	nationality
说, 讲	麻烦	骨头	送终	部族

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠵᠢᠷᠢᠬᠡ	ᠵᠢᠰᠢᠨ	ᠵᠢᠷᠢ	ᠵᠢᠰ	ᠵᠢᠰᠢ
蒙 古 语	正蓝旗	jitag	jatgax	jir	jis
	巴林右旗	etəg	ji:txəx	jir	ys
	陈巴尔虎	jatag	jatgax	jir	jus
	布利亚特	jatag	orgadax	jir	juhəŋ
	达尔罕	jetəg	etgə:x	jir	jis
	喀喇沁		ɣ:tgax	jir	jis
	东苏尼特	jətag	jotgəx	jir	jes
	鄂托克	jatag	jitgaxu	jir	jesu
	阿拉善	jatga	jitxaxu	jer	is
	都兰	jotga	jatgax	jer	jes
	和静	jatga	arcodax	jirin	jisn
	达斡尔语		tabuləgu	jər~jir	jis
东部裕固语	jatga	arcəla—	jerən	jisən	
土族语	tə:lsə can	təongə	jerən	ʂdʒən	
东乡语	dʒən	swdəyadʒu kiəliə—	dʒiuʂu	jasun	
保安语		təucngə—	jesarəŋ	jesəŋ	
斯拉夫式蒙文	ятга	ятгах	ep	ec	
英文	a 21-or 25-stringed plucked instrument in some ways similar to the zither	to persuade, dis- suade, convin- ce, induce	ninety	nine	
汉语	箏	劝说	九十	九	

ᠵᠣᠯᠤᠰ	ᠵᠣᠰ	ᠵᠣᠰᠤ	ᠵᠣᠰᠤ ᠤᠯᠭᠦᠷ	ᠵᠣᠯ
jo:lox	jox	joxt	joxt ulgər	jol
jo:ləx	jox	joxt	joxt ulgər	jol
jo:lox	jox	jogt	jogt ulgər	jol
jo·lox	jox	jogt	jogt ulgər	jol
jo:lox	jox	joxt	joxt ulgər	jol
jo:lox	jo	joxte:		jol
jo·lox	jox	joxt	joxt ulgər	jol
joiloxu	jox	jogt	jogto ulger	jol
jo:lox	jox	jogt	jogt ylgər	jol
jo:lox	jox	jogt	jogt ylgər	jol
jo:lox	jox	jogt	ᠳᠵᠠᠭᠠᠷ	jol
nəuregu	ai~o:	butu usugu	urgil	ᠬᠠᠳᠳᠠᠷ ~səcaḍᠭᠠᠷ
ojo:la	oggama:~ajo:	josətə	lomoc	jolo
jo:la—	ojo:		rdzɔŋ	
ᠰᠠᠨᠬᠣᠯᠣ—	aijoo	xancy	guxua~gudzin	jaxo
ᠰᠡᠭᠬᠤᠠᠨᠭᠦ—	ejo	naydə cəḍoŋ isɪ vɪgu	ndzɔŋ	ŋgodə
эйлох~ёолох	ēx	ērt	ērt ylgər	ěl
to groan, moan	o oh!	allegorical	fable	lammergeier
呻吟	哟哟(叹息声)	含蓄的	神话, 故事	狗头雕

词 汇 语 别	蒙古语书面语		ᠵᠣᠷᠯᠣᠬᠤ (ᠵᠣᠷᠯᠣᠬᠤ)	ᠵᠣᠷᠣᠯ	
	ᠵᠣᠷ	ᠵᠣᠷᠯᠣᠬᠤ			
蒙 古 语	正蓝旗	jor	jorlox	joro:l	jos
	巴林右旗	jor	jorləx	joro:l	jos
	陈巴尔虎	jor	jorlox	joro:l	jos
	布利亚特	jor	jorlox	joro:l	joh
	达尔罕	jor	jorlox	joro:l	jos
	喀喇沁	jor	jorlox	joro:l	jos
	东苏尼特	jor	jorlox	joro:l	jos
	鄂托克	jor	jorloxu	joro:l	jos
	阿拉善	jor	jorlox	joro:l	jos
	都兰	jor	jorlox	joro:l	jos
	和静	jor	jorlox	joro:l~tag	joson
	达斡尔语	jor~todol	jorlogu	xigo:r	jos~dor
东部裕固语	jor~ʃdemdʒəl	jorlo~ʃdem- dʒəl kələ—	horu:l~ʃu:r	josə	
土族语	ʃdemdʒul	ʃdemdʒul kələ	eidzu:r	turo:l	
东乡语	tʃianɔʒan	məliə kielie—	ɕidzu~ɕiro	liqin~kuiʃən	
保安语	səgo	melsə kələ—	holər	li	
斯拉夫式蒙文	ep	eplox	epool	ec	
英 文	omen, sign	to presage, portend	bottom	traditional cu- stom, generally accepted rule	
汉 义	预兆	预言, 預告	底儿	礼仪	

ᠵᠣᠰ	ᠵᠣᠰᠢᠯᠠᠳᠠ	ᠵᠣᠰ	ᠵᠣᠰᠢᠯᠠᠳᠠ	ᠵᠣᠰᠢᠯᠠᠳᠠ
jos aldax	joslax	jər	jərəŋke:	jərtəmʃ
jos aldax	joslax	jər	jərəŋgi:	jərtəmʃ
jos aldax	joslox	jur	jurəŋxi:	jurtəms
joh aldax	johlox	jər	jurəŋxəi	jurtəŋs
jos aldax	joslox	jur	jurəŋxi:	jirtəmʃ
jos aldax	joslox	jur	jərəŋxi:	jərtəmʃ
jos aldax	joslox	jər	jərəŋxi:	jərtəmb
jos aldax	josloxu	jər	jərəŋki:	jərtəmʃ
jos aldax	joslox	jir	jərəŋke:	jərtəmʃ
jos aldax	josolx	jər	jirəŋkæ:	jirtəmʃ
jos aldax	josolx	jiri:n	jiriŋkæ:	jirtymʃ
jos aldagu	ᠳᠣᠷᠯᠣᠭᠤ ~joslugu	nəiŋən	bərəmbu:ɕʒi	ɕʒalan ɕʒəiŋ
josə alda—	josəlo—	jikuɕʒigə ~gureɕʒaɕdə	ʃoxinə	jərtəmbɕ
turo:lsa alda	turo:lɪa	ida:du	iguagəɕʒi	səmbəŋ
ʃwɪliŋiə—	ɕʒinliŋiə—	pinʃan ~ʃəʃan	ʃəʃan ~ɕʒundʒi	olon
ɕʒaŋmo səgə—	li eiŋgə—	putuŋ	putuŋgəɕʒi	donno
ᠡᠰ ᠠᠯᠳᠠᠬ	ᠡᠰᠯᠣᠬ	ep	epənxiŋ	epɔnɕ
to disobey the custom	to salute, greet	in general, usually	general, chief	world, universe
失礼	敬礼	通常	总的	世界

词 汇 语 别	蒙古语书面语				
	ᠵᠠ	ᠵᠠᠯᠠ	ᠵᠠᠷᠠᠬᠤ	ᠵᠠᠮ	
蒙 古 语	正蓝旗	ju:	ju:lax	ju:rax	im
	巴林右旗	ju:	ju:lax	ju:rax	jim
	陈巴尔虎	ju:	ju:lax	ju:rax	jam
	布利亚特	ju:	ju:lax	ju:rax	jam
	达尔罕	ju:	ju:lax	ju:rax	jim
	喀喇沁	ju:	ju:lax	ju:rax	jam
	东苏尼特	ju:	ju:lax	ju:rax	jam
	鄂托克	ju:	ju:lax	jəbrexu	jam
	阿拉善	ju:	jy:lek		jym
	都兰	ju:	solix	jə:rek	jym
和静	ju:n	jy:x		jim	
达斡尔语	jo:~əlkə:	allilʃigu	norgogu	jim	
东部裕固语	ima~ja:n	ra:lɕi—	ju:re—	bai	
土族语	ja:n	ra:lɕi	niura:	wa	
东乡语	jan	daobangie— ~kie—	unbəre—	ʃw~wə	
保安语	jaŋ	Xarɕə—	tagə—	mba~vi~va	
斯拉夫式蒙文	юу	юүлэх	юүрэх	юм	
英文	what	to transfer by pouring, trans- fuse, change	to crumble into, topple down	be	
汉语	什么	移注, 倒换	倒塌	是	

蒙古语书面语词汇索引

ᠵᠢᠮ	ᠵᠢᠮ	92	ᠵᠢᠮ	ᠵᠢᠮ	664	ᠵᠢᠮ	ᠵᠢᠮ	104	ᠵᠢᠮ	101
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	113	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	663	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	105	ᠵᠢᠮᠠᠨ	109
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	113	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	662	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	101	ᠵᠢᠮᠠᠨ	109
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	112	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	96	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	101	ᠵᠢᠮᠠᠨ	106
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	112	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	96	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	101	ᠵᠢᠮᠠᠨ	107
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	111	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	96	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	105	ᠵᠢᠮᠠᠨ	107
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	111	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	90	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	103	ᠵᠢᠮᠠᠨ	108
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	112	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	91	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	103	ᠵᠢᠮᠠᠨ	108
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	111	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	91	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	103	ᠵᠢᠮᠠᠨ	108
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	114	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	90	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	101	ᠵᠢᠮᠠᠨ	108
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	113	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	90	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	101	ᠵᠢᠮᠠᠨ	109
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	111	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	127	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	102	ᠵᠢᠮᠠᠨ	110
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	111	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	127	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	102	ᠵᠢᠮᠠᠨ	108
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	113	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	127	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	97	ᠵᠢᠮᠠᠨ	107
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	113	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	126	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	97	ᠵᠢᠮᠠᠨ	106
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	98	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	126	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	96	ᠵᠢᠮᠠᠨ	106
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	98	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	92	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	664	ᠵᠢᠮᠠᠨ	105
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	98	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	93	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	663	ᠵᠢᠮᠠᠨ	105
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	97	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	91	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	662	ᠵᠢᠮᠠᠨ	105
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	97	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	92	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	661	ᠵᠢᠮᠠᠨ	102
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	97	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	93	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	662	ᠵᠢᠮᠠᠨ	103
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	91	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	90	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	661	ᠵᠢᠮᠠᠨ	104
ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	91	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	92	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ᠵᠢᠮᠠᠨ	664	ᠵᠢᠮᠠᠨ	104

ᠵᠢᠮᠠᠨ	jim	ᠵᠢᠮᠠᠨ	jəm	ᠵᠢᠮᠠᠨ	jum	ᠵᠢᠮᠠᠨ	jum	ᠵᠢᠮᠠᠨ	jim	ᠵᠢᠮᠠᠨ	jum	ᠵᠢᠮᠠᠨ	jum	ᠵᠢᠮᠠᠨ	jum	ᠵᠢᠮᠠᠨ	jym	ᠵᠢᠮᠠᠨ	jəm	ᠵᠢᠮᠠᠨ	jumn	ᠵᠢᠮᠠᠨ	dʒok	ᠵᠢᠮᠠᠨ	ordʒo	ᠵᠢᠮᠠᠨ	doyei	ᠵᠢᠮᠠᠨ	dunəi~oɕʒian	ᠵᠢᠮᠠᠨ	dunəi	ᠵᠢᠮᠠᠨ	jom	ᠵᠢᠮᠠᠨ	thing, object	ᠵᠢᠮᠠᠨ	东西
-------	-----	-------	-----	-------	-----	-------	-----	-------	-----	-------	-----	-------	-----	-------	-----	-------	-----	-------	-----	-------	------	-------	------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------	-------	-------	-------	-----	-------	---------------	-------	----

1110	257	1110	272	1110	247	1110	271	1110	736
1110	258	1110	272	1110	252	1110	271	1110	410
1110	257	1110	261	1110	253	1110	270	1110	411
1110	257	1110	260	1110	252	1110	264	1110	411
1110	258	1110	261	1110	273	1110	547	1110	410
1110	255	1110	544	1110	273	1110	265	1110	411
1110	254	1110	544	1110	272	1110	266	1110	735
1110	686	1110	260	1110	252	1110	267	1110	
1110	686	1110	260	1110	540	1110	270	1110	269
1110	685	1110	259	1110	540	1110	269	1110	269
1110	685	1110	259	1110	539	1110	268	1110	265
1110	687	1110	259	1110	251	1110	268	1110	264
1110	685	1110	256	1110	251	1110	267	1110	265
1110	248	1110	259	1110	252	1110	266	1110	269
1110	248	1110	256	1110	251	1110	269	1110	268
1110	247	1110	256	1110	251	1110	270	1110	547
1110	254	1110	258	1110	273	1110	265	1110	268
1110	254	1110	258	1110	272	1110	265	1110	267
1110	246	1110	543	1110	414	1110	271	1110	267
1110	254	1110	256	1110	405	1110	264	1110	267
1110	247	1110	255	1110	413	1110	264	1110	266
1110	247	1110	255	1110	272	1110	253	1110	271
1110	247	1110	257	1110	273	1110	255	1110	271

1110	93	1110	98	1110	120	1110	539	1110	253
1110	93	1110	100	1110	119	1110	536	1110	248
1110	125	1110	100	1110	115	1110	539	1110	253
1110	125	1110	99	1110	115	1110	538	1110	274
1110	124	1110	100	1110	118	1110	249	1110	274
1110	123	1110	99	1110	115	1110	249	1110	274
1110	123	1110	99	1110	117	1110	261	1110	274
1110	123	1110	99	1110	119	1110	262	1110	539
1110	123	1110	99	1110	117	1110	262	1110	539
1110	123	1110	95	1110	116	1110	261	1110	249
1110	123	1110	95	1110	115	1110	263	1110	240
1110	121	1110	95	1110	115	1110	263	1110	250
1110	121	1110	95	1110	115	1110	263	1110	250
1110	121	1110	95	1110	114	1110	263	1110	249
1110	123	1110	126	1110	114	1110	263	1110	250
1110	122	1110	126	1110	118	1110	253	1110	250
1110	122	1110	126	1110	118	1110	261	1110	251
1110	122	1110	126	1110	119	1110	263	1110	537
1110	122	1110	125	1110	120	1110	262	1110	536
1110	121	1110	124	1110	117	1110	541	1110	538
1110	121	1110	124	1110	117	1110	262	1110	538
1110	121	1110	124	1110	118	1110	405	1110	538
1110	106	1110	94	1110	116	1110	118	1110	536
1110	110	1110	94	1110	114	1110	118	1110	536
1110	109	1110	94	1110	116	1110	120	1110	537
1110	109	1110	94	1110	100	1110	120	1110	537

Աճե՛լ	173	Աճա՛ր	177	Կո՛ղ	317	Կո՛ղ	313	Կո՛ղ	321
Աճա՛ր	160	Աճա՛ր	177	Կո՛ղ	317	Կո՛ղ	311	Կո՛ղ	318
Աճա՛ր	161	Աճա՛ր	178	Կո՛ղ	318	Կո՛ղ	312	Կո՛ղ	319
Աճա՛ր	160	Աճա՛ր	177	Կո՛ղ	317	Կո՛ղ	311	Կո՛ղ	318
Աճա՛ր	161	Աճա՛ր	178	Կո՛ղ	317	Կո՛ղ	327	Կո՛ղ	319
Աճա՛ր	160	Աճա՛ր	178	Կո՛ղ	317	Կո՛ղ	325	Կո՛ղ	317
Աճա՛ր	159	Աճա՛ր	174	Կո՛ղ	552	Կո՛ղ	325	Կո՛ղ	317
Աճա՛ր	160	Աճա՛ր	174	Կո՛ղ	552	Կո՛ղ	325	Կո՛ղ	380
Աճա՛ր	180	Աճա՛ր	174	Կո՛ղ	552	Կո՛ղ	325	Կո՛ղ	380
Աճա՛ր	180	Աճա՛ր	180	Կո՛ղ	553	Կո՛ղ	326	Կո՛ղ	380
Աճա՛ր	180	Աճա՛ր	179	Կո՛ղ	552	Կո՛ղ	327	Կո՛ղ	381
Աճա՛ր	181	Աճա՛ր	179	Կո՛ղ	551	Կո՛ղ	326	Կո՛ղ	379
Աճա՛ր	180	Աճա՛ր	179	Կո՛ղ	551	Կո՛ղ	326	Կո՛ղ	379
Աճա՛ր	163	Աճա՛ր	179	Կո՛ղ	551	Կո՛ղ	326	Կո՛ղ	311
Աճա՛ր	162	Աճա՛ր	162	Կո՛ղ	5	Կո՛ղ	326	Կո՛ղ	310
Աճա՛ր	171	Աճա՛ր	175	Աճա՛ր	173	Կո՛ղ	325	Կո՛ղ	311
Աճա՛ր	170	Աճա՛ր	175	Աճա՛ր	174	Կո՛ղ	323	Կո՛ղ	311
Աճա՛ր	171	Աճա՛ր	176	Աճա՛ր	174	Կո՛ղ	325	Կո՛ղ	316
Աճա՛ր	170	Աճա՛ր	176	Աճա՛ր	173	Կո՛ղ	327	Կո՛ղ	336
Աճա՛ր	170	Աճա՛ր	175	Աճա՛ր	173	Կո՛ղ	327	Կո՛ղ	313
Աճա՛ր	170	Աճա՛ր	176	Աճա՛ր	173	Կո՛ղ	327	Կո՛ղ	313
Աճա՛ր	170	Աճա՛ր	176	Աճա՛ր	173	Կո՛ղ	327	Կո՛ղ	313
Աճա՛ր	167	Աճա՛ր	176	Աճա՛ր	173	Կո՛ղ	328	Կո՛ղ	314
Աճա՛ր	167	Աճա՛ր	176	Աճա՛ր	173	Կո՛ղ	325	Կո՛ղ	312
Աճա՛ր	166	Աճա՛ր	175	Աճա՛ր	177	Կո՛ղ	324	Կո՛ղ	312
Աճա՛ր	166	Աճա՛ր	161	Աճա՛ր	179	Կո՛ղ	380	Կո՛ղ	313
Աճա՛ր	166	Աճա՛ր	161	Աճա՛ր	178	Կո՛ղ	379	Կո՛ղ	312
Աճա՛ր	172	Աճա՛ր	161	Աճա՛ր	177	Կո՛ղ	317	Կո՛ղ	313

Աճա՛ր	144	Աճա՛ր	150	Աճա՛ր	155	Աճա՛ր	164	Աճա՛ր	172
Աճա՛ր	143	Աճա՛ր	149	Աճա՛ր	155	Աճա՛ր	163	Աճա՛ր	165
Աճա՛ր	142	Աճա՛ր	147	Աճա՛ր	155	Աճա՛ր	163	Աճա՛ր	165
Աճա՛ր	145	Աճա՛ր	148	Աճա՛ր	156	Աճա՛ր	163	Աճա՛ր	165
Աճա՛ր	142	Աճա՛ր	148	Աճա՛ր	156	Աճա՛ր	163	Աճա՛ր	165
Աճա՛ր	143	Աճա՛ր	147	Աճա՛ր	156	Աճա՛ր	150	Աճա՛ր	165
Աճա՛ր	142	Աճա՛ր	149	Աճա՛ր	154	Աճա՛ր	157	Աճա՛ր	165
Աճա՛ր	141	Աճա՛ր	149	Աճա՛ր	154	Աճա՛ր	158	Աճա՛ր	165
Աճա՛ր	139	Աճա՛ր	149	Աճա՛ր	151	Աճա՛ր	155	Աճա՛ր	159
Աճա՛ր	139	Աճա՛ր	148	Աճա՛ր	153	Աճա՛ր	155	Աճա՛ր	172
Աճա՛ր	139	Աճա՛ր	148	Աճա՛ր	153	Աճա՛ր	155	Աճա՛ր	171
Աճա՛ր	139	Աճա՛ր	149	Աճա՛ր	153	Աճա՛ր	159	Աճա՛ր	171
Աճա՛ր	138	Աճա՛ր	148	Աճա՛ր	153	Աճա՛ր	165	Աճա՛ր	171
Աճա՛ր	135	Աճա՛ր	147	Աճա՛ր	154	Աճա՛ր	165	Աճա՛ր	171
Աճա՛ր	146	Աճա՛ր	147	Աճա՛ր	154	Աճա՛ր	156	Աճա՛ր	169
Աճա՛ր	146	Աճա՛ր	145	Աճա՛ր	153	Աճա՛ր	155	Աճա՛ր	169
Աճա՛ր	146	Աճա՛ր	145	Աճա՛ր	153	Աճա՛ր	159	Աճա՛ր	169
Աճա՛ր	129	Աճա՛ր	143	Աճա՛ր	152	Աճա՛ր	159	Աճա՛ր	169
Աճա՛ր	129	Աճա՛ր	143	Աճա՛ր	152	Աճա՛ր	158	Աճա՛ր	168
Աճա՛ր	133	Աճա՛ր	141	Աճա՛ր	152	Աճա՛ր	158	Աճա՛ր	168
Աճա՛ր	130	Աճա՛ր	145	Աճա՛ր	152	Աճա՛ր	158	Աճա՛ր	167
Աճա՛ր	146	Աճա՛ր	143	Աճա՛ր	151	Աճա՛ր	169	Աճա՛ր	167
Աճա՛ր	146	Աճա՛ր	143	Աճա՛ր	151	Աճա՛ր	157	Աճա՛ր	168
Աճա՛ր	145	Աճա՛ր	142	Աճա՛ր	151	Աճա՛ր	157	Աճա՛ր	167
Աճա՛ր	134	Աճա՛ր	144	Աճա՛ր	151	Աճա՛ր	168	Աճա՛ր	168
Աճա՛ր	134	Աճա՛ր	144	Աճա՛ր	151	Աճա՛ր	157	Աճա՛ր	168
Աճա՛ր	134	Աճա՛ր	144	Աճա՛ր	150	Աճա՛ր	157	Աճա՛ր	166
Աճա՛ր	144	Աճա՛ր	144	Աճա՛ր	150	Աճա՛ր	156	Աճա՛ր	172

284	283	289	289	294	294	299	304
283	289	290	290	294	294	300	304
276	276	291	291	294	293	301	302
275	275	291	291	294	293	301	302
275	275	294	294	294	293	303	303
275	275	286	286	294	293	301	301
275	275	286	286	294	293	303	303
282	282	285	285	292	292	299	299
283	283	285	285	292	292	297	297
283	283	286	286	290	290	297	297
283	283	285	285	289	289	299	299
283	283	285	285	289	289	299	299
284	284	287	287	290	290	299	299
278	278	285	285	294	294	297	297
282	282	287	287	288	288	297	297
302	302	284	284	293	293	297	297
279	279	284	284	293	293	296	296
279	279	278	278	296	296	297	297
279	279	278	278	291	291	298	298
279	279	277	277	291	291	298	298
278	278	289	289	305	305	298	298
278	278	289	289	291	291	295	295

394	384	394	371	377	403	400
384	384	374	374	373	398	400
394	394	374	374	374	404	399
385	385	399	374	373	398	402
385	385	374	374	373	404	401
385	385	375	375	373	399	402
385	385	375	375	373	398	402
385	385	369	369	372	399	401
384	384	381	381	372	399	402
384	384	383	383	404	395	401
368	368	381	381	372	398	401
393	393	391	391	372	397	401
392	392	391	391	372	397	400
393	393	390	390	369	375	399
393	393	390	390	369	377	399
392	392	392	392	369	377	400
392	392	392	392	370	375	401
393	393	390	390	369	376	401
388	388	390	390	369	376	397
388	388	391	391	370	376	397
387	387	390	390	370	375	403
388	388	387	387	403	375	403
388	388	387	387	379	404	397
387	387	387	387	378	371	396
381	381	385	385	378	378	396
381	381	395	395	371	378	403
380	380	394	394	371	378	377
380	380	394	394	371	377	402

לכמה	611	לכמה	616	לכמה	703	לכמה	728	ולכמה	618
לכמה	612	לכמה	618	לכמה	704	לכמה	723	לכמה	620
לכמה	612	לכמה	617	לכמה	703	לכמה	723	לכמה	628
לכמה	609	לכמה	616	לכמה	700	לכמה	725	לכמה	628
לכמה ו	611	לכמה	614	לכמה	699	לכמה	727	לכמה	628
לכמה	611	לכמה	618	לכמה	700	לכמה	726	לכמה	628
לכמה	610	לכמה	617	לכמה	700	לכמה	727	לכמה	627
לכמה	613	לכמה	616	לכמה	702	לכמה	724	לכמה	619
לכמה	607	לכמה	608	לכמה	701	לכמה	721	לכמה	620
לכמה	614	לכמה	608	לכמה	702	לכמה	722	לכמה	620
לכמה	607	לכמה	608	לכמה	701	לכמה	722	לכמה	624
לכמה	607	לכמה	615	לכמה	701	לכמה	722	לכמה	633
לכמה	607	לכמה	615	לכמה	707	לכמה	721	לכמה	621
לכמה	607	לכמה	609	לכמה	703	לכמה	721	לכמה	621
לכמה	577	לכמה	591	לכמה	703	לכמה	729	לכמה	620
לכמה	604	לכמה	614	לכמה	706	לכמה	709	לכמה	624
לכמה ו	604	לכמה	614	לכמה	699	לכמה	709	לכמה	649
לכמה	576	לכמה	613	לכמה	677	לכמה	710	לכמה	649
לכמה	605	לכמה	613	לכמה	618	לכמה	711	לכמה	622
לכמה ו	605	לכמה	613	לכמה	617	לכמה	704	לכמה	621
לכמה	604	לכמה	613	לכמה	616	לכמה	704	לכמה	621
לכמה	605	לכמה	604	לכמה	616	לכמה	704	לכמה	621
לכמה	603	לכמה	611	לכמה	616	לכמה	704	לכמה	619
לכמה	603	לכמה	612	לכמה	616	לכמה	704	לכמה	619
לכמה	603	לכמה	612	לכמה	617	לכמה	705	לכמה	619

(10) *

לכמה	701	לכמה	723	לכמה	727	לכמה	720	לכמה	611
לכמה	717	לכמה	725	לכמה	717	לכמה	719	לכמה	605
לכמה	718	לכמה	726	לכמה	717	לכמה	719	לכמה	605
לכמה	718	לכמה	713	לכמה	715	לכמה	719	לכמה	606
לכמה	718	לכמה	570	לכמה	705	לכמה	719	לכמה	606
לכמה	707	לכמה	569	לכמה	705	לכמה	708	לכמה	606
לכמה ו	707	לכמה	715	לכמה	705	לכמה	708	לכמה	606
לכמה ו	718	לכמה	569	לכמה	717	לכמה	708	לכמה	606
לכמה	717	לכמה	711	לכמה	705	לכמה	707	לכמה	603
לכמה	706	לכמה	711	לכמה	705	לכמה	707	לכמה	603
לכמה	712	לכמה	711	לכמה	716	לכמה	719	לכמה	719
לכמה	712	לכמה	700	לכמה	729	לכמה	714	לכמה	720
לכמה	712	לכמה	701	לכמה	715	לכמה	713	לכמה	722
לכמה	712	לכמה	729	לכמה	715	לכמה	713	לכמה	726
לכמה	600	לכמה	573	לכמה	716	לכמה	728	לכמה	726
לכמה	600	לכמה	711	לכמה	715	לכמה	728	לכמה	720
לכמה	600	לכמה	711	לכמה	716	לכמה	725	לכמה	709
לכמה	601	לכמה	711	לכמה	716	לכמה	714	לכמה	708
לכמה	601	לכמה	725	לכמה	715	לכמה	714	לכמה	708
לכמה	601	לכמה	714	לכמה	703	לכמה	712	לכמה	721
לכמה	599	לכמה	702	לכמה	727	לכמה	729	לכמה	721
לכמה	599	לכמה	723	לכמה	728	לכמה	729	לכמה	709
לכמה	601	לכמה	713	לכמה	727	לכמה	710	לכמה	709
לכמה	600	לכמה	701	לכמה	728	לכמה	710	לכמה	723
לכמה	599	לכמה	713	לכמה	724	לכמה	710	לכמה	708
לכמה	599	לכמה	713	לכמה	724	לכמה	710	לכמה	720
לכמה	600	לכמה	714	לכמה	724	לכמה	706	לכמה	722
לכמה	600	לכמה	725	לכמה	724	לכמה	706	לכמה	719

647	647	660	188	182	194
647	660	185	182	182	194
648	661	185	183	183	194
648	660	185	189	189	193
646	659	185	189	189	196
645	660	185	190	190	196
645	659	187	183	183	193
645	657	184	181	181	193
646	661	187	181	181	194
646	661	184	181	181	193
646	659	184	181	181	193
645	659	182	183	183	192
643	659	198	189	189	190
657	658	199	189	189	234
657	658	199	205	205	234
643	658	198	205	205	233
643	658	199	206	206	233
644	657	199	205	205	233
643	657	198	205	205	235
653	656	191	186	186	233
653	658	190	210	210	233
653	657	191	186	186	233
651	648	191	186	186	190
655	647	192	187	187	183
654	648	192	187	187	182

(da)

625	625	644	640	654	655
625	625	644	640	654	655
626	626	656	652	640	655
624	624	629	640	639	654
624	624	629	641	639	654
622	622	629	639	639	654
627	627	630	636	639	652
627	627	630	636	639	651
626	626	629	634	638	652
627	627	629	634	638	651
627	627	629	634	638	651
623	623	633	635	637	649
623	623	634	644	636	655
623	623	634	635	638	649
623	623	633	635	637	650
623	623	633	635	637	650
621	621	656	642	642	655
649	649	635	642	642	653
622	622	635	643	643	652
622	622	635	637	637	650
191	191	625	637	637	650
619	619	626	221	221	641
619	619	625	653	653	687
619	619	625	641	641	641
619	619	625	641	641	642
619	619	625	640	640	641

פּוֹלֵט	427	וֹלֵט	433	וֹלֵט	441	וֹלֵט	438	וֹלֵט	421
וֹלֵט	425	וֹלֵט	432	וֹלֵט	442	וֹלֵט	419	וֹלֵט	421
וֹלֵט	426	וֹלֵט	431	וֹלֵט	440	וֹלֵט	423	וֹלֵט	459
וֹלֵט	459	וֹלֵט	425	וֹלֵט	465	וֹלֵט	423	וֹלֵט	447
וֹלֵט	460	וֹלֵט	422	וֹלֵט	465	וֹלֵט	418	וֹלֵט	469
וֹלֵט	459	וֹלֵט	422	וֹלֵט	466	וֹלֵט	419	וֹלֵט	469
וֹלֵט	460	וֹלֵט	422	וֹלֵט	465	וֹלֵט	416	וֹלֵט	435
וֹלֵט	417	וֹלֵט	422	וֹלֵט	465	וֹלֵט	443	וֹלֵט	447
וֹלֵט	417	וֹלֵט	421	וֹלֵט	465	וֹלֵט	443	וֹלֵט	445
וֹלֵט	417	וֹלֵט	421	וֹלֵט	465	וֹלֵט	443	וֹלֵט	445
וֹלֵט	418	וֹלֵט	436	וֹלֵט	439	וֹלֵט	421	וֹלֵט	441
וֹלֵט	418	וֹלֵט	436	וֹלֵט	438	וֹלֵט	442	וֹלֵט	415
וֹלֵט	417	וֹלֵט	436	וֹלֵט	438	וֹלֵט	440	וֹלֵט	452
וֹלֵט	417	וֹלֵט	435	וֹלֵט	439	וֹלֵט	419	וֹלֵט	445
וֹלֵט	418	וֹלֵט	435	וֹלֵט	438	וֹלֵט	439	וֹלֵט	428
וֹלֵט	437	וֹלֵט	428	וֹלֵט	440	וֹלֵט	446	וֹלֵט	444
וֹלֵט	437	וֹלֵט	428	וֹלֵט	440	וֹלֵט	446	וֹלֵט	444
וֹלֵט	437	וֹלֵט	427	וֹלֵט	440	וֹלֵט	446	וֹלֵט	444
וֹלֵט	437	וֹלֵט	427	וֹלֵט	435	וֹלֵט	445	וֹלֵט	423
וֹלֵט	437	וֹלֵט	427	וֹלֵט	435	וֹלֵט	445	וֹלֵט	423
וֹלֵט	437	וֹלֵט	427	וֹלֵט	434	וֹלֵט	446	וֹלֵט	423
וֹלֵט	436	וֹלֵט	427	וֹלֵט	434	וֹלֵט	443	וֹלֵט	424
וֹלֵט	419	וֹלֵט	426	וֹלֵט	434	וֹלֵט	444	וֹלֵט	443
וֹלֵט	421	וֹלֵט	426	וֹלֵט	433	וֹלֵט	444	וֹלֵט	443
וֹלֵט	420	וֹלֵט	429	וֹלֵט	435	וֹלֵט	445	וֹלֵט	459
וֹלֵט	420	וֹלֵט	429	וֹלֵט	432	וֹלֵט	445	וֹלֵט	459
וֹלֵט	420	וֹלֵט	426	וֹלֵט	432	וֹלֵט	441	וֹלֵט	442
וֹלֵט	420	וֹלֵט	426	וֹלֵט	431	וֹלֵט	441	וֹלֵט	439
וֹלֵט	420	וֹלֵט	427	וֹלֵט	432	וֹלֵט	441	וֹלֵט	439

וֹלֵט	567	וֹלֵט	577	וֹלֵט	575	וֹלֵט	578	וֹלֵט	420
וֹלֵט	583	וֹלֵט	570	וֹלֵט	574	וֹלֵט	578	וֹלֵט	416
וֹלֵט	568	וֹלֵט	570	וֹלֵט	583	וֹלֵט	577	וֹלֵט	419
וֹלֵט	567	וֹלֵט	582	וֹלֵט	577	וֹלֵט	581	וֹלֵט	430
וֹלֵט	566	וֹלֵט	569	וֹלֵט	574	וֹלֵט	581	וֹלֵט	429
וֹלֵט	566	וֹלֵט	569	וֹלֵט	572	וֹלֵט	581	וֹלֵט	429
וֹלֵט	565	וֹלֵט	588	וֹלֵט	563	וֹלֵט	581	וֹלֵט	431
וֹלֵט	565	וֹלֵט	588	וֹלֵט	564	וֹלֵט	581	וֹלֵט	431
וֹלֵט	565	וֹלֵט	569	וֹלֵט	579	וֹלֵט	580	וֹלֵט	430
וֹלֵט	566	וֹלֵט	566	וֹלֵט	582	וֹלֵט	580	וֹלֵט	423
וֹלֵט	565	וֹלֵט	566	וֹלֵט	577	וֹלֵט	580	וֹלֵט	423
וֹלֵט	567	וֹלֵט	582	וֹלֵט	555	וֹלֵט	580	וֹלֵט	428
וֹלֵט	567	וֹלֵט	573	וֹלֵט	556	וֹלֵט	579	וֹלֵט	429
וֹלֵט	567	וֹלֵט	573	וֹלֵט	556	וֹלֵט	580	וֹלֵט	430
וֹלֵט	561	וֹלֵט	573	וֹלֵט	556	וֹלֵט	579	וֹלֵט	430
וֹלֵט	563	וֹלֵט	554	וֹלֵט	582	וֹלֵט	576	וֹלֵט	430
וֹלֵט	563	וֹלֵט	554	וֹלֵט	573	וֹלֵט	576	וֹלֵט	424
וֹלֵט	564	וֹלֵט	572	וֹלֵט	571	וֹלֵט	576	וֹלֵט	424
וֹלֵט	556	וֹלֵט	563	וֹלֵט	572	וֹלֵט	576	וֹלֵט	425
וֹלֵט	556	וֹלֵט	563	וֹלֵט	571	וֹלֵט	576	וֹלֵט	425
וֹלֵט	564	וֹלֵט	559	וֹלֵט	571	וֹלֵט	577	וֹלֵט	425
וֹלֵט	561	וֹלֵט	575	וֹלֵט	571	וֹלֵט	575	וֹלֵט	424
וֹלֵט	561	וֹלֵט	572	וֹלֵט	571	וֹלֵט	575	וֹלֵט	416
וֹלֵט	561	וֹלֵט	562	וֹלֵט	578	וֹלֵט	575	וֹלֵט	416
וֹלֵט	561	וֹלֵט	562	וֹלֵט	570	וֹלֵט	574	וֹלֵט	416
וֹלֵט	560	וֹלֵט	562	וֹלֵט	571	וֹלֵט	574	וֹלֵט	416
וֹלֵט	560	וֹלֵט	567	וֹלֵט	561	וֹלֵט	573	וֹלֵט	416

汉语词汇首字音序索引

A		把手 599	薄的 508	被封锁 310	编著 498
a		把戏 129	雹子 489	被侮辱 226	鞭子 627
啊		把子 144	宝贝 265	被压迫 203	边 371
ai		白 557	保存 315	被子 374	边疆 436
哀悼 288		白矾 135	保卫 323	ben	边境 437
唉嘿 91		白粉 522	保卫者 323	奔驰 188	边沿 436
矮的 156		白喉 595	保险 183	铤 522	边沿 412
矮子 551		白桦 392	保证 146	木 489	变 383
艾灸 643		白天 540	保证 146	本领 556	变稠 96
an		白杨 673	报告 409	bi	变得模糊不清 246
安心 662		百 589	暴风雪 724	逼 704	变化 133
安葬 532		摆开 215	暴烈的 222	鼻翅 592	变化 383
安装 669		拜 451	爆破 635	鼻梁 306	变坏 226
鞍垫 209		班次 112	爆炸 212	鼻面 365	变老 372
鞍吊带 446		搬运 456	爆竹 552	鼻涕 519	变软 455
鞍轿 173		板凳 140	豹 411	鼻涕 734	变歪 278
鞍伤 182		板子 141	抱 629	鼻子 322	biao
鞍屉 642		半份 238	抱怨 299	标志 631	彪 134
鞍子 259		半度 213	bei	彪 677	表格 403
案件 433		绊 655	悲伤 287	表格 537	表皮 377
暗淡的 173		办法 115	悲痛 287	表演 638	bie
暗地里 195		帮忙 271	背 686	bie	紫 471
岸 266		傍晚 687	背驰 170	别 152	别的 529
ang		包 132	背后 114	bing	冰 492
昂扬 480		包袱 155	背篋 115	冰 561	冰馆 443
ao		包袱皮 699	卑劣 714	冰凉的 567	兵器 440
放包 523		包括 133	北部 114	柄 144	柄 413
傲慢 143		包围 179	北方 205	bo	钵 154
B		包装 132	倍 260	bo	
ba		包子 163	鞣鞍 260	bo	
八 498		剥掉 727	编织的 643	bo	
拔掉 462				bo	
把 494				bo	
把 124				bo	

拔火棍 716	布 179	chan	cheng	chou
拔弄 716	布告 431	搀合 362	称号 575	抽打 303
波浪 184	434	缠 531	成 157	抽缩 585
玻璃 715	布施 541	谗言 355	653	125
剥落 362	步法 731	产生 687	成份 177	363
脖颈子 715	C	铲子 393	成功 179	抽屉 726
博爱 263	ca	鬃骑 424	成就 196	抽象的 348
钹 562	擦 120	颤抖 583	成熟 157	踌躇 657
破行 222	469	chang	成员 296	仇恨 430
搓箕 221	cai	尝 109	成长 147	仇人 123
bu	猜测 619	尝味 109	成组 176	稠的 551
捕捉 143	裁剪 272	偿还 646	诚实 725	绸子 238
哺乳器 668	财产 251	长城 558	城镇 368	丑的 494
卜卦 646	长的 681	长的 681	城镇 140	丑事 714
补 504	376	长毛 352	盛 99	臭的 545
补充 516	财物 359	肠子 289	呈告 418	chu
补丁 515	can	散开的 421	呈文 547	初雪 354
补缀品 468	参加 531	唱歌 235	程度 351	初一 718
甌 159	残废的 440	chao	572	出鞍伤 183
部 159	cang	抄近 232	487	出产物 285
部分 345	苍白的 164	抄写 379	446	出发 487
部落 98	560	吵架 344	称 407	出嫁 487
部长 587	cao	345	吃 407	出尖 721
部族 737	槽子 529	超出 409	吃惊 577	出去 285
不 173	草 538	朝 325	迟到 357	出缺口 260
不鞣鞍的 424	草丛 171	朝廷 647	358	出身 285
不洁 166	草原 622	朝鲜 605	池 516	出声 234
不够 242	ce	潮湿 568	耻笑 220	出售 385
不好 242	侧面 626	巢 685	257	柞 521
不好看的 493	cen	che	赤裸 521	处方 452
不很好的 494	参差不齐 118	车 634	704	处分 713
不客气的 265	cha	车轮 399	翅膀 193	处理 713
不灵 378	差别 733	车轮头 167	443	处女地 124
不敏 378	插入 246	车辆 488	斥责 441	处刑 553
不是 152	叉子 585	车轱 116	充分 307	处所 277
不完全的 241	茶 559	车站 163	充分的 243	637
不隐 195	茶壶 599	549	充满的 243	畜病 445
不幸 287	209	扯手 452	冲击 191	触 399
不要 152	岔开腿 105	chen	冲突 331	chuan
不正 196	杈 529	沉 442	491	穿 544
不正的 278	chai	沉淀 652	367	725
不正经的 493	差役 671	尘沙飞扬 479	崇拜 729	穿甲 387
不足 241	拆口 422	陈列 215	187	穿连 342
	拆线 326	陈述 637	重复 186	穿牛鼻环 230
	柴禾 658	称心 620	206	穿破 509

穿绳	342	雌的	259	打哈欠	250	dan	等待	398
穿通	502	辞退	482	打架	449	单	等级	441
穿引	197	词	689	打结儿	431	单一的	等一等	136
穿缀	361	次	211	打开的	529		箴	230
	688		666	打猎	111	耽误	箴带	230
传达	197			打气	347	担保		di
	672	聪明	600	打胜	733	担架	滴	240
传递员	197	葱	605	打喷嚏	498	担起	滴落	240
传话	341	从后面	359	打算	155	掸	堤	194
传染	319	从这边	496	打围	93	胆汁	低	499
传说	225	从中	238	打仗	137	淡黄色	低声私语	714
船	529			打中	529	淡黄色的	低头	303
串门	98	粗的	173	大	654	但是	敌对的	333
chuang		粗缝	714	大龋牙	415	蛋	敌人	123
床	530	粗鲁	174	大便	227			192
创造	180	粗面皮革	588		128	dang	底儿	740
创作	455	粗糙的	117		129	当老师	弟弟	242
				大肠头	558	党	弟妹	242
chui				大臣	587		弟兄	126
吹	692			大的	639	dao	地	277
吹口哨	413	粗壮起来	174	大概	142	刀鞘	地方	531
槌子	472	醋	579	大海	648	刀刃	地壳	377
垂头	303	醋意	459	大汗	193	刀子	地毯	349
捶打	215			大湖	329	倒换	地形	136
	517	脆	338	大家	633	倒嚼	地狱	623
捶击	701				192	捣	第三	305
锤子	105	村	97		368	捣杆	第一	503
chun		存在	532		581			634
春	312			大螺蛳	237	倒塌		660
春营地	312	搓	269	大拇指	271	倒下	dian	
纯粹的	581		695	大炮	415	岛	颠点	336
	714	撮	571	大腿	303	道理	点滴	240
纯红	504	错处	535	大牲畜	155	到	点滴	240
		错误	170	大约	142	倒	点儿	566
chuo			262		711	倒扣	点燃	701
啜	523	锉子	380	大针	630		点头	229
				大走	453	得	电	565
刺	335					de		
	421			戴	544	den	挑	236
	548			带儿	522			
刺痛	571	达成	307	代表	645	deng	灯	217
刺透	573	打败	577	袋子	665		灯笼	217
刺猬	432	打扮	283	贷款	724		登	178
刺绣	335	打不赢的	220	贷款的	439		刀子	217
瓷	699	打碎	140	愈情的	334		等	441
瓷器	699	打滚	640					
磁石	607							

吊起	543	294	恩惠	125	372	放逐	578
die		杜松	120	346	404	fei	
跌跤	173	肚带	527	恩情	125	非	171
碟叮	219	肚脐	397	er	法律	272	
		肚子	289	儿马	95	非常	523
ding		妒忌	459	儿童	395	飞	508
叮咛响	198			儿子	395	飞禽	443
钉	315	duan		耳朵	573	幡	203
钉子	277	端	471	耳垢	389	翻滚	375
顶	530	短的	156	二	361	翻译	533
	531		524	二流子	451	繁荣	130
顶针	392	短上衣	401	二十	366	繁殖	550
diu		短尾	524	二岁羊	646	繁殖畜群	697
丢掉	534	断崖	283			反当	477
丢失	289	锻炼	186	F		反当物	348
dong		缎子	641	fo		反动的	596
东	465			发白	560	反动的	272
东升烟	245	dui		发暴性	223	反对的	272
东西	743	对	456	发表	409	反复	206
冬眠	415	对面的	489	发财	139	反之	272
冬天	538	对偶	407	发出	285	返回	253
冬营地	538	对外	276	发达	214	饭	165
动	404	dun		发抖	190	犯错	262
动摇	284	墩子	245	发疯	280	犯人	734
冻	373	钝的	488	发干	317	fang	
冻结的雪	375	duo		发给	527	方便	232
冻肉	687	多	116	发红	672	方法	115
洞穴	364	多出	415	发晕	243	方面	273
	521	多少	339	发酵	287	方向	467
dou		多些	287	发懒	429	569	
抖动	717	多余	287	发麻	377	房盖	206
抖搂	597	躲开	425	发脾气	223	房屋	137
抖身	717	躲闪	195	发起	540	防御	601
陡峭的	268	驮子	126	发誓	108	访问	614
斗争	632	跺脚	209	发生	687	仿佛	485
豆腐	464			发生毛病	291	纺	248
豆子	171			发送	408	纺车	248
du				发酸	246	放荡	586
都	178			发扬	214	放牧	94
毒	365			发育	550	149	
毒疮	736			发簪	335	疯狂	280
单独的	283			发展	130	疯子	280
堵	161					缝	526
度	342					缝隙	420
渡	108						
渡	649						
过	288						
		en					

佛	171	泔水	667	更换	319	鼓掌	627	广大的	566
佛灯	461	赶	308	宫殿	333	骨头	737	广泛的	214
佛龛	309	赶得上	110	工厂	690	骨髓	578	广告	431
fou		感动	670	工夫	419	毅	167	广阔的	434
否	152	感觉	600	工具	131	故事	649	gui	661
否则	272	感染	93		440		693	规律	464
fu		感兴趣	606	工薪	560	故乡	739	鬼	579
夫妇	264	刚才	589	工作	95	故障	629	鬼火	101
夫人	335	钢	156	业绩	275			鬼祟	93
福气	167	岗哨	282	功劳	275	刮	393	诡计	523
幅	346	高	478	供应	326	刮具	393	贵族	622
浮肿	261	gao		公布	308	瓜	302	跪	608
服水土	370	高	207	公黄羊	507	瓜皮帽	636	gun	
府上	406	高潮	545	公开	522	寡妇	148	棍棒	712
腐化	547	高等	548	公开的	407	挂里	228	guo	
腐蚀	408	高兴	206	公路	408	挂面子	277	锅黑	369
斧	733	药	139	公绵羊	436	挂起	543	过错	534
富裕的	408	告示	297	公盘羊	394	挂住	212	过冬	538
富足	618	ge	431	公务	668	怪诞	guai	过渡	715
副	138	割	315	公园	101	guan	443	过分	346
父亲	255	割断	523	弓	400	官大人	512	过厚	461
复盖	138	歌曲	233	弓弦	518	官员	661	过滤	728
附带	211	歌手	234	巩固	371	关	661	过去	546
附近	90	戈壁	296	拱起	163	关联	311	过失	261
负	395	鸽子	296	拱起的	309	关系	361	过夜	291
负伤	189	革命	621	勾结	309	关于	322	过远	395
妇女	533	革新	383	沟	616	观察	616	国徽	352
G	686	各种各样	718	钩儿	655	管家喇嘛	95	国家	616
gai	709	给	255	钩住	301	管理权	509	国境	310
盖子	260	给你	256	狗头雕	212	管理者	483	国体	673
gan		给我	541	狗崽	212	管事	437	果断	349
干	620	根据	474	够	513	冠	437	衰	647
干涸	620	根源	103	够上	739	冠军	181	H	269
干净	335	根子	413	孤单	401	灌木	660	ha	155
干净的	720	跟前	667	孤儿	308	贯通	481	haba	
干裂	119	跟随	732	鼓	284	惯于	171	哈巴狗	311
干牛粪	565	更	693	鼓起	546	guang	502	哈达	314
干呕	367	geng	219		343	光	292	hai	
肝	118	更	189		169	光芒	292	海	633
	523		506		306	光芒	651	海驹马	321
	257		672		644	光荣	102	海螺	237
					653	光线	651	害	365

害病	536	和好	250	胡琴手	381	黄酒	203	火热	409
害怕	98	和睦	498	胡说	561	黄鹂	104	火盆	356
害羞	415	和睦	249	胡须	595	黄色	707	火绒	663
han			250	湖	516	黄铜	302	火药	202
寒战	190	和平	255	糊味	350	黄羊	438	伙伴	327
喊叫	145	和谐	263	葫芦	387	黄油	707	或者	167
汗	311	和鹤	638	蝴蝶	264	皇帝	311	或者	272
含蓄的	739	hei		狐狸	694	皇后	335	J	
汗	373	黑板	591	虎	141	谎言	384	ji	
旱獭	282	黑色	142	虎崽子	134	hui		激昂	369
焊接	625	hen	328	琥珀	382	挥手	196	积压	201
hang		很	121	户	547	灰	695	积压的	200
行	490	很多	482	hua		灰白色的	584	基础	610
行价	327	很好	652	花	568	灰尘	636	几个	339
行列	253	heng	693	花边	571	恢复	252	讥	220
行情	423	横的	527	花的	266	回	666	讥笑	225
行市	327	横暴的	467	花色	101	回答	332	机关	137
衍	312	hong		花纹	337	回去	172	机会	421
绉线	311	哄骗	374	花样	477	回忆	239	机警的	642
hao		轰响	252	划拳	381	彗星	485	机智	600
嚎	673	哄骗	380	滑	321	贿赂	337	肌肉	591
好	588	轰响	226	话	689	会	390	饥饿	169
好吃的	109	虹	464	画匠	463	会餐	165	饥饿	542
好感	618	红	605	化身	463	会谈	451	苜蓿草	543
好转变	436	红宝石	671	化缘	383	会谈	456	鸡	219
耗尽	702	号角	129	huai	133	会晤	451	疾病	628
号角	177	号召	329	怀	537	会议	456	嫉妒	539
号召	680	好吵架的	442	怀胎	337	会议	457	嫉妒	123
好打扮的	345	好害羞的	691	坏	493	昏暗的	177	吉祥	542
好害羞的	283	好进谗的	134	坏血病	134	昏沉的	179	集合	581
好逃跑的	415	好逃跑的	685	hou		昏沉的	179	集团	175
好咬的	459	后面	461	猴子	685	婚礼	391	集中	159
he		后面	359	厚的	461	混合	362	及	127
喝	665	后鞞	360	后面	359	混乱	592	极	482
河	298	后退	360	洪	691	混淆不清	247	极端	650
荷花	340	呼	385	洪水	691	会议	456	极端	346
舍伙	129	呼吸	514	hou		昏沉的	179	极端	650
舍十	367	忽然	684	坏血病	134	昏沉的	179	急步	336
舍	462	壶	684	坏血病	134	昏沉的	179	急忙的	706
害	367	壶	684	坏血病	134	昏沉的	179	急跑	730
	127	胡琴	380	坏血病	134	昏沉的	179	急跑	221
				坏血病	134	昏沉的	179	脊背	447
				坏血病	134	昏沉的	179	脊椎	596
				坏血病	134	昏沉的	179	挤	711

挤满	243	坚固的	162	将近	711	角	249	姐姐	254
挤奶	585	坚决	269	将军	430	角力	144	姐妹	254
虬子	381	坚强	563	将来	358	角落	168	戒律	595
寂静的	598	坚硬的	268	江	492		546	界限	417
寂寞	669		336	疆界	349	较好	187	疥疮	474
	670	尖	689	缰绳	581	酵母	376	借贷	439
计较	123	尖长的	297	浆	598	教训	614	借口	705
计算	156	艰难	150	奖励	588	教育	291		
技巧	243	奸	427	奖品	589	教员	132	襟	jin
季节	672	简略	232	讲	703			今天	263
祭	628	简易	232	讲话	737	结结巴巴	248		262
记性	524	剪断	622	讲坛	736	结实	541	金	541
记账	199	剪毛	354	讲坛	410	结实的	104	金黄色	104
记忆力	524	剪辮	215	藩	429	接近	387	金鱼	387
纪念	239	剪子	318	匠人	204	接上	104	筋	104
继承	426	减少	131	降落	164	接受	723	斤	723
	672		367			揭开	445	谨慎	445
继父	360	减退	333	交付	655	阶段	609		157
继母	360	碱	385	交给	655		691	谨慎的	351
		检查	705	交换	451	阶级	710	紧密的	345
家	292	俭	656	交易	605	阶梯	112	仅几个	508
家口	175	俭省	117		118	街	295	进步	340
家属	292		281	交战	119	结果	438	进谗	210
家庭	292	间断	501	胶	651	结果	244	进谗者	356
夹子	314	间隔	450	胶合	555	结合	696	进入	357
加	504		420	教	555	结婚	507	进展	532
加劲	269	间接	424	矫养	293	结伙	293	禁忌	186
加快	391	间息	197	骄傲	419	结束	176	禁止	565
加入	532	贱的	420	嚼	270	结束	244	近	553
加裂	533	荐骨	352	狡猾	143	结束	233	劲儿	525
枷	229	见面	665		422	结子	307	浸透	269
枷锁	295	剑	663		427	截住	430		210
甲	387		408	狡诈	485	节	110	惊奇	jing
假的	384	箭	598	饺子	691	节日	691	惊跳	279
假如	343	箭袋	612	搅拌	129	节省的	139	精密的	696
价格	694	建立	584		141	节约	119	精神	508
价值	550	建设	136		176		117	精神病	421
架子	417	建筑物	136	搅拌机	394		281	茎	604
		毳子	144	矫正	459	捷便的	501	经常	302
兼差	313	健康	629	脚	394	睫毛	231	经典	512
肩	491	健康的	484	脚汗	425	解冻	607	经费	696
肩胛骨	193	健康的	270	脚镣	372	解饿的	293	经过	611
监查	353	健壮的	406	脚面	713	解决	541	经过	432
监哨	478		568	脚掌	229	解脱	712	经过	191
坚固	146				543	解脱	294	经过	197
					671	姐夫	401	经过考虑	705

经济的	119	困起	334	靠	711	叩头	491	蜡	470
经上面	207	卷	159	ke		ku		lai	
经营牧业	477	卷缩	125	蝌蚪	707	枯死	369	来	412
经由哪里	310		389	咳嗽	327	哭	670	来得及	419
井	384	jue		咳嗽病	327	苦难	448	来回	405
番察	559	觉冷	182	渴	675	苦味的	288	来年	412
觉察性	599	馓子	277	渴望	268	裤子	544	lan	
颈	397	馓屁股	640		300	kua		蓝的	378
颈动脉	309	决定	712	可爱的	369	胯	590	懒惰的	429
颈环骨	106	馓头	439		370	胯裆	102	lang	
镜子	639	jun		可靠	475	胯骨	615	狼	575
静	499	军队	567	可怜的	549	kuai		lao	
敬礼	741	鞞	588	可能的	369	块儿	345	牢狱	329
敬仰	152	均等	632	可以	475	快	390	唠叨	735
腔	716	K		可以	157	快乐	660	唠唠叨叨的	735
		ka		刻	492	快乐	567	老糊涂	458
揪去	462	卡住	629	克服	184	快速的	171	老年人	502
揪住衣领	417	kai		课程	351	快走	453	老人	537
酒	120	开	172	骡马	306	筷子	586	老师	132
		开	595	客人	294	kuan		老实	513
九	738	开放	502	客气	454	宽的	547	老太婆	259
九十	738	开火	214		265	宽阔的	662	老头	536
就便	627	开口	280	ken		kuang		老朽	495
警	626	开口	422	啃	350	框子	417	老羊皮	506
救	93	开幕	528	恳	267	矿山	664	落价	352
救济	635	开设	502	kong		kui		烙铁	410
旧的	381	开支	434	空的	355	窥视	293	lei	
旧历十月	461	kan			374	空	702	雷	100
白	663	刊登	507	空肚子	543	盍	234	类别	468
臼齿	114	刊登	323	空怀的	610	kun		耐累	240
舅舅	497	堪布	331	空气	96	昆虫	367	累	466
		看	689	孔雀	615	捆包	132		731
居住	137	看护	611	孔雀	638	捆上	404	肋	313
		坎肩	662	空暇	577	捆绳	404	leng	
局	637	欣	555	控告	418	困难	150	冷	397
举行宴会	548	看不上	299	kou			403	冷得透骨	445
聚集	391	看齐	441	口	105	L		冷却	375
具备	159	看中	637	口袋	395	la			376
剧	177	kang		口号	619			li	
锯	466	糠	90	口粮	683	垃	471	离开	590
锯断	376	kao		口舌	399	拉	563	离远	362
	622	考试	705	口译者	340	拉上	627	犁铧	113
圈进	366	烤	248	扣环	341	喇叭	629	犁杖	113
			708	扣子	297	喇叭	177	礼物	149
					637		472	礼仪	740

里	227	两岁牛	154	聋	244	妈妈	247
理智	602	燎毛	387	聋子	244	麻烦	528
理解	525	了了草草	321	聋	194	麻烦	644
理论	530	炮轰子	168	接漏	323	麻黄	737
理由	705	镣	655	露齿	296	麻木	439
立即	201	撩荒	124	露齿	736	麻木	377
立志	452	列队	423	鸬鹚	328	麻疹	570
栗子	649	裂缝	553	檐	598	麻子	671
厉害的	618	裂开	202	鹿	166	马	697
利润	526	裂口	111	鹿路	428	马边	535
利用	123	裂口的	275	驴	256	毛病	596
利益	122	劣的	635	驴驹	408	毛发缠结	184
	654	馥	111	旅店	587	毛毛雨	505
力量	403	馥	493	旅行	363	牦牛	594
力气	403	馥	449	履行	401	矛	421
力士	162	馥	660	绿的	107	茂盛的	214
力壮的	396	林	486	绿松石	316	冒浓烟	128
历史	656	邻居	441	乱砍	674	冒失	291
		淋病	398	乱砍	526	冒险	291
		吝嗒	330	乱砍	555	帽顶子	446
		陵墓	528	掠取	727	贸易	118
		零	630	掠取	167	没关系	467
		铃	365	掠取	208	没有	689
		伶俐的	574	掠取	640	媒人	460
		伶俐的	677	掠取	208	眉	374
		灵魂	617	掠取	640	美丽	586
		领导	436	掠取	247	美丽的	689
		领袖	667	掠取	318	美妙	279
		另外	171	掠取	280	妹夫	242
		另外的	529	掠取	247	埋藏	168
		另一个	514	掠取	435	埋没的	200
		流	681	掠取	399	埋葬	532
		流浪	633	掠取	725	买卖	119
		流亡	445	掠取	473	迈步	476
		柳树	666	掠取	473	脉	105
		柳条	170	掠取	521	脉络	611
		六十	432	掠取	674	络	612
		龙	473	掠取	631	络	612
				掠取		馒头	481
				掠取		满洲	243
				掠取		满洲	480
				掠取		满足	325
				掠取		馒头	377
				掠取		饺子	377
				掠取		饺子	377

猛兽	114	摸	631	纳缝	720	捻	410	女的	259
梦	465	磨	151	奶干渣	91	念	676	女儿	260
		磨擦	723	奶锅巴	392	念珠	270	女人	396
		磨出刃	413	奶皮子	549	酿	506	女婿	401
		磨损	257	奶食	557	娘家	648	女友	497
		磨石	151	奶渣	247	鸟	725	暖和	237
		蘑菇	488	魔怪	480	鸟雏	112	暖和一些	236
		模范	447	模仿	234	鸟鸣	225	虐待	448
		模糊的	134	模型	338	尿	711		
		模型	338	抹泥	701	捏	571		
		末端	93	末端	273	镊子	353	殴打	449
		末尾	273	陌生人	332	嗜	350	呕吐	523
		某些	433	某些	433	您	619	呕吐	160
		模样	246	内	227	您	619		
		模子	338	内部	227	拧	495	爬行	489
		母	274	内部的	227	拧干	702	怕冷的	182
		母狗	543	内弟	399	凝固	563	排队	423
		母骆驼	411	内讧	353	凝血	514	派遣	408
		暮气沉沉	692	内角	168	牛	698		
		木槌	472	内蒙古	537	牛鼻环	230	盘腿坐	420
		木盒	131	能	556	牛犊	650	盘子	552
		木匠	494	能担当	183	牛叫	488	判处	713
		木头	486	能力	555	牛虻蛹	302	叛变	679
		目的	453	能力	572	衣	625	叛徒	678
		目光	333	尼姑	554	腋	406		
		目录	286	泥	701	弄错	112	旁边	313
		牧场	149	泥沼地	499	弄出去	286	膀胱	316
		牧马人	95	呢绒	567	弄翻	373		
		牧民	478	黏土	471	弄混	394	跑	308
				年	444	弄弯	482		
				年	528	弄污	166	陪同	142
				哪个	103	怒叱	429	配剂	498
				那些	644	怒气	349	配级	468
				那样	635			佩带	466
				那样做	572				

蓬蒿	324	484	奇异	279	前天	679	轻	375
蓬乱	547	270	平安的	443	钱	448	情况	135
	587	467	平常	674	欠	490	情人	108
蓬松	587	253	平凡的	487	欠	241		735
朋友	515	500	平静的	426	抢	163	情绪	677
棚	594	333	平民	291	抢	167	晴朗的	566
碰	399	631	平坦的	575	抢	336	请	426
碰上	331	441	平行的	453	抢	344	请教	418
	pi	622	平原	268	抢	324	请容	165
批评	727	144	凭据	299	墙	101		
批准	457	693	颇	158	墙	101	秋季	499
披上	515	249	破坏	724	强	704	秋千	243
脾脏	215	249	破坏	113	强	190	秋羊毛	127
皮	719	249	破坏	158	跑	190	秋营地	499
皮袋	651	616	破烂	274	敲	638	秋营地	499
皮革	719	473	迫切的	418	敲	213	丘	221
皮条	613	146	迫切的	285	敲	641	丘陵	221
皮外衣	205	688	迫切的	697	敲	400	球	162
疲乏	466	489	迫切的	271	敲	297	囚禁	366
	570	190	迫切的	585	巧	367	趋向	467
	732	435	迫切的	663	巧	678	区别	733
疲劳	466	192	迫切的	663	巧	216	驱逐	370
屁	675	657	迫切的	557	巧	345	曲调	100
	pian	552	迫切的	347	切	183	取暖	237
篇章	175	552	迫切的	695	切	293	娶妻	293
偏低	221	552	迫切的	557	切	534	去	534
偏下	221	732	迫切的	695	切	514	去世	514
偏斜	196	497	迫切的	557	切	510	去年	510
	piao	300	迫切的	204	切	97	去势	97
漂浮	371	486	迫切的	378	切	412	去势绵羊	412
飘动	500	532	迫切的	650	切	601	去势山羊	601
飘浮	211	405	迫切的	486	切	517		
飘忽	195	223	迫切的	520	切	270		
飘舞	218	192	迫切的	715	切	178		
飘扬	194	193	迫切的	722	切	180		
	202	274	迫切的	516	切	368		
	pin	199	迫切的	726	切	505		
频频点头	229	514	迫切的	475	切	504		
频频拍	702	650	迫切的	186	切	175		
频频张口	111	194	迫切的	210	切	180		
贫穷	289	279	迫切的	667	切	192		
	731	606	迫切的	537	切	167		
	ping	279	迫切的	544	切	604		
平安	106	225	迫切的	679	切	738		
	263		迫切的		切			

que	任命	639	山峰	530	梢	689
缺点	任务	655	山谷	374	梢绳	282
缺乏		686	山谷地	428	梢信	437
	扔	318	山脊	354	梢等	136
缺口	扔	318	山梁	378	勺子	707
缺口的	日子	540	山岭	184	少	130
缺少	容貌	245	山麓	366		577
缺数	容貌	245	山羊	734	哨兵	334
缺陷	塞	161	山羊羔	414	少女	396
瘸子	塞入	573	珊瑚	729		she
确实	塞隙	569	闪光	294	蛇	487
	塞子	161	闪烁	296	舌	340
	腮根	706	闪烁	296	设法	115
	腮角	420	骗马	97	射击	331
	腮颊	422	骗驼	123	射击	163
群	三	305	商店	215	麝香	396
群	三脚绊	577	商量	457	麝香	397
群	三十	305	商业	385		419
群	三岁公牛	304	商业	385	深	308
群	三岁骡马	135	伤	709	深谷	283
群	三岁母牛	304	伤害	640	深渊	373
群	三弦	707	伤害	375	呻吟	739
群	散放牲畜	149	伤痕	607	仲开	442
群	伞	729	赏给	703	伸展	633
群	如此	405	赏品	706	伸长	613
群	如此	485	上	207	身体	147
群	如此	614	上阵	97	神	225
群	如此	213	上等	206	神	739
群	如此	403	上房	620	神	729
群	如此	247	上房盖	206	神	119
群	如此	694	上肥料	157	神	728
群	如此	209	上枷	295	神	353
群	如此	511	上面	207	神	353
群	如此	463	上面	551	神	728
群	如此	398	上色	165	神	121
群	如此	348	上升	210	神	182
群	如此	117	上锁	533	神	482
群	如此	534	上锁链	295	神	160
群	如此	263	上桶	523	神	718
群	如此	183	上桶	523	神	
群	如此	635	上桶	523	神	
群	如此	112	上桶	523	神	
群	如此	624	上桶	523	神	
群	如此	265	上桶	523	神	
群	如此	226	上桶	523	神	

生	648	时候	691	耍把戏	129	思想	155
生的	656	时机	627	耍脾气	91		688
生活	107	时间	556	刷子	725	司法	553
生虱子	161	时期	691	衰老	458	死	698
生铁	719	食道	671	衰弱	226	死去	261
生锈	440	食品	407	摔跤手	126	死亡	698
生意	385		542	拴	670	寺庙	347
	476	食言	172	涮	425		617
生长	550	食指	224	霜	345	四	231
	680	使满足	326	双重	187	四方的	231
牲畜	94	使熟习	205	谁	342	四十	232
	477	使完成	307	水	682	似乎	485
牲畜的毛色	469	使温暖	237	水草丰富的	326	饲养	630
牲畜圈	334	使紊乱	593	山林地带	326		
牲畜虱子	721	使用	252	水斗子	356	松的	612
牲畜胎	337		432	水果	445	松林	501
升起	480	使者	259	水獭	320	松香	187
升腾	211	始终	274	水桶	609	送	402
绳子	208	市场	438	睡觉	676	送终	737
省	494	视力	329	睡眠	511	颂歌	475
剩出来	692	试探	633	顺序	199	诵经活动	309
	shi	试验	653	顺下面	220	搜查	503
湿的	512	侍候	122	说	512		
	513	世界	216	说鼻话	304	贪婪的	357
狮子	119		741	说不定	475	痰	567
失败	219	事情	343	说耳语	714	谈话	736
失策	261		682	说谎的人	385	坛子	159
	291		731	说教	512	弹指	509
失掉	103	事业	690	说书的	381	探子	576
失礼	741		691			叹息声	739
失言	106	誓言	624	说书	381	炭	520
施计	115	逝世	502	说书	381	炭疽病	155
施舍	541		514	说书	381		tang
尸体	395	是	416	说书	381	汤	723
	597		489	说书	381	糖	573
	698		742	说书	381	癣	339
	709	嗜酸奶汁	98	说书	381	烫	576
虱子	160	适合	455	说书	381	淘	576
实现	148		shou	说书	381	淘	576
十	115	收割	390	说书	381	淘	576
十万	169	收集	323	说书	381	淘	576
什么	734		390	说书	381	淘	576
	742	熟牛皮	169	说书	381	淘	576
石头	582	守护神	595	说书	381	淘	576
拾取	656	守卫	478	说书	381	淘	576

缩小	131	套衣	187	挑蚌	540	透明的	566	驼粪	365
喇叭	152	特别的	273	跳	330	tu		驼峰	162
锁链	295	特务	621	跳跼	211	突出	221	驼羔	159
所有	252	特征	717	跳动	215	突出的	285	驼鹿	325
所有物	544				222	突击	276	麋	102
	T	梯子	710		474	突然的	576	唾液	729
	to	剔去	727	跳神	561	突突地	553		W
		剔牙	569	跳舞	174	凸起	169		wa
塌	519	蹄子	649	跳蚤	513	凸丘	306	凹的	368
踏	295		713		tie	秃顶	319	瓦	699
踏镗	231	题目	597	贴	497	秃子	357	瓦解	422
塔	611	提倡	597	铁	647	图案	668	挖掘	478
	tai	提出	238	铁盒	470	图章	623	袜子	525
台吉	622	提醒	238	铁路	647	涂抹	140		wai
台阶	410		239	铁钎子	576	徒步的	731	外	276
台子	621	体操	148		ting	徒弟	701	外边	276
抬头	545	体会	525	听	606	土	722	外部	276
太空	182	体力	623	听觉	606	土匪	207	外表的	277
太平	621	体验	634	停处	450	土蜂	339	外出	286
太阳	500	体育	257	停止	450	吐	160	外国的	332
	tan	剃	148	挺胸的	290	吐唾沫	518	外面的	277
贪婪的	357	替换	393		tong	兔子	649	外面的	277
痰	567		451	通	653		tuan	外皮	320
谈话	736	天	632	通常	741	团体	175	外甥	438
坛子	159	天才	92	通过	146		249	外祖母	505
弹指	509		151	同庚的	564	tui		歪斜的	476
探子	576	天鹅	389	同盟	249	推	659	wan	
叹息声	739	天旱	282	同样	94	推广	214	弯曲的	161
炭	520	天花	568	同意	457	退却	684	弯腰	181
炭疽病	155	天空	524	同志	515	tun		完成	148
	tang	天蓝色	567	捅	716	吞	427	完满的	644
汤	723	天棚	206	统计	178	臀	161	完整的	178
糖	573	天下	216	统一的	503	tu		完整的	179
癣	339	填	504	痛	536	脱光身	704	玩	638
掏	576	砥	224		tou	脱离	112	碗	99
逃跑	661		tiao	偷的	388	脱落	489	晚	531
挑儿	241	挑起	197	头	639	脱毛	301	晚生的	343
挑气	655	挑选	716	头盖骨	275	脱皮	358	万	659
淘	103		733	头垢	316	拖	572	wang	
陶器	699	条件	516	头尾	274	拖延	359	网膜	599
讨取	507	调和	498	头屑皮	386	驮	126	网子	641
套扣	972	调剂	498	投入	531	驮鞍	326	往回	332
套索	681	调孔	601	骰子	721	驼鞍屉	363	往来	405
				透	725	驼背的	161	往往	198

往这边	310	文件	153	物质	250	下乳	405	香牛皮	169
忘记	496	文书	153	物资	251	下骆驼	159	香獐	396
妄自尊大	143	文学	682			下夜	478	乡村	289
望见	331	文艺作品	678	X		夏天	463		371
望远镜	235	文字	153					享福	433
往后	359	闻名的	580	xi	xian	仙女	190	享受	252
wei		问题	122			先僕	207	想	156
威力	617	问题	122	西	145	鲜红的	573		593
威严	575	weng		锡	650	纤维	721	想法	155
微干	250	嗡嗡响	245	吸	607	弦子	707	相貌	646
微笑	486	wo		器	607	闲暇	419	向	325
危机	353	窝	685	希望	402	咸的	185	向导	428
危险	100	我	151	稀的	718	咸味	722	向后踢	635
违背	657	我们的	479	稀少的	356	贤者	485	向后仰	290
违反	458	卧处	339	熄灭	676	嫌恶	299	向里深入	228
围	458	握	124	膝盖	536	嫌少	561	向内	228
	311	wu		膝盖骨	639	显出	705	向前	677
围巾	629	污垢	350	席子	569	显老	536	向日葵	505
围堵	400	污秽	166	媳妇	149	显然的	408	向上	208
维吾尔	669	巫师	160	习惯	188	显现	409		535
伟大	96	巫术	224		189	宪法	693	向外	276
委曲	299	巫术治疗	224	习惯的	431	现成的	148	向下	221
委屈	299	诬赖	300	喜	188	现出	409		681
尾巴	615	诬蔑	300	喜鹊	139	腺	169	向阳地	515
尾随	142	乌黑	551	喜鹊叫	699	陷入	715	象	418
为	645	乌鸦	343	喜悦	703	陷塌	405	象棋	710
为了	652	屋檐	594	洗	139	陷下去	578	象媳妇那样	
为主	298	无	689	系带	667	限制	368	尊敬长者	150
未开化的	441	无底	373	戏刷	179	线	685	象征	631
未受胎的	393	无精打彩	510	细的	712	线脸	319	xiao	
未驯服的	258	无聊的	217	细小的	501			肖像	376
味道	109	无条件的	271	细心的	442	相当	xiang	消化	718
喂	539	无益的	217	xia	353	相反	504	消失	118
胃	306	武装	440	瞎子	608	相符	458	消瘦	273
位置	137	五	619	峡谷	313	相混合	507	消息	483
	531	五	620	狭窄的	582	相熟	204	削	613
wen		五	604	匣子	371	相似点	648	削割	454
温	176	五岁牲畜	604	下	164	相谈	456	泉	663
温泉	119	舞蹈	174	下摆	225	相同	407	小	130
温习	186	侮辱	227	下级	220	相信	414	小便	711
	205	雾	165	下决心	452	相遇	191	小队	130
瘟疫	349	勿	152	下流的	705	箱子	92	小儿病	628
文化	604		173	下面	220	香	397	小径	580
								小喇叭	134

小鸟	211	信件	437	xiu	血统	666	眼	520
小舌	396	信任	414	修饰	xun	熏	眼哆	473
小牲畜	156	信心	414	修养	283	驯服的	眼角	449
小偷	388	信仰	616	休息	435	驯熟的	眼睛发花	265
小腿	716	凶门	462	袖子	157	巡逻	眼泪	518
小腿骨	700	xing		锈	109	寻找	宴会	391
小小的	130	兴奋	586	xu	420	迅速	谚语	468
小心的	157	兴起	480	虚伪	327	Y	厌烦	335
小心的	345	星火	575	许多的	439	ya	雁	281
小指	569	星期	285	许诺	380	压力	咽	427
小组	235	腥味	509	许多	540	压迫	焰火	575
孝顺	256	形成	177	许诺	457	200	yang	
笑话	411	形式	341	序言	108	203	羊粪	365
	410	形象	245	絮	532	201	羊叫	476
	721	形状	246	xuan	462	203	羊毛	509
楔子	700	刑罚	477	宣布	269	266	羊绒	510
蝎子草	319	行为	731	宣传	684	278	羊虱子	704
鞋	701	行政	435	宣言	653	728	洋	193
鞋帮	461	醒	600	喧哗	691	570	扬奶	592
鞋底	671	兴趣	147	724	691	604	扬起	193
斜的	447	兴致	147	旋风	724	721	扬水	592
斜瞪眼	459	幸福	433	旋律	386	730	养护	630
斜歪	196	幸运	450	旋钮	254	yan	样式	735
斜眼的	223	杏	451	旋转	268	185	yao	
协力	323	性格	450	癣	267	682	要求	497
协议	456	428	542	癣疥	407	676	700	
写肚	153	610	542	癣疥	324	676	700	
幸	xin		542	癣疥	324	676	700	
新的	557	性命	107	癣疥	324	676	700	
新开口	717	性情	91	癣疥	324	676	700	
新奇	529	428	428	癣疥	324	676	700	
新闻	279	429	429	癣疥	324	676	700	
心情	606	xiong		癣疥	324	676	700	
心动	601	兄	126	癣疥	324	676	700	
心窝	657	凶暴的	222	癣疥	324	676	700	
心意	100	凶恶	331	癣疥	324	676	700	
心脏	592	凶恶的	720	癣疥	324	676	700	
信封	469	胸	539	癣疥	324	676	700	
信封	437	胸口	100	癣疥	324	676	700	
信封	235	胸脯	565	癣疥	324	676	700	
信封	152	胸脂	344	癣疥	324	676	700	
信封	229	熊	127	癣疥	324	676	700	

ye	移注	742	营养	717	幼小的	154	怨恨	430
噫	疑虑	597	迎接	669	yu		yue	
野艾	椅子	593	影子	615	愚蠢	633	阅	676
野葱	已经	503	硬的	336	愚蠢的	267	越	672
野地	以后	199	yong		鱼	423	越过	184
野火		358	拥抱	630	渔夫	423	岳父	315
野鸡		359	佣人	435	宇宙	533	岳家	314
野沙葱	以外	277	永恒	490	语言	340	岳母	315
野生的	意见	593	永久	686	雨	158	月	593
野兽	意思	683	永生	490	雨衣	390	月亮	593
	意图	453	蛹	550	羽毛	580	yun	
腋窝	意愿	238	勇敢	128	羽毛管	539	晕迷	479
页	意志	452	勇敢的	267	遇见	302	云	685
叶	役畜	674	勇士	128	用戥子称量	663	运气	347
yi	亿	245	用角顶	218	用尽	683	熨斗	410
衣服	艺术	681	用乳器	598	愈	506	Z	
衣领	驿站	549	喂奶	143	预告	740	za	
依次	yin		用膳	668	预算	648	杂色的	266
依靠	音调	99	用膳食	448	预言	97	杂志	602
	音信	613	you		预兆	740	灾害	460
依赖别人	因为	651	优秀的	715	冤	350	灾祸	145
一	阴冷的	443	游逛	346	冤屈	349	灾难	100
一般的	淫荡的	705	游戏	495	元首	481	崽子	281
一半	吟	295	游泳	673	元音	254	栽	629
一串	银合色	708	尤其是	506	园	334	栽重量	183
一点儿	银鬃的	554	犹豫不定	303	原告	418	再	145
一定	银子	490	由于	651	原籍	519	在	203
一齐	饮料	664	油	641	原籍	519	在里边	138
一切	引起	675	油垢	189	原谅	665	在内部	150
一同	引证	540	油腻	463	原先	680	在里边	228
	隐蔽	414	有	138	原野	371	在内部	537
一下子	隐蔽	195	有的	433	原因	683	zan	
一小扎	隐瞒	516	有负荷力的	181	原则	435	赞美	476
一阵一阵	隐瞒	517	有孔的	574	圆形	236		703
一直	隐事	517	有忍耐力的	181	远	104	赞美词	475
一昼夜	印刷	145	有时	310	远景	361	暂时	653
医生		200	有孕	187	远离	445	zang	
医院		338	有余	409	院	366	脏	510
医治			友谊	515	愿望	400	zao	
遗产	ying		诱哄	115		299	枣	554
遗传	应该	344	右	145		402	枣骝色	338
遗失	鹰	257	幼畜	645				
遗嘱	英雄	128						
移动	英雄的	267						
	鹦鹉	642						
	纛	425						
		520						

枣红色	438	张开	202	侦察	653	知识分子	602	zhou	
早	269	张口结舌	247	侦探	621	蜘蛛	90	洲	636
早晨	541	掌管	252	珍贵物	265	指导	419	周年	524
凿透	578		286	珍珠	611	指甲	389	周围	267
凿子	583	掌握	252	针	465	指示	416		533
灶	299	长大	147	针刺	713	指向	453	肘	642
	460	长官	202	针盒	465	脂肪	535	咒骂	330
噪音	113	障碍	583	枕	218	脂肪浮皮	320	咒文	625
ze		障碍物	658	枕头	218	直	121	皱纹	389
责打	449	帐篷	477	震动	222	直接	723	zhu	
责成	181	帐	199	震响	225	直立的	158	诸	255
zen		招待	191	镇压的	201	植物的	254	猪	289
怎样	730	招待	191	zheng		植物	679	竹	388
zeng		招募	457	正月	558	侄子	125	主持	298
憎	447	招惹	258	筝	738	纸	553	主管人	437
憎恶	444	招手	319	争论	481	治理	435	主教	323
增多	117	招展	196	蒸	444	治愈	251	主席	634
增强	163		194	蒸的	443	痣	485	主要的	298
赠送	402		202	蒸溜	506	致富	139	煮	562
zha		着慌	146	蒸笼	444	挚友	497	煮开的酸奶	557
渣滓	700	沼泽地	560	蒸气	663	制度	464	煮烂	733
扎	643	找到	527	整	653	制作	455	注视	720
扎枪	421	召唤	233	整个的	180	秩序	464	注意	114
榨取	702	召集	581	整块	180	智慧	684		525
zhai		照顾	331	正确	456	质	562	柱子	132
债务	546	照顾	120	正式的	446	zhong		驻扎	137
zhan		照耀	294	证明人	293	中间	237	铸造	582
沾污	166			证物	293	中篇小说	649	zhua	
沾	497	遮盖	178	政策	647	中午	687	抓	143
占领	253	折叠	251	政府	436	中心	643		474
毡褥子	719		517	政治	673	中性的	584	zhuai	
毡子	413	折断	386			中央	643	拽	572
站立	450	盐	415	汁液	728	终结	273	zhuang	
战败	201	这	262	之间	355	终结	143	专横	253
战斗	135	这边	496	支撑	651	种类	647	专门的	654
	137	这么多	539	支持	216	种山羊	684	专政	201
战利品	526	这些	251	支出	286	种驼	164	专制的	253
战胜	201	这样的	405		434	种子	696	专制的	252
	219	这样做	411	枝杈	590	种族	669	转送	197
战役	135	zhen		肢	492	肿	312	转移	715
战争	192	真诚的	695	织	507	知道	483	传记	500
zhang		真的	695	知道	483	知觉	483	赢利	363
章程	246	真理	695	知觉	484	众多	527	赚头	363
章	275	真正的	446	知识	484	重	398	装备	440
张	111	砧	231						

装订线	687	卓越的	285	总的	741		454		zun		
装封	236	桌子	719	总计	505					尊贵的	271
装模作样	129	着手	286	总结	244	撮	zuan			尊重	399
装饰品	571			总是	198	钻进		135			
装裁	126	姿容	717	纵火	279	钻孔		726			
庄稼	625	滋味	110			钻子		574		昨天	551
庄严	421	字	697	走	731			549		坐	610
壮年	406	字母	697	走迹	278	嘴	zui			坐起	545
状况	135	字母表	558	走马	453	嘴巴		365		坐位	609
		自大	416			嘴唇		682		作用	690
锥子	723	自愧	305	租金	659	嘴角		420		做梦	465
追	507	自然界	136	足迹	491	嘴子		576		做套	297
追及	308			祖父	537	醉		603		做印版	145
追问	471	宗教	711	祖先	207	醉的		603		做	348
追踪	491	鬃	449		537	最		652		做买卖	477
缀合处	468	棕色	401	阻挡	334	罪		732		做新娘	150
		踪影	141	组织	137	罪孽		521		做总结	244

英文索引

A

a ha	91	actual	583
abacus	591	acumen	591
abbot	323	acute	391
abdomen	289	(to)add	504
(to)abhor	444	(to)add salt	185
ability	92, 351, 555, 556, 572, 591	(an)added ingredient (to enhance the efficacy of medicines)	203
about	142, 351, 533, 655	(to)adjourn	420
about seventy	193	administration	435
about the same	143	administrator	437
above	207, 208	(to)admix	362
abrasion	182	(to)admonish	423
absence	689	(to)advance	186, 210, 677
absinthe	96	advantageous	187
abstract	348	(to)advertize	434
absurd	217	adze	522
abundant	214, 255	aerie	685
abuse	330	affair	343
access	232	(to)affirm	146
accident	145	affliction	287
(to)accompany	142, 189	after	199, 359
account book	199	aftereffect	696
(to)accustom to	205, 406	aftermath	343
accustomed to	188, 204	afterwards	358
achievement	106, 210	again	145, 205
(to)acquire	252	again and again	138
across	374	against	272, 273
act	731	age	501
(to)act	638	(to)age	536, 551
(to)act in opposition	651	aged	372
(to)act wilfully	253	aged people	502
action	690	(to)agitate	684
activity	690	(to)agree	457
actor	467	agreement	249
		agriculture	625

• 本词典英文栏的少数词在排校当中有些舛误，如与索引有出入，以索引为准。

(to)aid	217	animal	94
(an)ailment characterized by a		animated	107
choking sensation in the throat	431	annals	199
aim	453	anniversary	524
(to)aim at	452	(to)announce	434, 507
air	96, 347	announcement	431, 434
alcoholic liquor	120	(to)anoint	661
alert	574	another	514
alien	332	answer	332
alike	407	ant	722
all	103, 175, 179, 180, 255, 322, 505	antelope	301, 438
all at once	504	anthrax	155
all kinds of	256	anti-	333
all over	192	antler	249
all right	416, 467	anvil	231
all the time	198	any	103
all together	368, 504, 581	any hilly area with pleasant	
allegorical	739	climate, fertile soil, forests,	
alliance	249	rivers and lakes	326
(to)allow	457	anything hard to understand	443
(to)allude	414	anything put or worn around the	
almost	142, 711	neck	355
alms	541	anything which binds, fetters or	
alone	198, 283	ties	404
along the way	459	appeal	299, 680
along this side	496	appearance	245, 469, 477, 646, 688
along with	324	appendix	495
alphabet	558	(to)apply	661
already	503	(to)apply clay or mud	701
also	145	(to)appoint	639
(to)alternate	247	(to)appreciate	637
always	198, 696	(to)approach	320, 325, 711
amber	382	approval	588
(to)amble	453	(to)approve	457
amity	255	approximately	711
among	227	apricot	307
among themselves or ourselves	537	arch	518
amulet	595	archness	129
amusement	567	are	489
(to)analyze	422	area	518
ancestor	207, 537	(to)argue	482
and	127	argument	144, 481
anew	205	(to)arise	687
angel	546	arm	284
anger	349, 663	(to)arm with	440

armful	629	(to)attach	189
armour	387	(to)attack	191, 221, 319
armpit	609	auger	549
army	567	auspice	542
around	533, 711	authority	270, 483
around the back	359	autumn	499
(to)arouse	540	autumn encampment	499
(to)arrange in formation	423	avid	357
(to)arrive	401	(to)awaken	600
arrogance	416	award	706
arrow	612	awl	723
art	681	awl for burning holes	576
artemisia vulgaris	708	awry	196, 459
artery	611, 612	axe	618
article	251		
articulation	691	B	
artificial	348	baby's dummy	668
artillery	415	back	114, 332, 360, 447, 529
artisan	204	back of a knife	491
artist	463	(to)backbite	356
as	485	backing	216
as many as these	539	backward	226
as many as those	644	backwards	359
as soon as	201	bad	493
(to)ascend	285	bad luck	278
ash	695	bad smell	545
(to)ask	122	(to)badger	704
(to)ask to run an errand	437	bag	395, 619, 665
as.crew	447	balance	217
asian	196	bald	357
aspen	673	bald-headed	319
(to)asperse	300, 307	balding	319
(to)aspire to	268	ball	162
ass	256	bamboo	388
(to)assault	191	(to)ban	553
(to)assemble	581	(to)bandage	531
(to)assert	146	(to)banish	578
(to)assist	217, 313	bank	266, 371
(to)associate with somebody	367	banner	650
association	249	bar	245
astonishment	279	barb	212
at	207	bare	521, 704
at first	113	(to)bare one's teeth	736
at once	723	bare back	424
atmosphere	524	barely	116

bark	239, 320	(to) be chipped	260
(to) bark	394	(to) be close to	142
barren	393, 521	(to) be closed	310
(to) barter	119, 385	(to) be cold	182
base	610, 693	(to) be compassionate	549
base of spine	447	(to) be completed or complete	177
bashful	415	(to) be concave	368
basis	732	(to) be concealed	516
bassoon	152	(to) be connected	316
(to) baste	714	(to) be conquered	219
bat	131	(to) be content	325
battle	135, 192	(to) be convex	221
bay	338, 387	(to) be corpulent	741
bazaar	438	(to) be covered	201
(to) be	138, 157, 742	(to) be covetous	561
(to) be a bride	150	(to) be cross-eyed	223
(to) be a teacher	133	(to) be crumpled	697
(to) be able	556	(to) be damaged	369
(to) be able to accommodate	133	(to) be dandyish	283
(to) be able to carry, bear or lift	183	(to) be dazzled	265
(to) be able to hold	133	(to) be deeply moved	670
(to) be absorbed	718	(to) be deeply touched	670
(to) be afraid (of)	98	(to) be defeated	219
(to) be aggressive	186	(to) be defective	241
(to) be alive	107	(to) be degraded	226
(to) be an opponent	331	(to) be delayed	584
(to) be ashamed	415	(to) be delivered	294
(to) be astonished	279	(to) be depressed	305
(to) be at fault	261, 262	(to) be despondent	305
(to) be attentive to	114	(to) be destroyed	616
(to) be awry	196	(to) be detained	584
(to) be barely able to do some-		(to) be devastated	616
thing	229	(to) be dishevelled	587
(to) be bent down at the end	303	(to) be dispersed	626
(to) be blocked up	310	(to) be dissatisfied	561
(to) be bored	669	(to) be distressed	299
(to) be born	648	(to) be divided into groups, parts	
(to) be brought up	147	or chapters	176
(to) be burned up	710	(to) be dressy	288
(to) be capable	556	(to) be enough	401
(to) be careful (of)	157	(to) be entangled	247
(to) be carried away by anger	223	(to) be entangled in a knot	131
(to) be cautious	351	(to) be enveloped	173
(to) be cautious (of)	157	(to) be exhausted	732
(to) be cheerful	139, 501	(to) be extinguished	609, 676

(to) be fed up with	335	(to) be nicked	260
(to) be fiddling up and down	691	(to) be on one's guard	601
(to) be filled	556	(to) be on time	110
(to) be filled up	243	(to) be only one	284
(to) be finished	308	(to) be oppressed	203
(to) be fit for	455	(to) be overdue	357, 358
(to) be freed	294	(to) be parallel	441
(to) be frightened	222, 577	(to) be patient	635
(to) be frightened (of animals)	696	(to) be pressed	201
(to) be frozen	373	(to) be protuberant	221
(to) be fulfilled	179	(to) be proud (of)	143
(to) be glad	139	(to) be reconciled with somebody	250
(to) be guilty	291	(to) be relieved	662
(to) be happy	139, 433	(to) be remarkable	705
(to) be hidden	516	(to) be rough	118
(to) be humiliated	226	(to) be sad	288
(to) be idle	429	(to) be satisfied	325
(to) be ill (with)	536	(to) be saturated	556
(to) be in	532	(to) be seized	93
(to) be in agreement	455	(to) be sharp	183
(to) be in harmony	498	(to) be short	241
(to) be in progress	372	(to) be sick	536
(to) be in the center	298	(to) be slanting	196
(to) be in the retinue	142	(to) be soaked	210
(to) be in time	419	(to) be sorrowful	287
(to) be in wrong	262	(to) be squint	223
(to) be inclined	196	(to) be startled	222
(to) be infected	319	(to) be stuck	629
(to) be injured	291, 709	(to) be suited	455
(to) be insufficient	241	(to) be suppressed	203
(to) be insulted	226	(to) be swift	276
(to) be interested	606	(to) be taken	93
(to) be intoxicated	603	(to) be taught	418
(to) be joyful	433, 501	(to) be the main thing	298
(to) be knotted	431	(to) be thirsty	675
(to) be lacking	241	(to) be thrifty	117
(to) be lame	222	(to) be tied	431
(to) be late	357, 358	(to) be tired	466, 732
(to) be lazy	429	(to) be tired from	466
(to) be left	692	(to) be tired (from heat)	510
(to) be lonely	669	(to) be too far	362
(to) be maligned	350	(to) be too low	221
(to) be merry	501	(to) be too thick	461
(to) be mussed up	587	(to) be unable	731
(to) be nauseated	523	(to) be under the influence of	93

(to) be under the power of	93	(to) become excited	369, 588
(to) be uneven	118	(to) become extinct	493
(to) be unjustly	350	(to) become fat	174
(to) be vanquished	219	(to) become feeble minded	495
(to) be worn out	257	(to) become flabby or limp	692
(to) be worried about something for lack of time	146	(to) become free(from)	112, 590
(to) be wounded	709	(to) become harmonious	250
beads	270	(to) become hoarse	608
beak	365	(to) become infested by lice	161
beam	651	(to) become large-headed	481
bean	171	(to) become lean	273
(to) bear	127, 635	(to) become lonesome	284
(to) bear young (of a camel)	159	(to) become moist	513
beard	595	(to) become more distant	362
beast	301	(to) become naked	704
beast of prey	114	(to) become numb	377, 570
(to) beat	140, 176, 186, 213, 215, 449	(to) become old	536
	577, 627, 657	(to) become pregnant (of animals)	337
(to) beat in	578	(to) become proficient in	252
(to) beat out	300	(to) become quiet	500
(to) beat with the fist	517	(to) become rabid	280
beautiful	303, 589	(to) become red	672
beauty	689	(to) become rich	139
because of	651	(to) become rich in cattle	477
(to) beckon	196	(to) become rusty	440
beckoning gesture	196	(to) become shabby	257
(to) become	157	(to) become shrunk	697
(to) become accustomed to	188, 406	(to) become smaller	131
(to) become angry	223	(to) become soft	455
(to) become cheap	352	(to) become straight	633
(to) become clear	409	(to) become superfluous	409
(to) become conic	721	(to) become tattered	509
(to) become cool	376	(to) become tired	570
(to) become damp	513	(to) become used to each other	204
(to) become dark	133	(to) become violent	223
(to) become defiled	166	(to) become weak	226, 493, 495
(to) become dirty	166	(to) become wet	513
(to) become disturbed	691	(to) become white	560
(to) become dropsical	313	(to) become wide open	520
(to) become drunk	603	(to) become wild	223
(to) become dry and hard	369	(to) become worn out	509
(to) become effaced	133	(to) become worse	226
(to) become enraged	223	(to) become wrinkled	697
(to) become entangled (of hair)	184	bed	530
		bee	458

before	496, 544, 680	big toe	271
(to) befriend oneself with	205	bile	681
(to) begin	274	(to) billow	202
beginning	285	billygoat	684
beginning and end	274	(to) bind	132, 155, 361, 404
(to) behave	91	(to) bind to	670
(to) behave like a new bride	150	binding on edge of garment or top of foot wear	571
behaviour	91, 429	binoculars	235
behind	359	biography	500
(to) belch	347	birch	392
belief	414, 616	bird	725
(to) believe	414, 729	birds	443
(to) believe as true	694	birth mark	485
(to) believe in	152	(a) bit	130
believe	365	(to) bite	316, 460
belles-lettres	678, 682	biting (of a dog)	459
(to) bellow (of cows)	488	bitter	288
bellows	369	bitter salt	385
belly	289	black	328
belongings	359, 544	black board	591
beloved	108, 735	black tea with no milk	329
below	220, 221, 225	bladder	185
bench	140	blade	411
(to) bend	482, 517	blanket	374
(to) bend (of body)	125	(to) blaspheme	227
(to) bend backwards	290	(to) blast	212
(to) bend down	181, 640	blaze on the forehead	319
bending backwards	290	(to) bleat	476
benediction	393	(to) bleed to somebody	325
benefit	122, 125, 654	(to) blend	394
benevolence	263	blind	495, 608
bent	161	blind gut	495
berth	530	bliss	433
besides	277	(to) block up	334
best	715	blood	582
(to) best	285	blood clot	514
(to) best thing	207	(to) bloom	214
(to) betray	679	blossom	568
betray	678	(to) blot out	140
better	187	(to) blow	692
between	237, 355, 420	(to) blow up	212, 635
beverage	675	blue	378
big	415, 639	bluish	567
big livestock (horse, camel, ox)	155	blunder	241
big monastery	400		

blunt	488,495	bracelet	166
bluntly	269	(to)braid	301,617
board	141,245,591	braid of hair	290
(to)boast	143,369	braided	301
boastful	143	brain	626
boat	529	bran	90
body	147	branch	590
boil	736	(to)brandish	193
(to)boil	172,562	brass	302
(to)boil over	172	brave	267
(to)boil until soft	733	brawl	345
boiled yoghurt	557	(to)braze	278
boisterous	222	brazier	356,652
bold	128	breach	529
bolt	583	breadth	261
bond	430	(to)break	386,458
bonds	404	(to)break down	249,422,578
bone	737	(to)break in two	386
bonfire	518	(to)break off	362,678
book	153,512	(to)break wind	675
book(of old style)	611	breakable	338
bootleg	660	breast	344,537,565
boot-top	660	breath	108
border	349,351	breathing	108
border land	437	breeches	544
borderline	349	breching(harness)	385
borer	549	(to)breed	697
(to)borrow	439	bribe	337
borrowing	439	bride	149
bosom	537,565	bridle	316
bother	737	bright	594
bottom	740	brim	436
bottomless	373	(to)bring	402
bouillon	723	(to)bring to an end	233
boundary	417	brink	412
bow	518	brisket	344
(to)bow one's head	181	(to)bristle	547,599
bow-string	371	brittle	338
bowels	289	broad	214,547,566
bowl	99	broad cloth	567
bowl carried by mendicants to	133	brocade	475
collect alms	131	(to)broil	709
(a)bowl with a cover	317	bronze	400
box	395	broom grass	219
boy		broth	464

brother-in-law (wife's younger		the hat	446
brother)	399	by all means	416
brothers	126	by far	506
brown	401	by the side of	219
brush	725		
brushwood	171	C	
brutal	222,720	caecum	495
(to)buck	168	cake	154
buckteeth	227	calamity	281,289
buck-tooth	604	(to)calculate	156
bucket	609	calendar year	528
Buddha	171	calf	650
budget	648	calf in its second year	154
(to)build	136	(to)calk	569
building	137,144	call	680
(to)bulge	169,653	(to)call	233
bull	172	(to)call on the way	191
bulwark	322	(to)call to memory	239
bumble-bee	339	(to)call upon	233
bump	312	callouses on hands or feet	588
bunch	132	calm	106,513
bundle	132	(to)calm down	662
(to)bundle	132,155	calmness	499
(to)burden	126	(to)calumniate	300,307
bureau	637	calumny	307
burial place	532	camel	631
buried	200	campfire	518
(to)burn	121,279,658,710	camphor	275
(to)begin to)burn	513	can	470
(to)burn a hole in something	576	(one)can	157
(to)burn down	710	candle	470
(to)burst	213,635	candy	573
(to)bury	168,532	cane	622
(to)bury the dead	737	canopy	377
bush	171	canyon	313
business	343	capability	556
but	332	capacious	661,662
(to)butt	491	capacity	133,555,572,591
(to)butt each other	491	capital	376
(to)butt with the horns	598	capital of a country	507
butter	707	care	157
butterfly	264	careful	345,353
buttock	161	carefulness	157
button	637	careless	291
button of rank worn on top of		carelessly	321

cargo	126	caution	157
carpenter	494	cautious	353
carpet	349	cave	364
carrion	597	(to) cave in	368
carrot	473	(to) celebrate	391
(to) carry	456,466	(to) celebrate a wedding	391
(to) carry a load on a pole		celebration	139
lengthwise	197	celebration	643
(to) carry on one's back	686	centre	643
(to) carry on propaganda	684	cereals	165
(to) carry on the tradition	672	cerebrum	626
(to) carry out	148	certain(ly)	475
(to) carry over	629	certainly	470
carrying capacity	183	certificate	144
carrying pole	198	chains	295
cart	634	chair	593
cartilage	489	chairman	202,634
(to) carve	245,603	chalcedony	479
(to) carve printing blocks for		cham (Lamaist masked dance)	561
xylographs	145	chance	627,642
carving	603	change	318
case	235,317	(to) change	319,605,742
cashier	509	(to) change into	383
(to) cast	582	(to) change place	715
(to) cast away	534	(to) change to	383
(to) cast the coat	301	(to) chant	235
(to) castrate	97	chaos	353
castrated	97	chap	111
castrated camel	123	chaplet	270
castrated goat	601	chapter	175
castrated ram	412	character	91,92,429,717
(to) catch	143	characteristics	562
(to) catch fire	121,513,710	charcoal	520
(to) catch with a hook	212	charge	430
categorically	269	(to) charge with	181
cattle	477	chariot	634
cattle raiser	478	charity	541
catty (about 0.6kg)	445	charm	595,689
cause	683,705	chart	403
(to) cause disorder	543	chase	92
(to) cause grief	448	(to) chase	370
(to) cause to burn	121	(to) chatter	703
(to) cause to exit	286	cheap	352
(to) cause to receive	402	(to) cheat	380,486
cauterization	643	(to) check	138,178,353,705

cheek	336	class	112,441,647
cheek bone	706	(to) classify	590
chess	710	claw	389
chest	92,317,539,565	clay	701
chestnut	438,649	clean	119,565
chestnut (colour of horse)	338	clear	119,407,408,566,594,637
(to) chew	422	cleft	111,275
(to) chew the cud	348	clemency	263
chicken	628	(the) clergy	383
(to) chide	441	clever	514
chief	202,298,481,667,741	cliche	338
chiefly	298	(to) click the tongue (in praise	
children	395	or admiration)	703
(to) chill	375	cliff	283,314
chilly	443	(to) climb	184,285
china	699	(to) clip	354
(a) Chinese unit of weight (37.3		clock	356
gram)	472	close	231,702
(to) chirp	225,447	(to) close	311
chisel	583	close by	525
choice	715	(to) close one's eyes	113
(to) choke	431	(to) close up	153
(to) choke with	336	closed	153
(to) choose	605,716	cloth wrapper	699
(to) chop	555	clothes	384
(to) chop frequently	555	cloud	685
chopsticks	586	cloudless	566
church	617	club	712
(to) churn	176	(to) coagulate from cold	563
churn-staff	176	coagulated blood	514
cicatrice	607	coal	520
circle	235,399,559	coat	320
circular	236	coat with fur outside	205
circumference of a wheel	488	(to) coax	115
circumspect	345	cock	628
circumstances	136	(to) coerce	101
(to) cite	414	coeval	564
city	368	coin	448
(to) claim	507	cold	397,443
clamour	724	cold air	419
clan	98	(to) collapse	519
(to) clap	627	collar	436
clarinet	152	collar of a garment	417
clasp	287,629	(to) collect	389,390,581,656
(to) clasp in the arms	630	collection	656

(to) collide	419	completely red	504,573
colossal	121	complication	644
colour	545	(to) comply	326
colour (of animals)	469	(to) compose	455,498
colouring	165	composition	177
column	132,596	(to) compound	498
comb	591	comprehensive	214
combings of dirt (from the hair)	463	(to) compress	711
comet	485	comrade	515
(to) come	412	concave	368
(to) come across	191,683	(to) conceal	195,511
(to) come down	164	concealed	195
(to) come into evidence	409	concern	322,552
(to) come near	320	concord	255
(to) come nearer	711	(to) condense	96
(to) come out	285	condition	135,516
(to) come to an end	233,308	condolence	288
(to) come under the influence of	93	condor	626
(to) come under the power of	93	conduct	92,429
comfort	620	conductor	428
commandant	512	confer	402
commander	430	conference	390,457
commemoration	239	(to) confide	637
(to) commend	589	(to) conflict	331,491
commerce	385,476	(to) congeal from cold	563
(to) commit a fault or crime	291	conjecture	648
common	253,505	conjunction	426
common people	333	(to) connect	427,507
common saying	468	(to) connect with	361
(to) communicate	361	connection	361
compactly	508	(to) conquer	219
compactness	508	consciousness	484,602
companion	189,327	(to) conscript	258
company	552	(to) consider	156,331
compassion	263	considerable	504
(to) compel	101	considerable number	540
(to) compensate	646	considerably	504
(to) compete with	677	(to) consist (in)	532
(to) compile	498	constantly	696
(to) complain	299	constitution	693
complaint	299	(to) construct	136,180,455
complete	180,243,644	construction	144,454
(to) complete	233,307	(to) consult	456,457
completely	178,307	contact	361
completely black	551	container	585

(to) condemn	299	counter	272
(to) contend with	677	country	310,673
contentment	325	country side	371
contest	631	courage	452
continent	636	courageous	128,267
(to) continue	426	course	569
(to) contort	367	court	366
(to) contract	96,125	courteous	255
(to) contradict	458	courtyard	366
contradiction	353	cover	277,620
contradictory	273	cover (as against wind or rain)	515
control	353	(to) cover	195,395
(to) control	353	(to) cover oneself	178
controversy	481	covetous	357
convenience	232	cow	694,698
conversation	736	crack	111,275,553
(to) converse	737	(to) crackle	660
(to) convey	402,672	cradle	542
(to) convince	738	craft	427
(to) coo	225	craftsman	204
(to) cook by steam	444	crafty	677
cool	601	crane	638
(to) cool down	376	cranium	275
(to) cool off	375	(to) crash through	66,405
copper	302,442	(to) crawl on all fours	489
(to) copy	379	(to) crawl in	726
copy-book	210	(to) crease	125
copyist	153	(to) create	180,455
coral	729	(to) creep	489
cord	342,522	(to) creep in	726
cork	161	crepe	238
cormorant	328	crest	354
corn	625	crevice	111
corner	168,546	crew	130
corner of the eye	449	criminal	734
corner of the mouth	420	criminal law	553
corpse	395	crippled	440,628
correct	456	crisis	353
cortege	190	(to) criticize	727
cost	550,694	cropped	495
cotton	371	(to) cross	288,294,649
cotton stuff	179	(to) cross each other	458
cough	327	cross-eyed	223
(to) cough	327	(to) cross over	184
council	456	crotch	102

crotch between the legs	590
crow	343
crow-bar	561
(to) crowd	581
cruel	331,720
(to) crumble	405,519
(to) crumble into	742
(to) crumple	695
(to) crunch	350
crupper	385
(to) crush	521
crust	377
(to) cry	670
cub	462
(to) cuckoo	225
cud	596
cuirass	387
culture	604
cunning	427,677
cunning word	678
curb	316,452
curd	624
(to) curdle	246
curds	247
(to) cure	224,251,261
cure for a disease, evil etc.	224
(to) curl up	363
(to) curry	474
curse	330
(to) curse	330,430
(to) curse continuously	735
cursing constantly	735
curtain	377
(to) curve	482
custom	431
(to) cut	272,315,345,470,523
(to) cut off	345,523,622
(to) cut out	272
(to) cut the mane	215
(to) cut well	183
cymbals	562
D	
dale	374
dam	194

damage	286
(to) damage	249
damp	512
dampness	568
dandruff	316
dance	174b
(to) dance	174
dancing	174
danger	174
(to) dangle	100,657
dark	194
dark blue	142,173,177,179,328
darling	378
(to) darn	735
(to) date	516
daughter	496
daughter-in-law	396b
day	149
day before yesterday	540
day of the week	679
(the) day after tomorrow	285
daylight	514
daytime	290
(to) daze	540
dead body	243
dead body of a dignitary	395,698
dead-end	709
deaf	495
death	244
debauched	698
debauchery	586
debts	705
(to) decay	546
deceit	408,733
(to) deceive	427,485,523
(to) decide	380,486
decidedly	712
decision	268b
decisively	712
(to) decorate	268,269
decoration	703b
(to) decrease	571
decree	131,362
decrepit	434
deed	458b
	690

eds	691
ep	308
er	166
) defeat	201,219,733
ect	291
ective	241
) defend	323
ender	323
icic	241
ay	658
egate	645
icious	109
ight	567
l	428
) demand	507,700
ocracy	117
) demolish	578
non	93,579
onstration	423
ise	551
isity	508
artment	637,730
) depend on others	284
uty	211
) derive	687
cent	669
ign	337
ire	147,238,299,402
k	719
) despise	299
otic	252
tiny	382,425
) destroy	249
) detach	489
) determine	712
) detest	367
ice	579
) develop	130,372,480
velopment	404,548
vice for steam cooking	444
vil	93,519,727
) devise	591
terity	243
ce	721
atorial	201

dictatorship	201
dictatory	201
(to) die	502,514,698
(to) die out	493,676
difference	733
(to) differentiate	733
difficult	150,403
difficult to catch	530
difficult to get hold of	530
difficulty	150,644
(to) dig	478
(to) digest	718
dim	173
(to) diminish	367,585
(to) dine	165
(to) dip in	246
dipper	707
direct	723
(to) direct	667
(to) direct one's way towards	467
(to) direct oneself toward	325
(to) direct the course of	425
direction	467,569
directions	416
directly	121
director	202
dirt	350,471,636
dirt (from the hair)	463
dirt sticking to something	316
dirty	166,321
(to) disagree	458
(to) disappear	118
disaster	281,460
discarded objects	510
disciple	701
(to) discuss	456,457
disease	291,539
(a) disease of cattle	445
disgrace	714
disgusting	509
dish	552
dish water	667
(to) dismiss	624
(to) disobey	458
(to) disobey the custom	741

disordered	592	does not matter	467
(to) dispatch	408	dog	513
(to) disperse	594,624	doltish	291
dispersed	172	domestic animal	477
(to) display a bad temper	91	donkey	256
(to) display affection or love		don't	152,173
(toward parents)	271	door	311,685
disposition	91	doorsill	158
dispute	344,345	double	187
(to) disseminate	214	(to) double	187
(to) dissolve	317,664	double garment	187
(to) dissuade	738	doubt	579
distance	424	dove	621
distant	104,361	down	221,225,509,510
(to) distend	370	downward	681
(to) distill wine	506	(to) draft	253
distinct	408,637	(to) drag	572
distinction	393,733	dragon	473
(to) distinguish	733	drama	466
(to) distinguish oneself	705	(to) draw	464,563,627
(to) distort	367	(to) draw back	684
distorted	278	(to) draw nearer	711
distribution	382	(to) draw on	669
ditch	428	drawer	726
(to) dive	726	dream	465
(to) divide	382,590	dregs	700
division	175,382	dress	384
(to) do	348	(to) dress	544
(to) do again	206	(to) drift	371
(to) do business	477	drill	549
(to) do in this manner	411	drink	664
(to) do or put something in order	200	(to) drink	665
(to) do something in the required		(to) drip	240,296
time	110	(to) drive	425
(to) do something together	323	(to) drive away	370
(to) do something with one's own		(to) drive in	315,701
hands	286	drizzling rain	505
(to) do successively	200	drop	240
(to) do that way	572	droppings	365
(to) do thus	411	drought	282
doctor	260	(to) drop	240,525,674
doctrine	614	drum	343
document	153	(to) drum	213
(to) dodge	195	drunk	603
		(to) dry	250

(to) dry by fire	248	elder brother	126
(to) dry in the sun	248	elder sister	254
(to) dry out	317	elder(s)	127,502
(to) dry up	250,282,335,720	(to) elect	605
dry dung of animals used as fuel	118	electricity	565
dual	187	elegant	283
duke	308	elements	273
dull	173,488	elephant	418
dumpling (with meat and vegeta-		elk	325
ble stuffing)	141	(to) elude	425
dun-colored	584	embankment	194
dung	128	embers	518,575
during the course of	653	emblem	616
during the time	459	(to) embrace	630
dusky	177	(to) embroider	335
dust	636	(to) embroil	247
dust cloth	469	embryo	337
duty	101,435,686	(to) emit puffs or clouds of	
dye	165	smoke	128
(to) dye	165	emperor	311
		empty	355,374,543
		(to) empty out	661,702
		(to) emulate in	677
		(to) encircle	179
		(to) enclose	334
		enclosure	366
		end	93,273,645
		(to) end	143,233
		(to) endeavour	706
		(to) endure	633
		enduring	181
		enemy	192
		energetic	396,406
		energy	269,406,623
		(to) enforce	101
		(to) engrave	603
		engraving	603
		(to) engulf	427
		(to) enjoy	252
		enjoyment	567
		(to) enlighten	294
		enlightenment	291
		(to) enroll	178,258
		(to) enter	258,532
		(to) entertain	191

E

eagle	177
ear	573
ear (of grain)	564
ear wax	389
early	269
earth	216,277,377,722
east	465
easy	352
(to) eat	165,407
(to) eat one's fill	556
(to) eat rice	165
(to) eavesdrop	559
economical	119
(to) economize	117,281,501
economy	281
eczema	407
edge	371,411,412
(to) edit	498
education	157,291
(to) efface	140
egg	545
eight	498
bow	642

enthusiasm	677	(to) examine	138,503,633,653,705
entire	179,180	(to) examine in court	728
entirely	178,368,502	(to) exceed	409
(to) entomb	532	excellent	715
(to) entrust	437	except	277
(to) entrust with	181	excessively	346
envelope	235	exchange	118
envious people	123	(to) exchange	119,605
environment	267	(to) excite	540
envy	123,459	excrement	128
(to) envy	123	(to) excrete	129
ephedra vulgaris	439	(to) excuse	665
epidemic	349,628	(to) execute	148
epoch	691	exemplary worker	447
equal	407,564	exercise	205
(to) equal	441	exercise book	210
equilibrium	632	(to) exhaust	702
equipment	131	(to) exist	108,518,532
era	691	existence	107
(to) err	112	(to) expect eagerly	300
error	261	expectation	299
(to) eruct	347	expeditious	276
(to) erupt	213	(to) expel	370
(to) escape	170,241	(to) expend	432
(to) establish	136	expenditure	432,434
estate	535	expense	432,434
(to) esteem	399,637	expenses	286
estimate	648	experience	188,189
(to) estimate	637	experienced in	188
eternal	490	(to) explode	212,635
eternally	686	exploit	275
(to) eulogize	476	(to) expose	286
eulogy	475	(to) expunge	140
(to) evaporate	720	(to) extend	215,442
even	564	extensive	214
evening	531,687	extensive salt marsh	560
every	255	exterior	277
everything	505	external	276,277
evidence	144,413	extremely	182,346
(to) evidence	146	extremity	650
evident	407,408	eye	520,599
evil	365,493	eyebrows	374
evil spirit	93	eyelash	607
(to) exact	507	eyelid	449
exactly	732	eyesight	329,333

F

fable	225,739	fastening thongs put through a pierced hole	687
fabric	179	fat	173,535,625,641
face	469,520,563	(the) fat and flesh adhering to the hide of an animal just skin- ned	320
(to) face	325	fat around the intestines.	599
face powder	522	fate	382,425
factor	516	father	90
factory	690	father-in-law	315
(to) faint	479	fathom (measure of length)	102
fairly	523	(to) fatten	157
faith	414	fault	291,534,596
faithful	725	favour	125,346,654
(to) fall	525,674	(to) fear	98
(to) fall behind	357,358	feast	391
(to) fall ill	291	(to) feast	391
(to) fall in	578	feat	275
(to) fall in drops	240	feather grass	219
(to) fall in love (with somebody)	735	feathers	539
(to) fall in price	352	feature	646,717
(to) fall out	344	federation	361
low land	124	feeble	164,225
false	380	(to) feed	157,630
falsehood	384	(to) feed cattle with grass or hay	539
ame	102	(to) feed from a bottle	668
familiar with	204	feeding bottle	668
(to) familiarize with	205	(to) feel a sharp pain	571
amily	97,547	(to) feel ashamed	415
amily (people belonging to one household)	292	(to) feel cold	182
the) family of a married woman	548	(to) feel giddy	243
amous	580	(to) feel hungry	543
an	209	(to) feel pain	536
(to) fan	208	(to) feel pain from extreme cold	445
ar	104,361	(to) feel refreshed	600
arcy	595	(to) feel sorry (for)	549
art	675	(to) feel unhappy about	449
(to) fart	675	(to) feel very cold	445
arther	506	feeling	484
ast	171,390,660	(to) feign	129
ist amble	453	fellow traveler	189
ist ambler	453	felt	413
(to) fasten with nail	315	felt covering of the upper part of a yurt	206
(to) fasten with thread or cord passed through a hole	688	female	259,260

female camel	411	first	503,634,660
female (of some carnivorous animals)	543	first blush of morning	686
fence	334,400	(the) first day of the lunar month	718
(to) fence in	334	(the) first month of the year (in lunar calender)	558
ferment	376	first snow	354
(to) ferment	413	(the) first vertebra of the neck	106
(to) fertilize	157	first winter month	461
festival	139	fish	423
fetid	545	fisherman	423
fetters	295,404,655	fissure	553
feudal	552	fist	511
fever	321	(to) fit in	133
few	577	five	619
fibre	721	five-year-old (horse, ox)	604
fiction	678	flag	194,203,650
field-glass	235	(to) flame up	121
fierce	331	flank	615,626
fifty	620	flap	366
fight	135	(to) flap	268
(to) fight	449,632,651	flap of a garment	263
(to) fight (with)	137	flat	631
figure	246,636	flat cake	154
filament	721	flat iron	410
file	253,380,423,580	flavor	110
filial piety	256	(to) flay	462
(to) fill a gap	516	flea	513
(to) fill a pipe	506	(a kind of) flea	721
(to) fill an opening	161	fledgeling	112,211
(to) fill cracks	563	(to) flee	170,241,445
(to) filter	728	flesh	483
find	526	fleshy	483,625
(to) find	527	flight of steps	295
(to) find a way out	115	(to) fling	318
finding	526	float	559
fine	501,566	(to) float	202,371
fine comb	727	(to) float (as a flag, mane or sail)	4,195
finger	392	flock	617
finish	93,273	flood	691
(to) finish	143,233,307	(to) flourish	130
fire	279	flourishing	404
fire cracker	552	flourishment	548
fire place	299		
fire wood	658		
firm	146,162,336,552,563		

(to) flow	681	fork	585,599
(to) flow (of milk from the udder at the time of sucking)	405	form	246,338,341,477,735
flower	568	(to) form a bloc	250
fluid	718	(to) form a column	424
(to) flutter	202,218,500	(to) form groups	176
(to) fly	508	formation	423
(to) fly into a rage	280	former	680
(to) fly up	211	fornication	705
foal	233,674	(to) fortify	163
foam	370	fortress	344
(to) foam up	369	fortune	167,425,450,451
foe	192	fortune-telling	645
foetus	337	forty	232
fog	479	forward	677
(to) fold	251,517	foundation	610
(to) fold up	251	four	231
(to) follow	189	fox	694
(to) follow an example	234	(to) fracture	386
follower	190	fragile	338
following	199	frame	417
fontanel	462	free	612
food	407,541,542	free time	419,577
food made from milk	557	(to) free by taking off	494
food-stuffs	399	(to) free by taking out	494
foolish	267,633	(to) freeze	373
foot	372	frequently	198
foot (hon.)	543	fresh	601
foot (of a mountain)	366	friend	327,497,515
footboard	295	friendly	255
for	645,651,652	friendship	249,515
for a short time	659	frog	484
for a while	659	from one to another	197
for the sake of	645,651,652	from time to time	138
for the summer to set in	463	front	537
force	403	frontier	349,351,437
(to) force	709	frosty	443
forefathers	207	froth	370
forehead	475	frozen meat for the spring	687
foreign	276,332	fruit	445
forest fire	657	fruit wine	203
forever	686	fuel	658
foreword	532	(to) fulfill	148
(to) forge	186	(to) fulfill up	307
(to) forgive	665	full	243,644
		full of holes	574

fully	307
(to) fumigate	683
fun	225,410
function	690
functionary	661
fur	697
future	360
G	
gadfly	379
gain	122,363
(to) gain	363
gait	731
gall	618
(to) gallop	188,308
game	301,495
gang	499
gap	420,424,615
(to) gape (of mouth)	202
garbage	473
garden	400
(to) gargle	425
(long sleeveless) garment (worn by women over a gown on for- mal occasions)	662
gas	347
gas generated in the stomach or bowels	675
gate	311
(to) gather	159,390,581,656
(to) gather in	323
(to) gather up	389
gathering	390
gathers	389
gauze	699
(to) gaze	720
(to) geld	97
gelding	97
gem	265
general	430,505,657,741
generally accepted rule	740
gentle	255,513
genuine	446
germ	337
gesture	229

(to) gesture	229
(to) get	527
(to) get accustomed or used to	205
(to) get across	288
(to) get better	500
(to) get broken	249
(to) get caught	629
(to) get crooked	278
(to) get dry	335
(to) get married	293
(to) get mixed	362
(to) get out of order	294
(to) get out of shape	278
(to) get saturated with	210
(to) get stuck in something	715
(to) get up	158
(to) get warm	319
ghost	617
gift	92,149,151
girl	396
(to) give	402,541
(to) give a number to	235
(to) give birth	648
give me!	103
(to) give support	216
(to) give up	318
gladness	139
glance	333
(to) glance	689
gland	169
glanders	595,734
glass	715
(to) glide	321
(to) glimmer in various colors	265
(to) glitter	296
gloomy	179
glorious	580
glory	102,575,617
gloves:	147
glow of fire	575
glowing coals	575
glue	555
(to) glue together	555
(to) gnaw	350
(to) go	731

(to) go after	189
(to) go ahead	677
(to) go astray	445
(to) go away in order to avoid	425
(to) go back	172,253,333
(to) go by	546
(to) go down	164
(to) go from one person, place, or object to another	179
(to) go or come into a place	532
(to) go out	285,676
(to) go out to pasture	149
(to) go round	267
(to) go through	649
(to) go to a place	534
(to) go to ruin	133
(to) go up	210
(to) go well with	455
go-between	460
goal	453
goat	734
Gobi	296
god	171
god of death	268
gold	104
golden spire of a temple	283
goldfish	104
gonorrhea	398
good	467,588
good fortune	450
good looking	583
good luck	347,421,450,451,542
(a) goodmarksman	485
good opportunity	627
goodness	542
goose	281
(to) gore	598
gorge	313,364
gossip	355,579
(to) gossip	356
gossiper	357
(a kind of) gourd	387
government	436,647
governor	437

(to) grab	167,727
(to) grab by the collar	417
grace	346
grain	165,625
grand child	125
grandeur	421,575
grandfather	537
grant	402
(to) grant	527
grape	688
grapnel	212
(to) grasp	124
grass	511,538
grass hopper	563
(to) grate harshly (over)	508
gravel	317
(to) graze	149
grazing grounds	149
grease	641
greasy (taste)	509
great	96,639,693
great grandson	447
great khan	311
(a) great many	690
(the) Great Wall of China	558
greatness	421
greedy	330,357
green	511
greens	511
(to) greet	451,741
greeting	451
grey	164
grey-haired	164
grief	287
(to) grieve	287,288
(to) grill	708
(to) grind	151
grindstone	151
grippe	327
gristle	489
(to) groan	739
groin	554
(to) grope	631
ground	277,377
group	112,175,235,499

(to) group	159
grove	726
(to) grow	680
(to) grow deaf	244
(to) grow foggy	479
(to) grow in number	117
(to) grow large	174
(to) grow misty	479
(to) grow old	372,551
(to) grow rich	139
(to) grow scanty	357
(to) grow scarce	357
(to) grow thin	273,653
(to) grow up	550
growth	210,404,550
gruel	464
guaranty	181
guard	478,323,334
(to) guard	323,559,596
(the act of) guarding	478
(to) guess	619
guest	294,454
guide	428
(to) guide	667
gullet	671
gun	163
gunpowder	202

H

habit	188
habitual	204
(to) habituate	205
haft	144
hail	489
hair	697
hair (of horse, goat etc.)	352
hair ornaments	335
hair pin	335
half	238,623
half an fathom (a linear measure)	213
halter	511
hamlet	289
hammer	105
(to) hammer	701

hand	284
hand (of clock)	465
(to) hand over	655
handful	124
handicapped	440
handle	144,413,559
(to) hang	543
(to) hang down	194
(to) hang one's head	303
(to) hang up	466
happiness	139,433
hard	150,336,403,563
(to) harden	377
hardly	116
hardship	150,448
hare	849
harm	291,365
(to) harm	375
harmony	249,255
(to) harvest	390
(to) hasten	391,730
hasty	146,706,730
hatchet	618
(to) hate	367,430,444
hatred	430
haughtiness	416
haughty	143
(to) haul	572
have	150
(to) have	138
(to) have a cough	327
(to) have a desire to vomite	523
(to) have a dream	465
(to) have a grudge against some- body	430
(to) have a meal	448
(to) have a pointed top	721
(to) have an abrasion or a saddle sore	183
(to) have an audience with	142
(to) have an aversion	335
(to) have an intermission	420
(to) have being	108
(to) have diarrhea	610
(to) have faith in	497

(to) have night mare	328
(to) have no strength	731
(to) have relation to	361
(to) have respect	399
(to) have time	419
having a gap	111
having a hole	574
haze	676
head	634,639,660
head cold	640
headman	181
head piece	234
(to) heal	224,251
health	147,270,484
healthy	270,568
heap	523
heap of stones	523
(to) hear	606
hearing	606
hearsay	519,613
heart	299,469,601
heat	321,409
(to) heat	237,318
heavenly fairy	190
heavy	173,398
hedgheg	432
he-goat	684
hell	623
helmet	234
help	125
(to) help	217,323,635
hemp	528
hen	628
herd	617
(to) herd	332
(to) herd cattle	94
herd of horses	94
herder of horses	95
herdsman	478
hereafter	358
heritage	535
hero	128
heroic	128
herpes	407
(to) hesitate	657

(to) hesitate in speaking	248
(to) hew	555
(to) hew frequently	555
hibernation	415
(to) hide	195,517
hidden	195,518
high	206,207,545
highway	436
hill	221
hind	360
hinder	114
hindrance	145,583,658
hip	626
history	656
(to) hit	215,449,491,509,577
(to) hit here and there	585
(to) hit upon	529,654
hither	496
hither and thither	405
hive	685
hoar frost	345,562
hoary with age	560
hobble	548,577
hog	289
(to) hold	143
(to) hold firmly	124
(to) hold in one's hand	124
(to) hold night watch	479
hole	521,574
hollow	364,374,529
hollow of a hand	124
holy	119
holy water	119
home	292
(to) hone	151
honest	695,725
honey	139
honourable	271
hoof	649
hook	212
(to) hook	212
hoop	287,448
hope	299,402
(to) hope	403,497
(to) hope for	268,300

horizontal	374	husband of one's elder sister	401
horn	177,249	husband of one's younger sister	242,402
hornless	495		280
horse	487	hydrophobia	
horse dung	363		
horse-cloth	505	I	
horsefly	379	I	151
horse's bit	107	ice	492
horseshoe	627	idea	155,593,683
hose	525	ideas	688
hospital	261	identical	94
hostile	333	identical with	407
hot	321	idle	429
hot cinders	518	if	343
hotel	163	if not	272
hour	556	ignorant	174
house	137	ilium	615
household	97	illness	539
household goods	359	image	245,376
how	339,351,734	(to) imbibe	607
how much	339,347	(to) imitate	234
how many	339,347	immediately	201,660
how to act	730	(to) immerse	246
(to) howl	673	implement	440
hub of a wheel	167	(to) impose on	181
huge	96,693	(to) imprison somebody	366
(to) hum	245	(to) improve	436
humble	220	in	237
humidity	568	in all	307
(to) humiliate	227	in company	580
humour	721	in every direction	405
hump (of a camel)	162	in general	741
hunchback	161	in-law relatives	348
hundred million	245	in-law relatives from the point of	
hundred thousand	169	view of the husband or wife	315
hunger	541	in order to	645
hungry	534	in the back	359
hunt	92	in the beginning	113
(to) hunt	111	in the neighborhood	219
(to) hunt in a group	93	in the rear	359
hurried	730	in what degree	351
(to) hurry	146,391,730	incense	397
(to) hurt	375	incense stick	397
husband	264,515	(to) incite	540
husband and wife	264	inclined to feel cold	182

incomplete	242	intelligent	600
increase	550	intelligentsia	602
(to) increase	117,504,550,697	(to) intend to	452,453
indebtedness	546	intensity	269
index finger	224	(to) intercept	110
indifferent	584	interest	122,395
indigent	731	interior	227
indirectly	197	(to) intermingle	362
indistinct	134	(to) intermix	362,394
indistinct whisper	405	internal	227
(to) induce	738	interpreter	341
inevitable	271	(to) intertwine	617
inexpensive	352	(to) interview	614
inflexible	378	intestines	289
influenza	327,630	intimate	702
information	483,613	into a pulp	154
(to) inhale	607	into small pieces	154
(to) inherit	672	intoxicated	603
(to) inhumate	532	intrigue	523
(to) injure	375	(to) intumesce	370
injustice	349	inundation	691
inn	163	(to) invade	191,319
inner	227,229	(to) investigate	491,614
Inner Mongolia	537	(to) invite	426,680
(to) inquire	122,471	inwards	228
insanity	604	iris	565
(to) inscribe	153	iris pumila	565
insects	367	iron	647
inside	227	iron for pressing	410
insincere	380	iron or rope nose-ring (for cattle)	230
(to) inspect	138,503	(to) irritate	399
(to) inspect secretly	621	is	489
inspiration	677	isabella	321
(to) instigate	540	island	116
institution	137,400	issue	285
instructions	416	(to) issue	527
instrument	131	itch	324
insufficiency	241	item	251
insufficient	241,242		
(to) insult	227	J	
insurance	183	jabber	405
intact	179	(to) jabber without stopping	735
intellect	684	jacket	401
intellectual mind	602	jail	329
intelligence	483,591		

(to) jar	226
jar with a small opening, used for wine, etc	159
javelin	421
jealousy	123,459
(to) jeer at	257
jest	220,721
jewel	265
job	95
(to) join	258,313,427
(to) join together	468
joint	417,691
joint of the thighs	102
jointly	580
joke	220,225,410,721
journal	199,602
journey	99
joy	147
jubilee	524
(to) judge	728
judgement	713
jugular-vein	309
juice	728
(to) jump	211,330,697
juniper	120
just a few	340
just a moment	136
just as	94
just before	589
just right	732
(to) jut	306
jutting	306

K

kasaya (a patchwork outer vestment worn by a Buddhist monk)	533
keen	391
(to) keep	315
(to) keep a horse tied up and on a special diet to prepare it for a race	603
(to) keep close to	142
(to) keep secret	517
(to) keep somebody company	367

(to) keep vigil	479
(to) keep watch	559
kennel	339
kettle	379
key	659
(to) kick	168
(to) kick back	635
(to) kick with the hind legs	635
kid	414
kidney	160
kids	395
(to) kill	102
kind	468,647
kind of date	554
(to) kindle a fire	658
kindling	658
king	311
king of hell	268
kite	257
(to) knead	256,459,519
knee	536
kneecap	639
(to) kneel down	608
knife	393
(to) knit	507
(to) knock	638,641
(to) knock one's forehead against something	491
knoll	221
knot	436
(to) know	483,525,624
knowledge	264,483,484
Korea	605
koumiss (fermented mare's milk)	98

L

lack	241
lacking	242
lacquer	719
ladder	295,710
ladle	707
(to) ladle and pour liquid	592
lady	396
lama	472

lamb	391
lame	222
lammergeier	739
lamp	217
lance	421
lancet for bleeding	328
land	277,531
language	340
lantern	217
lap-dog	311
lard	535
large	173,415,639
large drops of sweat	329
large intestines	526
(a) large needle used for sewing stiff material	630
large river	492
larvae of the gadfly on the back of animal	302
larynx	355
lash	627
(to) lash	303
last will	293
last year	510
last year's lamb	646
lake	516
late	531
late born	343
later	199,358
(to) laugh	411
laughter	410
law	379,553
lawsuit	433
lay man	329
(to) lay out	215,462
lazy	334,429
'lead	650
(to) lead	378,667
leader	481,667
leaf (of a plant)	497
league	249,361
(to) leak	296
lean	273
(to) lean	651
(to) lean to one side	196

leaning backwards	290
(to) leap	211,330,697
(to) learn	613
(to) learn from somebody	418
learning	264
lease	659
leather	588,719
leather bag	651
leather strap	613
(a) leather strap which is put through the buckles of the girth of a saddle	446
(to) leave or set out for (hon.)	487
(to) lecture	409
ledge	412
left	465
leg	303,372
legend	225
leisure	419,577
lending	439
(to) lengthen out	613
leopard	411
less	577
lesson	351
letter	153,437,697
lewd	586
liar	385
(to) lick	224
lid	620
lie	384
(to) lie	339
(to) lie on a pillow	218
life	107
(to) lift up	548,609
light	290,292,375,557,566,594
light blue	567
light yellow	381
(to) lighten	294
lighting device	217
like	485
(to) like	239
like this	405
liking	147
limb (of the body)	492
limit	351

(to)limit to	351	(to) look intently	702
limping	222	looking glass	639
line	253,580	loop	297,587,599
(to)line	228	loose	421, 612
(to)line up	423,424	(to) loose	194
line in a book	490	(to) loosen	489
lineage	666,669	lord	512
linking	426	(to) lose	103,289
lintel	641	(to) lose flesh	263,653
lion	119	(to) lose in a game	219
lip	682	(to) lose one's life	698
liquidate	646	(to) lose one's way	643
(to)listen	559	loss	286
(to)listen to	606	lotus	472
literature	682	lotus flower	129
(to)litigate	418	louse	160
litigation	433	love	239,317
little	130,154,442	(to) love	239,735
(a)little	116,130	lovely	370
(the)little finger	569	low	220,225,499
little house dog	311	low pass	378
(to) live	107,108,610	(to) low (of cows)	488
(to) live by	107	lower	220
(to) live on	107	lower hem	366
lively	703	lower part of the cheek	422
liver	257	loyal	695,725
living	107	luck	167,347,433,450
load	126	lukewarm	176
(to) load	126	lungs	664
loading capacity	183		
loan	439		
(to) lock up	366		
locust	563		
loin	665		
loneliness	670		
long	681		
long ago	269		
long hair on the throat of a camel	449		
long sandy hill	481		
look	333		
(to) look	331,689		
(to) look after	120,122,331,611		
(to) look attentively	95		
(to) look for	267,614		

M

mad	280
madness	604
magazine	602
maggots	550
magic	665
magic words	625
magic spells	625
magnate	587
magnet	607
magnificence	421,575
magpie	699
maimed	440
main	298
mainland	636

mainly	298	marmot	625
majesty	617	married woman	274
(to)make	348	marrow	518
(to)make a mistake	291	marrow of the shin-bone	700
(to)make a promise	106	marsh	499
(to)make a report	409	martingale	581
(to)make a rumbling sound	245	(to)mash	519
(to)make a sharp	413	(to)mask	195
(to)make an entry in an account or register	199	mass	527
(to)make an experiment	653	(to)massage	519
(to)make an offering	628	(the)masses	527
(to)make anew	718	master	204
(to)make certain	471	(to)master	252
(to)make drip	240	masterpiece	207
(to)make every effort	706	(to)masticate	422
(to)make fun of	225	mat	209
(to) make hot	318	match	144,631
(to)make into loops	297	maternal	497
(to)make one's way to	453	maternal grandmother	505
(to)make peace with	498	matter	343,406,731
(to)make suffer	448	(one)may	157
(to)make mistake	261,262	meaning	683
(to)make progress	210	means	115
(to)make up the fire	280	measles	671
(to)make use	252	measure	342,351
(to)make use of	123	meat	483
(to)make war upon	137	mediator	460
male	264,266	medicine	259
male antelope	522	(to)meet	191,326,451,683
mama	247	(to)meet with	331,663
man	264,266,398	meeting	309,451,457
man-made	348	melody	99,100,254
manacles	404	melons	302
Manchu	480	(to)melt	317
(a)Manchurian	480	(to)melt away	317
mane of a horse	212	member	296
mange	324	member of the same family	175
manifesto	653	membrane	320
manner	735	(to)memorialize a superior or emperor	97
manure	128	memory	239,524,565
many	116,415,527	menace	430
mare	306	(to)mend	516
mark	631	mental aberration	604
market	438	(to)mention	238

northward	359
nose	322
not	152,171,272,689,692
not able to win	220
not broken in	258
not full	238
not straight	459
not very good	143
note book	210
notice	434
notification	431
nought	630
(to)nourish	630
nourishment	407,717
novice in Buddhist orders	134
now and then	310
nude	521,704
(to)nudge with the elbow	517
nuisance	737
number	636
(to)number	235
number one	503
numbness	570
numerous	116,527
nun	554
(to)nurse	120,122,611
nutritiousness	541,717
O	
o!oh!	739
oar	598
oath	624
object	743
object of religious veneration, worship or cult	729
(an) object used to hang some- thing on	243
object visible in the distance	141
objective	453
oblique	196,447
(to) obliterate	140
obscene	705
obscure	173
(to) observe	95
obstacle	333,583,658

obstinate	378
(to) obstruct	527
(to) obtain	527
obvious	407,408
occasion	642
(to) occupy	253
(to)occupy a place	137
ocean	193
odd	273
oddness	443
odour	695
oesophagus	671
(to)offence	191
offender	734
(to)offer	541
office	637
official	661
official duty	655
often	138
(a kind of) ogre	480
oil	641
oil lamp for offerings	461
old	372,381
old man	536
old woman	259,554
(the) older	127
omen	740
omission	241,261
on	207
on a level	564
on foot	731
on the contrary	332
on this side	496
once	503
once and for all	504
once more	205
one	503
one day and one night	364
one like that	635
one of the pair	549
one who transmits	197
onion	605
only a few	340
only one	283
open	407, 421,529

open steppe	371
(to) open	215,502
(for the mouth to) open and shut	111
repeatedly	609
(to) open by lifting up	111,528
(to) open up	593
opinion	421,642
opportunity	333
opposed	272,273
opposite	201,203
(to) oppress	167
or	272
or else	199,434,437,464,655
order	437
(to) order	253,467
ordinary	137,454
organization	271
organs of senses	271
organs of the body	285,413,667,669,732
origin	571
ornament	546
orphan	170
osier	514,529
other	272
otherwise	320
otter	479
our	370
(to)oust	381
out of date	276,277
outer	553
(to)outlaw	432
outlay	646
out-look	276,277
outside	285
outstanding	276
outward	460
oven	207,287
over	733
(to) over boil	179
overcast	377
(to)overcast (in sewing)	184,733
(to)overcome	369
(to)overflow	559
(to)overhear	373
(to)overturn	

owl	663
ownership	544
ox	698
P	
package	126,132
packed snowdrift	375
(a kind of) packsaddle	326
page	379
pagoda	611
pail	609
paint	165
(to)paint	165,464
painter	463
painting	463
painting brush	151
palace	333,547
palate	620
palm	101
(to) palpitate	215,474
pan for holding burning coals	356
panther	411
pants	544
papa	90
paper	553
parade	423
(to) parch	317
(to)pardon	665
(to)pare off	454
(to)parget	701
parrot	642
part	345
(to)part with	590
(to)participate	531
particolored	101,266
particular	654
pass	580
(to)pass	179,546,649
(to)pass a night	365
(to)pass away	502
(to)pass by	191,514
(to)pass into solution	664
(to)pass on	514
(to)pass on words	341
(to)pass the winter	538

(to) pass through some medium	197	(to) perforate	713
(to) paste	497	(to) perform	638
paste made from bean flour	429	(to) perform a cham	561
pasture	149,519	perineum	590
patch	468	period	691,710
(to) patch	516	(to) perish	609
patch (on clothes, etc.)	515	(to) perish with hunger	542
path	428,491	permission	457
patient	181	(to) permit	457
patrol	334	person	398
(to) patrol	559	person in charge	181
pattern	337	person who reincarnates	383
paunch	306	personal character and behaviour	428
pause	420	perspiration of the feet	713
paved road	436	(to) persuade	738
pay	560	pestilence	628
(to) pay	646	pestle	521
(to) pay a visit	98	petticoat	141
(to) pay attention	114,525	pheasant	305
(to) pay out	527	(to) phlebotomize somebody	325
pea	171	phlegm	567
peace	106,249,255,263,621	physical culture	148
peaceable	263	physical strength	634
peaceful	263,484,513	physician	260
peach	655	pick	439
peacock	638	(to) pick one's teeth	569
peak	530,531	(to) pick out	716
(to) peal	226	(to) pick up	389,656
pearl	611	picket	277
pebbles	317	(to) pickle in brine	185
(to) peck	641	picture	463
pedestrian	731	piece	345
pedigree	666	(to) pierce	574,578
(to) peel	358	(to) pierce a hole	601
(to) peel off	362	(to) pierce through	573
(to) peep in	702	(to) pierce with a lance	421
pen	334	pig	289
(to) pen	334	pig-iron	719
penalty	713,732	pigeon	621
(to) penetrate	726	pile	523,697
(to) penetrate into	228	pilferer	388
penetrating	600	(to) pillage	208
people	117	pillar	132,661
(to) percolate	728	pillory	229
perfect	644	pillow	218

pincers	572	plow	113
pinch	571	plow share	113
(to) pinch	571	plowshare bone	592
pine tree	501	plug	161
pinion	193	(to) plunder	208,640
pipe	302,576	pock-marked	574
pipe tobacco	245	pocked	574
piston	176	point	566,689
pit	521,664	point of view	688
pit of the stomach	100	(to) point out	238,419
pitch	187	poison	365
pitcher	609	poker (for fire)	716
pitted	574	pole	132,650
place	137,277,531	policeman	559
place to lie down	339	policy	647
(to) place in safe-keeping	315	(to) polish	469
plague	628	political party	499
plain	622	politics	673
plaintiff	418	pommel of the saddle	173
(to) plait	617	poor	731
plait of hair	290	poor fellow	369
plaited	301	poor thing	369
plan	648	popularity	102
plane	631	(to) popularize	214
plank	141	porcelain	699
plank-bed	140	porch	594
plant	679	porcupine	432
plaster	297	(to) portend	740
(to) plaster	701	portrait	376
plate	552	position	137
platform	621	possession	251
play	466	possibly	475
(to) play	496,638	post	132
(to) play an instrument	496	postal relay station	549
(to) play games	496	postpone	359
(to) play with the fingers	381	pot	199,379
player	467	(to) pound	521
player of fiddle	381	(to) pour in	582
playful	103	(to) pour in drops	240
pleasure	618,620	(to) pour out	121,661
pleat	389	(to) pour out drop by drop	240
plebeian	333	poverty	289
pledge	624	(to) powder	521
(to) pledge	108	powder in general	522
plentiful	116,255	powdery	636

rapid	390,660	(to) refrigereta	357
rare	356	(to) refuse	482
rash	730	(to) regain one's spirits	600
rasp	380	(to) regale	191
rat	388	regarding	655
rate of exchange	327	register	199
rather	523	(to) register	178
ravine	301,313,428	(to) regret	287
raw	656	regularity	467
rawhide	719	regulations	246,464
ray	292,651	reins	452
razor	393	(to) reiterate	186
(to) reach	401	(to) reject	299
(to) read	676	(to) rejoice	139
(to) read with a chanting voice	295	relation	322,586,647
ready	148	relationship	616
real	446,489,583,695	relative	586
(to) reap	315	relatives	647
rear	114	relatives on mother's side	497
reason	683,705	relay transportation	671
(to) rebuke	429	religion	711
(to) recall	239	religious worship	616
(to) receive	398,669	relish	110
(to) receive guests	454	(to) rely upon	497
recently	589	(to) remain	692
receptacle	585	(to) remain in a virgin state for a long time (of land)	124
receptacle for water or fodder	529	remedy	224
(to) recognize	624	(to) remember	239
(to) reconcile oneself with	250	remembrance	239,524
reconnoitrer	621	(to) remind	239
(to) recover	436,600	(to) renew	206,718
(to) recover consciousness	600	(to) renovate	718
(to) recover from illness	252	rent	659
(to) recover one's senses	602	(to) repair	435
rectum	558	(to) repeat	186,206
red	438,671	repetition	186
(to) redden	672	(to) replace	319
reddish-yellow with white mane and tail	554	reply	322
(to) redeem	451	(to) report to a superior or the emperor	97
reduced	134	report to an official	547
reed	388	(to) represent	645
(to) reel	531	representative	645
(to) refer	408	(to) require	700
(to) refrain from using	501		

o) rescue	93	right method	216
semblance	648	right moment	627
o) resent	367	rim	371,412,436,488
assistant	181	ring	287,365,559
solutely	268	(to) ring	234
o) resolve	712	ringworm	407
o) resound or ring (as frozen)	198	(to) rinse	425
soil underfoot)	271	(to) rip	326
spectable	686	(to) rip open	326
sponsibility	109	(to) rise	158,210,211,480,535
o) rest	218	(to) rise to the surface	371
o) rest the head on something	222	risk	100
stive	351	(to) rival	123
o) restrict in	696	river	298
sult	190	road	428
tinue	684	(to) roam	346,633
o) retreat	332	(to) roast	708
turn	172,253,333	(to) rod	208,640
o) return	186	robber	207
view	186	robbery	207
o) review	353	rock	314,582
vision	383	(to) rock	190
volution	267	rocket	552
o) revolve	703,706	rocky mountain	314
ward	703	(to) roll	226
o) reward	473	(to) roll (around)	531
team discharged from the eyes	313	roof	206,531
b	452	(to) roof	206
bbons	165	roomy	662
ce	138	root	667,693,732
ch	138	root of ginseng (panax quinque- folium)	534
chness	211	rope	208,522
ddle	674	rope for leading the camel	170
o) ride	221	rope stirrups for donkeys or ca- mels	230
o) ride a horse at full speed	424	rosary	270
o) ride bare back	354	(to) rot	408,733
idge of a hill	519	(to) rotate	267
idgepole	627	rough	117,720
iding crop	163	roughness	535,596
ille	121,270,456	round	236
ight	527	(to) rove	633
the) right-hand saddle girth which has the buckle	145	row	253,580
ight-hand side		rowen	343

(to) rub	469,508,519	salt	185
(to) rub against something	723	salt marsh	385
ruby	129	salty	185,722
rude	174	(to) salute	741
rug	209,349	(the) same	94,407,503
(to) ruin	249	(to) sanction	457
ruins of town	140	sanctity	393
rule	246,379	sand	258
(to) rumble	226,660	sap	728
(to) ruminare	348	Satan	727
rumour	579,613	(to) satiate oneself	556
rump	161	satin	641
(to) rumple	695	satisfaction	325
(to) run	183,308,681	(to) satisfy	326
(to) run after	308	saucer	219
(to) run away	241	savage	441
(to) run out	546	(to) save	93,281,315
ruse	427	savour	109
(to) rush	730	saw	376
Russian leather	169	(to) saw off	622
rust	439	(to) say (hon.)	97
(to) rust	440	scab	324,474
(to) rustle	660,709	scabbard	386
		(to) scale off	358
		scales	217
		scalp	386
		scandal	714
		scar	607
		scarce	356
		scarf	105
		(to) scatter	594,626
		scattered	172
		scene	621
		scholar	265
		school	614
		schoolboy	613
		schoolgirl	613
		schoolmaster	132
		scissors	318
		(to) scoff at	257
		(to) scold	441
		(to) scold at	429
		scoop	707
		(to) scoop out	702
		scope	572

S

sable	168
sabre	408,598
sack	395,665,724
sack made of coarse woollen cloth	619
sackcloth	619
sacred	119
(to) sacrifice	628
sacrum	665
saddle	259
(to) saddle	260,643
saddle-cloth	642
saddle cushion	209
saddle-felt	642
saddle horse	674
saddle sore	182
saddlepad	719
sadness	670
salary	560
saliva	729

(to) scorch	282,387,658	semidesert	296
(to) scour	120,469	(to) send	402,408
scout	428,621	senile	458
(to) scrape	393,508	senior	127,206
(to) scrape out	702	seniority	127
(to) scrape up	323	seniors	127
scraper	393,474	sensation	484
(to) scratch	474	sense	684
(to) scratch against something	723	sensitive	600
(to) scratch off	727	sentence	713
screen	322	(to) sentence to	713
script	153,697	(to) separate	590
scripture	512	(to) separate (from)	112
(to) scuffle	449	sequence	199
cum	700	serious	618
surf	316	servant	189,435
survy	134	service	101
sythe	315	(to) set fire	121,279
tea	193,633	(to) set on fire	658,710
tea shell	237	(to) set out	487
teal	623	(to) settle down	164
(to) seal off	153	(to) settle to the bottom	652
team	468	seven	223
(to) search	267,503	seventy	192
season	672	several	339
(to) season with salt	185	severe	720
seat	593,609	(to) sew	526
second	211	(to) sew with small stitches	703
secret	195,517	sexless	584
secretly	195	shabby	381
sediment of a pot after boiling		shackles	295,655
sediment	392	shade	615
(to) see	331,663,689	shadow	615
seed	696	shaft	413,664
(to) seek	267	shaft of a cart	116
(to) seek to	452	shagreen	588
seize	167	(to) shake 190,222,236,284,300,404,597	
(to) seize	253,727	(to) shake oneself (of animals)	717
(to) seize with the teeth	460	shaking	225
eldom	310,356	shallow	508
(to) select	605,716	(to) sham	129
selected	715	shaman	160
self-willed	270	shame	714
(to) sell	385	shame-faced	415
semi-	623	shank	713,716

sharpe	245,246,341,735	shut	153
sharp	391	(to) shut	311
(to) sharpen	413	shuttlecock	629
(to) shave	393	shy	415
(to) shave off	454	(to) shy at	444
(to) shear	354	sickle	315
sheath	386	sickness	539
shed	594	side	273,316,436
(to) shed feathers	301	sieve	211
(to) shed hair	301	sight	329
sheep	364	sign	229,631,740
sheep tick	704	signal	229
sheep's wool of autumn shearing	127	silently	598
sheepskin with its wool	506	silk	238,641
sheer	254	(a piece of) silk used as a greet-	
shell	237,239,320	ing gift among the Zang and	
shelter	322,515,594	Mongol nationalities	314
shelved	200	silly	291,633
shift	247,318,335	silver	490
shin	716	similar	485
(to) shine	294,296	similarity	648
shingle	317	simple	232,352
ship	529	(to) simulate	129
(to) shiver	147,583	simulation	129
shock	275	sin	521
shoes	701	since	496
(to) shoot	331	sinew	723
(to) shoot fire arms	280	(to) sing	235
(to) shoot with a firearm	163	(to) singe	387
shop	215,552	singer	234
shore	266,371	single	198,283
short	156,231,524	(to) sink	442,715
shortcomings	535,596	(to) sip	523,717
(to) shorten	585	sisters	254
shoulder	491	(to) sit	610
shoulder blade	193	(to) sit cross-legged	420
(to) shout	145,423	situation	135,137
(to) shout at	429	sixty	432
(to) shove	659	(to) sizzle	709
shovel	400	skein	297
(to) shovel up	323	skill	188,189,243,556
(to) show	419	skin	320
(to) shrink	96	skin (thin layer that forms on	
(to) shrivel	363	boiled milk)	549
shrub	711	(to) skin	462,727

skin sack	651	smell	695
skinny	273	smell of burning	350
skirt	141	(to) smile	411,486
skull	275	smith	204
skullcap	636	smoke	682
sky	524,632	(to) smoke	683
slander	307	(to) smoke profusely	128
(to) slander	300,307,356	smokeblack	369
slanderer	357	snake	487
slanting	447	(to) snap with the fingers	509
sledgehammer	472	snare	314,681
sleep	511	(to) snatch	167
(to) sleep	511,676	(to) sneeze	498
sleeve	327	(to) snip off	622
slender	501	snout	365
(to) slice	470	snow	564
(to) slide	321,405	(to) snuffle	304
slime	471	snuffling	304
slimy earth	471	so many	540
(to) slip	321	(to) soak	718
slit	553	(to) soar	369
(to) slit	470	(to) sob	295
slit in the side of a gown or shirt		sock	525
	529	soft	455
slobber	729	soft wool	510
slogan	683	(to) soften	256
(to) slouch	194	soil	377,722
(to) slouch in one's chair	471	(to) solder	278
slow	90,226,334,666	soldier	567
slow amble	587	sole	671
slowly	99	sole of foot	543
slumber	511	solid	146,162,336,503
(to) slumber	511	some	433
slush	701	sometimes	310
slyness	129	somewhat warm	236
(to) smack	627	son	395
small	130,154,442	son-in-law	401
small branch of tree	493	song	233
small hole	615	soot	369
small limb of a tree	493	sorcery	665
small livestock (sheep, goat)	156	sore	709
smallpox	508	sorrow	287,288
smart	283	sort	468
(to) smash	140	soul	617
(to) smear	300,307,661	sound	113,233,570

(the) sound of boiling, bubbling	553	splendour	421
sound (of the voice)	100	(to) splice	427
(to) sound	234	splinter	548
soup	723	(to) spoil	287,408
sour	288	sport	576
(a kind of) sour cheese made from milk	91	spray	564
source	167,413,667	(to) spray	702
south	544	(to) spread	130,214,215,626,661
soviet	456	(to) spread out	462
soy	429	(to) spread the legs apart	105
space	420,424,577	spring	119,167,312
spacious	661,662	spring camp of cattle-breeders	312
spade	400	(to) spring	211,330,697
span	608,643	(to) spring up	687
(to) spare	501	(to) sprinkle	564,792
(to) sparkle	294,296	sprout	601
(to) speak	737	(to) sprout	680
(to) speak respectfully	97	spurious	380
spear	421	(to) sputter	709
(to) spear	421	sputum	567
special	654	spy	621
species	468	(to) spy	293,621
specif	239	square	231
speck of dust or dirt	189	squat	551
speech	340,689	(to) squeeze with the hand	135
(to) speed up	391	squinting	223
speedy	706	(to) stab	335
(to) spend	432	stack	132
(to) spend a night	365	stadium	400
spider	90	stage	710
spigot	161	(to) stagger	303
(to) spill	674	stairs	710
(to) spill out	296	stake	277
(to) spin	248	(to) stalk	293
spine	519	stallion	95
spinning wheel	248	stallion camel	164
spiral ornament	668	(to) stammer	248
spiral pattern	668	stamp	623
(to) spit	518	(to) stamp the feet	209
spit (for holding meat over fire)	722	(to) stand	450
spittle	518,729	(to) stand in line	421
(to) splash	564	(to) stand in line or in file	441
(to) splash out	121	(to) stand on ceremony	265
spleen	215	(to) stand on end	547,599
		(to) stand out (of a number of	

objects	118	(to) stir	394,425
(to) stand up	158	(to) stir fire with a poker	716
(to) stare	720	stirrer	394
(to) start	274,540	stirrup	230
(to) start on a journey	487	(to) stitch	322,714,720
(to) starve	542	stitching	311
state	310,647,673	stocking	525
state of being, staying, existing	136	stocky	551
station	163	stone	582
(to) stay	137,138,164,610	stooping	161
(to) stay open	202	stop	163,450
steam	663	(to) stop	450
(to) steam	444	(to) stop up	161
steamed	443	store	215
(a kind of) steamed bread	481	storm	724
steamed meat dumpling	163	(to) storm	221
steamer	280	story	649,693
steamship	280	stove	160
steel	156,282	(to) straddle	105
steel for striking fire	346	straight	121,231,254,268
steelyard	217	(to) straighten	425
steep	254,268	(to) strain	495,728
(to) steer	425	strange	273,279,332,606
step	295	strangeness	443
(to) step	105	straw or rush mat	569
(to) step back	684	stray	451
(to) step on	295	(to) stray	346
stepfather	360	(to) stream	681
stepmother	360	street	438
steppe	337,622	strength	403,406,623
steppe fire	657	(to) strengthen	163
sterility	610	stress	200
sternum	539	(to) stretch	442,633
(to) stew	562	(to) stretch out	613
steward	509	(to) strike	140,213,577
stick	622	(to) strike upon	654
(to) stick	497	(to) strike with a stick	585
(to) stick into	264,701	(to) strike with the fist	517
(to) stick out	306,644	string	208,341,342,522,587
(to) stick up	297	(to) strip off	727
sticking out	227,306	striped	266
sticking up	297	(to) strive for	268,452,453
still more	506,672	strong	146,162,396,563,568
(to) sting	316	strong drink	595
stingy	330	struggle	632

(to) struggle	632	supreme	206,481
stub	358	sure (ly)	475
stubborn	378	surely	416,470
(to) study	612,613	surf	184
(to) stuff	573	(to) surmise	619
(to) stumble	173	surreptitiously	195
stump	358	(to) surround	179
(to) stun	243	surrounding	267
stupa	611	surroundings	533
(to) stupefy	243	suslik	464
stupid	267,633	(to) suspend	543
(to) stutter	248	suspicion	597
style	735	sutra	611
(to) subside	333	sutures of the skull	417
(to) succeed	179,426	(to) swagger	284,303
success	106	(to) swallow	427
succession	199	(to) swallow several times in suc- cession	427
such	405,635	swan	389
(to) suck	607	(to) sway 190,191,194,253,284,500,587	
(to) suck up	717	(to) swear	108,330
suddenly	191,571	swearing	330
suds	370	sweat	373
(to) sue	418	sweat-cloth placed under the pack on a camel	363
(to) suffer from	449,466	sweet	370
(to) suffer from cold	147	(to) swell	313,370
(to) suffer hardship	466	(to) swell up	221
(to) suffer starvation	543	swelling	321
suffering	448	swift	275
(to) suffocate	336	(to) swill	425
sugar	573	(to) swim	673
sum	244	swine	289
(to) sum up	244	swing	243
summer	463	(to) swing	193
summit	530,531	sword	408,598
sun	500	symbol	616,631
sunflower	505	syphilis	736
superficial	496		
superintendent	437		
superior	187,202		
(to) supplicate	426		
(to) supply	326		
support	661		
(to) support	216,217,635,651	table	403,719
supporting	216	table of contents	286
(to) suppress	203	tablefork	599
		taboo	565

T

tadpole	707	tea	559
tail	615	tea prepared with fried powdered millet and butter	464
(to) take	91	tea pot	199,209
(to) take a false step	291	tea with no milk	329
(to) take a mouthful of liquid	523	(to) teach	133,419
(to) take a rest	109	(to) teach religion	512
(to) take a short cut	232	teacher	132
(to) take a turn for the bottle	436	teaching	614
(to) take account (of)	178	team	130
(to) take after	234	(to) tear	678
(to) take apart	590	(to) tear off	326
(to) take as a model	234	(to) tear to pieces	579
(to) take care	122,351	tears	518
(to) take care (of)	120	teats	403
(to) take control of	353	(to) tell	637
(to) take flight	445	(to) tell lies	380
(to) take into consideration	525	temper	429
take it!	474	temple	617
(to) take leave	590	temporarily	659
(to) take offence	299	temporary	610
(to) take out	286	ten	115
(to) take part	531	ten thousand	659
(to) take pride (in)	143	tenacious	378
(to) take sight	702	(to) tend	120,332,611
(to) take somebody or something for another	112	(to) tend cattle	94
(to) take turns	247	tender	255
tale	649,693	tendon	723
talent	92,151	tent	477
talk	736	termination	273,645
(to) begin to talk (of infants)	341	terrible	618
(to) talk	737	territory	519
(to) talk nonsense	561	(to) test	633,653,705
tall	545	(to) test by the tongue	109
tall and thin	297	testament	293
tambourine	343	testimony	293
(to) tan	256	tether	581
tart	288	(to) tether to	670
task	453	that much	644
tassel	425	that which is held in a hand	124
taste	109,110	(to) thaw	293
(to) taste	109	theatrical performance	712
tasteful	109	theme	597
tasty	109	theory	530
tawny	387	there are	150

these	251	through	502,725
thick	173,461,551	through a third party	197
thick felt	413	throughout	192,653
thicket	726	(to) throw	318,534
thickly	508	(to) throw back one's head	290
thicket	551	(to) throw off	168
thief	388	(to) throw or wear a garment over one's shoulder	515
thieving	383	(to) throw out	534
thigh	303	(to) thrust	335
thill of a cart	116	thumb	271
thimble	392	thunder	100
thin	718,273,501,508	(to) thunder	660
(to) thin	493	thus	635
thing	743	tie	430
(to) think	156,593	(to) tie	404
(to) think out	597	(to) tie around	531
thinking	155,592	(to) tie to	670
third	305	(to) tie together	361
thirty	305	ties	404,616
this	262	tiger	141
this many	539	tiger cub during its first year	134
this much	539	tight	501,582
this same	654	(to) tighten	404
this very	654	tile	699
(to) this place	496	timber	245
(a pair of) thongs attached to the saddle	282	time	556,666,691
thorn	548	tin	470,650
thoroughly	502	tinder	663
thought	155,592,601	(to) tingle	571
thousand	486	tip	689
thread	342,685	tiredness	570
threat	430	title	286,506,575
three	305	tittle-tattle	355
(a) three to four-year-old mare	135	toad	481
three-year-old (sheep)	604	tobacco	623
three-year-old cow	304	today	262,541
three-year-old ox	304	toe	392
threshold	158	together	324
thrift	281	together or along with	581
thrifty	119	together with	580
(to) thrill	583	toggle	629
throat	131,355	(to) toil	95
(to) throb	215,474,657	tolerable	143
(to) throng	581	tomb of a saint or an eminent	

person	528	trap	314,681
persons	318	trash	473,510
things	145,182,346	travel	99
too	182	(to) traverse	294
too much	728	(to) tread on	295
tooth	570	treason	679
toothpick	530,531	treasure	265
top	597	(to) treat	191,325
topic	742	(to) treat medically	261
(to) topple down	377	tree	486
topsoil	269,448	(to) tremble	190,222,583
torment	448	trembling	225
(to) torment	449	trench	301
(to) torment oneself over	386	tribe	98
tornado	471	tribune	410
tortoise	269	trick	427,485
torture	168	trickery	523
(to) toss off	244,505	trip	99
total	175	tripe	306
(the) total number	190,191	troops	567
(to) totter	399	trot	336
(to) touch	631	trouble	289,644,737
tournament	228	troubled	592
toward the inside	535	trousers	544
towards	105	true	446,456,489,695
towel	545	trumpet	177
towering	140,368	trunk	92
town	491	trust	414
trace	491	(to) trust	414,497,694
(to) trace	491	truth	695
trade	118,385,476	truthful	695
(to) trade	477	(to) try to find out	633
traditional custom	740	tuck	389
(to) trail	194,295,491	(to) tuck up	725
train	281	(to) tug	563
training	157	(to) tumble over	640
traitor	678	tumble-weed	324
(to) trample on	295	tumour	312
(to) transfer	197	tune	99,100
(to) transfer by pouring	742	turn	247,435
transformation	318	(to) turn	495
(to) transfuse	742	(to) turn around	267
(to) translate	533	(to) turn bitter	287
translator	533	(to) turn grey	560
(to) transmit	197,672	(to) turn into	383,715
(to) transport	456,629		

(to) wear armour	387
(to) wear out	257,258
weather	557
(to) weave	301,507
(to) wed	391
wedding	391
wedge	700
week	285
(to) weep	670
(to) weigh	201,446
(to) weigh with a steelyard	218
weir	194
(to) welcome an arriving visitor	669
(to) weld	278
well	384,416,588
well bucket	356
well tub	356
west	145
wet	512
what	734,742
what kind of	734
what time	340
what to do	730
(to) wheedle	115
wheel	399
whelp	300
when	340
where	310
(to) whet	151
whetstone	151
which	103
which one	103
whele	355
(to) whinny	736
whip	629
(to) whip	303
whirlwind	386
(to) whisper	714
(to) whistle	413
white	557,566
white (of female animals)	557
white frost	354
who	342
whole	179,180,192,322
wide	547,566,661

wide spread	657
(to) widen	214
widow	148
widowed	148
width	261
(to) wield power over	253
wife	274
wife of younger brother	242
wild	222,258,441
wild beast	110
wild game	110
wild leek	619
wild onion	480
wildfire	657
will	452
willingness	147
will-o'-the-wisp	101
willow	666
(to) win a game	219
(to) win a victory	733
winch	268
wind	591
(to) wind	531
(to) wind into a skein	297
windlass	268
wine	203
wing	193,443
(the) winged creatures	443
winter	538
winter camp	538
winter quarter	538
(to) wipe	120
wisdom	151,485
wise	485
wish	238,299,402
(to) wish	203
wisp	124,571
with head thrown back	290
(to) wither	282
within	227
without fail	416
witness	293
(to) wobble	190,191
wolf	575
woman	260

wonder	279
(to) wonder	279
wood	486
wool	509,675
woolen cloth	567
word	689
work	95,690
(to) work	95
(to) work with needle and thread	526
works	691
world	216,741
worms	367,550
wormwood	96
worn down on one side (of a shoe or boot)	476
(to) worsen	493
(to) worship	152,729
wound	709
woven	301
a) woven basket for collecting dry dung of animals used as fuel	115
wrangle	340
(to) wrangle	344
(to) wrap	155
wrath	349
(to) wreck	249
wrecking bar	561
wrestler	162
wrestling	144
(to) wring	495
(to) wrinkle	125,363
wrist band	166
(to) write	135,455
writing	697
writing brush	151
wrong	170,262,278,349

Y

yak	1594
yard	334
(to) yawn	250
year	444
(the) year before last	679
(to) yearn for	268
yeast	376
(to) yell	145
yellow	707
yellowish	708
yellowish brown	364
yes	416
yesterday	551
(to) yield	425
yoghurt	624
yoke	198
you	619
young	406,427
young camel	159
young goat	414
young live-stock	645
(the) young of an ass	233
(the) young (of beast or prey)	462
younger animal	645
younger brother	242
youth	427
youthful	427
(to) yowl	673
yuft	169
yurt	292

Z

zero	630
(a 21 or 25-stringed plucked instrument in some ways similar to the) zither	738

后 记

编纂这部词典断断续续历时十二年。编著者们参加过1956年的蒙古语族语言的普查,从1957年至1985年先后数次深入有关民族地区进行重点调查,在此基础上,把能反映我国蒙古语全貌的代表点——正蓝旗、巴林右旗、陈巴尔虎、布利亚特、达尔罕、喀喇沁、东苏尼特、鄂托克、阿拉善、都兰、和静等11个调查点的词汇与达斡尔语、东部裕固语、土族语、东乡语、保安语的词汇加以比较研究,收入本词典的是分布在我国的蒙古语族6种语言16个调查点的常用词汇。资料是新的,第一次公诸于世。假如这部词典对于中国蒙古语诸方言土语的语音异同、词汇异同的研究,蒙古语族诸语言的语音比较研究、词汇比较研究,蒙古语语音史的研究,蒙古语词汇学、蒙古语族语言词汇学的研究,某些词的探源,词汇与宗教,从不同来源的借词探讨蒙古族、达斡尔族、东部裕固族、土族、东乡族、保安族的社会历史、文化交流等方面的研究,能起一点抛砖引玉的参考作用的话,那则是我们的希望。

本词典同时收有蒙古语书面语(我国现行蒙古文,亦称胡都木蒙文)、斯拉夫式蒙文(即蒙古人民共和国现行文字,亦称基里尔蒙文)、英文、汉义,互相对照。词典前面有两篇导论性文章,一是《蒙古语族语言词汇概述》,此文难能可贵的是汇集了二百多种构词附加成分,并有例证。另一是《我国蒙古语族语言》,扼要地介绍了蒙古、达斡尔、东部裕固、土、东乡、保安六种语言,或与蒙古语进行异同比较、或突出特点描写、或较系统论述,不仅阐述各该语言的词汇,而且讨论了语音系统和语法范畴等问题。为了便于国内外不同读者检索,词典后面附有三种索引:《蒙古语书面语词汇索引》、《汉语词汇首字音序索引》、《英文索引》。

编纂分工如下:中国社会科学院民族研究所所长、研究员照那斯图同志负责撰文介绍东部裕固语、土族语言。内蒙古大学图书馆馆长、教授陈乃雄同志负责保安语(以大墩话为准)、蒙古语书面语、斯拉夫式蒙文、英文的填写,并论述蒙古语族语言词汇,介绍东乡语、保安语,编制英文索引。原内蒙古语言文学历史研究所语言室副主任、《汉蒙词典》的主要编纂者吴俊峰同志负责蒙古语喀喇沁词汇的填写,并编制蒙古语书面语词汇索引、汉语词汇首字音序索引。青海民族学院民族研究所副所长李克郁同志负责土族语词汇(以互助方言东沟语音为准)的填写,并与照那斯图同志合作撰文介绍土族语言。鄙人负责蒙古语正蓝旗、巴林右旗、陈巴尔虎、布利亚特、达尔罕、东苏尼特、鄂托克、阿拉善、都兰、和静十个调查点和达斡尔语、东乡语、汉义的填写,并介绍蒙古语、达斡尔语,负责词典的总体设计、选点、选词。关于蒙古语的正蓝旗、巴林右旗、达尔罕的词汇是根据我自己的调查,其余几个点的词汇是以索德那木永荣先生、吴俊峰、肖大龙同志和我按1956年全国少数民族语言调查第五工作队的资料整理转写成国际音标的词汇比较卡片为依据,又按本词典的条目加以补充填写起来的。东乡语词汇是根据1957年我的调查填写的,并约请语言学造诣较深的东

乡族陈元龙同志按目前东乡语实际加以补充和审订。达斡尔语词汇是根据1982年我的调查填写的,并约请达斡尔族学者巴达荣嘎先生审订。东部裕固语词汇原计划由照那斯图同志填写,由于研究所的诸多工作占身,当时他顾不上完成这项工作,我从他提供的五十年代的一份原始词汇调查记录本中抄录、转写成国际音标的,遗憾的是五十年代的这份词汇调查记录不能满足本词典的条目要求,留下了不少空白,在看校样过程中,约请裕固族郎慧琴同志按目前东部裕固语实际加以补充,并由照那斯图同志一一审定。

本词典所收6种语言16个调查点的词汇均采用国际音标标音。鉴于蒙古语族诸语言的塞音、塞擦音都是清辅音,为了排印的方便,省去送气符号,以b、d、g、g; dz、dz、d₃、d₄表示不送气的清塞音、清塞擦音;以p、t、k、q、ts、t₃、tj、t₄表示送气的清塞音、清塞擦音。为了便于同语族诸语言的比较研究,对于蒙古语的四个基本圆唇元音采用o、u、ə、u标记。

1975年开始编纂这部词典时,对于词典所含栏目的设计,内蒙古大学蒙古语词汇专家鲁青同志帮助做了许多工作。原拟填写《元朝秘史》、《华夷译语》注音,由于掌握的资料没来得及按科学的方法编制成卡片、无法检索,后来只好忍痛作罢。这项很有学术价值的工作,看来得等有再版机会的时候弥补了。

承蒙内蒙古自治区人民政府主席布赫同志为本词典题写书名;国家民委副主任洛布桑同志在主持八省区蒙语办工作期间对本词典的编纂工作颇为关注、支持;中国民族语言学会会长、著名语言学家傅懋勳先生和我所语言室主任、研究员道布同志,原内蒙古语言文学历史研究所负责同志,内蒙古自治区民委主任拉希色仍同志,青海省民委副主任祁明荣同志和青海民族学院民族研究所所长贾晞儒同志等对这部词典也曾多所关注、给以支持。

对于这部词典,青海人民出版社领导和有关同志考虑到国内外蒙古学研究工作的需要,以出版家的气魄不计亏损决定出版。他们的热情支持与鼓励,使人难以忘却。人民出版社美术家马少展同志惠予设计装帧。民族印刷厂活版车间负责人康明德同志在力求版式美观方面做了许多工作。北京大学东语系讲师姚克成同志等在百忙中抽暇协助校正校样。

在此谨向上述各位表示深切的谢意!

这部词典是时断时续编纂起来的,由于对照的语言和方言比较多,统一的词义解释对于个别语言和方言不一定都很确切,难于完全表示它的本义,一些语言的材料来源不一,标音不可能强行统一,因此会出现一些词的语音形式不一致的现象,在选点、选词和体例上的缺点、错误皆所难免,企望读者多加批评指教。

孙 竹

1987年5月于北京
中国社会科学院民族研究所